

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_228229

UNIVERSAL
LIBRARY

این سالنامه سی و هفت بار نشر طبع شد قیمت در تمام ایران پنجفران

فهرست قسمت اول

۹۱۲

۱۳۵۱

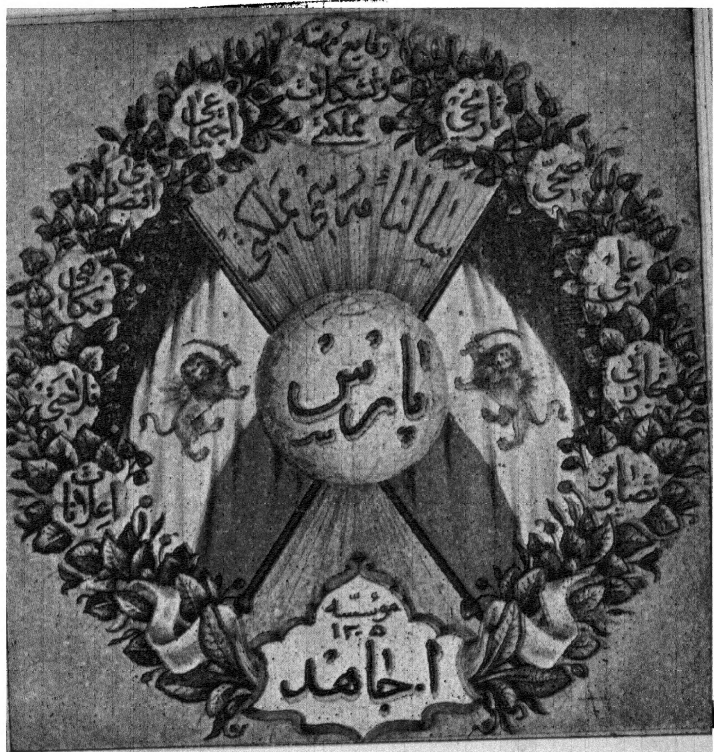
تاریخ ایران از صفحه ۱ تا ۴۰ وقایع مهمه یکساله تا ۶۶
تشکیلات دوائر مملکتی وزارت دربار - کابینه ریاست وزراء - وزارت
خارجه تا ۹۱ - وزارت عدلیه تا ۹۴ - مجلس شورای ملی تا ۹۵ -
وزارت معارف - وزارت پست و تلگراف تا ۱۲۴ - وزارت
مالیه تا ۱۴۲ - بانک ملی ایران تا ۱۴۶ - سجل احوال و احصائیه کل
مملکت تا ۱۵۲ - صبحیه کل مملکتی تا ۱۶۴ - امنیه کل مملکتی تا ۱۶۸ -
نظمیه کل مملکتی تا ۱۸۰ - وزارت چنگ تا ۱۸۴ - تشکیلات بلدیہ طهران
تا ۱۹۳ - مطبوعات ایران تا ۲۰۰ - جغرافیای ایران تا صفحه ۲۳۸
تغییرات حاصله در دوائر دولت

وزارت خارج - اسم جناب آقای غفاری مدیر کل امور سیاسی
بصورت تشکیلات وزارت خارج مزید میشود - وزارت مالیه - سرویس
بودجه و احصائیه که تا کنون مستقل بود قسمت احصائیه بخرانه منتقل و
قسمت بودجه بداره محاسبات کل ضمیمه شد - نظمیه کل مملکتی -
آقای سرهنک رکن الدین خان بمعاونت کل تشکیلات نظمیه منصوب شدند
اداره بلدیہ - آقای دکتر (احیاء الدوله) بسمت مدیریت کل انتخاب شدند
اداره مرکزی بلدیہ نیز منحل گردید

اطلاعاتی که در این قسمت سالنامه مندرج است همه بترتیب وصول
بطبع رسیده و ما در تقدیم و تأخیر نظری نداشته ایم و نیز خیلی متأسفیم
که صورت تشکیلات بعضی از وزارتخانهها و دوائر دولت تا آخرین موقع
فرصت (۱۵ دیماه) بمانر سیببوالا بجای خود طبع میشد - سال آینده
تشکیلات دولت و مؤسسات عمومی مملکت کاملتر جمع آوری و طبع میشود
گراورهای این قسمت - اعلیحضرت اقدس شهر یاری و حضرت اشرف
وزیر دربار و هیئت محترم وزراء و ۵۱ فقره گراورهای مختلف دیگر
قوانین دریاورقیها - قانون نظام وظیفه از ۱ تا ۲۰۰ - نظامنامه امتحان
طلاب و تشخیص مهرسین تا ۲۴۳ - پرگرام کلاس قضائی تا ۲۶۹

کارکنان سالنامه رسمی مملکتی پارس وصول عید
 سعید ملی و سال جدید ۱۳۰۹ را بعموم هموطنان
 محترم مخصوصاً خوانندگان عزیز تبریک گفته سلامت و
 سعادتشان را از درگاه حضرت احدیت مسئلت مینمایند
 « طبع جداگانه تاریخ و جغرافیای ایران مندرجه در این »
 « سالنامه بدون استجازه ممنوع است، نقل و اقتباس از »
 « مندرجات این سالنامه با اشاره بسالنامه مانعی نخواهد داشت »

بیان ما

در هر محیطی باقتضای تربیت جامعه عناصری یافت میشوند که پیوسته از استراحت جسمی و لذات روحی محروم هستند - این اشخاص همیشه آرام و مطیع و تسلیم مقدرات و در عین حال قرین رنج و غمند ولی در طریق منظور و مقصود خود استقامت میکنند، صدمه میخورند و باخون گرمی و حرارت هر چه تمامتر بمشی خود ادامه میدهند تا آنجا که بغض و کینه، بغل و حسادت افراد تن پرور، راحت طلب، نفع پرست، لجوج و یا سوء نظامات اجتماعی و غفلت پیشوایان و زمامداران آنها را بورطه خستگی و یأس و نومیدی سوق دهد، در حالیکه تا آخرین دقایق عمر و آخرین قوای جسمی و روحی بنفع هموطنان خود قدم برداشته و جمعی را از دسترنج و اثر خود ارشاد و آ باد کرده اند، بدون اینکه معلوم باشد این چشمه های سرشار از چه منابع و دارای چه منافعی است کور و خشک میشوند - این قبیل اشخاص که همواره تسلیم زحمت و مشقات و دستخوش بیچارگی هستند همیشه خودشان خون میخورند و رنج میبرند، محیط و کیفیات آنرا برای دیگران میخواهند و مانند عاشقی که همه چیز خوب را برای معشوق خود میخواهد خدم . حشم . جاه . جلال . آزادی . استقلال . استراحت . صحت و امنیت همه را برای هموطنان خود میخواهند یعنی هر که را دور از این وسائل و عاری از این تشخصات و بی بهره از این تنعمات به بینند تأسف میخورند و فقط سعادت آنها این است که در يك جامعه خوشبخت و زنده و مسرور زندگانی نمایند، از هیچ رهگذری جز نوای مسرت و ولوله شادی نشنوند و نه بینند و در هیچ نقطه بویرا نه نه نشینند و هیچ توانا و سعیدی را بناتوانی و مذلت ننگرند -

مؤسس و کارکنان این سالنامه نیز با همین آرزو وارد سعی و عمل شدند و اکنون که در عصر این شاهنشاه با عظمت این قبیل آمال مطلوب مورد تقدیر واقع میشود و از همین لحاظ هم سالنامه پارس را

هیئت معظم دولت رسمیت و اعتبار بخشیدند امید واریم در طریق خدمتگذاری و حفظ این موهبت قصور نکنیم -

واما رسمیت این سالنامه و غرض ماو دولت از این امتیاز نه آنست که در مقابل نظر خود یکی از آن معانی و مسمی های گذشته مخصوص هر موضوع رسمی و دولتی را بنظر آورید ، خیر ، نه این دولت از دولت های سلسله سابق و نه این امتیاز و رسمیت از آن اسامی بی مسمی است بلکه این سالنامه همان سالنامه خوب و قابل استفاده ملی و توده حقیقی و آتھائی است که شاید مدرسه ندیده و بجهات قابل تأسف گذشته خود از اوضاع دنیا و مملکت و زندگی پر آسایش بی خبرند و بهمین جهات دولت دقیق و مراقب ترقی ملت و عامل استحکام مبانی عظمت مملکت خواست با این توجه و این امتیاز یک مطبوعه نافرمانی را برای استفاده عمومی بکار برد ، گذشته از مجاهدات و خدمات صمیمانه خود ما که بهترین موجد و حافظ اهمیت و اعتبار این سالنامه است اهمیت و اعتبار آن را از لحاظ منافع عمومی و شئون مملکتی تأیید و تصدیق کرده باشد و الا این سالنامه نه دیناری از دولت کمک خرج و حقوق دارد و نه حیثیت شخصی مؤلف آن اجازه میدهد که عنوان رسمیت سالنامه بصورت دیگری جلوه گر شود

ما را چه از آن که حاسدی بدگوید	وان عیب که بنگرد یکی صدگوید
ما آئینه ایم و هر که در ما نگرد	هر نیک و بدی که گوید از خود گوید

«خیام»

تاریخ زمانه روزگار من و تو است	آئینه حسن ، عیب دار من و تو است
تاریخ بماند آئینه میشکند	بنگر چه در این دو افتخار من و تو است

۱. جاھد

بنام پهلوی شاهنشاه ایران

برای نمایش دوره درخشان کنونی و ترقیات محسوسی که در علوم و افکار و روحیات هموطنان ما ظاهر شده این تاریخ جامع ایرانرا با بهای هنگفتی از خامة مقتدر مورخ دانشمندی گرفته بنام نامی قائد توانا و شاهنشاه کبیر ایران اعلیحضرت پهلوی ترصیع و در این کنجینه توقیعات ثبت و ضبط میکنیم تا مصحح تواریخ گذشته و رهنمای مورخین آینده گردد . . . . . پارس»

آخرین تتبع در تاریخ ایران

مقصود ما از این تاریخ — مقصود ما در اینجا نگارش تاریخ

تفصیلی ایران نیست زیرا مدیر محترم سالنامه پارس از نگارنده نا چیز درخواستند که با توجه بجهات مختلف تاریخ ایران نظر اجمالی خود را بنگارم و حتی الامکان آن چیزها بقید تحریر آید که تا کنون در یک کتاب معینی گرد نیامده و باطلاع همه ایرانیان نرسیده است - نگارنده بنا بر طلب ایشان رفتار و از دانشمندان گرامی تمنای منجم آنگه را از مطالب ناگفته و ناشنیده در این و حیزه خواهند یافت سرسری نگرفته بی دلیل نه پندارند بلکه بر بنده منت نهاده باستانی که در ذیل تاریخ یاد شده مراجعه فرمایند شاید ضمناً مقدار رنج و زحمت نویسنده را تقدیر و هم اگر خطائی یافتند از فرط کرم باصلاح آن پردازند -

آغاز تاریخ - اقوام آریانی از شعبه هند و اروپائی هستند -

مطابق روایات (ودا - کتاب مقدس برهمنان) جای آنها در بهشتی بوده در شمال و مطابق روایات کتاب مقدس اوستا نیز جای آنان در بهشتی بوده سمت شمال - بهر حال حوائثی مثل تبدلات اقلیمی و خشکیدن زمین و سردی هوا یا تنگی مسکن آنان را به مهاجرت ناچار گردانیده است - بعدها مدتی این طوائف در دشت های خوارزم قانون نظام اجباری یا وظیفه و وطن پرستی و سر بازیر اذیل صفحات ملاحظه نمایند

و جلگه‌های مابین سیحون و جیحون گذرانیده و از آنجا تدریجاً رو به جنوب سررازی را وبدو قسمت شده‌اند - برهمنان و خاندان آریانی هند به پنجاب رفته و در جلگه‌های شمالی هند حکومت ملوک الطوائفی تشکیل و بالاخره مذهب و آئین و اخلاق خود را بر تمام شبه جزیره تا حدود (برما) تحمیل کرده‌اند، در نتیجه این تحمیل تسلط سیاسی یافته سلطنت و قضاوت و فرماندهی را مخصوص خود گردانیده مردم بومی را مطیع و منقاد ساخته‌اند قسمت دوم که ایرانی ها بوده‌اند بر باختر که ایالت بلخ باشد و بدخشان و کابل و قندهار و خراسان امروز تسلط یافته تدریجاً رو به مغرب و جنوب غربی پیش رفته تمام ایران امروزی را تسخیر و حکومت‌های ملوک الطوائفی تشکیل دادند - هر گاه وضع جغرافیائی و احوال اثر و زوای ایران را در نظر بگیریم باین نتیجه میرسیم که ایرانیان نسبت بسایر طوائف هم نژاد خود بد نصیب تر بوده اند زیرا در سر راه خود به کوچه بن بستى افتادند که از شش جهة در فشار بودند، طوائف دیگر که از مشرق به مغرب مهاجرت میکردند غالباً از شمال بحر خزر میگدشتند و دشتهای پردامنه روسیه و اروپا پیش رویشان باز بود عمو زادهای ایرانیان که بجنوب شرقی رفتند به سرزمین حاصل خیز هند رسیدند اما ایرانیها به مملکتی آمدند که از حیث چشمه ها و رودخانهها بی اندازه فقیر و راه مهاجرت از آن نیز مسدود بود چو در مغرب سه دولت نیرومند آشور و کلدیه و عیلام مانند سدسیدی ایستاده علاوه بر آنکه راه عبور نمیدادند دائماً یا بازوان توانای خود بر فرق ایرانیان تازه وارد و فاقد تشکیلات می‌کوفتند از سمت جنوب خلیج فارس و دریای عمان و از جانب شمال بحر خزر و جبال قفقاز راه بیرون شدن را گرفته بودند پشت سر پدران ما نیز طوائف (سکا‌های آریانی) و دهائی‌های تورانی و غیر هم جلو آمده راه برگشت آنانرا بسته بودند - بلندی همت و نیروی طبیعی و استقامت ذاتی ایرانیان هنگامی آشکارا گردید که در برابر تمام مشکلات طبیعی و سیاسی خود را نباختند و نه تنها محو نشدند بلکه تمام مشکلات را محو کردند - چنانچه میدانیم با خشکی زمین و بخل آسمان بوسیله اختراع ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون کلیه اتباع ذکور دولت ایران اعم از سکنه

کاربرها و قنوات که مخصوص ایشان است مقابل نمودند بطوریکه اکثر نقاط ایران در مدت کمی از جنگلهای مصنوعی و مزارع پوشیده گشت و تا عهد عرب و مخصوصاً تاحله مغول آبادانی و باغها و بساتین ایران مایهٔ اعجاب و حیرت سیاحان میشد چنانچه نگارش جغرافیون یونانی و رومی و عرب گواه آنست و نیز شواهد عدیده در دست داریم که نیاکان ما در بدو ورود خود بخاک ایران مجبور شدند با حشرات موذیه و بهائم درنده بجنگند و مخصوصاً کشتن مار و مور را یکی از وظائف دینی خود قرار داده بودند و قرن ها برای دفع ایذاء و آزار حشرات و جنبندگانی که به حشم و زراعت زیان میرسانیده اند جهد و کوشش کردند - کلاغ و جغنه (قرقی) و جغد - و پرنده گان موشخوار را از آبادی میرانده اند که در بیابانها بشکار پردازند - و پرنده گان کوچک مثل بلبل و گنجشک و سار را در آبدی میپرورانیدند تا تخم کرم ها و حشرات دشمن زراعت را بر اندازند - سگ را پرورش دادند تا با بهائم موذی بجنگند و کشتن گاو و گاو میش را حرام کردند تا در فلاح بکار آید در مقابل آنها سد و بند ساختند تا هرزه نرود چنانچه هر دوت با اعجابی از آن یاد نموده است - بالجمله ایرانیان انقدر کوشیدند و از پای ننشستند تا سرزمین خشک و کم حاصل و وادیهای پر مار و مور اینرا رشک ارم ساختند اما در برابر دشمنان سیاسی نیز شهامت نیاکان ما آثار اعجاز کارانه پدید آورد - ایرانیها بعد از مقابله با آشورو کلمده و مشاهدهٔ تشکیلات محکم و لشکرهای منظم و مرکزیت استوار آنها دانستند که تا اوضاع خود را برگردانان در نهند و نظیر همان - سلاحیکه حریف دارد بچنگ نیاورند نه فقط بردشمن غالب نخواهند گشت بلکه محال است از زیان وی در امان بمانند ازین رو بمرکزیت گرویده پادشاهی از میان خود برگزیده فرمانش را گردن نهانند و انتظام کارهای کشوری و لشگری را به نگهبانی وی سپرده یگدل و یک جهت بمیدان حریفان سامی نژاد تاختند و صفحه زمین را از جور و ستم آنان برداشتند و چیزی نکشید که از اقصای یونان و جلگه های روسیه اروپائی تا کنار سیحون و از قرطاجنه شهرها و قصبات و قراء و ایلات و متوقفین در خارج از ایران از اول سن ۲۱

که تونس و الجزایر امروزی باشد تا لب جیلم و یا گنک در هندوستان
بزریر اداره ایرانان در آمد و شاهنشاهی روی زمین بهره آنان گشت

شهریاران نخستین - نخستین شهریاران ایران در بلخ
پدید آمدند و وقایع سلطنت آنان تا کنون روشن نگشته و جناب
اشرف آقای پیرنیا (مشیر الدوله) در طی تاریخ خود باین موضوع
پرداختند و امید است تتبعات ایشان و تعقیبات سایر علمای روزی موضوع
داستانهای ملی ایران را با وقایع تاریخی مطابقت بخشد.

پادشاهان ماد - نخستین پادشاه ماد را طوایف مادی انتخاب کردند
و پایتخت مادی ها شهر همدان بود - فهرست اسامی آن شهریاران در ذیل
آمده است

شهریاران ماد - دیاکو (سال جلوس غیر محقق
سال وفات ۶۵۵ قبل از میلاد) - فرورتیش یا فرود (وفات ۶۳۳)
هووخشتر (وفات ۵۸۵) - ایختوویگو (سال خلع او از پادشاهی ۵۵۰)
کارهای دولت ماد - دولت ماد طوایف ایرانی را تدریجاً متحد
گردانیده - سپاه منظم و نیرومند تشکیل داد - دفتر دیوان پادشاهی ایجاد
و مردم را بنوشتن عرایض و مطالب خود مأمور (۱) و از این راه
خواندن و نوشتن را تشویق و بر توسعه علم و ادب افزود - دولت آشور
که دشمن آبادانی و ترقی ممالک و ملل همسایه بود به نیروی مادی ها
سرنگون گردید و حدود ماد از رود هالیس (۲) تا کنار جیحون (۳)
امتداد یافت - آبادی و زیبائی شهر همدان در عهد مادی ها بدرجه
بلندی رسید - حمه طوایف سکائی و تاخت و تاز آنان از سمت شمال غرب
با تدبیر و شمشیر مادی ها عقیم ماند.

خانواده مادی بدست کوروش بزرگ از پادشاهی افتادند و خانواده
هخامنش خویشاوند مادها جای آنان را گرفتند

شاهنشاهان هخامنشی - نخستین شاهنشاه هخامنشی کورش
بزرگ است که چنانچه در فهرست اسامی این سلسله دیده میشود هفتمین

[۱] Herodote [۲] ایضاً - [۳] تاریخ پیرنیا -

سالگی مکلف بخدمت سر بازی میباشد مگر در مواردیکه بر طبق این قانون

پادشاه پارسی و اولین شاهنشاه دنیا است و نیز اولین سردار جهانگیر است از نژاد ملل هند و اروپائی و اولین فاتحی است که ملل مفتوحه و مغلوبه نیز او را عزیز و گرامی داشته اند و حتی امتیازاتی را که وی ببعضی طوایف و بلاد اعطا فرموده بود چندین قرن بعد مجلس سنای روم (که دشمن ایران بود) محترم داشت (۴) پایتخت سلسله هخامنشی شهر شوش و شهر پارساگرد پهلوئی استخر بود و این سلسله را اسکندر مقدونی نابود ساخت .

شاهان هخامنشی — شهریاران هخامنش که در پارس و انزان که خوزستان باشد پادشاهی داشته اند از این قرارند : - هخامنش - چااش پش - کمبوجیه نخستین - کوروش نخستین - چااش پش دوم - آریارمن فرزند چااش پش و پسرش ارسام سپس در فارس فرمانروائی داشته اند و کوروش دوم فرزند دیگر چااش پش و پسر او کمبوجیه دوم در انزان پادشاه شده اند و فرزند کمبوجیه دوم کوروش سوم یا کبیر است .

کوروش کبیر شاهنشاه جهان (بزرگان ایران متفق الرأی دریک انجمن او را به فرمانروائی خود دیدیرفتند سال ۵۵۰ قبل از میلاد - وفاتش سال ۵۲۹) - کمبوجیه فرزند کوروش (وفاتش ۵۲۲) - بردیای غاصب چند ماه بتخت نشست (بقیه اسامی هخامنشی ها در ذیل آخرین صفحه تاریخ چاپ شده)

کارهای دولت هخامنشی — این دولت از ساحل دریای مغرب (مدیترانه) تا کنارسبحون و حدود هند جاده های سنگ فرش و عراده روساخت - در طول راه ها همه جا کاروانسراها بنا کرد که مسافت بین دو کاروانسرا از پنج فرسخ بیشتر نبود (۵) همچنین چاپارخانه های سریم السیر و منظم و دائمی ایجاد نمود - ترعه سوئز را این دولت حفر کرد که اقیانوس هند و بحر احراراه شط نیل بدریای مغرب متصل

[۴] Tacitus در سالنامه ها ضمن شرح سلطنت تیمریوس [۵] هرودت

مستثنی شده باشند ماده ۲ - مدت خدمت سر بازی که مجموعاً ۲۵ سال میباشد

گشت (۶) - ایجاد و برقراری قراولان امنیه در طول جاده ها -
ایجاد تفتیش طرق و تحقیق آمد و رفت قوافل و مسافرین (۷) تجزیه
کارهای قضائی از کشوری و امور کشوری از لشگری و سپردن هر
يك از این سه امر بمأمورین جداگانه (۸) - ایجاد تفتیش دولتی و
اعزام مفتشین مرکزی به واری و ولایات (۹) تشویق در استخراج معادن
و توسعه فلاحات - اعزام مأمورین به اکتشاف دنیا برای اکتشافات جغرافیائی و نقشه
برداری (۱۰) - ایجاد انجمن ادبی برای اصلاح لغت و تحقیقات علمی در شهر
همدان (۱۱) ایجاد دفاتر روزنامه در مرکز و ایالات برای ثبت وقایع
و حوادث یومیه (۱۲) تحقیقات علمی و فلسفی در آئین و آداب ملل
(۱۳) سرکوبی طوایف وحشی مقیم در سیه اروپائی - سرکوبی طوایف
وحشی مقیم دشت قبیاق و شمال شرق ایران - همه از کارهای بزرگ و
شگفت انگیز دولت هخامنشی است. در عهد این سلسله علوم کیمیائی و دوا سازی
ترقی عظیم کرد (۱۴) صنایع پارچه بافی و زربفت و پربیان و قالی بافی
با نقش های حیرت انگیز (۱۵) و هر گونه اسباب خانه و لوازم معیشت
و مدنیت در مملکت شاهنشاهی ساخته میشد - در عهد هخامنشی ایرانیان
بر تخت خفته و بر کرسی نشسته بر میز میخوردند در حالیکه یونانی ها و سایر
اروپائیان بر زمین نشسته و خفته و میخوردند و بعدها از ایرانیان کرسی نشستن
را اعیان آنها تقلید کردند (۱۶) در آن دوره یونانی های آتن طغیان
ورزیده شهر سارد را آتش زدند و لشگرهای ایران به تلافی تا آتن
تاخته و آن ولایت را سوختند - از اواسط دوره هخامنشی شهرهای

[۶] ایضاً - [۷] هرودوت و *Plutarque* در شرح حال
Thémistocle [۸] هرودت و پلوتارک [۹] *C. Huart* در کتاب
la Perse ancienne [۱۰] هرودت در احوال داریوش بزرگ
و دمرگان فرانسوی در تاریخ تمدن های قدیم [۱۱] ایران نامه
میرزا عباس شوشتری [۱۲] هرودت و پلوتارک، *Diodore de Sicile*
[۱۳] هرودت در احوال داریوش بزرگ - [۱۴] پلوتارک
[۱۵] *Polybe* در تاریخ اسکندر و پلوتارک [۱۶] پلوتارک

به ۳ دوره تقسیم میشود ۱- شش سال دوره خدمت نظامی که دو سال اول تحت -

اسپارت و آتن تحت نفوذ دولت ایران در آمد و جمیع یونانیان با رغبت به اوامر شاهنشاهی گردن می نهادند و این حال تا عهد اسکندر ادامه داشت (۱۷)

اسکندر و سلوکیدها - اسکندر مقدونی بر دارای سوم غالب و چون دارا بدست کسان خودش کشته شد مقدونی ها بر تمام مملکت تاختند و با کینه و وحشیانه که نظیرش منحصر آ در حمله مغول دیده شده پایتخت ایران شهر یارساگرد و استخر را سوختند و بسیاری از بلاد ایران را قتل عام کردند (۱۸) علماء و مورخین و بزرگانی را که از قوانین یا تاریخ ایران آگاهی داشتند در هر گوشه مملکت جستجو و بچنگ آورده نابود ساختند (۱۹) قوانین مدونه ایران و روزنامه های پادشاهان را سوزانیده یا در آب ریختند و آن نوشتهجات که در علوم طب و فلسفه و نجوم و فلاح بود همه را به اسکندریه یا آتن برده بزبان یونانی ترجمه کردند و نسخه های اصل را نابود گردانیدند (۲۰) تا در آئینده آن علوم را جهانیان آثار خود یونانیان بشمارند چنانچه همینطور هم شد - بیش از مدت یک قرن جانشینان مقدونی و یونانی اسکندر در ایران تسلط داشتند و به سبب جنگهای دائمی با همدیگر و خیانت و نفاق و رزیهائی که خصلت طبیعی یونانیان بود کمتر زمانی سکنه ممالک شاهنشاهی روی آسایش دیدند و مذاکشات دائمی سرداران مذکور با همدیگر اخلاق ملت ایران را که محکوم آنان بود تندی داد، صنعت و تجارت را از رونق انداخت بطوریکه هر وقت نویسندگان یونانی آن زمان ها از صنایع ایران سخن میرانند به صیغه ماضی تکلم میکنند و این خود گواه صادق است که سلطه و آشوب انگیزی و سوء اداره یونانیان و فساد اخلاق ایشان یکباره تمدن و صنعت و تجارت ایران را ساقط کرده بوده است

شاهنشاهان اشکانی - اشکانیان از خراسان (ناحیه قوچان و بجنورد که به پارتیا موسوم بوده) پدید آمده اند و منشأ طغیان پارتها [۱۷] تاریخ پیرنیا [۱۸] پلوتارک و کارنامه اردشیر بابکان [۱۹] ایضاً همان اسناد و حمزه اصفهانی در کیمبارالامم - [۲۰] ایضاً

السلاح و ۴ سال دیگر احتیاطی است ب- ۱۲ سال دوره ذخیره مقدم و هفت سال

یا (پارثها) اعمال شنیعه وی ناموسیهای یونانیان از جمله حاکم یونانی پارتیا بود سایر بلاد ایران هم که از جور و ستم و ویرانی بجان آمده بودند تدریجاً با اشکانیان همدست شدند و در مدت کمی باز استقلال و عظمت ایران اعاده شد. پایتخت اشکانیان شهر صدبرواز به نزدیک دامغان و بعد ری و همدان بود و فصل زمستان در تیسفون نزدیک بغداد اقامت میکردند.

شهنشاهان اشکانی — ارشک یا ارشک نخستین که ایرانیان کنونی اشک نامیده خانواده را اشکانیان میخوانند (سال طلوع ۲۵۶ ق.م) اشک دوم تیرداد نخستین (سال جلوس ۲۴۷ وفات ۲۱۴) - اشک ۳ اردوان نخستین - اشک ۴ (فری پایت) یا فریرز (وفات در ۱۸۱ ق.م) اشک ۵ فرهاد نخستین - اشک ۶ مهرداد نخستین (سال وفات ۱۳۸) - اشک ۷ فرهاد دوم (وفات در ۱۲۵) - اشک ۸ اردوان دوم - اشک ۹ مهرداد دوم (کبیر) سال وفات مابین ۸۰ تا ۹۰ ق.م. - اشک ۱۰ ساناتروک - اشک ۱۱ فرهاد سوم (سال جلوس ۶۹ وفات ۶۰) - اشک ۱۲ مهرداد سوم - اشک ۱۳ اردن نخستین (جلوس ۵۷ وفات ۴۷) - اشک ۱۴ فرهاد چهارم (سال وفات دو سال قبل از میلاد) - اشک ۱۵ فرهاد پنجم - اشک ۱۶ اردوان دوم - اشک ۱۷ وانان - اشک ۱۸ اردوان سوم (سال جلوس ۱۶ بعد از میلاد و وفات ۴۰ میلادی) - اشک ۱۹ واردان - اشک ۲۰ گودرز - اشک ۲۱ وانان - اشک ۲۲ بلاش نخستین (سال جلوس ۵۱ میلادی وفات ۷۷ - اشک ۲۳ خسرو جلوس ۱۰۷ وفات ۱۲۳) از سال ۷۷ تا ۱۰۷ که جلوس خسرو است مناقشات داخلی در کار بوده - اشک ۲۴ بلاش دوم - اشک ۲۵ بلاش سوم (وفات ۱۹۱) اشک ۲۶ بلاش چهارم (سال وفات ۲۰۸) - اشک ۲۷ بلاش پنجم - اشک ۲۸ اردوان پنجم (سال کشته شدنش در جنگ اردشیر پاپکان ۲۲۶ میلادی.)

کارهای دولت اشکانی — دولت اشکانی در نتیجه اخراج یونانیان کسب محبوبیت بزرگی کرده ملوک الطوائف و مردم بلاد ایرانی بعد ذخیره تالی است ج - دوره پاسبانی که مدت آن شش سال است

اشکانی‌ها را به شاهنشاهی خود شناختند - قرارداد خاندان اشکانی با پادشاهان و اهالی بلاد ایران چنان بود که آنها در کارهای داخلی خود آزاد باشند اما هر ساله برای اداره امور شاهنشاهی مبلغی کمک مالی کنند و هنگام حدوث جنگ خارجی بالشکرها بار دوی بزرگ به پیوندند و سیاست خارجی ممالک ایران منحصرأ بادولت مرکزی باشد - شواهد عدیده داریم که هنگام حدوث جنگهای داخلی ملوک الطوائفی ایران مختار بوده اند که بیطرف بمانند -

دولت اشکانی حدود ایران را از سمت شرق درهند و سیم گردانیده از سمت مغرب رود فرات و از شمال تادشت قباچاق و ماوراء جبال قفقاز و شمال بحر خزر امتداد بخشید - بزرگترین قدرت نائمی اشکانیان آن بود که طلوع و نشو و نمای آنها با زمانی مصادف گشت که جمهوری روم باوج عظمت و قوت رسیده برازویا و افریقا و سوریه و آسیای صغیر فرمانروا گردیده تمام قواء و حواسش را بتصرف ایران و هند متوجه ساخته بود - بااین حال شاهنشاهی اشکانی فقط به انکاء عصیت و وطن پرستی ایرانیان بمیدان روم رفت و نه تنها از تقدم قشونهای منظم آندولت جلوگیری کرد بلکه چنان ضرب شصتی نشان داد که دولت روم به همدوشی وی اذعان نمود و مورخین بزرگ رومی همه جا شاهنشاهی اشکانی را با عنوان برابری و هم زوری روم معرفی نموده (۲۱) دنیای متمدن را ارث شرعی آن دودولت میخواند یعنی نماینده و حامی ملل مشرق دولت اشکانی و نماینده مغرب دولت روم شناخته میشد - از کارهای بزرگ دولت اشکانی توجه خاصی بود که نسبت به تجارت داشتند در آن زمان دولت ایران تجارت ابریشم چین و محصولات هند را که بی حد مورد احتیاج مغرب بود منحصرأ بدست ایرانیان نگه داشته بود و تمام مساعی روم و کوششهای چین و هند براینکه بتوانند روابط مستقیمی با یکدیگر پیدا کنند عقیم مانده و عموماً تجار روم ناچار بودند محصول و امتعه شرق وسطی و اقصی را از بازار گانان ایرانی بگیرند

[۲۱] تاسی توس و تواریخ دیگر روم

ماده ۳ - ترتیب احضار هر يك از دوره های سه گانه در ماده ۲ مطابق نظامنامه

(۲۲) - این وساطت ایرانی در تجارت منافع هنگفتی عاید مملکت ساخته طلای روم دائماً بسمت ایران جاری میگشت - در این عهد چون ایران با دشمن خطیری مانند روم مقابل بود دوائر تفتیش در تمام مملکت فعالیت بزرگی داشت و حتی در دروازه های شهر علاوه بر پرسش اسم و رسم از قیافه اشخاص تازه وارد نقش بر میداشتند (۲۳)

دولت اشکانی در حدود ممالك ایران دوائر گمرکی مقرر داشته بود که از امتعه وارد و صادر صورت بر داشته و صدی پنچ از قیمت واردات حقوق اخذ میکردند اما صادرات از اداء هر حقوقی آزاد بود (۲۴) - جنگهای بزرگ دولت اشکانی با روم بر سر ارمنستان مشهور است و بالاخره ایران موفق شد سلطنت ارمنستان را در خاندان اشکانی نگاه دارد.

شاهنشاهان ساسانی - اردشیر پاپکان از شاهزادگان پارس هنگامی قیام کرد که خاندان اشکانی سست و تن پرور شده و به نفاق های داخلی گرفتار آمده و مملکت ایران به معرض خطر خارجی و تجزیه افتاده بود - اردشیر سران و بزرگان ایران را در محفلی گرد آورده برای نجات مملکت یکدل و یکجهت ساخت و سلطنتی تشکیل داد که در قلب دنیای آن روزی واقع ویش از مدت چهار قرن حامی تمدن و علم و صنعت و تجارت شناخته میشد. پایتخت ساسانیان شهرتسیفون بود که اعراب آنرا با شهر های آباد مجاورش مداین نامیده اند.

شهنشاهان ساسانی - پادشاهی اردشیر پاپکان در فارس سال ۲۱۲ و شهنشاهی وی در ایران بعد از سر نگون ساختن خاندان اشکانی سال ۲۲۴ - یا (۲۲۶ میلادی) و فوآتش در ۲۴۱ - شاپور نخستین (جلوس ۲۴۱ و وفات ۲۷۱) هرمن نخستین (۲۷۱ - ۲۷۲) - بهرام نخستین (۲۷۲ - ۲۷۵) - بهرام دوم (۲۷۵ - ۲۸۲) - بهرام سوم

[۲۲] *Reinaud* فرانسوی در تاریخ روابط امپراطوری روم با شرق اقصی [۲۳] *Rawlinson* در تاریخ امپراطوری پارت [۲۴] ایضاً

تجهیزات عمومی وزارت جنگ معین خواهد شد و در مواقعیکه تجهیز جزو

مشهور به سکانشاه (چون قبلالوالی سیستان بوده که سگستان و اعراب
 سیستان نامیدند) مدت سلطنتش چند ماه - نرسی (۲۸۲ - ۳۰۱)
 هرمز دوم (۳۰۱ - ۳۱۰) - آذر نرسی سلطنتش چند ماه بود و
 مردم ایران به علت سفاکی وی او را خلع کرده کشتند و برادرش راکه
 هنوز در رحم مادر بود و مؤبد مؤبدان اعلام داشته بود که پسر خواهد
 بود به شاهنشاهی برگزیده تاج را بر شکم مادرش بستند و چون بدنیا
 آمد ویرا شاپورد دوم نامیدند که بعدها به ذوالاکتاف ملقب گشت - آغاز
 شهنشاهی شاپور سال ۳۱۰ - وفاتش ۳۷۹ عمرش هفتاد سال و مدت
 پادشاهی وی چند ماه بیش از عمرش بود زیرا در شکم مادر نیز شاه خوانده
 میشد - اردشیر دوم (۳۷۹ - ۳۸۲) او نیز برادر شاپور و چند ماهی
 از او خردتر بود - شاپور سوم (۳۸۲ - ۳۸۸) - بهرام چهارم (۳۸۸ -
 ۳۹۹) - یزدگرد نخستین (۳۹۹ - ۴۲۰) - بهرام پنجم مشهور به
 بهرام گور (۴۲۰ - ۴۳۸) - یزدگرد دوم (۴۳۸ - ۴۵۷) - هرمز
 سوم (۴۵۷ - ۴۵۹) - فیروز نخستین (۴۵۹ - ۴۸۳) - بلاش (۴۸۳ -
 ۴۸۷) - غباد نخستین (۴۸۷ - ۵۳۱) - خسرو نخستین یا بزرگ انوشیروان
 دادگستر (۵۳۱ - ۵۷۹) - هرمز چهارم (۵۷۹ - ۵۹۰) خسرو
 دوم مشهور به پرویز (۵۹۱ - ۶۲۷) - غباد دوم موسوم به شیرویه
 (۶۲۷ - ۶۲۸) - اردشیر سوم چند ماه پادشاه بود سپس در ظرف
 چهار سال ۱۲ ان پادشاهی رسیده بسبب خرابی اوضاع بدست مردم
 مخلوع یا مقتول شدند از این قرار :

شهر براز - خسرو سوم - جوانشیر - پوران دخت - گشنسب برده -
 آذر میدخت - هرمز پنجم - خسرو چهارم - فیروز دوم - خسرو پنجم -
 یزدگرد سوم آخرین شاهنشاه ایران از ۶۳۲ تا ۶۵۲ در ممالک ایران
 بهر سو میدوید شاید بخت کم گشته ایرانیان را باز یابد تا عاقبت بدست
 آسیابانی نزدیک سرو آن پادشاه کم طالع جان سپرد و آخرین فروغی که
 از خورشید ساسانیان میدرخشید با طالع ایرانیان ناپدید شد .

کارهای دولت ساسانی - در اواخر عهد اشکانیان دولت

احضار قسمتی از قشون لازم شود از دوره احتیاط شروع و بیاسبانی ختم میشود

روم که از وساطت ایران در تجارت شرق و غرب بجان آمده و پیوسته در کوشش و کوشش بود که راه مستقیمی برای مرابطات خود پیدا کند موفق شد از طریق دریا و سواحل مصر که يك ایالت روم بود با جزیره سرانديب و سواحل هند ارتباط مستقیم پیدا کند و همه ساله کشتی های رومی با بادهاي برساتی از مصر لنگر کشیده چهل روزه به هند می آمدند (۲۵) و باز با بادهاي مخالف که موسم بعد میوزد بر میگشتند - دولت اشکانی چون قوه بحریه مدفی نداشت از سد راه دریا عاجز ماند و همین نقیصه یکی از اسباب عمده نارضائی های ایرانیان شده بود زیرا تدریجاً تجارت از کف ایرانیان بیرون میرفت و فقر اقتصادی ظهور مینمود - دولت ساسانی از بسدو تشکیل خود به ایجاد بحریه پرداخت و اردشیر بدو ایرانیان را به همراهی اعراب بحر پیمای در کشتی های گماشت تأدیرانوردی رایباموزند اما مدت کمی نگذشت که این شاگردان از استادها گوی سبقت ربودند (۲۶) و هوش نژادهای ایرانی در کار بحریمائی نیز قدرت نمائی کرده بجائی رسید که بعدها علماء عرب ملاخان ایرانی را ماهر ترین دریانوردان دنیا شمرده و اطلاعات آنان را نسبت به بحار بی نظیر خوانده کشتی های ایرانی را مورد اعتماد همه مسافرین معرفی مینمودند (۲۷) بالجمله در عهد شاپور اول کشتی های ایران سواحل خلیج و عمان را منظم ساختند و چون دوره شاپور دوم رسید جهازات ایران در سواحل غربی اثبات تسلط و تدریجاً در اقیانوس هند عرض وجود کردند و در مدت کمی بر جهازات رومی تفوق جسته آنها را ناگزیر ساختند که از سواحل مصر دور تر نیایند و بالاخره بحریه ایران در اقیانوس هندیگانه قوه قادره گردید (۲۸) - اداره سیاست خارجی ساسانیان نیز لیاقت شگفت انگیزی بروز میداد چنانچه پادشاهان هند و جزایر اقیانوس را که فریب خورده متعاقد روم شده بودند در اندک مدتی چنان مجذوب ایران گردانید که آمد و رفت تجار و اتباع روم در حدود هند و جزائر

[۲۵] در روح القوانين Montesquieu [۲۶] رنو فرانسوی

[۲۷] ایضاً [۲۸] ایضاً

ماده ۴ - مملکت ایران مطابق تشکیلات قشونی بنواحی سربازگیری

ممنوع گشت (۲۹) و حتی تدابیر سیاسی (دیپلوماسی) ایران در شبه جزیره ایتالیا نیز کار کرده و بیگت ها را بر علیه امپراطوری بیزانس برمی انگیزت (۳۰) و در عین حال قوت فضائل اخلاقی و علو نفس در ایرانیان عهد ساسانی بحدی بود که وقتی امپراطور روم وصیت مینمود که شاهنشاه ایران قیم فرزند صغیر وی شده نگهبان سلطنتش گردد با نهایت جوانمردی و نکوکاری این وظیفه سنگین را نسبت بدشمن عنود در طول سالهای دراز انجام میدادند (۳۱) دولت ساسانی در سیاست اقتصادی نیز بحد اعلی زبردست بود چنانچه اصول حمایت از تجارت و تبعیب رویه اشکانیان در انحصار تجارت شرق و غرب بدست ایرانی کار روم را به جایی رسانید که در صدد ترك امتعه مشرق یمنی (بایکوت) افتادند و گشیشان بر منابر مردم را از پوشیدن بافته های ابریشمی منع میکردند اما پیشرفت نکرد (۳۲) مورخین رومی مینگارند عامل عمده فقر اقتصادی و بالاخره انحطاط و زبونی روم سیاست دولت ساسانی است (۳۳) و اما در داخله ساسانیان ملوک الطوائف را بر داشته مرکزیت را استوار کردند دین زرتشتی را که رو به زوال میرفت اصلاح کرده رسمیت بخشیدند - از تبلیغ ادیان و مذاهب مختلفه جلوگیری نمودند و مخصوصاً با دیانت عیسوی که به سرعت عجیبی شایع میشد و شیوع آن مستلزم بسط نفوذ معنوی روم در داخله ایران میگشت به سختی معامله کرده با وسائل و تدابیر عمده کشیشان ایرانی نژاد و وطن پرست را تأییدات سری دادند تا موفق شدند مسیحیان ایران را از پیروی کلیسای روم منصرف و حتی دشمن عنود آن بسازند و کشیشان ایرانی مذهب نستوری را بر علیه کاتولیکی روم ایجاد کردند و مرکز اقامتگاه پیشوای بزرگ نستوری را با کلیسای آن در پایتخت شاهنشاهی قرار داده و حتی دعاها و نماز آنها بزبان پهلوی خوانده میشد (۳۴) دولت ساسانی معادن مختلفه را در داخل مملکت

[۲۹] ایضاً [۳] راولنسون در تاریخ ساسانیان - و *Gibbon* در تاریخ انحطاط و سقوط روم [۳۱] راولنسون و طبری [۳۲] رنوفر انسوی [۳۳] ایضاً [۳۴] ایضاً و *a History of Persia by L. C. Syks*

منقسم و افراد قشونی در مراکز حوزه های سر باز گیری خود گرفته خواهد شد

ستخراج میکرد (۳۵) و امتعه و پارچه‌های پنبه و پشم و ابریشم و زربفت پرنیان و قالی و غیره در ایران بازچنان ممتاز و زیبا بافته میشد که در نظر اهل جهان مطبوعیت فوق العاده یافت و هنوز از چیت‌های منقش ایران ماسانی در کلیساهای مغرب دیده میشود (۳۶) فن معماری نقاشی سنک تراشی بیکر سازی و شیشه گری و اسلحه سازی و استخراج و تراش بلور معدنی راین عهد ترقیات عمده نمود (۲۷) صنعت شیشه گری در این عهد از سمت باخ بوسیله ایرانیان بچین وارد شد (۳۸) دولت ساسانی به توسعه علمیات اهمیت مخصوصی داده مأمورین مخصوصی بنام (اموزیت) رئیس علمیات به ولایات مأمور میکرد (۳۹) برای تعلیم طب و فلسفه دارالعلم ساخته کتب علمی و ادبی را مقرر داشت از سایر زبانها به پهلوی ترجمه کنند و نیز دولت ساسانی در ایران به ایجاد بیمارستان عمومی پرداخت که قراء مجاناً معالجه شوند (۴۰) نظامات قشون ایران و طرز ساختمان قلاع جنگی و ترقی فنون نظامی در عهد ساسانیان مایه اعجاب مورخین روم و عرب گردیده تعالی حس فداکاری و وطن پرستی در آن عهد مابین ایرانیان تاجایی رسیده بود که دستجات کوچک ایرانی در مقابل عدد بزرگ دشمن با آنکه میدانستند از فداکاری خود نتیجه نخواهند گرفت مقاومت نموده پیشنهاد صلح را رد میکردند تا آخرین فرد آنها بجا نماند و افتاد دشمن نمی توانست یک قلعه کوچک سرحدی را مسخر سازد (۴۱) زیرا عقیده هموطنان آن عهد ننگی بالاتر از آن نبود که ایرانی زنده باشد و یک وجب از خاکش را بیگانه اشغال کند.

دوره اسلام — حضرت محمد رسول الله (ص) از طائفه قریش از تیره هاشم به اعلام دین اسلام مأمور گشت و بت پرستان عربستان را بقبول خدای قادر یگانه و مساوات و برابری و انسانیت دعوت فرمود و سفرائی بدربارهای سلاطین مشهور فرستاد از جمله نزد خسرو پرویز

[۲۵] راولنسون [۲۶] هوار فرانسوی [۲۷] راولنسون و
دائرة المعارف بریطانیا [۳۸] رنو فرانسوی [۲۹] درس های
پروفسور هرتسفلد آلمانی در نخستین حوزه درس طهران در نقل
کتابخانه تالار آئینه استخر [۴۰] طبری — مسعودی — راولنسون

ماده ۵ — در تمام نواحی سر باز گیری به موجب پیشنهاد وزارت جنگ و تصویب

شاهنشاه ایران و زده رقل (هراکلیوس) امپراطور روم و زده والی مصر که تابع روم بود و زده مرزبان یمن موسوم به بازان که نماینده ایران بود و بعضی پادشاهان عرب و شاه حبشه و آنان را قبول دین اسلام خواند - سفرای حضرت رسول از ایران با تحمل اهانت بسیار بازگشتند و حتی از جانب شاهنشاهی مرزبان یمن فرمان رفت تا (آن مرد را که دعوی پیامبری دارد دستگیر کرده بدر بار فرستد) ۴۲ - و نمایندگان مرزبان یمن به مدینه آمدند ولی در آن ضمن ها خبر کشته شدن پرویز رسید و نامه شیرویه به مرزبان آمد که (آن مرد را بکار خود گذارد) بالجمله دو واقعه در پیشرفت کار اسلام تأثیر بزرگ بخشید یکی موفقیت هرقل بود که پس از آنکه در ظرف ۲۲ سال خاکهای شام و آسیای صغیر و مصر را تدریجاً در مقابل سپاه ایران از کف باخته بود غفلت آنچنین نموده در حالیکه تا دور قسطنطنیه بتصرف ایرانیان بود او از راه دریای سیاه خودش را به ارمنستان و کردستان رسانیده قشونی را که آنجا در مقابلش یافت شکست داد و این واقعه در روحیات اعراب مکه و مدینه که خود را تحت حمایت و طرفدار ایران میشماردند و اسلام را متمایل به مسیحیت و لهذا هوا خواه روم میخواندند سخت مؤثر افتاد زیرا سابقاً وقتی خبر شکست فاحش روم رسیده بود و قریش شادی مینمودند سورة روم و آیه مشهور (الم غلبت الروم فی ادنی الارض) نازل و از طرف حضرت رسول اعلام شده بود که مطابق این آیه نوبه فتح روم در ظرف همین چند سال خواهد رسید - واقعه دوم آن بود که ایرانیان با همه وطن پرستی در حالیکه پیشرفت دشمن شروع شده و کار فتوحات ایران در حال مشوشی افتاده بود از مصالح وطن چشم پوشیده غفلتاً بلوا افکنده پرویز را توقیف و مطابق تفصیلی که طبری میدهد بعد از محاکمه مقصر شمرده او را کشتند و این پیش آمد بیش از واقعه نخستین در اعراب اثر کرد - بالجمله حضرت رسول تمام شبه جزیره عربستان را تابع اسلام گردانید و در عهد ابوبکر خلیفه نخستین مجاهدین عرب به حدود بین النهرین که آن زمان آباد ترین مرزها بود رسیده بتاخت هیئت وزراء و صدور فرمان های یونی از پانزدهم مهر ماه هر سال تا آخر آبانماه

ناز پرداختند - در آن حال کار دولت ساسانی دچار اختلال گردیده در رب چهار سال ۱۲ پادشاه انتخاب کرده سرنگون ساختند و اینگونه اقهای داخلی قوه مملکت را نابود ساخت و مایه موفقیت اعراب شد رچندیک لشکر ایران تحت فرماندهی بهمن جادوشکست فاحشی به عرب داد اما به سبب اغتشاش پایتخت دنباله آن فتح منقطع و بالاخره سعد زند و قاص با اردوئی مرکب از نژاد عربی از مسلمان و مسیحی و غیره به هراق آمده جنگ مشهور قادسیه روی داد - عمر خلیفه دوم در مکتوب خودش که قبل از این جنگ برای تشویق اعراب نوشته میگوید مبارزه ای که پیش خواهد آمد جنگ نژاد عرب است با نژاد ایرانی و لهذا سزاوارست عرب های غیر مسلم نیز به ما یاری دهند و شما آنها را برادر وار رصفوف خود بپذیرید (۴۱) مختصر آنکه اعراب فاتح شدند و بیش از بدت صد سال ممالك ایران درینجه قهر و ظلم بنی امیه ماند و پس از آنهم که ایرانی ها موفق شدند سلطنت بنی امیه را سرنگون و بنی عباس را با نك و روی و آئین ایرانی منش تری به خلافت رسانند باز هم تفوق نژاد ربی بر ایرانی باقی بود -

تأثیر تسلط عرب بر ایران و اسباب آن - انتشار دین اسلام بنیان تشکیلات اجتماعی ایران را یکباره و از گون گردانید - ملت ایران بل از اسلام به صنوف مختلف تقسیم شده بود و هر صنفی نسبت به صنف یگر امتیازات و تشخصاتی داشت مانند (واسپهران - بمعنای گاه پورهای یعنی میرزادگان) سواران که نجبای مملکت بودند و همیشه در سواره نظام خدمت میکردند و دهکانات یا دهقانان که نجبای درجه سوم بودند و کار لتابت و دبیری و رسیدگی به فلاح و سرپرستی دهات و غیره با ایشان بد و صنف چهارم پیشه وران و روستائیان بودند - هر چند در ممالك بران حقوق و حدود جمیع اصناف و طبقات محفوظ بود اما ظاهراً ممنوع رد که طبقه چهارم وارد طبقه سوم شوند و یا سوم به دوم برسند و با هم دیگر صلت کنند مگر به ندرت و بر حسب فرمان مخصوص پادشاه - در امور

[۴۱] راولنسون شرح جنگ در قلعه لازیکا

مان سال عمل سر بازگیری شروع و ختم خواهد شد

دولتی و خدمات کشوری و خدمت سواره نظام نیز همین گونه ممنوعیت‌ها برقرار بود (۴۴) مثلاً صنف تجار و بازرگانان بویژه آنها که تجارت خارجی را بکف داشتند در نظر اولیای امور ایران محترم می‌بستند معیناً اگر یکی از آنها خود از صنف چهارم یا سوم بود نمی‌توانست با صنف دوم وصلت نماید و همین عادت سالها بعد از اسلام نیز مابین تجار و پیشه‌وران مسلمان باقی ماند که طبعاً از وصلت با اعیان گریزان بودند و حدیث (من خرج عن زیه فدمه هدر) هم که به اولیای اسلام نسبت داده شده زائیده عادات خود ایرانیان است بالجمله اسلام اصولاً این صنف بندیها را ملغی نمود و حتی امتیازی برای طبقه روحانی نسبت به غیر روحانی و برای خلیفه و سردار سپاه نسبت به اتباع و افراد قائل نگشت و همین رسم یکی از جذبات ترین چیزهایی بود که مسلمانان به توده ملل غیر مسلم نشان داده آنان را شیفته و حیران خود گردانیده گروه گروه را به حوزه مسلمانی میکشیدند چنانچه تواریک صدر اسلام شاهد ناطق است - از روایات طبری و بلاذری و مسعودی و غیرهم بخوبی نمایان است که چگونه فوج فوج و ناحیه ناحیه توده مردم بارغبت به دین جدید میگرویدند و در حقیقت سپاهی که برابر عرب می‌جنگید غالباً مرکب از نجایای مملکت بود که موقع خود را در خطر میدیدند و چون این سپاه در توده مردم پشتیبان جدی نداشت یعنی شهرت قوانین اسلام و برابری و مساوات مسلمانان با سرعت برق منتشر میگشت در هر ولایتی که اردوی عرب قدم مینهاد پیش از وی نفاق و دو رنگی

[۴۲] طبری فارسی ترجمه بلعمری

اسناد تاریخ

چنانچه از متن کتاب مفهوم می‌گردد نگارنده فقط برای دوره قبل از اسلام با اسناد مطالب مذکوره اشاره نموده - زیرا دوره بعد از اسلام بکلی روشن و هریک از مطالبی که ذکر شده اسناد متعدد دارد - معیناً یاد آوری میکند که بیشتر استفاده ما برای این دوره از طبری عربی چاپ آلمان، مروج الذهب و تاریخ تمدن اسلام جرجی زیدان و حبیب السیر و روضه الصفا بوده است.

ماده ۶ - در اول هر سال تا آخر فروردین شعبه سر بازگیری هر ناحیه

بد آنجا سرایت کرده مردم گرفتار دودستگی گردید و قسمتی طرفدار قبول اسلام یا صلح با عرب و بهری خواهان مقاومت و جنگ میشدند - علاوه بر اینها عده بزرگی از عناصر ناراضی نیز فتح عرب را تسریع میکردند و آنها عبارت بودند اولاً از مسیحیان که بعزت بدرفتاری مؤبدها و روحانیون زرتشتی همیشه در جستجوی انتقام و تغییر اوضاع میکوشیدند چنانچه داستان سلمان فارسی مسیحی مذهب نمونه کامل آنست ثانیاً بقیه - السیف پیروان مانی و پیروان مزدك بودند که با کینه مخصوصی به موطنان زرتشتی خود مینگریستند و همچون عیسویانی که پیوسته انتقام مسیح را از یهود میخواستند اینها نیز انتقام پیغمبران و صد هزاران بدران و هم پیوندان خویش را که در قتل عام ها بجاك و خون غلطیده بودند از زرتشتیان میطلبیدند و عناد آبلهانه روحانیون زرتشتی نیز همواره آتش کینه را افروخته تر میساخت چنانکه در حیات خصوصی اشخاص و عقاید مذهبی آنها کنجکاو و تجسس کرده خانمان ها را بدست جهال و عوام الناس به یغما داده آتش میزدند و چون سلطنت ساسانی در حال زبونی و ضعف بود از جلوگیری این تحریکات مملکت بر بادده عاجز میماند - هر چند در عهد یزدگرد سوم تا حدی از این اوضاع ممانعت شد اما این اقدام نتیجه بدتری بخشید یعنی مؤبدها هم علاوه بر سایرین از حکومت ناراضی گردیدند که چرا جلو جهالت آنها را گرفته است و همین قضیه باعث گشت که روحانیون زرتشتی در جنگ عرب حکومت را یاری ندادند و بنیاد آقائی خود و استقلال مملکت را در نتیجه جهل مرکب برانداختند - ثالثاً جنگهای عهد خسرو پرویز و فتوحات وی که خیلی بیش از حد لزوم بود باعث اتلاف نفوس و اموال گردید و هنگامی که لشکر های ایران بعد از صلح عهد شیرویه و پوراندخت بایران باز گشتند امراض مسریه را مانند طاعون با خود آوردند و باین طریق هر قدر از مردان و دلاوران ایرانی در جنگهای دشمن زنده مانده بودند از چنگال ناخوشی جان بدر نبردند و نیز پرویز غنائمی را که از قشونی صورتی از کلبه افرادی که در آن سال بن سر بازی میرسند

جنگ روم بچنگ آورده بود بنفع دولت ذخیره کرد و برای مصارف حربی بمالیات آنها افزود و مردم را از سنگینی بارها بجان آورد و بالاخره انقلابات متوالی بعد از پرویز و فقدان امنیت و آسایش عمومی و ستم عمال دولت و بی داد رس ماندن رعیت تماماً دست بهم داده بار دیگر دولت قدیم و عظیم ایران را که پس از اسکندر نزدیک نهصد سال باستقلال و اقتدار گذرانیده بود واژگون و نابود ساخت تأثیر دیانت اسلام در ایران و تفوق آداب اسلامی بر آداب ایرانی چندان طولی نکشید زیرا بزودی بعد از ختم دوره خلفای راشدین حکومت بدست بنی امیه افتاد و آنها مفهوم (انما المؤمنون اخوه) را که اصل عمده اسلام بود زیر پا افکنده عنصر عربی را بر مسلمانان غیر عرب رجحان بزرگی بخشیدند و با غیر عرب مانند اسیران معامله کردند و تدریجاً ملت ایران به نتایج وخیم تسلط بیگانه آشنا شده به جنبش و کوشش افتاد -- بسیاری از ایالات دور دست مانند سند و کابل که به عشق برادری و برابری به اسلام گرویده بودند مرتد گشته اعراب را برانند و بسیاری از مردم بقصد اعاده قوانین ابتدائی اسلام و ایجاد اصل مساوات طغیان نموده بنام خوارج نامیده شدند و باعث زحمت دائمی حکومت گردیدند - در ایالات خراسان که در آن هنگام به سبب دوری از دمشق که پایتخت خلفای اموی بود مرکز احرار و بزرگان و نجبای ایرانی شده بود تدریجاً این فکر پدید آمد که سلطه عرب را جز بنام عرب نمی توان بر انداخت و ازین رو خراسانی ها خود را طرفدار آل رسول صم نامیده بنی امیه را غاصب و دشمن اسلام خواندند و چندین بار انقلاب کردند و موفق نشدند تا عاقبت به سرداری ابومسلم خراسانی لشکر بنی امیه را شکست فاحش دادند و به جانب شام تاخته سلطنت آن طائفه را بر انداخته اولاد عباس عم پیغمبر را به تخت نشانیده خلافت بنی هاشم را ایجاد کردند - دوره خلافت بنی هاشم عهد تعالی و پیشرفت ایرانیان بود و در این دوره ممالک پهناور اسلام از اقیانوس اطلس تا دیوار چین با اراده و سیاست وزراء و سرداران که در ثبت حوزه های جزء میباشند از دفتر سجل نفوس آن ناحیه

ایرانی اداره میشد و در تمام کارهای کشوری و لشگری و حتی در آداب و راه و رسم خلفا رویه و آئین ساسانیان اعاده و حکمفرما گشت و ایرانیان هوشمند به احیای علوم و ادبیات ایرانی تشویق شده اکثر کتب فلسفی و طبّی و ریاضی و علوم رایج دیگر را از پهلوی به عربی ترجمه کرده بنیاد تمدن نورپاش جدید را نهادند که در تاریخ جهان به [تمدن اسلام] موسوم گردیده است در این دوره ملت ایران رجال و علمائی پرورانیده است که تمام اقوام دنیا آنان را به بزرگی ستوده از خدام بزرگ بشریت شناخته اند و بالاخره مابین موجودین تمدن نورپاش اسلام که چندین قرن عوالم مغرب و مشرق را هدایت مینمود صدی نود تانود و پنج تن مردانی هستند که زائیده خاک ایران و نژاد ایرانی بشمار آمده اند و فهرست نام نامی آنان را بایستی تاریخ ایران پیوسته در صدر صفحات خود ثبت و هر ایرانی نژادی به فرزندی ایشان مباحی بوده کیفیت حیات آنها را سر مشق سازد.

ملیون فداکار - در طول تسلط اعراب بر ایران یکصد بزرگی از ایرانیان زیر عنوانهای گوناگون برای اعاده استقلال ملی خود جانفشانی کرده اند که ما از راه حق شناسی نام آنان را متذکر و خوانندگان را برای دانستن احوال ایشان به تواریخ مبسوطه حواله میدهیم :

فیروز کاشانی ملقب به ابولؤلؤ - هرهز والی خوزستان که در مدینه مقتول شد - ابومسلم خراسانی - ابن مقفع - خالد برمکی - جعفر و فضل برمکی - حکیم ابن عطا (مقفع) حمزه سیستانی مشهور به خارجی - فضل ابن سهل - حسن ابن سهل - بابک خرم دین و بسیاری دیگر که بعضی باخامه و تدبیر و گروهی بابازو و شمشیر خود بر علیه اجنبی کوشیده غالباً هم سرو جان باخته اند .

آل طاهر - طاهر ذوالیمینین را بعضی عرب شمرده اند ولی پس از تحقیقات عمیق تر معلوم گشت اولاد یکی از اسرای ایرانی بوده که به غلامی فروخته شده - فرزندان طاهر در خراسان از عهد مأمون استخراج نموده و بوسیله رؤسای مافوق خود بوزارت جنگ ارسال میدارد

حکومت ارثی یافتند اما چون از این قبیل حکام ایرانی نژاد ولی تابع عرب در چندین نقطه بوده اند ما آنها را جزء پادشاهان مستقل ایران نشمریدیم.

پادشاهان صفاری - دو قرن از تسلط عرب گذشت که در قرن نخستین عنصر عربی بر ایرانی عملاً مسلط بود و در قرن دوم اسماً مسلط و عملاً بر عنصر ایرانی رجحانی داشت - در قرن اول ایرانیان به اشتباه خود پی بردند و در قرن دوم به کشت و کوشش پرداخته این فکر را ترویج کردند که بدین اسلام مستلزم تحمل سلطنت عرب نیست و آرام آرام در کارهای علمی و فنی و سیاسی و اداری و لشکری و کشوری ریشه دوانیده حتی در آداب و قوانین روحانی اسلام هم از خود عربها پیش افتاده طوری سنک دیانت را به سینه میکوفتند که اعراب و سایر اقوام مسلمان شده را از میدان بدر کرده به تقدم خود قائل ساختند .

آنگاه برای نخستین بار یعقوب لیث از مردم سیستان قیام نموده رسماً دعوی استقلال کرده به تسلط اسمی و سیاسی عرب باقوه شمشیر خود خاتمه داد - پایتخت صفاریان در سیستان بود .

صفاری ها - یعقوب لیث (جلوس ۲۵۳ هجری وفات ۲۶۵ عمر و فرزند لیث (۲۶۵ - وفات در ۲۸۹) بقیه این خاندان تا عهد غزنو فقط در سیستان فرمانروا بوده اند .

کارهای دولت صفاری - بزرگترین کار این دولت همان بود که ایرانیان را جرئت و جسارت بخشود و به همگان فهمانید که ایران از آن ایرانی است و بس - در دربار صفاریان برای نخستین بار بعد از دو قرن بزبان فارسی رسماً سخن رانده نامه نوشتند و شعر سرودند [۴۵]

پادشاهان سامانی - پادشاهان سامانی خود را از اولاد بهرام چوبینه میدانستند و در بخارا یک دربار تمام ایرانی پدید آورده نیمه ایران کبیر را زیر سلطنت خود کشیدند .

[۴۳] ایضاً طبری عربی ۴۴ ایضاً ۴۵ تاریخ سیستان

ماده ۷ - وزارت جنگ پس از وصول صورتهای مزبوره عده نفراتی را

سامانی ها - اسمعیل سامانی از اولاد بهرام چوبینه ویدرانش

از عهد مأمون بر بعضی ولایات ماوراءالنهر حکمران بودند - اسمعیل بعد از غلبه بر عمرو ابن لیث مالک اورا ضمیمه کشور خود گردانید (سال جلوس ۲۷۹ - وفات ۲۹۵) احمد سامانی (۲۹۵-۳۰۱) نصر ابن احمد (۳۰۱-۳۳۱) نوح (۳۳۱-۳۴۳) عبدالملک (۳۴۳-۳۵۰) منصور (۳۵۰-۳۶۶) نوح دوم (۳۶۶-۳۸۷) منصور دوم (۳۸۷-۳۸۹) عبدالملک دوم (۳۸۹ جلوس و همان سال در چنگال بغراخان اسیر گشت)

کار های سامانیان - سامانیان با شتاب و سرعت شگفت انگیزی به احیای زبان و ادبیات و آئین و رسوم ایرانی پرداختند و وطن پرستان ایران از هر جانب به دور آنان گرد آمدند و ای نخستین بار ایرانی جرئت کرد که نزد عرب و یگانه را تحقیر کند و غرور ملی خود را ظاهر سازد - در این دوره تاریخ ایران را از روی آثار و نوشتجات پهلوی و داستان های ملی گرد آوردند و آنرا بزبان فارسی نوشته منتشر ساختند - تاریخ مزبور در زبان مورخین به شاهنامه شری موسوم است که حضرت حکیم ابوالقاسم فردوسی آن را بعدها بنظم در آورده است - ایرانیان در پرتو سلطنت سامانی روح و دل باخته را باز یافته چنانچه ضمن داستان تسلط عرب بر ایران خصوصاً در نامه رستم فرخ هرمز به برادرش که شاهنامه فردوسی روایت میکند می بینیم معایب و مفاصد و کذب و نفاق و حقارت عرب را آشکارا حکایت نموده و دق دلی در آورده اند . بالجمله باید اعتراف نماییم که سلطنت صفاری تخم استقلال سیاسی را پاشید و سامانیان علاوه بر آب یاری آن نهال استقلال حقیقی را نیز کاشتند یعنی زبان و ادبیات فارسی را بطریقی که امروزه ما میرسد آفریدند و تاریخ ایران را تا آنجا که بدست رس خود یافتند برای ایجاد و اتحاد ملت نوین ایران و اعاده غرور ملی و حس وطن دوستی و استقلال طلبی تدوین کرده منتشر ساختند و علماء ایران که عادت کرده بودند در زبان عربی کتب خود را تألیف کنند با تشویق سامانیان بنگارش تصانیف فارسی آغازیدند - در عهد که در آن سال لازم خواهند داشت با تعیین تقسیم آن

سامانیان تجارت ایران و چین رونق گرفت و صنایع ایرانی باز روی کار آمد و بالاخره در این دوره نام و نشان گمگشته ایران، کوبه مخصوصی هویدا شد در حالیکه عده بزرگی از حکماء و علماء شعراء و اطباء و اهل صنایع و فنون پیشاپیش آن غاشیه میکشیدند.

پادشاهان آل بویه - آل بویه از مازندران طالع شدند، پایتخت ایشان شهر ری و شیراز و همدان و مدتی بغداد بود - آل بویه را دیلمی نیز نامیدند.

آل بویه - شعبه بزرگتر دیلمی ها بوده بر ایالات مهم ایران به استثنای خراسان تسلط یافته اند و از این قرارند: عمادالدوله علی ابن بویه (جلوس ۳۲۲ - وفات ۳۳۸) - رکنالدوله حسن ابن بویه (۳۲۳ - ۳۶۶) ابتدا فرمانروای عراق و بعد جانشین برادرش - معزالدوله احمد ابن بویه (۴۲۴ - ۳۵۶) به امر برادر فرمانروای کرمان و خوزستان و بغداد شد عزالدوله بختیار ابن معزالدوله (۴۵۶ - ۴۶۷) عضدالدوله ابن رکنالدوله بزرگترین شاه دیلمی (۴۳۸ - ۴۷۲) مؤیدالدوله ابن رکنالدوله (۳۶۶ - ۴۷۳) به عنایت عضدالدوله متکی بود - فخرالدوله ابن رکنالدوله که صاحب ابن عباد از ادبای مشهور و وزیرش بود (۳۶۶ - ۳۸۷) در عراق فرمانروا بود - شرفالدوله ابن عضدالدوله فرمانروای فارس بود (۳۷۲ - ۳۸۹) صمصامالدوله ابن عضدالدوله (۳۷۲ - ۳۸۸) - بهاءالدوله ابن عضدالدوله فرمانروای عراق عرب و اخیراً فارس (۳۷۹ - ۴۰۳) مجدالدوله ابن فخرالدوله (۴۸۰ - ۳۹۳) حکمران ری بود - سلطانالدوله ابن بهاءالدوله (۴۰۳ - ۴۱۵) حکومت فارس و کرمان داشت - مشرفالدوله ابن بهاءالدوله (۴۱۱ - ۴۱۶) حکمران بغداد بود - ابو کالیجار سلطانالدوله (۳۱۵ - ۴۴۰) والی بغداد بود - جلالالدوله ابن بهاءالدوله امیر بغداد بود (۳۱۶ - ۴۳۰) سلطان رحیم ابن ابو کالیجار (۴۴۳ - ۴۵۰) و فولاد ستون که آخرین آنها بود.

کارهای دولت آل بویه - بزرگترین خدمت آل بویه بوطن آن بود که مذهب شیعه را اعلام و تقویت نمودند و بدین وسیله - بنواحی باضافه صدی ۲۰ برای کشور احتمالی معین کرده

نفوذ خلفای عباسی را بی اندازه در ایران خفیف ساختند زیرا به مذهب اهل سنت خلیفه عرب منزله اولوالامر و امیرالمؤمنین داشت و با آنکه پادشاهان صفاری و سامانی استقلال کامل یافتند برای مراعات مردمان مذهبی و بر اعتقاد ناچار بودند برای خلفای عباسی سلطه مخصوصی قائل شوند ولی آل بویه با انکاء بمذهب جعفری (ع) به آخرین موهوماتی که علت تقدم اجنبی بود پشت پا زده حتی شهر بغداد را اشغال و خلفا را دست نشانده خویش گردانیدند و مخصوصاً لقب شاهنشاهی را پس از سه قرن منسوخیت دوباره اختیار کردند در صورتیکه قبل از ایشان هیچیک از پادشاهان مسلمان ایران بانهایت مبلی که به این عنوان موروثی داشتند جرئت قبول آنرا نه نمودند - در عهد آل بویه ذوق معماری و نقاشی روز افزون گشت زیرا مذهب شیعه بر خلاف سایر مذاهب اسلامی نقاشی را مجاز شمرده است هم در این عهد بیمارستانها و ابنیه خیریه دیگر مانند مساجد و بندها و غیره ساخته شد که بزرگترین آنها بند امیر است در فارس - این بنیاد عجایب صنعت شمرده شده منافعش برای فلاح مشهور است .

آل قابوس - پادشاهان آل قابوس در گرکان و مازندران حکومت میکردند خدمات ایشان به ادبیات معروف است . مخصوصاً قابوس پور و شمگیر در عالم ادب شهره آفاق بود .

قابوسی ها - شعبه کوچکتربیلیمی ها آل زیار است که در گورکان بر طبرستان و گاهی تا ولایت ری و همدان فرمانروا بوده اند آل زیار از اینقرارند : - مرداو بیج (جلوس ۳۱۶ - وفات ۳۲۳) و شمگیر (باوا و مضموم) (۳۲۳ - ۳۵۶) یلگون (۳۵۶ - ۳۶۶) قابوس ملقب به شمس المعالی از ادبای بزرگ (۳۶۶ - ۴۰۳) منوچهر فلک المعالی (۴۰۲ - ۴۲۰) انوشیروان - کیمکوس - گیلان شاه هر سه تابع سلاجقه بوده در قسمتی از ملک موروث حکمرانی کرده اند .

غزنویان - پادشاهان غزنوی در پرتوال سامان ترقی کرده تدریجاً سلطنت بزرگی تشکیل دادند - عجب است از بعضی مورخین اجنبی و

برای رؤسای حوزه های قشونی ارسال خواهد نمود

برخی مقلدین خودی که در نوشته‌های خویش با ابرام شکفت انگیزی
 کوشیده اند ترکی بودن ریشه غزنویه یا سلجوقیه را دلیل ساخته دولت
 آنان را مانند يك دولت غیر ایرانی معرفی نمایند - هر چند تاریخچه
 مختصر ما گنجایش بحث در این موضوع را ندارد معیناً واجب است
 تذکری داده شود که ملی بودن یا اجنبی بودن يك دولت فقط
 از روی قوانین و زبان و آداب و رسوم و آئین آن استنباط
 میشود و تاریخ اعمال يك حکومت را موضوع قضاوت فرار و بالتبع
 آن را يك قوم یا بدیگری منسوب میدارد و هیچگاه نژاد دور و
 دراز اشخاص و عمال دولت را سند خودی بودن یا بیگانه بودن
 آن دولت نمی شناسد چنانچه اگر صرف نژاد پادشاه سند خودی
 بودن و ملیت وی و حکومتش باشد خاندان پادشاهان کنونی انگلستان
 را باید انگلیس‌های اجنبی بشمارند و یا مورخ انگلستان را تحت تسلط
 اجانب بدانند زیرا ژرژ پنجم و پدر و جد اش و یکتوریا که خدمات
 عظیمه وی به بریتانیا مشهور و محبوبتش نزد ملت معلوم است از خاندان
 برنسونيك هانور Brunsvick Hanovre و از نژاد خالص ژرمنی
 میباشد اما هیچگاه تاریخ انگلستان و تواریخ عالم آنان را بیگانه
 نخواند و هیچ انگلیسی حاضر نیست چنین نسبتی را اصلاً بشنود -
 از این قبیل مثالها در تاریخ بسیار داریم مانند خاندان سلطنت کنونی
 اسپانی که از احفاد لوی ۱۴ فرانسه میباشد اما هیچ فرد از ملت
 اسپانیول یا مورخین دنیای امروزه الفنس سیزدهم را بیگانه نمیخوانند
 واقعاً هرگاه بنا شود ملیت را فقط از روی انتسابات نژادی شناسند
 بایستی در انگلستان یا فرانسه بیش از صد ملت تشکیل گردد زیرا بیش
 از صد نژاد در آنجا اقامت جسته و با سایرین هم وطن گردیده اند
 بالاخره اگر مورخین اجنبی متأسفانه اغراض سیاسی را در کتب
 علمی خود وارد کرده با این عناوین سمّت بخواهند استقلال دیرین
 ملت ایران را متزلزل بنمایانند افلا مورخین ایرانی لازم است چشم
 و گوش باز و کشاده داشته با تقلید عمیا از جاده حقیقت منحرف نگشته

ماده ۸ - مادام که احتیاجات قشونی کمتر از میزان افراد است

ند که صورتی در زیر دارد آنچه در بالاستی - نگارش هوشیاران
و یاقی همیشه و در هر مورد قابل اعتماد نیست و نبایستی بدون موازن
می و غور و تحقیق و سنجش های ضروری متن نوشته آنان را
و حی منزل شمرده ترجمه کتب آنان را در دستور تعلیمات خود
رد کنیم .

بایتخت غزنویان شهر غزنین بوده

غزنویه - ناصر الدین سبکتکین (۳۶۶ - ۳۸۴) - اسمعیل که
لوب برادرش محمود شد - سلطان محمود (جلوس ۳۸۷ - وفات ۴۲۱)
مد که مغلوب برادرش مسعود شد - سلطان مسعود (۴۲۱ - ۴۳۲)
مد بار دوم که مغلوب شد - مودود - (۴۳۳ - ۴۴۱) - علی و همان سال
د الرشید (۴۴۱ - ۴۴۴) - فرخ زاد (۴۴۴ - ۴۵۱) - ابراهیم
۴۵۱ - ۴۹۲) - مسعود دوم (۴۹۲ - ۵۰۸) - ارسلانشاه (۵۰۹ - ۵۱۲)
رامشاه (۵۱۲ - ۵۴۸) - خسرو شاه (۵۴۸ - ۵۵۵) خسرو ملک
(۵۵۵ - ۵۸۳) - سلطنت غزنویه را غوری ها از غزنین برانداختند و
نہا بھند گریختند بعدھا خود غوریھا نیز بھند رفته آنجا دولت معظمی
نشکیل دادند .

کار های غزنویه - خدمات غزنویه بزبان فارسی و ادبیات
و تاریخ ایران نه به حدی است که در این مختصر گنجید و حقیقتاً باید
گوئیم که غزنویه قدم بقدم همان دستور و همان سیاست ملی را که
سامانیان از پیش گرفته بودند پیروی کرده نهال ایرانی گری را که
آنها کاشتند اینها پرورانیده بعد کمال رسانیدند - در این عهد دفترها
و دیوانهای دولتی بزبان فارسی نگاشته شده دفاتر مالیاتی نیز از عربی
فارسی تبدیل یافت - در عهد غزنویه بزبان فارسی به هند وارد گشت
زیرا نخستین دولتی که بعد از اسلام منظمأ در هندوستان به فتوحات
رداخت دولت غزنوی بوده و دربار غزنویه آداب و رسوم و زبان و
ادبیات ایرانی را از غزنین به هند برده رایج گردانید - شاهنامه
فردوسی در این عهد انجام یافت و علمای بزرگوار و کتب علمی بسیار
که باید برای خدمت نظامی احضار شوند - افراد لازم برای

و شعرای عالی مقدار در این دوره پدید آمده. صنایع و فنون در این دوره به اوج ترقی رسید و تجارت و ثروت توسعه بزرگ یافت. **پادشاهان سلجوقی** - پایتخت سلجوقی ها نیشابور و اصفهان بود. - شعبه ای از ایشان در آسیای صغیر نیز حکمرانی کرده اند.

مشاهیر سلجوقی ها - طغرل ابن میکائیل (۴۲۲-۴۵۵) - الب ارسلان (۴۵۵-۴۶۵) ملکشاه ابن الب ارسلان (۴۶۵-۴۸۵) در عهد این پادشاه حدود ایران از کاشغر تا انطاکیه شام بود و خواجه حسن نظام الملک طوسی وزارت وی داشت - برکیارق ابن ملکشاه (۴۸۵-۴۹۸) محمدان ملکشاه (۴۹۸-۵۱۱) - سنجر ابن ملکشاه در نیمه شرقی ایران تقریباً نصف قرن سلطنت کرد. بقیه پادشاهان این خاندان تا سال ۵۹۰ سلطنت کرده اند.

اتابکان فارس و اتابکان آذربایجان و اتابکان لرستان مدتی بیش از یک قرن در ایالات مذکور حکمفرمایی داشته اند مهمترین آنها اتابکان فارس هستند که سعد زنگی و ابو بکر ابن سعد ممدوح حضرت شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی از جمله ایشانند و بزرگترین خدمت این پدر و پسر آن بود که ایالات محکومه خود را با تدابیر مسالمت آمیز حتی الامکان از خرابکاری های مغول حفظ کردند.

کارهای دولت سلجوقی - دولت سلجوقی به علوم و معارف و ادبیات پارسی خدمات بی نظیری کرده و در حقیقت نهالی را که گفتم پس از سامانیان غزنویه پرورانیدند سلجوقی ها به میوه رسانیدند. عهد سلجوقی ها بجوهر تمدن ایرانی گشت و مساعی دوست ساله فرزندان ایران در این دوره نتیجه بخشید. - در پرتو دولت سلجوقیان است که رصدخانه استاد بزرگ عمر خیام ایجاد می شود و در آن عهد است که ماههای عربی بفارسی تبدیل یافته فروزدین و اردی بهشت باز رونق مخصوصی میگیرد. - واقعاً رسمیت یافتن تقویم مشهور جلالی که بنام جلال الدین ملکشاه نامیده شده است گواهی روشن است بر عصیت ملی اولیای دولت آن عهد. - هرگاه در نظر بگیریم که همیشه تشویقات

وزارت جنگ به ترتیب قرعه از بین اشخاص واجد شرایط

پادشاهان و رو به ایشان راهبر و سرمشق اتباع آنها بوده است بایستی غرور قومی و نژادی ایرانیان آنزمان را نتیجه سیاست ملی دولت سلجوقی بدانیم - آیا قصیده مشهور خاقانی در طاق کسری نماینده هيجان روح ملی نیست ؟ - در عهد سلجوقی ها حدود ایران از ساحل دریای مغرب (مدیترانه) تا دیوار چین و از آقاصی خوارزم و حدود قباچاق تا نزدیکی قسطنطنیه امتداد یافته بود - در نتیجه استقرار يك شعبه از سلجوقیان به پادشاهی آسیای صغیر زبان فارسی در آنجا رسمیت یافت و تمام منشآت و دیوان و دفتر در آن سرزمین بفارسی بود و بعد از آنکه عثمانیها جانشین ایشان شدند نیز همچنان ماند تا دوره سلطان سلیمان قانونی که از فارسی بترکی تبدیل گردید علوم طبیعی و کیمیا (شیمی) و طب و نجوم در عهد سلجوقی ها باوج کمال رسید صنعت معماری طرز خاصی بخود گرفت بیمارستانها و مدارس بسیار در این دوره ایجاد و بختهای رونق بالغ آمد - تجارت ایران در این عهد جهانگیر بوده و فلاحتش با تدبیر اولیای دولت به ترقیات حیرت انگیزی رسیده است - خواجه حسن نظام الملک طوسی یکی از سیاستمداران و قانون گذاران شهر و نایب ایران در این دوره وزارت داشته و خدمات بزرگی بوطنش تقدیم نموده است .

خوارزمشاهیه - پایتخت خوارزمشاهیان نخست شهر شهر

گرگانه بوده که عرب جرجانه نامیده در ساحل جیچون نزدیک خیه کنونی - شهر گرگانه بزرگترین مرکز فارسی زبانان بود در شمال شرق ایران و چون از گرگانه بفاصله بیست روز رو بشمال میگذاشتند خاک های تورانی نشین شروع میشد اما از بعد از حمله مغول آن خاکها ویران و تمامی خوارزم اقامتگاه تورانیان گردیده است .

جمعیت گرگانه را از پانصد تا هفتصد هزار نوشته اند و چارسوی تجارت آسیا محسوب میشد

سلاطین خوارزم - مشهورترین افراد این خاندان علاءالدین

تکش بود (جلوس ۵۶۹ وفات ۵۹۶) محمد خوارزمشاه (۵۹۶ - ۶۱۷)

خدمت نظامی معین خواهند شد که به طبقه تقسیم میشوند

حمله چنگیز در عهد این پادشاه آغاز گشت - سلطان جلال الدین (۶۱۷ - ۶۲۸) در مقابل مغول شجاعت ها بروز داد اما سوء اداره پدر و خاندانش نگذارد آن جوان مرد یگانه موفق گردد - در عهد خوارزمشاهیه شهر گرگانیه (جرجانیه) که بزرگترین مرکز ایرانی ها در شمال اقصی بود جایگاه علماء و ادبا و دارای تجارت عظیمی گشت فعلا آن خاک ها مرکز ترکمانان بیابان گرد میباشند و جزء ایالت خیوه محسوب است .

کارهای خوارزمشاهیان - خوارزمشاهیان کار بزرگی انجام ندادند جز آنکه دولت ترك هاي قره ختائی را که از سمت شمال شرق همسایه ایران و نسبتاً مردمی متمدن تر بودند خوارزمشاهیان برانداختند - دولت قره ختائیه مابین ایران و مغولستان مانند سد سیدی محسوب میشد و چون بر افتاد دولت خوارزمشاهی خاک های آنرا متصرف شد ناچار با طوایف مغول همسایه گشت - بدبختانه در آن عهد مابین مغولان چنگیز خان پدید گشته موفق شد طایفه های متشت مغول را متحد گرداند و آنان را عوض دریدن یکدیگر بجان مردم یگانه بیندازد . دولت خوارزمشاهی به سوء تدبیر گرفتار بود و نتوانست با چنان همسایه خطیری نبرد سیاست بازو و بالتجبه جنگ جهانسوز آغاز و چندین صد هزار از کرگانه آدمی خوار رو مغرب روان گردیدند چنان آتشی افروختند که اگر هزاران سال بگذرد محال است نتایج دهشت آمیز و نفرت انگیز آن را تاریخ فراموش کند .

مختصر آنکه گلستان ایران در طی دو قرن به بیابان وحشت خیزی تبدیل یافت و عنصر ایرانی پایمال وحوش تورانی گشت بالاخره بگفته آن بخارائی فراری (آمدند ، زدند ، بستند ، کشتند ، ریختند ، شکستند ، سوختند ، رفتند !)

فترت مغول - این تاریخچه گنجایش تفصیل ندارد ولی چند نمونه از تأثیر تسلط مغول اینجا میدهم تا معلوم شود که صدمات وارده بر ایران تا چه پله رسیده بود - قبل از - مغول فزون ثروت به حدی بود که مردم اعیان و مالداران نقدینه خود را بدون تنزیل

- اشخاص غیر متاهل ۲ - اشخاص متاهل ولی بدون اولاد

به تجار یا صیادان مروارید یا ناخدا یا ن کشتی ها میسپردند باین شرط که اگر عامل نفع برد بالمناصفه یا طریق دیگر با صاحب پول قسمت کند و اگر خسارت دید یا سرمایه را باخت صاحب پول حق دعوی نداشته باشد و نیز قبل از این حمله از تجاری که فوت میکردند بیست کرور و چهل کرور درهم می ماند که وقف امور خیریه شده بود - چنانچه مثال آنرا از شهر سیراف [امروزه بندر طاهری ساحل خلیج فارس] و از استخر و غیره بدست داریم - بنای خانه يك تاجر تقریباً هفتصد هزار درهم خرج بر میداشت و در بنای يك مدرسه و بیمارستان بازرگانی دیگر چهار کرور مصرف کرده ۲۲ کرور املاك وقف میکرد - شهر بیکند در ترکستان امروزی ضمن جنگی خراب شده بود به همت تجار بیکندی و از جیب آنها سال بعد بهتر از اول بنا گشت و خانهای ضعیفای شهر مجانی ساخته شد - بالجمله در حکومت مغول فقر عمومی بجائی رسید که تنزیل پول از صدی یا نصد سالانه تجاوز مینمود و حتی دولت مغول که پایتخت خود را تبریز قرار داده بود هر روزه ناچار بود بهمین طریق استقراض کند - عدالت مغول چنان بود که جمعیت يك ده پنجهزار نفری به چند تن رسیده بود مع هذا مامورین مالیه از آن چند تن بیدست و پا به ضرب تازیانه مالیات ده را میطلبیدند - هر محقق تاریخ شناس تسلیم دارد که هرگاه لطمه مغول به ایران با همان قتل عام ها و خرابی های بدو امر خانه میافت باز هم سهل بود اما دوام حکومت وی در مدتی بیش از يك قرن روح ایرانی را کشت - بهترین شاخه های نژاد ایران یعنی حساس تر غیرتمند تر و نجیب تر و فدا کار ترین خاندانهای ایرانی اگر ضمن جنگها و مدافعه وطن یا قتل عام ها محو نشدند تحت اداره مفسدان طایفه تحمل نیاورده جان دادند یا با کثافت جهان بر اکنده کشتند چنانچه عده زیادی از کیمیا گرها (شیمی دانها)ی بزرگ و علمای طبیعی و ریاضی به مصر آواره و از آنجا با سپانیا گریختند و آن مردمی در ایران زنده و برجا ماندند که نه پای گریز داشتند و نه نیروی ستیز - بایستی فی الحقیقه اعتراف نمود

۴ - اشخاص متاهل با اولاد - برای تامین احتیاجات قشونی افراد طبقه

که در عهد مغول ایرانی سرمایه فکری و عقلی خود را باخت و بهترین اصله ها و درختهای بارور این نژاد گم شد .

درفترت مغول — بعد از قترت مغول خاندان آل مظفر از اولاد

پهلوان محمد خوافی که از خراسان بیزد و بعد بشیر از رفتند استقلال بهم رسانیدند و مشهور ترین آنها امیر مبارزالدین و شاه شجاع و شاه منصور بوده اند که حضرت خواجه شمس الدین حافظ شیرازی در ادبیات خود ذکری از آنها فرموده است اما از مابین مغول ها شخصی که قابل ذکر باشد غازان خان است که بعد از نود سال خرابکاری دائمی پدر هایش او به اسلام گروید و سعی کرد با وضع قوانینی از ویرانی ها و مصائب بقیة السیف مردم بکاهد پسرش سلطان محمد خدا بنده نیز متدین و متمایل به تشیع بود .

در آذربایجان و دیاربکر نیز دو خانواده ترکمان مشهور به آق قویونلو و قره قویونلو (یعنی دارندگان گوسفند سفید - و سیاه) حکومت کردند خاندان ایشان را شاه اسمعیل صفوی مانند ملوک الطوائف دیگر بر انداخت

عهد تیموریه — امیر تیمور از طایفه برلاس است که از ترکان بیا ترکمانان بومی ماوراءالنهر بوده اند و ارتباطی با مغول نداشته اند - خرابی های امیر تیمور در ایران بسیار بود معینا هرگز به پایه مغول نرسید فرزندان تیمور در سلطنت خود همه جا به آداب و رسوم ایرانی مؤدب بوده خدمات مهمی به زبان فارسی و ادبیات ایرانی نمودند در عهد این طایفه صنایع عموماً و صنایع ظریفه خصوصاً ترقیات عمده کرد و استادان بزرگ نقاشی و خط مانند بهزاد و میر هروی و میر مشهدی و بسیاری دیگر تربیت یافته اولاد تیمور بودند و مهندسی و معماران ماهر در این دوره پدید آمدند - متأسفانه زود خوردهای دائمی امیرزادگان تیموری علاوه بر آنکه شکوفه های سلطنت ایشان را نگذارد میوه بخش امنیت را نیز از مملکت سلب کرده باعث نکست تجارت و ضعف ملت و محو دولت گردید .

در پایان عهد تیموریه خطر بزرگ دیگری به ایران مترجه گشت

اول مقدم بر طبقه نانی و طبقه نانی مقدم بر ثالث برای قرعه دعوت میشوند

عبارت از هجوم اوزبك ها كه از دشت قباچاق سرازير شده تمامی تركستان و خراسان را اشغال و شاهزادگان تیموری را نابود گردانیدند - قبل از حمله اوزبك دو طایفه دیگر از تركمانان موسوم به (آق قوینلو و قره قوینلو) آذربایجان و قسمتی از عراق را تا بغداد و دیار بكر متصرف شده بودند. تسلط مغول و پس از آنها تركمانان بر ایران وحدت ملی ایران را از میان برده در هر گوشه مملكت مذهب و زبانی جداگانه ، آداب و رسومي علیحده ، طرز پوشاك و خوراك و گفت و شنید و نشست و برخاست و معاملات متفاوت و گوناگون پدید آمده حس قومیت و اشتراك منافع از میان برخاسته نفاق های محلی و ولایتی جای آنرا گرفته بود و پیدایش ملوك الطوائف در عهد اولاد تیمور بر این قبیل صدرنکیها شدیداً افزود و بالاخره نام ایران دیگر مفهوم سیاسی نداشت

کورکانیه - بعد از کشتارهای امیر تیمور پادشاهی میرزا شاهرخ پسرش (از ۸۰۷ تا ۸۵۱) در نظر مردم جلوه داشت زیرا این شاه و سایر شاهزادگان تیموری مروج ایرانگیری و علم و ادب بودند - بعد از میرزا شاهرخ - میرزا الغریک واضع و مؤلف زیج مشهور - بابر اول و سلطان ابوسعید پادشاهی کردند سپس سلطان حسین میرزا ملقب به بایقرا مرکز هرات (جلوس ۸۷۲ - وفات ۹۱۰) بفرمانفرمائی خراسان و ایالات شرقی پرداخت و زیرش امیرعلیشیرنوائی از ادبای شهر بود و یکمده فضلا و مورخین نامی و شعرا و صاحبان فنون نفیسه مانند بهزاد در کشف لطف آن شاه و وزیر پرورش یافتند

شهنشاهان صفوی - شهنشاهان صفوی از آذربایجان طالع شدند و پایتخت ایشان مدتی تبریز و سپس قزوین و اصفهان بود -
صفویه - شاه اسمعیل کبیر (سال جلوس ۹۰۷ - وفات ۹۳۰)
 شاه طهماسب کبیر (جلوس ۹۳۰ - وفات ۹۸۴) شاه اسمعیل ثانی (۹۸۴ - ۹۸۵) شاه محمد (۹۸۵ - خلع ۹۹۶) شاه عباس کبیر (جلوس

ماده نهم - اشخاصیکه واجد شرائط نظامی بوده ولی قرعه بنامشان

۹۹۶ - وفات (۱۰۳۸) شاه صفی (۱۰۳۸ - ۱۰۵۲) شاه عباس ثانی (۱۰۵۲ - ۱۰۷۸) شاه سلیمان (۱۰۷۸ - ۱۱۰۶) شاه حسین (۱۱۰۶ - ۱۱۴۰) شاه طهماسب ثانی (۱۱۴۰ - ۱۱۴۹) تاج گذاری رسمی شاه طهماسب چهار سال بعد از فتنه افغانه روی داد یعنی پس از آنکه اشرف افغان شاه سلطان حسین را سر برید - شاه عباس ثالث طفل بوده سه سال نادر شاه بعنوان نیابت او کار کرد .

کارهای دولت صفوی - بزرگترین خدمات صفویه یکی تشکیل ملت ایران یعنی اعاده حس قومی و اشتراك منافع و ایجاد تعصب و غیرت و غرور ملی بود و دیگری جلوگیری از تهاجمات محوکننده تورانیان که از دوجانب دائماً ایرانرا بطریق مدهشی تهدید میگردند - دولت صفوی با ترویج و تبلیغ مذهب شیعه عقاید صد رنگ و احساسات متضاد را یک رنگ گردانید و جامعه یگانه ای تشکیل داد که هنوز برجامی باشد رسمیت مذهب شیعه در ایران باعث شد که ایرانیان برای حفظ جامعه خود از حمله خارجی دفاع کنند اما با مذهب اهل سنت این تعصب وجود نداشت زیرا بعقیده مسلمان سنی، اسلام قومیت را رد کرده هر مسلمی که دارای شمشیر برنده یعنی اقتدار باشد و از عهد حفظ حدود اسلام بر آید میتواند اولوالامر مسلمانان گردد و بنا بر این ایرانیان تا پیرو سنت و جماعت بودند در مقابل حمله عنصر بیگانه همین قدر که عنوان مسلمانی داشت مقاومت نمی نمودند اما اعتقاد ب مذهب شیعه ورق را بر گردانید و ایرانیان بنام تعصب دینی وطن خود را حراست کردند و تدریجاً کار بجائی رسید که دانستند آنها يك ملت جدا گانه و يك نژاد مخصوصی هستند آنوقت معتاد شدند که وطن را نیز مانند دین خود عزیز بشمرند - در عهد صفویه از يك سمت دولت جوان اوزبك در شمال شرق تأسیس یافته بود و محمد خان شیبانی جهان را ارث مغول خوانده دعوی جهانگیری داشت و از دیوار چین تا خراسانرا گرفت اما بدولت جوان صفویه اصابت ننماید باید در سال بعد هم جزء اشخاصیکه برای قرعه دعوت

بر خورده سپاهش در مرو مغلوب و خودش مقتول گشت - از آن عهد تا قرن اخیر پیوسته خطر اوزبکها کاهی بسیار شدید و گاهی ضعیف ظاهر میشد و ایرانی دلیرانه آنرا رد میکرد - از سمت مغرب خطر عظیمتری متوجه ایران بود عبارت از دولت عثمانی که آنعهد در اوج اقتدار میزیست و تا قلب اروپا را تاخته دول عظیمه مغرب مانند فرانسه خود را به پناه وی میکشیدند - سلاطین عثمانی دعوی خلافت داشتند و لذا میکوشیدند تمام ممالك اسلام را مطیع خود سازند و در سمت مغرب آسیا و افریقا بخوبی موفق گشتند ولی چون بایران تاختند با دولت صفویه و جامعه شیعه برابر آمده در مدتی بیش از سه قرن پیوسته حمله میبردند و محروم باز میگشتند - جنگهای ایران و عثمانی درین دوره بنظر مورخین اروپا از شاهکار های نژاد ایرانی محسوب شده است - دولت صفویه با بسیاری از دول اروپا روابط تجارتی و سیاسی برقرار ساخت - صفویه با کوشش خستگی ناپذیری با حیای فلاح ایران کوشیده تجارت خارجی مملکت را که بکلی محو شده بود زیر نظر مستقیم خود گرفتند - محصول ابریشم و پارچه های ابریشمی و پشمی و قالی ایرانرا باوج ترقی رسانیدند و چنانچه شاردن و تاورنیه و سایر نویسندگان اروپائی نوشته اند دولت صفویه مخارج گزافی کرد تا در اروپا و آسیا برای امتعه ایران مشتری پیدا شود و مخصوصاً تجارت ایرانرا از وساطت کمپانیهای فرانسوی و هلندی و انگلیسی و پرتغالیها مستخلص گردانیده اتباع ایرانرا با سرمایه دولتی بخارجه میفرستاد که تجارت خارجی بدست خود ایرانی انجام یابد - صنایع فلز و اسلحه سازی در این دوره ترقی عظیم نمود چنانچه تاورنیه مینگارد تفنگهای ساخت ایران از هر جهت بهتر از ساخت فرنگستانست صنایع دباغی و چرم سازی و چیت بافی ایران طوری بود که در تمام روسیه و لهستان و آلمان بازار داشت - احشام و گوسفند ایرانی در این عهد بترکیه اروپائی می شوند حاضر گردند ولی در صورتیکه در آن سال هم قرعه بنام

و رومانی میرفت - درین عهد توجه بزرگی باستخراج معادن مبدول میشد چنانچه تاورنیه میگوید عهد شاه عباس ثانی ۲۱ معدن را کار کردند سدها و بندهای بزرگ، کاروانسراها و جاده های سنک فرش صفویه هنوز بر جاست و بالاخره این دوره شهرت عظمت و اقتدار و صیت صنعت و تجارت و ثروت ایران جهانگیر گردید و حدود ایران از جیحون تا جبال هندوکش و کوههای قفقاز تثبیت گشته به نیکوئی برابر دشمنان زیر دست خارجی حراست شد

شاهنشاهی افشاریه - در عهد شاه سلطان حسین صفوی

ضعف نفس پادشاه و سوء اداره عمال دولت مورث نارضائی مردم گشت و افغانان قندهار از ظلم والی خود بظغیان آمده رو بپایتخت تاختند باین بهانه که وزراء و رجال فاسد را دور سازند - سایر ایالات ایران این طغیان را يك واقعه داخلی میدانستند و چون از سوء اداره ناراضی بودند بكمك مركز بر نخاستند تا آنکه افغانه پایتخت را متصرف و محمود را که سابقاً از طرف دربار شاهنشاهی بلقب حسبقلی خان و شمشیر سرداری مفتخر شده بود از بین خود بیادشاهی برداشتند و چنانچه عادت عشایر نیمه متمدن است به ویرانی خرابی و کشتار و آزار مردم پرداختند این وقایع مردم سایر ایالات را بهیجان افکند و قاجاریه استرآباد بكمك شاه طهماسب ولیعهد سلطان صفوی شتافتند ولی کار مهمی از پیش نبردند تا نادر قلی افشار که بعد ها نادرشاه شد با جمعی از دلاوران خراسانی بیاری شاه طهماسب رسیده افغانه را در چند جنگ متوالی شکست داده تنبیه کردند - در عهد تسلط افغانه عثمانیها و روسها که ایران را گرفتار خانه جنگی دیدند مابین خود نیمه آبادان آنرا تقسیم و بتصرف در آوردند نادر شاه افشار بایرانیان خبر داد که اینک وقایع داخلی تصفیه شده سروکار ما بادشمنان بیگانه است و احساسات ملی و وطنی را با پیامها و مراسلات خود بهیجان آورد لهذا از جیم

آنها اصابت ننماید جزء دوره پاسبان محسوب خواهند شد و تاسن

ایالات بکک وی شتافتند و صد هزار سواری که ضمن جنگ دوم عثمانی در همدان گرد آمدند از فرط شور و شوق دفاع وطن هر کدام دو اسب و دو دست یراق و اسلحه با خود آورده بودند - جنگ‌های نادرشاه با ترکان و اخراج آنها از تفلین و ایروان و سایر خاک‌های ایران مشهور است - پایتخت افشاریه شهر مشهد بود شاهنشاه افشاریه فقط نادر است و بعد از وی اولادش از پا در افتاده چندی در خراسان حکومت داشتند .

افشاریه — نادرشاه (سال جلوس ۱۱۴۸ - وفات ۱۱۶۰) بعد از وی عادلشاه و ابراهیم‌شاه در ظرف دو سال فرمانروا شدند و سپس شاهرخ‌شاه مدت مدیدی خراسان را داشت و بعد از گرفتاری او بدست آغا محمدخان قاجار نادر میرزا فرزندش قیام کرد و بدست فتحعلی شاه گرفتار و مقتول گشت .

کارهای افشاریه — بزرگترین خدمت افشاریه آن بود که ایرانرا از اضطرابات داخلی نجات بخشیدند و با شکستن پشت عثمانی و قطع ایادی آنان و راندن سیاه پطر کبیر از سواحل بحر خزر و تصرف ترکستان و خوارزم و فتح هندوستان نام ایرانرا بلند آوازه گردانیدند بطوریکه دربار نادری قاضی مطلق آسیا گشت و مناقشات دولت چین با دولت ترکستان بنظر دولت شاهنشاهی ایران قطع و فصل میشد -

پادشاهان زندیه — کریم خان زند از ملازمین رکاب نادرشاه بود که بعد از وی طلوع گرد مدت‌ها با قاجاریه بر سر فرمان روائی ایران مبارزه میکرد - پایتخت زندیه شهر شیراز بود - بعد از کریم خان وابستگانش بهم ریختند و پس از مدتی از پا در افتادند -

زندیه — کریم خان که ملقب بوکیل‌الرعا یا شد (جلوس ۱۱۶۳ وفات ۱۱۹۴) بعد از وی زکیخان - صادقخان - علیمرادخان - جعفر خان - لطفعلیخان در مدت ۱۶ سال متوالیاً به حکمرانی فارس برخاسته برای تصرف سایر ایالات کوشیدند .

چهل و پنج سالگی در جزو پاسبانها خواند ماند . ماده دهم - افراد

کارهای زندیه - دولت زندیه در حدود متصرفاتش که جز خراسان و افغانستان شامل سایر ایالات ایران تا جبال قفقاز میشد باکمال رأفت و ملایمت سلوک کرده امنیت را برقرار داشت و کریم خان زند ابنیه و عمارات عالی در شیراز ساخته خود را وکیل رعایا خوانده از قبول عنوان پادشاهی احتراز جست کریم خان وکیل محبوب ترین پادشاهی بوده است که در طول دو قرن اخیر بر ایران حکومت کرده اند -

پادشاهان قاجاریه - مؤسس این سلسله آغا محمد خان قاجار است و پایتخت ایشان شهر طهران -

قاجاریه - آغامحمد خان قاجار (آغاز سلطنتش سال ۱۲۰۰ تا جگنداری رسمی ۱۲۱۰ - وفات ۱۲۱۱) فتحعلی شاه (۱۲۱۲ - ۱۲۵۰) محمدشاه فرزندعباس میرزا ولیعهد فتحعلی شاه جلوس ۱۲۵۰ - وفات ۱۲۶۴) ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) مظفرالدین شاه (۱۳۱۳ - ۱۳۲۴) محمدعلی شاه (۱۳۲۴ - ۱۳۲۷) احمدشاه (۱۳۲۷ - ۱۳۴۵) باخلم وی مجلس شورای ملی به سلطنت قاجاریه خاتمه داد و مجلس مؤسسان اعلیحضرت رضاشاه پهلوی را به شاهنشاهی ایران برگزید .

کارهای قاجاریه - سلسله قاجاریه با ما معاصر بودند و هر ایرانی از نیک و بد ایشان مطلع است لهذا نگارنده لازم نیست درین خصوص بسط کلام دهم بزرگترین خدمت قاجاریه آن بود که ایرانرا از ملوک الطوائفی نجات دادند و گنجینه و جواهرات سلطنتی را تا حدی که از دستبرد غارتگران محفوظ مانده بود بیکجا گرد کردند اما درعهد این سلسله تمام ایالات قفقاز که فعلا عبارتند از دول آذربایجان قفقاز - گرجستان - ارمنستان و داغستان از ایران مجزی و بشصرف روسها در آمد - ایالت مرو و آخال نیز بدست روسها افتاد - ایالت هرات و قندهار از ایران تجزیه و تحت الحمایه انگلیس شد - قسمت اعظم بلوچستان نیز ضمیمه هند گشت - اصول کاپیتولاسیون در ایران ذخیره مقدم هر دو سال یکمرتبه و افراد ذخیره تالی هر سه سال یکمرتبه

بر قرار آمد و غیره و غیره - بزرگترین لطمه که بایران درین دوره رسید همانا انعقاد معاهده ترکمان چائی است که ایرانرا از ردیف دول عظیمه پائین برده از صنف دولتهای درجه دوم نیز بیرون افکند - حالت اقتصادی ایران و تنزل صنایع داخلی و افزایش روز افزون واردات و نقصان دائمی ثروت عمومی و توسعه نفوذ اجنبی همگی چیز هائی است که برخوردی و بیگانه آشکار میباشد

عهد مشروطیت سال ۱۳۲۴ ملت ایران جنبیده اصول استبداد را ملغی و از مظفرالدین شاه قاجار حق حکومت ملی را گرفت - حکومت ملی، ایران را از تقسیم و تسلط روس و انگلیس نجات داد زیرا آنها قراردادی بسته ایرانرا بیک منطقه بیطرف و دو منطقه نفوذ روسی و انگلیسی قسمت کردند و بنا بود این معاهده را پادشاه ایران برسمیت شناسد - و با اصول استبداد موفق میشدند زیرا شاه بی سپاه ایرانرا یارای مخالفت نبود اما در عهد مشروطیت تصویب مجلس در امتیازات شرط عمده و سر و کار اجانب باملت بود بالاخره در عهد مشروطه با وجود خانه جنگی و فقدان انتظامات مطلوبه و تحریکات و دسائس بیگانگان هیچ دولت خارجی موفق نشد که یک امتیاز زیان بخش سیاسی یا اقتصادی از ملت ایران بگیرد و بزرگترین نتیجه مشروطیت ایران پیدایش یک مرد توانا و ایران پرستی بود که در بحبوحه اغتشاش و در میانه انقلابات و بدبختیها کمر همت بر میان بسته برای نجات وطن برخاست و عهد و دوره جدید را که بنام خود وی (عهد پهلوی) نامیده میشود بیافرید

عهد پهلوی - عهد پهلوی از اسفند ماه سال ۱۲۹۹

آغاز شد - شاهنشاه ایرانیان رضاشاه پهلوی در ماه مزبور فرماندهی سپاه ایران را بکف آورده و سال ۱۳۰۰ وزارت جنگ نیز بر آن افزوده شد - سال ۱۳۰۲ ریاست وزراء را عهده گرفت و کابینه مشهور پهلوی تشکیل یافت - در آن ضمن ها ملت ایران که کار کرد

در حوزه خود برای مدت یکماه مشق نظامی باید حاضر شوند موعده

فرمانده کل قوا را بااستی و بطالت دربار پادشاهی نامتناسب شناخت به هیجان آمده الغای سلطنت را طلب کرد و بالاخره مجلس شورای ملی روزنهم آبانماه از سال ۱۳۰۴ شمسی تخت و تاج را از خاندان قاجار باز گرفت و حکومت موقتی تشکیل شد و متعاقب آن مجلس مؤسسان از وکلای مختار ملت تأسیس و شاهنشاهی اعلیحضرت پهلوی را اعلام نمود.

کارهای دولت پهلوی - کارهای دولت پهلوی بر همه کس

معلوم است معینا ما برای تکمیل تاریخچه مختصر خود آنها را تذکر میدهم - از بزرگترین خدمات این دولت یکی ایجاد نظام کنونی و اجرای قانون نظام وظیفه است - دیگری الغای کاپیتو لاسیون و اعاده استقلال گمرکی ایران است - سوم ایجاد عدالتخانه جدید و اصلاح تشکیلات و قوانین قضائی مملکت است - چهارم ساختمان راه آهن با سرمایه ملی است - پنجم ایجاد بانک ملی با سرمایه داخلی است - ششم توسعه تشکیلات منظم پلیس است به همه شهرها - هفتم توسعه تشکیلات بلدیه است به همه بلاد - هشتم توسعه تشکیلات امنیه است بهمه ولایات - نهم ساختمان طرق شوسه است ما بین جمیع ولایات مهم مملکت - علاوه بر اینها يك عده کارهای برجسته و پر قیمت دیگر شده است مانند تنظیمات کشوری لرستان، کردستان، خوزستان بلوچستان، گرگان (ترکمنستان) و غیره و بسی کارهای بزرگ دیگر در پیش است چون ایجاد قوه بحریه جنگی و بحریه تجاری و غیره و ایرانیان امید دارند به همان سرعتی که تا کنون اصلاحات عظیم در چند سال کوتاه انجام گرفته بعدها نیز صورت پذیرد

فهرست بقیه شاهنشاهان هخامنشی از صفحه ۵ :

حَسْیَارشا (وفات ۴۶۵) -- اردشیر نخستین ملقب به دراز دست (سال وفات ۴۲۵) حَسْیَار شای دوم ۴۵ روز حکم راند سپس داریوش دوم (سال وفات ۴۰۴) - اردشیر دوم ملقب به هوشمند (وفات در ۳۶۱) اردشیر سوم (وفات ۳۳۸) - ارشاک (وفات ۳۳۶) -- داریوش سوم سال کشته شدن وی ۳۳۰ قبل از میلاد است .

و ترتیب آن مطابق نظامنامه که وزارت جنگ تهیه خواهد کرد معین

طرف راست حضرت اشرف تیمورتاش وزیر دربار بعد از پذیرائی رئیس جمہود
فرانسه هنگام خروج از قصر البزہ - سمت چپ جناب آقای علاء وزیر مختار ایران

وقایع مهمه مملکتی در سال گذشته

همانطور که سال گذشته نوشتیم گذشته را برای قضاوت بر روی گذارش حال در نظر گرفته جریان استقبال را نیز پیش بینی کنیم امسال نیز مینویسیم اگر صاحبان وجدان پاك اقدامات اساسی دولت را در اصلاحات عمومی مملکت بنظر آورد، اوضاع و احوال امروز را با دیروز مقایسه کنند قطعاً وطن پرستان واقعی و هواخواهان حقیقی اصلاحات را درخوش بینی ها و تقویت معنوی از دولت حاضره بنام عظمت مملکت و رفاه ملت ذیحق خواهند شمرد - باز هم ماوتاریخ...

مجلس شورای ملی

در جلسه ۲۵ اسفند ۱۳۰۷ بودجه ۱۳۰۸ مجلس شورای ملی بمبلغ ۶۲۳۱۴۰ تومان تصویب گردید - قانون آزادی ورود نقره بمملکت در جلسه پنجشنبه ۲۳ اسفند تصویب شد - بودجه دخل و خرج ۱۳۰۸ مملکت باستثنای عایدات نفت جنوب که بحساب ذخیره میرود در ۳۱ ملیون و ۱۲ هزار و ۴۰۴ تومان عایدات و ۳۴ ملیون و ۹۴۵ هزار و ۲۶۰ تومان و يك قران بعلاوه شش ملیون تومان که از وجوه ذخیره صرف تکمیل مهمات قشونی میشود در جلسه یکشنبه ۲۶ اسفند مجلس بتصویب رسید

در روز ۱۴ فروردین مجلس برای تجدید انتخاب هیئت رئیسه بریاست آقای شریعت زاده نایب رئیس تشکیل آقای دادگر باکشریت انتخاب و یکساعت بظهر مجلس بریاست ایشان تشکیل گردید آقای عباس میرزا فرمانفرمایان و آقای شریعت زاده بنیابت ریاست انتخاب شدند - در جلسه یکشنبه ۱۸ فروردین آقایان بزرگ نیا و مؤید احمدی و مصباح فاطمی و فتوحی بمنشی گری - آقایان ارباب و امیر حسینخان و شمیرانی بمباشرت انتخاب گردیدند - در جلسه ۳ شنبه ۲۲ فروردین اعتبارنامه نمایندگی آقای میرزا علیخان اقبال و در

خواهد شد . ماده یازدهم - پس از اجرا شدن قانون نظام اجباری

همین جلسه عهدنامه ایران و آلمان و لایحه تفریغ بودجه ۱۳۰۶ بتصویب رسید. در جلسه یکشنبه ۱۵ اردیبهشت ۲۴۰ هزار تومان از صرفه جوئی های بودجه ۱۳۰۷ برای خرید خانه ها و خیابان سازی طهران تصویب گردید و در جلسه پنجشنبه ۲ خرداد صد هزار تومان اعتبار برای مبارزه با ملخ بوزارت مالیه اعتبار داده شد.

عهدنامه ایران و ترکیه، ایران و مصر در جلسه یکشنبه پنجم خرداد بتصویب رسید - قرارداد ایران و چک اسلواکی در جلسه ۱۶ خرداد تصویب شد - قانون مرور زمان در جلسه یکشنبه ۲ تیر ماه بتصویب رسید - عهدنامه ایران و سوئد، ایران و بلژیک در جلسه ۶ تیر ماه تصویب شد - قانون استخدام ۱۲ نفر معلم از فرانسه از ۱۵ شهریور ۳۰۸ سه ساله برای مدارس متوسطه در جلسه یکشنبه ۹ تیر ماه تصویب گردید - عهدنامه ایران و فرانسه در همین جلسه تصویب شد قانون اصلاح قانون مستخدمین مجلس راجع بر تبه هشت نیز در همین جلسه تصویب شد و در همین جلسه مجلس تصمیم گرفت چهل روز تعطیل نماید و تا روز پنجشنبه ۱۷ امرداد تعطیل گردید.

قانون ارتقاء آقای میرزا عباس، خان اریا بدون طی مراتب مقرر در قانون استخدام از رتبه ۷ بر تبه ۸ در جلسه پنجشنبه ۲۴ امرداد تصویب شد (مانیز صحت عمل و وظیفه شناسی این عضولایق دولت را تقدیر میکنیم و اگر عکس ایشان در دسترس ما بود گراور میگردیم - پارس) در جلسه ۱۶ شهریور مجلس لایحه تابعیت بتصویب رسید.

در جلسه یکشنبه ۱۴ مهر ماه انتخاب هیئت رئیسه تجدید و آقای دادگر با کثرت آراء انتخاب شدند - در جلسه سه شنبه ۱۶ مهر آقایان افسر و شریعت زاده بنیابت ریاست انتخاب گردیدند و در جلسه یکشنبه ۲۱ مهر ماه آقایان مؤید، فرهمند، اورنگ و اقبال بمنشی گری و آقایان ارباب، ایلخانی، و شمیرانی به مباشرت انتخاب گردیدند.

در مملکت اشخاصیکه در سن سربازی و یا بعد از آن بخواهند داخل

و بطور کلی مجلس شورای ملی از بهمن ۱۳۰۷ تا اذر ۱۳۰۸ با استثنای قرار دادها و لوایح مختلفه دولت قوانین ذیل را تصویب نموده است - متمم قانون ثبت املاک - اصلاح بعضی مواد اصول محاکمات حقوقی نسبت بارجاع دعاوی بمحاکم شرع - تشکیل و طرز رسیدگی دیوان جزای عمال دولت - تشکیل دفاتر اسناد رسمی - راجع بمحاکمه انتظامی - مالیات ذبایح - مستثنیات گمرکی - متمم قانون جزای عمال دولت - مجازات مرتکبین قاچاق - انحصار دولتی دخانیات مجازات راجع بانتقال مال غیر - اصلاح قانون حکمیت - مجازات معرفی کنندگان مال غیر بعوض مال خود - اصلاح قانون ثبت عمومی املاک و مرور زمان راجع بمدت اعتراض - راجع بمحاکم شرع - مرور زمان اموال منقوله - مجازات اتباع خارجه که بدون تذکره یابانذکره غیر مرتب وارد ایران میشوند - شهادت و امارات - قانون تابعیت - اجازه اخذ تأمین خسارت و مخارج محاکمه از اتباع خارجه - تشکیل ثبت اسناد و املاک و ترتیب دفاتر آن - متمم قانون جزای عمال دولت - طرز جلوگیری از قاچاق تریاک.

اقدامات دولت

بهمن ماه ۳۰۷ - دیوان جزای عمال دولتی که از بزرگترین اصلاحات قضائی و اداری مملکت بشمار میرود روز دو شنبه اول بهمن بریاست آقای حاج شرف الملک مفتوح گردید

دوست محمد خان بلوچ که صفحات بلوچستان را محل تاخت و تاز خود قرار داده بود در ۲۶ بهمن مغلوب قوای دولت و دستگیر و مورد عفو ملوکانه واقع شده و کلیه آن حدود تحت اشغال قوای نظامی در آمده موجب تأمین آسایش اهالی آن صفحات گردید

اسفند ۳۰۷ - حامد خلوصی بیک وزیر مختار جدید دولت مصر روز چهار شنبه ۲۲ اسفند ۳ ساعت قبل از ظهر بحضور اعلیحضرت همایونی اعتبار نامه خود را تقدیم نمود

خدمت دولتی یا اجتماعی یا مشاغل آزادی که مستلزم اجازه رسمی دولت

فروردین ۱۳۰۸

بمناسبت نقض ترتیب
قضائی عراق در مجمع
بین المللی تلگراف
تبریکی از طرف
اعلیحضرت همایونی
در ۱۶ فروردین پیداشاه
عراق صادر و موجب
افتتاح روابط گردید
آقای سمعی مدیر
الدوله نیز بوزیر مختاری
در دربار عراق مأموریت
یافتند .

اردیبهشت - روز

سوم اردیبهشت آقای
رستم بیك حیدر مأمور

سردار محمدخان بلوچ تحت نظریکی از
صاحبمنصبان محترم قشون

فوق العاده دربار عراق بطهران وارد و قبل از ظهر چهارشنبه

چهارم اردیبهشت بحضور همایونی معرفی
شدند و نیز وزیر مختار جدید دولت سوئد
اعتبارنامه خود را بحضور همایونی تقدیم داشت
روز پنجشنبه پنجم آقای رئیس الوزراء از
طرف دولت شناسائی دولت عراق را اعلام
و آقای رستم بیك مأمور فوق العاده عراق
پس از اعلام شناسائی عراق روز شنبه ۷ اردی
بهشت به عراق بازگشت

آقای مدیرالدوله

چهار بعد از ظهر دهم اردی بهشت ۳۰ آوریل قرار داد های

بین ایران و چک اسلواکی از طرف کفیل وزارت خارجه آقای فرزین و نماینده دولت چک اسلوا در وزارت خارجه امضاء و مبادله شد و بعد از ظهر ۱۹ اردیبهشت ۹ مه قرار داد های دولتی بین ایران و بلژیک در عمارت وزارت خارجه مبادله و در همین روز بر اثر الغای کاپیتولاسیون اداره محاکمات وزارت خارجه منحل گردید. عهد نامه های بین ایران و فرانسه روز ۲۰ اردی بهشت ۱۰ مه و عهد نامه های بین ایران و سوئد در ۲۶ اردیبهشت ۱۶ مه در وزارت خارجه امضاء و مبادله شد.

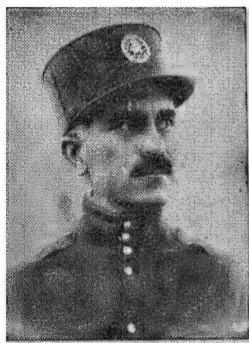
خورداد — روز پنج شنبه دوم خرداد ۲۳ مه عهد نامه مودت ایران و بلژیک در وزارت خارجه امضاء و مبادله شد. روز پنجشنبه ۲۳ خرداد والی فارس از ایالت فارس احضار و شب یکشنبه ۲۶ با طیاره بطهران وارد و شب چهارشنبه ۲۹ بر اثر قضایای فارس دستگیر و توقیف گردید و نیز غروب ۳ شنبه ۲ خرداد وزیر مالیه از کار برکنار و در منزل شخصی خود توقیف شد

وقایع فارس — در همه جا معروف است که ایرانی وطن و شاه خود را پرستش میکند حقیقتاً هم در مقابل یک پادشاه وطن پرست و ملت دوست ایرانی سر از خود نمی شناسد ولی مختصر غفلت متصدیان امر و تجاوزاتی که مأمورین ناباب نسبت باهالی آن حدود مخصوصاً ایلات شاه پرست مینمودند یکباره آتش طغیان و انقلابات را در فارس روشن کرد کلیه افراد ایل قشقائی و غیره که در تمام نقاط مغرب فارس پراکنده بودند در چاه کاظم (مرکز گرمسیری ایل) مجتمع گشته در تحت قیادت علیخان (سالار حشمت) برادر کوچک سردار عشایر (صوات الدوله) و سهراب خان داماد و خواهر زاده سردار عشایر برای آنکه حاکم معزول و دوباره منصوب شده را که بفیروز آباد (قصبه کوچکی است در ۲۰ فرسخی جنوب غربی شیراز) وارد شده بود نیندیرند علم طغیان را بر افراشته و برای انجام منظور است بشوند باید تصدیق انجام خدمت تحت السلاح یا عدم اصابت قرعه

خود تمام طرق و شوارع آن حدود را هم مسدود نمودند و کم کم
 بعنوانین مختلفه بر علیه تصمیمات دولت و تصویبات مجلس بنای مخالفت
 نهادند افراد ایل هم دسته دسته دست اتحاد بعلیخان و سهراب خان
 دادند تا در ماه اسفند ۱۳۰۷ که قشون مسلح علیخان بهشت هزار نفر
 رسید اغلب قراء و قصبات دستخوش غارت ایل قشقائی و کلیه طرق
 و شوارع مسدود گردید در این موقع آقای سرتیب محمد خان شاه بختی
 بجای سرتیب ابوالحسن خان بریاست قشون فارس منصوب و اکبر
 میرزا مسعود بایالت فارس برقرار گردید آقا سید عبدالله امام یکی از
 معاریف شیراز بنمایندگی از طرف اولیای امور فارس نزد علیخان
 و سهراب خان رفته با جوابی بظاهر مبنی بر اطاعت اوامر دولت
 باز گشت - از اول فروردین تا آخر اردی بهشت دو ماه تمام اوضاع
 در بلا تکلیفی گذشت و در ضمن روز بروز بر قوای اشرار افزوده میشد
 و جهات اربعه شیراز در ۳ و ۵ و ۸ فرسخی محصور گردید بالاخره
 کمپونی مرکب از آقایان سرتیب شاه بختی رئیس قشون - سرتیب
 محمد حسین میرزا رئیس قوای اعزامی - سرتیب ابوالحسنخان حاکم لارستان
 سرتیب محمد خان نخجوان رئیس کل هواپیمائی - صارم الدوله والی -
 سرتیب فضل الله خان زاهدی مأمور فوق العاده تشکیل شد که
 تصمیم قاطعی اتخاذ گردد. اطراف شهر بحال محاصره باقی و طرق
 و شوارع حومه مسدود و عرصه بر مردم تنگ بود ارزاق فوق العاده
 ترقی کرد بطوریکه هیزم بخرواری ۱۵ تومان رسید صدای شلیک متجاسرین
 هم اغلب شنیده میشد - مردم از وحشت اموال و اشیاء نفیسه خود را
 مخفی مینمودند و منتظر سقوط شهر بودند که اگر امیر لشکر شبانی
 نرسیده و انوار توجه مخصوص شاهنشاهی پرتوافکن نشده بود شهر
 سقوط میکرد - در ماه خرداد موقعیکه شهر را قشقائی ها محاصره کرده
 بودند ۴ دسته دیگر از ۳ نقطه فارس طغیان و قسمتی از ولایات
 را تصرف نمودند - اول ایل بهارلو که در جلگه داراب جرد

و یا معافیت از خدمت نظام را در دست داشته باشند. ماده دوازدهم -

(قصبه ایست در چهل فرسخی شیراز در جنوب شرقی) ساکن و تقریباً ایل تخت قاپو شده هستند (این ایل نژاداً و لساناً ترك هستند ولی جزء طوائف اعراب فارس بشمار میروند) نهضت کرده قصبه داراب جرد را متصرف و مأمورین دولت را از داراب خارج کردند - دوم شیخ ابوالحسن کوهستانی که از حدود کوهستانات از علماء و متنفذین بشمار میرفت و برادرش شیخ محمد پسرهای شیخ زکریا از سرکوه عصیان نموده بنام جهاد تشکیل اردوی مفصلی داده دسته از قوای خود را بسر پرستی برادرش شیخ محمد فرستاد بخاک کرمان که قصبه سیرجان را دو روزی متصرف بود تا قشون نیرومند دولت آنها را سرکوبی نمود و قسمت دیگر از اردویش را بداراب فرستاد - سوم در لارستان (شصت فرسخی جنوب شیراز) زاد خان پسر حاج علیقلی خان طغیان کرده با عده زیادی لار را تصرف نموده مأمورین دولت را خارج و مدرسه دولته آنجا را آتش زد

در این موقع امیر لشکر شیانی با اتومبیلهای زره پوش یکی در پل خان پنج فرسخی و یکی در باجگاه دو فرسخی شهر با اشرار مصادف پس از شکست اشرار بشهر وارد شده سومین جنک در قره باغ یک فرسخ و نیمی جنوب شرقی شیراز واقع شد که باز اشرار شکست خوردند - چهارمین جنک

در چنار راه دار در فرسخی مشرق شیراز آقای سرتیب شیانی اتفاق افتاد که آن نیز با تلفات سنگین ایل بنفع دولت تمام شد و قوای اشرار هشت فرسخ از شهر عقب نشستند - پنجمین جنک در کفه بورکی هشت فرسخی جنوب شیراز به فرماندهی سرهنک ضیاءالدین خان شروع شد که اشرار بکلی متواری و مقدار معتناهی اموال و احشام و غنائم اهالی و خود ایل نصیب اردوی دولت و مسروقات بصاحبانش مسترد گردید

اشخاصیکه بخواهند داخل خدمت در صف نظمیه یا امنیه بشوند باید خدمت

در اینموقع از طرف طبقه متجدد و متنور و احرار و آزادی خواهان شیراز با وسائل ممکنه از اراجیف و اکاذیب و شایعات منتشره از طرف جهال دفاع و بروحیات اهالی کمک میشد - در اوایل تیرماه بجوحه جنگ و محاصره شیراز سایر عاصبان از موقع استفاده کرده ایل بهارلو شهر فسا و کوهستانی هانی ریز را تصرف کردند (ایل مزبور همهجا در تحت سرپرستی کاظم خان و عبدالعسینخان و امیر آقاخان بوده اند) و علت تصرف این دو محل هم باز بر اثر عملیات جاهلانه و طمع کارانه مأمورین مالیه مخصوصاً عمال انحصار تریاک بود که موجب دعوت کاظم خان بهارلو از طرف اهالی فسا بطغیان شده بود

امیر لشکر شیبانی در تعقیب اقدامات خود و مظفریت قشون نیرومند دولت برای رفع سوء ظن اشرار و ایالات اعلامیه مبنی بر بخشش و رؤفت شاهانه و عفو عمومی بوسیله طیارات در تمام نقاط فارس منتشر ساخت بلافاصله سردار عشایر بشیراز وارد شد که اعزام مشارالیه هم بسیار بمورد بود زیرا تأثیری در جلب اشرار نمود و بدو از طوایف مختلفه ایل ذوالفقار خان و حسین خان دره شولی و سه نفر دیگر وارد شهر و تسلیم شده با اخذ تأمین بمحال خود عودت کردند علیخان هم همینکه دید شیرازه کار گسیخته و ایل جمعی گریخته و عده متفرق شدند دفعه بشهر وارد و بحضور امیر لشکر رفته و پس از ۱۲ ساعت توقف در منزل برادرش سردار عشایر بفیروز اباد (مرکز سرحد و گرمسیری ایل) مراجعت نمود - پس از فراغت امیر لشکر از قضایای قشقای و تسلیم ایل مزبور بهارلوها نیز فسارا تخلیه و بداراب محل سکونت خود عقب نشینی کردند و عده از قشون بفرماندهی یاور محمد تقی خان عرب شیبانی فسارا از وجود اشرار خالی کرد و سپس با ۱۵۰۰ نفر عده بهدایت ابوالقاسم خان اینانلو بسمت داراب حرکت کرده در رودخانه گدار گاوی (۳ فرسخی داراب) جنگ سختی بین قوای دولت دوره کامل تحت السلاح (دو سال) را تمام کرده و تصدیقنامه حسن اخلاق

و متمردین واقع شد پس از دو ساعت جنگ تلفات سنگینی بایل بهارلو وارد شده ۱۲ نفر از سران ورؤسای ایل مقتول و بهفت فرسخی علیای داراب نزدیک بکوهستان متواری میشوند و در جنگ دوباره کاظم خان و عبدالحسین خان و امیر آقا خان فراری و افراد ایل بهارلو و رؤسای جزء آنها تسلیم قوای دولت گردیدند قوای دولت در داراب تمرکز یافته بکوهستان حمله میکنند در جنگ اول دو معدن کوهستانی را متصرف میشوند (معدن در کوهستان بیک قسمت از بساتین و باغات از قبیل معدن گل سرخ - بادام - پسته و غیره میگویند) و در جنگ دوم کلبه معادن شیوخ بتصرف قوای دولت در آمد که روز اول مهرماه ۳۰۸ تمام صفحه کوهستان مصفا شیوخ یاغی متواری و افراد تسلیم قوای دولت شدند اهالی داراب و آن صفحات جشن مفصلی برای این مظفریت منعقد نمودند سپس زاد خان هم لار را تخلیه و فرار کرده امنیت کامل در آن صفحات برقرار گردیدند

قسمتی از جهال بختیاری هم در این گیر و دار جنبشی کردند ولی بنیروی عزم شاهنشاهی و قوای فداکار دولت قلع و قمع گردیدند.

منشاء طغیان بختیاری نیز تنگه معروف به گزی بود که حضرات بابا احمدی و بابادی و چهار لنگ ها در آنجا مجتمع شده بدو از پرداخت مالیات امتناع نموده و ظاهراً بمخالفت با خوانین بختیاری قیام کرده بودند کم کم مأمور ایلخانی را تهدید نموده و از محل خود تجاوز کرده دهکرد را قبضه نمودند و سپس غالب افراد ایلهای مختلفه بحضرات گرویده در دامنه سفید دشت و قهوه رخ قریب شش هزار نفر مسلح اجتماع نموده وعده از آنها ایلخانی و ایل بیگی بختیاری را از حوزه مأموریت خود خارج نمودند ایلخانی محل بجونقون آمده جمعی سوار برای دفاع و استقامت در مقابل یاغی ها تهیه کرده با فداکاری شاه پرستانه استقامت نمود تا سرهنگ محمد خان با عده خود بسفید دشت آمده در قلعه سفید دشت مشغول نزاع و ۲۴ روز محصور گردید

وصحت عمل را در دست داشته باشند. ماده سیزدهم - اشخاصی که قبل

متعاقباً قوای دولتی از اصفهان حرکت کرده تحت سرپرستی سرتیپ شاهبختی به تنگه بیدگون رسیده چند روزی متوقف بودند تا بهدایت وفداکاری آقای سردار بهادر فرزند مرحوم سردار اسعد سنگر اصلی و مهم اشرا بر بدست قوای دولت افتاد و با یک جنگ دوساعته قوای جمع آوری شده اشرا بر متواری و قهوه رخ و دهکرد نیز یکی بعد از دیگری از وجود اشرا بر مصفا گردید و با همین یک جنگ غائله بختیاری ختم شد -- حقیقتاً سزاوار است که ضبط شود باز در این هنگامه فرزندان مرحوم سردار اسعد که تاریخ مشروطیت ایران هیچگاه خدمات آنرد بزرگ را فراموش نخواهد کرد و وظائف خود را مانند مرحوم سردار اسعد در پیشگاه وطن و شاه انجام دادند و ما ناگزیریم بدون هیچگونه نظری این قبیل فداکاری ها را در راه استقلال مملکت تقدیر کنیم و هموطنان محترم مخصوصاً ارباب دقت و مورخینی که شاید این سالنامه را منشاء منشآت خود قرار دهند متذکر شویم تا در پایان نگارش خود ثبت کنند که اگر وطن پرستی و شهادت پادشاه مملکت و افراد صمیمی و فداکار دولت نمی بود، دامنه این آتش خانمان نسوز بکجا منتهی میگردد

و قایم فوق الذکر خاطر خطیر قائد ملی ایران را بیش از پیش بطرز رفتار و کردار مأمورین دولتی اعم از لشگری یا کشوری متوجه ساخته است

چنانچه تا بوسیله یکی از رعایای شاهانه که امثال وی در جمیع اکناف و اطراف مملکت از جانب شخص همایونش به دیده بانی موظفند خبری مبنی بر تشویش امور دوائر دولتی کرمان رسید قریب پنجاه نفر مفتشین فوق العاده از طرف همه وزارتخانها بآن خطه مأمور و در این حال که مابنگارش این تاریخ مشغولیم هنوز در بکار تحقیقات و تعقیبات اداری هستند

از رسیدن بسن سربازی داوطلبانه دو سال تحت السلاح خدمت نموده

تیر ماه - روز شنبه اول تیرماه اعلیحضرت شهرباری بوزارت مالیه تشریف فرما شده پس از نطق مؤثری در انتظام امور و مسئولیت مستخدمین، وزارت مالیه را تحت نظر آقای رئیس الوزراء قراردادند. معاون وزارت مالیه نیز از کار معاف و آقای جلایر بمعاونت وزارت مالیه منصوب شدند

روز یکشنبه ۲ تیر ماه ۱۵ نفر محصلین وزارت پست و تلگراف باروپا اعزام شدند روز ۲۴ تیرماه آقای میرزا سید مهدیخان فرخ (معتمد السلطنه) بمعاونت وزارت معارف انتخاب گردیدند

آقای تقی زاده والی خراسان بوزیر مختاری دربار لندن انتخاب و روز شنبه ۲۹ تیر ماه از طهران عزیمت نمودند

آقای فرخ معاون وزارت معارف

قرار داد ایران و مصر روز یکشنبه ۳۰ تیر ماه در وزارت خارجه از طرف حامد خلوصی بیگ و آقای فرزین امضا و مبادله شد آقای فروغی سفیر کبیر ایران در ترکیه روز دوشنبه ۳۱ تیر ماه بمرخصی بطهران وارد شدند

امرداد - روز ۳ شنبه اول امرداد آقای فرزین بکفالت وزارت مالیه منصوب و معرفی شدند

روز چهار شنبه ۲ امرداد امیر عنایت الله خان و شاهزادگان افغانی و آقای محمد یعقوب خان وزیر دربار سابق افغان بطهران وارد شدند روز ۱۹ امرداد میسیون حجاز آقایان شیخ عبدالله الفضل و آقا شیخ محمد عبدالرؤف و آقای سعید افندی بطهران وارد و در عمارت ایض که قبلا برای پذیرائی میسیون مزبور معین شده بود ورود و توقف نمودند - عصر دوشنبه ۲۱ باتفاق آقای عین الملک هویدا میهماندار

باشند از شرکت در قرعه معاف و جزو ذخیره محسوب میگردند . ماده

خود بحضور اعلی حضرت شهر یاری پذیرفته و امر ملوکانه بشناسائی دولت نجد و حجاز صادر و تلگرافاً از طرف دولت ابلاغ گردید

میسون حجاز و آقای رئیس الوزراء (در وسط) آقای هویدا سمت راست

در حال مذاکره (حجاز در مغرب شبه جزیره عربستان واقع و شهر های معروف آن مکه و مدینه است که از جنگ بین المللی باین طرف تحت حکومت و سلطنت پادشاه فعلی عبدالعزیز ابن سعود پیرو مذهب وهابی در آمده است) قرارداد موقتی بین ایران و عراق توسط آقای مدیر الدوله سمیعی نماینده فوق العاده ایران در عراق ۲۰ امرداد - ۱۱ اوت امضا و مبادله شد روز چهارشنبه ۲۲ امرداد آقای معاضد السلطنه بایالت کرمان منتخب و از طهران عزیمت نمودند

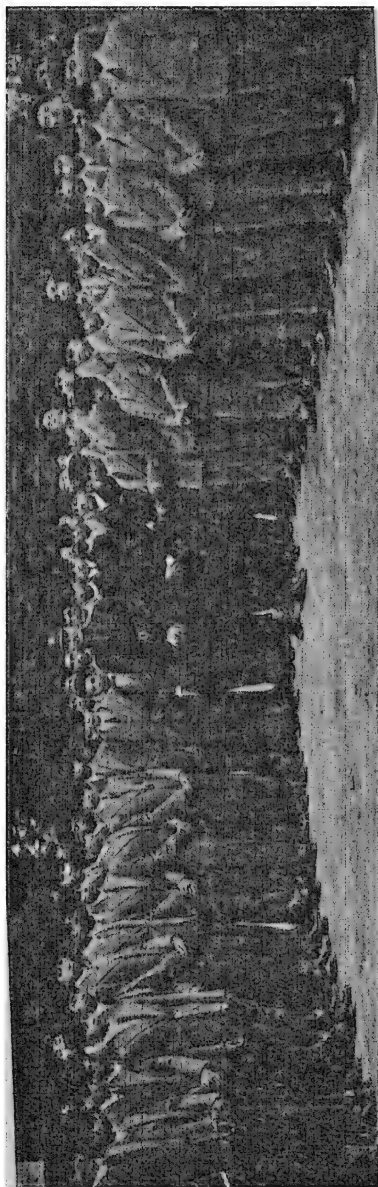
آقای فروغی برای حضور در دهمین جلسه شورای جامعه ملل که روز دوشنبه دوم سپتامبر (۱۱ شهریور) تشکیل میشود روز دوشنبه

چهاردهم - کسانی که خدمت تحت السلاح خود را بانجام رسانده باشند و

۲۸ امرداد با دستور لازمه بصوب مأموریت خود رهسپار گردیدند
هیئت وزراء در جلسه ۲۸ امرداد رسیدگی بامور اداره تلفن خانه و
کلیه خطوط تلفنی را بوزارت پست و تلگراف واگذار نمودند

آقای جم والی خراسان   آقای سرتیب بوذرجمهری وزیر فلاح
شهریور — اول شهریور آقای جم وزیر فوائد عامه بایالت
خراسان منصوب گردیدند - هیئت وزراء در جلسه دوم شهریور
جواز صدور تریاک را برای هر صندوق ۲۴ من و نیمی ۲۷۵
تومان تصویب نمودند و شرکت ثلاثه که بنا بود برای امتیاز انحصاری
تریاک بین آقایان حاجی سید محمد رضا کازرونی و حاجی محمد باقر
بهبهانی و حاجی میرزا حبیب الله امین اصفهانی تأسیس شود برهم خورد
عهدنامه بین ایران و حجاز در دوم شهریور بامضاء آقای رئیس الوزرا
و رئیس میسیون حجاز رسیده میسیون مزبور عصر دوم شهریور
با اخذ هدایا و نشانهای از حضور اعلیحضرت همایونی تحصیل مرخصی
و روز سوم شهریور از طهران عزیمت نمودند
روز دهم شهریور آقای سرتیب بوذرجمهری کفیل بلدیة بوزارت
فوائد عامه معرفی شدند چرخهای این وزارتخانه نیز بکار افتاده و
البسه متحد الشکلی با مشخصات مراتب اداری برای اعضا تهیه گردید
روز ۱۶ شهریور آقای فرزین بوزارت مالیه معرفی شدند
روز ۲۳ شهریور ۸۲ نفر محصلین وزارت معارف پس از تشریف
بمحضور همایونی و تحصیل مرخصی بصوب اروپا عزیمت نمودند

محصلین اعزامی یا دسته از قشون ظفر نمون معرفت که نشانه فیروزی
 و فرخندگی از قیافه پاك و پیشانی تابناکشان هویداست در جناحین فرمائه با عظمت
 خود صف کشیده اند، اینها متعهدند که وظیفه مقدس وطن پرستی را در زیر نظر
 پادشاه عظیم الشان و فرمان روی محبوب خود انجام دهند
 بروید جوانان پاك و معصوم ایران و با سر افرازی باز گردید که خدا و
 پادشاه نگهبانان و وطن چشم بر اه شماست

مهر ماه — قبل از ظهر ۴ مهر ۳۹ نفر محصلین وزارت فواید عامه باتفاق وزیر حضورهایونی معرفی و شب دربلدیه ازطرف رئیس بلدیه پذیرائی و باروپا اعزام شدند

عصر شنبه ۱۳ مهر مجلس جشن اعطاء دیپلم فارغ التحصیلی احکام صاحب منصبی محصلین مدرسه صاحب منصبان نظام در محل مدرسه با حضور اعلیحضرت هایونی منعقد گردید

روز دوشنبه ۱۵ مهر مجلس سربازگیری برای احضار مشمولین نظام وظیفه با حضور رؤسای نظمیه و امنیه و مدعی العموم بدایت و رئیس مالیه طهران و معتمدین محلی و رئیس اداره نظام وظیفه در تکیه دولت تشکیل گردید

برای صدور تعرفه مستخدمین دولت فقط تا روز ۲۹ مهر مدت مقرر شده بود که از آن پس نه سابقه خدمتی قبول و نه تعرفه صادر میگردد

آبان ماه — روز سه شنبه ۲۱ آبان

آقای میرزا همایون خان سیاح پیشکار مالیه خراسان بمعاونت وزارت مالیه منصوب و روز پنج شنبه ۳۰ آبان آقای میرزا حسن خان مشار (مشار الملك) بوزارت مالیه و آقای فرزین بوزارت

خارجہ معرفی شدند آقای سیاح معاون وزارت

روز ۳۰ آبان تلگرافی از طرف محمد نادر خان پادشاه جدید افغان بحضور اعلیحضرت هایونی محابره و جواباً از طرف دولت موجبات شناسائی دولت جدید افغانستان بعمل آمد.

چون در اینجا لازم است هموطنان محترم باوضاع افغانستان بیشتر آشنا شوند وضعیت جغرافیائی و تاریخی این دولت همسایه و ملت ه نژاد را ذیلا مینگاریم

بخواهند بخدمت خود ادامه دهند در صورت احتیاج وزارت جنک پذیرف

وضعیت جغرافیائی : افغانستان مملکتی است واقع در قلب آسیای مرکزی و محدود ، از شمال بترکستان ، مغرب بایران ، جنوب ببلوچستان و از طرف مشرق بهندوستان - سطح آن قریب صد هزار فرسنگ یا ۷۰۰ هزار کیلومتر مربع و دارای قریب پنج ملیون جمعیت - بعلمت دوری از دریا و اختلاف پستی و بلندی طبیعی دارای آب و هوای مختلفی است مثلاً قندهار و جلال آباد که در پستی واقع است در تابستان گرم و زمستان سرد بدون برف است و از جهتی غزنی ، کابل و هرات بواسطه ارتفاع محل دارای هوای معتدل و خوب در تابستان و سرمای شدید در زمستان است - رودهای جیحون در شمال و هیرمند در جنوب از اراضی حاصلخیز میگذرد - سلسله جبال متعدد که قله مهم آن هندوکش است حلقه وار دور قسمتی از مملکت را احاطه کرده و استحکامات نظامی خوبی ترتیب میدهد . محصولات مهم افغانستان عبارت است از گندم . جو ، ینجه ، پنبه ، نی شکر سیب زمینی و اقسام میوه ها - ثروت معدنی عبارت از طلا ، نقره ، مس آهن و ذغال - انواع حیوانات وحشی و اهلی هم دارد - صادرات پوست روباه ، چوب ، اسب ، میوه ، خشکه بار ، پشم و پوست - واردات از هند چای ، ادویه ، قند ، صابون ، نفت ، ماشین آلات کتاب و کاغذ - از ایران فرش ، ابریشم ، پنبه و کتاب است .

مملکت از نظر اداری به پنج ایالت تقسیم شده که یکی کابل پایتخت است و دارای ۳۰ هزار جمعیت میباشد - قندهار ، هرات مزار شریف و غزنی نیز از زمان قدیم کلید هندوستان و در تمام کشمکش ها صحنه بازی و جنگ بوده

از نظر تاریخی - ملت افغانستان اصلاً نژاد آرین و ایران زمینی هستند افغان های قدیم را پشتیوان مینامیدند و زبان آنها هم پشتیوانی معروف است - له خیلی شبیه بزبان فرس قدیم بوده است لغت افغان در زبان فرس قدیم یافت میشود - برای مزید اطلاع خوانندگان این سالنامه شرح مختصری هم از انقلابات تاریخی آن مملکت ذیلاً مینگاریم

خواهند شد . ماده پانزدهم - کسانی که از خدمت نظامی اجباری

کابل و قندهار حقیقتاً کلید هندوستان است که یکی راه عبور
 بترکستان و دیگری بایران میدهد و محافظت این دو نقطه مهم برای
 مهاجمین هندوستان همیشه شغل مهمی بوده و تا قرن ۱۸ یکی از
 ایالات مهم ایران محسوب میشده تا میرویس نام افغانی بر علیه دولت
 صفویه طغیان کرده بعد از وی محمود اشرف یاغیگری را ادامه داده
 باصفهان تاختند و بحکومت پرداختند ولی چیزی نگذشت که نادر شاه
 افشار اشرف را تنبیه و افغانستان را مجدداً ضمیمه ایران نمود چنانچه
 يك قسمت قشون نادر شاه در فتح هندوستان افغانی بود و بالاخره
 یکی از رؤسای آنها (احمد خان ابدالی) پس از کشته شدن نادر
 شاه استقلال افغانستان را اعلام و قندهار را پایتخت نمود و باتجهزاتی
 لاهور و پنجاب رانیز تصرف کرد و یکی از دول آسیای مرکزی گردید
 با این سلسله افغانستان بسوی ترقی میرفت ولی در قرن ۱۹ دچار
 تضییقات دولت انگلیس متصرف هندوستان گردید نفاق در باری ها با
 خانواده سلطنت و شروع انقلابات داخلی موقعی برای انگلیس ها ایجاد
 نمود که ابواب هند را بروی روسیه و سایرین مسدود نمایند شاه شجاع
 آخرین سلطان سلسله ابدالی با کمک قشون انگلیس بسلطنت نشست
 و قشون مذکور نیز در داخله افغانستان اقامت کردند ولی طولی نکشید
 که افغانها بر علیه قشون اجنبی انقلاب نموده شاه شجاع را مقتول و
 قوای خارجی را قتل عام کردند امیر دوست محمد خان بامارت منتخب شده
 ۲۱ سال سلطنت نمود عهدنامه هم بادولت انگلیس منعقد ساخت که دولت
 مشارالیه استقلال تامه افغانستان را بشناسد مشروط بر اینکه افغان جز بوسیله
 دولت انگلیس مستقیماً بادول دیگر روابطی نداشته باشد جانشین او شیرعلی خان
 چون متمایل بر وسها بود دچار تحریکات خارجی گردیده در نتیجه جنگ باقوای
 انگلیس شکست خورده کابل را تخلیه و به بلخ فرار نمود پسرش امیر
 یعقوب با تحت الحمایگی و قبول يك نماینده عالی مقام انگلیس در دربار افغان
 جانشین پدر گردید در نتیجه انقلاب خونینی ظهور کرده نماینده انگلیس

بقتل رسید انگلیس ها هم افغانستان را بکلی تصرف نموده امیر یعقوب را هم بهند تبعید کردند

امیر عبدالرحمن خان نوه امیر دوست محمد خان که در (ترکستان) بود درین موقع خود را با افغانستان رسانیده سرپرستی قوای انقلاب ملی را قبول نمود انگلیس ها که اوضاع را وخیم دیدند ناچار مشار الیه را بامارت شناخته و استقلال داخلی افغان را قبول کردند و قشون انگلیس افغانستان را تخلیه کرد

بطوریکه فوقاً ذکر شد دو قرن تمام این مملکت از پیشرفت بازماند و پیوسته برای حفظ استقلال و زندگی آزاد در خانه خود مشغول

زد و خورد بود تا بالاخره باقیمت گرانی موفقیت حاصل نمود امیر حبیب الله خان جانشین عبدالرحمن خان هم جدیت فوق العاده در راه ترقی افغانستان بخرج داد تا بالاخره در طی مسافرت در جلال آباد مقتول گردید پسر کوچک او امیر امان الله خان که بنیابت سلطنت در کابل بود با نظر اکثریت ملت بسلطنت

امیر عنایت الله خان که سه روز سلطنت کرد رسید زیرا دو برادر بزرگترش عنایت الله و حیات الله قبول مقام سلطنت نمیکردند.

امیر امان‌الله خان متولد در ۱۴۱۰ هجری پس از تکمیل تحصیلات مقدماتی در سن ۱۷ سالگی وارد مدرسه نظام کابل گردید و پس از جلوس پخت سلطنت تقاضای اختیارات تامه از ملت نمود در نتیجه بدولت انگلیس الغاء عهد نامه استقلال شکن و ایجاد روابط مستقیم با دول دیگر را خاطر نشان ساخت دولت انگلیس تقاضای مذکور را پذیرفت جنگ خونینی از طرفین شروع گردید قشون افغان بسرکردگی فادرخان (پادشاه فعلی) در سرحدات جنگ پرداخت پس از چهار ماه کشمکش بالاخره دولت انگلیس استقلال کامل افغانستان را شناخته و عهدنامه صلحی امضا نمود بلافاصله پس از استقرار امنیت تشکیلات اداری جدید در افغانستان شروع شد حکومت مشروطه اعلام و مجلسی برای وضع قوانین مفتوح گردید نمایندگان رسمی و وزراء مختار بدربارهای ایران فرانسه، انگلیس، ایتالیا، روسیه، بلژیک و ترکیه اعزام و نمایندگان دول مزبور با افغانستان پذیرفته شدند پس از تشکیلات اداری و قضائی توسعه معارف شروع و تحصیل اجباری شد، عده زیادی محصل بارویا اعزام و مدارس متوسطه آلمانی و فرانسه در کابل مفتوح گردید فلاحات نیز بنوبه خود ترقی کرد تا اخیراً که امیر امان‌الله خان برای مشاهده آثار تمدن عازم اروپا گردید

نموماً دول و مللی که در خط سیر این پادشاه واقع بودند با استقبال شایانی پذیرائی مجللی از او نمودند تا عصر پنجشنبه ۳۱ خرداد ۱۳۰۷ که از ایران بخاک مملکت خود ورود نمود.

قبل از اینکه زمینه اصلاحات اساسی حاضر گردد اقدامات جدید پادشاه ملت متعصب افغان و ایالات کوه نشین را بر علیه تصمیمات شاه برانگیخت، آتش جنگ خانگی مشتعل و دامنه انقلاب وسیع شد تاجائی که سر دسته یکی از طوائف کوهستانی بعنوان «بچه سقا» کابل پایتخت را اشغال نمود. پادشاه از سلطنت مستعفی و عنایت الله خان برادر ارشدش جانشین وی گردید ولی بعزت شدت عصیان و ضعف قوای دولت استعفا نامه پادشاه جدید

و یاسابه دست راست ۸ - اشخاص قصیر القامه که قد آنها از یک گرونیم

و سلطنت افغان تسلیم شورشیان گردید امیر امان الله خان ثانیاً استعفاى خود را مسترد داشته قندهار را مرکز فرماندهی خود قرار داد تا بالاخره مجبور بترك وطن و مهاجرت بایطالب باشد

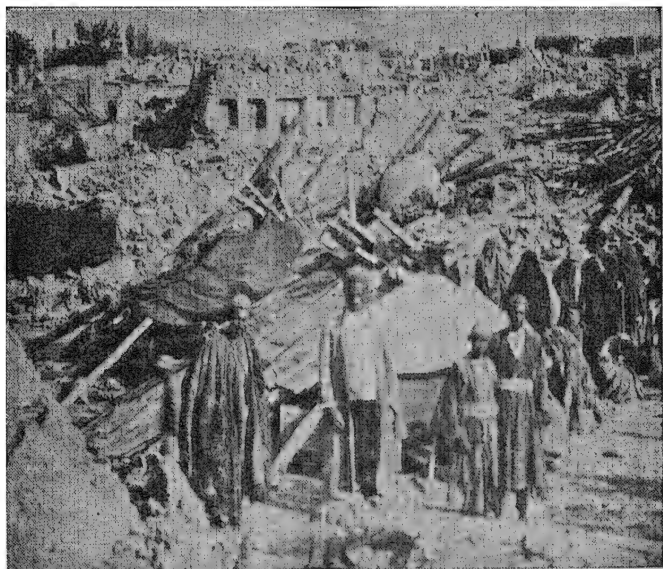

از آنطرف بچه سقا در مقر سلطنت بحکمفرمائی مشغول گردید تا محمد نادر خان (سفیر سابق افغانستان در پاریس) باتفاق برادران خود بر علیه غاصب تخت و تاج قیام نموده بمدد مخالفین بچه سقا و کمک عمومی ملت باجنگ های خونین موفق بتصرف

پایتخت و بچه سقا نیز تسلیم و بعدها اعدام پادشاه جدید افغانستان شد سپس ملت نادر خان را پادشاهی برگزیدند که اینك خود را بدولت ایران معرفی نموده وباب شناسائی را افتتاح می نماید .

مختصر قه - در ۱۲ اردی بهشت زلزله سختی در کیفان و شیروان و شهر کهنه فوجان حادث شد کیفان را بکلی منهدم ساخته هزار نفر تلف نموده و قریب شش فرسنگ زمین را شکاف داد - شیروان بکلی خراب قراء و دهات آن نابود گردید - تلفات تا ۳ هزار نفر و مجروحین بیش از این عده بوده است - از طرف اعلیحضرت همایونی و والا حضرت ولایت عهد ده هزار تومان و از طرف دولت ۳۵ هزار تومان اعانه داده شده ۲ هزار تومان هم در جلسه ۵ شنبه ۱۹ اردی بهشت مجلس بر حسب پیشنهاد دولت برای زلزله زدگان تصویب گردید نمایندگان مجلس نیز قریب هشت هزار تومان از حقوق خود بزلزله زدگان اختصاص دادند و نیز بر حسب امر شاهانه مجلسی از اعیان و اشراف و بزرگان مملکت تشکیل شده بکمک وزیر محترم دربار و آقایان وزراء و رئیس محترم مجلس شورای ملی و رؤسای محترم نظمیه و بلدیه در جمع آوری اعانه اقدامات جدی و

کوتاه تر باشد ۹ - اشخاص مسلول و مبتلای به امراض مسریه بتصدیق

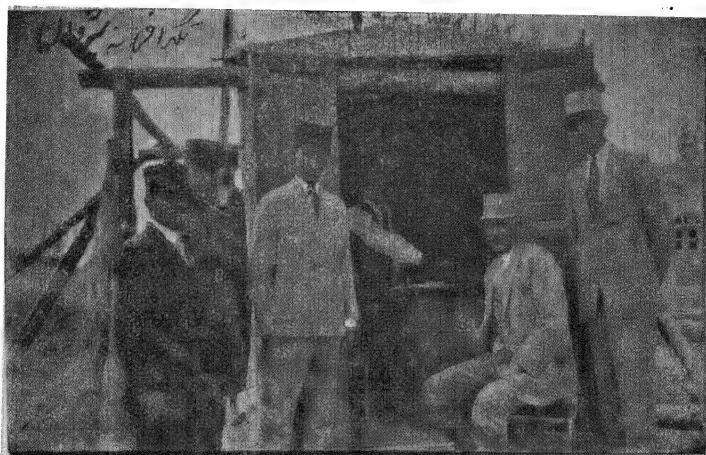
شیروان و منظره رقت بار زلزله زدگان آنجا

مؤثری بعمل آمد. اهالی طهران بوسیله کمیساریای نواحی و اهالی ولایات توسط حکام و مأمورین دولت وجوه زیادی بزلزله زدگان تقدیم کردند همچنین از طرف شیر و خورشید سرخ توسط آقای دکتر امیر اعلم در اعزام چند نفر طیب و رساندن دوا و غذا و رسیدگی بمجروحین کمک فوق العاده مبذول گردید

برحسب امرهایونی آقای امیراعلم شخصاً در تمام نقاط زلزله زده با اطباء شیر و خورشید حاضر شده همه جابا اعانات شاه و دولت و کمک های بی در پی نوع پرستانه اهالی مریضخانهای موقتی ایجاد و مجروحین را از خطر مرگ محافظت می نمودند

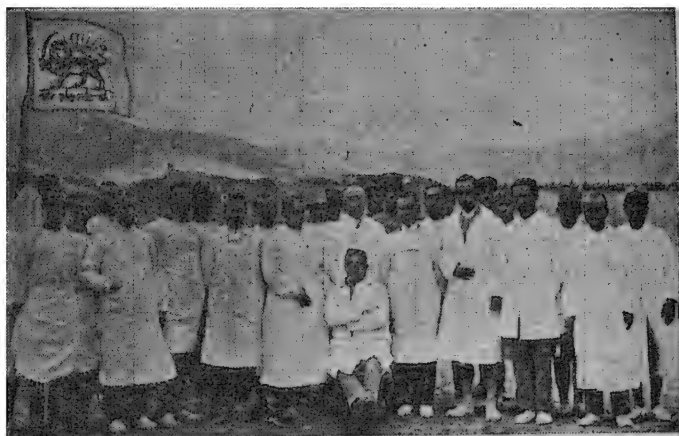
دونفر طیب نظامی یاصحی . ۱۰ - اشخاص ضعیف البنیه و مریض و

تلگر افخانه شیروان - آقای امیراعلم طرف راست و آقای مسعودی طرف چپ

یکی از مدیران جراید آقای مسعودی مدیر محترم جریده شریفه اطلاعات هم بنوبه خود مانند یک طبیب و پرستار با شفقتی در همه جا با اتفاق آقای امیراعلم و سایر مأمورین دولت در کمک بمجروحین و آسیب دیدگان حضور داشته و تشریک مساعی مینمودند - بنا بتقریر ایشان حقیقتاً بلائی عظیمی بوزمه است که اگر مساعدت فوری شاه و دولت و هموطنان محترم نمی بود ساکنین تمام نقاط زلزله دیده تلف میشدند

نقاطیکه از زلزله صدمات کلی دیده ، از دوفرسخی فوچان و خطی که از فاروج تا شیروان و رباط قریب ۱۴ فرسخ و از رباط که مرکز زلزله بوده و بکلی محو شده تا کیفان که بکلی منهدم گردیده و چند فرسخی از آن در خط بجنورد و از طرف دیگر تا زیدر و چیرستان و سرابند تا نزدیک باجگیران امتداد داشته از طرفین این خط تاده فرسخ صدمات زیاد دیده تمام بلوک ویران گردیده و عموماً مردان کاری تلف و زنها دچار مصیبت شده اند - آقای تقی زاده والی خراسان نیز بنوبه خود در نقاط زلزله زده بیرستاری و کمک بمصیبت نزدیک بین و معبوسین از چشم بتصدیق دو نفر از اطباء نظام که غدم

آقای امیراعلم و اطباء شیر و خورشید سرخ و گراور ذیل خرابه کیفان است

دیدگان مشغول بوده وجوه اعانه را بقرا خور هر محل تقسیم و در حفاظت اهالی و مجروحین مساعی فوق العاده مبذول میداشتند از طرف آقای کفیل بلدیہ باجدیت فوق العاده ۳ روز کاردن یارتی باشکوهی در باغ ملی طهران تشکیل و مبلغی اعانه جمع آوری گردید -

روز ۱۷ تیرماه قبل از ظهر رعد و برق شدیدی در تبریز ظاهر
 متعاقب تگرگ‌های زیاد و درشت سبیل مهیبی شهر را فراگرفت روز ۲۰
 امردادنیز سبیل دیگری آمد که بیش از پانصد خانه را در شهر خراب و
 خسارات کلی وارد ساخت از طرف اعلیحضرت همایونی ۳ هزار
 تومان اعانه اعطا شد و از طرف دولت هم اعتبار کافی برای سدبندی
 اطراف شهر منظور گردید. از طرف نمایندگان آذربایجان و اهالی
 بافتوت آن صفحات و مؤسسه شیر و خورشید هم اعانه‌های زیادی برای
 سبیل زدگان جمع آوری شد. آقای علی و کیلی (مؤسس سینما در ایران
 که بازحات و خسارات زیادی سالن‌های مجللی برای سینما در طهران
 تولید و از آن جمله سالن آبرومندی در خیابان سیه بنام سینماسیه تأسیس
 نموده اند) منافع یک شب سینمای خود را که مبلغ کثیری بود بنفع
 سبیل زدگان تبریز بمؤسسه شیر و خورشید سرخ تحویل نمودند -
 (ما چون وظیفه داریم که این قبیل خدمات نوعیه و کمک‌های خیریه را
 بنفع جامعه تقدیر کنیم از این عضو فعال و مفید نیز تمجید مینمایم - ولی
 توصیه میکنیم که بانتظام محل و آسایش و اردین بیشتر توجه کنند - یارس)

صبح ۱۶ مهر اعلیحضرت همایونی با ملتزمین رکاب از طریق
 قزوین ، همدان ، کرمانشاه ، کردستان ، ساوجبلاغ مکرری ، رضائیه
 خوی بزم بازدید صفحات آذربایجان مخصوصاً شهر تبریز که بر اثر سبیل
 دچار خرابی و خسارت شده بود عزیمت و روز ۲۰ مهر ماه بشهر تبریز
 نزول اجلال فرمودند - صبح سوم آبانماه از تبریز حرکت فرموده از
 طریق اردبیل ، آستارا ، شفارود به بندر پهلوی تشریف فرما شدند
 و پس از دو شب توقف روز دو شنبه ۶ آبانماه برشت تشریف بردند
 والا حضرت اقدس ولایت عهد نیز روز ۳ شنبه از طهران عزیمت
 رشت نمودند - اعلیحضرت همایونی روز ۱۱ آبان بیارفروش و روز
 ۱۲ بساری نزول اجلال فرموده و صبح ۱۳ آبان با ترن مخصوصی که
 تهیه شده بود حرکت و قبل از ظهر باستاسیون اشرف رسیده بانخصر
 استعداد آنها را برای خدمات نظامی تصدیق نمایند تبصره - اشخاص

توقفی عزیمت و بعد از ظهر به بندر شاه و عصر ۱۳ بصحرای ترکمن که برای تشریف فرمائی اعلیحضرت و اجرای مراسم اسب دوانی آماده شده بود نزول اجلال فرمودند - مراسم اسب دوانی عصر مذکور باحضور اعلیحضرت بعمل آمد - اعلیحضرت همایونی از سرکشی بصفحات آذربایجان و گیلان و مازندران و افتتاح راه آهن بامسرت خاطر مراجعت و روز چهارشنبه ۱۵ آبانماه بطهران ورود فرمودند .

۲۰ مهر ماه سیل شدیدی در رشت آمده خسارات زیادی وارد ساخت پل سیاه رودبین شهر ورودبار را بکلی خراب و راه عبور را مسدود نمود روز ۱۵ شهریور آقای عمادی نماینده مجلس بر حمت ایزدی پیوست

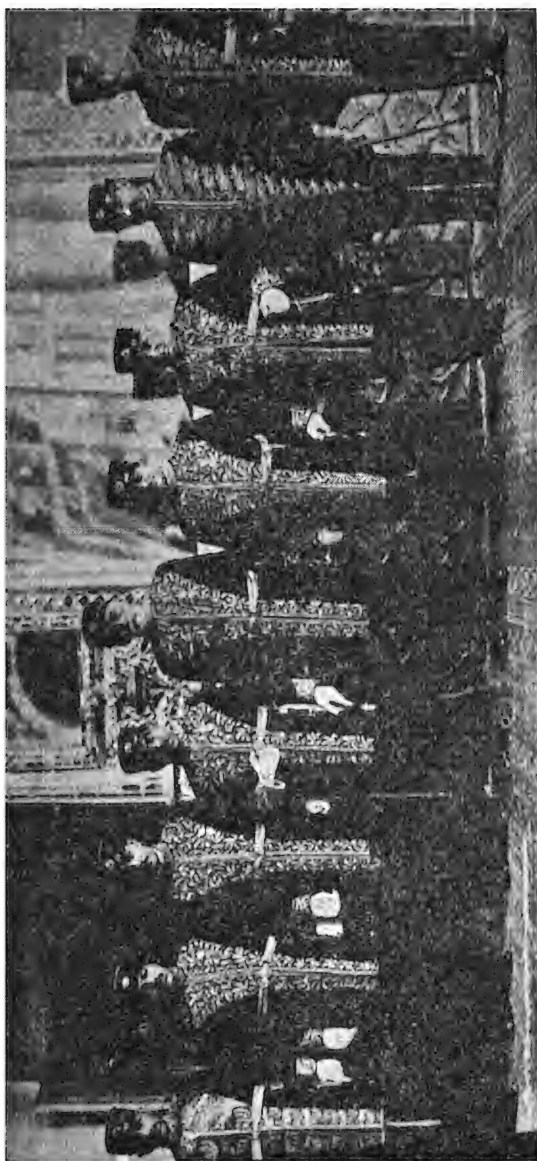

روز دوشنبه اول مهر شش ساعت بعد از ظهر حامد خلوصی بیک وزیر مختار دولت مصر بر اثر سگته قلبی غفلة فوت کرد نقش آن مرحوم راد و ساعت قبل از ظهر ۴ مهر ماه هیئت محترم دولت و رؤسای درجه اول مملکت و کور دیپلماتیک از سفارت مصر تا میدان سپه مشایعت کرده و سپس مأمورین نعش را بحضرت عبدالعظیم

برده امانت گذاردند « مرحوم حامد خلوصی بیک »

شب جمعه ۱۲ مهر آقای حاجی میرزا علی نقی گنجی (۱) نماینده آذربایجان موقع عبور از خیابان پهلوی بعلت شرارت اسبهای درشکه از درشکه پرت و بسختی مجروح شده پس از ساعتی فوت مینماید - نعش آن مرحوم عصر جمعه باتشریفات لازمه باین بابویه حمل و دفن شد روز ۳ شنبه ۷ آبانماه ۱۳۰۸ جریده شریفه آئینه ایران تحت نظر جناب آقای امیر جلیلی که از جوانان فاضل ماهستند بدائرة مطبوعات قدم نهادند امید که همواره باموفقیت پیش روند

(۱) عکس مرحومین عمادی و گنجی بهما نرسیده والا گراور و طبع میشود

هیئت محترم وزراء بالباس رسمی - آقای حاج خیر السلطنه هدایت رئیس الوزراء در وسط -
 از راست بچپ آقای قراقرز او وزیر معارف - قمر سوم آقای سمعی وزیر داخله - آقای اسعد وزیر جنگ - قمر هفتم
 آقای داور وزیر عدلیه - آقای صور وزیر پست و تلگراف - آقای فرزین وزیر خارجه

تشکیلات وزارت دربار پهلوی

۱ - اداره تشریفات سلطنتی است که بدو قسمت داخلی و خارجی تقسیم گردیده ۲ - اداره محاسبات دربار پهلوی ۳ - اداره کابینه دربار پهلوی (ادارات ثلاثه مذکور قسمت دفتری وزارت دربار پهلوی را تشکیل میدهند) ۴ - اداره فراشخانه همایونی ۵ - اداره اصطبل خاصه ۶ - اداره باغات سلطنتی ۷ - اداره شکار ۸ - اداره خیمخانه اسامی آقایان رؤساء دربار پهلوی بقرار ذیل است :

حضرت اشرف آقای عبدالحسین خان تیمور تاش وزیر دربار پهلوی آقای شکوه رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی - آقای دولت شاهی رئیس تشریفات داخلی سلطنتی - آقای نظام قراگوزلو رئیس تشریفات خارجی سلطنتی - آقای عبدالحسین خان دیبا رئیس محاسبات دربار پهلوی - آقای لطفعلی خان قویم رئیس کابینه دربار پهلوی - آقای آصف دولو رئیس فراشخانه - آقا امیر سلیمانی رئیس اصطبل خاصه آقای مقدم رئیس اداره شکار - آقای جهانگیر مراد رئیس باغات سلطنتی - آقای امیر خان رئیس خیمخانه - اداره پیشکاری والا حضرت اقدس ولیعهد دامت عظمه نیز در تحت نظر جناب آقای چراغعلی خان پهلوی نژاد اداره میشود . « از وزارت دربار »

تشکیلات اداره کابینه ریاست وزراء

حضرت آقای میرزا یحیی خان دیبا معاون ریاست وزراء رتبه ۹ آقای هدایت قلی خان هدایت رئیس کابینه « « ۹ « میرزا خلیل خان ناجی معاون کابینه و رئیس محاسبات رتبه ۶ « « عبدالحمید خان ملک الکلامی رتبه ۶ - آقای میرزا محمود خان بهنام رتبه ۶ - آقای میرزا علینقی خان هشیار رتبه ۶ - آقای میرزا نصرالله خان سمیعی رتبه ۶ - آقای میرزا محبی الدین خان

ضعیف البینه بامر ضای قابل معالجه جزء قرعۀ محسوب شده و در صورتی

صفا متصدی آرشیو رتبه ۶ - آقای میرزا آقاخان برومند متصدی امتیازات رتبه ۶ - آقای عابدین خان سیهبدی متصدی اندیکاتور رتبه ۵ - آقای میرزا فتحعلیخان شهادت متصدی آرشیو رتبه ۵ آقای میرزا علی اکبر خان سروش منشی و متصدی مرموزات رتبه ۵ - آقای میرزا ابوالقاسم خان قلم زن منشی و متصدی ارسال مراسلات رتبه ۵ - آقای میرزا هدایت الله خان فتحی رتبه ۴ - آقای میرزا سید رضاخان نصر رتبه ۴ - آقای میرزا ابوالقاسم خان هدایت ماشینست کنتراتی - آقای شاهزاده محمد علی میرزا منتظر خدمت رتبه ۶ - آقای میرزا غلامحسین خان حامدی منتظر خدمت رتبه ۵

تشکیلات وزارت خارجه

جناب مستطاب اجل آقای میرزا محمد علیخان فرزین وزیر خارجه

جناب آقای محمد تقی خان اسفندیاری - مدیر کل

اداره ممالك شرقیه : آقای میرزا غلامرضا خان نورزاد. رئیس
آقای محسن میرزا شاهرخی. عضو مقدم - آقای میرزا عباس خان
رفت عضو - آقای میرزا رضاقلیخان انصاری. عضو - آقای میرزا
رضاخان نصیری عضو - آقای میرزا مهدیخان فروبار عضو

اداره ممالك اروپا و امریکا : آقای میرزا محمد خان شایسته
رئیس - آقای میرزا حسن خان زندی. عضو مقدم - آقای میرزا
غلامحسین خان رسته. عضو - آقای میرزا غلامحسین خان حاجب. عضو
اداره جواهرشوروی : آقای میرزا علیخان سهیلی. رئیس - آقای
میرزا حسن خان فرزانه. عضو مقدم - آقای فریدون خان بدلی. عضو
آقای میرزا علیخان ملک. عضو

اداره انگلیس : آقای غفار خان جلال علاء. رئیس - آقای میرزا
ضیاء الدین خان قریب. عضو مقدم - آقای میرزا اسمعیل خان
مجدی. عضو

که قرعه بنام آنها اصابت نماید داخل خدمت شده ولی قبل از رفتن تحت

اداره عهود وجامعه ملل : آقای دکتر حسین خان قدیمی . رئیس
آقای میرزا حسین خان زنجانی . عضو مقدم-آقای میرزا حسین خان
دیا . عضو-آقای میرزا حسینخان مشار . عضو

اداره اطلاعات و مطبوعات و ترجمه : آقای میرزا محسن خان رئیس-رئیس
آقای امیرخان بهارلو . مترجم فرانسه - آقای میرزا احمدخان اردشیر
مترجم انگلیسی- آقای میرزا احمدخان فهیمی . مترجم روسی- آقای
غلامعلی خان اردلان . عضو مقدم

اداره اقتصادیات : آقای میرزا موسی خان نوری اسفندیاری .
رئیس- آقای میرزا ابوالحسن خان بهنام . عضو مقدم-آقای میرزا
محمود خان بهادری . عضو

دائرة رمز : آقای میرزا جعفرخان رمز . رئیس-آقای میرزا
علیخان قدس . عضو-آقای میرزا اسدالله خان انصاری . عضو-آقای
میرزا قاسم خان بهنام . عضو

دفتر مخصوص مدیر کل : آقای میرزا سید عبدالله خان انتظام .
رئیس - آقای ابوالفضل میرزا شاهرخی . عضو

اداره تابعیت و تذکره و سجلات : آقای میرزا ابوالقاسم خان
نجم . رئیس-آقای میرزا حسینخان دلپاک . عضو مقدم-آقای میرزا
محسن خان مدحت . عضو

اداره تشریفات : آقای فرخ خان براغن . رئیس-آقای میرزا
حبیبالله خان موقر . عضو مقدم-آقای میرزا جواد خان قدیمی . عضو
اداره پرسنل و دفتر محاکمات اداری : آقای میرزا عباسقلی خان
قریب . رئیس - آقای میرزا محمد علیخان همایون . عضو مقدم

اداره محاسبات : آقای احمدعلی خان غفاری . رئیس - آقای میرزا
ابراهیم خان شایان . عضو مقدم - آقای میرزا هدایت الله خان ناهید .
عضو - آقای میرزا یوسف خان صدیق . عضو - آقای میرزا ابوالحسن
خان محجوب . عضو

سلاح بخرج دولت معالجه خواهند شد - ماده شانزدهم - کسانی که بواسطه

اداره کابینه: آقای یدالله خان عضدی . رئیس - آقای میرزا غلامحسین خان شریف رازی . مدیر دار الانشا - آقای میرزا اسدالله خان خالقی . عضو - آقای میر عجماد خان غلام شاهی . عضو - آقای میرزا محمد خان محبی . عضو - آقای میرزا رضا خان کیهانیان . عضو اداره ضبط و کتابخانه : آقای میرزا محمد علیخان مقدم . رئیس آقای حسین پاشا خان نوائی . عضو - آقای محمدیوسف میرزا تابش . عضو

مامورین وزارت خارجه در ممالك خارجه

سفارت کبرای مسکو جناب مستطاب اجل آقای علیقلیخان انصاری . سفیر کبیر - آقای میرزا عبدالحسین خان انصاری . مستشار سفارت کبری - آقای علیرضا خان منصور . نایب اول - آقای عبدالله خان ممتاز . نایب سوم - آقای غلامعلی خان صمصامی . نایب سوم

ژنرال قونسولگری قزلباش آقای میرزا عبدالرحیم خان فندرسکی . ژنرال قونسول - آقای میرزا عبدالرحیم خان ارفع . نایب اول - آقای میرزا ابوتراب خان نبوی . نایب دوم

ژنرال قونسولگری بادکوبه آقای میرزا باقر خان فهیمی نایب اول و کفیل ژنرال قونسولگری - آقای میرزا ابراهیم خان باوندی نایب دوم - آقای عبدالعظیم میرزا احمدی . قونسول حاج طرخان - آقای میرزا مسعود خان معاضد . قونسول ایروان - آقای میرزا عباسخان مهاجر . قونسول نخجوان - آقای ابوالقاسم خان اعتصامی . قونسول باطوم - آقای میرزا حسنخان کریمی . ویس قونسول لنکران - آقای حاجقلیخان پسیان سلطانی . ویس قونسول پتروففسکی

ژنرال قونسولگری عشق آباد آقای میرزا حسینخان مولوی . ژنرال قونسول - آقای میثرا اسمعیل خان فحیم . نایب آقای میرزا کریم خان مبصر روشنی . قونسول تاشکند - آقای میرزا داود خان پناهپور . قونسول راستوف - آقای میرزا محسن خان وافی قونسول گنجه

موقعیت خود از خدمت نظامی معاف میباشند : ۱ - حکام شرع مجاز

سفارت کبرای آنقره جناب اشرف آقای میرزا محمد علی

خان فروغی . سفیر کبیر - آقای میرزا محمد خان ساعد . مستشار سفارت
کبری - آقای میرزا اسدالله خان بهنام . ژنرال قونسول اسلامبول
آقای عباس میرزا دولت شاهی . نایب - آقای میرزا حسن خان اختر
ژنرال قونسول ارض روم - آقای میرزا احمد خان امین زاده .
قونسول طرابوزان - آقای میرزا اسمعیل خان فرید پاک . ویس
قونسول آطنه - آقای میرزا باقر خان عظیمی . ژنرال قونسول دهلی
آقای میرزا جلال الدین خان کبهان . قونسول بمبئی - آقای میرزا
عبد الوهاب خان بدر . قونسول کراچی - آقای میرزا مهدیخان اعتصام
قونسول کوبینه

سفارت بغداد جناب آقای میرزا عنایت الله خان سمعی .

وزیر مختار - آقای میرزا نصرالله خان بهنام . نایب اول - آقای
سیف الدین بهمن . رئیس تذکره - آقای میرزا حسنخان بدیع . قونسول
بصره - آقای میرزا حسینقلی خان اسفندیاری . قونسول کربلا - آقای
میرزا جوادخان عیسی . قونسول موصل - آقای میرزا رضا قلیخان
موفق شقاقی . قونسول خانیقین و مندلیج - آقای میرزا عبدالرضا خان
قاضی نور . قونسول عماره

سفارت کبرای کابل آقای میرزا سید باقر خان کاظمی .

مستشار سفارت کبری - آقای میرزا اسمعیل خان آصف برخیا .
نایب اول - آقای میرزا محمدخان حاجب دولو . نایب دوم - آقای میرزا
سید محمدخان معصوم خانی . متصدی ژنرال قونسولگری هرات - آقای
رضاقلیخان فرزام . قونسول چخانسور و فراره

سفارت واشنگتن جناب آقای میرزا داود خان مفتاح . وزیر

مختار - آقای میرزا عیسی خان بهرامی . متصدی مستشاری - آقای میرزا
هاشم خان نورزاد . نایب اول - آقای مظفر میرزا فیروز . نایب دوم
سفارت لندن جناب آقای تقی زاده . وزیر مختار - آقای میرزا

باجتهاد یا فتوی از مراجع تقلید یا فتوی و علماء درجه اول مذاهب

محمد خان نبوی . مستشار سفارت - آقای میرزا محسن خان اتابیکی .

نایب اول - آقای میرزا حسین خان قدس . نایب سوم

سفارت پاریس جناب آقای میرزا حسین خان علاء . وزیر

مختار - آقای میرزا فتح الله خان نوری اسفندیاری . مستشار - آقای میرزا

عباسخان فروهر . نایب اول - آقای میرزا فضل الله خان نبیل . نایب دوم

سفارت بروکسل جناب آقای میرزا علی اکبر خان بهمن .

وزیر مختار - آقای میرزا عبدالحسین خان اسفندیاری . نایب اول

آقای میرزا محمد حسینخان نجم . نایب دوم

سفارت برلن آقای مصطفی خان سمعی . متصدی مستشاری

سفارت - آقای میرزا علی محمد خان شیبانی . نایب دوم

سفارت رم جناب آقای میرزا فتح الله خان پاک روان . وزیر مختار

آقای میرزا ابوالقاسم خان یوروالی . نایب اول

سفارت برن آقای انوشیروان خان سپهدی . وزیر مختار

آقای میرزا علیخان معتمدی . متصدی نیابت اول - آقای میرزا عبدالحسین

خان سرداری . نایب دوم - آقای میرزا حسینخان صاحبجمع . نایب سوم

سفارت ورشو جناب آقای اسد خان اسد بهادر وزیر مختار

آقای میرزا سید نصرالله خان انتظام نایب دوم

سفارت مصر آقای میرزا حسنخان پیر نظر . نایب اول و

شارژ دافر سفارت مصر - آقای میرزا زین العابدین خان خاکسار .

نایب و کفیل ژنرال قونسولگری بیروت

قرار داد ها و عهد نامهائی که از اواخر

۱۳۰۷ منعقد شده

ایران و آلمان : عهدنامه مودت ، قرارداد تجارت و گمرکی و بحر

پیمائی ، قرار داد اقامت ۲۸ بهمن ۱۳۰۷

ایران و انگلیس : عهدنامه استقلال گمرکی ، ۱۹ اردی بهشت ۱۳۰۷

ایران و افغان : پروتکل ضمیمه عهدنامه ودادیه و تأمینیه : ۲۵

زرشتی و کلیمی و مسیحی و مدرسین علوم معقول و منقول ۲ -

- خرداد ۱۳۰۷ - پروتکل راجع باعاده متهمین و مجرمین ۲۵ خرداد
 ۱۳۰۷ - قرار داد کمیسرهای سرحدی : ۴ تیر ۱۳۰۷
 ایران و ایتالیا : عهدنامه مودت : ۱۴ شهریور ۱۳۰۸ - قرارداد
 موقتی گمرکی ایران و ایتالی : ۶ تیر ۱۳۰۷
 ایران و اطریش : قرارداد موقتی : ۲۹ خرداد ۱۳۰۷
 ایران و امریکا : قرارداد موقتی : ۲۶ اردی بهشت ۱۳۰۷
 ایران و بلژیک : عهد نامه مودت : ۲ خرداد - قرار داد
 اقامت و قرارداد تجارتی و گمرکی : ۱۹ اردی بهشت ۱۳۰۸
 ایران و ترکیه : پروتکل منضمه بعهدنامه و دادیه و تأمینیه ، ۲۵ خرداد
 ۱۳۰۷ قرارداد تأمین سرحدی : ۲۰ فروردین ۱۳۰۸
 ایران و چک و اسلاوکی : قرار داد تجارتی و گمرکی و بحریمائی :
 ۱۰ اردی بهشت ۱۳۰۸
 ایران و حجاز : عهدنامه مودت : ۲ شهریور ۱۳۰۸
 ایران و دانمارک قرارداد موقتی ، ۱۷ شهریور ۱۳۰۷
 ایران و ژاپون : قرارداد موقتی : ۱۰ فروردین ۱۳۰۸
 ایران و سوئد : عهدنامه مودت ۶ خرداد ۱۳۰۸ قرارداد اقامت
 و تجارت و بحریمائی ۲۰ اردی بهشت ۱۳۰۸
 ایران و سویس : قرار داد موقتی : ۶ شهریور ۱۳۰۷
 ایران و شوروی : قرارداد گمرکی ، ۲۰ اسفند ۱۳۰۷ پروتکل
 اتصال خطوط هوائی : ۷ آذر ۱۳۰۸
 ایران و عراق : قرارداد موقتی ۲۰ مرداد ۱۳۰۸
 ایران و لتونی : عهدنامه مودت : ۲۵ دی ۱۳۰۷
 ایران و مصر : عهدنامه مودت : ۷ آذر ۱۳۰۷
 ایران و مجارستان : قرارداد موقتی : ۲۹ خرداد ۱۳۰۸
 ایران و هلاند : قرار داد موقتی : ۳۰ خرداد ۱۳۰۷
 ایران و یونان : قرار داد موقتی ، ۳ خرداد ۱۳۰۷
 ایران و فرانسه : عهدنامه مودت ۲۰ اردی بهشت ۱۳۰۸

فهرست قرار داد ها و عهودیکه تا کنون بطبع رسیده است

- عهد نامه مودت ایران و افغانستان مورخ اول سرطان ۱۳۰۰
 عهد نامه ودادیه و تأمینیه ایران و افغان « ۶ آذر ۱۳۰۶ - پرتکل
 منضم بعهدنامه ودادیه و تأمینیه مورخ ۲۵ خرداد ۱۳۰۷ - پرتکل
 اعاده مجرمین و متهمین بجرم مورخ ۲۵ خرداد ۱۳۰۷ - قرارداد
 کمیسرهای سرحدی ایران و افغان مورخ ۴ تیرماه ۱۳۰۷
 ایران و ترکیه .. معاهده ودادیه و تأمینیه مورخ اول اردیبهشت
 ۱۳۰۵ - پرتکل منضم بمعاهده ودادیه و تأمینیه مورخ ۲۵ خرداد ۱۳۰۷
 ایران و شوروی .. عهد نامه تأمینیه و بیطرفی مورخ ۸ مهرماه
 ۱۳۰۶ ، اول اکتبر ۱۹۲۷ - عهد نامه مودت ایران و اتحاد
 جماهیر شوروی سوسیالیستی ۸ حوت ۱۲۹۹ ، ۲۶ فوریه ۲۱
 قرار داد شیلات ۸ مهرماه ۱۳۰۶ ، اول اکتبر ۲۷ - قرارداد پرت پهلوی
 ۸ مهرماه ۱۳۰۶ ، اول اکتبر ۲۷ - قرارداد آبهای سرحدی اول
 اسفند ۱۳۰۴ ، ۲۰ فوریه ۲۶
 ایران و انگلیس .. عهد نامه ایران و انگلیس راجع بتعرفه مستقل
 گمرکی ایران ۲۰ اردیبهشت ۱۳۰۷ ، ۱۰ مه ۲۸
 ایران و مصر .. عهد نامه مودت و اقامت ۷ آذر ۱۳۰۷ ، ۲۸
 نوامبر ۲۸
 ایران و آلمان .. عهد نامه مودت ۲۸ بهمن ۱۳۰۷ ، ۱۷ فوریه ۲۹
 قرار داد اقامت و تجارتی و گمرکی و بحری پیمانی ۲۸ بهمن ۱۳۰۷
 ۱۷ فوریه ۲۹
 ایران و لهستان : عهد نامه مودت و قرار داد تجارت ۲۷ اسفند
 ۱۳۰۵ ، ۱۹ مارس ۲۷
 ایران و چک و اسلاوکی : قرار داد موقتی ۲۷ خرداد ۱۳۰۷ ،
 ۱۷ ژوئن ۲۸ - قرارداد تجارتی و گمرکی و بحری پیمانی ۱۰ اردیبهشت
 ۱۳۰۸ ، ۳۰ آوریل ۲۹

علوم دینی که در مدارس قدیمه تحصیل مینمایند اعم از اینکه در مدارس

ایران و چین : عهدنامه مودت ۱۴ رمضان ۱۳۳۸ اول ژوئن ۲۰
ایران و لیتونی : عهدنامه مودت ۲۵ دی ۱۳۰۷، ۱۵ ژانویه ۲۹
ایران و امریکا : قرار داد موقتی ۲۴ اردیبهشت ۱۳۰۷ —
۲۸ مه ۱۴

ایران و فرانسه : قرارداد موقتی ۲۱ اردیبهشت ۱۳۰۷، ۱۱ مه
۲۸- قرار داد حفریات ۲۵ مهر ۱۳۰۶، ۱۸ اکتبر ۲۷
ایران و اطیش : قرارداد موقتی ۲۷ خرداد ۱۳۰۷، ۱۷ ژوئن ۲۸
ایران و نروژ : قرار داد موقتی ۲۸ آبان ۱۳۰۷، ۱۹ نوامبر ۲۸

ادرس سفارتخانههای دولت علیه در خارجه

نماینده گی ایران در جامعه ملل :

19 A, Avenue de Champel Genève (Suisse)

سفارت کبرای مسکو : 3, Pakrovsky Boulevard

سفارت کبرای آنقره : راه چانکایا- ینی شهر - فواقلی دره

سفارت کابل : مجله ارك

سفارت لندن : 10/11, Princes' Gate S.W.7

سفارت پاریس : 5, Rue Fortuny

سفارت واشنگتن : 2620/ 18th Street, N. W.

سفارت برلن : 33, Tiergartenstrasse .

سفارت برن : 42, Thunstrasse

سفارت بروکسل : B d Militaire

سفارت رم : 59, Via Marghera

سفارت مصر : 8, Rue Rostam Pacha Casredobari

سفارت بغداد : میدان معظم - شارع تلگرافخانه

سفارت ورشو : 8, Kredytowa.

« از وزارت خارجه »

مزبورده سا کن باشند یا نباشند در صورت اصابت قرعه بنام آنان و

جناب مسيو گيلبودانژ
وزير مختار ايطاليا

جناب مستر کلايو
وزير مختار انگليس

جناب کنت و ندرشولنبورک
وزير مختار آلمان

جناب مسيو کوليه
وزير مختار بلژيک

جناب مسيو ويلدن
وزير مختار فرانسه

جناب مسيو داوتيان
سفير کبير شوروي

نمايندگان سياسي خارجه مقیم طهران

ترکيه، جناب ممدوح شوکت بيک S. Exc. M. Memdough Chevket

روسيه، جناب مسيو داوتيان S. Exc. Jacques Davtian

افغانستان، جناب S. Exc. . . . . .

آلمان، جناب شولنبورک S. Exc. M. le Comte Schulenburg

بلژيک، جناب مسيو کوليه S. Exc. M. Maurice Cuvelier

امريکا، جناب مستر هارت S. Exc. M. Hart

انگليس، جناب مستر کلايو S. Exc. Sir Robert Henry Clive

هلند، جناب بارون رنژر S. Exc. Baron de Rengers

مصر، جناب S. Exc. . . . . .

فرانسه، جناب مسيو اگوست ويلدن S. Exc. M. Auguste Wilden

اطریش، جناب مسیو آگوست کرال S. Exc. M. August Kral
 ایتالیا، جناب مسیو گلیودانو S. Exc. M. Guillio Daneo
 ژاپن، جناب آکیو کازاما S. Exc. M. Akio Kasama
 لهستان، جناب مسیو همیل S. Exc. M. Stanislas Hempel

هیئت قنصلها

لمان - تبریز مسیو اندر M. Anders قنصل
 امریکا - طهران - مسیو آگوست فرن M. August Ferrin قنصل
 هلند - طهران - س. ف. پرینس M. C. F. Prins قنصل افتخاری
 ترکیه - تبریز - یوسف ضیاء بیگ M. Youssouf ziya Bey قنصل ژنرال
 » - کرمانشاه - ادیس جوراییک M. Idris Tchoura Bey قنصل
 » - رضائیه - اسمعیل حق بیگ M. Esmail Hakki Bey قنصل
 » - رشت - عزالدین طغرل بیگ M. Izzettin Tougroul Bey نائب قنصل
 روسیه شوروی - طهران مسیو ولمان M. Veinmann قنصل ژنرال
 » - اصفهان - مسیو کرمنسکی M. Kerminsky
 » - شیراز - مسیو باتمان اف M. Batmanov
 » - تبریز - مسیو تومانیف M. Toumanov
 » - رشت - مسیو سیچف M. Sytchov
 » - استرآباد - مسیو لاکتینف M. Laktinov قنصل
 » - اهواز - مسیو اپلیتف M. Ippolitov
 » - کرمانشاه - مسیو لوزووتسکی M. Lozovatsky
 روسیه شوروی - ماکو - مسیو چوگونف M. Tchougonnov قنصل
 » - سیستان - تساتورف M. Tessatourov
 » - دره جز - مسیو کرابلف M. Korablov نائب قنصل
 » - پهلوی - مسیو لپتنکو M. Lepetenko
 انگلیس، طهران، ربرکلایو Sir Robert Clive قنصل ژنرال

- » - طهران - مستر برنان M. Brennan نائب قنصل
 » - اهواز - مستر مانی پنی M. Monypenny قنصل
 » - بندرعباس - مستر ریشاردسن M. Richardson »
 » - لنکه - مستر وودسل M. Woodsell نماینده قنصل
 » - دزداب - کاپیتن ریان M. Capitaine Ryan نائب قنصل
 » - اصفهان - مستر بریستو M. Bristow قنصل ژنرال
 » - کرمانشاه - مستر کوان M. Cauvan قنصل
 » - بوشهر - مستر بارت Lt. Col. Barrett کفیل قونسل ژنرال
 » - مشهد - مستر لاول M. Law. قنصل ژنرال
 » - » - مستر ادیویر M. O'dwyer نایب قنصل
 » - همدان - مستر سومرهایز S. Summerhayes نائب قنصل
 » - سیستان - یاور دالی Major Daly قنصل
 » - عمره - مستر لینکلن M. Lincoln نائب قنصل
 » - رشت - مستر فینسه M. Finch »
 » - شیراز - مستر چیک M. Chick قنصل
 » - تبریز - مستر ژلیات اسمیس M. Gilliat-Smith »
 » - کرمان - یاور نوئل Major Noel قنصل
 » - یزد - مستر ژاکب M. Jacob نائب قنصل موقتی
 » - عراق - مستر هوتن M. Hutton »
 فرانسه - تبریز - میسو بلان M. Bellan قنصل افتخاری
 » - بوشهر - میسلوکا M. Lucas »
 » - اصفهان - براسور M. A. Brasseur نماینده قنصلگری
 اطریش - طهران - فریتز اهلرز M. Fritz Ehlers قنصل افتخاری
 روت، طهران، ویکتور اکونل M. Victor o'Connel » ژنرال
 سوئد - رشت - آقای اریک دلن M. Erik Delin قنصل
 لهستان - تبریز - میو پل M. Pol قنصل
 چک اسلاوی - طهران - میوشوبرت M. Schubert قنصل

تشکیلات وزارت عدلیه

جناب مستطاب اجل آقای میرزا علی اکبر خان داور وزیر عدلیه
 جناب آقای میرزا عبداللہ خان بہرامی رتبہ ۹ مدیر کل و معاون اداری
ادارہ کابینہ - آقای میرزا ابوتراب خان مولوی - رتبہ ۸ رئیس
 آقای میرزا تقی خان بہنام رتبہ ۷ معاون - آقای عزیز اللہ
 خان سلجوقی رتبہ ۶ - رئیس دایرہ کابینہ - آقای میرزا مہدی
 خان یزشکیان رتبہ ۵ - رئیس شعبہ کابینہ - آقای غلامحسینخان
 کاظمی رتبہ ۴ عضو - آقای ابوطالب خان نظام رتبہ ۴ عضو

آقای میرزا سید جعفر خان رشتی رتبہ ۵ رئیس شعبہ دفتر را کد
تفتیش وزارتی - آقای فتح اللہ خان کلانتری رتبہ شش قضائی
 مفتش - آقای عیسی خان لیقوانی رتبہ ۶ مفتش - آقای علی اکبر
 خان یزشکیان رتبہ ۵ مفتش - آقای محمودخان فرحی رتبہ ۴ مفتش
ادارہ پرسنل - آقای میرزا کاظم خان مظاہر رتبہ ۸ رئیس
 آقای غلامعلی خان ہدایت رتبہ ۶ رئیس دایرہ استخدام - آقای
 میرزا حسن خان روستا رتبہ ۶ رئیس دایرہ پرسنل - آقای میرزا
 محمد خان مہر یار رتبہ ۴ - آقای محمدخان حمیدی رتبہ ۴ و آقای
 محمد خان بہزادی رتبہ ۴ عضو

ادارہ محاسبات - آقای میرزا محمد خان برزین رتبہ ۸ رئیس
 آقای فتح اللہ خان مبصر رتبہ ۵ مدیر صندوق - آقای محمد باقر
 خان امین رتبہ ۴ - آقای محمدخان مولائی رتبہ ۴ و آقای میرزا
 سید حسین خان طباطبائی رتبہ ۴ عضو - آقای میرزا حسن خان
 معاصر رتبہ ۵ رئیس شعبہ ملزومات

ادارہ تهیه قوانین و دارالترجمہ و احصائیہ - آقای
 میرزا سید مصطفی خان عدل (منصور السلطنہ سابق) رتبہ ۹ رئیس
 ادارہ و مدیر کل - آقای شیخ غلامرضا خان نامدار رتبہ ۷ عضو

واجد بودن شرائط ذیل در مدت تحصیل و داشتن تصدیق اجتہاد یا

آقای میرزا عبسی خان مهمان رتبه ۷ مترجم -- آقای میرزا یوسف خان خسروی رتبه ۵ مترجم -- آقای رضاخان هوشمندی رتبه ۵ مترجم
دایره احصائیه -- آقای داود خان پیرنیا رتبه ۷ رئیس دایره
 آقای حاجی میرزا یحیی خان احتشامی رتبه ۴ و آقای ابوالفتح خان معظم رتبه ۶ عضو

تشکیلات قضائی

دیوانعالی تمیز شعبه اول -- جناب آقای رضاقلیخان هدایت رتبه ده قضائی کفیل دیوانعالی تمیز و رئیس شعبه اول -- آقای میرزا صادق خان بروجردی رتبه ۹ -- آقای حاج میرزا حسن خان فلسفی رتبه ۹ و آقای اسدالله خان ممقانی رتبه ۹ اعضاء شعبه اول

شعبه دوم (مخصوص جزائیات)

آقای میرزا محمدرضاخان وجدانی رتبه ده رئیس شعبه دوم -- آقای میرزا مجید خان آهی رتبه ۹ -- آقای سلطان احمد خان راد رتبه ۹ و آقای ابوالقاسم خان فروهر رتبه ۹ اعضاء شعبه دوم

شعبه سوم -- آقای حاج سید نصرالله خان تقوی رتبه ۱۰ رئیس شعبه سوم -- آقای میرزا محمد رضا ایروانی رتبه ۹ و آقای میرزا طاهر خان تشکابانی رتبه ۹ اعضاء شعبه سوم و آقای میرزا سید ابوالحسن خان حائری زاده رتبه ۹ عضو معاون

محکمه انتظامی -- آقای سید محسن خان صدر رتبه ۱۰ رئیس محکمه انتظامی -- آقای میرزا محمدخان عبده رتبه ۱۰ -- آقای میرزا مهدیخان آشتیانی رتبه ۹ -- آقای عبسی خان علی آبادی رتبه ۹ -- آقای عبدالمهدی خان طباطبائی رتبه ۹ -- اعضاء محکمه انتظامی

پارکه دیوانعالی تمیز -- جناب آقای میرزا رضا خان نائینی رتبه ۱۱ مدعی العموم کل -- آقای سید محمد خان قمی رتبه ۱۰ معاون اول مدعی العموم -- آقای میرزا محمدخان لواسانی رتبه ۹ و آقای میرزا شفیع خان جهانشاهی رتبه ۸ وکلای عمومی

فتوی پس از تحصیلات از خدمت نظام معاف میباشند ۱ -- نداشتن

مفتشین قضائی - آقای مرتضی خان نجم آبادی رتبه ۸ اداری
آقای حسین خان نواب رتبه ۴ قضائی - آقای جوادخان غروی رتبه ۵
آقای جعفر خان دادگو رتبه ۵ - آقای سید حسین خان شهباشانی رتبه ۵
آقای حاجی غلامحسین خان وثیقی رتبه ۶

دفتر دیوانعالی تمیز - آقای حاجی میرزا مهدی خان
مقدم رتبه ۸ اداری رئیس - آقای قوام الدین خان گرانایه رتبه ۴
اداری عضو - آقای میرزا سید علیخان مصطفوی کاشانی رتبه ۴ اداری
منشی محکمه انتظامی

محکمه استیناف - شعبه اول - آقای میرزا اسمعیل خان
رضائیان رتبه ۹ قضائی رئیس - آقای سید غلامحسین خان خوش بین
رتبه ۵ و آقای حسین خان مهین رتبه ۷ اعضاء شعبه اول
شعبه دوم - (محکمه عالی جنائی) آقای میرزا جعفر
خان جوان رتبه ۸ قضائی رئیس - آقای میرزا هاشم خان آذر بیگی
رتبه ۶ - آقای عبد الرحیم خان شاهنگ تبریزی رتبه ۷ و آقای محمد
رضاخان منصور رتبه ۷ اعضاء محکمه

شعبه سوم - آقای سید علیخان حائری رتبه ۹ قضائی رئیس
آقای دکتر قاضی رتبه ۷ - آقای میرزا شهاب کرمانی رتبه ۷
و آقای سید حسن خان قمیسه رتبه ۶ اعضاء شعبه سوم
شعبه چهارم - آقای مرتضی خان دادبان رتبه ۷ قضائی رئیس
آقای حاج میرزا محمد علیخان کرکانی رتبه ۶ و آقای حاجی میرزا
احمد رتبه ۶ اعضاء شعبه چهارم

اعضاء علی البدل استیناف - آقای ذلامرضا خان کرکانی
رتبه ۷ قضائی - آقای میرزا حسین خان زرین رتبه ۵ - آقای
سلیمان خان کلهر رتبه ۴

پارکه استیناف - آقای میرزا محمدخان کلپایگانی رتبه ۹ قضائی
مدعی العموم پارکه استیناف - آقای میرزا علی خان سیاسی رتبه ۷

اشتغالی جز به تحصیل و داشتن تصدیقنامه طلبه کی از مدارس و متولی

آقای سید مهدی خان بهشتی رتبه ۸ و آقای محمودخان آیه الله زاده رتبه ۷ وکلای عمومی

دفتراستیناف - آقای میرزا جواد خان مهین رتبه ۴ اداری
مدیر دفتر شعبه دو - آقای نصرت الله خان دبیر امجدی رتبه ۵ اداری
مدیر دفتر شعبه چهار

دیوان عالی جزای عمال دولت - آقای میرزا علی اصغر خان زرین کفش رتبه ۹ قضائی رئیس شعبه اول - آقای میرزا عبدالحی خان لطفی رتبه ۸ رئیس شعبه دوم - آقای محمود خان دفتری رتبه ۸ آقای محمد علی خان بامداد رتبه ۸ - آقای نصرالله خان جهانگیر رتبه ۷ - آقای سید عبدالحجیم خان خلخالی رتبه ۸ - آقای ابراهیم خان زند رتبه ۸ - آقای غلامحسین خان نقدی رتبه ۷ و آقای اسمعیل خان یکانی رتبه ۶ اعضاء دیوان عالی جزا

اعضاء علی البدل دیوان جزا - آقای الهیار خان صالح رتبه ۷ قضائی - آقای محمد علی خان بوذری رتبه ۵

پارکه دیوان عالی جزا - آقای میرزا سید کاظم خان صدر رتبه ۷ قضائی مدعی العموم - آقای محمد حسین خان عقیلی رتبه ۴ وکیل عمومی - آقای میرزا سید حسن خان رتبه ۷ - آقای یوسف خان جوادی رتبه ۷ - آقای میرزا آقا خان اشرفی رتبه ۶ و آقای محمود خان سیاسی رتبه ۴ مستنطقین پارکه

محکمه ابتدائی - آقای میرزا سید احمد خان کسروی رتبه ۷ قضائی رئیس کل محاکم بدایت و شعبه اول - آقای میرزا احمد خان شهریور رتبه ۶ رئیس شعبه دوم - آقای سید هاشم خان مفخم طهرانی رتبه ۵ رئیس شعبه سوم - آقای دکتر موسی خان جیوان رتبه ۶ رئیس شعبه چهارم - آقای هادیخان ابوالفتوح رتبه ۵ رئیس شعبه پنجم آقای حسینقلی خان وحیدی رتبه ۶ رئیس شعبه شش - آقای سید احمد خان امامی رتبه ۵ رئیس شعبه هفت - آقای میرزا حسن خان

مدرسه که فقط اشتغال بتحصیل دارند ب - دادن امتحان سالانه مطابق

فداکار رتبه ۶ رئیس شعبه هشت (وظیفه این شعبه رسیدگی بکارهای انحصار تریاک است) آقای ابوالقاسم خان احمدی رتبه ۴ قضائی عضو علی البدل بدایت

پارکه بدایت - آقای میرزا محمد خان سروری رتبه ۷ قضائی مدعی العموم بدایت - آقای سید رضی خان عمید رتبه ۶ - آقای میرزا محمود خان هراست رتبه ۵ - آقای حسین خان مشیری رتبه ۵ - علیقلی خان اردلان رتبه ۴ - احمدخان جدلی رتبه ۴ و محمدحسن خان شیرازی رتبه ۵ وکلای عمومی بدایت

دوائر استنطاق - مستطقیین میرزا اسمعیل خان کامکار رتبه ۵ قضائی مستنطق شعبه اول - آقای میرزا حسین خان امید رتبه ۵ شعبه ۲ - آقای اسدالله خان باستانی رتبه ۶ شعبه ۳ - آقای عباسقلی خان گلشائیان رتبه ۵ شعبه ۴ - آقای محمد خان مجلسی رتبه ۴ شعبه ۵ آقای عبدالحسین خان احمدی اختیاری رتبه ۴ شعبه ۶ - آقای غلامحسین خان فروهر رتبه ۴ شعبه ۷ - آقای محمد خان درخشان رتبه ۵ شعبه ۸ آقای دکتر حسینقلی خان قزل ایاغ رتبه ۶ اداری طبیب قانونی آقای ابوالقاسم خان ندیمی رتبه ۴ اداری - مدیر دفتر پارکه بدایت

محکمه تجارت - آقای میرزا جواد خان عامری رتبه ۷ قضائی رئیس - آقای سید عماد الدین خان مطهری رتبه ۴ - آقای هادی خان علی آبادی رتبه ۴ عضوین علی البدل

محاضر شرع - آقای حاج شیخ حسین یزدی رتبه ۸ قضائی حاکم محضر شرع - آقای سید مهدی لاهیجی رتبه ۸ حاکم محضر شرع آقای شیخ محمد رضا لاریجانی رتبه ۴ فقیه محاکم صلح

امنای محاکم صلح محدود

آقای خانباخان رتبه ۴ قضائی ناحیه دولت - آقای سید ابوالحسن خان عماد رتبه ۳ مرکز - آقای سید محمد خان صدر رتبه ۲ چالمیدان آقای سید حسین خان صدر الاشرافی رتبه ۴ عودلاجان - آقای درجانی که طلاب تحصیل میکنند از مقدمات بیالا - تبصره - هیئت ممتحنه

صادقخان نراقی پور رتبه ۲ سنگلج -- آقای عنایت الله خان علی آبادی
 رتبه ۴ بازار -- آقای ابوالقاسم خان نجم آبادی رتبه ۴ اداره بلدیه
امضای محاکم صلح نواحی (در کمیسیونهای پلیس)
 آقای سید یحیی خان طباطبائی رتبه ۲ قضائی امین صلح ناحیه ۲
 آقای میرزا حسین خان شایسته رتبه ۱ ناحیه ۴ -- آقای سید علی خان
 قاضی عسگر رتبه ۲ ناحیه ۵ -- آقای سید جواد خان حیدری رتبه ۲
 ناحیه ۶ -- آقای عبدالحسین خان طالقانی رتبه ۱ ناحیه ۸ -- آقای اسدالله
 خان جابری رتبه ۲ ناحیه ۹ -- آقای غلامحسین خان بهزادی رتبه ۲
 ناحیه ۱۰ -- آقای سید نصرالله خان لاریجانی رتبه ۲ ناحیه ۱۱ شمیران
 آقای سید قریش خان قریش رتبه ۲ ناحیه ۱۲ (حضرت عبدالعظیم)
صلحیه بلوکات -- آقای سیدعلی اکبر خان دماوندی رتبه ۴ قضائی
 امین صلح ورامین - آقای محمد خان معرب رتبه ۲ امین صلح دماوند

تشکیلات ولایات

بدایت رشت -- آقای میرزا باقر خان خورگامی رتبه ۷ قضائی رئیس
 عدلیه رشت - آقای میرزا محمد علی خان وثوق رتبه ۶ مدعی العموم
 بدایت - آقای سید رضا خان معزی رتبه ۵ مستنطق - آقای شیخ ابوالقاسم
 خورگامی رتبه ۶ حاکم شرع - آقای فتح الله خان فرزانه رتبه ۲
 امین صلح بندر پهلوی - آقای سید صفی الله خان بلاغ رتبه ۴ امین
 صلح لاهیجان - آقای سید عبدالعزیز خان رتبه ۲ - امین صلح طالش
بدایت قزوین -- آقای میرزا سید علیخان وحدت رتبه ۶ قضائی
 رئیس عدلیه قزوین -- آقای میرزا غلامحسین خان صادق رتبه ۵
 مدعی العموم -- آقای جمال خان صدر زاده رتبه ۴ مستنطق
بدایت زنجان -- آقای سید محسن خان مهدوی رتبه ۴ قضائی رئیس
 عدلیه زنجان - آقای اسمعیل خان فلاح بردبار رتبه ۴ مدعی العموم
 آقای صادق خان صور رتبه ۲ مستنطق - آقای میرزا محمد حسین خان
 قایینی رتبه ۲ امین صلح گروس

را دولت از بین متخصصین معین خواهد کرد ۴ -- بگانه پسر هر مرد

بدایت بارفروش - آقای سید ابو الفضل خان صدر رتبه ۴

رئیس عدلیه بارفروش - آقای سید رضاخان صفی نیا رتبه ۵ قضائی
مدعی العموم - آقای حسین خان توکلی رتبه ۴ مستنطق - آقای سید
ابوتراب مرآت زاده رتبه ۱ امین صلح محدود آمل

بدایت ساری - آقای فضل الله خان آشتیانی رتبه ۷ رئیس

عدلیه ساری - آقای میرزا محمد خان فرنیا رتبه ۲ عضو علی البدل
آقای میرزا سیدعلیخان کبیر رتبه ۶ مدعی العموم - آقای میرزا حسین
خان سیاسی رتبه ۴ مستنطق

بدایت استرabad - آقای میرزا صادق خان بسطامی رتبه ۲

رئیس عدلیه استرabad - آقای غلامعلی خان اردشیری لاریجانی رتبه
۲ مدعی العموم - آقای میرزا جواد خان معاون رتبه ۴ مستنطق

بدایت شاهرود - آقای هدایت الله خان شریفی رتبه ۵ رئیس

عدلیه - آقای محمد کریم خان کسرائی رتبه ۵ مدعی العموم - آقای سید
عبدالکریم خان وکیلی رتبه ۳ مستنطق

بدایت سمنان - آقای میرزا علیخان رتبه ۲ رئیس عدلیه - آقای

محمد خان رشدی گودرزی رتبه ۵ مدعی العموم - آقای حسینقلی خان
عدالت پور رتبه ۲ مستنطق - آقای میرزا حسین خان عاصمی رتبه ۳
امین صلح دامغان

بدایت قم - آقای میرزا کوچک خان روحانی رتبه ۲ رئیس عدلیه

آقای سید مهدیخان عقیلی رتبه ۴ مدعی العموم - آقای میرزا محمدخان
بیات رتبه ۵ مستنطق - آقای حاج میرزا آقا دادگستر رتبه ۴ امین
صلحیه ساوه

بدایت کاشان - آقای سید عباس خان طباطبائی رتبه ۵ رئیس

عدلیه - آقای میرزا نصیر الدین خان خواجوی رتبه ۱ مدعی العموم
آقای میرزا حسین خان معینی رتبه ۳ مستنطق

بدایت عراق - آقای میرزا محمدحسین خان خونساری رتبه ۷

یا زنی که سنش بشصت رسیده یا بواسطه علت مزاج از اداره امر

رئیس عدلیه - آقای محمد علیخان ممتاز رتبه ۵ مدعی العموم آقای غلامعلیخان فرحت رتبه ۴ مستنطق - آقای آقا حسین نهامی رتبه ۴ آقای حاج آقا حسین شهری رتبه ۳ امنای صلح گلیایگان

محکمه استیناف آذربایجان آقای میرزا عبدالرحیم خان رهنما رتبه ۹ قضائی رئیس استیناف - آقای میرزا عبدالرؤف خان ریاحی رتبه ۷ و آقای حاج ذکاء الدوله سابق رتبه ۷ عضو - آقای میرزا مهدیخان منصور رتبه ۶ عضو علی البدل - آقای میرزا مهدی خان شریعت زاده رتبه ۸ مدعی العموم یارکه استیناف - آقای میرزا عبدالحمید خان غیاثی رتبه ۷ رئیس شعبه اول محکمه ابتدائی - آقای سید مفید رتبه ۴ شعبه دوم - آقای میرزا مهدی خان ادیب رتبه ۵ شعبه سوم - آقای میرزا کریم خان رستگار رتبه ۷ مدعی العموم یارکه بدایت - آقای مرتضی خان دیبا رتبه ۵ و آقای میرزا حسن خان صارم رتبه ۴ وکلای عمومی - آقای میرزا علی خان مجبر مولوی رتبه ۵ آقای میرزا اسمعیل خان فردوسی رتبه ۳ مستنطق - آقای سید محمود خان نورافز رتبه ۴ و آقای میرزا صادقخان مرندی سعید رتبه ۳ امنای صلح محدود - آقای سیدحسن خشکبانی رتبه ۱ امین صلح ناحیه آقای دکتر علیخان فلائی کنتراتی طبیب قانونی

بدایت اردبیل آقای میرزا احمد خان طالقانی رتبه ۵ قضائی رئیس عدلیه - آقای سید جعفر مرتضوی رتبه ۵ مدعی العموم - آقای واعظ زاده رتبه ۳ مستنطق

بدایت خوی آقای سید حسین اخوی رتبه ۳ رئیس عدلیه آقای غلامحسین خان مفتاح رتبه ۴ مدعی العموم - آقای میرزا محمد خان احمدی رتبه ۲ مستنطق

بدایت رضائیه آقای غلامعلیخان عظیمی رتبه ۶ رئیس بدایت آقای میرزا جلیلخان احمدی رتبه ۳ مدعی العموم - آقا جمال الدین شیخ الاسلامی رتبه ۲ امین صلح ساوجبلاغ

معاش خود عاجز باشد و کفالت بر عهده آن پسر باشد در تمام مدت

حوزه استینافی خراسان

رتبه ۹ قضائی رئیس استیناف - آقای سید احمد خان زنجانى رتبه ۷
و آقای موسوی زاده رتبه ۶ عضو - آقای میرزا محمدخان عاملی طوسی
رتبه ۶ عضو علی البدل - آقای میرزا محمد خان جوان رتبه ۹ مدعی -
العموم یارکه استیناف - آقای میرزا باقر خان طلیمه رتبه ۷ رئیس
بدایت - آقای احمد خان عاصم رتبه ۵ رئیس شعبه بدایت - آقای سید
محمد خان سجادی رتبه ۷ مدعی العموم بدایت - آقای عبد العطف
خان ریاحی رتبه ۶ وکیل عمومی بدایت - آقای میرزا کاظم خان
شهیدی رتبه ۵ و آقای عباسقلی خان فرید رتبه ۳ مستنطق - آقای
میرزا یوسف علی شهابی رتبه ۳ امین صلحیه

بدایت قوچان

آقای میرزا ابراهیم خان امینی رتبه ۴ مدعی العموم - آقای میرزا
محمد حسین ریاضی رتبه ۳ مستنطق

بدایت سبزوار

آقای میرزا حسین خان عمید قمی رتبه ۴ رئیس
عدلیه - آقای حبیب الله خان شهیدی رتبه ۴ مدعی العموم - آقای میرزا
محمد خان زاهدی رتبه ۴ مستنطق

بدایت تربت

آقای عبدالحسین خان ادیب یغمائی رتبه ۵ رئیس
بدایت - آقای میرزا عیسی خان منصوری رتبه ۴ مدعی العموم - آقای
تقیخان امیری رتبه ۳ مستنطق - آقای میرزا ابوتراب غفاری رتبه
۳ امین صلح ترشیز

بدایت نیشابور

آقای میرزا موسی خان گودرزی رتبه ۴ رئیس
بدایت - آقای سید مظفر خان سمنانی رتبه ۴ مدعی العموم - آقای
کمال زاده رتبه ۴ مستنطق

بدایت بیرجند

ضیاء الدین خان نقابت رتبه ۵ رئیس بدایت
آقای یوسف خان کسری رتبه ۴ مدعی العموم - آقای علی اصغر خان
کشاورز رتبه ۱ مستنطق - آقای میرزا عباس خان شعری رتبه ۴ امین
صلح دزداب

کفالت ۵ - پسر دوم هر مرد بازنی که پسر اول او در تحت سلاح بوده

حوزه استیناف کرمان آقای میرزا عبدالله خان کرکائی رتبه ۹

رئیس استیناف .. آقای میرزا محمد علی خان وثوق رتبه ۶ عضو
 آقای میرزا رضاخان تجدد رتبه ۸ مدعی العموم پارکه استیناف .. آقای
 مرتضی خان نهاوندی رتبه ۶ رئیس بدایت .. فتح الله خان وزیر زاده
 رتبه ۶ مدعی العموم بدایت .. آقای علی اصغر خان کاظمی رتبه ۶
 مستنطق .. آقای مهدی خان صدر شریعتمدار رتبه ۴ امین صلحیه

حوزه استینافی فارس آقای میرزا محمدعلیخان سلطانی رتبه ۷

و آقای سید عبدالرسول خان یزدی رتبه ۶ عضو .. آقای میرزا صدرالدین
 خان نخعی رتبه ۶ عضو علی البدل استیناف

پارکه استیناف میر حسین خان میر جهانگیر رتبه ۹ مدعی العموم

آقای میرزا اسدالله خان نهاوندی رتبه ۶ رئیس بدایت .. آقای محمد
 مهدی میرزا شاهرخ رتبه ۶ مدعی العموم .. آقای زین العابدین خان
 فروزش رتبه ۵ .. آقای مرتضی خان همایونی رتبه ۴ مستنطق .. آقای
 حاجی سید ابراهیم رتبه ۸ حاکم شرع .. آقای میرزا محمد حسین استخر
 رتبه ۳ امین صلح شیراز

آقای عبدالوهاب خان مهدوی رتبه ۳ امین صلح آباده

بدایت بوشهر - آقای میرزا محمد علیخان پدشوا رتبه ۳ کفیل

بدایت - آقای نعمت الله خان اشتی رتبه ۳ کفیل پارکه - آقای نصرالله
 خان دولت آبادی رتبه ۴ کفیل شعبه استنطاق - آقای ابوالحسن خان
 جزائری رتبه ۴ امین صلح بندر عباس

حوزه استیناف خوزستان - آقای شهیدزاده رتبه ۹ رئیس

استیناف - آقای سید حسن طبسی رتبه ۶ و آقای صدر میر حسینی
 رتبه ۵ عضو - آقا سید محمد حسن خاتون آبادی رتبه ۴ عضو علی البدل
 استیناف - آقای میرزا علی خان انصاری رتبه ۷ کفیل پارکه - آقای
 میرزا جلال خان دادگری رتبه ۷ رئیس بدایت - آقای اسدالله خان
 داودی رتبه ۷ مدعی العموم - آقای منوچهر خان بزرگ مهري

و در صورت داشتن پسر سوم آن پسر بسن هیجده سال نرسیده باشد

رتبه ۲ کفیل استنطاق - آقای میرزا عبدالعلیخان نخائی رتبه ۱ کفیل صلح آبادان - آقای سید کاظم خان دست غیب رتبه ۴ امین صلح محمره

حوزه استیناف همدان آقای میرزا علیخان هیئت رتبه ۸ رئیس استیناف - آقای عبدالله خان آقا زاده رتبه ۷ عضو (با حفظ رتبه ۸) میرزا محسن خان گنابادی رتبه ۴ کفیل عضو - آقای حاجی آقا حسین حمیدی رتبه ۶ عضو علی البدل - آقای میرزا محمد خان اخوت رتبه ۷ کفیل پارکه استیناف - آقای سید عبدالکریم خان لواسانی رتبه ۷ رئیس بدایت - آقای غلامحسین خان دادور رتبه ۳ عضو علی البدل بدایت آقای موسی خان کریمی رتبه ۵ کفیل پارکه بدایت - آقای میرزا هادی خان مصدقی رتبه ۲ مستنطق - آقای شیخ محمد حسن گروسی کنتراتی حاکم شرع - آقای میرزا علیق پیٹ الله رتبه ۲ کفیل صلح محدود

بدایت کرمانشاهان آقای میرزا عبدالوهاب خان زاهدی رتبه ۵ کفیل بدایت - آقای صدرالدین خان حائری رتبه ۴ عضو علی البدل - آقای غلامرضا خان صفی نیا رتبه ۵ مدعی العموم پارکه بدایت آقای سید علیخان شیخ الاسلامی رتبه ۳ و آقای جودی رتبه ۴ مستنطق آقای فقیه زاده رتبه ۲ کفیل صلح - آقای سید محمد شهرستانی کنتراتی حاکم شرع - آقای میرزا تقی خان عالمی رتبه ۲ امین صلح ناحیه کنگاور

بدایت بروجرد آقای سید محمد علی خان مشیری رتبه ۶ رئیس بدایت - آقای سلطان حسین میرزا فتیحی رتبه ۴ مدعی العموم - آقای سید ابوالقاسم خان رتبه ۳ مستنطق - آقای میرزا علی اکبر خان مجد - الاشرافی رتبه ۴ امین صلح جابلق و بربرود

بدایت کردستان آقای اسمعیل خان رتبه ۶ رئیس بدایت آقای اسدالله خان مولوی رتبه ۶ مدعی العموم - آقای سید محمود خان بحر رتبه ۳ مستنطق - آقای عبدالله خان رازانی رتبه ۲ امین صلح

بدایت ملایر آقای سید حسین خان فقیه رتبه ۵ رئیس بدایت آقای باقر خان جناب رتبه ۴ مدعی العموم - آقای مدرس زاده رتبه ۴ مستنطق - آقای ابوالقاسم خان طالقانی رتبه ۱ کفیل صلحیه نهاوند

۶ - پسر هر مرد یا زنی که يك پسرش در خدمت نظامی وفات کرده

آقای نوبخت معلاتی رتبه ۱ کفیل صلحیه توپسرکان

حوزه استینافی اصفهان

آقای میرزا سید حسین خان همدانی رتبه ۹ رئیس استیناف .. آقای مصطفی خان نجم آبادی رتبه ۷ و آقای محمود خان عرفان رتبه ۶ عضو .. آقای میرزا علی خان افتخار رتبه ۶ عضو علی البدل .. آقای سید ابراهیم خان منتجع رتبه ۹ مدعی العموم استیناف - آقای میرزا حشمت الله خان قضائی رتبه ۷ رئیس بدایت .. آقای میرزا حسن خان نراقی رتبه ۴ کفیل شعبه بدایت .. آقای ابوالفضل خان لسانی رتبه ۳ وکیل عمومی بدایت .. آقای تقی خان برزین رتبه ۴ مستنطق .. آقای حاج سید احمد ابطاحی رتبه ۷ خاکم شرع .. آقای میرزا سید علیخان منصور زاده رتبه ۲ امین صلح شهرضا

بدایت یزد آقای میرزا جواد خان احباء رتبه ۶ رئیس بدایت آقای شکرالله خان قریب رتبه ۴ کفیل پارکه .. آقای رضاخان نراقی رتبه ۴ مستنطق

مفتشین قضائی ولایات

آقای حاج میرزا محمد علیخان اوحدی رتبه ۸ اداری .. آقای فتح الله خان علی آبادی رتبه ۸ اداری - آقای جواد خان محمودی رتبه ۷ اداری .. آقای ابوتراب خان عرفان رتبه ۷ قضائی .. آقای محمد خان یزدی رتبه ۷ اداری .. آقای باقرخان خوئی رتبه ۶ قضائی آقای عبدالحسین خان شفا رتبه ۶ اداری

تشکیلات اداره کل ثبت اسناد

آقای میرزا کاظم خان سمیعی رتبه ۹ اداری مدیر کل - آقای میرزا حسینخان پرورش رتبه ۸ معاون - آقای میرزا تقیخان را کد امین العداله رتبه ۷ رئیس پرسنل و تحریرات - آقای میرزا عباسخان امیراصلانی رتبه ۵ شعبه تحریرات - آقای ناصر ندامانی رتبه ۸ اداری باحفظ رتبه قضائی رئیس دایره تفتیش - آقای میرزا نصرالله خان بهروزعدل رتبه ۷ اداری - آقای میرزا حبیب الله خان آموزگار

باشد در صورتیکه آن مرد یا زن بسر دیگری هم داشته باشد این

رتبه ۷ اداری با حفظ رتبه قضائی - آقای میرزا رضا خان یمین الملک
 رتبه ۶ اداری - آقای میرزا علی اکبر خان ارداقی رتبه ۶ اداری
 باحفظ رتبه ۷ - آقای میرزا حسینخان عظیم رتبه ۶ اداری - آقای
 محمد رضا خان آصف رتبه ۷ اداری - آقای میرزا حسنخان حق شناس
 رتبه ۵ اداری مفتش - آقای میرزا ابراهیم خان کاردار رتبه ۷ اداری
 رئیس دایره محاسبات - آقای میرزا غلامعلی خان حاتمى مستوفی معاون
 رتبه ۵ اداری حد اکثر - آقای میرزا یحیی خان رئیس رتبه ۴ اداری
 محاسب اول - آقای میرزا عباسخان انتظام السلطان ۴ اداری - آقای
 میرزا باقرخان صفا منش ۶ اداری مفتش محاسبات - آقای مجد الادب
 سابق ۶ اداری عضو میزی سابق - آقای میرزا آقا خان باختر ۶
 اداری مدیر ضبط طهران - آقای سعد الله خان عضدی ۴ اداری
 عضو ضبط - آقای میرزا حسنخان پیکر نگار ۵ اداری مدیر شعبه
 احصائیه - آقای میرزا علیخان صادقی رتبه ۴ اداری مدیر مجله رسمی
 عدلیه - آقای میرزا سید تقیخان شریفی مسعود السلطنه ۶ اداری
 مدیر ضبط راکد - آقای میرزا جوادخان شیروانی ۴ اداری مدیر
 شعبه ثبت ساوجبلاغ - آقای میرزا علینقی طباطبائی ۵ اداری مدیر
 شعبه ثبت ورامین - آقای میرزا احمد خان شیروانی ۵ اداری مدیر
 شعبه شمیرانات - آقای حاج میرزا آقا خان ۵ اداری مدیر شعبه ثبت
 غار و فشافویه - آقا مجتبی دولت آبادی ۴ قضائی نماینده ثبت غار و
 فشافویه - آقای میرزا علی اصغر خان حیدریان ۶ اداری رئیس دایره
 مهندسی - آقای میرزا محمدخان حنانه ۵ اداری حد اکثر مهندس - آقای
 میرزا یوسفخان متحیر ۴ اداری مهندس -

ثبت اسناد مرکز تهران - آقای میرزا علینقی خان پیکری ۸
 اداری رئیس ثبت اسناد مرکز - آقای میرزا احمدخان کیا مقتدرالدوله
 ۷ اداری معاون ثبت مرکز - آقای میرزا محمدباقر آیه الله زاده مازندرانی ۷

معافیت تا زمان رسیدن پسر دیگر بسن هیجده سالگی خواهد بود

قضائی نماینده - آقای میرزا علی آقا غروی ۴ اداری مباشر - آقای میرزا محمدخان حاتمی عماد دفتر ۴ اداری نماینده - آقای میرزا احسنخان بزرگان ۴ اداری مباشر - آقای میرزا سید حسن خان طباطبائی ۴ اداری نماینده - آقای سید مرتضی خان مشفق کاظمی ۵ اداری عضو مستخرجه دوسیه - آقای میرزا آقا خان توحیدی ۴ اداری مباشر - آقای میرزا حسین خان بصیری ۴ قضائی نماینده - آقای میرزا احسنخان رازی ۴ اداری مباشر آقای میرزا عبدالحسین خان رفعتی ۴ اداری مباشر - آقای میرزا جواد خان سامانی ۵ اداری نماینده - آقای سپهر مورخ الدوله رئیس ناحیه شمال ۸ اداری - آقای ابوالفتح خان هوشمند ۴ اداری مباشر و عضو ناحیه شمال - آقای میرزا رفیع خان بامداد ۶ قضائی عضو ناحیه شمال - آقای میرزا محمود خان فرهی ۴ اداری نماینده - آقای میرزا موسی خان سلطانی طالقانی ۸ اداری رئیس ثبت ناحیه شرق - آقای میرزا اسدالله محلاتی ۷ اداری رئیس ثبت ناحیه جنوب - آقای میرزا کاظم خان آزاد مرد ۴ اداری نماینده - آقای میرزا ابوالقاسم خان خلیقی ۴ اداری تحویل دار - آقای سیف الله خان بهره مند نوائی ۷ اداری رئیس ناحیه غرب - آقای میرزا حسین خان دیلمی ۴ اداری نماینده - آقای میرزا عباسخان همایونی ۵ اداری مباشر - آقای سید محمد رضا میرقع ۴ اداری عضو - آقای امیرخان امیرشاهی ۴ اداری نماینده

ثبت اسناد رشت - آقای غلامرضا خان شریف الملك ۸ اداری رئیس ثبت اسناد رشت - آقای عبدالرسول خان اکبر ۶ اداری معاون - آقای میرزا احسنخان شهیدی ۴ اداری مباشر ثبت گیلان - آقای میرزا یوسفخان احمدی علی آبادی ۴ اداری مباشر مأمور ثبت - آقای میرزا محمد خان معین دیوان ۴ قضائی مباشر ثبت - آقای حاج محسن خان خدا بنده لو ۴ قضائی مباشر ثبت - آقای میرزا علی خان فقیه تنکابنی ۵ اداری حد اکثر مدیر دفتر عایدات گیلان - آقای میرزا تقی خان رئیس سمیعی ۴ اداری نماینده مأمور ثبت - آقای میرزا هادی خان مقدم ۵ اداری مدیر ضبط ثبت گیلان

ثبت اسناد مشهد - آقای حسنعلی خان مستشار الملك ۱۸ اداري با حفظ رتبه قضائي رئيس ثبت اسناد مشهد - آقای میرزا سید محمود خان کاظمی معتمد الدوله ۷ اداري معاون - آقای میرزا مهدیخان معاون ۴ اداري مباشر ومأمور ثبت اسناد مشهد - آقای میرزا سید مهدیخان فراهانی ۴ اداري عضو - آقای میرزا علی آقا شیرازی ۵ اداري مدیر دفتر عایدات ثبت مشهد - آقای میرزا حسنخان بیدل ۵ اداري حد اکثر مدیر ضبط ثبت اسناد مشهد

ثبت اسناد اصفهان - آقای میرزا علی خان امیرالامراء ۶ قضائي رئيس ثبت اسناد اصفهان - آقای میرزا حسنخان قانع ۷ اداري معاون آقای سید محمد خان وزیرزاده ۴ قضائي نماینده ثبت اصفهان - آقای میرزا حسین خان فاطمی ۵ قضائي رئيس محاسبات - آقای امیر اجلال امیر نیا ۵ قضائي مدیر ضبط - آقای میرزا محمدعلیخان مشیرصدري ۴ قضائي تحویل دار ثبت اسناد اصفهان

ثبت اسناد تبریز - آقای حاج میرزا مسعودخان ۷ اداري رئيس ثبت اسناد - آقای صادق خان مولوی ۴ اداري مباشر ثبت آقای میرزا محمد خان مالک ۴ اداري مباشر ثبت - آقای میر سلیمان خان مقتدری ۵ اداري نماینده - آقای میرزا احمدخان اهری ۵ اداري رئيس دفتر عایدات - آقای میرزا رفیع خان ثقة الاسلامي ۵ اداري مدیر ضبط ثبت اسناد

ثبت اسناد شیراز - آقای میرزا جوادخان نسابه رتبه ۵ قضائي معاون ثبت اسناد - آقای علیقلیخان هدایت ۴ اداري نماینده - آقای میرزا عبدالحسین حباب ۵ اداري نماینده - آقای حسنعلیخان حکمت ۵ اداري مدیر دفتر عایدات ثبت اسناد - آقای حیدر علیخان علی آبادی ۵ اداري حد اکثر مدیر ضبط

ثبت اسناد عراق - آقای میرزا اسمعیل خان امیر یکانه رتبه ۷ اداري رئيس ثبت اسناد - آقای میرزا یوسف خان وزیري بدیع السلطان ۴ اداري معاون ثبت - آقای میرزا سیدعلیخان محسن پوز ۴ اداري تحویل دار

توضیح و معذرت

بطوریکه خاطر خوانندگان محترم مسبوق است سال گذشته گراور آقایان نمایندگان دوره هفتم تقنینیه تك تك در صفحات این سالنامه بطبع رسید ولی چون نواقصی داشت محض اینکه قسمت های تاریخی این سالنامه تکمیل گردد برای تهیه گراور اجتماعی آقایان نمایندگان محترم با وسایل سهل و خالی از تحمیلی که فراهم شده بود باز عکس تمام آقایان نمایندگان نرسید و طبع ثانوی همان گراورهای ناقص هم عمل مکرر و خالی از اثری بود این است که فقط بطبع گراور هیئت محترم رئیسه مجلس شورای ملی قناعت شده از سایر آقایان معذرت میطلبیم

هیئت رئیسه منتخبه در ۱۴ مهر ۱۳۰۸

در وسط جناب اشرف آقای دادگر رئیس مجلس شورای ملی « از طرف چپ رئیس بر است » آقای شیخ رئیس افسر نایب رئیس، آقای ارباب کیخسرو رئیس اداره مباشرت آقای مخبر فرهمند و آقای اقبال منشی

« از طرف راست رئیس بچپ » آقای شریعت زاده نایب رئیس آقای مؤید احمدی و آقای شیخ الملکی منشی، آقای امیر حسینخان ایلخان مباشر

هیئت رئیسه منتخبه در ۱۴ مهر ۱۳۰۸
جناب اشرف آقای دادگر رئیس مجلس شورای ملی «در وسط»

ثبت اسناد بار فروش - آقای میرزا سید محمد خان صدر محلاتی
 ۵ قضائی رئیس ثبت اسناد بار فروش - آقای میرزا علینقی خان بیا
 اداری معاون - آقای میرزا حسنخان شاهپوری ۵ اداری رئیس دفتر
 عایدات - آقای میرزا جواد خان لاشائی ۴ اداری مدیر ضبط
ثبت اسناد کرمان - آقای میرزا ابراهیم خان احمدی ۵
 اداری معاون و مدیر ضبط ثبت اسناد کرمان - آقای موسی خان ابراهیمی
 ۴ اداری رئیس دفتر عایدات
ثبت اسناد همدان - آقای میرزا سید علی بهبهانی ۸ اداری
 رئیس ثبت اسناد همدان ..... « از وزارت عدلیه »

تشکیلات اداری مجلس شورای ملی

۱- اداره تقنینیه - تحت ریاست عالیہ حضرت اشرف آقای دادگر
 آقای میرزا سید داود خان طوسی معاون اداری مجلس شورای ملی
 دائره کابینه بریاست آقای میرزا زین العابدین خان نیک آئین - تند نویسی
 و صورت مجلس، سید باقر خان شریفی - قوانین، عزت الله خان بخشایش
 دارالانشاء، محمد خان عنقا - ضبط کل سید علی محمد خان میر فخرائی
 شعبه پرسنل و تقفیش، رضاقلی خان بهنام - ثبت کل، محمد علیخان امیر جاهد
 ارسال مراسلات، محمد خان فوادی

۲- اداره مباشرت - تحت نظارت آقای ارباب کیخسرو نماینده محترم
 آقای میرزا حسین خان سمیعین معاون اداری مباشرت
 اداره محاسبات کل بریاست آقای مهر - کتابخانه، آقای میرزا یوسفخان
 اعتصامی - دائره مطبعه، کریم آقاخان آزادی - دائره تقفیش میرزا
 حسنخان غفاری - شعبه صندوق، میرزا علی خان همایون - پرسنل سید
 محسن خان ویژه - ملزومات میرزا جمشید فرهی - صورت مشروح مجلس
 میرزا اسدالله خان اعتبارزاده - بلیط و لوايح، میرزا محمد علیخان فخام
 ممیزی و توزیع، سید محمود خان متولی - دارالانشاء میرزا حسینخان جمشیدی

تشکیلات اداری مجلس شورای ملی چون دیر رسید درینجا طبع شده است

بودجه سال ۱۳۰۸ مجلس مبلغ ۶۴۷۸۴۰۰ تومان و مطبعه مجلس ۴۸۵۵۲ تومان که جمعاً ۶۹۶۳۹۲ تومان است . وجوه ذخیره برای سرمایه کارخانه کاغذسازی الی آخر ۳۰۷-۱۹۸۷۲۶۸۲ تومان است . عوائد و مصارف و عایدات خالص و قیمة اثاثیه مطبعه مجلس الی آخر ۴۰۷ از زمان تأسیس ۱۰ سرطان ۱۳۰۰ بشرح ذیل است عوائد ۷۵۶۶۶۰۱۶۶۰ تومان - مصارف و حقوق ۶۵۵۰۷۴۵۵۰ تومان عایدات خالص ۱۰۹۴۲۱۹۰۹ تومان اثاثیه خریداری ۳۵۱۹۵۴۱۱۴۵۴ تومان « از مجلس شورای ملی »

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

جناب مستطاب اجل آقای میرزایحیی خان قراگوزلو وزیر معارف
جناب آقای میرزا سید مهدیخان فرخ معاون کل
آقای میرزا هادی خان حائری رتبه ۸ مفتش وزارت
« میرزا محمودخان پرورش رتبه ۷ »
آقای میرزا محمد خان پرتوی رتبه ۷ رئیس کابینه

اداره کل معارف - آقای میرزا علی اصغر خان حکمت رتبه ۸
رئیس معارف - حاجی میرزا یحیی دولت آبادی رتبه ۷ ، رئیس تألیفات
و نشریات - محمد رحیم خان ادیب رتبه ۶ ، رئیس انطباعات - ابوالفتح
خان شیخ ، رتبه ۵ عضو

عتیقات و موزه - مسیوگدار رئیس - آقای دکتر خلیل خان
ثقفی رتبه ۶ ، مدیر کتابخانه - حیدرقلی خان شاملو رتبه ۵ ، متصدی
موزه و عتیقات

اداره تعلیمات عمومی - آقای میرزا عیسی خان صدیق
رتبه ۸ ، رئیس - میرزا ابوالقاسم خان ذوالریاستین رتبه ۶ ، مدیر
امتحانات - میرزا هادیخان اشتری رتبه ۶ ، مدیر تعلیمات ابتدائی -
را نماید در تمام مدت کفالت ۸ - هر جوانی که مدیر یا نفقه ده يك

سید محمد خان میرفخرائی رتبه ۵ ، مدیر تعلیمات متوسطه - آقا سید محمد
حجت رتبه ۵ ، مدیر تعلیمات نسوان - مصطفی خان افتخار رتبه ۵ ،
عضو - مصطفی خان خطیر رتبه ۵ ، متصدی صدور تصدیقنامه - میرزا
محسن خان هاشمی رتبه ۵ ، عضو

اداره اوقاف - میرزا احمد خان سعیدی رتبه ۸ ، رئیس -
میرزا حسین خان مینوی رتبه ۷ ، سر محقق اوقاف - سید یحیی سیدان
رتبه ۶ ، - میرزا آقاخان فخرائی رتبه ۴ ، محقق - میرزا علی اصغر خان
معصومی رتبه ۴ ، منشی

پرسنل و ضبط کل - آقای میرزا رضا خان فهمی رتبه ۸ ، رئیس
میرزا سید احمد خان فخرائی رتبه ۵ ، مدیر ضبط کل - میرزا سید
علی خان سلطانی رتبه ۴ ، متصدی اوراق تعرفه - میرزا مرتضی خان
طاهری رتبه ۴ ، و سید محمود خان امیر خلیلی رتبه ۴ ، عضو

اداره محاسبات - آقای میرزا تقی خان طائر رتبه ۷ رئیس
میرزا مهدیخان مجیب رتبه ۵ و میرزا ابو القاسم خان هروی رتبه ۵
دفتردار - سید تاج الدین خان امامزاده رتبه ۵ ، مدیر صندوق - میرزا
عبد الله خان رهنما رتبه ۴ ، محاسب - میر سید حسن تقوی رتبه ۴ ، مدیر ملزومات
دارالانشاء شورای عالی معارف - آقای میرزا احمد خان
روشنگر رتبه ۶ ، رئیس - میرزا کاظم خان خواجه نوری رتبه ۴ ، عضو

اداره تفتیش - آقای میرزا محسن خان قریب رتبه ۸ ، رئیس
میرزا محمد علی خان کاتوزیان رتبه ۷ ، مدیر تفتیش ولایات - جعفر
قلیخان ایلخانی رتبه ۶ ، مفتش - دکتر علی اکبر خان اعتماد رتبه ۶ ،
طبيب صحی - میرزا محمد حسن مهماندوست رتبه ۶ ، مفتش سیار -
میرزا حسین خان عظیم زاده رتبه ۵ ، مفتش - حاجی اسمعیل خان
ناصر رتبه ۵ و میرزا مهدیخان ایرانی رتبه ۵ ، مفتش سیار - میر سید
ابو القاسم فخر رتبه ۵ ، سر مفتش نسوان - میرزا فتحعلی خان خواجه
نوریان رتبه ۵ ، مدیر احصائیه - میرزا ابو الحسن خان قزل ایاغ رتبه

خانواده بوده و در محل پدر یا برادر یا پدرزن یا برادر زنی که کفالت

۴ ، میرزا علی اکبر خان رضی رتبه ۴ ، میرزا مهدی شهیدی رتبه ۴
میرزا اصلانخان قاهری رتبه ۴ ، غلامرضاخان سهی رتبه ۴ ، مفتش

صورت اداری معارفی ایالات و ولایات با ذکر اسامی رؤسای آنها

آقای میرزا احمدخان سره رتبه ۴ ، نماینده معارف و اوقاف قزوین
دکتر احمدخان محسنی رتبه ۹ ، رئیس معارف و اوقاف آذربایجان -
میرزا هادی خان خطیب پور رتبه ۷ ، رئیس معارف و اوقاف گیلان
میرزا احسینخان فرهودی کنتراتی ، نماینده معارف مازندران - میرزا
تقی خان رهبر رتبه ۳ ، نماینده معارف استرabad - میرزا محمد خان
ملك زاده رتبه ۷ ، رئیس معارف و اوقاف خراسان - میرزا احسین
خان جودت رتبه ۴ ، رئیس معارف و اوقاف کرمان - میرزا ابوالقاسم
خان فیوضات رتبه ۷ ، رئیس معارف و اوقاف فارس - سید محمدتقی
خان فخر داعی رتبه ۵ ، نماینده معارف و اوقاف بندر جنوب - میرزا
تقی خان دانشور رتبه ۸ ، رئیس معارف و اوقاف اصفهان و یزد -
میرزا سید محمد خان نوربخش رتبه ۴ ، نماینده معارف یزد - میرزا
عبدالحسین خان صادقی نژاد رتبه ۸ ، رئیس معارف و اوقاف خوزستان
علی اشرف خان ممتاز رتبه ۷ ، رئیس معارف و اوقاف ناحیه غرب
میرزا موسی خان ثری رتبه ۴ ، نماینده معارف کرمانشاه - میرزا
سید زین العابدین خان ادیب سلطانی رتبه ۴ ، نماینده معارف کردستان
میرزا اسدالله خان نوری اسفندیاری رتبه ۳ ، نماینده معارف بروجرد
منتظرین خدمت - میرزا یوسف خان مشار رتبه ۸ - فرج الله

خان بهرامی رتبه ۹ - حاج سید محمد سلطانی رتبه ۷ - میرزا
احمد خان صلاحی رتبه ۷ - میرزا محمد باقر آشتیانی رتبه ۶ - میرزا
اسمعیل خان شیخ المشایخ رتبه ۵ - میرزا رضاقلیخان صمصامی رتبه ۵
سید مرتضی خان امامی رتبه ۵ - میرزا یوسف خواجه طوسی رتبه ۵

امور خاواده او را بنماید نداشته باشد مادامکه این وضعیت باقی باشد

میرزا محمد علیخان صفوت رتبه ۵ - سید علی اصغری کاشانی رتبه ۴ -
میرزا محمد حسن انتصار رتبه ۴

مدرسه عالی حقوق - آقای میرزا علی اکبر خان دهخدا

رئیس - آقای میرزا حسین خان نجم دفتر دار - عدهٔ معلمین ایرانی ۲
عدهٔ معلمین اروپائی ۳ - محصلین سال اول حقوق ۲۷ - محصلین سال
سوم حقوق ۱۷ و نیز شش نفر از لیسانسیه های حقوق و دیپلمه های
مدرسه سیاسی سابق داوطلب امتحان لیسانس اداری میباشند

مدرسه عالی طب - آقای دکتر ولی الله خان نصر رئیس

مدرسه - دکتر علیخان فرهمندی ، معاون - میرزا سید عبدالرحمن خان
قوامیان ، رئیس دفتر - پرویز خان صدیق ، کتابدار - عدهٔ معلمین
ایرانی ۱۵ - عدهٔ معلمین اروپائی ۱ معلمین سال پ ث ان ، ایرانی ۲
اروپائی ۳ - معلمین مدرسه متوسطهٔ دوا سازی ایرانی ۳ - تبعه
ترکیه ۱ نفر - محصلین سال پ ث ان ۳۳ - محصلین سال اول طب ۵
محصلین سال دوم ۳۴ - سال چهارم ۳۴ سال پنجم ۲۲ نفر - محصلین
سال اول دوا سازی ۲۸ - سال دوم ۷ - سال سوم ۱۸ نفر

مدرسه دارالمعلمین - محصلین سال اول ریاضیات ۲۲ - طبیعیات

۱۱ - فیزیک و شیمی ۷ - تاریخ و جغرافیا ۷ - فلسفه و ادبیات ۳ نفر
سال دوم ریاضیات ۷ - طبیعیات ۵ - فیزیک و شیمی ۳ - تاریخ
و جغرافیا ۷ - فلسفه و ادبیات ۷ کلاس تهیه شعبه حقوق ۱۴ نفر
محصلین مدرسه موسیقی دولتی - کلاس اول ۱۹ - کلاس دوم ۵
کلاس سوم ۸ - کلاس چهارم ۵ نفر - رئیس مدرسه آقای علی نقی
خان وزیر - معلمین و محصلین مدرسه صنایع مستظرفه - عده معلمین
۱۶ محصلین ۴۰ نفر

معلمین خارجی وزارت معارف

مسئو گدار ، مدیر عتیقات و هوزه و کتابخانه - مسیو دکتر اشتراک
مدیر و معلم مدرسه صنعتی - مسیو پرفسور هر تسفلد ، معلم ارکولوژی

۹ - هر جوانی که وصی یا قیم یتیمی باشد که بغیر از او برای اداره

مسیو هس ، مدرسه حقوق - مسیو پلانیول ، مدرسه حقوق - مسیو فونتانو ، مدرسه حقوق - مسیو دکتر اندره ، طب و دارالمعلمین مرکزی مسیو آزما ، طب و دارالمعلمین مرکزی - مسیو پاپاریان ، طب و دوا سازی مرکزی - مسیو ماراوال ، فرانسه مدارس متوسطه - مسیو بن ویل ، طبیعیات مدارس متوسطه - مسیو فرسه ، ریاضیات مدارس متوسطه - مسیو لئک ، ریاضیات دارالمعلمین - مسیو هیئیه ، فرانسه و فلسفه مدرسه حقوق - مسیو لانیل ، ریاضیات مدارس متوسطه - مسیو شمیت ، فرانسه مدارس متوسطه - مسیو ریویر ، طب و دوا سازی مدارس متوسطه - مسیو من تانیه ، ریاضیات مدارس مرکز - مسیو کلن ، فیزیک و شیمی مدارس مرکز - مسیو دوراند ، فیزیک و شیمی مدارس مرکز - مسیو ریشارد ، ریاضیات مدرسه صنعتی - مسیو آهنگری مدرسه صنعتی - مسیو مایر ، نجاری مدرسه صنعتی - مسیو هنل ، آهنگری مدرسه صنعتی - مادام هس ، مدیره و معلمه دارالعلمیات - مسیو لوبالیه معلم مدارس اصفهان - مسیو ارامی ، معلم مدارس خراسان - مسیو بودو ، معلم مدارس تبریز - مسیو لیلو معلم مدارس خراسان - مسیو رابه ، معلم نجاری مدرسه صنعتی فارس مسیو والتر متیما ، معلم آهنگری مدرسه صنعتی فارس - مسیو توساک مدارس متوسطه آذربایجان - مسیو روانه - مسیو لافوند ، مدارس متوسطه آذربایجان

رؤسای هیئت ممتحنه امتحانات نهائی سال ۱۳۰۸

رئیس هیئت ممتحنه امتحانات نهائی ابتدائی ذکور و اناث . آقای میرزا حسینخان ذوقی - دوره اول متوسطه ذکور ، آقای میرزا محمدخان وحید دوره دوم متوسطه ذکور ، جناب اجل . آقای میرزا مسعود خان کیهان دوره اول و دوم متوسطه اناث ، آقای میرزا ابراهیم خان شمس آوری

کردن امور آن یتیم شخص دیگری نباشد مادام که حال بدینموال باشد

اسامی شاگردان اول امتحانات نهائی ۱۳۰۸

جواد آقا فیاض بخش	مدرسه تدین	۱۶ ابتدائی	معدل ۱۶۶٫۱۷
احمدخان شفائی بندداری	« شرف اول متوسطه »	۱۸۰۳	
مهدیخان کاوس	« ثروت ۲ متوسطه علمی »	۱۶۷۲	
حسنخان نورائی	« متفرقه » « ادبی »	۱۶۸۱	
طلعت السادات فاطمی	« نمره ۳۲ دولتی ۱۶ ابتدائی »	۱۷۹۵	
مشکوة عظمی قریب	« ژاندارک ، اول متوسطه »	۱۶۲	
مریم فرمانفرمائیان	« دارالمعلمات ، دوم متوسطه »	۱۶۴	

آغاز و انجام امتحانات

کتابی ابتدائی ذکور از روز ۲۴ اردی بهشت تا روز ۲۹ و کتبی دوره دوم اناث از ۲۴ اردی بهشت تا ۲۵ اردی بهشت - کتبی سیکل اول ذکور روز ۳۱ اردی بهشت و اول و دوم خرداد - شفاهی دوره دوم اناث بشرح ایضاً - شفاهی ابتدائی ذکور از اول تا دهم خرداد - کتبی دوره اول اناث از چهارم تا هفتم خرداد - شفاهی سیکل اول اناث ۱۱ و ۱۲ خرداد - شفاهی دوره اول ذکور از ۷ تا ۱۳ خرداد - کتبی ابتدائی اناث روز ۱۱ و ۱۲ خرداد - کتبی دوره دوم متوسطه ذکور روز ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ خرداد - شفاهی دوره ابتدائی اناث از روز ۲۱ تا ۲۶ خرداد - شفاهی دوره دوم متوسطه ذکور از ۲۰ تا ۲۶ خرداد

خلاصه امتحانات نهائی سال ۱۳۰۸

دوره شش ساله ابتدائی ذکور	داوطلب	۱۲۷۱	قبولی	۸۰۶	مردود	۵۶۵
دوره اول متوسطه ذکور	« ۷۸۲ »	« ۲۷۴ »	« ۵۰۸ »			
دوره دوم متوسطه ذکور	« ۲۷۴ »	« ۱۱۰ »	« ۱۶۳ »			
دوره شش ساله ابتدائی اناث	« ۶۴۲ »	« ۵۴۸ »	« ۹۴ »			
دوره اول متوسطه اناث	« ۲۶۷ »	« ۲۲۴ »	« ۴۳ »			
دوره دوم متوسطه اناث	« ۹۴ »	« ۶۶ »	« ۲۷ »			

۱۰ - هر جوانی که منحصرأ کفیل معیشت جد یا جدیه پیر یا علیل از کار

مدرسه عالی حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی

فارغ التحصیل‌های لیسانس علوم
سیاسی و اقتصادی آقایان میرزا
عیسی خان بهرامی - میرزا
محمودولی خان سیاسی منتظم
میرزا حسین خان نواب -
میرزا احمد خان قدیمی -
میرزا عباس خان شعری -

میرزا محمود خان سرشار - « آقای میرزا مهدیخان کاوس شاگرد اول »
میرزا باقر خان وارسته - « قسمت علمی مدرسه متوسطه ثروت »
میرزا علی اصغر خان خلعت بری - میرزا ابراهیم خان اشتیری -
میرزا عباسخان محتشم نوری - آقا مهدی مدرسی اصفهانی

فارغ التحصیل‌هاییکه باخذ دیپلم لیسانس در علم حقوق موفق گردیده‌اند
آقای کاتوزیان - وکیلی اردبیلی - آقای خسروپور - آقای
حسینی - آقای منشور ملکشاهی - آقای شریعتزاده - آقای احمد خان
گردنیا - آقای محسن خان صبا - آقای خزانة - آقای لطف الله خان محتشمی -
آقای ضیاء الدین خان شبانی - آقای عبدالله خان یکتا - آقای جزائری

دیپلمه های قابلیت

حشمت خانم برال - کوکب خانم میکائیل - محترم خانم صافانی - نور
آفاق خانم مالک - عزیزه خانم ربانی - لمیعه خانم حافظی - سارا خانم
سلیمی - گوهر خانم برلن

افتاده خود باشد مادام که حال بدینموال است ۱۱ - دونفری که مشترکاً

دپلمه های مدرسه طب

میرزا محمد حسین خان حافظی
 ابراهیم خان ریاحی - علی
 خان شاملو - سید نورالدین
 خان یزשکان - فتح الله خان
 معتمد - محمود خان نجم آبادی
 ابوالقاسم خان نجم آبادی -
 آقا سید عبد الصمد حسان -
 سید حسین خان رضاعی -
 اسد الله خان زاهدی -
 میرزا ابراهیم خان ملکی

« آقای حسنخان نورائی شاگرد اول ادبی »
 « امتحانات دوره دوم متوسطه »

دپلمه های مدرسه دواسازی

ابوالقاسم خان نوینی - اسمعیل خان کوثری همدانی - یعقوب حق نظر
 زاده - عزت الله خان منوچهر مازندرانی - محمد صادقخان غفرانیان
 حسین قلی خان وکیلی - عباسخان داروئیان « ازوزارت معارف »

توضیح خاص .. پس از ختم امتحانات نهائی در آخر خرداد
 آقای میرزا عیسی خان صدیق رئیس تعلیمات عمومی ایران از طرف دولت
 برای انجام مأموریتهای ذیل بطرف پاریس اعزام شدند :

۱ - نمایندگی دولت در کنگره بین المللی تعلیم و تربیت در ژنو
 این کنگره از ۱۶۰۰ نفر نمایندگان دول و دارالفنون های دنیا در
 ۲۸ ژویه افتتاح و تا ۴ اوت ادامه داشت . آقای صدیق در ۳۱ ژویه
 نطقی بزبان انگلیسی ایراد کرده ایران را از لحاظ معارفی با ذکر
 احصائیه های لازم معرفی نمودند و اظهار داشتند منظور کنگره را
 که ایجاد صلح عمومی بوسیله تعلیم و تربیت باشد ایران قبلاً عملی کرده
 و از قدیم الایام صلح طلبی در کتب و دواوین ما تشویق و ترویج شده

کفیل یک یا چند خانواده باشند و در یکسال قرعه بنام هر دو اصابت

۲ - نمایندگی دولت در کنگره بین‌المللی تعلیم اکابر که در تحت نظر دولت انگلیس از ۲۲ تا ۲۹ اوت در دارالعلم کیمبریج دائر بود در این کنگره آقای صدیق نطق مفصلی بزبان انگلیسی ایراد و نهضت اخیر ایران و ترقیاتی که حاصل شده تشریح نموده و نتایجی که از تأسیس کلاسهای اکابر برای تهیه معلم - قاضی - متصدی ثبت اسناد - اعضاء سجل احوال - شاگرد مهندس و غیره اتخاذ شده بیان کرده اند. اطلاعات کافی نیز راجع بوضع معارف مملکت بچهار صدد و پنجاه نفر نمایندگان دول و دارالعلم ها داده اند. خلاصه نطق ایشان در جراید مهم انگلستان درج گردیده

۳ - تهیه و طبع نقشه برای کتب مطبوعه و وزارت معارف . یکصد و شصت هزار نقشه بسیار مرغوب پنج قطعه عالم و ایران برای مدارس بوسیله یکی از جغرافی دانهای معروف پاریس تهیه و بطبع فرستاده شده که عنقریب ارسال خواهد شد قیمت هر نقشه تقریباً یکصد دینار تمام شده است .

نقشه بزرگ ایران نیز دستور داده اند تهیه کنند و اخیراً اطلاعاتی که راجع به تغییرات اخیر ایران خواسته بودند بیاریس ارسال شده و بزودی نقشه مذکور هم بقیمت خیلی نازل (سه قران و کثری) طبع میشود

۴ - استخدام معلم جهت مدارس متوسطه و دارالمعلمین عالی . در این قسمت از بین عده زیادی داوطلب اشخاصی که بدرجه اجتهاد رسیده اند یا قریب الاجتهادند ده نفر انتخاب کرده اند که از اول سال تحصیلی در مدارس طهران و تبریز و مشهد مشغول تدریس هستند

۵ - رسیدگی بامور محصلین نیز نموده و برای سپردن آن ها بمدارس و تنظیم تحصیلات آنها باداره سرپرستی محصلین کمک نموده

و نواقصی که بنظرشان میرسیده بوزارتخانه متبوعه راپورت داده اند

۶ - عده زیادی از مدارس صنعتی و مدارس متوسطه و ادارات

وزارت معارف را معاینه کرده در امتحانات متوسطه و عالیه دارالعلم نماید آنکه اول قرعه بنامش اصابت نموده است بخدمت نظامی داخل

پاریس شرکت جسته و از جزئیات امور آنها واقف شده‌اند که در موقع لزوم مورد استفاده قرار دهند.

تشکیلات وزارت پست و تلگراف

حوزه وزارت جناب مستطاب اجل آقای میرزا قاسمخان صور اسرافیل وزیر پست و تلگراف - جناب آقای میرزا علیخان خیبر معاون - آقای میرزا یوسفخان مستوفی رئیس کابینه وزارت - آقای میرزا علیخان سمندر علی رئیس دارالانشاء

اداره پست آقای عبدالباقی میرزا معزی رئیس - آقای میرزا سید علی اکبر خان طاهری رئیس دایره تحریرات - آقای میرزا سید حسنخان حجازی کفیل دایره بین المللی و بروات پستی (مأمور مطالعه بامور پستی هوایی درآلمان) شده و کفالت دایره بعده آقای ابراهیم خلیل خان سپهری است - آقای میرزا جمشیدخان رجائی رئیس دایره نظارت اجرای قوانین آقای میرزا رحیمخان ارجمندر رئیس دایره حمل و نقل

اداره تلگراف آقای میرزا خلیل خان شیبانی رئیس - آقای غلامحسین خان کبوان رئیس دایره تحریرات - آقای یوسف میرزا دیهیمی رئیس دایره مکانیک و سیمکشی - آقای ولسان خان وراستپانیان رئیس دایره اجراء مقررات تلگرافی داخله و بین المللی

اداره تلگراف بی سیم آقای میرزا احمد خان فرزندگان کفیل ریاست اداره تلگراف بی سیم - آقای بروسیه سرمهندس مستخدم کنتراتی فرانسوی - آقای برژه مهندس الکتریسته مستخدم کنتراتی فرانسوی آقای کلر بس مهندس مکانیک مستخدم کنتراتی سوئیسی - شده از اعضاء رسمی و کنتراتی نیز در قسمت های تحریرات و مخبرات و ماشینخانه و دستگاه مخبرات کار خانه کار میکنند بعلاوه در تبریز - شیراز - مشهد - محمره - کرمان و کرمانشاه نیز تلگراف بی سیم دایر است

و دیگری مادام که این وضعیت باقی است از خدمت معاف خواهد بود ۱۲-

اداره پرسنل آقای منوچهر خان منوچهریان رئیس - آقای میرزا حسینخان صدر کفیل دایره تحریرات - آقای میرزا احمد خان زاهدی کفیل دایره استخدام - آقای میرزا سید جواد خان احمدی کفیل دایره احصائیه - آقای میرزا مهدیخان دیده بان کفیل دایره تقاعد ووظایف و مستمریات - آقای سیف الله میرزا کافی رئیس دفتر محاکمات

اداره محاسبات آقای شجاع الله خان علائی رئیس - آقای ماطیاس خان ماطیاس رئیس دایره رسیدگی و تمرکز عایدات - آقای دکتر مسیح خان ارجمند رئیس دایره رسیدگی و تمرکز مخارج - آقای عزت الله خان علائی رئیس دایره بودجه و تطبیق حوالجات و پرداخت آقای میرزا عباسخان رئیس دایره نخرن تبر - آقای میرزا حسینخان حق شناس رئیس دایره تفتیش بار نامه

اداره تفتیش آقای میرزا محمود خان محمود رئیس (مأمور سر پرستی محصلین اعزامی باروفا) آقای میرزا محمود خان ابری معاون

اداره ملزومات آقای میرزا مهدیخان بنی سلیمان شیمانی رئیس - آقای میرزا قواخان شیخ الاسلامی کفیل دایره تحریرات - آقای میرزا فضل الله خان مبصر کفیل دایره محاسبات - آقای محمد تقی میرزا دارا کفیل شعبه انبار - آقای میرزا ابوالقاسمخان گرامی رئیس شعبه تهیه

اداره احصائیه آقای میرزا سید محمد خان صفوی کفیل

مدرسه پست و تلگراف آقای اسدالله میرزا همایون رئیس

آقای سید محمد خان حجازی مدیر داخلی - آقای میرزا موسی خان بشیر فرمند و آقای عبدالحسین خان درخشان معلمین تلگراف

اداره تلفن آقای محسن میرزا اردشیر رکنی کفیل

اداره ایالتی پست طهران آقای میرزا داود خان مرادا

رئیس - آقای میرزا آقاخان گرجستانی رئیس داخلی دفتر مرکزی

آقای میرزا محمود خان نشاط رئیس دفتر کلی پستال

یکی ازدو پسر پدری که قرعه بنام هر دو اصابت نماید بانتخاب پدر برای

مدیران دفاتر جزء آقای میرزا رضا خان هندسی پست مجلس
 شورای ملی - میرزا عبدالله خان حمیدی ، بازار - آقای حسنعلی میرزا
 کافی ، سنگلج - آقای نعمت الله خان توسلی ، امین حضور - آقای
 میرزا علی اکبر خان فروتن ، چال میدان - آقای میرزا علی خان وزیری
 حسن آباد - آقای قهرمان خان قهرمانی ، محمدیه - آقای ابوالحسن
 میرزا کیکاوس ، شهر نو - آقای ابوالقاسم خان ربیعی ، حضرت عبدالعظیم
 آقای میرزا علی اصغر تفرشیان ، خوار - آقای سید مهدیخان افشار
 کرج - آقای میرزا احمد عینی ، طالقان - آقای حسین آقا کاسوس
 اشتهارد - آقای غلامحسین خان طلائی ، ورامین - آقای علی اکبر خان
 شریفی ، عشرت آباد - آقای حاجی میرزا حسینخان ناصری ، تجریش
 (تابستان در قلهک و زرگنده نیز دفتر پست و تلگراف دائر است)

اداره ایالتی تلگراف طهران آقای محسن میرزا شمس ملک
 آرا رئیس - آقای محمد حسن خان پاکدامن رئیس تلگراف مرکز طهران
مدیران دفاتر جزء آقای جلال الدین میرزا جلوه گر تلگراف
 مجلس شورای ملی - آقای سید محمد خان ارجمند قصر سلطنتی -
 آقای میرزا اسمعیل خان صالح یارار کانجرب - آقای محمد حسن میرزا
 جهان برز ، بازار - آقای حیدر علی خان یارسا ، خوار - آقای سهراب
 خان آبتین ، دماوند - امیر خان شبری ، ایوانکی - آقای علی اکبر
 خان ، ینگه امام - آقای محمد علی خان سعیدی ، فیروز کوه

اداره ایالتی پست و تلگراف آذربایجان تبریز - آقای
 میرزا حسن خان فرشید ، کفیل ریاست پست و تلگراف - آقای
 اسدالله خان عبد الهی ، معاون

مدیران دفاتر جزء آقای میرزا احمد خان رهنمون ، پست بازار
 آقای میرزا محمود خان منتخب ، مها و مهین - آقای حسینقلی خان
 وثوقی ، جلفا - آقای میرزا زستم گلزار ، جلفا - آقای میرزا محمد
 خان هاتف پستی ، رضائییه - آقای حسنعلی میرزا سیمیار ، تلگراف رضائییه
 مدت دو سال معاف خواهد بود ۱۳ - پسران دیگر هر شخصی که

آقای محمد حسین خان شهیدی ، خوی - آقای صالح خان زند ، تلگراف
 خوی - آقای جواد خان صدر زاده ، بازرگان - آقای فرخ خان
 مای بیوردی ، مراغه - آقای میرزا علی اکبر خان پرویز ، معاون -
 آقای حاجی علی خان تمجدی بنی آدم ، ساوجبلاغ - آقای میرزا عبدالله
 خان انصاری ، معاون - آقای غلامعلی خان دنبلی ، سلماس - آقای
 میرزا حسین خان دخیلی ، معاون - آقای ذبیح الله میرزا دیهیمی تبریزی
 مرند - آقای میرزا جواد خان عزیز زاده جمالی ، مدیر پست - آقای
 میرزا عزیز الله عباس اسبق ، بناب - آقای محمد حسن خان سبحانی ،
 دهخوارقان - آقای عبدالحسین خان وزیری ، میاندواب - آقای
 عزیز الله خان معتمدی ، شریان - آقای ابوالفتح خان بابیوردلو ، اهر
 آقای کاظمیان پسیان ، شرفخانه - آقای ملک قاسم میرزا ، صائین قلعه
 آقای حسینعلی خان رشیدی ، پست - آقای عباسقلیخان مافی ، ماکو
 آقای ابوالحسن خان جعفری شبستری ، شبستر - آقای غلامعلیخان
 پروین پور ، کرکان - آقای هاشمخان بابیوردی ، عجب شیر - آقای
 حاجی رضاخان دیوان بیکی ، اشنویه - آقای عزیز الله خان (مشیر -
 الایاله) سولدوز - آقای حسینخان سلماسی ، قراغینی - آقای ابوالخیر
 میرزا دیهیمی ، مدیر پست و تلگراف عرب

اداره ایالتی پست و تلگراف خراسان مشهد - آقای

میرزاهادیخان داریوش ، کفیل ریاست پست و تلگراف - آقای میرزا
 علی رضا خان خیر خواه ، کفیل معاونت

مدیران دفاتر جزء آقای ابوالقاسمخان مجیب ، پست بازار

آقای میرزا احمدخان انصاری ، باجگیران - آقای میرزا محمدخان رستمی
 قوچان - آقای میرزا علی آقا خان امیری ، معاون - آقای میرزا محمود
 خان نویدی ، در جز - آقای محمد هاشمخان بندری ، سرخس -
 آقای غلامحسین خان مخاطب ، بجنورد - آقای میرزا علی اکبر خان
 رضائی ، معاون - آقای الله قلی میرزا صاحبی ، شیروان - آقای میرزا

بواسطه قرعه يك يادو پسر اوداخل خدمت نظامی میشوند براي مدت

صادقخان رجائی ، جام - آقای میرزا سید حسنخان جعفری ، اسفراین
 آقای میرزا علیخان محقق ، چناران - آقای میرزا حسینخان نصیری ،
 لطف آباد - آقای حسینعلی خان ، کلات - آقای میرزا حسن خان پاک
 باطن ، خاکستر - آقای اسدالله میرزا عالمی تیموری ، باروخ

پست و تلگراف بنادر جنوب - بوشهر - آقای میرزا حسین
 عزیزخان شهنشاهی ، کفیل ریاست پست و تلگراف - آقای حاج علی
 خان صحت پور ، کفیل معاونت

مدیران دفاتر جزء - آقای میرزا سیدعلیخان صدر ، پست و
 تلگراف بندر عباس - آقای سیف الله خان حکمت ، برازجان - آقای
 میرزا علی اکبرفرح ، انگه - آقای میرزا احمدخان پرویزی ، جاشک
 آقای میرزا عباسعلی سلجشور ، چاههار - آقای میرزا احمدقلی اردشیری
 هنگام - آقای علی محمدخان مخبر ، بندر ریگ - آقای غلامحسین خان
 امینی ، بندر دیلم - آقای میرزا ابراهیم خان کمالی ، قشم - آقای میرزا
 ابراهیم رحمانی ، بستک - آقای میرزا سید محمدهاشمی ، میناب - آقای
 ژرژ مگردیج ، ریشهر

پست و تلگراف محمره آقای میرزا عیسی خان یارسا کفیل
 ریاست پست و تلگراف محمره - آقای حیدرعلی خان صحت پور ،
 کفیل معاونت

مدیران دفاتر جزء آقای میرزا یحیی خان ندیمی پست و تلگراف
 آبادان - آقای عبدالعلی خان نگهبان معاون - آقای عباسقلی خان
 طاهری پست مسجد سلیمان

پست و تلگراف اهواز - آقای رضاقلی خان مهرپور کفیل
 ریاست پست و تلگراف اهواز - آقای عزیزالله خان مشیری معاون
مدیران دفاتر جزء آقای غلامرضا خان مشیری پست و تلگراف
 شوشتر - آقای علی اکبر خان صحت پور دزفول - آقای میرزا
 معصومعلی فرहत معاون - آقای محمدعلی خان بقائی رامهرمز - آقای

دو سال ماده هفدهم - محصلینی که در مدارس عالی و یا متوسطه داخله

میرزا حسین خان بروین بهبهان - آقای میرزا علی اکبر خان بحرانی معاون
پست و تلگراف گیلان آقای میرزا ابراهیم خان نجومی ،
 کفیل ریاست پست و تلگراف رشت - آقای امیر خان آزادی ،
 کفیل موقتی معاونت

مدیران دفاتر جزء آقای میرزا حسین خان سعدی ، پست
 غازیان - آقای نور الله خان فیروزان ، پست و تلگراف بندر پهلوی
 آقای علی اکبر خان افشاری ترک ، لاهیجان - آقای اسد الله خان
 فیروزان لنگرود - آقای میر قاسم خان نژد ، شهنسوار - آقای عیسی
 خان آیرین ، شفارود - آقای مسعود میرزا فرخ سیر ، رودبار - آقای
 میرزا حسین خان مریخ ، رودسر - آقای حسینقلی خان تجویداری ،
 کرگانرود - آقای علیقلیخان کبادارا ، حبیب آباد . آقای حاج میرزا تقی
 خان بدیم ، پست فومن . آقای مسیح الله زهرائی ، شیروان . آقای
 غلامرضا خان آذر هوش ، سیاهکل

پست و تلگراف فارس آقای محمد صادق میرزا دولت راد ،
 کفیل ریاست پست و تلگراف شیراز . آقای میرزا حیدر خان طراز ،
 کفیل معاونت

مدیران دفاتر جزء میرزا احمد خان صدری ، پست و تلگراف
 آباده - آقای میرزا علیخان ، معاون - آقای میرزا معصوم خان معینی ،
 مدیر پست لار . آقای محمد حسین خان کشفی ، اصطهبانات - آقای
 میرزا جعفر خان پیروزی ، فسا - آقای عباسقلی خان ، پست و
 تلگراف کازرون - آقای میرزا آقاخان مشایخ ، معاون - آقای حاج
 عبد الغفار خان ، پست سروستان - آقای نصر الله خان آزادگان
 جهرم - آقای میرزا حاج آقا شیخ معتمدی ، نیریز - آقای میرزا حسین
 خان مقتدری ، داراب - آقای سید حسن خان امیدوار مولوی ، ابرقو
اصفهان آقای میرزا محمد خان مخاطب رفیعی ، کفیل ریاست پست
 و تلگراف - آقای طاطاوس آبکار ، معاون

یا خارجه مشغول تحصیل باشند و بن سربازی برسند و قرعه بنام آنها

مدیران دفاتر جزء آقای نایب رضاقلی نیکوبین ، مباشرت بازار
آقای میرزا حسین خان جهانشاهی ، پست و تلگراف شهرضا -- آقای
میرزا خاجیک آبکار ، پست جلفا -- آقای میرزا جواد هائی ، نجف آباد
آقای میرزا جلیل خان ثلاثی ، پست دهکرد

همدان آقای اصغر میرزا جهانشاهی قاجار . کفیل ریاست پست
و تلگراف . آقای میرزا رضاخان تاج بخش ، کفیل معاونت

مدیران دفاتر جزء آقای یحیی میرزا سنجری ، پست و تلگراف
اسد آباد . آقای اسدالله خان منشی باشی ، سنقر . آقای میرزا محمود
خان الله یاری ، نوبران . آقای میرزا محمد خان قریب ، پست درجزین
کرمانشاه آقای میرزا طاهرخان معتضد حقایق ، کفیل ریاست
پست و تلگراف . آقای اسدالله میرزا نویان . کفیل معاونت

مدیران دفاتر جزء آقای میرزا حسن خان ، پست و تلگراف
کنگاور . آقای عزیزالله خان اسفندیاری ، شاه آباد غرب . آقای محمد
ولیخان ، کردند . آقای علی نظرخان کزندی ، سرپل -- آقای علیرضا
خان محمودی ، پست قصر شیرین . آقای محمد رضا خان هرمزی ،
تلگراف قصر شیرین -- آقای میرزا علیخان وثیقی ، پست خانقین .
آقای ابوتراب خان افشار : پست و تلگراف صحنه -- آقای ابوالحسن
خان (جالی) پست هرسین -- آقای غلامعلی خان مشبری ، پست و تلگراف
حسین آباد پشت کوه

کرمان آقای میرزا حسین خان پیرمرادی ، کفیل معاونت

مدیران دفاتر جزء آقای محمدقلی خان وصالی ، پست و تلگراف
رفسنجان . آقای عبدالوهاب خان داوریان ، سیرجان . آقای ابوالفتح
میرزا شهزاد ، بم . آقای محمدحسین خان مؤدب ، بافت . آقای میرزا
محمدنادری ، پست دولت آباد دفتر پست درجیرفت و رودبار نیز تأسیس شده
مازندران آقای سلطان محمود میرزا انسر ، کفیل ریاست
مدیران دفاتر جزء آقای میرزا سیدعلی نقی خان سپاسی پست و

اصابت نماید تا موقع اكمال و اتمام تحصیلات خود از خدمت نظامی معاف

تلگراف ساری . آقای غلامعلی خان زند ، مشهد سر . آقای سید ابراهیم خان هاشمی ، معاون . آقای سید احمد خان حجازی پست و تلگراف امل . آقای میرزا یوسف خان نوری زاده ، اشرف . آقای ذبیح الله میرزا افسری ، زیر آب . آقای محمد مهدی میرزا افسری فرد ، سوله . آقای میرزا آقاخان قوامی ، مدیر پست علی آباد

قم آقای میرزا محمد علی خان سیروس ، کنفیل ریاست پست و تلگراف . آقای حاج میرزا حسین خان سعیدی ، معاون

مدیران دفاتر جزء آقای میرزا فرج الله خان پیرمرادی ، پست ساوه ، آقای قهرمان خان کریمی ، راهچرد ، آقای ابوالقاسم خان عظیمی ، گرگان . آقای حبیب الله خان ربیعی ، تفرش . آقای میرزا باقر خان زرین بال ، آشتیان . آقای میرزا ابراهیم خان نصیری جهرودی جهرود . آقای میرزا محمود خان بشارتی ، پست و تلگراف اراق

آقای یوسف خان ، دلبران . آقای سید مرتضی خان صدر ، محلات . آقای محمد حسین میرزا همایون ، گلپایگان . آقای میرزا حسین خان اطمینان ، پست خمین . آقای علی اکبر خان مبصری ، تلگراف خمین . آقای فضل الله خان سپهری ، تلگراف خونسار

عراق آقای غلامحسین میرزا ملک نصیری ، رئیس پست و تلگراف آقای میرزا ابوالفضل خان نصیری ، معاون . آقای حاج محمد خان علایی ، مدیر دفتر پست بازار

قزوین آقای میرزا احمد خان وزیر همدانی ، رئیس پست و تلگراف . آقای میرزا ابوطالب خان موحد ، معاون .

مدیران دفاتر جزء آقای غلامحسین خان صولتی ، پست و تلگراف خرم دره . آقای میرزا علی آقا جسر آبادی ، پست خرقان . آقای میرزا محمود خان نظامی ، ابهر . آقای میرزا نصر الله خان حکیمی ، پست بوئین (زهرا) . آقای علی اکبر خان بهلول ، پست و تلگراف آوج . آقای میرزا حسن خان تیموری ، پست الموت

هستند ماده هیجدهم - مدت خدمت تحت السلاح دارندگان تصدیق نامه

دزداب آقای علی اکبر خان صولتی ، کفیل ریاست پست و تلگراف . آقای مرتضی خان خوشروان ، معاون و رئیس محاسبات

مدیران دفاتر جزء آقای مصطفی خان احسانی ، پست و تلگراف سیستان . آقای میرزا اسمعیل خان شهبانی ، پست میر جاوه . آقای عبدالمجید خان جوانشیر پست و تلگراف خواش . آقای اسدالله خان معاون

استرآباد آقای محمد باقر خان مریخی ، کفیل ریاست پست و تلگراف ، آقای میر سید علیخان صفاکیش ، معاون

مدیران دفاتر جزء آقای امین اشرف خان اختیار ، پست و تلگراف بندرجز . آقای میرزا رضا خان ستاری ، معاون . آقای علی اصغر خان سالک زاده ، پست و تلگراف گمش تپه . آقای حیدرعلی خان ، تلگراف کرد محله . آقای محمد حسین خان ، کنبد قابوس

قربت آقای محمد مهدی خان ، رئیس پست و تلگراف . آقای سید محمود خان ثنائی ، کفیل معاونت

مدیران دفاتر جزء آقای احمدخان حمیدی ، پست و تلگراف گن آباد . آقای سید مهدی خان هاشمی ، معاون . آقای عباس میرزا پست و تلگراف رشتخوار . آقای محسن میرزا ارمی ، خواب . آقای میرزا محمدخان جعفر خانی ، پست ترشیز . آقای میرزا علی اکبر خان طبر . آقای میرزا محمد خان لاری فر دوس . آقای کمال الدین خان طهوری ، بجستان . آقای میرزا حسن خان شریفی ، بشرویه . آقای محمد رضا خان نوابی ، پست و تلگراف کاریز . آقای میرزا اسمعیل خان تجلی پست کاخک

شاهرود آقای میرزا حسن خان ضرابی ، رئیس پست و تلگراف آقای میرزا مصطفی خان هندسی معاون

مدیران دفاتر جزء آقای عبدالنبی خان پاسدار ، پست و تلگراف میامی . آقای حیدر قلی خان ، تلگراف عباس آباد

یزد آقای میرزا حسن خان تابش ، کفیل ریاست پست و تلگراف

رسمی «دیپلم» از مدارس متوسطه داخله یا خارجه فقط یکسال خواهد

آقای نعمت الله خان قویدل ، معاون

مدیران دفاتر جزء آقای میرزا رضا خان مهر جو ، پست بازار . آقای نصرت الله خان مستقیمی ، پست و تلگراف انار . آقای سید محمد خان مجتبیوی قاضی نوری ، نائین . آقای میرزا حسین خان سعیدی ، اردکان . آقای میرزا محمد علی خان محسنی ، مباشر پست شهر بابک **اردبیل** آقای فرامرز خان افشاری ، مدیر پست و تلگراف ، آقای میرزا محمود خان هوشیدر ، معاون .

مدیران دفاتر جزء آقای اسدالله خان قاضی زاده ، تلگراف سراب . آقای میرزا حسین خان سراجی ، پست . آقای علی اکبر خان اعزازی پست و تلگراف آستارا . آقای میرزا علی خان جعفری ، معاون . آقای امیر خان نیری ، خلخال . آقای میرزا علی خان اشرف ، پست ندین . آقای ابوالقاسم خان احسانی . تلگراف ندین آقای ابوالفضل خان پروین ، تلگراف خیاو . آقای مسیب خان خان لکی ، پست پیله سوار

سبزوار آقای میرزا تقی خان ارمی ، رئیس پست و تلگراف آقای میرزا یحیی خان داوری ، معاون

مدیران دفاتر جزء آقای غلامرضا خان مختاری ، پست و تلگراف نیشابور . آقای سید محمود خان جهانگیری ، معاون . آقای میرزا رحیم خان غفاری ، پست و تلگراف مریینان

بیرجند آقای شاهرخ میرزا نیری ، کفیل پست و تلگراف

مدیران دفاتر جزء آقای سید ولی الله خان ، پست و تلگراف قائن . آقای محمد علی خان غفار پور ، سریشه . آقای افغان غفار پور ، نه

کردستان آقای علینقی خان تاج بخش ، معاون پست و تلگراف

مدیران دفاتر جزء آقای سید محمود خان صفوی ، پست و تلگراف کروس . آقای سید ابراهیم خان شاد بهر ، قروه . آقای خلیل خان بود و پس از آن جزء ذخیره محسوب میشوند ماده نوزدهم . شاگردان

دونلو ، سقر - آقای غلامرضا میرزا جهانبانی ، معاون - آقای میرزا حسن خان پروین ، پست و تلگراف تیگان تپه - آقای حسین خان اصلانی ، بانه - آقای محمدعلیخان حقیقی ، پست مریوان

زنجان آقای علیرضا خان یویان ربانی ، پست و تلگراف - آقای میرزا خلیل خان بدیعی ، معاون

آقای میرزا حسینخان نصری ، مدیر پست و تلگراف میانج **ملایر** آقای غلامحسین خان شاهرخ پور ابراهیمی ، کفیل ریاست پست و تلگراف - آقای میرزا حبیبالله خان مؤیدی ، معاون

مدیران دفاتر جزء رضاقلیخان شاملو ، پست و تلگراف توپسرکان آقای غلامحسین خان شریف نیا ، معاون - آقای سید عطاء الله خان منصوری ، پست و تلگراف نهاوند - آقای سیدمرتضی خان بشارتی معاون **سمنان** آقای امان الله خان ، کفیل پست و تلگراف

مدیران دفاتر جزء آقای حسین قلیخان بهلول ، مدیر پست و تلگراف دامغان - آقای غلامرضا خان فامیلی سنگسر - آقای سید میرزامعینالداود ، پست جندق - آقای میرزا علی اصغر نعمائی بیابانک **کاشان** آقای میرزا حسن خان آگاه ، کفیل ریاست پست و تلگراف . آقای میرزا قوام خان عالی ، معاون

مدیران دفاتر جزء حاجی میرزا رضا خان نطنزی ، مباشر پست نطنز ، آقای رحمتاللهخان جهانشاهی ، پست و تلگراف اردستان آقای حسین آقا اردی بهشتی ، پست جوشقان

بروجرد آقای حسین قلیخان کودرزی ، کفیل پست و تلگراف

مدیران دفاتر جزء آقای محمود خان مهرپور ، پست و تلگراف خرمآباد ، آقای میرزا محمدخان حقگو : معاون و متصدی پست آقای میرزا علی اکبر خان نیر ، پست الیکودرز . آقای غلامعلی خان قاضی زاده تلگراف جابدر

فارغ التحصیل مدارس متوسطه که دارای تصدیقنامه رسمی (دیپلم)

محصلینی که سابقا باروپا اعزام شده اند

آقای سید محمودخان نورس . آقای اسدالله خان داریوش . آقای بدیع الله خان خواجوی . آقای محسن خان حجازی . آقای امیر قاسمخان اشراقی . آقای فتح الله خان شیبانی . آقای محمد شریف میرزا . معزی آقای میرزا ابراهیمخان خواجه نوری . آقای عبدالله خان فرهمند

محصلینی که اخیرا از اداره تلگراف بی سیم باروپا اعزام شده اند

آقای ناصر خان توفیقی . آقای مسعود خان ناصر فلی . آقای میرزا حسین خان زاهدی . آقای حبیب الله خان ناظمی . آقای سید حسینخان خراسانی . آقای سید محمد خان ارین . آقای جواد خان طباطبائی . آقای حسین خان سمندر . آقای علی اصغر خان وحدانی . آقای محمودخان ابراهیمی . آقای احمدخان هدایتی . آقای علی اصغر خان سلجشور . آقای وجیه الله میرزا اهرمزی . آقای سید حسینخان حورزاد . آقای جمشیدخان هدایت

اضافه نرخ هرگونه مرسولات پستی هوائی

(سرویس خارجه) برای هر ۲۰ گرم و کسور ۲۰ گرم

آلبانی - بلغارستان - چین - اسپانی - فرانسه - یونان - ایتالیا
پرتقال - رومانی - ترکیه - ممالک شوروی (روسیه) - یوگوسلاوی ۲۷۵ ر
قران . آلمان - داننیزیک - استونی - فنلاند - ژاپون - لتونی -
لیتوانی - لهستان - ۲۵ ر ۲ قران . اطریش - بلژیک - دانمارک -
بریتانیای کبیر - مجارستان (هنگری) - ایرلند - نروژ - هلند -
سوئد - سویس - چکوسلاواکی ۲۵۰ ر ۲ قران - مغولستان ۴ قران
مرسولات ارسالی بسایر ممالک مزبور بر حسب موقعیت آن
ممالک تا نزدیکترین مملکتی که در آنجا سرویس پست هوائی دایر
است از طریق هوا و از آن بعد با وسائل معمولی حمل میشود

باشند در صورتیکه بسن هیجده سال بالغ بشوند میتوانند بدون قرعه

(سرویس داخله) اضافه نرخ داخلی برای مسافت الی

هزار کیلومتر : ۸ شاهی برای ۲ مثقال اولی و ۴ شاهی برای هر یک مثقال اضافی - اضافه نرخ داخلی برای مسافت زیاد تر از هزار کیلومتر : ۱۶ شاهی برای ۲ مثقال اولی و هشت شاهی برای هر یک مثقال اضافی - از طریق بوشهر بمقاصد لنگه و جاسک (بعلاوه اضافه نرخ معمولی) : ۵ شاهی برای دو مثقال و کسور دو مثقال (تمبر معمولی) از طریق بغداد بمقاصد نقاط خوزستان (بعلاوه اضافه نرخ معمولی) : برای دو مثقال و کسور دو مثقال ۳ شاهی تمبر هوایی و ۲ شاهی تمبر معمولی

نرخها و شرایط عمومی متعلقه برسولات خارجه که از تاریخ اول اکتبر ۱۹۲۵ (هشتم مهر ۱۳۰۴) مطابق مقررات معاهده و قرار داد پستی منعقد است تکمیل مجری است

پاکت های متعارفه - پانزده شاهی برای ۲۰ گرم اول و ۹ شاهی برای هر ۲۰ گرم یا کسر ۲۰ گرم اضافی - وزن تا دو کیلو گرم کارت پستال ۹ شاهی برای هر کارت ساده - مطبوعات ۳ شاهی برای هر ۵۰ گرم یا کسر ۵۰ گرم - وزن تا دو کیلو گرم - مجلاتی که بتنهائی فرستاده میشوند ممکن است وزنشان بسه کیلو گرم برسد

اوراق کار - ۳ شاهی برای هر ۵۰ گرم یا کسر ۵۰ گرم - حداقل کرایه هر بسته ۱۵ شاهی است وزن تا دو کیلو گرم

مستورجات تجارتی - ۳ شاهی برای هر ۵۰ گرم یا کسر ۵۰ گرم - حد اقل کرایه هر بسته ۶ شاهی است وزن تا ۵۰۰ کیلو گرم - نرخ سفارشی پانزده شاهی برای هر مرسوله - نرخ قبض رسید پانزده شاهی در موقع تسلیم مرسوله ۳۰ شاهی پس از تسلیم مرسوله

پاکت های با قیمت - نرخ یک پاکت سفارشی بهمان وزن بعلاوه حق الضمانه یک قران برای هر ۵۰ تومان یا کسر پنجاه تومان از قیمت اظهار شده دریافت میشود - وزن تا دو کیلو گرم

داوطلبانه داخل خدمت نظامی بشوند و پس از یک سال خدمت تحت السلاح

جعبه های با قیمت - ۸ شاهی برای هر ۵۰ گرم - حد اقل
کرایه دو قران است علاوه نرخ سفارشی و حق الضمانه بکقران برای
هر ۵۰ تومان یا کسر ۵۰ تومان از قیمت اظهار شده دریافت میشود
وزن تا یک کیلوگرم -

کوین رپنس - ۱۸ شاهی - ورقه هویت دو قران - فروش و
مبادله کوین رپنس در تمام دفاتر پستی بعمل میآید هر کوین رپنس
در مقابل یک تمبر پستی پانزده شاهی مبادله میشود - اوراق هویت
برای هر گونه عملیات پستی در کلیه ممالک داخل در اتحاد معتبر
شناخته میشود

تعرفه بطی السیر

تعرفه امانات بطی السیر پستی از اول فروردین ۱۳۰۸ بموجب
تصویب نامه نمره ۸۰۲۳ مورخه نهم اسفند ۱۳۰۷ هیئت وزراء عظام
بطریق ذیل تغییر یافته است :

امانات بطی السیر پستی که از ۱۲ من تبریز باید مجاوز نماید در
کلیه دفاتر پستی که وسائط نقلیه بدفتر اجازه دهد بطور کلی با تمام
شرایطی که در نظامنامه و تعرفه پستی تصریح گردیده بآشنای مدت
سیر بشرح ذیل قبول و حمل میشود

۱ - نرخ امانات بطی السیر پستی از قرار یکمن تبریز در هر ده
فرسخ چهار شاهی قبول و حمل میشود (کسر یکمن یکمن و کسر ده فرسخ
ده فرسخ حساب میشود)

۲ - مدت سیر : امانات بطی السیر پستی پس از قبول و تسلیم
بارنامه بفرستنده باید در ظرف یکمدتی که کمتر از روزی ده فرسخ
نباشد بمقصد برسند

پاکتهای متعارفه - ۶ شاهی برای دو مثقال اول و سه
شاهی برای هر مثقال یا کسر مثقال اضافه

جزء ذخیره محسوب خواهند شد ماده بیستم - پس از صدور اوامر

کارت‌های پستی - ۲ شاهی برای هر کارت ساده و ۴ شاهی برای هر کارت با جواب

مطبوعات - بطور کلی سوای جراید و سالنامه‌ها و تقاویم دو شاهی برای هر ده مثقال یا کسر ده مثقال وزن بالغاف جراید و سالنامه‌ها و تقاویم ۱ شاهی برای هر دوازده مثقال یا کسر ۱۲ مثقال

مسطوره‌ها - مال التجاره بدون قیمت ۲ شاهی برای هر ده مثقال یا کسر ده مثقال

اوراق کار - ۲ شاهی برای هر ده مثقال یا کسر ده مثقال یا اقل مبلغ بسته ۶ شاهی گذشته از نرخ بر طبق وزن یا کت‌های متفرقه (ما فوق) یک حق بیمه مقدار شرح ذیل

پاکت‌های بیمه شده - یک نرخ ثابت ثبت بیمه و رسید راجع به تحویل به پست و بیمه که ۱۲ شاهی تعیین گردیده است یک نرخ متناسب ده شاهی برای هر ده تومان یا کسر ده تومان قیمت اظهار شده - حق بیمه مرکب ۲۲ شاهی کمتر نمیشود

مراسلات مخصوصه - گذشته از نرخیکه بر حسب جنس مرسوله تعلق میکرد مراسلاتیکه باید بواسطه حامل مخصوص بگیرنده داده شود یک نرخ ۱۲ شاهی برای توزیع در یک مسافتی که از آنجا تا دفتر پست بیش از ربع فرسخ نباشد تعلق میگیرد اگر چنانچه مسافت مذکور از ربع فرسخ تجاوز نماید برای هر ربع فرسخ اضافی یکقران دریافت میشود در صورت درخواست ارسال بوسیله مخصوص نرخ به نسبت موقع توسط پست تعیین میگردد

پست محلی - پاکت هائیکه از یک محلی بیک محل دیگر ارسال میشود که در آنجا پستخانه هست و مسافت بین آن دو محل هم از دو فرسخ تجاوز ننماید سه شاهی برای هر دو مثقال یا کسر دو مثقال

وزارت جنگ در باب احضار افراد بخدمت نظامی مأمورین سربازگیری

پاكت هائيكه در يك شهر تحويل و توزيع ميكردد و در آنجا سرويس توزيع در منازل وجود دارد دو شاهی برای دو مثقال اول و يك شاهی برای هر يك مثقال يا كسر يك مثقال اضافه

نرخهای متفرقه

نرخ سفارشی (رسید پستی) ۱۲ شاهی برای هر مراسله سفارش شده نرخ قبض رسید يك مراسله سفارشی يا يك پاكت بیمه شده شش شاهی علاوه بر نرخ ۱۲ شاهی

برای هر ورقه درخواست کتبی اطلاعات يا مطالبه نامه راجع به يك مراسله پستی که نرخ قبض رسید آن داده نشده باشد ۶ شاهی برای هر درخواست يا مطالبه نامه راجع به يك ارسال برای هر ورقه المثنای رسید پستی يا المثنای قبض رسید ۱۲ شاهی برای هر المثنای

برای هر ورقه درخواست راجع باسترداد يا تغییر عنوان يك مراسله ۶ شاهی برای هر ورقه درخواست در صورت درخواست تلگرافى خارج تلگراف هم باید تأديه شود

برای تحصیل این اختیار که روزی یکمرتبه در نقاطیکه سرويس توزيع به منازل وجود دارد مراسلات را از کیمشهای پستی تحويل بگیرند ماهی دو قران

اجاره صندوقهای شخصی برای تحويل گرفتن مراسلات در شهر هائيكه این سرويس وجود دارد صندوق ساده سالی ۲۰ قران صندوق مضاعف سالی ۵۰ قران کرایه باید قبلاً و یکمرتبه داده شود قیمت لاک برای پاکتهای بیمه شده - وقتیکه برای مهر هائيكه بر حسب ماده ۵۰ نظامنامه اجرا باید وضع شود اداره پست لاک آن را میدهد ۲ شاهی برای لاک

يا صاحب منصبان ساخلو که برای هر حوزه معین شده اند با دفاتر مذکوره

خطوطیکه پست بوسیله اتومبیل حمل میشود

خط	تعداد مسافران در هر هفته	خط	تعداد مسافران در هر هفته	تعداد مسافران در هر هفته	تعداد مسافران در هر هفته
طهران - خاتقین	۱۲۶	جلفای ایران - جلفای شوروی	۲	۴	۲
طهران - اصفهان	۶۸	اصفهان - کرمان	۴	۱۴۱	۲
قم - عراق - طهران	۵۴	اصفهان - عراق	۲	۴۴	۲
ملایر - ناصری	۱۰۰	اصفهان - شیراز	۴	۷۸	۴
ملایر - نهاوند	۶	اصفهان - دهکرد	۲	۱۸	۲
طهران - شاد عبدالعظیم	۲	بوشهر - شیراز	۶	۴۶	۳
طهران - ورامین	۸	شیراز - تبریز	۶	۳۹	۲
طهران - مشهد	۱۴۶	کرمان - سیرجان - بندرعباس	۳	۹۰	۲
مشهد - دزداب	۱۵۵	کرمان - بم	۲	۴۱	۱
طهران - شیران تابستانی	۲	همدان - کردستان	۳	۲۸	۲
طهران رشت	۵۴	قم - کاشان	۵	۱۶	۳
رشت - پهلوی	۶	قم - ساوه	۲	۱۲	۲
طهران - ساری	۴۳	محمره - بصره	۲	---	۶
تبریز - قزوین	۶۹	محمره - آبادان	۳	۲	۶
تبریز - جلفا	۲۰	در خزینه - مسجد سلیمان	۴	۵	۳
جلفا - خوی - ماکو	۳۳	ناصری - رامهرمز	۲	۱۵	۲
خوی - سلماس	۶	مشهد - جام - کاریز	۲	۲۹	۲
تبریز - مراغه - ساوجبلاغ	۳۵	مشهد - باجگیران	۲	۳۶	۲
یوسف آباد - اردبیل	۲۵	باجگیران - هورای	۲	۳۷	۲
تبریز - ایستگاه راه آهن	۱	ساری - آمل	۱	۱۴	۲

نرخ مخبرات تلگرافی بین المللی بوسیله سیم کمپانی بای سیم ایران به نقاط و ممالک مختلفه

اسامی ممالک و شهرها	نرخ	اسامی ممالک شهرها	نرخ
روسیه از راه جلفا	۶۵	چک اسلاوکی	۳۰
» از سیم کمپانی	۴۰	واشنگتن	۸۰
انگلستان	۹۰	کالی فرنی	۰۵
فرانسه	۶۰	کلمبیا	۸۰
لوگز امبورک	۳۰	امریک	۸۰
بلژیک	۳۰	واشنگتن	۸۰
هلند	۳۰	اتازونی	۸۰
دانمارک	۳۰	الجزیره و تونس	۱۰
رومانی	۳۰	البانی و یونان	۵۵
المان	۰۵	افریقای شرقی	۴۰
ایتالیا	۶۵	چین	—
شامات مزوپوتامی	۹۵	مصر و نقاط نزدیک آن	۶۵
نیویورک	۳۰	فنلاند و نورژ	۷۵
اطریش هنگری	۲۵	ژاپون	۰۵
صربی بلغاری	۲۵	مکه	۰۵
یوک اسلاوی	۲۵	لهستان	۳۰
پرتغال	۴۵	ترکیه اروپا بای سیم فقط	—
فلسطین	۳۰	ترکیه آسیا بای سیم فقط	۴۰
پاناما	۵۵	ترکیه اروپا از راه	۱۲
سوئد	۴۵	تفلیس باطوم از کمپانی	۷۵
سوئیس	۳۵	ترکیه آسیا از راه	۱۵
سان فرانسیسکو	۰۵	تفلیس باطوم از کمپانی	۸۰
		ترکیه اروپا از راه رومانی»	۶
		ترکیه آسیا از راه رومانی»	۰۵

در ماده (۶) برآ کر خود رفته باطلاع مأمورین کشوری اسامی کلیه

قیمت تلگرافات به ممالک خارجه سیم اندواروپ و بی سیم مطابق صورتی که مشروحاً معین شده یکی است تفاوتی بین بی سیم و بی سیم نیست فقط نرخ تلگرافات به ترکیه چون راه های مختلف دارد بی سیم و باسیم و راه مغایره آن نسبت به مملکتی که از آن میگردد تفاوت نرخ و قیمت دارد علاوه بر قیمت اصلی تلگراف به کلیه تلگرافات سه عباسی پول قبض تعلق میگیرد - قیمت تلگراف به حروف لاتینی در داخله مملکت ده شاهی است و پول قبض ندارد - قیمت تلگراف بحروف فارسی در داخله کلمه دو عباسی و پنج شاهی پول قبض هم علاوه میشود « از وزارت پست »

وطن پرستی و معارف دوستی

سال گذشته موقع ارسال سالنامه های پارس بولایات بر خوردیم باینکه بهمه جهة سالنامه با تعهد باینکه بخرج خود ما بخریداران محترم تسلیم شود چهارقران و ده شاهی فروخته شده از این مبلغ ده شاهی حق السعی فروشندهگان کسر میشد و از چهارقران باقی مانده بایستی جلدی یک قران کرایه پست داده شود و این خسارت سنگینی بود که نه تنها برای ما قابل تحمل نبود هر مطبوعه مفید و قابل استفاده که مانند این سالنامه محض خدمت بمملکت بارزان ترین قیمت توزیع شود قدرت تحمل و دوام نخواهد داشت این بود که با احساسات بی آرایش وزیر محترم پست متوسل شدیم معزی الیه هم بنام خدمت بمعارف مملکت از پیشگاه هیئت دولت انجام درخواست ما را در تخفیف کرایه مسئله فرمود بدیهی است شخص آقای رئیس الوزراء و عموم آقایان وزراء هم که بتأسی از شاهنشاه وطن پرست خود جز ترقی ملت و عظمت مملکت آرزویی ندارند پیشنهاد معارف پرورانه آقای صور را تصویب فرمودند، این است که ذیلا بنظر قارئین سالنامه میرسد و مطمئن هستیم با تفکر بنتایج مهمه این اقدام در تکثیر و تقویت مطبوعات مملکت با سپاسگذاری ما شریک خواهند بود.

افراد ساکن آن حوزه که واجد سن سربازی شده و یا مشمول ماده (۹)

تصویب نامه هیئت محترم وزراء: وزارت تجلیله پست و تلگراف - نظرباینکه طبع تقویم و سالنامهها در سنوات اخیره رو باز دیداد نهاده و مورد احتیاج عموم گردیده و کرایه پستی آنها در داخله (هر ده مثقال دو شاهی) برای مؤسسين یکشروع تحمیل و بعلاوه مانع از ترقی مطبوعات است لهذا هیئت وزراء در جلسه ۱۴ فروردین ماه ۱۳۰۸ بموجب پیشنهاد نمره ۱۹۳۶۴ وزارت تجلیله پست و تلگراف تصویب نمودند که جمله ۳ از ماده ۳۵ نظامنامه اجرای قانون پستی بطریق ذیل اصلاح و از اول فروردین ۱۳۰۸ بحیطه اجرا آید

جمله ۳ - کلیه سالنامهها و تقاویم جزء نشریات شبیه بجراید ملاحظه شده و با تعرفه هر ۱۲ مثقال یکشاهی قبول میگردد

مهادیقلی ریاست وزراء

وزارت پست و تلگراف - نمره ۳۳۵۸

آقای امیر جاهد مؤسس و مؤلف سالنامه پارس

در جواب مشروحه اولیه و تعقیب مراسله اسفند ۱۳۰۷ جنابعالی دایر بتقاضای تخفیف کرایه حمل سالنامه و تقویم پارس اشعار میشود که بحسب پیشنهاد این وزارتخانه و تصویب هیئت محترم وزراء عظام موجبات انجام منظور شما قراهم شده و لذا سواد تصویبنامه نمره ۴۰۵ مزبور و یک نسخه از متحدالآل نمره ۶۲۶ مورخه ۲۱ فروردین ۱۳۰۸ این وزارتخانه برای تکمیل اطلاع ارسال میگردد

وزارت پست و تلگراف

مفاد تصویبنامه فوق نیز طی متحدالآلی تحت نمره ۷۳ بکلیه دفاتر پستی از طرف وزارت تجلیله پست و تلگراف ابلاغ گردید حقیقتاً بنام معارف مملکت از طرف تمام ارباب مطبوعات از جناب اجل آقای صور اسرافیل وزیر پست و هیئت معظم دولت تشکر میکنیم «پارس» میباشد و یا معافیت موقت آنها خاتمه یافته است اعم از مقیم یا مسافر

تشکیلات وزارت مالیه

جناب مستطاب اجل آقای میرزا حسنخان مشار «مشارالملک» وزیر مالیه
جناب آقای میرزا همایون خان سیاح معاون کل

اداره مراسلات و ضبط کل آقای میرزا ابوالقاسم خان
همایونفر رتبه ۸، رئیس اداره - ضیاءالدین میرزا دیده ور رتبه ۵،
رئیس دارالانشاء - ارسلانخان مهاد رتبه ۵، رئیس مراسلات -
علینقی خان هاشمی رتبه ۵، رئیس ضبط کل - دگتر مهدیخان صلحی
رتبه ۷، رئیس رمز - میرزا محمود خان رتبه ۵، منشی

اداره مستشار مالی و اقتصادی میرزا حسین خان افشار
رتبه ۶، رئیس دفتر - محمد حسن خان بدیع رتبه ۵، مترجم مخصوص
اداره مستشاری حقوقی میرزا باقر خان خاک زاد رتبه ۸
کفیل اداره - نیرالدین خان پیرزاده، رتبه ۷ عضو - محمدصادقخان رفیع
رتبه ۴، منشی

اداره تفتیشی کل میرزا آقاخان صبا رتبه ۹ - میرزا حسین
خان مہراوران رتبه ۸ - جمال خان رتبه ۸ - حبیب الله میرزا عضدی
رتبه ۸ - تیکرانخان رتبه ۸ - میرزا محمد علی خان شیبانی رتبه ۸
میرزا یوسف خان وقار رتبه ۷ - عبد الحمید میرزا حمیدی رتبه ۷
- میرزا محمدخان طبیب زاده رتبه ۶ - میرزا عبدالحسین خان منادی
رتبه ۴، مفتشین وزارت - علی محمدخان علی آبادی رتبه ۵، رئیس دفتر

اداره استخدام - آقای عزت الله خان اردلان رتبه ۹، رئیس
میرزا حسن خان ناصر رتبه ۷، معاون اداره استخدام و رئیس پرسنل
حاج احمدخان صدیقی رتبه ۵، رئیس احصائیہ - میرزایحیی خان ریحان
رتبه ۵، رئیس دفتر محاکمات اداری - میرزا عبدالله خان نقیبی رتبه ۴
اداره محاکمات - آقای میرزا احمد خان اشتری رتبه ۹

با دفتر نفوس تطبیق می نمایند که در روز معین بمحل سرگیری و

رئیس - میرزا موسی خان راد رتبه ۸ ، مدعی العموم - محمدصفی خان
ادیب رتبه ۹ - میرزا عبدالحسین خان فرهاد معتمد رتبه ۷ ، عضو -
میرزا حسن خان معزرتبه ۶ ، عضو علمی البدل - ابوالفتح خان فدائی
رتبه ۶ رئیس دفتر

سر ویس ملزومات مالیه - آقای میرزا احسین خان الهی رتبه ۷ رئیس
اداره تقاعد کشوری - آقای میرزا ابراهیمخان فریور رتبه ۸
رئیس - میرزا علیخان روحانی رتبه ۵ ، مدیر شعبه رسیدگی باسناد
خدمت - میرزا اسیداحمدخان حسابی رتبه ۵ ، مدیر شعبه رسیدگی محاسبات
فتح الله خان محشمی رتبه ۶ ، متصدی دارالانشاء و ضبط - عبدالحسین
خان نواب رتبه ۴ ، متصدی ضبط - هدایت الله خان اعظمی رتبه ۴ ، منشی
سر ویس بودجه و احصائیه - میرزا اسدالله خان تنهارتبه ۶ ، رئیس
دائرة بودجه - عطاء الله خان دیهیمی رتبه ۶ ، رئیس دایره احصائیه
میرزا فتح الله خان خواجه نوری رتبه ۴ ، متصدی دفاتر خرج - علاءالدین
خان دیده ور رتبه ۴ ، منشی و احصائیه نویس -

اداره محاسبات کل - میرزا حسن خان ناصر رتبه ۸ ، رئیس
میرزا هاشم خان جها رتبه ۷ ، رئیس دائرة تطبیق - میرزا ابوالحسن
خان مستوفی رتبه ۷ ، دایره دیون و دعاوی - میرزا ابوالقاسمخان لطفی
رتبه ۷ ، رسیدگی و سر ویس بودجه - خسرو خان افخمی رتبه ۶ ، وظایف
محسنخان اربابی رتبه ۵ ، شعبه ۲ تطبیق - خانابا خان رتبه ۵ ، دفتر داری
میرزا محسنخان عبیدی رتبه ۵ ، وظایف - میرزا ابراهیمخان فرهت
رتبه ۵ ، رسیدگی - عمدا علیخان جعفرزاده رتبه ۴ ، حوالجات - ابوالقاسم
خان حسابی رتبه ۵ ، متصدی تحریرات پست و تلگراف - میرزا حسین
خان پور سعید رتبه ۴ ، اعتبارات مالیه - حاج محسن خان کاظمی رتبه ۴
درخواستهای مالیه - رضا خان نجفی رتبه ۴ ، تحریرات وزارت داخله
- میرزا علیخان عریانی رتبه ۴ ، تحریرات معارف و صحنیه و فواید عامه -
میرزا ابراهیم خان محبت رتبه ۵ احصائیه دیون و دعاوی - محمد خان
مجلس قرعه دعوت شوند ماده بیست و یکم - کلیه افراد مذکور در

مین رتبه ۴ ، عضو دایره دیون ودعاوی - میرزا حسنخان مردانی رتبه ۴ - میرزا حسینخان لاجینی رتبه ۴ - اسدالله خان قاجار نوری رتبه ۴
اعضاء اداره ووظایف - میرزا محمد خان همیون رتبه ۴ رئیس شعبه دو
وظایف - لطف الله خان محتشم رتبه ۵ میرزا عباسخان شیدنیا رتبه ۴ -
میرزا علیخان نافع رتبه ۴ - سید صدرالدین طباطبائی رتبه ۴ ارمناک
رتبه ۴ - میرزا جعفر خان جباری رتبه ۴ . - میرزا سید محمد خان
فاطمی رتبه ۵ ، محاسبین دائره رسیدگی

اداره تشخیص عایدات میرزا رضاخان تابش رتبه ۷ ، رئیس
میرزا مصطفی خان مستوفی رتبه ۷ ، امتیازات - میرزا آصف خان احسنی
رتبه ۶ ، دایره جزو جمع - میرزا عیسی خان علی آبادی رتبه ۶ ، خالصجات
علی اکبرخان زرین خامه رتبه ۵ ، متصدی تخفیفات و تسعیرات - سید
منیرالدین خان احمدی رتبه ۵ ، امور متنازع فیہ - غلامحسین خان مشار
رتبه ۴ ، جزو جمع خالصه - میرزا ابوالبقا معتمدی رتبه ۵ ، - سید
جعفر خان نوشین رتبه ۴ ، - میرزا اسمعیل خان میسمی رتبه ۴ ،
اعضاء دائره خالصجات - سید شفیع خان مدنی رتبه ۴ ، غلامحسین خان
استیفائی رتبه ۴ ، - ابوالقاسمخان صدیقی رتبه ۴ ، اعضاء جزو جمع
عنايت الله خان نصیری ، رتبه ۴ ، عضو امتیازات

خزانه داری کل - میرزا سید محمود خان نریمان رتبه ۷ ،
معاون مخصوص - میرزا علی اصغر خان فروزان رتبه ۷ ، معاون
خزانه در قسمت محاسبات مخصوص و احصائیه - علی اکبرخان زندافشار
رتبه ۶ ، متصدی دارالترجمه و کفیل مراسلات - علی اکبرخان الهامی
رئیس دایره صندوق - غلامرضاخان شاهوار رتبه ۶ ، اوراق بهادار -
میرزا تقی خان منشی رتبه ۸ ، رئیس قسمت وصول عایدات - میرزا
شمس الدین خان سبکبار رتبه ۷ ، تمرکز و احصائیه - میرزا فضل الله
خان صهبا رتبه ۶ ، متصدی شعبه تمرکز - ماطاوس خان رتبه ۶ ، رئیس
مالیات غیر مستقیم - مهدیقلی خان عباسی رتبه ۵ ، متصدی رسومات -

ماده فوق مکلف میباشد که در موعد معین در مجلس قرعه حضور

عبدالحسین خان خادم رتبه ۵ ، انبار دار - میرزا صدرالدین سبکبار
رتبه ۴ ، محاسب نقدی - محمد حسین خان فرزد رتبه ۴ ، محاسب جنسی
پطرسیان رتبه ۵ متصدی محاسبات معوقه - میرزا احمد خان کریمی رتبه
۴ محاسب

سرویس حمل و نقل - آقای میرزا بدیع الله خان مصباح رتبه

۷ رئیس - عبد الرحیمخان همبون رتبه ۴ رئیس محاسبات و انبار

مؤسسه انحصار دولتی قریاک - آقای یلوسیان رتبه ۹

رئیس کل - میرزا سید محمد خان مدیر رتبه ۸ ، مفتش وزارتی انحصار -
میرزا احمد خان وهابی رتبه ۷ رئیس دائره فنی انحصار - مرتضی خان
فرهنگ رتبه ۶ - غلامحسینخان کیمقہ دی رتبه ۶ ، عضو - میرزا محمود
خان انواری رتبه ۶ ، رئیس محاسبات - اسدالله خان مصفار رتبه ۶ ، مفتش
وزارتی - اکبر آقاخان هاتفی رتبه ۵ ، عضو دایره فنی - میرزا اسید
کاظم خان سجادی رتبه ۵ ، مفتش وزارتی - میرزا عبد الله خان درخشان
رتبه ۵ - علیمحمد خان بهزادی رتبه ۵ - میرزا یدالله خان ناهور
رتبه ۵ عضو فنی انحصار - میرزا هادی خان دولت شاهی رتبه ۵ ،
متصدی شعبه رسیدگی محاسبات - میرزا رضا خان پور سعید رتبه ۴ ،
محاسب - میرزا علیخان صلحی رتبه ۵ ، متصدی دارالانشاء - میرزا ابوالقاسم
خان قزوینی رتبه ۴ منشی میرزا ابوالقاسم خان صہبار رتبه ۴ ، متصدی پرسنل
انحصار طهران میرزا محمد خان سرداری رتبه ۷ ، رئیس
اسدالله خان شاهین رتبه ۵ ، رئیس محاسبات - میرزا عیسی خان مشیری
رتبه ۴ ، مفتش - مرتضی خان همایونفر رتبه ۴ ، رئیس کابینه و پرسنل
آپکار رتبه ۴ ، رئیس انبار

دفتر مرکزی مهمیزی میرزا علی اکبر خان فلاح زاده

رتبه ۶ ، رئیس - میرزا حسن خان جمہری رتبه ۶ ، خالصجات انتقالی -
میرزا حبیب الله خان نقیب زاده رتبه ۴ ، عضو کنترل - میرزا مسیح
خان صدیقی رتبه ۴ - یدالله خان آقاخانی رتبه ۴ ، ناظر سیار - میرزا

بنمایندگی معین نماید حاضر شوند . ماده بیست و دوم - برای اجرای

عباسخان فهیمی رتبه ۴ -- میرزا صادقخان عمید رتبه ۴ -- میرزا علی اکبرخان
شکرائی رتبه ۴ ، عضو کنترل

مؤسسه انحصار دخانیات مرکز آقای موسس خان
رتبه ۹ ، رئیس -- میرزا آقاخان عصر انقلاب رتبه ۷ -- محمد حسینخان
آشتیانی رتبه ۶ ، عضو -- علیرضاخان صفوی رتبه ۵ ، متصدی انشا و ضبط
حبیب الله خان فر بود رتبه ۵ ، مفتش -- ساموئل داوید رتبه ۴ ، مترجم
اداره کل گمرکات -- مرکز آقای غلامحسین خان صدر رتبه ۹
مفتش کل -- فلیپ فابری رتبه ۹ ، رئیس کل محاسبات -- عطاء الله
خان عطائی رتبه ۸ ، تحویلدار کل -- میرزا مسعودخان وثوق رتبه ۸
رئیس احصائیه -- لطف الله میرزا دولتشاهی رتبه ۸ ، تفتیش -- دکتر
نصرالله خان اعلم رتبه ۷ ، دارالترجمه -- میرزا نصرالله خان وارسته
رتبه ۷ ، محاسبات مرکزی -- ابوالحسن خان اقاولی رتبه ۸ ، کار
های عمومی -- محمدولی میرزا نویان رتبه ۷ ، پرسنل اداره مرکزی
میرزا ابوالقاسم خان محمودی رتبه ۷ ، انحصار مرکز و تبر ، میرزا
حبیب الله خان کاوسی رتبه ۷ ، معاون محاسبات -- میرزا اسدالله خان
وثوقی رتبه ۶ ، رئیس آرشیو -- میرزا مسعود خان مفخم رتبه ۶ ،
رئیس رسیدگی بمحاسبات -- میرزا احمدخان محمدآبادی رتبه ۶ ، معاون تفتیش
-- میرزا عبدالعظیم خان رتبه ۶ رئیس ملزومات -- میرزا ضیاءاله خان مصباح
رتبه ۶ ، معاون پرسنل میرزا محمودخان آزموده رتبه ۶ ، رئیس ماشین نویسی
میرزا افح الله خان افغان رتبه ۶ ، متصدی ارسال مراسلات -- مسیو سموئل مؤنیز
رتبه ۶ ، عضو تفتیش -- یسانیس رتبه ۶ ، محاسب -- ابوالفتح خان نیکو
رتبه ۶ معاون پرسنل -- میرزا نصرت الله خان شاهرخی رتبه ۵ منشی
دارالترجمه -- میرزا عزیز الله خان بینا رتبه ۵ -- خانباهاخان معتضد رتبه ۵
محاسب -- میرزا سید کریمخان آزموده رتبه ۵ -- میرزا مهدیخان فهیمی
رتبه ۵ ، معاون آرشیو -- میرزا ابوالفرج شهنانی رتبه ۵ ، منشی و ماشین
نویس -- میرزا ابوطالب خان اباصلتی رتبه ۵ معاون پرسنل مرکز -- میرزا
عمل قرعه در مرکز هر حوزه سرباز گیری مجلسی مرکب از اعضاء

سید باقر خان رتبه ۴ عضو ملزومات - سید حسین خان شمس رتبه ۴ ،
مترجم - میرزا علی اکبر خان جاویدان رتبه ۴ ، معاون سرویس کار
های عمومی - ارباب رستم رتبه ۴ ، عضو پرسنل - میرزا مهدیخان
نراقی رتبه ۴ ، عضو محاسبات مرکز

کلی پستال - آقای میرزا عبدالله خان خورسند رتبه ۸ ، رئیس

میرزا جلالخان ذبیح رتبه ۷ ، معیز - بقو ، رتبه ۵ ، رئیس محاسبات
عزیزالله خان بهنام رتبه ۵ ، انبار دار - میرزا تقی خان قزلایاغ رتبه ۵
تحویلدار - آقای موسی خان رتبه ۴ ، مقوم - آقای میرزا علیخان رتبه ۴ ، عضو

مالیه آذربایجان - آقای محمد مهدی میرزا محوی رتبه ۹ ،

پیشکار مالیه - میرزا محمدعلیخان افتخار رتبه ۶ ، معاون - میرزا اسدالله
خان هادی رتبه ۶ ، رئیس عایدات - میرزا مهدی خان وثوق رتبه ۶
مالیه شهر تبریز - فضلعلی خان همیون رتبه ۵ ، شعبه مستقیم - نصرت الله
خان بقائی رتبه ۵ ، غیر مستقیم - میرزا علی اصغر خان علی آبادی
رتبه ۵ ، رئیس محاسبات - میرزا الطافعلی خان رتبه ۵ ، تقنیش - مرتضی
خان عدل امینی رتبه ۴ ، دفتر وصول - میرزا جوادخان گنجۀ رتبه ۴
شعبه خالصجات - حاج میر معصوم خان رتبه ۴ ، عایدات - میرزا علی
اصغر خان بننا رتبه ۴ ، دفتر دار مؤسسات - حاج مهدیقلی خان رتبه ۴
امین مالیه مراغه - میرزا علیخان یزشکی رتبه ۶ ، رئیس انحصار تریاک
عباسقلی خان یزشکی رتبه ۴ ، محاسبات - میرزا اسدالله خان اردلان
رتبه ۴ ، عضو

مالیه و انحصار فارس - آقای میرزا سعید خان سمیعی

رتبه ۷ ، کفیل - علیرضاخان خلوتی رتبه ۵ ، مفتش - محمدعلی میرزا
فرمانفرمائی رتبه ۵ ، رئیس محاسبات - میرزا ابوالقاسم خان معیری
رتبه ۵ ، مالیات مستقیم - میرزا احمدخان شوکت رتبه ۵ ، مالیه فشقائی
میرزا عبدالحسین خان عمیدی رتبه ۵ ، محاسبات انحصار - ابوالحسن
خان نقیب زاده رتبه ۴ ، کابینه انحصار - میرزا محمد علیخان عظیمیا

مفصله ذیل تشکیل میشود : ۱ - حاکم و رؤسای مالیه و بلدیہ و نظمیہ

رتبه ۴ ، کابینه مالیه - میرزا حسین خان هنجنی رتبه ۴ ، رئیس انبار انحصار
میرزا فضل الله خان آصفی رتبه ۴ ، متصدی جزو جمع - میرزا سهراب
خان استواری رتبه ۴ ، رئیس خالصجات - میرزا عباس خان طاهری
رتبه ۴ ، امین مالیه آباده - میرزا علیخان صفائی رتبه ۴ ، کازرون -
میرزا خلیل خان بازاریار رتبه ۴ ، فسا - میرزا صالح خان راد رتبه ۴ ،
لارستان - میرزا صالح خان طیبی رتبه ۴ ، نیریز

مالیه و انحصار خراسان - آقای میرزا یوسف خان صنیعی

رتبه ۸ ، رئیس انحصار - میرزا احسن خان کوثر رتبه ۷ ، معاون مالیه
حسین علی میرزا خسروانی رتبه ۶ ، معاون - میرزا علی محمد خان وثیق
رتبه ۶ ، مفتش - میرزا محمد خان شریفی رتبه ۶ ، رئیس عایدات -
میرزا عباس خان ناصری رتبه ۶ مالیه مشهد - میرزا محمود خان رستگار
رتبه ۵ کابینه و پرسنل - میرزا حسین خان سعید رتبه ۵ ، محاسبات
میرزا هادی خان جلال السلطان رتبه ۵ محاسبات انحصار - میرزا علی
اصغر خان جعفرزاده رتبه ۵ ، مفتش انحصار - میرزا عبدالحسین خان
عندلیبی رتبه ۵ ، مفتش انحصار - میرزا اسمعیل خان اشرفی رتبه ۵
رئیس انبار انحصار - سلیمان خان صالح رتبه ۶ ، امین مالیه قوچان
ابوالفتح خان ایرانی رتبه ۵ ، تربت حیدریه - میرزا غلامعلیخان سروش
رتبه ۵ نیشابور - حیدرقلیخان آهی رتبه ۴ ، سرخس - آقای غلامعلیخان
قهاری رتبه ۴ ، امین مالیه بجنورد - میرزا محمد خان ابری رتبه ۴ ،
امین مالیه سبزوار - میرزا یحیی خان صدیق رتبه ۴ ، متصدی مالیات
مستقیم - میرزا صادق خان تفضلی رتبه ۴ ، تحویلدار - میرزا محمد خان
معدل رتبه ۴ ، مفتش مالیه - میرزا خلیل خان مهربان رتبه ۴ ، مفتش مالیه
میرزا حسن خان اورنگ رتبه ۴ ، و میرزا علی آقا روحی رتبه ۴ ، مفتش

اداره مالیه و انحصار کرمان - آقای میرزا محمد خان

ناصری رتبه ۸ ، پیشکار مالیه - میرزا علی اکبر خان فروزان رتبه ۵
رئیس محاسبات - مصطفی خان مستوفی رتبه ۵ ، عایدات - میرزا سید

و امنیه و مدعی العموم محل در صورت بودن رؤسای مزبوره در محل

رضاخان پرورش رتبه ۵ انحصار- میرزا احمد خان رهاوی رتبه ۴، امین مالیه حومه - عبد الوهابخان وزیری رتبه ۴، سیرجان -

اداره مالیه و عایدات شهری طهران - آقای میرزا

یوسف خان رتبه ۹، پیشکارمالیه - میرزا علیخان برهان رتبه ۷، مفتش میرزا حسین خان صدیقی رتبه ۷، رئیس خالصجات - میرزا حبیب الله خان طاهری رتبه ۸، عایدات شهری - غلامرضاخان صاحب بدل رتبه ۶ محاسبات - اسدالله خان مجرد رتبه ۶، حق الثبت - سیدحسن خان معینی رتبه ۵، مفتش - منصور خان شهبازی رتبه ۵، مفتش

آقای سید علی خان شمس نیار رتبه ۵، مفتش مالیه - محمد حسین میرزانویان رتبه ۵، محاسب - داود خان رتبه ۵ - میرزا محمدعلی خان اقا اولی رتبه ۵، رئیس وصول - میرزا مهدیخان روزبه رتبه ۵، متصدی دخیات - حاج میرزا علی اکبر خان رتبه ۵، امین مالیه غار و فشافویه عبدالله خان کامکار رتبه ۵، خوار - سید حسین خان مجیدزاده رتبه ۵ ساوه - میرزا سید رضاخان رتبه ۵، ساوجبلاغ - محمد حسین خان قریب رتبه ۵، ورامین - میرزا موسی خان امیری رتبه ۴، دماوند - میرزا حسن خان ملک نیا رتبه ۴، مفتش - غلامحسین خان فرخ تکیان رتبه ۴، متصدی پرسنل - حسین علیخان قائم مقامی رتبه ۴، رئیس کابینه - سید علیخان رتبه ۴، منشی - عیسی خان محمودی رتبه ۴، محاسب، عباسقلی خان افشار رتبه ۴، متصدی ضبط - محمد خان ادیب زاده رتبه ۴، محاسب - عبدالله خان ناظری رتبه ۴، محاسب - مسعود میرزا رتبه ۴، متصدی ملزومات - ارباب بهمن رتبه ۴، تحویلدار - غلامعلی خان رتبه ۴، مهندس - غلامحسینخان اعتمادی رتبه ۴، مهندس - میرزا علیخان عاطفی رتبه ۴، منشی مالیات مستقیم - میرزا علی اکبر خان میروفاغی رتبه ۴، رئیس رسومات - عباسعلی خان مستوفی رتبه ۴، منشی خالصجات - آقای نصرالله خان رستکار رتبه ۴، متصدی

۲ - پنج نفر صاحب منصب و یک یا دو نفر طبیب نظامی به انتخاب

مستغلات - میرزا هادی خان جوهری رتبه ۴ ، امین مالیه شهریار -
حاج مصطفی خان دولتشاهی رتبه ۴ ، سرمباشر خالصجات

مالیه و انحصار بروجرد و لرستان امیرخان سهرایان
رتبه ۹ ، پیشکار مالیه - میرزا جوادخان مفتاح رتبه ۵ ، رئیس انحصار
میرزا احمد خان پور سردار رتبه ۵ ، امین مالیه پشتکوه - میرزا محمد
خان تیمی رتبه ۴ ، جابلق بختیاری - میرزا علیمحمد خان اذرمی
رتبه ۴ ، سلسله ذولفان - فتح الله خان رتبه ۴ ، خرم آباد - میرزا
آقاخان برومند رتبه ۴ ، مقتش ایالتی - علیرضا میرزا خسروانی
رتبه ۴ ، رئیس محاسبات - میرزا احمد خان کوثری رتبه ۴ ،
رئیس مالیات مستقیم

مالیه و انحصار گیلان میرزا محمد خان مفتاح رتبه ۹ ،
پیشکار مالیه - امیر اصلانخان پیراسته رتبه ۵ ، مقتش - میرزا
علیخان لامع رتبه ۵ ، امین مالیه رشت - غلامعلی خان قزل ایاغ
رتبه ۵ ، پهلوی - بحیی خان وثیق رتبه ۴ ، کوهپایه - حسن آقا
رفت رتبه ۴ ، طوالش - جواد خان اثریر رتبه ۴ ، لاهیجان -
عطاءالله خان امیریکانه رتبه ۴ ، رئیس انحصار - میرزا علیخان فیمی
رتبه ۴ ، کابینه مالیه - میرزا علی اکبر خان معینی رتبه ۴ ، محاسبات

اداره مالیه و انحصار خوزستان آقای میرزا حسین
خان شبانی ، پیشکار مالیه رتبه ۸ - آقای میرزا حسین خان آشوری ،
مقتش رتبه ۵ - آقای عنایت الله خان پروانه ، امین مالیه آبادان
رتبه ۵ - آقای سیدعلیرضا خان ابراهیمی ، بهبهان رتبه ۴ - آقای
میرزا عبد الصمد خان بدیع ، بنی طرف و حویزه رتبه ۴ - آقای
میرزا عبد الکریم خان بهبهانی دزفول رتبه ۴ - آقای بهاء الدین خان
ملك الکلامی ، شوستر رتبه ۴ - آقای میرزا سید باقر خان دبیری ،
رئیس محاسبات ایالتی رتبه ۴ - آقای میرزا ابراهیمخان حیوة داودی
وصول و خالصجات رتبه ۴

فرمانده ناحیه سربرازگیری . ۳ - پنج نفر از معارف و معتمدین

اداره مالیه و انحصار اصفهان آقای میرزا سیدمحمدخان

رضوی پیشکار مالیه رتبه ۷ - آقای میرزا رضا خان عامری ، رئیس
 انحصار رتبه ۶ - آقای میرزا ابوالحسن خان امیر ابراهیمی ، مفتش
 انحصار رتبه ۵ - آقای میرزا تقی خان کمال ، رئیس کابینه انحصار
 رتبه ۵ - آقای محمد باقر خان مستشار ، محاسبات مالیه رتبه ۵
 آقای قادر خان شاملو ، مفتش محلی رتبه ۴ - آقای میرزا حسین خان
 اسفندیاری ، رئیس کابینه رتبه ۴ - آقای بهلول آقاخان ، صندوق
 رتبه ۴ - آقای میرزا سید نورالدین خان ، عایدات رتبه ۴ - آقای
 اسدالله خان معظمی ، انبار انحصار رتبه ۴ - آقای فیلیپ اسکندری
 عضو انحصار رتبه ۴ - آقای میرزا حبیب الله خان هوشمند ، مأمور
 حرازی رتبه ۴ آقای میرزا علی اکبر خان نحوی ، امین مالیه
 لنجان و بر خوار رتبه ۴ - آقای میرزا اسدالله خان بهزاد ، شهرو
 حومه رتبه ۴ - آقای مهدیقلی خان آذری ، امین مالیه چهارمحال رتبه ۴
مالیه و انحصار یزد آقای میرزا سید عیسی خان عمید ،

رئیس مالیه رتبه ۶

مالیه قم آقای میرزا ابراهیم خان لاجینی ، رئیس مالیه ، رتبه ۶

مالیه قزوین آقای میرزا آقا خان امیر اقبال ، رئیس مالیه ، رتبه ۶

مالیه کاشان آقای میرزا هادی خان برخوردار ، رئیس مالیه

رتبه ۶ - آقای میرزا علی اکبر خان فراهی ، رئیس محاسبات ،

رتبه ۴ - آقای عباسقلی خان ساری اصلانی ، مأمور تسویه بقایای

مالیاتی رتبه ۴

مالیه خمسه آقای مرتضی خان فرساد ، رئیس مالیه رتبه ۶

آقای میرزا تقی خان شوروی ، رئیس محاسبات رتبه ۴

مالیه شاهرود آقای میرزا محمد خان مبین ، رئیس مالیه رتبه ۵

مالیه کردستان آقای حاج میرزا فتح الله خان مستوفی ،

رئیس رتبه ۷ - آقای میرزا محمد خان مستوفی ، رئیس غیر مستقیم

اهل محل که یکی از آنها از طبقه علماء خواهد بود بتعین حاکم محل

رتبه ۶ - آقای هدایت الله خان شیبانی ، امین مالیه اورامان رتبه ۴
مالیه گلیایکان آقای میرزا غلامرضا خان افخم رتبه ۶ رئیس
مالیه سمنان آقان دکتر سید حسین خان مدرس رتبه ۴ ، رئیس
مالیه مازندران آقای میرزا ابراهیمخان اشرفی رتبه ۷ ،
 پیشکار مالیه - سید ابوالحسن خان میرسیاسی رتبه ۵ ، رئیس محاسبات
مالیه کرمانشاهان میرزا محمد خان وارسته رتبه ۸ ، پیشکار
 مالیه - منوچهر خان مفخم رتبه ۶ مفتش - میرزا علی اصغر خان
 مقدم رتبه ۵ ، رئیس محاسبات

مالیه بلوچستان میرزا علی اکبر خان وثوق رتبه ۶ ، رئیس
مالیه همدان عبدالعظیم خان ابراهیمی رتبه ۵ ، رئیس مالیه
 کاظم خان کیتی رتبه ۴ ، رئیس محاسبات

مالیه عراق میرزا داود خان وثیق رتبه ۶ ، رئیس مالیه
مالیه بنادر جنوب آقای میرزا حسن خان مشیری رتبه ۷ ،
 پیشکار مالیه - میرزا سید احمدخان اشرافی رتبه ۴ ، رئیس عایدات
 میرزا مصطفی خان دهقان رتبه ۴ ، امین مالیه دشتی و دشتستان
مالیه استرآباد میرزا فضل الله خان رتبه ۶ ، رئیس - میرزا
 یوسف خان صابری رتبه ۴ ، امین مالیه صحرا

مالیه تنکابن میرزا سید مهدیخان میرفخرائی رتبه ۶ ، رئیس مالیه
مالیه و انحصار ملایر و تویسرکان و نهاوند سلطان
 حسین میرزا فریدونی رتبه ۶ ، رئیس مالیه - میرزا علیخان قوام
 زاده رتبه ۵ ، رئیس انحصار نهاوند - میرزا حسن خان مستوفی
 رتبه ۵ ، امین مالیه نهاوند

صورت منتظرین خدمت رتبه ۷

میرزا محسن خان گرانمایه ، رئیس مالیه کاشان - عزت الله خان
 شجاعی ، رئیس خالصجات تبریز - نجفقلی میرزا معزی رئیس مالیه
 قرزین - میرزا یحیی خان قره خانیانس ، رئیس مالیه بوشهر - میرزا

تبصره - در صورتیکه انجمن ایالتی یا ولایتی در محل باشد دونفر از

مهدیخان دیهیمی ، معاون مالیه کرمانشاهان - میرزا علی اکبر خان باصر ، عضو انحصار - میرزا حسین علی خان کاظمی ، رئیس محاسبات خراسان - میرزا یحیی خان دهخدا ، عضو تفتیش کل - میرزا سید حسینخان عمید ، محاسب مقیم اصفهان

منتظرین خدمت رتبه ۸ - میرزا رضاخان خاوند ، رئیس مالیه

زنجان - میرزا داود خان علی آبادی . عضو کمسیون خرج - میرزا حبیب الله خان ریاضی ، رئیس مالیه اصفهان - میرزا عبدالله خان منجمی ، رئیس مالیه بنادر - آقای امیرجلال الدین خان غفاری ، معاون تفتیش - میرزا مهدیخان زاهدی ، پیشکار مالیه آذربایجان

منتظرین خدمت رتبه ۹ - میرزا احمد خان آذری . رئیس

مالیه گیلان - میرزا عبدالله خان وثوق ، نماینده مجلس - میرزا سید حسن خان زعیم نماینده مجلس - شیخ محمدخان مظاهر معاون وزارت مالیه سلطان محمدخان عامری ، نماینده مجلس - علینقی میرزا نوبان ، رئیس انحصار فارس - میرزا ابوالحسن خان بزرگ امید ، ناظر ممیزی فارس - محمد حسن میرزادولت شاهی ، رئیس محاسبات - میرزا شمس الدین خان جلالی معاون وزارت مالیه - میرزا علی اصغر خان طالقانی ، معاون خزانه داری کل - سلطان حسین میرزا رخشانی ، کفیل ارزاق

شرح	۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱	کنترالی ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱	درجات	۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱	رتبه
مشغولین ادارات مرکزی	۲۵۶	۴۳	۶	۳۱	۹۵۸
«ایالات و ولایات»	۸۵۲۷۸۸	۸	۲۱۲	۶۶۲۴۶۷۲۶۸۱۷۴۱۶۹۸۸	۵۴۲۶
جمع مشغولین	۴۱۴۴	۱۴۱۲۸	۳۴۳	۵۷۳۵۴۳۶۸۲۶۸۱۴۸۸۷	۶۳۸۴
منتظرین خدمت				۱۰۸۷۱۵۲۵۲۴۵	۳۸۴
جمع کل	۴۱۴۴	۱۴۱۲۸	۳۴۳	۶۸۱۴۲۵۲۲۰۲۹۱۹۳	۷۷۶۸

عوائد تذکره و شانسلری ۱۵۰۰۰۰۰ ر. وزارت عدلیه - عوائد تبر
محاکماتی ۲۰۰۰۰۰۰ ر. وزارت عدلیه - ثبت اسناد و املاک ۵۰۰۰۰۰۰ ر.
وزارت پست و تلگراف - پست ۵۷۰۵۰۰۰ ر. تلگراف بضمیمه
مخابرات دولتی ۷۵۵۷۰۰۰ ر. - مخابرات و مرسولات داخلی دولتی
۸۰۰۰۰۰۰ ر. - کشتی ها و پیمانی یونسکرس ۲۰۰۰۰۰ ر.
وزارت فواید عامه - شیلات (صید داخلی) ۳۲۹۰۰۰ ر. - معادن
۱۷۵۰۰۰۰ ر. - جنگل و میاه ۴۰۰۰۰۰ ر.

عوائدیکه برای مصارف مخصوصه از وجوه

مخصوصه به عایدات عمومی مملکتی منتقل شده

عایدات معارف مالیات راه ۶۰۶۶۰۷ ر. عایدات صحتی مالیات
راه ۱۳۶۱۹۴۶ ر. عایدات پوست بره ۲۴۰۰۰۰ ر. تا کس صحتی بندری
۱۴۰۰۰۰ ر. پنجاه درصد اضافه تا کس تذکره مرور درجات ۱ و ۲ و ۳
۷۰۰۰۰۰ ر. دریافتی از کمیانی نفت جنوب برای حقوق و مخارج
کمیسر دولت ۱۰۰۰۰۰ ر. دریافتی از بانک شاهنشاهی برای حقوق و
مخارج کمیسر دولت ۲۰۰۰۰۰ ر.

جمع بودجهای سالانه ۱۳۰۴ - ۲۴۷۶۷۵۹۴۰ ر. - سال ۱۳۰۵ -
۱۳۰۶ - ۲۵۶۴۷۱۹۴۰ ر. - سال ۱۳۰۷ - ۲۵۸۰۲۵۸۰۰ ر. - سال ۱۳۰۸ -
۲۷۶۸۵۷۲۹۷ ر. سال ۱۳۰۸ - ۳۱۱۱۲۴۴۰۴۰ ر. قران

ذخیره مصوبه مملکتی برای آخر سال ۱۳۰۸

بابت اصل و فرع لیره موجوده تا تاریخ ۲۵ اسفند ۱۳۰۷ ۱۳۰۳ - ۱۰ -
۱۷۸۵۹۳۶ ر. لیره پیش بینی عایدات نفت جنوب در سال ۱۳۰۸
۹۰۰۰۰۰ ر. لیره

جمع کل ذخیره آخر اسفند ۱۳۰۸ ۱۳۰۳ - ۱۰ - ۲۶۸۵۹۲۶ ر. لیره

شرح اعتبارات مصوبه ۱۳۰۸ مملکتی

وزارت دربار - کابینه سلطنتی - ولایت عهد - دفتر مخصوص

ماده بیست و سوم - ریاست مجلس سرباز گیری بهمه حاکم محل

و اعتبار تعمیرات ابنیه سلطنتی ۶۴۰ر۱۴۶ر۵ - مجلس شورای ملی ۹۲۰ر۹۶۳ر۶ - کابینه ریاست وزراء ۳۵۰ر۶۴۲ - بودجه عمومی وزارت جنگ ۹۸۰۰۰ر۰۰۰ - اعتبار قورخانه و هواپیما ۶۷۴ر۰۰۰ - مخارج محصلین اعزامی بارو یا ۶۷۴ر۰۰۰ - بودجه عمومی وزارت مالیه بانضمام اعتبار انتفاعی ۲۹۶ر۱۴۴ر۳۴ - اعتبار ممیزی املاک اربابی ۵۰۰ر۱ - اعتبار حقوق و مخارج اداری مؤسسه انحصار دولتی تریاک ۵۰۰ر۳ - اعتبار حقوق و مخارج مستخدمین کشتیرانی خارجه مالیه ۵۷۶ر۶۰۰ - « کمیسر نفت جنوب ۱۰۰ر۰۰۰ - اعتبار حقوق کمیسر بانک شاهی ۳۰۰ر۰۰۰ - مخارج ثبت خالصجات دولتی ۵۰۰ر۰۰۰ - اعتبار مساعدہ نقد و جنس رعایای خالصه که در سال بعد مسترد میشود ۱۰۰ر۰۰۰ - حق المضاربه مساعدہ های جاری خزانه داری کل از بانک ملی ۴۰۰ر۰۰۰ - حق العمل معاملات جاری دولتی توسط بانک ملی ۶۰۰ر۰۰۰ - اعتبار محکومیت های قانونی وزارت مالیه ۵۰۰ر۰۰۰ - اعتبار استهلاك اصل و فرع دیون عمومی ۷۵۴ر۳۸۴ر۷ - اعتبار حقوق منتظرین خدمت ۲۴۰۰ر۰۰۰ - اعتبار وظائف و شهریه و مستمریات ۳۱۵ر۹۶۰ر۵ - برای تصفیه تعهدات بودجهای سنوات ماضیه که بواسطه انقضای دوره عمل پرداخته نشده ۸۰۰ر۰۰۰ - اعتبار ادارات مرکزی وزارت داخله و حکام ایالات و ولایات ۳۰۰ر۱۷۸ر۵ - اعتبار اداره کل تشکیلات نظمیہ مملکتی ۵۰۷ر۵۳۸ر۱۷ - اعتبار ساختمان و تعمیر محاسن ۱۰۰ر۰۰۰ - اعتبار مخارج سر بازگیری ۲۰۰ر۰۰۰ - اعتبار اداره کل تشکیلات امنیه مملکتی ۶۰۰ر۱۱ر۱۳ - اعتبار اداره کل احصائیه و سجل احوال ۱۲۰ر۴۶۰ر۴ - اعتبار اداره کل صحیه ۹۰۶ر۱۶۰ر۷ - بودجه عمومی وزارت پست و تلگراف ۶۲۰ر۴۸۰ر۲۰ - بودجه عمومی وزارت فوائد عامه ۲۰۰ر۳۹۱ر۳ - بودجه عمومی وزارت عدلیه و تشکیلات

و نظارت آن با نماینده ارشد نظام و مسئولیت مشترک متوجه کاپه

ثبت اسناد و املاك ۶۰۰ر ۹۵۵ر ۱۵ - بودجه عمومی وزارت
خارجہ بضمیمہ اعتبار برای خرید اماكن برای سفارتخانهای ایران
در خارجہ ۷۰۰ر ۹۴۴ر ۱۰ - بودجه عمومی وزارت معارف بضمیمہ
اعتبارات اختصاصی از محل مالیات راه و صدی نیم (در سال ۱۳۰۸)
۷۵۵ر ۸۳۴ر ۱۸ - اعتبار برای تربیت اطفال رؤسای عشایر ۳۰۰ر ۰۰۰ر
اعتبار اعزام محصل بارو یا ۲۰۰ر ۰۰۰ر ۲ - اعتبار ماهیانہ دولت برای
مخارج غیر مترقبہ ۳۲۰ر ۰۰۰ر ۱۳ اعتبار مخارج سربازی دولت ۳۶۰ر ۰۰۰ر
اعتبار مخبرات و مرسولات دولتی ۸۰۰ر ۰۰۰ر ۸ اعتبار انعام دولت
۴۵۰ر ۰۰۰ر ۱۲ اعتبار آشنا کردن افکار عامہ بہ اوضاع ایران ۴۵۰ر ۰۰۰ر
اعتبار برای عمران خوزستان، لرستان، کردستان و بلوچستان
۱۰۰ر ۰۰۰ر ۱ - اعتبار خرید اراضی و ساختمان مؤسسات ضروری
فرود گاہ طیارات ۵۰۰ر ۰۰۰ر ۵ - اعتبار برای معاودت و کمک
مهاجرین بی بضاعت ایرانی کہ از بصرہ بایران معاودت نموده اند
۵۰۰ر ۰۰۰ر ۵ - اعتبار برای خرید کشتی و تعمیر کشتیهای موجودہ
در خلیج فارس ۴۰۰ر ۰۰۰ر ۴ - اعتبار برای تاسیسات عامہ المنفعہ
۱۲۰۰ر ۰۰۰ر ۱۲ -

بانک ملی - اعتبار برای سرمایہ بانک ملی مطابق قانون
۱۴۲ر ۲۰۷ر ۱۳۰۷ - ۵۰۰ر ۰۰۰ر ۵ - اعتبار برای سرمایہ بانک ملی از
سرمایہ حق المضاربه و دایم تقاعد ۳۵۰ر ۰۰۰ر ۳ - اعتبار برای منافع
اسهام دولت کہ مطابق قانون بر سرمایہ بانک ملی افزوده میشود
۴۸۰ر ۰۰۰ر ۴ جم بودجہای سالیانہ ۱۳۰۴ - ۸۰ر ۷۲ر ۱۵۹ر ۲۴۷

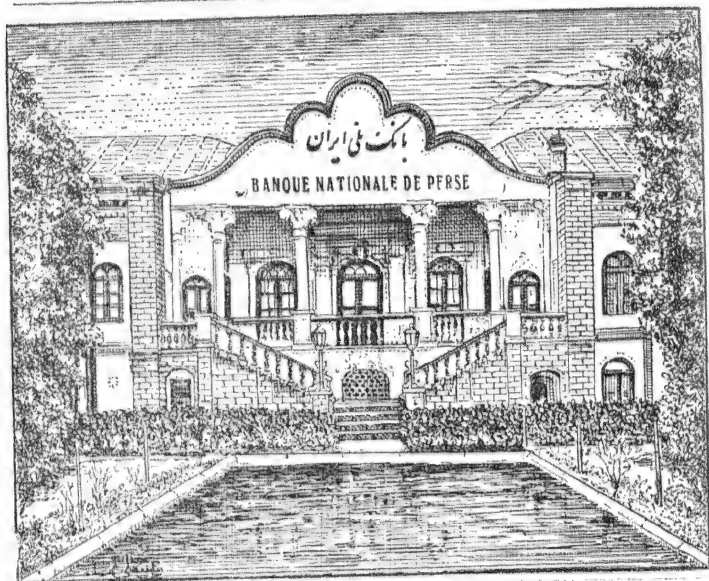
سال ۳۰۵ - ۶۵ر ۲۶ر ۲۱۵ر ۲۴۰

سال ۱۳۰۶ - ۴۰۹ر ۹۱۲ر ۲۶۰

سال ۱۳۰۷ - ۲۰ر ۹۱۷ر ۲۶۳ر ۲۸۱

سال ۱۳۰۸ - ۶۰۱ر ۵۲۴ر ۴۴۹ر ۲۴۹ قران از محل وجوه ذخیرہ برای
تہیہ و تکمیل مہمات قشونی کہ از صرفہ جوئیهای بودجہ ۱۳۰۸ و
۱۳۰۹ مسترد میشود ۶۰۰ر ۰۰۰ر ۶۰ قران « از وزارت مالیه »

اعضاء آن خواهد بود - مادہ بیست و چہارم - از روزی کہ برای

تشکیلات بانک ملی ایران

اولین جلسه سالیانه روز ۲۸ شهریور مطابق ۱۹ سپتامبر ۱۹۲۹
اولین جلسه سالیانه مجمع عمومی بانک ملی ایران تحت ریاست رئیس هیئت نظار
بانک جناب مستطاب اجل آقای بهاء الملک وزیر مالیه سابق منعقد گردید.
پس از اجزای تشریفات قانونی از طرف رئیس راجع بجزایان
امور بانک بشرح ذیل نطقی ایراد شد

« اولین دوره عمل بانک ملی ایران از ۱۷ شهریور ۱۳۰۷ (۸ سپتامبر
۱۹۲۸) شروع و به ۲۹ اسفندماه ۱۳۰۷ (۲۰ مارس ۱۹۲۹) منتهی میشود.
« بانک ملی در سال تأسیس از چندین جهة باشکالاتی مواجه شده
که رفع آن بسهولت ممکن نبوده این مؤسسه مایل نیست داخل جزئیات
امر شود ولی فقط از اظهار این نکته نمی توان خود داری نمود که
علاوه بر اشکالات راجع باستخدام اعضا؛ صلاحیت دار یکی از مشکلات
عمده مدافعه با احتراز متعولین از نزدیکی بیانک بود. انتشارات
بی اساس ولی بی نتیجه مغرضین نسبت بعدم اعتماد و سیردن و دایم
سربازگیری معین شده مجلس مزبور در محل معین شده رسماً افتتاح

باین مؤسسه جوان نیز گاهی در جریان بوده است. خوش بختانه این مؤسسه موفقیت حاصل کرد که اتهامات مزبوره را تکذیب نموده و بثبوت برساند که بانک ملی ایران يك شركت مستقل سهامی است که برطبق اصول تجارتی اداره می شود.

«اولین محاسبه که در دفاتر این مؤسسه مفتوح شده از طرف اعلیحضرت اقدس ارواحفاده بوده که درجشن افتتاحیه نیز اینمؤسسه را قرین افتخار فرموده اند.»

«تعداد حسابهای اینمؤسسه در آخر سال به ۱۰۲۹ بالغ بوده و بعد از آن به ۱۹۰۰ رسیده است.»

«عملیات یکطرف دفتر کل بمبلغ ۲۰۲۰۰۸۲۵۳۷۰۵ قران آخر سال بالغ بوده.»

«تصور میرود از اینکه این مؤسسه موفق شده است در اثر تعیین نرخ مساعدی برای فرع خود میزان فرع عمومی مساعده های بانگی را در سرتاسر مملکت تنزل دهد خدمتی بمملکت و دولت علیه نموده باشد و بدین وسیله بطور غیرمستقیم سبب شده که دولت علیه وجوه لازمه جهت مساعده ها را با شرایط مساعدتر از سنوات قبل بدست آورد.»

«منافع حاصله بانک ملی از نزول و حق العمل و غیره بمبلغ ۱۸۹۳۲۹۳۸۵ بالغ میشود در مقابل بابت مخارج بمبلغ ۸۰-۱۴۱۸۸۷۵ و منافع خالص بمبلغ ۴۷۴۵۱۸-۰۵ قران

«این مؤسسه پیشنهاد مینماید که منفعی از قرار صدی ۶ بمبلغ ۲۵۷۳۳۳-۳۵ تقسیم و بقیه که عبارت از ۷۰-۲۱۷۱۸۴ قران است بحساب جدید نقل شود.»

راپرت و بیلان سالیانه تصویب گردیده و بهیئت نظار و ریاست بانک مفاصدا داده شد

نظر باینکه اختیارات کلیه اعضاء هیئت نظار بر طبق اساسنامه

خواهد شد و مجلس مزبور علنی بوده مهردم میتوانند بعنوان تباشچی

بانك در موقع انعقاد اولین جلسه عمومی منقضى ميشد لازم بود شروع بانتخاب جديد شود لذا در نتیجه جناب مستطاب اجل آقاي بهاء الملك مجدداً بسمت ریاست منتخب گردیدند ،

نتیجه انتخابات بقرار ذیل است

جناب آقاي دکتر شنویند مستشار کل مالیه بسمت نیابت ریاست جناب مستطاب اجل آقاي نیر الملك رئیس دیوان عالی تمیز عضو (مجدد انتخاب شدند) جناب مستطاب اجل آقاي حسین قلی خان نواب عضو - آقاي منتخب الملك اسفندیاری عضو

جریان امور بانك بر طبق ماده شش اساسنامه بانك بشرح ذیل است :

وظیفه بانك تسهیل و سائل توسعه تجارت و فلاح و صناعت است در ایران :

الف - بانك میتواند بحساب جاری یا بمدت وجوهی قبول کند و ربح دهد . اوراق و اسناد تجارترا برای دفعه اول یا دفعات بعد تنزیل کند . بحواله داخله یا خارجه خرید و فروش برات کند . پول های خارجه و اسناد سهام استقراض شرکت ها را خرید و فروش کند . و سهام استقراضات و معاملات مالی دولت و بلدیة ها و شرکت های از هر قبیل و همچنین عملیاتیکه متضمن منافع ملی باشد شرکت نماید . برای مقاصد مسکوکاتی و غیره طلا و نقره وارده کرده و همچنین خرید و فروش طلا و نقره در داخله نماید . بروات برای وصول قبول کند . پرداخت های نقدی یا برواتی بعمل آورد ، اعتبار نامه ها بدهد بشرکت ها یا باشخاص در مقابل تضمینات کافی ، اعتبار حساب جاری باز کند . در مقابل مال التجاره که نزد بانك امانت گذارده میشود یا در مقابل بارنامه های بري یا بحری یا قبوض انبارهای عمومی (وارانت) که قانوناً اعتبار داشته باشند قرض دهد و بطور کلی هر قسم معاملات

حضور بهمرسانند بدون این که حق شرکت در مذاکرات مجلس را

بانکی معمولی بعمل آورد .

برای توسعه فلاح و صنعت بانک میتواند در حدود شرایط اساسی که از طرف هیئت مدیره با موافقت هیئت نظار معین میشود اعتباری که حتماً باید بواسطه وثائق معتبری تضمین شود بمدت مدید اعطا کند ولی عجله مجموع اعتبارات مزبوره نباید از يك خمس قسمت تادیه شده سرمایه سهامی بانک تجاوز کند

ب - بانک نمیتواند اموال غیر منقوله تملیک کند مگر برای احتیاجات خاصه خود یا برای نقد کردن مطالبات خود . بانک مجاز نیست که بدولت یا وزارتخانه های ادارات دولتی و بلدی قرض یا مساعدت بدهد مگر در موردیکه این مساعدت یا استقراض قبلاً بتصویب مجلس شورای ملی رسیده باشد . ولی ادارات بلدی که قانوناً شناخته شده باشند میتوانند بدون تصویب مجلس شورای ملی تا معادل صدی سی (۳۰٪) از عایدات مسلم سالیانه خود از بانک تقاضای مساعدت نمایند ج - در مورد تمام معاملات مذکوره در حرف (الف) و (ب) بانک مکلف است که دقیقاً بر طبق اصول تجارتی رفتار کرده و اصول راجع بتضمینات و اعتبارات بانگی را از نقطه نظر نقد کردن سرمایه خود کاملاً رعایت نماید .

د - بانک رهنی که بموجب قانون دهم آبانماه ۱۳۰۵ تأسیس شده است مربوط ببنک ملی ایران بوده مدیر یا رئیس هیئت مدیره بانک اخبارالذکر اداره کردن آنرا خواه مستقیماً و خواه بتوسط نماینده که از میان مستخدمین بانک ملی انتخاب مینماید عهده دار خواهد بود .

مجموع تعداد مستخدمین بانک ملی بانف بر ۳۶۰ نفر و شعبات این مؤسسه در نقاط ذیل دایر گردیده : اهواز - بارفروش - بوشهر - شیراز - دزداب - همدان - اصفهان - کرمان - کرمانشاه - مشهد - محمره - پهلوی - رشت - تبریز - و طهران بازار .

داشته باشند ماده بیست و پنجم - وظایف مجلس سربازگیری ازقرار

اسامی مدیران شعبات بشرح ذیل است :

اهواز : دکتر امیل سون هانری ن . با هوشی - بارفروش :
 ریشارد شون برکر - حسن خان احمائی - بوشهر : دکتر فرانس ایسفر دینک
 هران فرندیان - شیراز : دکتر لویس شارل فان لون - زین العابدین
 خان منتظمی - دزداب هلموت وورست - احمد فیاض زاده - همدان :
 کورت هارت من - عبدالغفار خان بهروز - اصفهان : هرمان شتیو
 محمد حسین خان بدیع مسعود - کرمان : استانیسلاس اشتینو - محمد تقی
 میرزا کیکاوس - کرمانشاه : دکتر لوتس کیل هامو - فضل الله خان
 امیر سپاهی - مشهد : دکتر کارل ارنست یونگ - حسین خان جلالی -
 محمره : ولف کانک ییون باوم - ژوزف ن . باهوشی - پهلوی : بارن
 ریشارد بدمن - عبدالحسین خان مفتاح - رشت : دکتر هانس ادلف
 بارترام - آنتوان خاشاب - تبریز : ارنست یدرمن - ابوالحسن خان صادقی
 طهران - بازار : هانری روست - علیخان شمس . « از بانک ملی ایران »

تشکیلات سجل احوال کل مملکت

احصائیه و سجل احوال کل مملکت بریاست جناب اجل آقای دکتر
 حسینخان بهرامی اعیاء السلطنه اداره میشود و مرکب است از یک اداره کل
 مرکزی و هفت ناحیه اداره کل مرکزی با ادارات ذیل منقسم میگردد :

۱ - اداره احصائیه بریاست میرزا مصطفی خان رام ، میرزا
 محمد خان نجم آبادی - میرزا ابوطالب خان نجد سمیعی ، متصدی
 سرویس تغتیش و رسیدگی - تاج محمد خان عامری ، متصدی سرویس
 محاکمات و تابعیت - فضل الله خان شاهمیری ، متصدی سرویس
 احصائیه - ۲ - اداره تحریرات بریاست میرزا علیخان فهیمی - میرزا
 علی خان فراهانی ، متصدی ضبط - ۳ - اداره سجل احوال بریاست
 میرزا فخرالدین خان وفا - حاج غلام علیخان کیهانی - ۴ - اداره

ذیل است : ۱ - امر دولت در احضار افراد بخدمت نظامی و عده

محاسبات بریاست رکن الدین میرزای احمدی - ۵ - اداره تفتیش
- حاج مرتضی میرزا قهرمان - میرزا ابوالقاسم خان جهانگیری -
علبنقخان سیف امیرحسینی - میرزا جواد خان وثوق

کلیه ایالات و ولایات مملکت بر هفت ناحیه منقسم و هر ناحیه بچندین
دفتر سجل و هر دفتر سجل به چند شعبه منقسم میگردد - دفاتریکه
در نواحی هفت گانه تا کنون تأسیس شده بامتصدیان آن ذیل درج میشود
۱ - ناحیه یک مرکز بریاست آقای دکتر سید حسین خان بنی صدر
دفتر سجل ولایتی طهران - میرزا محمد خان دانشور ، رئیس دفتر - صالح
خان امیر سهامی معاون -

دفتر سجل ولایتی ساوه - سید عباسخان دبیر ، رئیس - دفتر سجل
ولایتی قم ، سید فضل الله خان مصطفوی کفیل - دفتر سجل ولایتی
کاشان ، حبیب الله خان صلاحی رئیس - دفتر سجل ولایتی محلات -
مراد علی میرزا بیابانی کفیل

دفتر سجل ولایتی گلپایگان ، کمره ، خوانسار احمد خان مطلبی رئیس -
دفتر سجل ولایتی عراق میرزا تقی خان مقصودی رئیس - دفتر سجل
ولایتی قزوین نجم الدین میرزا احمدی رئیس - دفتر سجل ولایتی زنجان
سید صالح خان طباطبائی رئیس - دفتر سجل ولایتی سمنان اسمعیل خان
عمیدی رئیس - دفتر سجل ولایتی دامغان - میرزا ابوالقاسم خان یغمائی
رئیس - دفتر سجل ولایتی شاهرود محمود خان امامی رئیس -

۲ - ناحیه ۲ شمال بریاست آقای امان الله خان سیف - میرزا آقا
خان کیائی مفتش ناحیه - دفتر سجل ولایتی رشت عبدالحسین خان
برزین رئیس - دفتر سجل ولایتی لاهیجان عبدالحسین خان خواجهیها
رئیس - دفتر سجل ولایتی طالش سید آقای اسدی - دفتر سجل ولایتی
پهلوی میرزا یوسف خان اسفندیاری رئیس - دفتر سجل ولایتی آستارا
نصر الله خان فروزان رئیس - دفتر سجل ولایتی ساری و اشرف

سربازیکه در آن حوزه باید گرفته شود و مواردیکه مطابق این

جهانسوز میرزا دادگر رئیس - دفتر سجل ولایتی بار فروش عبدالرزاق خان بی نیاز رئیس - دفتر سجل ولایتی استرabad فضل الله خان فراهی رئیس - دفتر سجل ولایتی تنکابن عبدالعظیم خان کمانی رئیس - دفتر سجل ولایتی صحرا سید محسن خان قائم مقامی رئیس - دفتر سجل ولایتی آمل - حاج القاص میرزا سنجری رئیس

۳ - ناحیه ۳ شمال الغرب بریاست آقاي میرزا ابراهیم خان ممتاز غلامرضا خان سلطانزاده مفتش ناحیه - دفتر سجل ولایتی تبریز میرزا مصطفی خان نیساری رئیس - دفتر سجل ولایتی رضائیة و سلدوز بیوک خان فتحی رئیس - دفتر سجل ولایتی اردبیل نصرالله میرزا اسکندری رئیس دفتر سجل ولایتی مراغه میرزا احمد خان نوری رئیس - دفتر سجل ولایتی خوی و سلماس رضاقلی خان رفعتی رئیس - دفتر سجل ولایتی ساوجبلاغ عبدالله خان دبیر رئیس - دفتر سجل ولایتی قراجه داغ عبدالحسین خان شهابی رئیس - دفتر سجل ولایتی اورنق و انزاب محمد علیخان خیامی رئیس - دفتر سجل ولایتی خلخال حبیب الله خان مستوفی زاده رئیس دفتر سجل ولایتی صائین قلعه مصطفی خان حاتمى ، رئیس - دفتر سجل ولایتی سراب اسدالله خان حریری ، رئیس - دفتر سجل ولایتی گرم رود اسمعیل خان وزیری ، رئیس - دفتر سجل ولایتی هشت رود سعیدخان حکمی ، رئیس - دفتر سجل ولایتی ماکو علی اکبر خان قاضی زاده ، رئیس - دفتر سجل ولایتی دهخوارقان سیدحسین خان ناصری ، رئیس ۴ - ناحیه ۴ بریاست میرزا احمدخان دیوسالار ، دفتر سجل ولایتی همدان میرزا غلامحسین خان برومند رئیس - دفتر سجل ولایتی بروجرد هلیمتی خان معظمی گودرزی رئیس - دفتر سجل ولایتی کردستان - علی اصغر خان سهیلی ، رئیس - دفتر سجل ولایتی توپسرکان ابوالحسن میرزا جهانگیری ، رئیس - دفتر سجل ولایتی ملایر ابراهیم خان صمدی رئیس - دفتر سجل ولایتی نهاوند علی اصغر خان عطائی ، کفیل

قانون از خدمت نظامی دائماً یا موقتاً معاف میباشد برای حاضرین

دفتر سجل ولایتی گروس محمد علیخان اعتماد مقیمی ، رئیس -- دفتر
سجل ولایتی سقز فیروز میرزا دولتشاهی رئیس - دفتر سجل ولایتی
چایلق وبربرود - عباسعلیخان قهرمانی ، رئیس

۵- ناحیه ۵ جنوب بریاست آقای میرزا کاظم خان مدبر - عبد الحمید
خان فرهی ، مفنش ناحیه - دفتر سجل ولایتی اصفهان میرزا آقا خان
سختائی ، رئیس - دفتر سجل ولایتی شهرضا میرزا کاظم خان ایلچی ،
رئیس- دفتر سجل ولایتی چهار محال و بختیاری سید مرتضی خان
دادگر ، رئیس - دفتر سجل ولایتی شیراز غلامرضا خان حکیمی ،
رئیس - دفتر سجل ولایتی آباده غلامعلی خان قادری ، رئیس - دفتر
سجل ولایتی بوشهر علی محمدخان مفضل رئیس- دفتر سجل ولایتی
ناصری علی اصغر خان قوامی ، رئیس - دفتر سجل ولایتی آبادان
امیرعلی خان ضیاء نوری ، رئیس - دفتر سجل ولایتی محمره میرزا
احمدخان رفیعا ، رئیس - دفتر سجل ولایتی ذرفول زین العابدین خان
فرحمند، رئیس- دفتر سجل ولایتی شوشتر حاج محمد مهدی دهدشتی رئیس
۶- ناحیه ۶ جنوب شرق بریاست آقای میرزا عبدالله خان اسفندیاری
دفتر سجل ولایتی کرمان ، میرزا قاسم خان دیوان بیکی ، رئیس - دفتر
سجل ولایتی سیرجان مهدی آقا سام ، رئیس - دفتر سجل ولایتی
اقطاع ابراهیم خان بیجار سعید، رئیس - دفتر سجل ولایتی بسم عبدالله
خان آقازاده ، کفیل- دفتر سجل ولایتی یزد سید علاءالدین خان جلالی ،
رئیس

۷- ناحیه ۷ شرق بریاست آقای نعمت الله میرزا کامران - دفتر
سجل ولایتی مشهد میرزا باقر خان پروین ، رئیس - دفتر سجل ولایتی
تربت حیدریه محمد رضا خان تیمور تاش ، رئیس - دفتر سجل ولایتی
قوچان مسعودخان صمیمی ، رئیس - دفتر سجل ولایتی نیشابور عبدالله
خان مجیدیانی . رئیس - دفتر سجل ولایتی جام میرزا حسینخان کسرائی

قرائت میشود ۲ - اسامی اشخاصیکه در آن سال برای خدمت نظامی

رئیس - دفتر سجل ولایتی باخزر و خواف - میرزا محمدخان صدیق -
 رئیس - دفتر سجل ولایتی ترشیز - سیدباقرخان جعفری . رئیس - دفتر
 کنباد و فردوس - ابوالفتح خان ضیاء مقدم رئیس - دفتر سجل ولایتی
 سبزوار - سید محسنخان قائم مقامی . رئیس - دفتر سجل ولایتی بجنورد
 عباسخان مشکوة ، رئیس - دفتر سجل ولایتی بیرجند - نوربخش رئیس
 دفتر سجل ولایتی سیستان محمد ابراهیمخان کسرائی ، رئیس - دفتر
 سجل ولایتی طبس میرزا ابوالقاسمخان شهیدی ، رئیس

محل های دفاتر سجل ولایتی طهران

ارك ، خیابان نادری - دولت ، خیابان ظل السلطان مقابل مدرسه
 عالی طب - حسن آباد ، خیابان نادری - سنگلج ، چهار راه حسن آباد
 اوایل خیابان فرمانفرما - قنات آباد ، اواسط خیابان بلور سازی -
 محمدیه ، اوایل خیابان مشاور السلطنه - شرق ؛ خیابان ماشین فیما بین
 کوچه دردار و کوچه آبشار - بازار ، عباس آباد اواسط کوچه
 حمام چال - عود لاجان ، کوچه عزت الدوله - شهر نو ، اوایل خیابان
 کمیساریای سابق - شمیران ، قصبه تجریش - غار ، قصبه زاویه مقبسه
 (حضرت عبدالعظیم) - کن ، قصبه کن - لواسان ، افجه - دماوند ، قصبه
 دماوند - طالقان ، شهرک - فیروزکوه ، قصبه فیروزکوه - شهریار
 قصبه علی شاه عوض - ساوجبلاغ ، قصبه بردان - فشافویه ، حسن آباد ورامین
 قصبه شهر ورامین - خوار ، قصبه قشلاق بزرگ ، ایوانکی قصبه ایوانکی
خلاصه عملیات فوادی هفتگانه احصائیه و سجل احوال

تا آخر آبانماه ۱۳۰۸

اوراق صادره قبل از ۱۳۰۷ ناحیه يك ۱۰۹۵۹۱۸ ناحیه ۲
 ۱۸۲۲۶۲، ۵ ناحیه ۳ ۵۳۳۱۵، ۴ ناحیه ۴۴۴۹۰، ۵ ناحیه ۱۸۲۲۶۲، ۵
 ناحیه ۶، ۲۷۰۶۳ ناحیه ۷، ۱۱۴۹۶۴ جمع ۲۱۱۱۶۹۵
 جم مشمولین سنوات اربعه قبل از ۱۳۰۷ ناحیه اول ۳۸۹۱۵ دوم
 دعوت شوند مطابق دفاتر مستخرجه ارسالی وزارت جنگ و دفاتر

۴۵۸۸ سوم ۱۸۲۴ چهارم ۱۶۰۴۴ پنجم ۵۵۷۵ ششم ۱۳۰۱
 هفتم ۳۸۵۴ جم ۷۲۱۰۱- اوراق صادره یکساله ۱۳۰۷ ناحیه
 اول ۴۰۰۴۴۷ دوم ۲۶۸۷۳۴ سوم ۵۸۶۹۵۰ چهارم ۳۴۷۸۱۹
 پنجم ۳۳۵۶۵۲ ششم ۱۵۵۶۰۶ هفتم ۳۴۴۰۶۸
 جمع ۲۴۳۹۳۰۶ جم مشمولین سنوات اربعه ۱۳۰۷ ناحیه اول
 ۱۹۹۵۱ دوم ۱۸۵۹۷ سوم ۳۷۸۱۲ چهارم ۱۵۷۲۰ پنجم ۲۱۵۰۸
 ششم ۸۸۹۶ هفتم ۲۳۲۱۵ جم ۱۴۶۵۹۹ اوراق صادره هشتماه
 اول ۱۳۰۸ ناحیه اول ۸۸۵۴۶ دوم ۱۹۲۴۴۶ سوم ۳۸۶۸۷۱
 چهارم ۱۶۵۵۸۵ پنجم ۲۵۹۲۶۰ ششم ۸۲۳۷۵ هفتم ۲۸۱۵۶۹
 جم ۱۴۵۶۶۵۲- مشمولین سنوات خمس ۱۳۰۸ ناحیه اول ۳۳۰۷
 دوم ۹۸۳۹ سوم ۱۵۲۱۰ چهارم ۵۸۱۵ پنجم ۹۹۵۱ ششم
 ۱۴۱۳ هفتم ۱۷۱۸۰ جم ۶۲۷۱۵

خلاصه اوراق صادره و مشمولین سنواتی دفتر سجل ولایتی طهران از بدو تاسیس تا آخر آبان ۱۳۰۸

اوراق صادره تا اول سال ۱۳۰۷ - ۴۱۴۷۲۴ عملیات یکساله
 ۱۳۰۷ - ۲۲۹۶۵ عملیات ششماه اول ۱۳۰۸ - ۱۱۰۰۶
 جم ۴۴۸۷۹۵ مشمولین ۸۴ تا اول ۳۰۷ - ۷۰۵۳ - یکساله ۳۰۷ -
 ۳۱۳ ششماه اول ۳۰۸ - ۱۰۵ جم ۷۴۷۱ مشمولین ۸۵ - ۴۲۳۴
 ۱۵۹ - ۵۲ جم ۴۴۴۵ مشمولین ۸۶ - ۴۷۴۶ - ۶۹ - ۱۵ جم
 ۴۸۳۰ مشمولین ۸۷ - ۳۳۳۳ - ۱۴۶ - ۲۶ جم ۳۵۰۰ مشمولین ۸۸
 ۴۴ جم ۴۴ جم کل مشمولین ۲۰۲۹۵

تا آخر آبان ۱۳۰۸ جم کل اوراق صادره در تمام مملکت
 ۶۰۰۷۶۵۳ جم کل مشمولین سنواتی در تمام مملکت ۲۸۱۴۱۵
 « از احصائیه کل مملکت »

نفوس محلی يك يك بصدای بلند خواننده و حاضر وغائب معین شده

تشکیلات صحیه کل مملکتی

قسمت اداری - مرکز آقای دکتر سعید خان مالک (لقمان الملک)

رتبه ۹ رئیس کل صحیه و معاون فنی وزارت داخله - پروفیسور نوولر
 کنتراٹی مشاور فنی صحیه کل - میرزا سعید خان مجدی (منشی حضور)
 رتبه ۸ معاون کل صحیه - دکتر محمد خان مؤتین (مسیح الدوله)
 رتبه ۷ رئیس کابینه - میرزا سید ابراهیم خان الفت رتبه ۵ مترجم
 میرزا یوسف خان کافی رتبه ۴ - میرزا غلامرضا خان دبیر رتبه ۴ منشی
محاسبات میرزا مصطفی خان ناصر رتبه ۴ رئیس - میرزا
 جواد خان مولوی رتبه ۵ معاون - میرزا محمد خان بصیری رتبه ۴
 متصدی شعبه ادویه مخدره

امور فنی دکتر یوسف خان بزرگمهر (علیم السلطنه) رتبه
 ۸ رئیس اداره فنی و آبله کوبی - میرزا احمد خان مشیری رتبه ۴
 متصدی احصائیه آبله کوبی - دکتر شمس ملک آرا رتبه ۵ کحال
 مریشخانه ها - دکتر محسن خان سیاح کنتراٹی دندان ساز مریشخانهها
پرسنل و تقمیش دکتر رضا خان حکیم زاده صحت رتبه ۷
 رئیس - میرزا مهدی خان منشی زاده (مدبر السلطان) رتبه ۴ منشی
مریشخانه دولتی دکتر علی خان پرتو اعظم (حکیم اعظم)
 رتبه ۹ رئیس - دکتر عباس خان ادهم (اعلم الملک) رتبه ۹ رئیس
 قسمت طبی - دکتر محمد خان خلعت بری رتبه ۵ معاون - دکتر
 عنایت الله خان فرزار رتبه ۵ رئیس پلی کلینیک طبی - دکتر سید
 مهدی خان طرفه کنتراٹی رئیس پلی کلینیک جراحی - دکتر ابوالقاسم
 خان رسولی رتبه ۴ رئیس لابراتوار

مریشخانه وزیری دکتر مهدی خان ملک زاده رتبه ۸ رئیس

و اشخاص حاضر معاینه گردیده آنهائیکه قابلیت سر بازی ندارند

دکتر محمد خان حسابی متصدی قسمت طبی - دکتر میر باقر خان متصدی قسمت جراحی - دکتر سید عبدالوهاب خان سهرابی رئیس پلی کلینیک طبی - دکتر خسروخان پور مختار معاون قسمت جراحی

مریضخانه نسوان دکتر علیرضا خان بهرامی رئیس - خانم دکتر بن طیبیه - خانم عینی خانم نجم آبادی معاون قسمت داخلی خانم عنذرا خانم صفوی معاون قسمت خارجی

مؤسسه پاستور دکتر کراندل رئیس - دکتر سید حسنخان میر دامادی متصدی وا کسن سازی - دکتر حسین خان مشعوف متصدی قسمت سروا لوژی - میرزا احمد خان نجم آبادی متصدی قسمت شیمی - دکتر فتح الله خان معتمد متصدی امتحانات کلینیکی تیمور میرزا دولتشاهی متصدی تهیه مایه آبله - میرزا علیخان سنک میرزا مهدیخان ذوالریاستین ، پریاراتور

خلاصه عمل ۱۳۰۷ صحیه کل مملکتی

سرویس رادیو مؤسسه رادیو الکتروتراپی که از سال ۱۳۰۱ بکار نیفتاده و محسنات و منافع آن نیز معلومست دایر گردیده و نواقصی که داشت مرتفع نموده و فعلاً مشغول کار است و مورد استفاده مرضای ولایات نیز واقع شده است

خرید دوا یکی از لازمترین وسایل پیشرفت فنی صحی قسمت دوا بود که فوق العاده گران تمام شده و در عین حالی که بقیه کزاف تهیه میکردید ادویه هم خالص نبودند بدین جهت مقدار معتدله دوا از کار خانه ریدل Riedel آلمان خریداری و بولایات ارسال شده و میشود . کلیه ادویه ارسالی در سال ۱۳۰۷ سیصد و هفتاد و چهار صندوق بوده و قیمت آن در حدود ۱۵ هزار تومان است که بمصرف فقرا رسیده است

خارج و سند معاقت به آنها داده میشود ۳ - باسناد اشخاصی که

صورت کل احصائیه آبله کوبی در سنه ۱۳۰۷

جمع			اسم محل
تلقیح	معاینه	نتیجه	
۱۳۶۵۲	۱۰۹۱۰	۱۰۰۹۵	تهران
۳۲۳۷۴	۱۹۶۲۲	۱۵۹۴۳	» فوق العاده
۷۲۱۴	۶۵۲۶	۶۳۱۰	حومه تهران
۲۵۶۰۹	۲۰۷۴۲	۱۸۷۶۳	آذربایجان
۷۱۵۷	۶۸۳۴	۶۲۷۹	گیلان
۲۶۰۹۶	۲۲۳۸۶	۲۰۰۱۸	مازندران
۲۰۵۹۶	۱۲۶۷۵	۱۲۰۸۷	خراسان
۱۳۹۴۳	۷۵۴۳	۶۷۲۱	اصفهان
۹۷۶۶	۹۳۴۵	۸۶۰۰	کرمان
۲۶۰۱۸	۱۴۴۰۷	۱۳۲۵۹	فارس
۶۲۶۱	۴۴۹۳	۴۰۴۴	کرمانشاهان
۵۲۸۹	۲۷۴۲	۳۱۷۹	همدان
۸۰۵۹	۶۹۶۶	۶۱۹۲	یزد
۷۳۴۳	۲۳۲۷	۱۷۳۷	محال ثلاث
۴۵۹۴۵	۳۹۳۸۴	۳۶۹۷۲	ولایات متفرقه
۲۵۱۳۷۲	۱۸۷۹۰۲	۱۶۹۳۹۹	جمع

اعزام مفتشین آبله کوبی بولایات چند نفر مفتش بولایات و ایالات اعزام و دستور داده شد که در عین حالیکه مراقبت در عملیات آبله کوبان مینمایند خودشان نیز در تلقیح اهالی اقدام کنند و برای اینکه بعضی از اهالی که از تلقیح خود داری دارند و هنوز دچار خرافات و موهومات هستند جهت تلقیح حاضر شوند لایحه تلقیح اجباری بهیئت محترم دوات پیشنهاد شده که بتصویب مجلس شورای ملی برسد

استخدام مشاور فنی

برای اینکه تشکیلات صحیه کل مملکتی ایران مانند اصول

علمی امروزه و تشکیلات دول متمدنه اروپائی بشود برای ریاست مریضخانه جدید تهران و مشاورت فنی آقای پروفیسور موریس نوولمر استخدام شدند

مدرسه پرستاری نظر باینکه وجود پرستار بعد از طبیب حائز اهمیت کلی میباشد صحیه کل در نظر گرفت که مدرسه بعنوان بر طبق فصل دوم این قانون معاف میشوند رسیدگی کرده پس از

جمع کل تلقیحات در ۱۳۰۵ = ۱۱۰۲۲۱ نفر

جمع کل تلقیحات در ۱۳۰۶ = ۱۴۵۵۴۹ »

جمع کل تلقیحات در ۱۳۰۷ = ۲۵۱۳۷۲ »

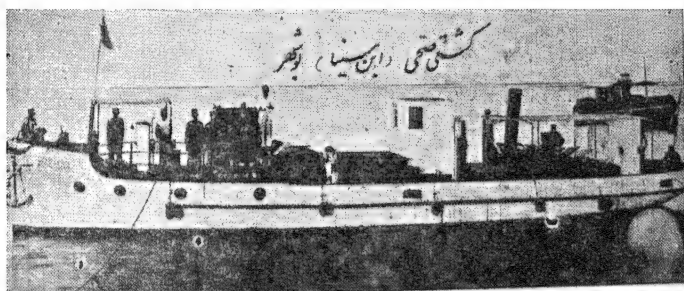
اضافه تلقیحات ۱۳۰۷ نسبت به ۳۰۵ = ۱۴۱۱۵۱ »

اضافه تلقیحات ۱۳۰۷ نسبت به ۳۰۶ = ۱۰۸۵۳۲ »

مدرسه پرستاری تأسیس و عده را تربیت و اصول پرستاری را تدریس نموده و پس از اتمام تحصیلات آنها را بمریضخانه های ایالات و ولایات اعزام دارد نظامنامه آن بانظر مشاور فنی و تصویب شورای عالی معارف تهیه گردید و حالیه عملی شده است .

تأسیس مریضخانه جدید در طهران

جسب الامر بندگان اعلی حضرت اقدس همایون شاهنشاهی ارواحنا فداء از اراضی جمشید آباد یکصد و شصت هزار ذرع مربع جهت ساختمان یکباب مریضخانه که در حدود هزار تختخواب داشته باشد خریداری و نقشه بنای آن نیز با مشورت مشاور فنی تهیه و در نتیجه مساعدتهای فوق العاده و ذقیمه وزارت جلبله دربار شروع بنا و مشغول پی ریزی شده

خرید کشتی صحنی

چون برای اجرای شرایط صحنی در بنادر و سائل کافی جهت ضد عفونی کردن اشیاء و لوازم و غیره لازم بود از محل صرفه جوئیها صحنیه کل کشتی موتوری بطول ۲۰ متر و بعرض ۴ متر با کلیه لوازم از قبیل ماشین اتو و و امباب فورمول و غیره تقریباً بمبلغ ۲۶ هزار تومان خریداری و یک نفر مکانسین کشتی نیز باماهی دوست تومان استخدام شد تصدیق حقانیت آنها در مقابل اسامی آنان در دفتر سر باز گیری

در نواحی ۹ گانه صحتی ولایات عموم اطبای صحتی بلدی مطابق نظامنامه بخدمات طبی و صحتی اشتغال داشته و مرضا را بجایا معالجه و بفقرای دواى مجانی داده و محصلین مدارس و اصناف را معاینه و مرضای آنها را معالجه نموده اند و در بنادر شمال و جنوب کشتیها عموماً معاینه شده اند و بطور کلی اطبای صحتی و بلدی در کلیه امور صحتی نواحی خود نظارت داشته اند

بطور خلاصه مرصاتی که بیستهای صحتی و مرصخانهای ولایات و مرصخانهای شهر طهران مراجعه نموده و تحت معالجه قرار گرفته اند ۲۵۹۶۳۸ نفر میباشد که باغلب آنها دواى مجانی داده شده است .

ناحیه ۱۰ — صحتیه مرکز

مرصخانه دولتی نواقص قسمت رادیو مرتفع و جدا مشغول کار میباشد تعمیرات مرصخانه باتمام رسیده و از خرابی جلوگیری شده است کلیه مرصاتی که بمرصخانه دولتی مراجعه و معالجه و مداوا شده اند ۴۲۹۱۰ نفر میباشد

مرصخانه وزیری

تعمیرات لازمه در بنای مرصخانه و رفع نواقص آن شده مرصاتی که مراجعه و معالجه شده اند ۱۳۸۳۱ نفر میباشد

مرصخانه نسوان

تعمیرات لازمه مرصخانه نسوان انجام شده و قریب ۷۰۰ نفر مرصی پذیرفته و معالجه شده اند

مؤسسه پاستور در ابنیه و عمارات مؤسسه پاستور مرمت و تعمیرات لازمه بعمل آمده و اسباب و آلات فنی کامل خریداری گردیده و هر يك از قسمتهای آن مرتباً با لوازم و وسائل کامل مشغول کار و پیشرفت و موفقیت کاملی نموده است

ذکر هلال را نموده و سند معاقبت به آنها میدهند ۴ - اشخاصی که

امتحانات لایراتوار که در این سال در مؤسسه مزبورہ بعمل آمده
 ۱۴۷۱ - مایہ آبلہ کہ ساختہ شدہ است ۷۶۶ ر ۰۰۷ نفر - مایہ ضدوبا
 ۱۲۲ ر ۸۸۹ نفر - مایہ ضد حصہ ۸۰۰ ر ۳ نفر - اشخاصیکہ توسط سٹک
 مظنون بہ ہاری کزیدہ شدہ و در مؤسسہ معالجہ شدہ اند ۷۰ نفر

پیشنہادات صحیہ کل ۱ - بنای قرنطینہ ہا و محل سکونت
 اطبای بنادر جنوب ۲ - تاسیس مریضخانہ ولو ہر قدر ہم کوچک باشد
 در ولایات ۳ - تاسیس مریضخانہ انفرادی جہۃ امراض مسریہ ۴ - خرید
 آلات و ادوات ضد عفونی ۵ - خرید وسائط نقلیہ جہۃ حمل مرضا
 ۶ - تخصیص بودجہ کافی برای صحیہ کل کہ بتوان مؤسسات صحی
 متناسبی تہیہ و آمادہ کرد

قسمت ولایات - آذربایجان دکتر سعید محمدخان موسوی
 کفیل صحیہ - دکتر اسمعیل خان سروری طبیب صحی سیار اورنق
 و انزاب - دکتر یونان خان حاتمی ساوجبلاغ - میرزا عیسی خان مرندی
 مرند - دکتر ابوالقاسم خان تقی رضائیہ - میرزا محمد حسن پور کافی
 خلخال - دکتر یوسف خان صالح زادہ ماکو - میرزا محمودخان بہروش
 جلفا - میرزا سعید رضاخان وکیل سراب و گرمسود - دکتر محمدعلی
 خان راشدی طبیب صحی سیار سلماس - محمد صادق خان آرامی
 آلان براغوش - میرزا علی البر خان سرخابی قراچہ داغ - دکتر
 مسرب ہارطونیانس دہخوارقان واسکو - میرزا محمد حسن خان
 شمس اردبیل و مشگین - دکتر غلامحسین خان یزشگی طبیب صحی
 بلدی تبریز - میرزا رحیم خان یزشگی طبیب صحی بلدی تبریز -
 دکتر مرتضی خان فریس خوی - دکتر عبدالعلیخان فرہود مراغہ
 و بناب - میرزا اسداللہ خان مشیر (مشیرالحکما) اردبیل - میرزا
 عیسی خان حافظالصحہ میانج - میرزا محمودخان مافی (مشیرالحکما) ماکو

گیلان دکتر علی خان امیر حکمت رئیس صحیہ گیلان - دکتر
 رضی اللہ خان روح طبیب صحی سیار لاهیجان - دکتر عبد الرشید
 در دفتر اسامی نامشان ذکر شدہ ولی بواسطہ مسافرت یا مرض

خان صفائی لنگرود .. دکتر عبدالله خان پرویزیان خسته طوالش ..
 دکتر هابک هانری وارطانی رئیس قسمت طببی مریمخانه خیریه رشت
 دکتر حسین خان مقدم رئیس و جراح .. سعادت الله خان ذوالخیر طبیب
 صحیحی پست امدادی رشت .. دکتر منوچهر خان هدایت طبیب کشیک
 مریمخانه خیریه رشت .. خانم زهرا خانم نابت قابله بلدی رشت .. خانم
 زلیخا خانم علی خانی قابله بلدی لاهیجان .. علیرضا خان پاکپور صحیحی
 بلدی لاهیجان .. تقیخان فیلسوف پست امدادی لاهیجان .. میرزا
 محمد خان سیگارودی صحیحی بلدی لنگرود .. میرزا محمد سنائی رودسر
 دکتر علیخان شفاصحیحی بلدی رشت .. دکتر عباسزاده صحیحیه و قرنطینه
 بندر پهلوی .. دکتر فریدی آستارا .. دکتر عباسخان نعیمی رئیس و
 جراح بیمارستان بندر پهلوی .. دکتر علی اکبر خان بهزادی رئیس
 قسمت طببی بیمارستان بندر پهلوی .. دکتر در استپاف (آشت)
 صحیحی بلدی و میکروب شناس .. منصوره خانم قابله بلدی بندر پهلوی
 مرتضی خان معین طبیب بیمارستان

هازندران دکتر حسین خان خصوصی کفیل صحیحیه مازندران
 دکتر حسن خان پزشکی طبیب صحیحی سیار ساری .. دکتر نصره الله
 خان شریف آمل .. دکتر حبیب الله خان پزشکی تنکابن .. میرزا مراد
 اقدس کجور .. دکتر احمد خان سیاسی نور .. میرزا عبدالحسین خان
 دبیری شفا هزار جریب .. میرزا مهدیخان طبیب الهی اشرف .. سید
 زین العابدین خان اشرف الحکماء سواد کوه .. سید آقا خان
 فرزانه تنکابن .. میرزا مسیح علی کیائی تنکابن .. میرزا محمد خان
 شفائی تنکابن .. دکتر احمد خان تیرگری صحیحی بلدی مشهد سر ..
 رحمن زاده کبیر معاون طبیب .. دکتر واهرام کاج برونی رئیس و
 جراح مریمخانه بار فروش .. دکتر علی خان رشدی رئیس قسمت طببی
 مریمخانه بار فروش .. فروغ الله خان بهزاری صحیحی بلدی بار فروش
 نصرالله خان تیرگری دواساز مریمخانه بار فروش .. خانم لقا خانم

توانند حاضر شوند و نماینده فرستاده باشند از نماینده آنها تحقیقات

اتحادیه رشتی قابلہ بلدی - میرزا سید محمدخان حکیمی صحی بلدی
آمل - میرزا عبدالله خان فخمی ساری

استرآباد دکتر عباسخان سپهر کفیل صحیہ - دکتر ایراکلی
داختان کاذرطیب صحی سیار گنبدقاپوس - دکتر باقر خان هنرمند
بندر جز - ذبیح الله خان پاکپور طیب فندرسک و رامیان - میرزا
محمد خان پزشکی صحی بلدی استرآباد - دکتر مهدیخان فیلسوف
زاده بندر جز

خراسان و سیستان دکتر سید ابوالقاسم خان قوام رئیس
صحیہ خراسان و سیستان - دکتر البص آفان طیب صحی سیارنیشابور
میرزا محمد خان شفائی باجگیران - علیرضا خان ضیائی تربت حیدری
دکتر سید ابوالقاسم خان ممتاز گناباد - میرزا ذلامرضا خان لقمان
پزشکی فردوس (نون) - میرزا حبیب الله خان سعیدی جوین - میرزا
عبد الباقی قوام نصیری شیروان و اسفراین - دکتر محسن خان
زاهدی سیستان - دکتر عماد الدین خان خواجوی دزداب - دکتر
اسمعیل خان مجاهدی درجز - دکتر حیدر خان رشاد بجنورد - میرزا
آقا مؤید قرشی قوچان - دکتر غلامحسین میرزا جهانبانی قاینات -
میرزا عبدالرحیم خان قدیمی تربت جام - میرزا حسنخان مجد طبس
دکتر حسنخان افتخاری - دکتر مظفری - دکتر اعتمادی طیب
صحی بلدی مشهد - دکتر قاسمخان غنی رئیس مریضخانه حشمتیه
سبزوار - میرزا عبدالحسین خان پزشکی قوچان - مهر علیخان
افلاطونی تربت حیدری - دکتر فتحعلی خان صبا بیرجند

کرمان و بلوچستان دکتر سید حسنخان میر علائی کفیل
صحیہ کرمان - میر هاشمخان میر حسینی طیب سیار بم و نرماشیر
میرزا حسنخان رفعتی سیرجان - میرزا محمد خان حافظی رفسنجان
میرزا عیسی خان وزیر طیب بلدی کرمان - میرزا علیخان یگانه
میرزا ابوالقاسم خان کریمی رفسنجان

لازمه بعمل آمده علل عدم حضور و لیاقت و عدم لیاقت و معافیت و عدم معافیت

فارس دکتر فضل الله خان اصغر زاده رئیس صحنه - دکتر بهجت وصال معاون صحنه - دکتر معین احمد زاده طبیب سیار - میرزا ابوالقاسم خان لقمانیان طبیب سیار بهبهان - میرزا محمد علی خان حقیقت کیش آباده - میرزا آقا بزرگ خان حکیم اول کازرون - دکتر بنی هاشمی فارس - دکتر فضل الله خان زاهدی فارس - میرزا آقا خان فرید طبیب بلدی کازرون - میرزا عبدالله خان دانشور شیراز

بنادر جنوب دکتر ابوالقاسم خان بهرامی رئیس کل قرنطینه های خلیج فارس و مریشخانه بوشهر - دکتر علیخان عمیدی طبیب قرنطینه بوشهر - دکتر مهدی خان قدسی رئیس قرنطینه و صحنه محمره - دکتر محمد علیخان مؤید حکمت بندر عباس - دکتر سیدکظم خان هاشمی لنگه - دکتر ابوالقاسم خان منیری هنگام - دکتر نور الهدی اشرف طباطبائی میناب - دکتر غلامخان عمید زاده جاسک - دکتر شمس الدین خان فلاطونی چاهبهار - علیرضا خان ثاقب دواساز صحنه بندر بوشهر - علی اکبر خان صحت محمره - ابراهیم خان شیمیا بندر عباس - فخر الدین خان ایران بدبندر لنگه - دکتر یدالله خان پورمند طبیب صحنه و قرنطینه آبادان

خوزستان دکتر تقی خان دانشمند رئیس صحنه - دکتر محمود خان پابور طبیب صحنی سیار شوشتر - دکتر محمود خان فیلی رئیس مریشخانه سیار خوزستان - حسین خان غربی افشار دواساز - منشی زاده (حسنخان) و سید جلال خان یزدانی انفرمیه - سید حسن خان مؤیدی طبیب صحنی دزفول - میرزا حسین خان طباطبائی ناصری

بروجرد و لرستان دکتر فتح الله خان بینا طبیب صحنی سیار بروجرد - میرزا سید حسن خان طیار خرم آباد - میرزا تقی خان مملکی بروجرد و چایلق - دکتر منوچهری پشتکوه - میرزا نعمت الله خان دهناد طبیب بلدی بروجرد - خانم نیره خانم برومند قابل صحنه بروجرد

آنها در مقابل اسمشان قید و سند مقتضی نماینده آنها داده خواهد شد

کرمانشاهان دکتر سرور کرمبلی رئیس صحنه کرمانشاهان
 دکتر مرتضی خان معلم رئیس صحنه و قرنطینه قصر شیرین - دکتر
 علی اکبر خان زمانی طبیب صحنی سیار باوندپور - میرزا سید علی
 صدر الاطباء ماهیدشت - دکتر محسن خان زاهدی سنقر و کلپائی
 میرزا عبدالحسین خان الهامی طبیب بلدی کرمانشاه - میرزا ابوالقاسم
 خان حکیمی طبیب مسلخ کرمانشاه - بلقیس خانم گوهری قابله کرمانشاه
 ابوالقاسم خان پاشائی طبیب بلدی کنگاور - قدرت الله خان مجیدی
 باوندپور - میرزا موسی خان جعفرپور ماهیدشت

کردستان دانیال خان امینی طبیب بلدی و کفیل صحنه کردستان
 اسدالله خان حافظی طبیب سیدارسقز و بانه - دکتر داود خان معاضدگروس
زنجان نادر میرزا نادرشاهی طبیب سیار زنجان - دکتر علی محمد
 خان نوائی معاون طبیب زنجان - میرزا موسی خان سعد حکیمیان
 طبیب بلدی زنجان - سید حسین خان اشرف الحکماء خرم دره
همدان دکتر مهدیخان بدیع رئیس صحنه - میرزا ابوالقاسم
 خان روان بخش و سلیمان عزیز طبیب صحنی سیار همدان - میرزا
 هادی خان مجید زاده طبیب مقیم مریمخانه همدان - دورا خانم شیرازی
 قابله - میرزا یوسف خان راستان رئیس مریمخانه اسد آباد - میرزا
 حسن خان منشی زاده معاون طبیب

اصفهان دکتر سید احمد خان احتشام رئیس صحنه - دکتر
 عبدالله خان ریاحی سیار چهار محال - میرزا محمد مجید الحکما طبیب
 سیار رود شتین - سعید شهاب الدین محبی الیکمه اردستان - دکتر
 ابراهیم خان لیبب شهرضا - میرزا محمد باقر مجد الاطباء لنجان -
 دکتر مسیح دانشور علوی - میرزا نورالله خان دانشور علوی طبیب
 بلدی اصفهان - میرزا محمد علیخان دانشگر بلدی شهرضا

یزد دکتر محمد خان طاهری رئیس صحنه - میرزا احمد فیلسوفی
 طبیب سیار اردکان و ممید - میرزا مصطفی مسیح پشتکوه و پیشکوه
 ۵ - دفاتر ارسالی وزارت جنگ با دفاتر نفوس محلی تطبیق شده در

میرزا حسینعلی فلسفی (تاج الحکما) نائین میرحسنخان کیانوش مهریز و بافق و مهاباد-میرزا عبدالرسول پژوهی وسید محمد مدرس طبیب صحی بلدی

کاشان دکتر عبدالله خان سینا طبیب سیار کاشان -- میرزا قوام الدین صحت نظنز -- حسین علیخان کیلائی طبیب بلدی کاشان

قم و محلات دکتر سید محمود خان مدرس زاده طبیب صحی سیار قم -- دکتر محمد حسینخان حافظی طبیب سیار محلات - میرزا آقا خان سعدالحکما طبیب بلدی قم -- امین الله خان فرید محلات

عراق دکتر سید محمد خان هنجنی طبیب صحی عراق -- میرزا حسنخان هوده آشتیان و تفرش -- غلامحسین خان سراجی طبیب بلدی **ولایات ثلث** میرزا حسن خان بزشگزار طبیب سیار نهاوند دکتر حسینخان احسان طبیب و رئیس مریشخانه ملایر -- میرزا ابراهیم کیانی طبیب سیار تویسرکان

گلپایگان و کمره و خوانسار میرزا حسین خان ططائی و میرزا محمودخان اشراقی طبیب صحی سیار - میرزا محمد خان زهرائی طبیب صحی خوانسار

قزوین دکتر احمدخان آذرنوش طبیب صحی سیار قزوین - میرزا غلامحسین خان ایران پور طارم سفلی - میرزا موسی خان سعیدیان رامند و دشتابی - میرزا احمدخان طبیب زاده خرقان

سمنان و دامغان دکتر سید سیف الله خان ضیائی طبیب صحی سیار سمنان - میرزا آقاخان مهینی سنگسر و شه میرزاد - حبیب الله خان وثوق جندق و بیاباک - دکتر علیخان شاملو دامغان - میرزا سید محمد خان قائمی بلدی دامغان - علیخان حافظی سمنان

شاهرود دکتر محمد خان مازی طبیب سیار شاهرود

اطراف طهران دکتر سید حسنخان افتخار طبیب صحی شهریار سید عبدالله سیار شهریار - میرزا تقی خان کرج - دکتر

صورت اختلاف علل و موجبات آن تحقیق و بر طبق آن تحقیقات

ابوالقاسمخان رهنما گردان - میرزا حسنخان بزشکی ینگامام - حاج محمد خان ساطمی اشتهاارد - میرزا موسی خان حاذقی شمیرانات - علیمحمدخان شریف ساوه و زرند - یحیی خان سیدالحکماء ورامین - میرزا عباسخان حافظی خوار - دکتر محمدخان مجرب ابوانکی - دکتر محمد خان فقیهی غاروفشافویه - میرزا علیخان وثوقی دماوند و رودهن - عزیزالله خان طبیب زاده فیروزکوه - دکتر حسنخان زمانی شهریار - دکتر علی اصغرخان حشمت بلدی شمیرانات

اطبای درجه اول طهران متخصصین امراض داخلی

- ۱ - آقای دکتر محمد حسن خان ادهم حکیم الدوله ۲ - آقای دکتر محمد حسین خان ادهم لقمان الدوله ۳ - آقای دکتر امیر خان اعلم امیر اعلم ۴ - آقای دکتر علی اصغر خان نفیسی مؤدب الدوله ۵ - آقای دکتر علی خان پرتو اعظم حکیم اعظم ۶ - آقای دکتر عباسخان لقمان ادهم اعلم الملک ۷ - آقای دکتر خلیل خان ثقفی اعلم الدوله ۸ - آقای دکتر محمد خان علا ۹ - آقای دکتر نصرالله خان سیف سیف الاطباء ۱۰ - آقای دکتر ابوب خان

- متخصصین در قسمت جراحی ۱ - آقای دکتر سعید خان مالک لقمان الملک ۲ - آقای دکتر حسین خان معتمد ۳ - دکتر ماکداول ۴ - دکتر بلر ۵ - آقای دکتر میر باقرخان دکتر میر ۶ - آقای دکتر خلعت بری ۷ - آقای دکتر حاذق الملک

- متخصصین در قسمت کحالی ۱ - آقای دکتر علیرضا خان بهرامی مذهب السلطنه ۲ - آقای دکتر نجات الله خان بینا ۳ - آقای دکتر لسان الحکماء سابق ۴ - آقای دکتر اسمعیل خان مرزبان متخصص امراض نسوان در فنون قابلیگی ۱ - خانم دکتر پن طبیبه مریمخانانسونان ۲ - دکتر زهرا خانم شیدائی ۳ - خانم دکتر رفیعہ خانم امین

عمل میشود و پس از اتمام عملیات دفاتر مذکوره بسته شده و بامضاء

متخصص رادیولوژی آقای دکتر حبیب عدل
 متخصص دندانسازی آقای دکتر محسن خان سیاح دندانساز
 متخصص در امراض گوش و حلق و حنجره آقای دکتر حبیب عدل
 آقای دکتر بلر « از صحبه کل مملکتی »

تشکیلات امنیه کل مملکتی

اداره امنیه کل مملکتی تحت ریاست آقای سر تپ مرتضی خان یزدان پناه
 که ضمناً عهده دار ریاست تفتیش کل نظام نیز میباشند و معاونت سر هنك
 محمد حسین میرزا جهانبانی است

۱ - **کابینه** که عهده دار تنظیم مراسلات وارده و صادره و
 توزیع آنها است دارای شعبات هفت تحریریه - توزیع و صدور مراسلات
 و مرموزات است

ب - **دائرة تنظیمات** بریاست نایب سر هنك مهدیخان
 معتمدی دارای شعبه سجلات و استخدام نفقات - شعبه تشکیلات و
 احصائیه و تقسیم قواء - شعبه نقشه کشی

ج - **دایره امور قضائی** بریاست یاوز رفیع خان بدیمی
 دارای شعبات تعقیب سارقین تحقیق و دعاوی

۲ - **تفتیش** بریاست نایب سر هنك محمود خان امیر سرداری

۳ - **ارکان اداری** بریاست سر هنك میرزا علیخان مهدوی دارای
 شعبه رسیدگی - صدور اسناد - معزی محاسبات - خزانه داری
 شعبه تدارکات

۴ - **صحیه** بریاست سر هنك دکتر سید حسنخان طباطبائی دارای
 يك باب مریمضخنه مرکزی .

۵ - **دیوان حرب عادی** - بریاست سر هنك علیخان سمعی

۶ - **مدارس** بریاست نایب سر هنك حسامالدین میرزا مرکب از

تمام اعضاء مجلس خواهد رسید ۶ - پس از موضوع کردن معافین

مدرسه معین نایبی و مدرسه وکیلی -- ضمناً ده نفر شاگرد هم برای تکمیل تحصیلات به مدارس ژاندارمری فرانسه اعزام گردیده اند

قسمتهای امنیه مرکب است از (۶) فوج و (۸) گردان مستقل بشرح ذیل :

فوج نمره ۱ مرکز بفرماندهی سرهنگ علی اکبرخان امیراحمدی طهران يك قسمت حفاظت وزارتخانهها - ادارات - مؤسسات دولتی - بانكها سفارتخانهها - قسمت دیگر محافظت حومه طهران -

گردان نمره ۲ قزوین بفرماندهی یاورنصراللهخان سیف قزوین خط طهران - خط همدان - خط گیلان

فوج نمره ۳ آذربایجان - بفرماندهی نایب سرهنگ ابوترابخان شفیع تبریز زنجان - میانج - سراب - اردبیل - خلخال - مراغه - میاندواب - صائین قلعه - مرند - خوی - جلفا - رضایه

گردان نمره ۴ کرمانشاهان - بفرماندهی یاور ابوترابخان مجید، کرمانشاهان خطوط همدان - کردستان - خط سرخدی غرب - پشتکوه - کنگاور

گردان نمره ۵ همدان - بفرماندهی سلطان اسمعیلخان امیر رفیعی (کفیل) همدان خطوط (همدان - ملایر) توپسراکان ونهاند و بروجد، کردستان وگروس و کرمانشاهان

فوج نمره ۶ خوزستان - بفرماندهی نایب سرهنگ محمدخان غفاری ناصری دزفول - شوش - رامهرمز - بهبهان - بندار - سرحدات جنوب غربی تا ساحل شط العرب

فوج نمره ۷ فارس - بفرماندهی نایب سرهنگ حسینعلیخان همایون ، شیراز - کازرون - بوشهر - جهرم - فسا - آباده - نیریز

فوج نمره ۸ کرمان - بفرماندهی یاور صادقخان فروهر کفیل - کرمان - یزدناین - عباسی - شهر بابک - بم - سیرجان - دزداب

از خدمت نظامی از مجموع عده بقیه افراد قابل قرعه بطبقات سه گانه

گردان نمره ۹ سیستان - بفرماندهی یاور سید محمدخان میر
جهانگیری نصر آباد - بیرجند - خواف - قائن - بجنورد - خطوط
سرحدی افغانستان

فوج نمره ۱۰ خراسان - بفرماندهی سرهنگ اکبر میرزا
قهرمان پور - مشهد - سبزوار - طون - طبس - تربت حیدری -
سرخس - شیروان

گردان نمره ۱۱ دامغان - بفرماندهی یاور سید حسین خان
معینی - دامغان - سمنان - شاهرود

گردان نمره ۱۲ قم - بفرماندهی یاور رضا قلیخان قائم مقامی -
قم - کاشان - عراق - گلپایگان - خونسار - کمره

گردان نمره ۱۳ اصفهان - بفرماندهی یاور سید صادقخان
مؤمنی اصفهان - نائین - قم - اردستان - شهرضا

گردان نمره ۱۴ لرستان - بفرماندهی یاور علیرضاخان مشیر
وزیری ، بروجرد ، خرم آباد - دزفول

علاوه بر قسمت های فوق يك گردان در بلوچستان و قسمتهائی
هم از ایلات (ترکن - بلوچ - کردستان) در استخدام امنیه میباشد
در هذه السنه پستهای امنیه ناصری نواقص خود را مرتفع و در
محلای لازم کمال تقویت شده اند و در نظر است در سال آتی به خطوطی
که فاقد پست امنیه میباشد پست بندی شوند علاوه بر خدمات پستی
تمام اجرائیات مالیه مملکت بعهده اداره امنیه بوده و در تمام مراکز
مالی قوای لازم تحت اختیار رؤسای مالیه و انحصار گذارده شده است

عملیات امنیه در ششماهه دوم ۱۳۰۷ و ششماهه اول ۱۳۰۸
قتلهائیکه قاتلین آنها بوسیله امنیه کشف و دستگیر شده ششماهه
دوم ۱۳۰۷ - ۸۶ نفر - ششماهه اول ۱۳۰۸ - ۸۹ نفر جمع ۱۷۵ نفر

مذکوره در ماده (۸) تقسیم میشوند و پس از آن عده لازمه از

قتلهائیکه قاتلین آنها هنوز دستگیر نشده و تحت تعقیب میباشند ۶۹ نفر - ۸۲ نفر جمع ۱۵۱ نفر مصادمات و جنک امنیه با اشرار ۴۳ فقره - ۱۷۳ فقره جمع ۲۱۶ فقره - امنیه هائیکه در نتیجه مصادمات مجروح شده اند ۴ نفر - ۲۹ نفر - ۳۳ نفر - امنیه هائیکه در نتیجه مصادمات مقتول شده اند ۵ نفر - ۱۷ نفر - جمع ۲۲ نفر - اشراریکه در نتیجه تعقیب امنیه مجروح و دستگیر گردیده اند ۲۳ نفر - ۱۹۲ نفر جمع ۲۱۵ نفر - اشراریکه در نتیجه تعقیب امنیه مقتول گردیده اند ۶ نفر ۱۱۲ نفر جمع ۱۱۸ نفر - سرقتهای کشف شده که سارق دستگیر و اموال بصاحبانش مسترد گردیده ۲۵۴ فقره - ۳۹۷ فقره جمع ۶۵۱ فقره - سرقتهای کشف شده که سارق دستگیر نشده تحت تعقیب است ۱۲۹ فقره - ۲۶۸ فقره جمع ۳۹۷ فقره - واقعات مربوطه بخیانان ۴۳ فقره جمع ۴۳ فقره - واقعات مربوطه بجنحه ۸۵ فقره ۲۲۲ فقره جمع ۳۰۷ فقره واقعات مربوطه بخلاف ۱۲۷ فقره - ۷۳ فقره جمع ۲۰۰ فقره - اشیاء مفقوده که در خطوط مستحفظی امنیه کشف و بصاحبانش مسترد گردیده ۳۵ فقره - ۵۸ فقره جمع ۹۳ فقره - نظامیان فراری که بوسیله امنیه دستگیر و بقسمت های مربوطه تسلیم شده ۴۹ نفر ۲۱۸ نفر - ۲۶۷ نفر - غیر نظامیان فراری که بوسیله امنیه دستگیر شده اند ۳۰ نفر - ۶۰ نفر جمع ۹۰ نفر - مظنونین و مقصرین که در خطوط ارتباط بدرقه شده اند ۲۷۸ نفر - ۷۶۹ نفر جمع ۱۰۴۷ نفر - احضاریه های عدلیه که بوسیله مامورین امنیه بر ویت رسیده ۴۲۲۶ ورقه - ۷۵۶۸ ورقه جمع ۱۱۷۹۴ ورقه - احکام عدلیه که بوسیله مامورین امنیه اجراء شده ۱۱۸۵ ورقه - ۱۱۰۹ ورقه جمع ۲۲۹۴ ورقه - ارجاعات سایر ادارات لشکری و کشوری که بوسیله مامورین امنیه اقدام شده در ششماه دوم ۲۰۷ - ۲۶۹۲ فقره و ششماه اول ۳۰۸ - ۲۴۷۱ فقره و جمع ۵۰۶۳ فقره « از امنیه کل مملکتی »

مپان آنها بقرعه تعیین میشود - ماده بیست و ششم - قرعه باید علنی

تشکیلات کل نظمیه مملکتی

اداره مرکزی آقای

سرتیپ محمد صادقخان کوپال
رتبه ۸ ، رئیس کل تشکیلات
نظمیه مملکتی - نایب سرهنگ
سید مصطفی خان راسخ قائم
مقامی رتبه ۶ ، آجودان کل
آقای میرزا علیرضا خان
علی آبادی رتبه ۶ ، رئیس
اداره کابینه - آقای میرزا
صادقخان صادقی رتبه ۶ ،

منشی دایره سیاسی
آقای سرتیپ صادقخان کوپال
رئیس کل تشکیلات نظمیه مملکتی

دائرة محاسبات نایب سرهنگ شاهزاده عیسی میرزا اسکندری
رتبه ۷ ، رئیس دائرة محاسبات - مسیو برش رتبه ۶ ، مفتش - سلطان
عیسی خان پیشرویان رتبه ۵ ، رئیس شعبه مباشرت - سلطان سید محمد
علیخان امام قیسی رتبه ۵ ، رئیس شعبه مخزن

دائرة سجلات آقای غلامحسین میرزا معزی رتبه ۶ ، رئیس - نایب
اول میرزا علی خان پارسا رتبه ۴ ، معاون

دائرة صحیه دکتر محمود خان ثقفی رتبه ۶ ، رئیس - دکتر
تقی خان ثقفی ، طبیب - دکتر خسرو خان ، طبیب مخصوص محبس - دکتر
محمد خان خروش ، طبیب

اداره تفتیش کل آقای سرهنگ پاشا خان بهشری رتبه ۸ ، رئیس -
سرهنگ محمودخان نوذری رتبه ۸ ، مفتش اموراتاری - سلطان میرزا
علی خان محاسب زاده رتبه ۴ ، رئیس شعبه تفتیش - سلطان غلامحسین

و در حضور حاضرین در مجلس سرباز گیری کشیده شده و باسم

خان دانشپور رتبه ۵ ، رئیس شعبه تحقیق

اداره محبس نایب سرهنگ میرزا حسن خان سهیلی رتبه ۷ ،

رئیس - سلطان عبدالله خان اشرفی رتبه ۵ ، معاون دائره محبس -
میرزا مصطفی خان حمیدی رتبه ۴ ، متصدی شعبه دفتر - سید هبت الله
خان ایمن شهیدی رتبه ۴ ، متصدی شعبه احصائیه توقیفات

دائره سجل مجرمین میرزا احمد خان علاپور رتبه ۵ ،

رئیس شعبه واکتلسکی - ناصرقلیخان سرداری رتبه ۵ ، رئیس شعبه
انثرو پومتری

اداره پلیس آقای سرهنگ یحیی خان سرداری رتبه ۸ ، رئیس -

نایب سرهنگ میرزا علیخان قانع رتبه ۸ ، معاون - نایب اول فرج الله
خان همبونفر رتبه ۴ ، آجودان - نایب اول سید یوسف خان سجادی
رتبه ۴ ، متصدی شعبه دارالانشاء - سلطان میرزا حسنخان ضرابی
رتبه ۵ ، رئیس کمیساریای مرکزی - یاور میرزا سید صادقخان شیخ -
الاسلامی رتبه ۵ ، رئیس کمیساریای اراک خیابان جلیل آباد - یاور
میرزا محمدعلیخان انتظامی رتبه ۶ ، رئیس کمیساریای ۲ دولت میدان
بهارستان - یاور میرزا عبدالله خان رستکار رتبه ۶ ، رئیس کمیساریای
۳ حسن آباد خیابان خاص - سلطان میرزا عبدالله خان فروهر رتبه ۵
رئیس کمیساریای ۴ سنگج خیابان شاهپور - سلطان میرزا حسینخان
خواجوی رتبه ۵ ، رئیس کمیساریای ۵ قنات آباد خیابان بلور سازی -
سلطان میرزا حسن خان فرشاد رتبه ۵ ، رئیس کمیساریای ۶ محمدیه
خیابان ماشین روبروی گارد - سلطان میرزا جعفرخان آصف وزیری
رتبه ۵ ، رئیس کمیساریای ۷ شرق خیابان ماشین - یاور میرزا سید
باقرخان شهرستانی رتبه ۶ ، رئیس کمیساریای ۸ بازار آخر بازار
کفاشها - نایب اول میرزا سید عبدالکریم خان عزیزی رتبه ۴ ، رئیس
کمیساریای ۹ عودلاجان کوچه عزت الدوله - سلطان اکبر آقا خان
رزاقی رتبه ۵ ، رئیس کمیساریای ۱۰ شهرنو خیابان شوسه - سلطان

هرکسی اصابت نماید با واز بلند اعلام شده و در مقابل اسم آن

مسعودخان اجدی رتبه ۵ ، رئیس کمیساریای ۱۱ شمیران تجریش -
سلطان اسمعیل خان متبن رتبه ۵ ، رئیس کمیساریای ۱۲ حضرت عبدالعظیم
خیابان مظفری - سلطان فتح الله خان بهنام رتبه ۵ ، رئیس شعبه
وسائط نقلیه - میدان سپه - سلطان سید نصرالله خان محمدی طباطبائی
رتبه ۵ ، رئیس کمیساریای پلیس سوار

اداره تامینات آقای نایب سرهنک فضل الله خان بهرامی رتبه
۷ ، رئیس - میرزا علی نقی خان ارجمند رتبه ۶ ، معاون - رضا خان
سمعی رتبه ۵ ، کمیسر - میرزا هاشم خان عربشاهی رتبه ۵ ، کمیسر
میرزا شکرالله خان بهنام رتبه ۵ ، رئیس شعبه عرضحال - حاجی اسمعیل
خان نورائی رتبه ۴ ، متصدی شعبه دارالانشاء - میرزا اسمعیل خان
شایگان رتبه ۵ ، رئیس شعبه دوم - میرزا آقا خان کامران رتبه ۴ ،
شعبه چهارم - میرزا صادق خان ارشد رتبه ۴ ، شعبه پنجم - میرزا
محمود خان بدیع رتبه ۴ ، شعبه ششم - میرزا فرج الله خان موقر
رتبه ۵ ، شعبه مخزن - ابوالقاسم خان شمیم ، شعبه مطبوعات

اداره کل تذکره آقای نایب سرهنک فضل الله خان بهرامی رتبه ۷ ،
رئیس - آقای میرزا جعفرخان دانشور رتبه ۵ . معاون - آقای عماد -
الدین خان کیا متصدی شعبه دفتر

این اداره در تاریخ ۱۱ فروردین ماه ۱۳۰۷ بر حسب
تصمیم و تصویب هیئت محترم دولت امور تذکره و ویزای خروج تذاکر
اتباع خارجه از وزارت جلیله امور خارجه منتزع و به تشکیلات کل
نظمیه مملکتی محول و حسب الامر ریاست محترم کل تشکیلات نظمیه
مملکتی اداره بنام اداره کل تذکره تأسیس شده

امور تذکره و ویزا در ولایات بعهدہ نظمیه های محل و فعلا در
نقاط ذیل دفتر تذکره دائر گردیده است :

آذربایجان ؛ تبریز . اردبیل . رضائیه . خوی . سلماس
مراغه . آستارا . جلفا . ماکو . خراسان ؛ مشهد . سیستان . درجز

شخص در دفتر ثبت و بامضاء رئیس دفاتر و منشی مجلس سر باز گیری

قوچان . دزداب . سرخس . بیرجند . **گیلان** : رشت . پهلوی .
مازندران : بارفروش . **کرمانشاهان** : کرمانشاهان . قصر
 شیرین . **کردستان** : سقز . استراباد
خوزستان و بنادر جنوب : بوشهر . بندر لنگه . بندر
 عباس . محمره .

در نقاطیکه هنوز دفتر تذکره دائر نگردیده نظمیهای آنجا بر طبق
 مقررات تعرفه تذکره برای مراجعه کنندگان صادر مینمایند تعرفه مزبور
 را صاحبان آن بنظمیه هائیکه عهده دار صدور تذکره و ویزا میباشند
 برده تذکره تحصیل مینمایند

رؤسای نظمیہ ولایات

ناحیه شمال غرب تبریز سرهنك عبدالله خان سیف - اردبیل
 و آستارا نایب اول عبدالله خان مقداری - رضائیه (ارومیه) سلطان
 رحیم خان خاکیور - خوی کفیل نایب دوم غلامرضا خان ایران
 نژاد - سلماس نایب سوم سید احمد خان جهانشاهی - ساوجبلاغ نایب
 اول رضا خان فریدی - ماکو عرب لر بازرگان نایب اول حسین
 خان مسیو زاده - مراغه نایب اول امیر خان شاه میر - مرند کفیل
 نایب سوم اسدالله خان صاحبجمعی - جلفا نایب سوم قلیخان شاملو
ناحیه شرق مشهد سرهنك محمد رفیع خان نوائی - سبزوار
 سلطان تقیخان بردبار - تربت حیدریه نایب اول مجتبی خان خالقی
 نیشابور سلطان ابراهیم خان اشرفی - قوچان سلطان رضا خان نعیمی
 در جزو لطف آباد نایب اول عبدالرحیم خان امیر مکریمی - بیرجند
 سلطان محمد آقاخان کامیاب - سیستان نایب اول هادیخان نگهبان
 دزداب سلطان محمد کاظم میرزا جهانسوزی - بجنورد نایب دوم
 محمد علیخان جهان بین - سرخس نایب سوم محمود خان مستوفیان
 ترشیز نایب دوم محمد حسن خان اقتداری - شیروان نایب اول حیدر
 قلی ابوالوردی

برسد - ماده بیست و هفتم - بکسانیکه قرعه بنام آنها اصابت ننماید

گیلان رشت کفیل یاور غلامحسین خان بهزادی -- بندر پهلوی
سلطان حیدرقلی خان امین -- لاهیجان نایب دوم ابراهیم خان وثوقی
حسن کباده نایب سوم نقیخان فیلسوفی

مازندران ساری سلطان محمدعلی خان گیلان پور -- بارفروش
نایب دوم مهدیقلی میرزا نادری -- آمل نایب دوم جواد آقا نژاد کتی
اشرف نایب سوم سید حسن خان مؤمنی -- مشهد سر نایب سوم عبدالعلی
خان اعظامی

استرآباد استرآباد کفیل نایب اول سید علیخان قاضی نوری --
بندر جز سلطان میرزا علی خان امیر مالک

فارس شیراز سرهنگ فضل الله خان -- آبنده نایب اول سید
علی محمد خان فاطمی -- کازرون نایب سوم احمد خان کیان ارثی
کرمان کرمان یاور علی آقا خان حقاری -- سیرجان نایب سوم
مهدیخان قره باغی -- رفسنجان نایب سوم جان باباجان عیدی -- بم « «
غنی خان زندی

خوزستان و بنادر جنوب ناصری سرهنگ رکن الدین
خان مختاری -- محمره نایب اول ماشاء الله خان شکبیا -- آبادان نایب
دوم سلیمان خان محتشم -- شوشتر نایب دوم محمد حسین خان کارگشا
دزفول نایب دوم هدایت الله خان -- مسجد سلیمان نایب دوم نور الدهر
میرزا نوذری -- بندر شاهپور کفیل نایب دوم محمد خان سعیدی --
بندر بوشهر یاور حسنقلیخان بیات -- بندرعباس -- نایب دوم عباسقلیخان
سفیری -- بندر لنگه نایب دوم سید علینقی خان فاطمی

برازجان چاهار کفیل نایب سوم عباس آقا برومند -- میناب
نایب دوم اکبر میرزا دولتشاهی

دیلم جاسک نایب دوم محمد علیخان فریور

هنگام کناوه کفیل نایب سوم فضل الله خان رهسپار -- قشم کفیل
نایب سوم فضل الله خان خاتمی

بهند عدم اصابت قرعه بامضاء رئیس و ناظر و منشی محل سر باز گیری

کرمانشاهان سرهنک محمد علیخان وجدانی .. قصر شیرین نایب

اول خسرو خان جشیدی .. کنگاور نایب سوم هادیخان حشمتی
لرستان بروجرد سلطان جهانگیر خان تیموری .. خرم آباد نایب
 دوم علی اصغر خان سعیدی

ولایات ثلاث ملایریا ورسید حبیب الله خان فاطمی .. توپسرکان

نایب اول حسینخان حشمتی .. نهاوند نایب دوم جهانگیر خان بیات
کردستان سنندج یاور حسینخان رفیعی . سقز نایب دوم محمد
 خان اقبال پور

شهرهای مستقل اصفهان سرهنک حبیب الله خان شهر دار

عراق سلطان سید محمد خان خاتمی . همدان یاور حسن آقاخان امیر
 ایزدی . یزد سلطان سید محسن خان خاتمی . کاشان سلطان محمود
 خان ابندری . قم سلطان فضل الله خان آقاخان . قزوین یاور سید ناصر
 خان شفعی . زنجان یاور حسن خان نظامی . سمنان سلطان مسعود
 خان سینکی وقار . دامغان نایب دوم رضا خان خواجویه . شاهرود
 نایب اول نصرت الله خان غفاری . ساوه نایب دوم حسن خان پوریمین
 گروس نایب اول غلامحسین خان احسنی . گلپایگان نایب سوم
 حسینخان رفیعی

مجله پلیس مجله در سنه ۱۳۰۴ تاسیس و در تیر ماه سنه

مربوره اولین شماره آن طبع و منتشر گردید و تا کنون در هر ماه
 یک شماره بطور مرتب طبع و توزیع گردیده است و فعلاً تحت مدیریت
 آقای نایب سرهنک فضل الله خان بهرامی رئیس اداره تأمینات و
 اداره تذکره اداره میشود و مجله فعلاً دارای مزایائی است که تا
 بحال هیچ يك از مجلاتی که در طهران منتشر شده است دارا نبوده

اداره روابط بین المللی این اداره در هذه السنه ۱۳۰۸

تاسیس و چون فعلاً دارای بودجه معینی نبود و برای سنه آنی ۱۳۰۹
 پیشنهاد شده است عجله تحت ریاست آقای نایب سرهنک فضل الله
 خان بهرامی و معاونت آقای ناصرقلی خان سرداری و عضویت مسیو

در روی ورقه مخصوص چاپی داده خواهد شد و در دفتر نیز در مقابل

برش و نایب اول میرزا علی خان پارسا و ناصر خان انشاء و هوشنگ خان برخی اداره میشود

از وقایع مهمه ولایات در ۱۳۰۸

در تاریخ ۲۶ مرداد بموجب رایورت نظمیه عراق محمد اسمعیل نام سلمانی با تبغ سر گوهر نام خواهر خود را بریده و قضیه در نظمیه محل تعقیب شده است

بموجب رایرت نظمیه ساوه بتول نام را در خلجستان شبانه در رختخواب بقتل رسانیده اند و قضیه در محل تعقیب شده است

بموجب رایرت نظمیه کرمانشاهان جواد نام در شگه چی ماه تابان خواهر خود را که دارای سوء سابقه بوده با هفت تیر مقتول نموده و قضیه در محل تعقیب شده است

بموجب رایورت نظمیه خوزستان و بنادر جنوب در دز فول سید عبدالرزاق نام در منزل خود اطفاعلی و میرزا نامان را با کارد مقتول و مرضیه عیال خود را مجروح نموده و قضیه در محل تعقیب شده است
بموجب رایرت نظمیه همدان جنازه یک نفر مقتول در اراضی سمت شمال شهر کشف و هویت او معلوم شد که اکبر نام بنزین فروش بوده که او را خفه کرده بودند قضیه در محل تعقیب شده است

بموجب رایورت نظمیه اصفهان ضعیفه فاطمه نام و آقامهدی طفل ده ساله بواسطه ترکیدن چراغ تلمبه آتش گرفته و فوت نموده اند
بموجب رایورت نظمیه اصفهان معصومه نام در موقع آتش روشن کردن در مطبخ آتش گرفته و فوت نموده است

بموجب رایورت نظمیه بروجرد جنازه جعفر نام در باغ شترخوان در بروحرت کشف و معلوم شد او را خفه کرده اند قضیه در محل تعقیب شده است

بموجب رایورت نظمیه بندر جز اکبر نام عمله که روی واگون دستی نشسته و بطرف پل میرفت با واگون دیگری تصادف نموده زیر چرخ رفته و فوت نموده است

اسامی آنان عدم اصابت فرعه درج میشود - ماده بیست و هشتم -

۱۷۵ صورت احصائیه جرائم ششماهه اول سال ۱۳۰۸

در خارج شهر	در شهر و حومه	شرح	واقعات
۶	۲۰۹۲	خلاف و اعمال قبیحه	نوع جرائم
	۷۰	خدعه و فریب	
	۱۱۹	قلب سازی	
	۴۰	اعمال شنیعه	
	۱۰	جراحات عمدی	
	۲۲	قتل و قصد در قتل	
۶	۱۵۱	جیب بری	جمع کل
	۱۶۳۷	سرقت ساده	
	۵۸۹	سرقت جبری	
	۵۸۶	متفرقه	
۶	۵۳۱۶	جمع کل	
۱۲	۲۷۱۷	خلاف	عده مظنونین دستگیر شده
	۳۴۶	جنحه و جنایات	
	۱۰۹۴	سرقت	
	۵۰۸	متفرقه	
۱۲	۴۶۶۵	جمع کل	
	۱۱۲۲ فقره	از ۱ الی ۱۰ تومان	قیمت اظهار شده مسروقات
	» ۱۲۹۲	از ۱۰ الی ۱۰۰ تومان	
	» ۲۱۵	از ۱۰۰ الی ۱۰۰۰ تومان	
	» ۲۷	از ۱۰۰۰ تومان به بالا	
	۲۶۵۶	قیمت مسروقات بقران ۲,۱۹۳,۹۵۰ جمع کل	
۵	۳۴	عده مجروحین در اثر جنایات	

اشخاصی که بزیاده از دو سال حبس جزائی محکوم شده یا از حقوق

صورت احصائیه جرائم ششماهه اول سال ۱۳۰۸ - ۱۷۶

مکشوفات	ش-روح	در شهر و حومه	در خارج شهر
نوع جرائم	خلاف و اعمال قبیحه	۱۶۱۹	
	خنده و فریب	۴۱	
	قلب سازی	۷۵	
	اعمال شنیعه	۳۴	
	جراحات عمدی	۹	
	قتل و قصد در قتل	۱۴	۴
نوع جرائم	جیب بری	۴۸	
	سرقت ساده	۷۱۳	
	سرقت جبری	۲۷۵	
	متفرقه	۳۸۰	
	جمع کل	۲۲۰۸	۴
نوع فیضان	محکومین خلاف	۱۴۷۶	
	متهمین و مرتکبین جنحه و جنایات	۲۲۶	۱
	» » » سرقت	۵۲۳	
	متفرقه	۱۴۶	
	جمع کل	۲۳۹۱	۱
قیمت مسروقات مکشوفه	از ۱ الی ۱۰ تومان	۵۳۴ فقره	
	از ۱۰ الی ۱۰۰ تومان	۴۸۲ »	
	از ۱۰۰ الی ۱۰۰۰ تومان	۱۲۳ »	
	از ۱۰۰۰ تومان به بالا	۱۵ »	
	مکشوفات بقران ۱,۴۵۹,۸۳۹	۱۱۵۴	
	جمع کل	۲۸	۶
عده تلفات و ضایعات در اثر جنایات			

مدتی موقتاً محروم گردیده و قرعه باسمشان اصابت نماید در مدت

قسمتی از بناهای محبس جدید

ساختمان محبس مرکزی ساختمان محبس در طهران در شرف اختتام است و فقط قسمت جزئی از آن باقی مانده که پس از تحصیل اعتبار در سال آتی تکمیل خواهد کردید

اقدام در ساختمان محبس بدون سابقه نبوده مطابق اوراق و دوسیه های موجوده در سنه ۱۳۰۲ پروژه آن تهیه شده است این مسئله حتی در ممالک خارجه نیز انعکاس یافت بهمین دلیل در کنسکره بین المللی محبس که تاریخ تاسیس آن ۱۸۷۳ میلادی میباشد در ۱۹۲۵ میلادی برای اولین دفعه از دولت ایران نیز دعوت گردید و در نتیجه بنا به توجه مخصوص و امر مبارک همایونی بساختن این بنای با عظمت اقدام شد

نقشه این محبس را سیو مارکف مهندس از روی نقشه که در کنفرانس بین المللی محبس ها اختیار شده بود با تغییراتی که وضعیت آب و هوا و کیفیات دیگر ایجاب مینمود تهیه نموده اساساً به تناسب اهمیت و موقعیت محلی شهر ها چهار قسم نقشه ترسیم گردیده است محبس طهران نظر بموقعیت محلی بی اندازه وسیع و گنجایش عده خدمت تحت السلاح از شرافت حمل اسلحه محروم و بخدمات عمه کی

معتنای محبوس را خواهد داشت همینطور نقشه محابس شهرهای دیگر هر یک بمقتضای اهمیت محل و حوزه های قضائی ترسیم و قریباً بموقع عمل گذارده خواهد شد (ساختمان محبس نظامیه مشهد شروع شده است) در ساختمان محبس مرکزی حفظ الصحه و نظافت از حیث اوله کشی آب و مطبخ و مریضخانه رعایت گردیده و اصول جدیده متداوله در ممالک متمدنه کاملاً مراعات شده است

محبس مرکزی دارای ۱۴ حیاط و با این ترتیب ممکن است محبوسین را از نقطه نظر ماهیت جرم و هم از نقطه نظر سن بکلی از یکدیگر مجزی نمود برای تصفیه و تزکیه اخلاق محبوسین اینگونه رعایت ها از اهم مسائل میباشد در صورتیکه اشخاص مسن یا جوانها یا اشخاص جانی و خطرناک با مردمان ساده و خوش باور در یک محوطه زندگانی کرده و افکار خود را مبادله کنند این طریق محبس در عوض استفاده مدرسه خوبی برای جنایتکاران بوده و اثرات خبیلی شوم متوجه جامعه خواهد ساخت بهین دلیل یکی از اساس اولیه نگاهداری محبوسین طبقه بندی آنها است - در مرتبه اول اشخاص مسن از اشخاص نابالغ جدا هستند - محبوس محکوم بسه ماه حبس در محلی نگاهداری میشود خارج از مقصرین ده سال و بیست ساله همچنین محل دزدها و جیب برها خارج از محوطه است که قاتلهای خطرناک و جنایت کاران مهم حفظ میشوند - بطوریکه فوقاً نیز ذکر گردید تمام این نکات در موقع طرح نقشه و ساختمان محبس رعایت گردیده است

فعلاً چندین دستگاه کارخانه نیز برای صنایعی که آموختن و اجراء آن در محبس عملی باشد از قبیل قالی بافی ، نساجی ، خیاطی ، نجاری و غیره ساخته شده است که محبوسین در روز ۸ الی ۹ ساعت در آنجا ها کار کرده و در عوض برای تشویق مبلغی بعنوان مزد به آنها داده خواهد شد بدیهی است ترتیب کار کردن در محبس و مزد تابع نظامنامه مخصوصی میباشد که بر طبق ماده ۳۵ قانون مجازات عمومی

نظام گماشته میشوند - ماده بیست و نهم - در صورت حصول اختلاف

اداره کل تشکیلات نظمیه مملکتی

از طرف ریاست کل تشکیلات نظمیه مملکتی تدوین و قریباً برای تصویب بمقامات مربوطه احاله خواهد گردید .-

فعلا در محبس جدید چهار ردیف اطاقهای انفرادی که هر ردیف دارای ۲۴ اطاق و چهار ردیف اطاقهای اجتماعی که آنهم هر ردیفی مشتمل بر ۲۴ اطاق میباشد ساخته شده است .

مریضخانه محبس جدید را میتوان یکی از بهترین مریضخانه های شهر پنداشت و در آن رعایت تمام نکات صحتی و فنی گردیده است و این مریضخانه باندازه کافی گنجایش تخت خواب داشته و تمام اطاقهای آن لوله کشی شده است - آشپزخانه و حمام آن نیز از آشپزخانه و حمام عمومی محبس جدا میباشد .

بتجربه ثابت شده است که در بین طبقه مجرمین امراض مسریه بیشتر

عقیده مابین اعضا، مجلس سر باز گیری قاطم خواهد بود ماده سی ام -

و تقریباً از صد نفر مریض در محبس هشتاد نفر آنها مبتلا با امراض مسریه میباشند از اینجهت در موقع ساختمان مریضخانه رعایت این نکته نیز شده و باندازه مکفی اطاقهایی که مرض را بتوان منفردار آنجا مواظبت و نگاهداری نمود ساخته شده است حمام عمومی محبس دارای ۱۱ دوش و تا منبعی که نسبت بسطح حمام چندین متر ارتفاع دارد لوله کشی شده است و همینطور آشپز خانه محبس خیلی وسیع و برای طبخ غذای تمام محبوسینی که محبس گنجایش دارد کافی میباشد بوسیله لوله کشی و طرز ساختمان رعایت کمال نظافت و اصول صحتی در آن شده است -

«از نظمی مملکتی»

تشکیلات وزارت جنگ

جناب مستطاب اجل آقای سردار اسعد وزیر جنگ

ارکان حرب کل قشون آقای سرتیب محمد خان نخجوان کفیل
ارکان حرب کل قشون و رئیس کل مدارس نظام - نایب سرهنگ
میرزا حسین خان علامتاز رئیس دفتر ارکان حرب کل قشون - میرزا
غلامحسینخان قنبر رئیس شعبه مرموزات - سرهنگ میرزا آقا خان
خلعت بری رئیس سجلات - یاور غلامحسین خان محمودی متصدی
تشکیلات و احصائیه - یاور عطاء الله خان فصیحی رئیس شعبه ۳ -
سرتیب عبدالرضا خان افخمی رئیس رکن ۲ - سرهنگ عبد الجواد
خان قریب رئیس شعبه استخبارات رکن ۲ - یاور احمد خان رفعت
کفیل رکن ۳ - سرهنگ غلامعلیخان قریب کفیل رکن ۴

قوا و لشکرهای خارج سپهد احمد آقا خان امیر احمدی
فرمانده قوای غرب و جنوب غربی - امیر لشکر امان الله میرزا جهانبانی
امیر لشکر شرق - سرتیب حسن خان مقدم فرمانده لشکر شمال غرب
تیپهای مرکزی سرتیب کریم آقا خان بوذرجمهری فرمانده

پس از ختم عملیات مجلسی سرپاژ گیری صورت مجلسی در چهار نسخه

تیپ ۱ مستقل گارد (یپاده) ساخلو مرکز و رئیس اداره نقلیه قشون
 سرتیپ میرزا محمد خان محتشمی فرمانده تیپ ۲ مستقل گارد یپاده
 سرتیپ هادیخان شقاقی فرمانده تیپ مستقل گارد سوار ساخلو مرکز
 سرتیپ ابوالقاسم خان کرانمایه فرمانده تیپ مستقل توپخانه ساخلو مرکز
تیپ ها و افواج خارج سرتیپ محمد خان شاه بختی فرمانده
 تیپ مستقل فارس - سرتیپ علیخان رحیمی فرمانده تیپ مستقل کرمان
 سرهنك احمد خان حكیمی كفیل فرماندهی تیپ مستقل استراباد -
 سرهنك عباس خان درافشان فرمانده فوج مستقل گیلان - سرهنك محمد
 خان پور میمند فرمانده فوج مستقل اصفهان

ادارات امیر لشکر عباسقلی خان جلایر رئیس اداره تفتیش مالی
 و مباشرتی کل قشون - امیر لشکر خدایار خان خدایار رئیس اداره
 نظام وظیفه عمومی - امیر لشکر حبیب الله خان شبانی رئیس اداره
 شورای نظام و فرمانده کل قوای جنوب - سرتیپ مرتضی خان
 یزدان پناه رئیس اداره امنیه و رئیس اداره تفتیش نظام - سرتیپ
 غلامرضا خان مین باشیان رئیس اداره موزیک - سرتیپ احمد خان
 نخجوان رئیس اداره هوا پیمائی کل قشون - سرتیپ هادیخان آتابای
 رئیس اداره صحیه کل قشون - سرهنك فتحعلی خان توپچی ثقفی
 رئیس اداره ساختمان - سرهنك اسماعیل خان شفائی رئیس اداره
 قورخانه - سرهنك عطاء الله خان علائی كفیل اداره مباشرت کل قشون
 سرهنك علی نقی خان فسا كفیل اداره مالیه کل قشون - سرهنك
 دكتر ابوطالب خان شیخ رئیس اداره بیطارپی کل قشون - غیر نظامی
 میرزا سید نصر الله خان مؤدب میر فخرائی رئیس کابینه وزارت جنگ
 سرهنك میرزا محمد علیخان فرخ خزانه دار کل قشون - سرهنك عباس
 خان البرز رئیس دژبانی - نایب سرهنك حسن خان کریم قوادلو رئیس
 شعبه نقشه برداری رکن ۲ ارکان حرب کل قشون - کماندان دلپراتو
 معلم بحریه - مائر دزان مهندس بحری «از ایتالیا استخدام شده اند»

نوشته شده و پس از امضاء اعضاء مجلس مزبور دو نسخه برای وزارتین

ماژور دزان مهندس بحری

کماندان دلیرا تو معلم بحریه

مراکز و ساخلوهای قشون در سال ۱۳۰۸

ساخلو مرکز (طهران): تیپ ۱ مستقل کاردپیاده - تیپ ۲ مستقل

کارد پیاده - تیپ مستقل کارد سوار - تیپ مستقل توپخانه

لشکر شمال غرب: مرکز آن تبریز - ساخلوهای آن عبارت از

رضائیه - سلماس - ماکو - ساوجبلاغ - سر دشت - اردبیل میباشد

قوای غرب و جنوب غربی: که ساخلوهای آن عبارت از کرمانشاه -

سنندج - سقز - خرم آباد - بروجرد - دزفول - ناصری - بهبهان

میباشد - تیپ مستقل فارس: مرکز آن شیراز - و ساخلوی بوشهر

نیز از توابع تیپ مذکور است - تیپ مستقل کرمان: مرکز آن

کرمان - و ساخلوی عباسی نیز ضمیمه تیپ مذکور است - فوج مستقل

اصفهان: مرکز آن اصفهان و یزدهم جزو این فوج است - لشکر

شرق: مرکز آن مشهد - در نصیر آباد - و بجنورد نیز ساخلو دارد

تیپ مستقل استرآباد: در استرآباد و پهلوی دژ ساخلو دارد - فوج

مستقل گیلان: که مرکز آن رشت است

جنگ و داخله ارسال شده و دو نسخه دیگر در دفتر حوزه سربازگیری

اسامی معاونین اداره صحیه قشون و رؤسای صحیه قسمتهای قشونی

نایب سرهنگ طبیب دکتر صارم الدین خان ذوالفقاری ، معاون
اداره صحیه کل قشون - نایب سرهنگ طبیب سیدولی الله خان حجازی
رئیس مریضخانه سپه - دکتر لوتسینکوف ، رئیس مریضخانه پهلوی -
سرهنگ طبیب دکتر ابراهیم خان پیروز بخت ، رئیس صحیه مدارس
کل نظام - سرهنگ طبیب دکتر سید حسنخان طباطبائی ، رئیس صحیه
اداره امنیه - سرهنگ طبیب دکتر غلامحسین خان اعلم ، رئیس صحیه
لشکر شمال غرب - سرهنگ طبیب دکتر عبدالمجید خان ثقفی ، رئیس
صحیه لشکر شرق

شاگردان اول مدارس صاحب منصبان نظام

صورت اسامی شاگردان اول صنوف مختلفه مدرسه صاحبمنصبان
و نیابت نظام که فارغ التحصیل شده اند

- ۱ - محمودخان افشار شاگرد اول صنف پیاده ۲ - هدایت الله
خان کبلانشاه شاگرد اول سوار ۳ - محمود خان کیا شاگرد اول
توپخانه ۴ - حسین خان سیفی شاگرد اول مهندس ۵ - عبدالله خان
کسری شاگرد اول پیاده مدرسه نیابت ۶ - اسحق میرزا خاقانی
شاگرد اول سوار ۷ - مجید خان حکیمی شاگرد اول توپخانه
«ازوزارت جنگ»

بهریک از صاحبمنصبان فوق یک دوربین نیز جایزه اعطا شده وما
بر حسب وظیفه عکس همه آقایان را میخواستیم گراور کنیم متاسفانه در
دسترس ما نبود از عموم شاگردان اول عموم مدارس در خواست
میکنیم در آئینه پس از امتحان واحراز مقام شاگرد اولی عکس خود را فوراً
باین اداره بفرستند که در موقع خود گراور شود «پارس»

و دفتر حکومتی ضبط خواهد شد ماده سی و یکم - کلیه اشخاصیکه -

تشکیلات موسسه بلديه طهران

مقام محترم کفالت کل - معاونت کل

اداره مرکزی - دایره کابینه - شعبه پرسنل - ضبط - ارسال
مراسلات - قسمت صنعتی - نشریات - تشریفات - گارد بلدی - مباشرت
نواحی - ناحیه شمال شرق - شمال غرب - جنوب شرق -
جنوب غرب - زاویه مقدسه - شمیران - کرج (درسنه ۱۳۰۹ تشکیل
خواهد یافت)

اداره صحیه و معاونت عمومی - دایره پرورشگاه -
پست های امدادی - دارالرضاعه - زایشگاه - مریضخانه - دارالمجانین
دایره فنی - دایره روشنائی - قسمت اطفائی - قسمت نقلیه - قسمت مباح
اداره محاسبات - دایره محاسبات - شعبه ملزومات - محاسبات
مباح - اداره ارزاق و اصناف - دایره احصائیه - اداره تفتیش - بلديه
قزوین - بلديه عراق

دارندگان رتبه ۹ مسیو البرت خان ، جهانس - آقای دکتر
ابوالقاسم خان ، شیخ

دارندگان رتبه ۸ آقای میرزا مهدیخان ، مافی - آقای میرزا
محمد رضاخان ، رئیس - آقای میرزا علی خان ، آشتیانی - آقای
میرزا فتح الله خان ، فردوسی - آقای سیدجلیل ، اردبیلی

دارندگان رتبه ۷ مسیو مگردیج خان ، لوئی اوانسیانس -
آقای میرزا اسدالله خان ، ملک زاده - آقای میرزا محمد علی
خان ، ملکی

دارندگان رتبه ۶ آقای کلبعلی خان ، صدری - آقای شیخ
حسنعلی ، شریف ریاضی - آقای میرزا ابوالحسن خان ، کیان پور
آقای ناصرخان ، ثری - آقای سیدمسلم ، زوین زاده - آقای سید
محمد ، مشیر زنجانی - میرزا اشرف خان ، اشرف - آقای میرزا

محض فرار از دخول در خدمت نظامی یکی از اعضاء خود را که

حبيب الله خان ، صحيحی - آقاي ميرزا موسى خان ، رئيس - آقاي ميرزا محمد حسين خان ، محتشمي - آقاي الله يارخان ، اميرپور - آقاي ميرزا سيد حسن خان ، سعيد - آقاي ميرزا ابوالحسن خان ، وثيق - آقاي دكتور سيد ارسطو خان ، علاج - آقاي دكتور عيسى خان ، بقائي - آقاي دكتور نورالله خان ، حاذق - آقاي شيخ حسن خان ، گروگان - آقاي ميرزا عباس خان ، صديق بهزادي

دارندگان رتبه ۵ آقاي ميرزا فضل الله خان ، علي آبادي - آقاي ميرزا علي خان ، مهرگان - آقاي ميرزا علي محمد خان ، ثقي - آقاي سيد حسام الدين خان ، طباطبائي ايزدي - آقاي ميرزا ابراهيم خان ، کججوري - آقاي دكتور يحيي خان ، پويا - آقاي دكتور مير حسن خان ، حکمت منش - آقاي دكتور عبدالله خان ، مداوي - آقاي دكتور سيد نورالله خان ، معالج - آقاي دكتور سيد عبدالباقي خان ، پزشکان - آقاي دكتور سيد محمد خان ، نوربخش - آقاي ميرزا جعفر خان ، اسمعيليان - آقاي ميرزا ابو الحسن خان صدوقي

دارندگان رتبه ۴ آقاي ميرزا رضا خان ، افتحی - آقاي ميرزا سيد علي محمد خان ، رهنمون - آقاي ميرزا سيد ابراهيم خان هاشمي نژاد - آقاي ميرزا حسين خان ، فلسفی - آقاي ميرزا نورالدين خان ، فتح اعظم - آقاي شاهرخ خان ، فکري - آقاي ميرزا سيد ابوالقاسم خان خاضعی - آقاي ميرزا سيد ابوالقاسم خان ، مهدوی آقاي ميرزا علي خان ، شبدیز - آقاي ميرزا حسن خان سليمي ، آقاي ميرزا حسن خان عاطف - آقاي حيدر قلي خان ، معترف - آقاي ميرزا اسمعيل خان ، معمار مخصوص - آقاي ميرزا رضا خان ، وثيقی - آقاي ميرزا نصرالله خان برخي - آقاي دكتور علي خان ، مستشفی - آقاي دكتور ابوالقاسم خان شيخ الاسلامی - آقاي دكتور سيد محمد حسن خان ، بصير - آقاي دكتور سيد عبدالله خان ، ايليای - آقاي دكتور علي اصغر خان ، حشمت - عده اعضاء بارتبه ۱۲۶ - عده اجزاء جزء و بي رتبه ۱۲۱ - کنتراتي مستلزم معافيت از خدمت نظامی است ناقص نمايد در صورت ثبوت

۹۶ - پنجاه نفر از این عده آژان و بقیه شوفر - مهندس جزء و غیره میباشند

صورت احصائیه هفت ماهه مؤسسات ادار دصحبه و خیریه و معاونت عمومی بلدیہ

(۱) پستهای امدادی = در مدت فوق (۳۰۳۹۷) دفعه مرضای فقیر بی بضاعت به پستهای امدادی شهر و تجریش و پست امدادی زاویه مقدسه مراجعه نموده مجاناً معاینه و مداوا شده اند بشرح ذیل:

پست امدادی ناحیه شمال شرق ۴۵۷۰ دفعه - پست امدادی ناحیه شمال غرب ۱۰۲۵ دفعه - پست امدادی ناحیه جنوب شرق ۹۳۱۶ دفعه - پست امدادی ناحیه جنوب غرب ۸۸ - ۳ دفعه - پست امدادی تجریش ۴۰۲۷ دفعه - پست امدادی زاویه مقدسه ۸۲۴۷ دفعه

عده نفرات مرضای جدید این مدت (۱۵۶۴۲) نفر بوده که (۱۱۵) نفر آنها مبتلا بمرض سیاه زخم = ۸۴۰ مبتلا بمرض سیفلیس (۳۵۳) نفر مبتلا بسوزاک (۱۲۲) نفر مبتلا بیاد سرخ (۲۳) نفر مبتلا بسرخرجه (۴۴۰۷) نفر مبتلا به تب و نوبه (۴۷۷) نفر مبتلا به نزله صدر (۲۰) نفر مبتلا بذات الریه (۴۵) نفر مبتلا بسل (۳۵۷) نفر مبتلا باسپال خونی (۳۸۵) نفر مبتلا بگریب (۲۷۴) نفر مبتلا به جرب (۱۰۱۹) نفر مبتلا بجوش پلک چشم (۷) نفر مبتلا بورم غده نکفه (۲) نفر حمای نفاس (۱۲) نفر مبتلا بسالك بقیه مبتلا بامراض مختلفه دیگر بوده اند.

(۲) = مرخصخانه بلدی = در مدت هفت ماهه (۵۳۲) نفر مریض بی بضاعت در آن مؤسسه پذیرفته شده و (۴۰۴) نفر معالجه شدگان مرخص گردیده اند در آخر مهرماه نیز (۵۵) نفر مریض فقیر تحت معالجه بوده اند.

در مطب عمومی مرخصخانه بلدی در مدت هفت ماهه (۱۰۳۲۰) نفر مرضای فقیر بی بضاعت مجاناً معاینه و مداوا شده اند که از این در محکمه نظامی بدون قرعه برای تمام مدت خدمت نظامی جلب

عده (۱۴۵۵) نفر مبتلا بمرض سیفلیس (۴۱۹) نفر مبتلا بسوزاک (۱۹۳۲) نفر مبتلا بهمالاریا (۳۵۲) نفر مبتلا بگریپ (۵۶۱) نفر مبتلا بنزله صدر (۵۷۲) نفر مبتلا باسهال (۵۴) نفر مبتلا بجرب واکرنا (۶۲) نفر مبتلا بسل (۴۲) نفر مبتلا به تیفوئید (۱۱) نفر مبتلا بیاد سرخ (۲۵۱) نفر مبتلا برماتیزم (۲) نفر مبتلا بسپاه زخم (۱۵۸) نفر مبتلا بدیدان (۲) نفر مبتلا بسرطان (۲) نفر مبتلا بذات الریه وبقیه مبتلا بامراض مختلفه دیگر بوده اند .

در مطب امراض مقاربتی مریضخانه بلدی = در مدت هفت ماهه (۶۸۵۵) نفر مرضای مبتلا بامراض مقاربتی و غیره مراجعه نموده مجاناً معاینه و مداوا شده اند . از این عده (۱۸۸۶) نفر مبتلا بمرض سیفلیس [۱۰۶۷] نفر مبتلا بسوزاک [۴۹۷] نفر مبتلا بسرخی جرب [۱۲۲] نفر مبتلا باکرنا [۹۶] نفر مبتلا بهمالاریا [۳۵] نفر مبتلا بسپاه زخم [۱۵] نفر مبتلا بنزله صدر و عده نقرات مرضای جدید در این مدت [۲۰۱۵] نفر بوده است

در قسمت کحالی مریضخانه در مدت هفت ماهه [۱۶۰۱۹] نفر مبتلایان بامراض چشم مراجعه نموده مجاناً معاینه و مداوا شده اند ضمناً [۱۹۲] نفر از این عده که احتیاج بعمل داشته اند چشم آنها عمل جراحی شده است .

در قسمت دندانسازی مریضخانه بلدی در مدت هفت ماهه [۳۲۹۰] نفر مبتلایان بمرض دندان مراجعه نموده مجاناً معاینه و معالجه شده اند .
۳ - دارالجانین در مدت هفت ماهه [۱۵۲] نفر بجنون جدید را پذیرفته [۹۵] نفر شفا یافتگان را مرخص نموده در آخر هفتهمین ماه [۱۷۰] نفر جانین ذکور و اناث در این مؤسسه تحت معالجه بوده اند .

۴ - دارالرضاعه و زایشگاه بلدی - در مدت هفت ماهه [۲۸۰] نفر اطفال سر راهی بلا صاحب شیر خوار که [۱۳۰] نفر آنها ذکور میشوند - ماده سی و دوم - اشخاصیکه بدون عذر موجه در مجلس

و (۱۵۰) نفر آنها اناث میباشد در این قسمت تحت ترضیع و نگاهداری بوده اند .

در مطب عمومی زایشگاه در این مدت [۳۴۲۷] دفعه از [۶۲۰] نفر مریضه های بی بضاعت معاینه و مداوا بعمل آمده است . در تخت خوابهای زایشگاه در مدت فوق [۵۳] نفر زنان حامله فقیر بی بضاعت پذیرفته شده که پس از وضع حمل و رفع نقاهت مرخص گردیده اند .

۵ [پرورشگاه کودکان بلدی - در مدت هفتمه [۲۵۱] نفر اطفال ایتم که [۱۶۵] نفر آنها ذکور [۸۶] نفر آنها اناث بوده در این مؤسسه نگاهداری شده مشغول تحصیل دروس ابتدائی و آموختن صنایع قالی بافی و خیاطی و غیره بوده اند و [۷۶] نفر طفل یتیم جدید در این مدت پذیرفته شده و [۴] نفر از اطفال جهة استخدام از پرورشگاه خارج و مستخدم شده اند .

۶ [صحبہ مسلخ - در مسلخ طهران در مدت هفتمه مجموعاً [۲۳۴۲۵۲] رأس کشتار شده که از این عده [۱۶۹۵] فرد گاو (۱۰۸۱۵۴) رأس گوسفند [۱۰۴۵۰۸] رأس بز [۱۹۵۵۵] رأس بره بوده که تحت نظر بیطار متخصص ذبح شده پس از معاینه حمل بشهر گردیده است ضمناً [۴۴۰] رأس لاشه های مختلفه بواسطه لاغری فوق العاده و ابتلا بامراض مختلفه از حمل بشهر ممنوع و در کودالهای عمیق زیر خاک مدفون شده است .

۷ - اقدامات متفرقه که در مدت هفتمه توسط اداره مرکزی و آقایان اطباء صحی و پستهای امدادی و مفتشین صحی بعمل آمده از اینقرار است :

عیادت و معاینه و مداوای (۷۲) نفر مریض فقیر بی بضاعت در منازل آنها و کاروانسراها و مساجد - معاینه و پانسمان [۷۶] نفر مجروح - صدور [۹۰] فقره جواز دفن مجانی برای اموات بلا صاحب فقیر - صدور [۲۷۱] فقره جواز دفن برای امواتیکه بدون داشتن طیب

سرباز گیرنی حاضر نشوند و یا نماینده نفرستند برای استتکاف از

معالج فوت کرده اند - معاینه و معالجه (۱۰۰) نفر مسمومین از تریاک صدور [۱۰۰] فقره جواز حمل اموات بعتبات عالیات و قم بارعایت مقررات حفظ الصحة عمومی . ارجاع [۶۰۹] فقره دوسیه متخلفین از مقررات صحی برای تعقیب به محکمه صلح بلدی - اتلاف [۳۶۰] قلاذه سکه‌های ولکرد بوسیله سمیات و حمل و دفن لاشه آنها در خارج شهر زیر خاک کودالهای عمیق - تلقیح (۱۳) آبله -

۸ - بموجب راپرت واصله از طبیب صحی شمیرانات در مدت هفتماهه (۶۰۵) نفر مرضای بی بضاعت در قراء مختلفه شمیرانات مجاناً عیادت و مداوا شده اند که از این عده [۴۵۶] نفر مبتلا بمرض تب و نوبه (۷۲) نفر اسهال خونی (۸) نفر سیاه زخم (۷) نفر مسموم از تریاک (۷) نفر دیفتری [۱۹] نفر مجروح [۷] نفر باد سرخ [۵] نفر سوزاك [۱] نفر مُحْمَلَك و بقیه مبتلا بامراض مختلفه دیگر بوده اند .

اطلاعات مختلفه مؤسسات خیریه و صحیه و مریضخانه بلدی مانند سنه گذشته است - در هر ناحیه هرشب يك دواخانه بطورکشیك تا صبح بازاست - نقشه بندی خیابان بندی طهران هنوز خاتمه نیافته است - مجله بلدیه فعلاً تعطیل است - بلدیه عراق و بلدیه قزوین ضمیمه بلدیه طهران شده است

سرویس اطفائیة سرویس اطفائیة بلدیه در ۲۵ دی ماه ۱۳۰۷ تأسیس و در آن موقع فقط چهار ماشین انبار دار سیستم بنز برای اینکار موجود بود ولی اکنون سرویس مزبور دارای ۱۴ ماشین تلمبه ایست بشرح ذیل : ۶ ماشین بزرگ انبار دار هر يك بظرفیت ۵۰۰۰ لیتر آب (اتویومپ - ۴ ماشین اتویومپ دیگر بظرفیت ۲۵۰۰ لیتر - ۳ ماشین کوچک (موتویومپ) - و ۱ ماشین مخصوص بی انبار با ۲ لوله تنفسیه و ۴ لوله آب انداز

از این ماشینها ۴ ماشین بزرگ در روز و ۲ یا ۳ ماشین در شب همیشه حاضر خدمت هستند یعنی بمحض رسیدن خبر حریق فوراً حضور در مجلس قرعه و یا فرار پس از ثبوت تقصیر آنها در محکمه

میتوانند از گارار خارج و بمحل سانحه بروند

از ابتدای تأسیس اطفائی تا بحال ۵۷ دفعه در شهر طهران حریق اتفاق افتاده ۳۰ دفعه از آنها نسبت به مهم ولی مابقی چندان قابل ملاحظه نبوده که احتیاج بوجود ماشین ها پیدا شود

از حریق های مهم : ۱ - در خبازی واقع خیابان علاء الدوله

۲ ساعت و ربع بعد از نصف شب یوم ۴ فروردین حریق اتفاق افتاده ماشین ها در مدت ۲ ساعت و نیم موفق بخاموش کردن آن شده اند ۲ - در گارار سندیکا یوم ۲۰ اردی بهشت ۳ - در روس ترانزیت واقعه در بازار سه بعد از ظهر ۱۹ تیر ۴ - در بازار ساعت ۱۰ صبح روز ۲ مهر حریق سه ساعت طول کشید تا خاموش شد ذیلا صورت خیابانهای که تا کنون توسعه یافته یا احداث گردیده برای اطلاع آن اداره محترم اشعار میگردد

۱ - خیابان شمیران از ابتدای دوره ضرابخانه الی میدان تجریش بعرض ۳۲ متر توسعه یافته است - ۲ - خیابان شرقی غربی شاهپور بعرض ۴۰ متر ، ۳ - خیابان جدید الاحداث پهلوی از حدود خندق شهر و شمیران بعرض ۴۰ متر جدید الاحداث است ، ۴ - خیابان پهلوی از ابتدای خیابان جنت کلشن سابق تا محل ایستگاه راه آهن که سابقا بعرض ۸ - ۹ متر بوده بعرض ۲۴ متر وسیع شده و قسمت دیگر از خیابان گمرک الی ایستگاه جدید الاحداث بعرض ۲۶ متر ، ۵ - خیابان گمرک از دروازه گمرک تا میدان محمدیه بعرض ۳۰ متر توسعه داده شده ، ۶ - خیابان حاجی ابوالفتح از میدان محمدیه تا سر قبر آقا در امتداد و بعرض خیابان گمرک احداث گردیده ، ۷ - خیابان اسمعیل بزاز از سر قبر آقا تا خیابان ماشین در امتداد و بعرض دو خیابان فوق توسعه داده شده ، ۸ - خیابان ماشین از دروازه حضرت تا سه راه امین حضور بعرض ۲۴ متر توسعه داده شده ، ۹ - خیابان چراغ برق از سه راه امین حضور تا میدان سپه بعرض ۲۴ متر توسعه داده شده -

نظامی با عضویت یک نفر نماینده از طرف حکومت محل جلب بخدمت

۱۰ - خیابان قوام الدوله از خیابان گمرک تا میدان شاهپور بعرض ۲۹ متر توسعه داده شده ، ۱۱ - خیابان فرمانفرما از میدان شاهپور تا چهار راه حسن آباد بعرض و امتداد خیابان قوام الدوله توسعه داده شده
 ۱۲ - خیابان دروازه یوسف آباد نیز در امتداد خیابانهای فوق در ابتدای سال ۱۳۰۹ توسعه داده خواهد شد ، ۱۳ - خیابان اسلامبول بعرض ۲۶ متر توسعه داده شده ، ۱۴ - خیابان شاه آباد بعرض ۳۰ متر توسعه داده شده ، ۱۵ - خیابان سرچشمه از دروازه شمیران بدروازه حضرت عبدالعظیم بعرض ۳۰ متر احداث و یکقسمت آن از سرچشمه تا تکیه رضاقلیخان و قسمت دیگر از حدود خیابان اسمعیل بزاز تا سید اسمعیل و از خیابان اسمعیل بزاز تا میدان امین السلطان بطرف دریا ساخته شده و بقیه در سال ۱۳۰۹ توسعه خواهد یافت ، ۱۶ - خیابان از دروازه غار بطرف میدان محمدیه و خیابان جلیل آباد بعرض ۳۰ متر امتداد خواهد یافت که یکقسمت آن از میدان محمدیه تا حدود سید ناصر الدین در هذالسنه توسعه یافته و بقیه در سال ۱۳۰۹ انجام خواهد یافت

صورت قناتی که در سنه ۱۳۰۸

بلدیه اجاره نموده

- ۱ - قنات مخصوص ۲ - قنات کوثریه ۳ - قنات بهجت آباد ،
- کریم آباد ۵ - قنات معینیه [جهت آبپاشی] ۶ - مجرای صاحب الزمینی
- ۷ - قنات سرداری ۸ - قنات خورده مالک تجریش (برای آبپاشی
- شمیران) ۹ - قنات وزیری ۱۰ - قنات مهدی آباد ۱۱ - قنات
- دارآباد ۱۲ - قنات اقدسیه ۱۳ - قنات کوچک و بزرگ سلطنت آباد
- ۱۴ - قنات بریانک ۱۵ - قنات نجف آباد ۱۶ - قنات صدقیه
- قنات اکبر آباد ۱۸ - قنات کوچک و نك ۱۹ - قنات مجیدیه ۲۰ -
- قنات داودیه [جهت آب پاشی راه شمیران] ۲۱ - قنات مخلص آباد

سربازی شده و در عوض دو سال سه سال تحت السلاح خواهند ماند

۲۲ - قنات مبارک آباد ۲۲ - قنات خلعت بری [جهت آب پاشی راه شمیران]

علاوه بر قنات فوق از مجرای کرج هم که در سه سال قبل بلدیہ احداث نموده آب مکفی بطرف شهر جاری و قسمت عمده شرب طهران بوسیله این قنات تأمین میشود بطوری که در سال آتیہ ممکن است احتیاجی وات دیگر نباشد . قنات وقفی که در تحت نظر اداره بلدیہ اداره میشود قنات شاه ، قنات مهرگرد و قنات نظامیہ است

قیمت آب ساعتی		قیمت آب مشروبی					
قیمت یکساعت		آب انبار		حوض		باغچه	
		ذرع مکعب		ذرع مکعب		ذرع مربع	
د	قران	د	قران	د	قران	د	قران
۵۰۰	—	—	—	—	—	—	—
۷۰۰	—	۱	۵۰	۳	—	—	۵۵
۹۰۰	—	۱	۶۰	۳	۲۵	—	۵۵
۳۵۰	—	۱	۷۰	۳	۲۵	—	۵۰
۴۲۰	—	۱	۶۰	۳	۲۵	—	۵۵
۴۸۰	—	۱	۶۰	۳	۲۵	—	۵۵
۲۲۰	—	۱	۶۰	۳	۲۰	—	۵۵
۲۲۰	—	—	۷۵	۱	۵۰	—	۲۵
۳۵۰	—	—	۹۰	۱	۸۰	—	۳۰
۵۰۰	—	۱	—	۲	—	—	۳۰
۵۰۰	—	۱	—	۲	—	—	۳۵
۴۰۰	—	—	—	—	—	—	—
۷۰۰	—	—	—	—	—	—	—
۱۶۰	—	—	—	—	—	—	—
۲۵۰	—	—	—	—	—	—	—

« از اداره بلدیہ طهران »

ماده سی و سیم - هر يك از افراد ذخيره كه در مواقع احضار برای مشق

اقای آموزگار مدیر جریده   آقای مدیر زاده مدیر   آقای گلستان مدیر
شریفه آفتاب شرق   جریده شریفه عصر ازادی   جریده شریفه گلستان

از مطبوعات ایران

۱. مشهد جریده شریفه آفتاب شرق بمدریریت آقای علیرضا خان آموزگار طبعم و نشر میشود، آقای آموزگار از سن ۱۵ سالگی داخل اجتماعات ملی و مشروطیت بوده در ۱۳۳۶ بتاسیس جمعیت سادات رضوی و مدرسه سادات رضوی موفق شده و تاکنون باتحمل خسارات بی شماری از انحلال و تعطیل مدرسه جلوگیری نموده اند البته اولیای وزارت معارف در کمک ببقاء این مدرسه مضایقه نخواهند نمود. جریده آفتاب شرق شش سال است که تنها باثبات قدم و استقامت آقای آموزگار که از عناصر ملی و محترم خراسان هستند ادامه یافته است

۲ - شیراز جریده شریفه عصر آزادی یومیه بمدریریت آقای میرزا جواد خان مدیر زاده آزادی از تیرماه ۱۲۹۹ شروع بانتشار نموده است. آقای آزادی گذشته از معلومات فارسی در انگلیسی و عربی و ادبیات نیز اطلاعات عمیقی داوند و در نتیجه حسن عمل و ثبات قدم ایشان جریده عصر آزادی فعلا بطور یومیه در صفحات زیاد منتشر میشود.

نظامی بدون عذر موجه حاضر نشود پس از ثبوت تقصیر آنها در محکمه

اقای یازارگاده و سس جریده شریفه خورشید
ایران و رئیس پیش اهنگان فارس

اقای دیانت مدیر جریده
شریفه بیان حقیقت

۳ - شیراز جریده گلستان مدیریت آقای میرزا

محمد تقی خان گلستان از ۱۲۹۷ شمسی شروع بانشر نموده است
آقای گلستان نظر بسواق منزله از طرف اهالی فارس بنمایندگی
مجلس مؤسسان منتخب و در مجلس مزبور عضو هیئت رئیسه بودند
جریده گلستان با کثرت انتشار فعلا داخل سال دوازدهم شده است

۴ - شیراز جریده شریفه بیان حقیقت - بمدریت آقای

میرزا حسن خان دیانت با طبع سنگی منتشر میگردد تاریخ انتشار
اولین شماره ۲۷ ربیع الاول ۱۳۴۳ پنجمسال است ادامه دارد و
فعلا هفته ۳ شماره با فعالیت وفداکاری آقای دیانت طبع و نشر میشود .

۵ - اصفهان جریده شریفه اخگر - در سال ۱۳۲۹

هجری بمدریت آقای میرزا فتح الله خان وزیرزاده بطور هفتگی طبع
و نشر میشده در اوایل سال ۱۳۰۷ شمسی با قرارداد مخصوصی بمدریت
و مسئولیت آن باقاي امیر قلی خان امین واکنذار گردیده در آبان همان
سال با قطع کوچک هفته ۳ شماره و پس از یگماه بطور یومیه طبع و
نشر شده و بفاصله ۲ ماه بقطع بزرگ در آمده و در شهریور ۱۳۰۸

نظامی از يك ماه تا سه ماه محكوم به حبس میشوند - ماده سی و چهارم

انجمن ادبی شیراز از راست بچپ ایستاده آقایان ازاد معدلی طاهری - کرمانی - یازارکادی - حکمت - مدیرزاده - بهمنی - (صف وسط) مظفر - حشمت - فیوضات - رئیس انجمن - سرهنک اخگر - مدیر استخر روحی شیرازی (صف جلو) آقا جمال - یازارکادی - عماد الکتاب - حشمت زاده - آقا محمدجواد به پیشگاه آقایان سلام شایسته تقدیم میکنیم

مطبعه مخصوصی برای طبع آن خریداری شده و بکار افتاده و فعلاً با سرمایه کافی روز بروز بر محسنات خود می افزاید - آقای امیر قلیخان با اینکه متأسفانه از یک پاویک طرف بدن تقریباً عاجز از کار میباشند در همان تخت خواب بیماری با روح سلامت و شهامت انجام وظیفه مینمایند - حقیقتاً ما با ابراز کمال تأسف از حالت جسمی ایشان سلامت روح قوی و بافضیلت این همکار جدی و فعال خود را از خداوندخواهانیم

۶ - اصفهان جریده شریفه عرفان بمدریت آقای میرزا احمدخان عرفان از اردیبهشت ۱۳۰۶ شروع بانتشار نموده دراوایل بطور هفتگی و اخیراً یومیه طبع و نشر میشود - آقای عرفان گذشته از معلومات ادبی و تاریخی زبان انگلیسی را نیز بحد تکلم و ترجمه میدانند و ۱۵ سال است که در مدارس متوسطه اصفهان معلم هستند

کسانیکه در عملیات اشخاص مذکوره در مواد ۳۱-۳۲-۳۳ - شرکت

اقای عرفان مدیر
جریده شریفه عرفان

اقای امیر قلیخان امین
مدیر جریده شریفه اخگر

۷- کرمانشاهان جریده شریفه (نامه ملی کرمانشاه)

بمدیریت آقای کاویانی که در عداد آزادی خواهان و احرار بشمار میروند با مزایای خاصی در کرمانشاه منتشر میشود تاریخ انتشار شماره اول آن آبانماه ۱۳۰۴ است.

۸- کرمانشاه - جریده شریفه فصاحت - بمدیریت آقای

شهاب که در نظم و ثمر از قبیل دیوان نشاط شباب، شکرستان، دبستان معرفت، کیمیای سعادت و تیر شهاب آثار زیادی دارند این جریده قبالاجله بوده و از سنه ۱۳۴۵ منتشر گردیده و سپس به روزنامه مبدل شده و اخیراً هم دچار توقیف گردیده است

۹- کرمان جریده شریفه استقامت بمدیریت آقای

میرزا اسدالله خان رشاد که در جریان مشروطیت خدمات زیادی دارند از سنه ۱۳۰۳ شروع بانتشار نموده است جریده استقامت تنها بمرامیه مالی و قلمی آقای رشاد اداره شده و در این مدت بدون تعطیل انتشار یافته است

یا امداد نمایند پس از ثبوت از یکماه تا سه ماه محکوم بحبس می شوند

آقای شهاب مدیر   آقای کاویانی مدیر جریده   آقای رشاد مدیر جریده
جریده شریفه فصاحت   شریفه نامه ملی کرمانشاه   شریفه استقامت

۱۰ - کرمان جریده شریفه صدای کرمان - بمدریت

آقای آقا میرزا عباس سعید ملاحی فرزند مرحوم حاج میرزا ابوالقاسم
ملاحی که از طرف اهالی بلوچستان بنهاندکی مجلس مؤسسان منتخب
بودند از فروردین ۱۳۰۵ طبع و نشر گردیده است.

۱۱ - اردبیل جریده شریفه جودت - بمدریت آقای حسن

آقا از مرداد ۱۳۰۶ تاسیس و منتشر گردیده مدیر این جریده
قبلا برای حاضر کردن تمایل عوام بوسائل جدید زندگانی و تاسیس
قرائت خانه و کلوپ نهایش و خرید و وارد کردن مطبعه سربی
خدمات قابل تقدیری نموده است

۱۲ - قزوین - جریده شریفه نوروز - بمدریت آقای

میرزا اسدالله خان نورو زی (واعظ نوروزی سابق) - تاریخ انتشار
اولین شماره پنجشنبه ۱۹ خرداد ۱۳۰۶ که تا کنون ادامه دارد.

۱۳ - مصر جریده شریفه چهاره نما - بمدریت آقای

حاجی میرزا عبدالحمید خان ایرانی (مؤدب السلطان) از محرم ۱۳۲۲ شروع
کرد و آقای ایرانی در موقع طبع خراب شد باعرض معذرت سال آینده
جبران میشود

چنانچه امداد کنندگان در عملیات مزبوره از مامورین دولتی باشند علاوه

آقای سعید ملاباشی مدیر
آقای آقا حسن اقامدیر
آقای نوروزی مدیر
جریده شریفه صدای کرمان
جریده شریفه جودت
جریده شریفه نوروز

بانتشار نموده آقای ایرانی صاحب تالیفات عدیده هستند از آن جمله تاریخ عام (امان التواریخ) و ۳ جلد تاریخ مصر (فواد التواریخ) و کتاب خط و خطاطان وزارتت باستانی و تالیفات دیگر - جریده چهره نما از جراید خوب و قابل استفاده است که بقلم یک نفر ایرانی وطن دوست در مصر طبع و نشر میشود ماحض تجلیل مقام مطبوعات مخصوصاً از مدیران محترم جرایدی که بفارسی در خارجه طبع و نشر میشود درخواست میکنیم عکس خود و تاریخچه جریده را برای ما بفرستند تا در سالنامه ۱۳۱۰ بطبع آ نقسمت از جراید ایرانی هم مبادرت کنیم کتاب خط و خطاطان آقای ایرانی نیز از کتب تاریخی و نفیس قابل ملاحظه است « حقیقتاً از عدم امکان طبع گراور ایشان متأسفیم »

نسبت بنگارندگان و مدیران محترم جراید فوق الذکر که با کمال مسرت و افتخار محض عظمت مطبوعات مملکت بطبع گراور آنها و ذکر مختصری از تاریخچه جراید شان مبادرت کردیم با نهایت معذرت عرض میکنیم که بیش از آنچه فعلاً نگاشته شده با مقتضیات این سالنامه میسر نبوده است در اتیه امیدواریم بطور شایسته انجام وظیفه کنیم

بر مجازات مزبوره از خدمت دولتی نیز از ۶ ماه تا ۲ سال منفصل میشوند

جرايد فوق الذکر هريك در محبط خود عهده دار خدمات وانجام
وظايف سنگيني بوده اند و چون آكاهي و بيداري توده مخصوصاً
در ولايات ايران كه از هر حيث فاصله زيادي با طهرانيان ساكن بابتخت
دارند بطور كلي مرهون خدمات و فداكاريهاي آقاين است ما
بسم خود بيك يك آن همكاران محترم سلام خالصانه و تبريكات
صميمانه تقديم ميكنيم و اميد و اريم تا وصول بكاروان سعادت در راه
هدايت هموطنان خود از پانزشتينند تاريخچه عده ديگر از جرايد داخلي
كه تا آخرين دقيقه فرصت نرسيده بود سال اينده طبع خواهيم نمود
مخصوصاً از مديران محترم جرايد شريفه البرز و فكر جوان و معيشت ملي
منطبعه رشت و جريده شريفه تخت جمشيد منطبعه شيراز معذرت مبطلبيم
كه چون تاريخچه و عكسشان نرسيده بود بسال اينده موكل ميشود

مدرسه است در الشتر بين ييشكوه و ميان كوه و يشكوه كه آقاي نايب سر هنگ
نجفدري در ۱۳۰۶ با كمك اهالي انجا براي تربيت فرزندان الوار تاسيس
نموده اند - اين قبيل اقدامات مامورين لشكري بي نهايت قابل تقدير است
در هر ناحيه سرباز كيري كه قانون سبيل احوال اجرا شود اين قانون نيز اجرا ميشود

نکات اصلی جغرافیای ایران

حدود استعماری - حدود استعماری ایران در عهدهای مختلف

تفاوت داشته، دوره هخامنشی از سمت مغرب رود دانوب و جزایر یونانی و افریقای شمالی تا حبش و مراکش - و از شمال تا رود سیحون (سیری دریا) و دشت قبچاق و ماورای جبال قفقاز و از مشرق نیمه غربی هند را شامل بوده است.

در عهد اشکانیان حدود دیگر ایران بحال خود بوده اما از سمت مغرب رود فرات تا سرچشمه های آن سرحد ایران قرار گرفته.

دوره ساسانیان از سمت شمال شرق شهر فرغانه آخرین ولایت ایرانی نشین بوده و تمامی پنجاب و سند و سواحل تا ولایتی که امروزه به بمبئی موسوم است و شبه جزیره عربستان خصوصاً سواحل و نواحی آباد آن مانند یمن و عدن و مسقط و غیره ضمیمه ایران بوده است.

حدود طبیعی ایران - از سمت مشرق رود سند تا سرچشمه

های آن و قله های هندوکش و رود جیحون در شمال شرق - و دریای خزر در شمال و سلسله کوههای قفقاز از شهر دربند تا سواحل دریای سیاه در شمال غرب و در مغرب رود فرات از سرچشمهای آن تا خلیج فارس در جنوب سواحل عربستان تا منتهای مسقط حدود طبیعی ایران را تشکیل میدهد.

ایرانیان از بعد از دوره هخامنشی چون هوای جهان گیری و غصب حقوق سایر ملل را نداشتند بحدود طبیعی خود قانع مانده بودند و علم جغرافیا و اصول اداره و اعاشه ملل نیز علمای دنیا را باین نکته معترف گردانید که زندگانی ملت ایران بدون احراز حدود طبیعی مملکت ناقص و منقض میشود.

حدود سیاسی ایران - مطابق عهدنامه ترکمان چای (که سال

۱۲۰۷ شمسی منعقد شده بود) خط سرحدی ایران و روس در شمال

نظامنامه امتحان طلاب و تشخیص مدرسین علوم منقول

غربی از اینقرار است : در کوه آرات یعنی کوه جودی نقطه‌ای که عرض جغرافیائی آن ۳۹ درجه و ۴۵ دقیقه و طولش (از مبدأ کرنویج) ۴۴ درجه و ۴۰ دقیقه میباشد سرحد دولین آغاز و روبه شمال شرقی تقریباً هفت فرسخ طی کرده به ساحل ارس میرسد و از آنجا بجای رودخانه ۱۲ فرسخ روبه جنوب شرقی رفته از صحرای مغان به پیل‌سوار گذشته سپس سوی جنوب مایل بغرب پیچیده تا آستارا کنار بحر خزر در طول ۴۸ درجه و ۵۳ دقیقه و عرض ۳۸ درجه و ۲۷ دقیقه سرحد شمال غرب تمام میشود و آب دریا تا خلیج حسینقلی سرحد بین الجانین است . و اما سرحد شمال شرقی مطابق قرار داد سرحدی آخال و خراسان (سال ۱۲۶۰ شمسی) و قرار داد مبادله حصار و فیروزه (سال ۱۲۷۲ شمسی) خاک ایران از متصرفات روسیه بطریق ذیل مشخص شده : - از خلیج حسینقلی در جنوب شرقی بحر خزر روداترک سرحد دولین است تا نقطه چت و از آنجا خط سرحدی روبه مشرق و جنوب شرقی تا سرخس کنار رود تجن میرسد و مجاورت دولین در نقطه‌ای که عرض آن ۳۶ درجه و ۴۰ دقیقه و طولش ۶۱ درجه و ۲۰ دقیقه میباشد خاتمه میپذیرد .

مطابق معاهده ایران با جه-وری ساوتی روسیه (سال ۱۲۹۹) ولایت فیروزه در شمال خراسان بایران اعاده شد .

در حقیقت دولین ایران و روس از آرات تا سرخس چون بخط مستقیم بگیریم مسافت ۳۱۰ فرسخ هم جوارى دارند . سرحدات دولین ایران و ترک که امسال هم باز تحت مطالعه انجمن مختلطی از نمایندگان طرفین قرار گرفته و داستان مبسوطی دارد که در این و جیزه گنجایش آن نیست مجملاتینگاریم که سال ۱۲۲۲ شمسی در ارزنة الروم معاهده‌ای مابین نمایندگان ایران و عثمانی با وساطت نمایندگان روس و انگلیس انعقاد یافت - نماینده ایران در آن انجمن مرحوم میرزا تقی خان امیر کبیر بود - مطابق آن معاهده اختلافات طرفین در مسائل مختلف فیه تصفیه

و معقول مشتمل بر ۱۱ ماده بشرح اتی در جلسه ۱۵ اسفند

گشت اما بعدها راجع به بعضی نقاط سرحدی دعاوی هر دو جانب اظهار و چهار سال بعد کمیسیون سرحدی از نمایندگان ۴ دولت در بغداد و محمره تشکیل شد و چون نتیجه نبخشید سال ۱۲۳۰ در استانبول بنامش نقشه کامل سرحد کشیده شود و این کار را مامورین روس و انگلیس انجام دادند (!) و سال ۱۲۴۵ شمسی که نقشه کشی خاتمه یافته بود دولتین واسطه به طهران و استانبول خبر دادند که نقشه از حدودی به طول تقریباً ۲۳۴ فرسخ و عرض ۷ تا ۱۰ فرسخ برداشته شده دولتین اسلامی میتوانند مابین خود در طول و عرض مزبور خطی را مورد تراضی قرار دهند و اگر بر سر یک نقطه اختلافی روی داد باز به دو دولت واسطه رجوع کنند. بعد از آن تاریخ مکرر بر سر تعیین خط سرحدی مناقشات واقع و حتی سال اول مشروطیت عثمانیها علاوه بر اشغال ناحیه مختلف فیها، خاکهای مسلم ایران را اشغال کردند و بالاخره سال ۱۲۹۲ شمسی کمیسیونی از نمایندگان ۴ دولت برای رفع اختلاف تشکیل یافت که رئیس ایرانی آن آقای اعتلاء الملک خلعت بری بود که امسال نیز بهمین مأموریت رفته اند نتیجه قرارداد آن کمیسیون در مجلسهای عثمانی و ایران تصویب نگشت و فعلاً که سلطنت عثمانی نابود و دولت جوان ترك جانشین آن شده و بحمدالله دولتین بمنافع و داد و اتحاد کاملاً متوجه هستند کمیسیونی بین الطرفین بدون شرکت دیگران مأمور سرحد شده و امید است هرچه زودتر خط مشخص سرحدی اعلام گردد. بعد از خاک ترکیه فعلاً ماباد دولت عراق هم جواریم و چون خط سرحدی ما در این قسمت تا شط العرب جزء قراردادهای ایران - عثمانی بوده که مورد قبول طرفین واقع نشده ما بانتظار آینده نزدیکی هستیم که عدالت ملل و حسن نیت هم جواران و اقدامات اکید دولت شاهنشاه برخی قسمت ها را که حقوق مسلمة ایران اخلال شده جبران و خط سرحدی منصفانه مشخص شود.

ماه ۱۳۰۷ هیئت وزراء تصویب گردید ماده اول

در سمت جنوب از عهد بسیار قدیم تا امروز سرحد ایران صحرای عربستان بوده و در حقیقت خلیج فارس چنانچه اسم و تاریخ آن مشعر است يك دریاچه داخلی است ولی در قرن اخیر بعلمت ضعف حکومت مرکزی بعضی از دول با مشایخ ساحل عربستان روابط مستقیم پیدا کردند و فقدان قوه دریائی ایران را بهانه مداخله ساختند اما مسلم است که حق مشروع يك دولت بر خاکهای مسلم خود همیشه پایدار است و ما امیدواریم اینگونه مسائل قریباً بین دولت شاهنشاهی ایران و دول دوستدار هم جوار به وجه نیکو تصفیه پذیرد

در سمت مشرق سرحد ایران از نقطه ذوالفقار نزدیک سرخس آغاز و تا آبادی موسوم به تومان آغا (هری رود) خط فاصل خاک ایران و افغان است و از آنجا خط سرحد بخشگی افتاده از مشرق آبادی هشتادان گذشته به آبروهای هیرمند رسیده سیستان را بدو نیم نامتساوی کرده تا ملک سیاه کوه میرسد از آنجا رو بجنوب شرق پیچیده تا کوهک و از آنجا سوی جنوب غرب تا خلیج کوآتر میرود (آخرین کمسیون سرحدی سال ۱۲۸۴ شمسی) سواحل دریاهاى ایران در جنوب مابین ۶۱ درجه و ۳۱ دقیقه تا ۴۸ درجه و ۴۱ دقیقه طول واقم و بقدری کمتر از سیصد فرسخ بالغ میشود. سطح ایران کنونی ۲۰۹ هزار و ۳۳۵ فرسخ مربع است.

کوههای ایران زمین - در سلسله هندوکش سمت مشرق قله کوه بابا در شمال کابل بارتفاع (۵۳۶۶) ذرع - سفید کوه نزدیک دره خیبر مابین کابل و پشاور (۴۷۵۹) ذرع - قله تخت سلیمان در جنوب شرقی افغانستان (۳۴۳۷) ذرع - قله دماوند در شمال شرقی طهران بارتفاع (۵۵۵۳) ذرع - قله الوند نزدیک همدان (۲۳۴۹) ذرع - قله دنادر ایالت فارس (۵۰۹۲) ذرع - قله سیلان در آذربایجان (۴۷۱۰) ذرع - قله سهند در آذربایجان (۳۴۷۵) ذرع - قله آرات صغیر در شمال غربی بارتفاع (۵۰۵۳) ذرع - غیر از قلههای مذکور

درفروردین هر سال در طهران و در مراکز ایالات ولایات مجلس امتحان

فوق بلندترین قلل جبالی که در ذیل می‌شماریم از چهار هزار ذرع تجاوز نمی‌کنند.

در خراسان قله‌های : آلا داغ ، هزار مسجد ، آهنگران ، شیرکان ، بینالو ، سنک دختر ، کمر بند ، الله اکبر ، سبز کوه ، سفید کوه ، سیاه کوه ، تخته‌بوش ، کته شمشیر ، پردۀ رستم و غیره - در استرآباد مزاران کوه ، زیارت ، شاه کوه ، سنگی داغ - گردنه شمشیر ، گردنه قزلق ، کوه سلمی - در مازندران : سواد کوه ، فیروز کوه ، اوزن کوه ، کندوان ، لاریجان ، قزل کوه ، مارکوه ، سیاه کوه - در گیلان : تخت سلیمان ، سلمبار ، سیلار ، طالش - در آذربایجان : سبلان و سهند که ذکر شد و جبال طالش در مشرق و سلسله زاگروس در مغرب که از شمال رو بجنوب بکردستان کشیده شده (بقیه) نیکارنده زاگروس و سقز از همدیگر تجریف شده و کلمه سقز اکنون هم بناحیه سقز در قلب همین سلسله جبالی اطلاق می‌شود ، دو قله مشهور زاگروس یاسقز در شمال علمدار و در جنوب موسوم به ایوب است - در کردستان علاوه بر سلسله سقز قله‌های چهل چشمه پنجه علی ، شاه شهیدان ، بالغ دره - در کرمانشاه و لرستان : قله های گوگرد کوه ، سفید کوه ، حرین ، وردلان ، هفت پهلو ، کبیر کوه - در خوزستان و کوه کیلویه و بختیاری : زرد کوه ، سرخ کوه ، سیاه کوه ، سفید کوه ، کوه کیلویه و غیره - در فارس : قله دنا که ذکر شد ، هجیر ، کتل پیر زن ، ده مور ، گندمان - کوه دالان ، کتل دختر کمارج و غیره - در کرمان و بلوچستان : هزار کوه ، شاه کوه ، دربند ، بتان ، بادامان ، بارز ، کوهپایه ، بزمان ، تفتان ، شاهسوار ، سیف‌الدین و غیره ، در سیستان کوه خواجه و در جنوب آن ملک سیاه کوه - در ایالت عراق : قله دماوند که ذکر شد ، سیاه کوه در مشرق عراق و کرکس در قهرود کاشان ، زرد کوه نزدیک بختیاری ، شیر کوه و پیش کوه در یزد ، اشتران در محلات .

طلاب علوم فقه و اصول در محلی که از طرف وزارت معارف معین

بزرگترین سلسله جبال ایران البرز است که از سمتی به جبال قفقاز و از جانبی به هندوکش می پیوندد - بلند ترین قله هادر قفقاز آق ریطاق ، آلا گوز و در سمت شمال شرق بازار دوزی و باباداغ و در مغرب دیختای و قزبک است .

رودخانه های ایران زمین آنچه فعلا از حدود ایران سیاسی خارج است در مشرق سند ، کابل رود و پنجشیر (پنج شهر) و مرغاب و جیحون و هریرود که در خاك روسیه بنام ولایت تجن ، رود تجن نامیده میشود و در سمت شمال غرب (قفقازیه) رود کر (بنام کورش کبیر شاهنشاه ایران خوانده شده چنانچه رود کر در فارس نیز بهمین مناسبت آن اسم را گرفته است) و رود ریون و رود ترك ورود ارس که سرحد ایران سیاسی است - در مغرب دو رود فرات ودجله نیز از حدود ایران کنونی خارج است . رودهایی که در داخله ایران سیاسی جریان دارد از سمت شمال غرب بعد از ارس در آذربایجان جغتو چای ، آجی چای ، که بدریاچه رضائیه میریزد قادر چای ، آستارا رود و در سمت مغرب آذربایجان انهار ی است که سرچشمه های زاب محسوبند و چند نهر کوچکتر که نیز به دریاچه ارومیه (رضائیه) میریزد - در کردستان : زاب کلان ، زاب خرد ، و سرچشمه های کرخه - در کرمانشاه و لرستان : قره سو ، کرند ، قیراب ، دیزاب ، کشکانه که به کرخه میریزد و رود سیروان - در خوزستان و بختیاری : رود مشهور کارون که قابل کشتی رانی است و آبریز و جراحی که به کارون میریزد و بهمشر (بهمن اردشیر) که از گازرون جدا شده به خلیج فارس میرود در خاك بختیاری انهار بی شماری هست که سرچشمه های کورنگ میباشد - در فارس رود بلوار و کام فیروز که رود کر را تشکیل میدهد و رود قراقاج رودبار ، دالکی و شعبه آن موسوم به شاپور ، رود طاب - در کرمان و بلوچستان : رود بمپور ، رود شور ، آب جبرفت ، نمک رود ، میشود منعقد خواهد شد . ماده دویم - مواد امتحان طلاب مذکور

ساروج رود و غیره - در خراسان و سیستان اول رود هیرمند با هامند که از انهار متعدد در جبال مرکزی هزاره تشکیل یافته بعد از مشروب ساختن خاک های افغانی به سیستان رسیده به دریاچه هامون میریزد ، هریرود که سرحد ایران کنونی با افغانستان است و کشف رود ، رودجام ، رود شیرین و انهار متعدد کوچکتری در کوهپایه ها که تمامی به زراعت صرف میشود - در استرآباد : رود اترک ، گرگان حاجی قره و ۲۸ نهر کوچکتر - در مازندران : رود تجن که قابل کشتی رانی است ، بابل رود ، تالار ، نیکا ، سیاه رود ، هزار رود چالوس ، نشتا و غیره - در گیلان سفید رود که طویل ترین انهار ایران و از جبال آذربایجان سرازیر میشود و نام دیگرش در شمال قزل اوزن است ، شاه رود ، الموت ، طالقان و ۴۵ نهر کوچکتر که به مرداب انزلی میریزد - در ایالت عراق : کرج ، ابهر رود ، قم رود ، جاجرود ، لار ، زاینده رود ، قره سو و انهار کوچکتری که صرف زراعت میشود .

دریاچه های ایران دریاچه ارومیه (رضائیه) در آذربایجان که بعلت شدت شوری آب از پرورش ماهی محروم است - دریاچه بختکان ، فامور ، مهارلو در فارس - حوض سلطان در قم - زریبار در کردستان - دریاچه هامون و کودزره در سیستان .

حیوان شناسی ایران - از لحاظ حیوان شناسی مملکت

ایران به ۵ منطقه تقسیم میشود : ۱ - خراسان تا نواحی غربی افغانستان و ایران میانه که حدودش سمتی بشیراز و سمتی سلسله البرز و جانبی تبریز است . ۲ - ایالت بحر خزر از استرآباد تا آستارا . ۳ - جبال کردستان از سمتی تا آسیای صغیر و از جانبی تا نواحی شیراز و همدان . ۴ - سواحل شط العرب و مشرقی دجله . ۵ - سواحل خلیج و بلوچستان

مقصود از این تقسیم آنست که حیوانات پرورده درهريك از این

عبارت است از ادبیات فارسی و عربی و فقه و اصول و منطق بر طبق

منطقه ها از جهتی نسبت بمنطقه دیگر امتیاز و تفاوتی دارند ،
پرند ها تا کنون چهار صد نوع پرند در ایران بشمار آمده
 و بهترین طيور شکاری که مشهور عالم شده اند : - قرقاول ، کبک
 دری ، کبک خندان ، تیهو ، هویره ، جیرفتی ، دراج ، بلدرچین ، سیاه
 سینه ، لاری و از مرغابیهای شکاری قو در سیستان و بط و سوهانه
 و قشقر و کبوتر آبی وغیره وغیره - بهترین ماکیان های ایران مرغ
 و خروس مشهور به لاری هستند .

ماهی ها - ماهی هایی که در سواحل خلیج فارس صید میشود
 از جنس اوقیانوسی هستند که در اروپا نظیر آنها بسیار است اما
 ماهی های بحر خزر از حیث خوش طعمی و لطافت خصوصیتی دارند
 بطوریکه در نمایشگاه ماکولات در پاریس پارسال جایزه اول را بردند
 مشهور ترین ماهی های خزر آزاد ماهی . سیم ، سوف و سک ماهی
 ماسه ، کوپور ، سویلو . سفید ماهی و شاه ماهی است - ماهی قزل آلا
 در آب های شیرین ایران پیدا میشود . صادرات ماهی ایران که بادهاره
 شیلات واگذار شده روز بروز افزون تر میگردد .

خاویار - بهترین خاویار (تخم ماهی) که در امریکا و اروپا و
 همه جای دنیا مشتری دارد همانی است که از آب های ایران حاصل
 میشود - ماهیها از دریای خزر وارد رودخانه های ایران شده تخم
 میکذارند و اداره شیلات آن تخم را با وسایلی که تهیه دیده جمع
 کرده در بسته ریخته باروپا میفرستد .

اداره شیلات - اداره شیلات يك اداره ایرانی است و اخیراً دولت
 شاهنشاهی درازای منافعی شرکت روسها را نیز در آن اداره پذیرفته
 است - صید ماهی و خاویار منحصرأ متعلق بدولت ایران است که
 که فعلاً بادهاره شیلات واگذارده اند [هیئت مدیره شرکت شیلات بحر
 خزر مرکب از شش نفر است که سه نفر از طرف روسها و سه نفر
 از طرف ایران معین و سال بسال این هیئت تجدید میشود)

پروگرام و دستوری که وزارت معارف موقتاً معین و تصویب مینماید

و رئیس کل ایرانی است.

درندگان و چرندگان - در سرزمین ایران شیر، ببر، پلنگ، یوزپلنگ، خرس بزرگ و خرس خرمائی رنگ، کفتار، گراز تشی که (بز نقره - بابا و زاوغین مضموم - نیز نامیده میشود و خارپشت درشت است) ژوژ (خارپشت خرد) سنجاب و خز و دلک که در کردستان شمالی و سواحل خزر یافت میشود - پوست دلک را با قیمت گرافی باروپا میفروشند و بهترین نوع قاقم است و بیدستر (سک آبی) که پوست آن نیز پر بها است و در سیستان، مازندران و کردستان مکرری و غیره بسیار است، راسو، گربه وحشی، گرگ، شغال روباه و از چرندگان شکاری گوره خر (در بیابانهای مرکزی و جنوبی) بزکوهی، گوسفند وحشی، غزال، آهو، گوزن، خرگوش (چندین نوع) در ایران بسیار است - شیر در جنوب و پلنگ در ایالات ساحل خزر بسیار است بره‌های ساحل خزر به درازی هشت تا ده پاونیم میرسند

حیوانات اهلی - گاو سیستانی، گاو معمولی و ماده گاو، گاومیش و کل، شتر بارکش، شتر دوکوهانه خراسانی، شتربادی (جهاز) اسب سواری و یابو (اسب بارکش) قاطر، خر بارکش و الاغ سواری کوسفند و بز جزء حیوانات اهلی ایران هستند - شماره گاو سیستانی که نر و ماده آن در قوت و شیر دهی مشهور آفاق است در ظرف سی سال از هشتاد هزار به هیجده هزار تنزل یافته، شتر دوکوهانه و شتر بادی نیز رو به کمی رفته بعلاوه طاعون های گاوی از شمار گاو های معمولی نیز خیلی کاسته است - مشهورترین نژاد اسب های ایرانی اسب ترکمانی و عربی بوده و نژاد چنارانی را نادرشاه از ترکمانی و عربی پدید آورده که از بهترین اسب های دنیا محسوب میشود لیکن در طول نیم قرن اخیر از ۱۲۷۰ قمری تا ۱۳۲۴ حکومت هند با اعتبار هنگفتی که تحصیل کرده بود همه ساله عده زیادی مأمورین باطراف و اکناف ایران فرستاده بهترین و مشهورترین اسب ها و مادیان

تبصره - وزارت معارف دستور دائمی تحصیلات علوم مذکوره در

هارا خریداری و بخارج بردند بطوریکه فعلاً نژاد پربهای اسب های انگلیس در هند و انگلستان از آن اسب ها پیدا شده است و در داخله ایران که یلخی ها و رومه های بزرگ اسب فراوان بود حالا ندرتاً یافت میشود - قاطرهای ایرانی نیز باربردار است اما خیلی خارج شده بهترین الاغ های سواری از بنادر جنوب است اما نژاد گوسفند ایرانی که در همه جا به لطافت مشهور و سابقاً تمام چارستان بازار داشته فعلاً روبه تنزل گذارده و بیم آن میرود که هرگاه وزارت فلاحت برای ادامه ییلاق و قشلاق گوسفندان و افزایش و ترقی نسل آن اقدام اساسی و سریعی نکنند گوشت گوسفند ایرانی کفاف حوائج داخله را ندهد و تنگی ارزاق محسوس گردد .

میوه ایران میوه ایرانی مشهور آفاق است و همواره در عصر های ترقی و امنیت ایران یک قلم عمده صادرات مملکت بوده ؛ انار به ، گلابی ، سیب سفید و سیب سرخ و سیب معطر که در خراسان عباسی میخوانند و سیب ترشک ، زردالو [بیش از ۱۸ نوع] شفتالو که نوع اکمل آن هلو میباشد و بهترینش در خراسان و اصفهان یافت میشود ، آلو ؛ آلوچه ، گوجه ، شلیل ، تنسگل [از پیوند زردالو و گوجه بعمل میآید] انجیر [بیش از ده رقم] توت مشهور بهراتی (بیش از پنج نوع) و توت بیدانه و توت سفید که در خراسان بخارائی میخوانند و کم شیرینی و بیدانه و لطیف است ، ازگیل ، تمشک ، زالزالک تاج ریز ، زرشک و غیره - انار در ایران بیش از بیست نوع یافت میشود و بهترینش انار بیدانه و انار مشکو است مخصوص خراسان و انار شیرین در ایالت عراق و فارس چندین رقم ممتاز بعمل میآید . آلبالو و کیلاس ایرانی و کیلاس درشت کشمیری (که طهرانی ها اشتها فرنگی میخوانند) و توت فرنگی (فرز) و غیره بخوبی بار میدهد . گردکان (جوز) با پوست سخت و پوست کاغذی ، شاه بلوط ، پسته درشت و ریز ، فندق ، بادام با پوست سخت و پوست کاغذی که بسیار

فوق را در ظرف مدت یکسال از این تاریخ تنظیم و پس از تصویب

مطلوبست و بادام تلخ که برای دوا و گرفتن روغنش در خارجه مشتری دارد و بهترین نوع عناب و سنجد ایران مشهور میباشد . - و قیسی دماوند که خشک آن بمقدار زیاد بروسیه صادر میگردد

مرکبات در ایالات ساحلی خزر و فارس و کرمان و طبس در جنوب خراسان و عموماً در نقاطی که ارتفاع آن نسبت به سطح دریا از ۲۵۰۰ پاتجاوز نمیکند پرورش مییابد خرما نیز در طبس و خبیس کرمان و بعضی نقاط فارس مثل جهرم و درخوزستان با انواع ممتاز و لذیذ بعمل میآید .

متأسفانه اهالی سیستان و بسیاری نقاط ساحلی با استعداد زمین و اقلیم بعثت تنبلی و یا نداشتن مشوق از کشتکاری مرکبات و خرما محرومند - مرکبات ایران عبارت است از لیموی ترش معطر، لیموی فارس مشهور بعمانی که ریز است، لیموی شیرین، پرتغال، نارنگی سلطان المرکبات، نارنج و ترنج، بادرنک، تو سرخ و دارابی و انواع دیگر - اما ملاکین گیلان و مازندران از اجرای اصول جدید پرورش مرکبات در املاک خود غفلت میکنند لهذا روز بروز یرتغال و نارنگی ایران ترش تر میشود در حالیکه مرکبات فرانسه و اسپانی و سواحل دیگر دریای مغرب شیرین تر و بارور تر میگردد و بازار مرکبات ایران رو به کساد می رود - خربزه و هندوانه بانواع کوناگون و لذیذ و مطبوع در همه جا بعمل میآید - خرماي فارس و خوزستان بعثت لا ابالی گری تجارت یکجادر بصره فروش می رود و آنرا تجارتخانه های اجنبی در جعبه های مقوایی بسته بارویا فرستاده بنام (خرماي بصره) بقیمت گزافی میفروشند - بدین طریق این تجارت هم مثل معامله خاویار هم سودش بجیب واسطه های بیگانه میریزد و هم بهترین محصولات ایران با اسم ممالک دیگر مشهور میشود . بلوطدر لرستان و کردستان بسیار است و زیقون تا قبل از عهد مغول در ایران بسیار بوده حالا در گیلان خصوصاً ناحیه رودبار بعمل میآید شورای معارف بموقع اجراء می گذارد و از آن ببعد امتحان طلاب

و متأسفانه هنوز برای افزایش آن اقدامی نشده است .

پالیز کاری - پالیزکاری ایران و سبزیکاری آن و سبب است
خیار بهاری و پائیزی و خیار ترشی و خیار چمبر ، بادنجان ایرانی
و امریکائی ، کدو (۱۱ نوع) سیب زمین سه نوع ، کوجه فرنگی
(تومات) مارچوبه ، کرفس ، جعفری ، شلغم سیاه و سفید ، ریواس
که بهترینش در خراسان کوههای بین مشهد و نیشابور بعمل میاید ،
کلم پیچ و کلم قمری ، پیاز ، سیر و فلفل سرخ و سبز و ترب و
تربچه بامیه ، کنگر و انواع بقولات اروپائی و امریکائی که در طول قرن
اخیر بایران آمده و نیکو حاصل داده است - از سبزیها گندما (تره)
شنبلیله ، جعفری ، اسفناج ، کشنیز ، کاهو که بحد اعلی مطبوع میشود
نعناع ، ترخون - و از سبزیهای بیابانی پونه ، غازیاغی ، بابونه ، والک
مشک ، باد رنگبو ، کاکوتی ، چاتلانقوش و غیره بوفور پیدا میشود
موسیر که از کوهستان دست میاید و ترشی میشود برای امراض
بومی ایران دوی بسیار مفیدی است .

حبوبات - نخود ریز و درشت بسیار ممتاز ، لوبیای ریز (چشم
بلبلی) و لوبیای درشت (مرمری) و لوبیای سرخ ، عدس ، ماش ،
ملك ، ارزن ، نخود و لوبیای سبز (که تخم آنها از فرنگ آمده) و کنبج و
شاهدانه ، کرچک ینبه دانه و خشخاش (که از پنج قلم اخیر روغن
میگیرند) و در غالب نقاط ایران کشتکاری میشود .

غله - گندم وجود در اکثر نقاط ایران بطریق آبی و دیم کاری
کشته میشود و برنج در غالب ایالاتی که آب فراوان است و کنار
رودخانهها میکارند مثل فارس - خراسان ، عراق ، و آذربایجان و لیکن
مشهور ترین برنج ها حاصل گیلان و مازندران و استرآباد است -
در ایران بیش از ۱۲ رقم برنج بعمل میاید و این محصول يك قلم
مهم صادرات مخصوصاً بروسیه و در سمت جنوب بسواحل عربستان
میباشد . انواع علفی که مخصوص چار پایان است چون دوسر ، شبدر

بر طبق دستور مصوب شورای معارف خواهد بود . ماده سیم

و بونجه ، چاودار و غیره درهمه جای مملکت یافت میشود و برای زمستان آنرا خشکانیده (بیده) مینامند .

ادویه و تنباکو - تریاک ایران در عالم رتبه اول امتیاز را حائز است و بزرگترین قلم صادرات ایران میباشد - زیره کرمان و زعفران قاین . زیره - بزر (کر او به) ریشه جوز و سماق و غیره مشهور است - کتیرا و انواع صمغ های نباتی ایران در خارجه مشتری بسیار دارد همچنین است انقوزه که تماماً بهندوستان میرود - گرانگین و ترنجبین و شکر سرخ ایران در خارجه مشتری دارد و با اندک اصلاحاتی که تجار بعمل آورند بازار پر رونقی خواهد یافت - تنباکوی قلیانی از فارس و اصفهان و کاشان و طبس بخارجه صادر میشد و مخصوصاً در مصر و ترکیه و هند بازار داشت اما فعلاً رو به زوال میرود - توتون چپق از کردستان و نواحی (ارومیه) رضائیه و نوچه بعمل میامد و صادرات هنگفتی داشت اما مدتی است که رو به تنزل گذارده است خوشبختانه تجار ارومیه توتون نوچه را اکنون برای سیگار بریده سیگارهای معطر و مکیف از آن پرمیکنند و هرگاه اداره انحصار تنباکو انتظاماتش ملایم حال زارعین و تجار باشد توتون سیگار نوچه میتواند در اروپا بازار پر رونقی پیدا کند بشرطی که تجار ایرانی بطرز تجارت خود تجدیدی بخشیده رشته تبلیغات را از کف ندهند و نیز این تجارت را همه تجارتخانه های بیکانه و انگذارده خودشان عامل حمل و نقل و فروش آن باشند تا نفع آن در جیب ایرانی مانده بهره واسطه ها نشود - زراعت توتون سیگار در ایالات ساحلی خزر خصوصاً گیلان اکنون توسعه بزرگی یافته و صنعت سیگار پیچی در ایران روز بروز زیاده تر و مطبوعتر میگردد مأسفانه هنوز تجار ایرانی برای فروش سیگارهای پر کرده و ساخت ایران در ممالک خارجه تشبیهی نکرده اند در صورتیکه سیگارهای نمره نیم و یک ایران مابین خانهای اروپا فوق العاده مطلوب است .

حنای ایران با فواید بیحساب طبی که برای پوست بدن و منع

اداره معارف هر محل هیئت ممیته مشتمل بر سه نفر عضو اصلی و دو

سرایت امراض جلدی دارد در خود ایران از استعمال افتاده و خانمهای مقنن متأسفانه ترکیبات مسموم اروپائی را برای تغییر رنگ موی خود استعمال میکنند ولی فعلا در امریکا حنای ایران مابین خانمها معمول شده و استعمال آن بین ملل متمدنه روز افزون میگردد

گل ها و گیاه ها گل در ایران به انواع مختلف پرورش میابد - در سواحل بحر خزر تا داهنه های البرز همه گونه گل های بیابانی که در اروپا و سواحل شمالی افریقا میروید پیدا میشود - در شهر های ایران از عهد بسیار قدیم گل سرخ ، محمدی ، زرد ، یاس و یاسمن ، نسترن ، رازقی ، ارغوان و غیره تربیت میشود - گل بنفشه در اکثر دشت ها فصل بهار موج میزند و علاوه بر نرکس شهری در نقاط مغربی ایران نرکس بیابانی فراوان است از عهد صفویه یعنی از سلطنت شاه عباس کبیر به بعد تخم گل های اروپائی به ایران وارد شده و اینک با اطمینان خاطر میتوان گفت که همه گونه گل های مشهور فرنگی در باغ ها و خانه های ایران پرورش مییابد اما دو خصوصیت قابل تذکار در ایران هست یکی آنکه عطر گل هر قدر کم بوباشد در این مملکت محسوس میشود زیرا خشکی هوا و لطافت آن باعث انتشار عطر ها میگردد دیگر آنکه تماشای مناظر طبیعی کلزار های ایران مخصوص موسم بهار است یعنی در ایران چون چهار فصل حقیقی موجود است خرمی و طراوت بهار و سبزی دشت و دمن پس از هشت ماه تبرکی یک جلوه روح انگیزی دارد که بیشتر در ممالک اروپا و هندوستان و غالب ممالک و اقالیم سرطوبی از آن محرومند -

در قلل البرز و در کوه الوند و جبال اطراف بروجرد و لرستان کله ها و گیاه های مختلف پیدا شده که از لحاظ طبی حائز اهمیت است در فارس و کرمان درخت مخصوص یافت میشود که ابریشم یا کورک بسیار لطیف و یر بهائی دارد متأسفانه هنوز برای ازدیاد نسل آن نفر عضو علی البدل تشکیل خواهد داد . هشت مذکور مرکب است از

کوششی نشده - بعضی درخت ها را از این قبیل اروپائیان با دقت و مواظبت علمی از ایران ریشه کن ساخته و برده اند و از جمله آنها نهالی است که اهمیت صنعتی آن سال اخیر در لندن شایع گشت.

موالید و متوفیات احصاء موالید و متوفیات ایران چندان سهل نیست و احصائیه های دوائر دولتی در این خصوص کامل نمی باشد زیرا هنوز توسعه اداره سجل احوال و احصائیه تکمیل نشده و امید است با کوشش اولیای امور تا چند سال دیگر نتیجه مطلوب بدست آید معیناً بر طبق همان احصائیه های رسمی و ناقص و از روی موازین مختلف و مقایسه های فنی اینطور معلوم میشود که نسبت به سی سال قبل عدد متوفیات ترقی هنگفتی نموده و رقم موالید تنزل فاحشی کرده است مابین سالهای ۱۳۰۸ و ۱۳۱۴ قمری هجری اهل فن عدد موالید را از ۲۵ تا ۴۰ در هزار میگردانند و شمار متوفیات را از ۱۹ تا ۲۰ در هزار - اما چند علت آندوه بخش پیش آمده که امروز این قیاس را معکوس گردانیده از آن جمله یکی بی میلی جوانان است به تأهل که نسبت بسی سال قبل تقریباً شصت در صد ازدواج و زناشویی کمتر شده و اکنون مابین طبقه جوان چه در ادارات دولتی و چه در بازارها هشتاد در صد مجرد میگردانند و دختران تحصیل کرده ما نود در صد بدون همسر مانده اند - صرف نظر از مفاسد عمده و غیر قابل تشریحی که بر این عادت نو مترتب است دو نکته عمده را نکارنده تذکر میدهد: یکی آنکه اگر این وضع دوام کند نسل ایرانی در مدت کمی ناپدید خواهد شد و روزی خواهد رسید که مردم مملکت برای آبادانی خاک خود ناگزیر خواهند شد اقوام اجنبی را بقبول هموطنی خویش دعوت کنند - دیگر اینکه علاقه اشخاص مجرد نسبت بوطن و مملکت و حفظ آبرو و صحت عمل و کوشش در راه ترقی خیلی کمتر از صاحبان عائله خواهد بود - شایسته است هر چه زودتر با مطالعات جامع الاطراف قانون ازدواج اجباری از تصویب مجلس بگذرد -

دو نفر ممتحن ادبیات و سه نفر ممتحن علوم فقه و اصول که بکنفر

یکی از علل فزونی متوفیات کرانی فوق الحد و بی تناسبی است که در مایحتاج زندگی پیدا شده و علمای ریاضی این مسئله را به آسانی حل کرده نشان میدهند که نرخ معاش در طهران نسبت به موقع و مقام خودش دو برابر و نیم یاریس و یک برابر و نیم برلن است - علت دیگر عادت نکوهیده تقلید کورانه و حب تجمل (لوکس) است و عامل عمده آنهم خانمهای فرنگی-ماب هستند و از این حقیقت غفلت کرده اند که زیان عمده تبذیرهای ایشان بخودشان باز میگردد زیرا مردها عایدی خویش را برای معاش کافی نیافته از ازدواج میگریزند و بالتبعه زنهای مجرد و بی همسر میمانند - انتشار امراض مسریه و توسعه آن در عائله ها و غیره همگی دلای تجرد است - قانون ازدواج اجباری بایستی چند نکته را شامل باشد از اینقرار : ممنوعیت مخارج کزاف و مهریه و شیر بهای هنگفت - ۲ ممنوعیت استعمال تجملات زائد برای خانواده های مستخدمین دولت و مجبوری استعمال امتعه داخلی - ۳ - تعیین جشن کاهها که عموماً مراسم مهمانی و شادیانه در آن عمارات صورت پذیرد و داماد و عروس به تهیه جهیز و اشیاء و اسباب مهمانی و صرف سرمایۀ خود به چینی و بلور یا مبل روی بخاری نپردازند - ۴ - رجحان اشتخاص متأهل بر غیر متأهل در جمیع امور اجتماعی و عندالامکان تحمیل مالیات بر جوانان مجرد .

نفوس ایران نفوس ایرانی را غالباً سیاحان اروپائی مابین ۱۸ تا ۲۴ کرور نوشته اند و سیاسیدون اروپائیز قول آنرا سندشمرده علمای جغرافیا هم پذیر و ایشان شده اند در صورتیکه این اشخاص نه فقط در باره نفوس بلکه در بسیاری از امور دیگر نیز سهواً یا همدأً براه خطا رفته اند یکی از علل اشتباه سیاحان مزبور اینست که آنها اکثر از جاده های بزرگ مملکت گذشته از روی آبادیهای طرفین جاده و به نسبت آبادانی شهر های سر راه نفوس تمام مملکت را تخمین زده اند در حالیکه یک ثلث مردم ایران ایلات چادر نشین آن از علمای مسلم هر محل خواهد بود . ماده چهارم - اداره معارف

خانه بردوش هستند که هیچگاه برای يك سیاح دریافتن آنها و كردش مابین همگی میسر نمیشود و بعلاوه مملکت ایران سه برابر مساحت فرانسه مسطح آنست در حالیکه تازه صاحب راههای شوسه و وسایل نقلیه سریع السیر شده که تا این دوره فاقد آن بوده است چگونه ممکن است زیر نظر يك سیاح یا دیپلومات متجسس در مدت کوتاهی همه چیزش گسترده و روشن گردد - بالجمله ما از روی موازین مالیاتی و حساب تخمینی مجموع غله و برنجی که در ایران عهد فتحعلی شاه بمصرف میرسیده و برپایه احصائی گمرکی و میزان مصارف قند و شکر و چائی و از روی حساب ارزاق و مالیات کمونی و مقدار تخمین مصرف گندم و برنج و حبوبات در این دوره بارقام ذیل رسیدیم و آنرا نزدیک ترین تقریب بحقیقت میدانیم و امید است بزودی احصائی دولتی که تکمیل میشود صحت این حساب را بثبوت رساند

عدد ایرانیان عهد فتحعلی شاه : ۵۰ ملیون - ایرانیان بعد از تجزیه قفقاز و ترکستان و بلوچستان در اواسط سلطنت ناصری ۲۵ ملیون ایرانی ها بعد از مهاجرت های روز افزون و ناخوشیها و مصائب در آغاز مشروطیت ۲۰ ملیون - ایرانی های بعد از جنگ بین المللی سال ۱۳۴۰ ۱۷ ملیون - ایرانیها در سال ۱۳۰۸ شمسی - ۱۳۴۸ قمری هجری ۱۸ ملیون (رقم ۱۸ ملیون شامل ایرانیان داخله و خارجه میشود.)

دین و مذهب - دین اکثریت مردم در ایران اسلام است و مذهب قاطبه مسلمانان ایرانی جعفری اثنی عشری است و در قانون اساسی ایران دین اسلام و مذهب اثنی عشری برسمیت شناخته شده زیرا توده اعظم ملت پیرو آن هستند از مذاهب دیگر اسلام یکی شافعی است که مذهب قاطبه کرد ها میباشد و پیروانش به بیش از دو کرور بالغ میشوند - دیگر مذهب حنفی است که ترکمانان و بعضی طوایف سنی مثل هزاره و جمشیدی در سرحدات خراسان بان معتقدند

هر محل میتواند با اجازه وزارت معارف با امتحانی که علمای مسلم هر محل

عدهٔ قلیلی نیز از اسمعیلیه که ظاهرأ شیعهٔ شش امامی میباشند در قایمات و خراسان از عهد قدیم اقامت دارند و آقا خان محلاتی را که عهد محمد شاه قاجار بهندوستان هجرت کرد پیشوای خود میشناسند.

زرتشتی‌ها - از پیروان شت زرتشت پیمبر نامور ایرانی در کرمان و یزد و طهران و شیراز عده‌ای که به ۱۴ هزار بالغ میشود موجودند هزاره (اهالی هزاره جات میباشند که در کوه‌های هرات تا کابل زندگانی مینمایند و آنها را ما بربری مینامیم و غالباً شیعه میباشند و در قرن اخیر بایران هجرت کرده اند فقط دو طایفهٔ کوچک از آنها سنی هستند که یکی ساکن نواحی غزنین و طایفه دیگر مقیم خواف و باخرز در خاک ایران میباشند و در اینجا مقصود همان طایفه سنی است و الا هزارهٔ شیعه را در خراسان بربری میخوانند)

شمار زرتشتیان در سال‌های پیش روز بروز کمتر میشد زیرا بهندوستان هجرت میکردند چنانچه عهد ناصرالدین شاه که احصاء شدند فقط ۹ هزار تن بودند در سال‌های اخیر بر عدهٔ ایشان افزوده گشته و فعلاً زرتشتیان ایران از هر جهت آسوده و محترم زیسته‌مورد ملاحظت دولت و عموم طبقات ملت هستند و حتی علماء و روحانیون مسلمان بروش و سیره ایرانیگری و رأفت اسلامی همه‌گونه آنان را رعایت مینمایند - زرتشتی‌های ایران تاچندی پیش بامور تجارتي و صرافى اقبال عمده‌ای کردند و چون تجارتخانه‌های آنان مورد اعتماد عموم طبقات ایرانی بود و هموطنان ماچه تجار و چه ملاکین با وجود آنها بیانك‌های اجنبی مراجعه نمیکردند عمال بانگها با دسایس سیاسى و اقتصادى و بكد سرى دولتهای خود تجارتخانه‌ها و صرافخانه‌های زرتشتی را از پادر انداختند و دولت ایرانهم آن زمان بعلت انقلابات داخلی و ضعف مرکز نتوانست برای حفظ اعتبارات آنان کمکى بنشد در حال کنونی زرتشتی‌ها عده‌ای کسب و تجارت میکنند و جمعی بنساجی مشغولند اما اکثر آنها فلاحه پیشه هستند مخصوصاً در باغبانی

از طلاب فقه و اصول حوزه درس خود می‌نماید اکتفا نموده تصدیق

فوق العاده ماهرند .

یهودی ها یهودی های ایران از روزگار سلطنت هخامنشی تا امروز ایرانی و ساکن ایران بوده اند چنانچه نص تورا (کتاب استر) گواه آنست - ایرانیان یهودی پیوسته در طول تاریخ با سایر هموطنان خود در شادمانی یا مصیبت های ملی شریک بوده اند - عده یهود بالغ بر ۴۵ هزار تن و در اکثر شهرها ساکنند - قاطبه یهودیها بکسب و تجارت میپردازند و مابین آنها فلاحت بیشه نادر است .

عیسوی ها - شماره مجموع عیسویهای ایرانی مابین صد و ده تا صد و بیست هزار است و مرکب هستند نخست از ارمنی ها و دوم از آثوریها که از اوایل تاریخ تا امروز پیوسته ایرانی بوده و در آغوش ایران نیکو زیسته اند و تقسیمات مذهبی عیسویان در ذیل خواهد آمد

ارامنه ایرانی غالباً در آذربایجان و از آن سپس در شهر جلفا و اطراف اصفهان و طهران و گیلان و یزد و کرمان و سایر نقاط ایران ساکن میباشند و آنها که در آذربایجان و اصفهان و طهران هستند اکثر بفلاحت میپردازند معیناً عده بزرگی از ایشان نیز در کسب و تجارت واردند . آثوریها عموماً از ناحیه ارومیه گرفته تا قسمت های مرکزی کردستان ساکن و بیشتر بفلاحت مشغولند اما حوادث اسف انگیز جنگ عمومی و هجوم طوایف آثوری ترکیه بایران مفسده هائی برانگیخت که مایه خرابی های عمده گشت و هر چند دولت شاهنشاهی پهلوی چندسال قبل اقداماتی برای اعاده آثوریها باو طان شان مبذول و فعلاً در ولایت ارومی و کردستان باز برقرار شده اند اما عده زیادی هم در سایر ولایات مثل طهران و همدان و کرمانشاه متفرقند که بکسب موتور رانی و غیره میپردازند . علاوه بر ارامنه و آثوریها عده بسیار قلیلی هم از مسلم و غیر مسلم هستند که بنا بر ادعای مبلغین اعزامی (میسونرها) امریکائی و اروپائی بدین عیسوی گرویده اند .

طلبگی بانها بدهد - ماده پنجم - امتحانات نهائی برای طلابی که بدرجه

وضع روحانیت در مذهب شیعه تشکیلات و اداره روحانی
وجود ندارد - در سایر ادیان مانند مسیحیت و برهمنی و بودائی و غیره طبقه روحانی مشخص و تابع اداره مخصوص بوده تحت شرایط معینی میگذرانند مثلاً یک کشیش کاتولیک زن نمیگیرد و متعهد کارهای غیر مذهبی نمیشود و معاش او از بابت عایدات عمومی کلیسا میرسد - اما مطابق دیانت اسلام خصوصاً مذهب شیعه هر فرد مسلمان مأمور است در احکام دیانت خود اجتهاد کند و هر شخص میتواند بتحصیل علم دین بپردازد و فقیه گردد در حقیقت علمای جعفری دکتر علم حقوق هستند و همین سبب است که آنها سابقاً متعهد شغل قضاوت میشدند - مجتهدین ایرانی از یک مرکز معینی اعاشه نمیکند و تابع اوامر یک اداره بالاتری نیستند بعلاوه تحصیلات مجتهدین ایرانی مانند روحانیون سایر ملل منحصر بعلوم دین و علم کلام نیست بلکه غالباً اضافه بر علوم مذکوره بتعلم فلسفه طبیعی و ریاضی میدرازند زیرامذهب شیعه برخلاف ادیان دیگر تعلم این علوم را مجاز شمرده است در سلطنت صفویه که ابتدای رسمیت مذهب شیعه بود برای نظارت در امور روحانی یگنفر از علما با عنوان صدرالصدور مقرر میشد امادر عهد شاه صفی این منصب ضعیف شد و نادرشاه آنرا الغاء کرد از دو قرن پیش عالی ترین مقامات مذهبی مابین شیعیان همیشه چند تر مجتهدین بزرگ (آیات الله) بوده اند که در عراق عرب مقیم هستند و آنها انتخابی نیستند بلکه در حوزه علمای شیعه هر کدام عالمتر و پرهیز کارتر شناخته شدند دیگران ویرا مقدم میدارند و از چند سال باینطرف شهرقم نیز یک مرکز عمده روحانیت گردیده است - در باره مجتهدین بزرگ مزبور محققین اجنبی از عهد قدیم مطالعات مفصلی کرده و نوشته اند چنانچه (ولز) یکی از مصنفین بزرگ اروپا در کتاب (در سرزمین شیرو خورشید) میگوید: « فی الواقع آن چند تن مجتهد ایران که مرجع تقلید میباشند علاوه بروسعت علم و قوت تقوی

مدرسی رسیده باشند کتبی خواهد بود و هر طلبه که در امتحان نهایی

بی اندازه روشن فکر و حامی اصلاحات و تجدد هستند و فوق العاده بوطن خود و ترقیات مادی و معنوی آن علاقه دارند.

در سنوات اخیر عده زیادی از اشخاص غیر صالح بلباس روحانیت درآمده بودند ولی اجرای قانون البسه متحدالشکل علمای روحانی را از همدوشی آنها مستخلص گردانید زیرا برای پوشیدن لباس روحانی امتحانات علمی مقرو گردید (که نظامنامه آن ذیل همین صفحات جمع شده - پارس) بدین طریق حوزه روحانیت تطهیر شد.

تشکیلات کلیسا - عسویان ایرانی تابع چند کلیسا هستند اینها عبارتند از ۱ - کلیسای ارمنی ۲ - کلیسای نستوری ۳ - کلیسای ارتودکس یونانی ۴ - کلیسای کاتولیک رومی ۵ - کلیسای پروتستان ۱ - کلیسای ارمنی دارای دوسرکز است یکی در جلفای اصفهان دیگری در تبریز - کلیسای ارمنی معتقدات مخصوصی دارد که مذهب آنها را از سایر مذاهب عیسوی جدا ساخته است - جدائی مذهب ارمنی از کلیسای روم در عهد ساسانیان روی داد و این تجزیه با سیاست ملی ایرانیان و ارمنه مطابق بود - در حال کنونی کلیسای ارمنی روز بروز ضعیف تر میشود زیرا مبلغین اروپائی و امریکائی سرمایه و وسایل مکفی در مقابل کار میکنند و بلا شبهه اولیای دولت غنشاهی عواقب این امر را در نظر گرفته اند.

۲ - کلیسای نستوری - کلیسای نستوری در عهد فیروز ساسانی در ایران ایجاد شد زیرا در آن زمان عیسویت بسرعتی در ممالک ما رواج میگرفت و رواج آن اسباب بسط نفوذ معنوی دولت روم بود دولت شاهنشاهی با کمک پک عده کشیشان ایرانی نژاد و وطن پرست رفق شد عسویان ایران را از پیروی کلیسای روم باز گرداند و تشکیلات کلیسای نستوری بر علیه کلیسای رومی پدید آمد که مرکزش پایتخت شاهنشاهی بود و دعاها و نماز بزبان ایرانی خوانده میشد فعلا پیرو کلیسای نستوری همان آثوریها هستند و مرکز آن موصل

ته شود می تواند از وزارت معارف تصدیق نامه مدرسی در یکی

است - روس های تزاری برای برکردنیدن نستوریاها به پیروی کلیسای خودشان خیلی کوشیدند و چون هر کسی بکشیشان روسی میگوید مورد توجه و حمایت قنصول های روسی میشد موفقیّت عمده یافتند اما بعد از سقوط حکومت تزاری مبلغین (میسونر) های انگلیسی مابین نستوریاها جا گرفته با سرعت هر چه تمامتر مشغول عملیات هستند .

۳ - اورتودکس یونانی - عبارت از کلیسای روسیه است که از هفتاد سال قبل بایران آمده يك کلیسا در سفارت قدیم روس (پامنار طهران) و یکی هم در ژنرال قنصولگری روس در تبریز ساختند و بعدها در نقاط دیگر آذربایجان نیز بطرح ابنیه تازه پرداختند - کشیش های این کلیسا از روسیه مأمور میشدند و عمده فعالیت آنان مابین نستوریاها صرف میشد . ولی پس از سقوط حکومت تزاری این کلیسا از رونق افتاد .

۴ - کاتولیک رومی - کلیسای کاتولیک از عهد ناصرالدین شاه بایران آمده مؤسسين آن مبلغین (لازاریست) هستند و در طهران جلفای اصفهان و آذر بایجان کلیسا و مکاتب و مدارس و مریضخانه دارند - در مریضخانه زنانه آنها خواهران راهبه از طریقۀ (سن و نسان دوپل) کار میکنند

۵ - پروتستان - مؤسسات پروتستان ها و تبلیغات ایشان در ایران توسعه روز افزونی گرفته است -

مبلغین امریکائی و انگلیسی در اکثر ایالات با سرمایه و تشکیلات بکار پرداخته اند از اینقرار : اول - هیئت اعزامی امریکائی از کلیسای (پرسبی تریان) بدو قسمت ایران شرقی و ایران غربی تقسیم شده از عهد فتحعلی شاه و محمد شاه قسمت غربی در ارومیه و تبریز برقرار گشته و اکنون شعباتش بنقاط مختلف کردستان و آذربایجان کشیده شده و قسمت شرقی در طهران ، رشت ، قزوین ، همدان و غیره . مؤسساتی ایجاد کرده بیش از سی معبد و عده زیادی مکاتب

از فنون علوم مذکوره در فوق در یافت نماید - ماده ششم طلابی که

کوچک و بزرگ و مریم‌بخانه و دواخانه در هر دو قسمت بر پا نموده است

دوم - هیئت تبلیغیه انگلیسی موسوم به (شرکت میسیون کلیسا) که از هفتاد سال قبل بایران آمده در یزد و کرمان و شیراز و اصفهان معابد و مکاتب و مریم‌بخانه دارد رئیس عالی این هیئت در کلیسایی که در جلفای اصفهان بناخته اند می نشیند و تابع لندن است .

سوم - هیئت تبلیغیه انگلیسی موسوم به (انگلیکان) که فقط در آذربایجان مابین نستوریها اثبات فعالیت مینماید .

چهارم - هیئت تبلیغیه موسوم به (شرکت لندن بقصد ترویج مسیحیت بین یهود) مرکزش را در طهران قرار داده و در اصفهان و همدان بتأسیس معابد و مکاتب و مریم‌بخانه پرداخته .

پنجم - هیئت تبلیغیه انگلیسی موسوم به (شرکت انجیل بریتانیا و خارجه) که نمایندگان آن در اصفهان و طهران و غیره فعالیت مینمایند .

تأثیرات مبلغین - هیئت های تبلیغیه اجنبی که بمالک آسمانی و افریقائی اعزام شده و میشوند مقاصدشان معلوم است اما بهر حال هیچکس نمی تواند منکر شود که این هیئت ها در ایران خیلی دیر بمقصد میرسند زیرا ملت هوشیار ایران آنقدرها زود باور نیست معینا تا حد زیادی باعث تشویش اذهان و تشتت آراء میشوند . قسمت عمده موفقیت مبلغین مابین مسیحیان ایران بوده و اکنون کار را بجائی رسانیده اند که کلیسای ارمنی بی اندازه ضعیف گردیده و آرامنه ایرانی که مذهب پروتستان را پذیرفته اند همینکه بهندوستان یا نقاط دیگر میروند بهم مذهب تازه خود گرویده ملت خویش را فراموش میکنند - بالجمله این نکته هم شایان تذکر است که بعد از ممنوعیت هیئت های تبلیغیه در ترکیه و بسته شدن مؤسسات ایشان غالب آنها بمصرو سوریه و عراق و ایران متوجه گردیده فعالیت روز افزونی بروز میدهند .

شهرهای ایران - پایتخت مملکت شهر طهران است که

در امتحان غیر نهائی سالیانه قبول میشوند تصدیقی از اداره معارف

جمعیت حقیقی آن در موسم بهار بالغ بر پانصد هزار نفر و در تابستان تا ۴۸۰ هزار پائین میاید .

شهرهای درجه اول ایران تبریز و مشهد هر کدام با ۲۰۰ هزار جمعیت - اصفهان ۱۳۰ هزار ، رشت ۷۰ هزار ، شیراز ۶۰ هزار ، کرمان ۵۰ هزار ، بار فروش ، قزوین ، یزد ، همدان ، کرمانشاه مابین ۴۰ تا ۵۰ هزار - کاشان ، سلطان آباد عراق ، خوی ، اردبیل ، سبزوار ، آبادان ، بوشهر بین ۳۰ تا ۴۰ هزار - بیرجند ، بروجرد ، دزفول ، شوشتر رضائیه (ارومی) قم ، زنجان ، شاهرود ، ساری بین ۲۵ تا ۳۵ هزار نفوس - استرآباد ، نهاوند ، سنندج ، گروس ، پهلوی (آنزلی) ، دلمغان ، محمره ، مراغه ، نیشابور ، قوچان ، تربت ، طبس ، بجنورد ، سمنان ، مشهد سر ، بندر جز (بندر شاه) مابین ۱۸ تا ۲۸ هزار نفوس - سلماس ، درگز ، بم ، سیرجان ، کازرون ، بندر عباس بندر لنگه ، شه رضا (قمشه) ، ملایر ، تویسرکان ، ساوه ، ناصری ، لنگرود ، آستارا ، خرم آباد مابین ده تا بیست هزار نفوس - اما عده شهرهای کوچکتری که نفوس آنها از ۱۲ هزار تن تجاوز نمیکند مانند بمپور ، دزداب ، خواف ، سرخس ، کمره ، گلپایگان ، خوانسار ، آشتیان خمین ، آباءه ، کرند ، جلفا ، سراب ، بسطام ، اسدآباد ، فیروز کوه ، خرقان ، نطنز ، کنگاور ، طارم ، طالقان ، دماوند ، تربت جام ، قاین فردوسی (تون) ترشیز ، اصطهبانات و غیره و عده قصباتی که نفوس آن مابین دو تا پنجهزار نفر است مجموعاً ۱۹۱ شهر و قصبه میشود باید در نظر گرفت که سکنه دهات ایران رویه - رفته بیش از چهار برابر ساکنین شهرها و قصبات است و تا قبل از عهد شاهنشاهی پهلوی که دولت بخاکی شدن و در تخته ساختن ایالات مصمم شد نفوس عشایر و ایلات بادی را محققین مساوی یک ثلث جمعیت مملکت میگرفتند

صنایع ایران - چنانچه در ضمن تاریخ ایران که در آغاز

همین سالنامه بطبع رسیده خواننده میشود صنایع ایران تا یک قرن

دریافت خواهند نمود که درجه و مقدار تحصیلات آنان در آن قید شده باشد

پیش مشهور آفاق بود ولیکن در صدوینجاه سال اخیر رو بتدنی
 رفته صنعت چینی و بارفن سازی در کاشان و کناباد محو شد ،
 نخل کاشی و تافته و قنایز خراسانی از میان رفته مثبت کاری و
 کاشی سازی تنزل یافته معینا مابین صنایع دستی ایران هنوز چند
 تائی با رونق و رواج بزرگ برجا است از آن جمله قالی بافی که
 با توجه اولیای دولت و استادان هنرمند و تجار وطن پرست روز
 بروز ممتاز تر میشود صنعت سراجی و اسلحه سازی را وزارت جنگ
 در کار خانهای خودش رو بترقی میبرد ساختن انواع فلز آلات و
 ظروف نقره و طلا و قلم کاری شده در اصفهان و شیراز و طهران
 و بروجرد و مشهد رایج است ، خاتم کاری باز چون مشتریهای
 خارجی پیدا کرده رو بترقی میرود و استعمال جعبه ها و قوطی ها و
 میز و صندلی خاتم کاری در اروپا و در خود ایران خیلی مطلوب
 گردیده ، مینا کاری هر چند تنزل یافته معینا مینا کاری دستی کار
 ایران همه جابر مینا کاری اروپائی ترجیح داده میشود . مذهب کاری
 نیز چون مشوقی ندارد رو بسقوط میرود ، حکاکی و گلابتون دوزی
 که امروزه (برودری) میخوانند رواج عمده یافته ، جواهر سازی هم
 تا حدی دایر است . ابریشم بافی در یزد و کاشان و کرمان هنوز بر
 جا است و اخیرا ترقی نموده ، بافتن شالها و پارچهای کورکی و پشمی در
 کرمان خراسان و مازندران و غیره روز بروز توسعه می یابد زیرا پارچهای
 گرکی و پشمی ایران را چون دستی باف است اجانب خیلی می پسندند و در
 خود ایران هم پوشیده میشود کارخانهای ماشینی مثل کارخانه کازرونی
 در اصفهان انواع بافته های پشمی و ظریف بیرون میدهد .. کارخانه
 قزوینی در قزوین و کارخانهای نخ بافی و پشم ریزی در تبریز متعدد
 وجود دارد که با ماشین کار میکنند .. کارخانه کبریت سازی تبریز
 و همدان با موفقیت دوام دارد .. کارخانهای پنبه پاک کنی در نقاط

ماده هفتم - هیئت متعنه همه ساله تصدیق نامه های طلاب را معاینه

مختلف موجود است و روز بروز بر عده کارخانهای الکتریکی و بخاری افزوده میگردد

شرح صادرات و واردات ایران - طبقه بندی ایالات و ولایات و تشکیلات کشوری - راههای شوسه و آهن - معادن و منابع ثروت مملکت هر کدام تحت عنوان خود جداگانه در این سالنامه نگاشته شده و نگارنده آوردن آنها را در ضمن این جغرافیای مختصر لازم ندید.

بنادر و سواحل ایران در بحر خزر بنادر ایران عبارتند از : پهلوی (انزلی) در جنوب غربی دریا، آستارا در مصب رود ارس سمت غربی دریا، محمود آباد، مشهدسر، فریکنار، بندر شاه (بندر جز) بندر شاه و بندر پهلوی از هر جهت دارای خور و اسکله (پورت) بطرز جدید میباشد و کشتی ها در این دو بندر تا کنار پل میآید.

خلیج فارس و عمان خاک های ساحلی ایران در جنوب چنانچه ضمن خطوط سرحدی اشاره شد از خلیج کوادر در بحر عمان شروع میشود و از تنگه هرمز دریای عمان تمام و خلیج فارس پیش میآید تا (فو) که دهانه شط العرب است - از ساحل مقابل کوادر یعنی از رأس الحد باز اراضی ایرانی است در ساحل عربستان که تا کویت امتداد مییابد اما در این سمت بعضی مشایخ مانند امام مسقط و عمان و شیخ کویت حالت نیمه مستقل داشته و گاهی هم که سابقاً دولت ایران در اداره امور سواحل سستی و تهاونی ورزیده آنها دعوی استقلال نموده اند.

پیش آمدگی های خشکی در دریای عمان در ساحل شمالی از کوادر رو به غرب عبارتند از رأس تنگ، رأس رجب، رأس میدان، رأس جاجین، رأس کوه و غیره. ارتفاع جبال ساحلی یا نزدیک ساحل از این قرار است: بلندترین قله در سلسله رأس کوه نزدیکی بندر عباس (۱۵۴۰) کوه بافین لار در شمال غربی ۳۵۴۰ ذرع و بلندترین قله نزدیک بندر عباس ۲۸۰۰ ذرع بلندترین قله نزدیک هندرابی (۱۱۷۰)

نموده و با مراعات میزان تصدیقات سال قبل آنها بر طبق دستور پروگرام

ذرع - بلندترین قله نزدیک سیری (۱۶۰۰) ذرع بلندترین قله در حوالی بوشهر (۸۳۳) ذرع و بلندترین قله در حوالی بندر دیلم (۳۴۰) ذرع است

عمق خلیج فارس در دهانه خلیج از شمال رو بجنوب عمق

دریا مابین (۱۲ ذرع - ۴۳ - ۶۰ ذرع است) در محاذ بندر لنگه (۵۱ ذرع - ۵۰ ذرع - ۳۲ ذرع - ۱۴ ذرع) و در قسمت جنوبی همان خط ۶ ذرع در حوالی جزیره کیش رو بجنوب (۲۴ ذرع - ۴۴ ذرع - ۲۴ ذرع - ۱۵ ذرع - ۹ ذرع - ۵ ذرع)

در محاذات شیخ شعیب (۱۲ ذرع - ۴۰ - ۴۴ - ۱۴ - ۱۲ و در قسمت جنوبی ۸ ذرع است)

در حوالی بحرین از جنوب رو بشمال غرب عمق دریا ۴ ذرع - جای دیگر ۲ ذرع - ۶ ذرع - ۳ ذرع - ۷ ذرع - از بحرین رو بشمال شرق ۳ ذرع - ۴ ذرع تا ۷ ذرع - در محاذات بحرین رو بقسمت های مرکزی خلیج و سمت شمال غرب بحرین در مرکز خلیج (۹ ذرع - ۱۴ - ۱۰۹ - ۱۳ - ۱۷ و نقطه مرکزی مقابل و محاذی بحرین ۴۰ ذرع) در حوالی بندر بوشهر عمق دریا [۱۸ ذرع - ۲۹ - ۵ ذرع] در حوالی و محاذات بندر دیلم [۵ ذرع - ۸ - ۱۵ - ۱۷ - ۲۵ - ۱۳ - ۳ ذرع است]

در حوالی فو [دهانه شط العرب] و محاذات آن [۷ ذرع - ۶ - ۵ - ۸ ذرع]

آبادی های ساحل جنوبی از رأس الحد بمسقط میرسد که در
آنجا عمارت کمرک و یک قصر امام نزدیکتر بساحل است بعد از مسقط بندر جیسا - سعدی - آبادی سهم - خور کفن - آبادی نزدیک رأس - الجبل - قصبه شارچه - قصبه دوی - آبادی بازم - آبادی خور الرقیم خور العدید - اللبیدا - دهات سلوا - سواحل بحرین - القطیف - جینا آبادی نزدیک رأس تنجیب و آبادی نزدیک راس زور - شهر کویت - قصبه فیله کاه - جزیره بویان.

امتحان می نمایند ماده هشتم - داوطلبان امتحان همه ساله در موقعی

درسواحل شمالی یعنی شمال عمان و مشرق خلیج - از کواتر تا بحرہ کہ ۲۹۰ فرسنگ میباشد بنادر ذیل واقع است :

کواتر - چاہ بہار - جاسک - سپس وارد دہانہ خلیج کہ میشود بندر خمیر ، بندر عباس ، بندر لنگہ ، بندر نخیلو ، بندر طاہری - بندر کنگان - بندر بوشہر ، بندر ریک ، بندر دیلم - بندر ہندیان - بندر شاہپور در محل موسوم بخور موسی کہ تازہ از طرف دولت شاہنشاهی بطرز نوین و پر شکوہی در آمدہ - بندر معشور - بندر بحرہ در مصب کارون و ساحل شطالعرب .

جزایر خلیج - جزیرہ ہرمز - لارک - ہنگام - فورو - سیری - ابو موسی - قشم - تنب - جبرین - کیش - شیخ شعیب - ہندرابی یا اندرابی - خارک - خارکو - جزایر بحرین - جزیرہ آبادان در دہانہ شطالعرب .

نقاط اباد سواحل و جزایر - بندر کواتر تا سال ہای اخیر بہیچوجہ مورد توجہ دولت نبود و بعلت اغتشاش بلوچستان معدودی سکنتہ آنجا متفرق شدہ بودند اما در عہد شاہنشاهی پہلوی آبادانی آغاز شدہ و فعلاً یک عدہ نظامی در آنجا بر قرار گردیدہ و دفتر گمرکی نیز ایجاد شدہ امید است باتوجہ مرکز قریباً حائز اهمیت شود - در بندر چاہ بہار ادارات دولتی و عدہ مکفی نظامی موجود است جمعیت این بندر از سال اخیر روبزونی گذارده اما باید متوجہ بود کہ آبادانی حقیقی در کواتر و چاہ بہار وقتی آغاز میشود کہ جادہ موتر رانی از بمپور بسواحل بلوچستان امتداد یابد - بندر جاسک نیز رو بہ آبادی میرود - اہالی این بندر مانند چاہ بہار اکثر بلوچ هستند و تجارت آنها با مسقط و سواحل عربستان مثل دوی و شارجہ و غیرہ است - علاوہ بردوائر دولتی اخیراً فرودگاہ طیارات پستی لندن - کراچی در آنجا مقرر گردیدہ و تلگراف بیسیم نیز دایر شدہ است . بندر جاسک فعلاً مہمترین بندر ایران در ساحل شمالی

کہ از طرف ادارہ معارف محل اعلان میشود بایستی تصدیق اشتغال

دریای عمان شمرده میشود.

بندر عباس - بندر عباس را شاه عباس کبیر بعد از اخراج پرتغالی ها از سواحل و جزایر ایران بنا نهاد تا فی الحقیقه بر دروازه خلیج مسلط باشد و بر قابت پرتغالی ها کمپانی های هلندی و انگلیسی و فرانسوی را تشویق کرد که تجارتخانه های خود را در آنجا بر قرار کنند - در عهد قاجاریه بندر عباس و بعضی جزایر خلیج به امام مسقط سپرده شد و مشار الیه نخست سالی ۱۴ و بعد بیست و اخیراً سی هزار تومان بدولت باج میداد اما از زمانیکه امام مسقط به یاغیگری تشویق شد دولت ایران مداخله وی را در سواحل این جانب جبراً ممنوع داشت اهمیت تجاری بندر عباس تا عهد نادرشاه روز افزون بود اما آن پادشاه بوشهر را مرکز امیرالبحری خلیج مقرر فرمود و عباسی بدرجه دوم تنزل کرد - جمعیت این بندر بین ۱۵ تا بیست هزار نفر است و واردات ایالات کرمان و یزد و گاهی خراسان از آنجا وارد و همچنین صادرات ایالات مرکزی از آنجا صادر میشود. شرح احوال تجاری آنرا در احصائیه کمرکی میتوانید بیابید - موقع نظامی بندر عباس بی اندازه مهم است و یک صاحبمنصب ارشد امریکائی و همچنین یک صاحبمنصب ارشد آلمانی بندر عباس را کلید خلیج فارس خوانده اند. اخیراً جاده موتور رو مابین بندر عباس و سایر ایالات ایران از طریق کرمان ایجاد شده است

بندر لنگه - بندر لنگه در فاصله صد فرسخی بوشهر واقع و تا سنوات اخیر یگانه مرکز تجارت مروارید بود چنانچه سال ۱۳۲۲ که مجموع تجارت عباسی تقریباً شش کرویر و سیصد هزار تومان بوده تجارت لنگه به هشت کرویر بالغ شده است و سبب آن بود که صیادان و سوداگران مروارید از سواحل غربی و جزایر عموماً آنجا گرد می آمدند و این متاع از آنجا بیمبئی صادر میشد اما در چند سال اخیر به علت نواقصی که در اصول کمرکی موجود بود مردم از لنگه

بتهصیل را از متولی مدرسه یا مدرسی که در محضر او اشتغال به تحصیل

روگردان شدند و حتی تجار بومی لنگه بسواحل غربی رفتند و نقصان بزرگی به تجارت و آبادانی این بندر رسیده هنوز هم ادامه دارد -
هوای لنگه نسبت به عباسی سالم تر است و جمعیت آن فعلاً به ۱۰ تا ۱۴ هزار نفر بالغ میشود

بندر بوشهر - بعضی نام این بندر را به غلط (ابوشهر) با همزه زائد نوشته آنرا عربی میسازند در صورتیکه نام اصلی آن [بوداردشیر یا بخت اردشیر] است و قدری دورتر سمت جنوبی بوشهر نیز ریشهر واقع شده که [ریو اردشیر] میباشد و هر دو را طبری نام برده و از بناهای اردشیر پایکان است - بوشهر در قرون اخیر اهمیتی نداشت تا نادرشاه افشار آنجا را عوض عباسی مرکز امیرالبحری قرار داد و کارخانه ای برای کشتی سازی در آنجا دایر ساخت و مولاعلی شاه امیرالبحر خود را به آبادانی بوشهر مأمور فرمود و تجارتخانه هلندیها و انگلیسها را نیز مقرر داشت از عباسی به بوشهر انتقال دادند - جمعیت بوشهر بین ۲۸ تا ۳۵ هزار نفر است و این شهر در شبه جزیره ای واقع شده به طول سه فرسخ و نیم و عرض یک فرسخ و نیم که فقط از یکسمت بخشکی متصل است . هر چند سمت مشرق بوشهر دریاعمیق است اما دیواره های ریگی مانع پیش آمدن جهازات میشود و از سمت های دیگر آب کم است به حدی که کشتی ها اگر بیش از ۹ پاداخل آب باشند نمی توانند بساحل نزدیک آیند فعلاً جهازات پستی در فاصله دو فرسخی سمت مغرب بندر لنگر می اندازند - عمارات بوشهر عموماً از سنک ساخته شده و بهمین سبب از دور خیلی خوش نما و زیباست متأسفانه وقتی وارد شهر میشوند تنگی کوچه ها و معایب دیگر ظهور مینماید - اخیراً - برای توسعه کوچه ها و سنک فرش اقداماتی شده معهذا وسعتی را که در نظر گرفته اند مکفی نیست آب نوشیدنی بوشهر بایستی از مسافت نیم فرسخی و یک فرسخی حمل شود و سال اخیر تصمیمی گرفته شد که آبرا بوسیله لوله بشهر برسانند و چون امر

داشته به ضمیمه سواد ورقه هویت خود بدفتر اداره معارف تقدیم نمایند

اعلیحضرت شاهنشاهی متوجه این تصمیم گردیده امیداست این نیکبختی هرچه زودتر نصیب اهالی آنجا شود. هوای بوشهر در تابستان خیلی گرم میشود اما بادهای دریائی که نتیجه برسات‌هاست هر وقت بیاید کرما تخفیف مییابد. اطراف بوشهر باغ‌های بسیاری است - تجارت بوشهر بسیار مهم است و علاوه بر هند و جاوه و سواحل عربستان با اروپا و چین نیز دایر مییابد. برای شناسائی صادرات و واردات آن به احصائیه کمر کی رجوع کنید - در ریشهر آثار عتیقه بسیار است.

جزیره قشم - در دهانه خلیج فارس جزیره بزرگ قشم واقع است که کوه موسوم به جعفری آنرا از خشکی جدا میکند و مابین این جزیره با ساحل تنگه ایست که باریکترین نقطه آن چهار هزار کز عرض دارد طول جزیره تقریباً ۲۳ فرسنگ و پهنایش هفت فرسنگ میشود در این جزیره یک سلسله کوههای نمک موجود است که مرتفع‌ترین قله آن در ساحل جنوبی سیصدگر ارتفاع دارد و در وسط جزیره را کوههای ریگی و کالاری گرفته که قله آن ۴۳۰ ذرع از سطح دریا بلندتر است - در قشم اراضی حاصل خیز بسیار است و نخلستان‌ها و غله و حبوبات و هندوانه و خربزه بعمل می‌آید و آثار معدن نفت هم در آن یافت شده - شهر بزرگش سلخ است سمت مشرق که تقریباً هفت هزار جمعیت دارد و شهر دیگرش لفیت است سمت شمال که دهات متعدد و آبادان در اطراف آن است - آبادی [بابا سعید و] سمت غربی جزیره واقع است که انگلیس‌ها در آنجا انبار ذغالی برای چهارات ساخته‌اند - سکنه بابا سعید و از صد نفر متجاوزند - مجموع سکنه جزیره قشم مابین ۲۰ تا ۲۵ هزار تخمین میشود.

جزیره هرمز - مقابل بندرعباس و در مهم‌ترین نقطه از لحاظ سوق الجیشی واقع شده - طول آن تقریباً ۵ فرسخ و عرضش یک فرسخ و نیم است - تاریخ هرمز بسیار مفصل و شرح آن در اینجا مورد ندارد - همینقدر تذکر میدهم که ۴ قرن پیش پرتغالی‌ها آنجا را تکه

ماده نهم - مدرسین فقه و اصول و حکمت الهی کسانی که یکی از شرایط

کاه مستحکم خود در آسیای وسطی قرارداد داده بودند و به ضرب شمشیر ایرانیان و اراده شاه عباس کبیر استحكامات مهیب آنان نابود و مغلوب شدند - هنوز آثار قلعه و شهر یرتعالی ها در آنجا موجود است - هوای هرمن کرم و کم آبی آنجا غیر قابل تحمل میباشد و همین علت جهانگیران دریائی در دو قرن اخیر از اشغال آن نقطه مهم باز ماندند - در فصل زمستان جمعیت آنجا به زارتن میرسد اما در تابستان اکثر به میناب میروند - آبادی مرکزی سمت مشرق است و خانه ها را از لیفه خرما و شاخه آن میسازند - علاوه بر آبادی کنونی که مجاور شهر خرابه و نامدار قدیمی موسوم به هرمن واقع شده در فاصله دورتر آبادی مشهور به توران باغ است که آثار باغ ها و آبادیهای بسیار دارد اما فعلا چند خانوار و یک نخلستان باقی است - در هرمن سلسله کوه های سرخ موجود است و معدن خاک سرخ (اوکسید دوفر) که فعلا در اجاره حاجی معین نوشهری است و سالی سی هزار تومان بدولت میبردازد عمده اش در هرمن است که به انگلستان صادر می شود - بلند ترین قله هرمن ۲۳۰ ذرع ارتفاع دارد و هر چند هوای آنجا بسیار گرم است از بندر عباس سالم تر میباشد - تجارت هرمن با سواحل عربی و مسقط بوسیله جهازات بادی ایرانی دایر و کمی هم صید مروارید میکنند .

جزیره کیش - جزیره کیش که اعراب (قیس) مینویسند در تاریخ نامدار است و تا پنج قرن پیش آباد تر و مهمترین تجارتخانه های خلیج رابط معاملات هند با مغرب زمین شمرده میشد - داستان اعرابی که از قرن ششم هجری آنجا را مرکز دزدان دریائی و سپس سلطنت دریا قراردادند در تواریخ مشهور است و حضرت استاد شیخ سعدی نیز راجع به آن تاجر بزرگ اشاره میفرماید که (. . . شبی در جزیره کیش بحجره خویشم برد . . .) در قرن هفتم هجری بعد از خرابی بندر سیراف و بعثت انقلابات داخلی و فترت مغول اهمیت تجاری کیش باوج ترقی رسید اما بعدها امرای هرمن آنجا را تصرف کردند و تدریجا

ذیل شغل آنها مدرسی باشد ۱ - از مراجع تقلید مسلم اجازه

از اهمیت افتاد - طول جزیره تقریباً سه فرسخ و نیم و عرضش دو فرسنگ میباشد - آبادی مشهور آنجا موسوم است به ماشی در شمال جزیره و سکنه آن بین ششصد تا هشتصد نفر است از آثار قدیمی -ی خرابه شهری است که حالا هریره مینامند و هنوز مسجد آن باقی است و کاشیهای پر بهای آنرا خودی و بیگانه برده و میبرند

مجموع اهالی کیش مابین دو تا سه هزار تخمین شده و حرفه مردم آنجا غالباً صید مروارید است - در کیش آب نوشیدنی و قنات نیز بیش از جزایر اطراف پیدا میشود .

بحرین - آبادترویر بهاترین جزایر ایرانی در خلیج مجمع الجزایر بحرین است که در سمت مغرب دریا نزدیک ساحل القطیف (که همان شهر قدیمی گرا میباشد) واقع گردیده و تا ساحل الحصافه فرسنگ فاصله دارد . مجمع الجزایر مذکور عبارت است از : بحرین بطول ۹ فرسنگ و عرض سه فرسنگ و نیم از شمال رو بحزوب محرق واقع در دو هزار ذرع شمال بحرین بطول ده هزار ذرع و عرض ششصد تا هشتصد ذرع - ستره بطول بیش از یکفرسخ و نیم - بعلاوه جزایر کوچکتر موسوم به نبی ، صالح ، سیه ، خاسفه و غیره - هوای بحرین معتدل و مرطوب و آب در آنجا فراوان است انواع میوه و مرکبات ممتاز و خرما و برنج و غله و حبوبات در آنجا بعمل میاید و پرسود ترین حرفه اهالی صید مروارید است - اهالی بحرین مانند بعضی جزایر دیگر خلیج از اکثریت ایرانی و اقلیت عربی مرکب هستند ولی ایرانی و عرب هر دو دسته با وجود تحریکات مدامی بیگانگان بیدار کار خود بوده با هم برادر و از زندگی کرده بدولت متبوع خویش از صمیم قلب وفا دارند - مردم بحرین در تمام خلیج بهوشمندی و فعالیت تجارتی و مهارت صنعتی ضرب المثل هستند - مرکز بحرین شهر منامه (از ریشه فارسی مینابه - میان آبه میان آبك) میباشد که در سمت شمال مشرف بجزیره محرق واقع

تدریس داشته باشند ۲ - لا اقل مدت پنج سال بموجب مدارك مثبت

و بین ۱۲ تا ۱۶ هزار جمعیت دارد - در بحرین بیش از پنجاه ده وسیع و آبادان موجود است که اکثر دارای برج و باره اند و در حقیقت سطح جزیره را باغ ها و نخلستان ها و مزارع پوشیده است بهترین عمارت شیخ بحرین در محرق ساخته شده و اکثر آنجا میگذرانند دولت شاهنشاهی بعلمت انقلابات داخلی مدتی بود در کار حکومت بحرین غافل مانده و شیوخ آنجا هم با آنکه قلباً و صمیماً نهایت دلبستگی را بدولت متبوع خود دارند بواسطه تحریکات و حتی تهدیداتی از انجام وظیفه باز مانده بودند تا اخیراً که دولت شاهنشاهی بتنظیم امور خلیج پرداخت و امید است قریباً آرزوی اهالی وفا دار بحرین مانند سایر جزایر و سواحل خلیج بر آورده شده مردم آنجا اعم از شیوخ و رعایا از فوائد سرپرستی دولت متبوع بهره مند و در دامان وطن روی فراغت و سرافرازی بینند . مجموع تجارت بحرین در ۳ سال اخیر از وارد و صادر سالانه بالغ بر ۱۲ کرو و ۲۵۰ هزار تومان و هر ساله بابت فروش، مروراید ۲ کرو و ۲۵۰ هزار تومان عاید بحرین میگردد - اما عایدات عمده دولتی در بحرین از گمرکات است که در سنوات اخیر سالانه به ۴۰۰ هزار تومان بالغ میشود

جزیره هنگام - در دهانه خلیج افتاده و موقع آن طوری است که بر تمام خطوط کشتی رانی مسلط میباشد - در سنوات اخیر یعنی تقریباً از دو سه سال قبل از مشروطیت مامورین بریتانیا در خلیج فارس در آن جزیره مداخلات نامشروع کرده قبلاً بعنوان حفظ تلگرافخانه کمپانی یک عده نظامی گماشته و سپس شیخ احمد داروغه هنگام را تحت الامر خود قرار دادند اما روز ۲۱ اردی بهشت پارسال (۱) یکعده از نظامیان رشید ایران با دو کشتی بانجا مامور شدند و سر بازان بیگانه پس از چند ساعت ایستادگی بدون آنکه تیر و تفنگی فیما بین واقع شود به کشتی جنگی خودشان که کنار جزیره لنگر انداخته بود رفتند و دلاوران

(۱) « درست روز اول الغای کابیتولاسیون »

مشغول تدریس بوده باشند ۳ - بر طبق ماده ۵ این نظام نامه امتحان

ایرانی خاک خود را تطهیر کردند - شیخ احمد همان روز به دویی گریخت و بعد ها از اعمال گذشته نادم و از جانب دولت معفو شده به خانمان خود بازگشت و فعلا يك عده نظامی و دوائر دولتی در هنگام برقرار میباشد .

در باره جزایر دیگر خلیج مانند شیخ شعیب و خارك و غیره و راجع باوضاع کلی و احوال و حوائج و موقع و تجارت خلیج امید است سال آینده اطلاعات مبسوط و مکفی در سالنامه نگاشته شود

بحریه تجارتي - بحریه تجارتي ایرانیان در قرن اخیر تنزل فاحشی کرده است چنانچه سال ۱۲۷۸ عده کشتی های بادی ایران که آنرا (بقله) مینامند و هر بقله نهصد تا هزار خروار بار گیری دارد بسیصد و پنجاه فروند بالغ میشد و در بنادر بمبئی و سواحل مالبارتا کلسکته و برمه و از طرفی تا زنگبار و سواحل یمن و مصر آمدورفت کرده مال التجاره برده و می آوردند - علاوه بر بقله عده زیادی بگاره (بغاره) که تا هفتاد خروار بار گیری دارد در دو ساحل خلیج شنا میکردند - بگاره در صید مروارید بکار میرود و هزاران قایق خرد تر نیز بشنای ساحلی میپرداختند - در سال ۱۳۲۲ - ۱۳۲۳ بالغ بر صد و یازده هزار خروار مال التجاره بوسیله جهازات ایرانی حمل شده اما يك سال بعد این رقم به ۷۶ هزار خروار تنزل یافته و سال ۱۳۲۵ - ۱۳۲۶ اغفلتا برقم بیست هزار خروار پائین آمده و هرچند در سال های جنگ عمومی باز حمل و نقل ایرانی ترقی کرد متاسفانه بعد از جنگ بحال تنزل برگشت و معلوم است که علت این فرو افتادگی آمد و رفت جهازات بخاری خارجه است که جای کشتی های ما را گرفت . بعضی تجار تخانه های ایرانی چون شوشتری و نمازی و خلیل شیرازی و غیره جهازات بخاری بکار انداختند اما معلمی که شرح آن فعلا مورد ندارد کشتی های آنها زیر بیرق اجنبی کار میکنند - فعلا

نهایی فقه و اصول و یا امتحان حکمت الهی داده و تصدیق رسمی مدرسی

عدهٔ بغله ها از صد فروند کمتر است . امیدی که امروزه هست توجه و تشویق اولیای دولت از طرفی و بیداری و هشیاری تجار ایرانی از طرف دیگر است زیرا اکنون که بحمدالله قدرت سیاسی ایران بعد کمال رسیده بر تجار ما فرض است شرکت های دریا نوردی دایر و حمل و نقل واردات و صادرات را خودشان انجام داده منافع هنگفت از این ممر حاصل کنند و ضمناً کسری صادرات مملکتی را بدین وسیله جبران نمایند زیرا آنوقت پول کزافی که به کرایه حمل و نقل تادیه میشود در جیب خود ایرانی ها خواهد ریخت . در شط العرب و کارون فعلاً حاج معین بوشهری يك عده جهازات کوچک بخاری دارد که مشغول کار هستند .

بحریه دولتی - دولت ایران در طول صد و پنجاه سال اخیر هرگز برای ایجاد قوای بحری یک فکر اساسی نداشته و حتی کار خانهای عهد صفویه و نادر شاه در سواحل باهالی واکذار شد که بغله برای تجارت میساختند امپراتور روس سابقاً یک کشتی سیاحتی (ياك) بنا صراالدين شاه هدیه داد که در مرهاب انزلي بکار دولتی میپرداخت - بعدها یک کشتی بنام پرسپولیس برای خلیج خریده شد که اکنون ۴۶ سال از عمر آن یعنی از ساختمانش میگذرد - پرسپولیس هزار و هشت صد خروار بارگیری دارد با سه توپ $۷\frac{1}{4}$ و یک توپ $۸\frac{1}{4}$ سانتیمتری از کارخانه کروپ - کشتی شوش عمرش ۴۶ سال صد و هشت خروار بارگیری یک توپ کروپ - کشتی مظفری که عبارت بود از یک (ياك) کشتی سیاحتی کهنه بلژیکی که ۲۷ سال قبل عمل درستکار (۱۴) آنرا خریدند و دو توپ کوچک هم دارد - سپس ۲۵ سال قبل ۵ قایق موتور دار (لنچ) ساخت کارخانه دولتی بمبئی از قرار هر قایقی شصت هزار روبیه خریداری شده و بارگیری هر کدام ۲۴۰ خروار است بعدها چند قایق دیگر هم رؤسای بلژیکی خریدند - ادارهٔ این جهازات اکثر به ادارهٔ کمرک سپرده بود و برای تخریب و از میان بردن همان از وزارت معارف اخذ نماید ماده دهم - مدرسین مذکور در صورتی

قوة ناقابل از طرف مامورین واقعاً کوتاهی نمیشد .

عهد پهلوی - همینکه دولت شاهنشاهی پهلوی از امنیت داخله فراغت یافت بتأمین خلیج پرداخت و قبلاً برای خدمات کمرکی اعتبار خریداری قیق های بزرگ موتور دار اعطا شد و سپس برای ایجاد بحریه دولتی که از عهده انتظامات خلیج بر آمده وظایف مهمه ایرا که حکومت شاهنشاهی مطابق معاهدات متعهد است انجام دهد یکمده معلمین ایتالیائی استخدام شدند و جمعی صاحب منصبان ایرانی بمدارس ایتالیا اعزام گردیدند که اینک پس از فرا گرفتن فن دریا نوردی برخی معاودت کرده اند - فعلاً برای قدم نخستین دواسکادرون جهازات جنگی بکارخانهای ایتالیا دستور داده شد که امسال ساختمان آنها تمام و وارد خدمت میشوند - از این جهازات دو فروند در بحر خزر و مابقی در خلیج فارس و عمان شناوری میکنند و اداره امیر البحری ایجاد گردیده که ضمیمه وزارت جنگ است در شط العرب و کارون نیز بالفعل اداره امیر البحری جهازاتی دارد امید است هرچه زودتر سرمایه داران ایران هم همت گذاشته بکارخانه کشتی سازی بسواحل جنوب وارد و بدین وسیله بابروی ملی و منافع شخصی خود خدمت کنند . کشتی رانی دریاچه ارومیه هم قابل تذکار است در آنجا دولت شاهنشاهی چند فروند کشتی بخاری دارد که مابین سواحل ایاب و ذهاب و مال التجاره و مسافر از حیدر آباد (بندر ساوجبلاغ) و از داناو (بندر مراغه) و کلماخانه (بندر رضائیه - ارومیه) به شرفخانه (بندر تبریز) برای راه آهن تبریز - جلفا و بالعکس حمل و نقل میکنند

مرباطات بحری - فعلاً هفته ای دوبار بوسیله جهازات انگلیسی

بست خلیج بنهند و دنیا صادر و نیز وارد میشود - بعلاوه جهازات تجاری انگلیسی ، ایتالیائی ، امریکائی ، ژاپنی ، آلمانی و غیره بسواحل آمد و شد دارند « انتها »

که تقاضای اجازه مدرسی از وزارت معارف بنمایند باید تقاضا نامه

آقای رحیم زاده صفوی

تاریخ ایران در آغاز این سالنامه
و جغرافیای ایران را که قبل
از این صفحه مندرج است
منحصراً برای سالنامه تألیف
نموده اند - سالنامه ما راجع
باین شخص عالم‌مقدار چیزی
لازم نمیداند بنویسد زیرا
اطلاعات ایشان در عالم ادبیات
بخصوص در تاریخ و شناسائی
ایران، بر هیچکس پوشیده نیست

و فضایل اخلاقی و عقیده وطنی معظم له معروف است چیزی را که سالنامه
ما متذکر میشود این نکته است که بحمدالله در ایران نیز از کوشش و
سعی و عمل افراد قدر دانی میشود و نه فقط دولت ما افراد ساعی را
تقدیر مینماید بلکه آحاد ملت عموماً و علمای مملکت خصوصاً بسعی و عمل
قیمت میکذارند چنانکه عالمی مانند آقای صفوی نتایج تبعات چندین
ساله خود را با میل بنام پارس تخصیص میدهد - در باره تاریخ و
جغرافیای امسال بیش از این توصیفی جایز نمیدانیم که معلومات مزبور تا
کنون در هیچ کتابی یکجا تألیف نشده و اهل فن و صاحب نظران
واقف هستند که در هر جمله مختصری مؤلف مذکور فصلی گنجاییده و بسی
مسائل غامض را با اشاره قادرانه تذکر داده بدست مؤلفین حال و
آینده ما سند صحیحی سپرده اند و بلاشبه هوشمندان ایرانی نژاد و
ایران پرست از این تاریخ و جغرافیای مختصر فایده ها خواهند برد
که گفته اند: **قدر زر گر شناسد قدر گوی هر گوهری**

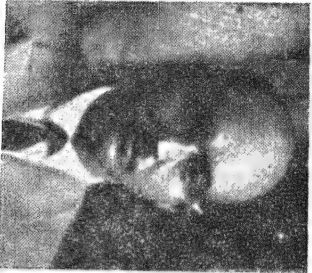
کتابی با عین مدارک و سواد ورقه هویت خود را با اداره معارف هر محل

نواقص اطلاعات — آنچه دیگران برای ما مقصور فرض میکنند خود ما میگوئیم که بر خوانندگان محترم پوشیده نماند البته مطالعه کنندگان مخصوصاً ارباب فن ممکن است فقدان پاره اطلاعات یا نقشه های مخصوص هر سالنامه را در این سالنامه از غفلت مایندارند در حالتیکه اگر تشکیلات وزارتخانه یا مؤسسه بترتیب خود طبع نشده است یا بی ترتیب رسیده یا تا آخرین لحظه فرصت (۱۵ دیماه) اطلاعات لازمه بما واصل نشده و برای رفع نواقص اطلاعات فرصت ما هم بهمین طریق ازدست رفته والا با اینکه این سالنامه (از حیث فراوانی اوراق و کرانی قیمت کاغذ که سال گذشته رطلی (هر ۶ رطل یکمن است) یک قران و سی شاهی بود و امسال رطلی دو قران خریداری شده و همچنین اجرت سنگین طبع) برای ما بسیار کران تمام میشود، هر قدر اطلاعات مهم و مفید و مطالب قابل استفاده تهیه شود آرزو میکنیم فرصتی برای طبع آنها باشد و همه را در یک سالنامه بخوانندگان گرام خود تقدیم کنیم. چنانکه از همین تاریخ و جغرافیا بلحاظ اهمیت آن حتی شطری هم نکاستیم که ۷۶ صفحه شده و بحساب روشن ۷۵ بند (پنج خروارو ۲۵ من) کاغذ از قرار یک من ۱۲ قران مصرف داشته و نیز ۲۷۵ تومان اجرت طبع این ۷۶ صفحه با مطبعه محسوب گردیده که جمعا هزار تومان صرف طبع این تاریخ و جغرافیا شده و ما بسیار مسروریم که در راه تاریخ مملکت و استفاده خوانندگان محترم خود امسال بتقدیم این خدمت کوچک موفق شدیم و همچنین نقشه های مخصوصی برای سال آینده تدارک میشود

یک نکته شایان تذکر دیگر باقی است که باید عرض شود. گراورهای مندرجه در این سالنامه بلااستثناء بخرج خود ما ساخته و مجانا طبع شده است از هیچکس دیناری متوقع نبوده و قبول نمیکنیم هرگاه مایل باشند ما را در انجام این قبیل وظایف تشویق کرده باشند هر یک میتوانند در خور همت و فتوت خود مبلغی بمؤسسه محترمه شیر و خورشید سرخ بدهند و قبض آنرا بنام این اداره صادر و ارسال دارند تا هم اسباب امتنان ما شده هم موجب آسایش جمعی یلنوا گردد

ارسال دارند و اداره معارف جواز خصوصی که متضمن نوع تدریس

آقای بهمن شیدانی نماینده مجمع اسیران و در طهران اخیراً کتاب دوم (اسیران تو در ۴۰ درس) را طبع نموده‌اند - آقای شیدانی در ترویج این زبان که آئینه درخشانی از جهات اتحاد لسان برای بشر آماده می‌نماید از محتات بی شماری کشیده‌اند مخصوصاً کتاب سابق و اخیر ایشان اسیران تو در ۴۰ درس نیز بی نهایت سهل و ساد و قابل استفاده تالیف شده است

آقای غلامحسین خندان زرافعی فرخ زاد معلم فارسی متوسطه و تحصیل علوم سیاسی، دارالفنون امریکائی تبریز کتابی بنام (مردان نای شریقی) در ۴ جلد تالیف نموده‌اند که چاپ جلد اول آن با کرا و رحای خوب و طبع مرغوب با تمام رسیده در شهرهای عمده جهانک معطوف به فروش می‌رسد امیدواریم سایر کتب این محترم ماهر در این قبیل خدمات با ایشان تاسی کنند

آقای میرزا حسین خندان فرهودی ۴ جلد تاریخ عمومی ۳ ساله و متوسطه تالیف نموده‌اند سال اول؛ تاریخ ملل قدیمه مشرق - تاریخ ایران تا اقراض اشکانیان تا عصر اقبال از ایران و اقراض راض بنی عباس و آل بویه اسلام و اقراض راض بنی عباس و آل بویه سال سوم - دول اروپا - رجال بزرگ اروپا - تاریخ ایران تا اقراض قاجاریه و تاسیس سلطنت بهلوی

آقای بهمن دقتی قاضی محکمه استیفاق طهران که برای مطالعات علمی، در جریان تشکیلات عدلیه عالی اروپا از طرف وزارت عدلیه اعزام شده‌اند صاحب تالیف نفیسی در اقتصاد ایرانند «کلید استقلال اقتصادی ایران» که از وضع تجاری ایران - سیاست دولت در تجارت خارجی - صناعات و خزان این مدنی ایران، آب و جنگاهای اخلاق و قوانین بحث و گفتگو میکند

اقتصادیات

جسمه شاهنشاه با عظمت ایران

اواسط سال ۱۳۰۳ احساساتی در قلوب اهالی محمره تولید و در اندک مدتی مبلغی جم آوری شد و نظر باینکه مبلغ مزبور برای منظور فوق وافی نبود در بانک شاهنشاهی بودیعت میگذارند

آقای حاج معین التجار بوشهری اقدام بتکمیل آن نموده و مخصوصاً آقا رضا پسر خود را برای کسب افتخار و اهتمام در کار مامور مینماید مجسمه بر روی یک قطعه از تمثال مبارک همایونی در ایتالی ساخته شده پایه ها با سنگ مرمر است و قریب هفت ذرع

ارتفاع دارد خود مجسمه از برنز و بقدر یک قامت و نیم و خیلی فشنک درست شده در ۷ فروردین ۱۳۰۷ وارد محمره نمودند حاج مشیرالتجار محمره با استدعا و صدور اجازه مخصوص بافتخار نصب آن موفق گردید . در اوایل خرداد ماه بدو بوسیله یکنفر مهندس انگلیسی ساکن بصره شروع بمقدمات نصب و سپس بمهندسین شرکت نفت واگذار و در اثر تاکید و تعلیمات آقای سرتیپ فرج الله خان حکمران و مامور فوق العاده خوزستان و بهبهان در استحکام شالوده و بنا و ساختمان آن اهتمام لازم شده در ۲۴ مهر نصب و ۳۰ ماه مزبور با حضور رؤسای ادارات و نمایندگان خارجه و مشایخ و سایر طبقات مجالس جشن باشکوهی منعقد شده در خاتمه و پایان نطق غرای والی خوزستان با ترنم موزیک و مسرت عمومی و فریاد زنده باد اعلیحضرت پرده از روی تمثال مبارک برداشته شد « مجسمه در ساحل شط مقابل گمرک محمره نصب شده است »

اداره معارف سواد مصدق تصدیق نامه های طلاب و اجازه مدرسی

کارخانه کاغذسازی — برهیچیک از افراد ایرانی امروز که سرعت برق در طریق علم و تمدن پیش میروند عموماً و آشنایان معاملات و واردات کاغذ و متصدیان مستقیم فروش آن در ایران خصوصاً پوشیده نیست که واردات کاغذ آنها لازم ترین کاغذها برای کتاب، مشق، تحریرات، دفاتر و سایر لوازم خیلی ضروری مطبوعات عمومی و خصوصی ما یک قلم بزرگ و خیره کننده است که سنگینی آن موجب خستگی ملت و مملکت میباشد

در قدم اول نمایندگان دقیق و درعین حال ذیعلاقه مجلس شورای ملی مقدمات اساسی آن را پیش بینی و تا حدی تدارک کردند که امیدواریم بزود ترین فرصتی قلمهای ما از وجد و مسرت درموقع نگارش روی کاغذهای مملکت خودمان بازی کند. اما چون صلاح اقتصادی مملکت آنست که این قبیل امور بوسیله شرکتها و کمپانیهای آزاد اداره شود تا در قلیل مدتی فواید منظوره حاصل گردد این است که قسمت های لازم از رایرت متخصص کاغذسازی مستخدم اداره باشرت مجلس را ذیلاً مینگاریم که صاحبان سرمایه و تجار محترم بدون تحمل مخارج گرانی از رایورت مذکور استفاده نمایند شاید بالنتیجه تأسیس یک شرکت ایرانی یا معاضدت دسته از تجار جوان وطن پرست در مقابل سبیل بنیان کن واردات کاغذ سد محکمی ایجاد کند.

اینک راپورت :

چون اداره باشرت مجلس نمیتوانست بدون مطالعه دقیق مقدماتی در تهیه ماشین آلات و تأسیسات کاغذسازی اقدام کند بدعوت یک نفر متخصص مجرب فنی پرداخت و ما ذیلاً خلاصه راپورت متخصص مزبور را که در اقتصادیات مملکت بی نهایت قابل ملاحظه است بنظر قارئین محترم میرسانیم

چون مطالعه در انواع کاغذهای وارده و نتیجه حاصله قبل از هر اقدامی لازم بوده است که بنا باحصائیه های گمرکی از کیفیت و کمیت کاغذهای وارده به این مملکت مأخذی بدست آید و تا اندازه هم معلوم گردیده است

را بمجرد صدور در طهران بوزارت داخله و در ولایات با اداره حکومتی

که در ظرف بیست سال اخیر بتفاوت مقدار چه قسم کاغذ ها وارد سرحدات مملکت شده ولی معین نمی شود که پس از ورود کاغذ به سرحدات در داخله مملکت از روی چه تناسب تقسیم و چه مقداری در هر شهری مصرف گردیده است اما رویهمرفته معلوم شده کاغذ هائی که خصوصاً در سنوآه اخیر وارد مملکت ایران گردیده باقسام مذکوره در ذیل بوده که میتوان آنها را بشش قسمت نمود..

۱ - کاغذ مخصوص طبع و کاغذ های معمولی برای نوشتن ب - کاغذ و پاکت های اعلی و تجملی پ - کاغذ های الوان و منقوش برای دیوار اطاق ت - کاغذ سیگار ث - انواع کاغذ های مختلفه و کاغذ لفاف و مقوا ج - اشیاء کاغذی از قبیل دفاتر و آنچه از کاغذ ساخته شده باشد

از قسمت های فوق آنچه بیش از همه طرف احتیاج و مصرف شده کاغذ های قسمت (ا) و کاغذ های لفاف از قسمت (ث) بوده که در دو سال گذشته اخیر بیش از سنوآه پیش وارد گردیده که جمعاً بدو هزار تن معادل شش هزار و ششصد و شصت و شش خروار بوزن تبریز بالغ می شود که نسبت بسایر ممالک زیاد هم نبوده

مثلاً وقتی مصرف سالیانه کاغذ اتانزونی نسبت به جمعیت آنجا مقایسه شود هر فردی در سال شش من و نیم تبریز کاغذ مصرف مینماید ولی مصرف فعلی ایران نسبت به جمعیت آن که حداقل ۱۰ ملیون فرض شود هر فردی بیش از چهار سیر کاغذ تعلق نمیگیرد..

سابقاً در ایران بعلت بی سوادى نه فقط کاغذ مصرف زیادى نداشته بلکه مانند اشیاء تجملی ملاحظه میشده و حان آنکه در عالم تمدن کاغذ اسلحه علم است در مقابل جهل و جای تردید نیست با این طرحی که در راه ترقی ایران کشیده شده است انتظار میرود در ظرف ده سال آینده لااقل برای هر فردی از ساکنین ایران ۹ الی ۱۰ سیر کاغذ لازم شود با مطالعه باقسام کاغذ هائی که بایران وارد و مصرف میشود عجاله

ارسال میدارد که بر طبق آن تصدیق معافیت طلاب و مدرسین را بموجب

آنچه بیشتر اهمیت دارد و استفاده از آن اجباری و در عمل ممکن است از تأسیس کارخانه نه اینکه زیانی متوجه نکرده بلکه متدرجاً بیشتر از هر حیث مقرون بصرفه باشد بشرح مذکوره در فوق رقبای قسمت (۱) و کاغذ لفاف قسمت (ث) می باشد - آنچه محقق است در گذشته از مقدار وارده بیش از یک عشر در جنوب ایران مصرف نداشته و چون از تاریخ صدور دستور برای تهیه ماشین آلات و لوازم بعثت وضعیات محلی از دوالی سه سال وقت لازم است تا مؤسسه دایر و قابل استفاده گردد - لهذا مصرف کاغذهای مذکوره فوق را در تمام ایران میتوان به سه هزار تن یا حدود ده هزار خروار در نظر گرفت - بنا بر این کار کارخانه منظوره باید بطوری تهیه شود که بتواند از قرار روزی ده تن (هر تن ۳۳۳ من) تبریز کاغذ بدهد که در سال ۳۰۰۰ تن کاغذ از کارخانه خارج شده باشد

در تشخیص محل متناسب و مصالح

هر چند بقدر ضرورت از حیث مدت و وسایل مطالعه و تجربه و بدست آوردن مقیاس کامل وسایل فراهم نبوده است معیناً آنچه استنباط شده صفحات گیلان و استراباد بنحویکه باید و شاید از حیث اشجار و مصالح لازمه برای انجام این مقصود مناسب نیست ولی صفحات مازندران هم موجبات فعلی و هم استعداد تهیه های آتی را بهتر در بر دارد

برای تأسیس کارخانه کاغذ سازی چند اصل مسلم را باید در نظر گرفت اولاً - اشجار متناسب با ساختن خمیر کاغذ و مصرف مغز چوب یا چوب تراشیده برای کاغذ سازی باندازه کافی - ثانیاً - سوخت برای کارخانه بحد فراوان و مناسب اعم از ذغال سنگ یا چوب - ثالثاً مصالح دیگر که برای آمیختن با چوب یا جداگانه برای ساختن کاغذ لازم شود - رابعاً - آهک و نمک که از مواد اصلی کاغذ است که سنگ اولین خوب و بحد ضرورت فراوان و دومین یا معدن نزدیک میخواهد و یا دریا که بتوان از آب آن نمک تحصیل نمود خامساً - آب فراوان که گذشته از استفادات لازمه قابل تأسیس ماشین

برق باشد - سادساً - هوا باید نه خیلی خشك و نه خیلی مرطوب باشد - سابعاً باید از حیث واردات و صادرات از یکطرف وصل بدریا و از جانی نزدیک بایستگاه راه آهن باشد و در صورت امکان رود خانه نیز از میان جنگل بگذرد یا محل تأسیس نزدیک بآن باشد که علاوه بر سایر استفادات بتوان اشجار را در جریان آب بکارخانه آورد. ثامناً - باید آن نقطه بقدر کفایت دارای اشجار رسای مفیده بوده وسعت واستعداد ارضی طوری باشد که بتوان باغرس اشجار مفیده همیشه مصالح لازمه را ارزان و کافی و خوب در دسترس خود داشت با اینکه جمع بودن تمام این وسایل در یک نقطه کار مشکلی است ولی خوشبختانه بطوری طبیعت در قسمتهای مخصوص مازندران همه اینها را برای انجام آن مقصود جمع نموده که از جهات مذکوره جای نگرانی نیست - قسمت های مذکوره باستثناء اشجار لازم جهت تهیه خمیر و کاغذ تا اندازه میسر است ولی برای تهیه اشجار نرم که بتوسط خود متصدیان در موقع غرس وتدارك شود تا همیشه بمقدار لازم حاضر داشته وقیمت را ارزانتر نگاه دارند باید مقدار کافی زمین مالکانه در دست متصدیان امر باشد یکی از مواد مهمه کاغذ خیری است که از درختهای جنس مخصوصی تهیه میشود و در موقع ساختن کاغذ باید بحد متوسط در حدود صدی شصت خمیر مزبور مخلوط گردد - هر چند در جنگلها از آن جنس مخصوص که تمام حوائج کارخانه را رفع کند دیده نشده ولی خوشبختانه رقمهای دیگر اشجاری موجود بود که پس از تجزیه معلوم گردید می توان بقدر کفایت از آن جنسها خمیر تهیه نمود چنانکه مقداری هم برای نمونه ساخته شده است نسبت بسوخت کارخانه با اطلاعات حاصله ذغال سنگ مقرون بصرفه نیست ولی چوبهای کوهستانی که در آنجا بقدر لازم فراوان است کاملاً رفع حاجت مینماید .

طریق ساختن کاغذ و قیمت آن

از روی مأخذ احصائیة کمر کی قیمت کاغذ هائیکه در نظر گرفته شده

پروگرام کلاس قضائی و ترتیب دخول و شرایط آن

است در ایران ساخته شود رقمهای قسمت (۱) هر تنی دو یست و بیست تومان و کاغذ لفاف یکصد و شصت تومان از خارجه وارد سرحد ایران میشود. این قیمة وارده در بندر یا سرحد ایران است که اگر از روی تناسب مقدار و رقم حساب شود رویهمرفته تنی دو یست تومان میگردد جای تردید نیست که تصمیم باین کار با فقدان متخصص و ماشین آلات و لوازم اولیه تمام را باید بخرج گراف از خارجه وارد و قسمت های عمده اولیه را مستهلک و ذخیره نمود گرانتز از اروپا یا امریکا تمام میشود و حال آنکه در همه جای دنیا در ابتداء تأسیس هر مؤسسه ناموردیکه بتواند کار خود را بجریان صحیح اندازد محصول آن کارخانه گرانتر است ولی بمرور ایام و فزونی مصرف و تجربیات برای کار کنان داخلی وضعیت کار ممکن است متدرجاً به قیمة آن تنزل دهد و اصل دیگریکه در این موارد بخصوص ملحوظ میباشد بعمل آوردن مایحتاج در خود مملکت و تربیت عده کارگر و بکار بردن مواد خام و بیمصرف است در داخله

یکی دیگر از جهات عمده ترویج محصول فراهم بودن وسایل نقلیه میباشد که بتواند آن محصول را بسهولت و با گرایه ارزان و بموقع بهمه جابرساند که مخصوصاً این اصل در ایران روز افزون میباشد و بمقصد اصلی خیلی کمک خواهد کرد بنا برآن با مطالعه بارقامی که بعد خواهد آمد و در نظر گرفتن انواع مخارج و فروع و استهلاکات و با ملاحظه آنکه مؤسس تمام آن وجه را از جائی دیگر قرض کرده بمصرف رساند کاغذ های ساخته شده در کارخانه ایران در خود کارخانه که بمنزله سرحد یا بندر ایران باشد کمتر از تنی ۱۹۲ تومان میسر نخواهد بود و در صورتیکه بشمار نقاط ایران حمل شود با ملاحظه ارزانی و گرانی کرایه و قرب و بعد مسافت میتواند در هر نقطه از نقاط مرکزی ایران (مقصود حاکم نشین است) از قرار تنی ۴ ۲ تومان بفروش رود

دستگاههایی که برای کارخانه لازم است

کارخانه را میتوان بقسمتهای ذیل منقسم نمود

- ۱ -- دستگاه برق ۲ -- کارخانه تهیه نمک و الکترولیز (تغییر ماهیت شیمیائی) ۳ -- تهیه خمیر کاغذ ۴ -- تهیه مغز چوب برای کاغذ (مقصود چوب بی پوست است که تراشیده شده) ۵ -- دستگاه کاغذ سازی ۶ -- ادوات و ابنیه و لوازم کمکی و عمومی

تنها دستگاه برقی که برای این کارخانه لازم است باید لا اقل معادل ۱۵۰۰ کیلووات یا ۲۰۴۰ قوه اسب قوای برقی از آن صادر شود که میتوان بنای این دستگاه را روی رودخانه منظوره قرار داد و استفاده متصوره را بوسیله ساختن سدی در کوه و مجرائی در زمین و تهیه سایر قسمتها حاصل نمود

برآورد - بنحویکه قبلا عرض شد مقدار کاغذیکه در نظر گرفته شده است در چنین کارخانه ساخته شود عبارت خواهد بود از سه هزار تن در سال (تخمیناً ده هزار خروار) که در ظرف سبصد روز در سال هر روزی ۳۳ خروار و سی من تبریز کاغذ بیرون دهد

زمینی که برای عمل آوردن اشجار مهم برای کارخانه لازم است بحد اقل در حدود دوازده هزار جریب (هر جریبی ده هزار ذرع) و در حد اکثر و احتیاطی بیست هزار جریب است

برای همچو کارخانه افراد و کارکنان از این قرار لازم میباشد

- ۱ -- مدیر کل و رؤساء قسمت بتفاوت حقوق ۱۸ نفر سالیانه ۲۱۲۰۰۰ قران
- ۲ -- رئیس و اعضاء دفتری و معاونین و سایر رؤساء بتفاوت حقوق ۱۲ نفر ۱۲۹۶۰۰ قران
- ۳ -- کارگران مرد و زن (باستثناء قسمت جنگل و کارهای خارجی) ۲۳۷ نفر ۴۷۲۹۲۰ قران - جمع ۹۱۴۵۲۰ قران

رویه مرفته مطابق جزئیات شرحیکه در دست است کلیه سرمایه

وزارت تجلیله عدلیه تاسیس و محل آن در سالن دیوانعالی جنائی و همه

که برای تاسیسات و عملیات همچو کارخانه یش بینی شده است عبارت از دو قسم سرمایه می باشد یکی ثابت و دیگری سیار

سرمایه ثابت بشرح ذیل معادل مبلغ ۱۴/۳۰۰/۰۰۰ قران می باشد

برای دستگاه برق باسد بندی و کل لوازم ۳/۳۸۰/۰۰۰ قران

برای ماشین آلات و کامیون و غیره ۶/۹۲۰/۰۰۰ قران

برای ساختمان ۲/۰۰۰/۰۰۰ قران

برای خرید جنگل و اراضی و تهیه ۲/۰۰۰/۰۰۰ قران

(توضیح) برای دستگاه برق اختصاصاً و جدا گانه بخارج از

حبث ساختمان سد و مجاری و عمارت و قیمة ماشین و سیم و حمل و نقل

و فرع پول در مدتیکه هنوز دایر نشده محسوب گردیده است که جمعاً

بر این مبلغ بالغ شده است - ۱۴۳۰۰۰ ر ۱۴ قران

و قسمت دیگر سرمایه سیار بخدود ۴/۰۰۰/۰۰۰ قران بجهة

جریان امور و تهیه های لازمه می باشد

بالتبیحه پس از انقضاء مدت معینه بر طبق صورت ذیل هم اصل

و فرع قرض مستهلك گردیده هم معادل آن مبلغ علاوه بر عایدات مشخصه

به عنوان نفع عمل وجه نقد برای مؤسس ذخیره مانده و هم بناو ماشین

آلات و غیره برای مؤسس بلاعوض باقی مانده است

و نیز بشرح ذیل مقیاس قیمة کاغذ که برای کارخانه تمام میشود تشخیص

عمل واضح و مدلل میگردد

تعیین قیمت حد متوسط کاغذ که برای کارخانه در سال تمام میشود

۱ - استهلاك عمارات - از روی مأخذ ۲۰۰۰ ر ۲۰۰۰ قران

درسی سال با صدی پنج فرع مرکب ۲۰۰ ر ۳۰

۲ - استهلاك ماشین آلات - از روی مأخذ ۶۹۲۰۰ ر ۹۲۰ قران

در یست سال با صدی پنج فرع مرکب ۲۰۸۹۴۰ ر ۲۰

۳ - منافع مجموع سرمایه بکار برده شده - از روی مأخذ ۸۹۲۰۰ ر ۸۹۲ قران

با صدی پنج فرع در هر سال ۴۴۵۰۰ ر ۴۴

روزه باستانی ایام تعطیل از ساعت پنج و نیم تا هفت و نیم بعد از ظهر

۴ -- منافع سرمایه جاری -- از قرار ۴۰۰۰۰۰ ر۴ قران

۲۰۰۰ ر ۰۰۰ سال در هر سال

۵ - حقوق کارکنان و کارگران کارخانه ۹۱۴۵۲۰

٦ -- قوه برق .. قبه ٠٠ - ٠٠ ر ٢٤٠ ١٢ كيلوات ساعتي في تقريباً

۷۷ دينار ۸۰۰، ۹۴۷

۷ - چوب برای ساختن کاغذ - ۳۰۰ در ۹۰ متر مکعب =

۲۷۰۰۰ متر مکعب فی ۱۱ قران ۲۹۷۰۰۰

۸ -- چوب برای سوخت کباب خانه -- ۳۰۰ در ۵۵ متر مکعب ==

۱۶۵۰۰ متر مکعب فی ۱۱ قران ۵۰۰ ر ۱۸۱

لوازم تکمیلی۔ آہک۔ رزین۔ سولفات دالومین۔ رنگ ۴۰۰ ر ۴۰۰

۱۰۔ نمک دریا ۵۰۰۰ در ۳۰۰ کیلوگرام فی ۹۰ دینار ۰۰۰ ر ۱۳۵

۱۱ - نگاهداری و تعمیرات دستگاهها فی ۶ / از سرمایه برای

هر سال یعنی ۶٪ از ۸۹۲۰۰۰۰ قران

۱۲۔ بیمہ۔ حمل و نقل۔ عدل بندی۔ اعلانات۔ مکاتبات و غیرہ

..... ۸۰۰ قران

۱۳- مبلغی که سالانه برای پرداخت سرمایه‌گذاری، ۸۹۲۰۰۰۰ ریال

قرآن لازم است ۸۹۴، ۴۷۹

۱۴۔۔ مخارج بیش بینی نشده مختلفه ۶۵۴۹۴۴ جمع ۶۰۲۰۰۰۰ ر

عوائد - مقدار کاغذیکہ در ظرف سال ساخته میشود ۳۰۰ تن

فہمی ۲۰۴۰ قرآن ۰۰۰ر ۱۲۰ر ۶۰۰ قرآن

قیمتی که کاغذ مزبور به شرح فوق برای کار خانه تمام می شود

63.2.3. . .

نفع پیش بینی شده خالص در سال ۱۰۰۰۰۰ قران

توضیح -- مبالغی که در قسمت ۱۳ فوق پیش بینی شده است

بتصور این است که سرمایه از مؤسسه دیگر قرض شود و سالیانه

بحدود ۵٪. فرع پرداخته شود فلیندا برای استهلاك آن در ظرف

پانزده سال که سال بسال نسبت به مبلغ پيس انداز شده هم ۳٪ فرع

دائراست ۲ - ترتیب دخول و شرائط آن : الف - به مستخدمین وزارت

تعلق بگیرد. در اینصورت لازم است برای هر سالی بشرح فوق ۸۹۶ ر ۴۷۹ قران جزء خرج محسوب و پس انداز شود بدیهی است در صورتیکه تمام یا مبلغی از سرمایه از خارج قرض نشود و متعلق بخود مؤسسه باشد بهمان تناسب تفاوت حاصل و بمنفعت مزید خواهد گردید علاوه بر ارقام و توضیحات فوق این نکته هم مسلماً ملحوظ نظر خواهد بود که در عین حال و در صورت مقیاس بهمان سالی سه هزار تن سالی ششصد هزار تومان در این قسمت از واردات مملکت خواهد کاست و حال آنکه انتظار میرود در اثر ترقیات منظوره مملکت تا ده سال بعد مصرف کاغذ هر فردی از افراد مملکت در سال از روی تناسب به ده سیر رسیده باشد در اینصورت در ده سال بعد مصرف این رقم کاغذهای معینه به ۲۵ هزار خروار خواهد رسید که معادل است با ۶۷۰۸ تن و به قیمت وارده از خارجه سرحد مملکت از این حیث ۱۳۴۱۶۰۰۰ قران پول از این مملکت خارج خواهد شد و بهمین تناسب هر چند سال پیش رود بر واردات کاغذ بمملکت و صادرات پول مملکت خواهد افزود « انتها »

محصول کار و سرمایه — بطوریکه از احصائیه های

صنعتی دنیا بدست آمده سرمایه داران اروپا و امریکا برای تقلیل مخارج مواد و اجرت کارگر و تکثیر محصول پنج در صد سرمایه خود را بمصرف میرسانند که پنجاه در صد محصول صنعتی خود را با همان مخارج و وسایل سابق ترقی میدهند و همچنین برای تهیه بازار و محل مصرف محصول خود طریقه بسیار مفیدی اتخاذ کرده اند که اجناس و اشیاء را با ملاحظه منافع و نزول پول تا مدت معینی باقسط میفروشند و از این راه همیشه کارخانجات مشغول کار و بازار محصول صنعتی آنها در تمام دنیا باز و منافع صاحبان صنایع از فروش زیاد و ارزان محصول تامین است چنانکه از بعد از جنگ بین المللی قیمت تمام لوازم زندگی از دوتا ده برابر قبل از جنگ شده مگر قیمت

عدلیه جواز دخول در کلاس مزبور داده شده است بدین طریق

اتومبیل که بعکس تفاوت و تنزل فاحش کرده و چندین برابر ارزان تر از قبل از جنگ بفروش میرسد بدیهی است اگر طریق جدید را نه پیموده بودند گارخانجات آنها بکلی تعطیل و دچار شکست میشدولی با ملاحظات دقیقه فوق الذکر مثلاً منافع خالص سال ۱۹۲۷ کارخانه ژنرال موتور دو ملیارد و نیم دلار بوده است - اگر بخواهیم با طریق تجارت خود مقایسه کنیم عین این ارقام خیره کننده را باید در هر سال از اصل سرمایه خود موضوع نمائیم زیرا همانقدر که آنها خطرات بزرگ اقتصادی را با تهیه وسایل کوچک مرتفع میکنند ما سرمایه های بزرگ را با عدم تهیه وسایل کوچک از دست میدهم و غافلیم که چه خطر بزرگی اقتصادیات ما را تهدید میکند و گذشته از سایر واردات سنگین تنها در معاملات اتومبیل چه خسارت کمر شکنی بخود و مملکت وارد میکنیم و روزی چه مبلغ خطیری صرف بنزین شده و دود این بد بختی فضای مملکت را تیره میکند در حالیکه اگر یکی از سرمایه داران ما یک کارخانه تعمیر کرای و مرمت کاری اتومبیل وارد نماید و این ماشین هائی را که پس از شش ماه استعمال غیر قابل استفاده و آهن پاره میشود تعمیر کند و بکار بیاندازد درست پنجاه در صد از واردات اتومبیل میکاهد و از این راه به نسبت خود ماهم سالی دو میلیون تومان استفاده برده ایم و بالاخره بهمین طریق اگر در مقابل سایر واردات در طریق خریداری و نگاهداری و استعمال آنها تدابیر اقتصادی بکاربریم مبالغ هنگفتی باقتصادیات مملکت و سعادت خود خدمت کرده ایم .

تجارت امروزه ما - تجارت امروزه ما انفرادی است و

امروزه تجارت انفرادی قابل دوام نیست - اگر چه در نتیجه از دست رفتن سرمایه صدی ۹۰ نفر از تجار عاقبت مجبور خواهند شد که کمپانی کنند لیکن باید بهر وسیله ممکن است تجار را و ادار کنند که تاسیس کمپانی و شرکت بدهند - در مقابل اروپا باید اروپا شد در مقابل کمپانی باید که مستخدمین تا رتبه ۳ با دادن امتحان ورودی و از رتبه ۴ بیالا

کمپانی تأسیس کرد

واردات روس - اجناس وارده از روسیه قسمت عمده آن

قد و شکر و قماش است نظر بر اینکه فروشنده خود روس ها میباشد برای رقابت با اجناس سائر دول اجناس خودشان را بقیمت نازل می فروشند - این مسئله سبب تنزل اجناس میشود که ما از سائر دول خریدیم از آن طرف همیشه هم نمیتوانند کلیه اجناس لازمه ایران را برسانند يك ماه که فروختند تمام میشود تا دو ماه دیگر نیست آنوقت مجدداً مجبوریم اجناس سائر دول را هم بخریم پس از آنکه از سایر دول خریدیم باز اینهاجنس وارد میکنند و تومانی ۷ قران میفروشند - این مسئله باعث خسارت تجار و کسبه میشود و بالاخره يك عده از تجار از بین میروند

باید در قرارداد آنها بهمان طوری که مادر مملکت آنها برای قیمت معین کردن اجناس آزاد نیستیم آنها هم آزاد نباشند در مملکت ما قیمت فروش را معین کنند و یا در سرحد ایران جنس بدهند و بگیرند

صادرات - بطور کلی صادرات مملکت ما قابل ترقی است دوسه نواقص دارد اگر رفع شود خیلی خوب خواهد شد

اول - برای صادر کردن اجناس مملکت باید تجار با هم کمپانی « شرکت » کنند - که اول در خارجه بازار تهیه و بعد حمل شود - دوم - در قرار داد با روس ها باید این مسئله قید شود همان طوری که در مملکت آنها خرید و فروش جنس برای ما آزاد نیست و بدست اداره مخصوص دولت است خرید و فروش آنها هم در مملکت ما آزاد نباشد -

سوم - موقع صادر کردن اجناس از گمرکات ایران دولت از قلب و پاک نبودن اجناس صادره جلوگیری کند که اجناس را با تقلب و کثیف حمل نکنند -

گندم - یکی از مسائلی که امروز در حالت کسبه بازار و تجار

بدون امتحان و ورودی پذیرفته شده اند ب - مستخدمین سایر وزارت

تأثیر زیادی کرده و اسباب زحمت شده مسئله بلا تکلیفی گندم است بلاشک دولت باید در این کار طریق علاجی پیدا کند چون چند سال است دولت در این کار مداخله کرده حالا دیگر نمی شود آزاد گذارد در این کار که دولت مداخله کرده مردم دیگر جرأت مداخله و معامله ندارند - یکی از معاملات عمده در دوره سال فروش گندم است که اگر بنحو گذشته باشد یک قسمت کار معاملات فلج شده مخصوصاً رعایا و فلاحین دچار رنج و کسادى خواهند شد

بانك فلاحتي

تسهیل کارهای عمومی ملت و ترقیات سریع مملکت منوط بفرات و آسایش و سعادت رعیت است رعایای ایران که سالهای گذشته همه را در پنجه ظلم و ستم و بیچارگی گذرانده و تازه رفته اند در سایه امنیت مالی و جانی بکار و کسب خود پیردازند کاملاً محتاج بیک بانك فلاحتي هستند که بتوانند حاصل زحمت خود را از دست اربابان بی عاطفه یا سرمایه داران پر طمع که (۳۳ من برنج را ۵ تومان سلف خریداری کرده و بفاصله ۳ ماه ده تومان بخود فروشنده آن میفروشند) محفوظ دارند و همواره بآبادی مملکت بیفزایند

ترقی پوند یکی از وسائل ورشکست تجار و کسبه این مملکت امروز ترقی پوند است هر کوشه و کنار از کسبه و تجار این مملکت سؤال کنید فریاد آنها از ترقی پوند بلند است هر کس بقدر خود مبلغی جنس از خارجه طلبیده و بمالك خارجه بده کار است امروز باید تومانی پانزده قران پس بدهد و راه علاج تنها دو چیز است اول آنکه واحد پول از نقره بطلاً تبدیل شود دوم علاج فوری تری که همین امروز اقدام شود این است که در مقابل تنزل نقره اجرت سکه کردن را بقدری زیاد کنند که همیشه يك مثقال نقره با اجرت سکه یکقران بیرون بیاید مثلاً نقره مثقالی دوازده شاهی وارد میشود مثقالی هشت شاهی هم دولت اجرت سکه ضرابخانه بگیرد که نقره مثقالی یکقران

خنها نیز با اجازه مخصوص وزارت عدلیه بشرط داشتن معلومات لازمه

از ضرابخانه خارج شود - ولي آنوقت بايد از قاچاق جلوگیری کرد
که پول سکه شده وارد مملکت نشود -

مسکوکات ایران

مقیاس پول ایران نقره است و واحد آن قران میباشد - هر
قران ده صد دیناری و ده قران يك تومان خوانده میشود .
در معاملات کمتر از صد دینار يك شاهي است که دوشاهی صد
دینار و بیست شاهي یکقران است .

مسکوک نقره - مسکوک نقره ایران - ۵ قرانی - ۲ قرانی -
یکقرانی - پنباد (که نیمقران یا دهشاهی است) - ربعي (که پنجشاهی
است) و شاهي سفید (که ریز ترین مسکوک نقره و سه شاهي قیمت
دارد) - وزن هر قران مساوی است با يك مثقال یعنی ۲۴ نخود
که مطابق میشود با ۴ گرم و ۴ خمس گرم .

عبار مسکوک ایران ده يك است و لهذا خالص ترین نقره است که
در ممالك عالم سکه میزنند .

مسکوک طلا - ۵ پهلوی - ۲ پهلوی - يك پهلوي، - يك پهلوی
مساوی است باده قران اسماً ولی در مظنه بازار بتفاوت نرخ طلا
و نقره قیمتش تغییر میکند .

مسکوک خرده - سابقاً مسکوکات خرده از مس بود ولیکن از سال
۱۲۲۰ قمری بعد تدریجاً مسکوکات خرده به نیکل تبدیل و اینک
عمومیت یافته - سکه نیکلی عبارت است از یکشاهی و صد دیناری

نرخ مسکوک ایران - نرخ مسکوکات ایران در سال ۱۲۹۵
قمری هر قرانی مساوی بود با یکقرانك نقره فرانسوی و دو قران و
دهشاهي يك منات طلای روسی و ۲۵ قران يك لیره انگلیسی - اما
چند علت باعث سقوط قران شد یکی تنزل قیمت نقره - دوم اضافه
روزافزون واردات ایران بر صادرات - سوم معاملات بانک شاهنشاهی
در حال کنونی تقریباً شصت قران يك لیره شده اما مسلماً باین وضع

ورودی در کلاس مزبور حاضر میشوند ج - باشخاصی هم که سابقه

نخواهد ماند - البته تصمیم اولیای دولت در تغییر مقیاس مسکوکات از نقره به طلا مؤثر است ولیکن بایستی تجار ایرانی از وارد کردن متاع خارجی حتی الامکان خود داری کنند و به افزایش صادرات بکوشند .

عملیات ششماهه آخر ۱۳۰۷ ضرابخانه

طلا در ششماهه آخر ۱۳۰۷ معادل ۷۳۵۲ مثقال و ۳۹۲

هزارم سکه طلا بشرح ذیل

۸۸۶ عدد ۵ پهلوی - قیمت تقریبی ۴۴۳۰۰ قران - ۱۸۳۰

عدد ۲ پهلوی - قیمت تقریبی ۳۶۶۰۰ قران - ۸۵۸۶ عدد ۱ پهلوی

قیمت تقریبی - ۸۵۸۶ قران - جمع ۱۶۶۷۶۰ قران سکه شده و منافع

حاصله از ضرب طلا ۳۴۲۰۷۲ مثقال طلا بعبار نهمصد هزارم بوده

نقره ۵ - مقدار و قیمت نقره که در ظرف ششماهه دوم ضرب شده

موافق شرح ذیل بوده است

۵ قرانی ۲۰۸۵۰۰۰ - قیمت ۲۵۰۰۰ قران ۱۰ قران ۲ قرانی

۷۵۰ قران ۷۸۸۰۰۰ - قیمت ۹۵۷۷۵۰۰ قران ۱ قرانی ۲۰۳۰۰۰

قیمت ۲۰۳۰۰۰ قران - دهشاهی ۴۰۰۰ ر - قیمت ۲۰۰۰

قران - متفرقه ۳۸۹۹ - قیمت ۳۸۹۹ قران جمع ۸۹۴۷۶۴۹ قران

مبلغ ۳۹۹۳۹۹۰۵۶ قران بانضمام مبلغ ۱۵-۸۹۹۹ قران

موجودی آخر ششماهه اول سال بشرح ذیل تقسیم شده

بانك شاهنشاهی بابت مسكوك معيوب ۱۳۰۵۴۰۰۰ قران

بابت قرص نقره ۶۵-۸۱۲۸۰۸۰۸ قران - تجار بابت قیمت نقره

متفرقه ۷۰-۴۲۷۸۶۸۲ قران - خزانه داری كل بابت عوائد

حاصله ۸۰۳۸۹۹ قران - بانك شاهنشاهی و بانك روس و ایران

بابت مسكوك ۳۸۸۵۰ قران - رویه درلندن و روسیه - موجودی

در بانك ملی در اواخر اسفند ۱۳۰۷ - ۸۰۸۴۰۸۵ قران

جمع ۱۵-۳۹۸۳۹۸۰۶۵۲ قران

خدمت رسمی ندارند ولی از عهده امتحان ورودی برآمده و دارای

مسکوکات معیوب در ششماه دوم سال ۱۳۰۷ کمافی السابق توسط بانک شاهنشاهی جمع آوری شده و در ظرف مدت مذکور معادل ۶۵-۱۲۸۷۳۹۷۱ ر۱۲ قران ذوب و تعیین عیار شده که قیمت آن بالغ بر ۷۵-۱۱۱۰۸۸ ر۱۲ قران بعیار نهصد هزارم گردیده است.

ضرب مسكوك نقره در ضرابخانه ششماه آخر ۱۳۰۷

پنجقرانی ۲۰۸۵۰۰۰ - بقیمت ۱۰۴۲۵۰۰۰ ر۱۰ قران -
دوقرانی ۷۵۰۷۸۸ ر۴ - بقیمت ۹۵۷۷۵۰۰ ر۹ قران - يكقرانی
۲۰۳۰۰۰ - بقیمت ۲۰۳۰۰۰ ر۲ قران - دهشاهی ۴۰۰۰۰
بقیمت ۲۰۰۰۰ ر۲ قران - متفرقه ۳۸۹۹ ر۳ - بقیمت ۳۸۹۹ ر۳ قران -
جمع کل ۳۹۹۳۹۹ ر۲۲ قران

وصولي عايدات انحصار قند و چای در يكساله ۱۳۰۷

ولایات	ششماه اول ۱۳۰۷	ششماه دوم ۱۳۰۷	جمع کل یکساله ۱۳۰۷
آذربایجان	۷۵ ۳,۴۳۷,۹۷۲	۱۵ ۴,۴۵۸,۷۰۳	۹۰ ۷,۸۹۶,۶۷۵
آستارا	۳۵ ۴۱۹,۹۲۱	— ۶۳۲,۴۳۲	۳۵ ۱,۰۵۲,۳۵۳
گیلان	۴۰ ۷,۴۳۶,۶۲۷	۹۰ ۹,۱۵۱,۸۰۲	۳۰ ۱۶,۵۸۸,۴۳۰
مازندران	— ۱,۱۸۱,۵۶۲	۵۰ ۱,۲۱۵,۰۶۷	۵۰ ۲,۳۹۶,۶۲۹
استرآباد	۷۵ ۶۷۱,۴۸۴	۶۵ ۷۶۹,۰۲۷	۴۰ ۱,۴۴۰,۵۱۲
خراسان	۷۵ ۲,۵۳۵,۱۵۳	۴۵ ۲,۹۹۹,۵۴۴	۲۰ ۵,۵۳۴,۶۹۸
دزداب	۳۰ ۱,۰۶۶,۰۸۸	۶۰ ۱,۵۴۹,۰۷۴	۹۰ ۲,۶۱۵,۱۶۲
بوشهر	۸۰ ۳,۲۰۴,۰۸۶	۱۰ ۵,۵۹۱,۹۹۷	۹۰ ۸,۷۹۶,۰۸۳
بندرعباس	۷۰ ۱,۰۴۳,۴۲۰	۶۵ ۱,۷۹۸,۷۵۴	۳۵ ۲,۸۴۱,۹۷۵
خوزستان	۷۰ ۲,۶۹۲,۵۴۱	۵۵ ۴,۲۸۸,۴۵۱	۷۵ ۶,۹۸۰,۹۹۲
کرمانشاهان	۱۰ ۴,۹۰۴,۰۳۶	۴۵ ۵,۱۰۵,۸۱۸	۵۵ ۱۰,۰۰۹,۸۵۴
دفتر گمرک طهران	۲۰ ۸۵	— ۹۸	۲۰ ۱۸۳
جمع	۸۰ ۲۸,۵۷۲,۷۸۰	۵۰ ۳۷,۵۶۰,۷۷۱	۳۰ ۶۶,۱۳۳,۵۵۲

اطلاعات و معلومات لازمه بوده‌اند جواز حضور در کلاس بآنها داده

طبقه بندی ممالك مبدأ و مقصد مال التجاره ۲۵۶

واردات و صادرات ر حسب درجه اهميت آنها در ۱۳۰۶

صادرات قران	ممالك مقصد	واردات قران	ممالك مبدأ
۴۴۵۴۴۸۰۳۲	انگلستان و (هندوستان)	۴۰۰۰۱۴۸۵۲	انگلستان و (هندوستان)
۱۹۹۰۷۱۸۲۵	اتحاد شوروی	۲۰۹۱۵۹۰۹۰	اتحاد شوروی
۸۶,۲۵۸,۱۸۲	فرانسه	۳۳,۷۵۹,۱۳۶	فرانسه
۸۲,۲۶۲,۴۲۱	مصر	۳۲,۴۰۴,۷۳۳	ایطاليا
۸۱,۰۴۳,۱۷۲	دول آمريکا	۲۲,۲۱۵,۶۴۰	آلمان
۳۸,۲۷۸,۲۹۰	ترکيه	۲۴,۹۶۱,۰۷۳	دول آمريکا
۳۳,۶۶۰,۳۷۹	آلمان	۲۲,۰۲۳,۵۸۱	بلژيک
۳۰,۵۷۴,۸۹۱	بين النهرين	۱۲,۰۸۱,۰۱۱	بين النهرين
۲۸,۱۴۶,۹۹۲	بلژيک	۹,۸۵۸,۸۲۴	ژاپون
۱۱,۵۹۲,۹۸۰	ایطاليا	۵,۸۴۴,۷۲۴	افغانستان
۴,۳۸۸,۷۱۹	هلند	۵,۶۱۷,۶۷۶	هلند
۳,۷۶۶,۴۸۰	ژاپون	۴,۸۷۷,۶۴۲	چين
۳,۶۱۹,۵۱۲	اسپانيا	۳,۲۲۹,۶۷۴	ترکيه
۲,۸۷۰,۴۸۳	عمان	۲,۴۳۴,۰۳۹	چکواسلوواکي
۲,۲۹۶,۲۳۸	افغانستان	۲,۲۵۴,۵۰۳	سوئد
۱,۵۸۵,۹۳۳	چين	۱,۵۹۸,۷۲۲	لهستان
۱,۰۹۵,۵۶۲	اطريش	۱,۵۵۱,۵۷۵	اطريش
۶۹,۱۶۹	سويس	۱,۲۲۸,۸۸۴	سويس

شده است د-دارندگان تصديق شش ساله متوسطه ازامتحان ورودی معاف

۱۳۰۵	۱۳۰۶	مال التجاره
۲۲۱,۰۳۵,۰۰۰	۲۳۶,۶۴۹,۰۰۰	منسوجات پنبه از هر قبیل
۱۲۳,۹۹۷,۰۰۰	۹۲,۹۲۶,۰۰۰	قند و شکر
۶۹,۷۴۷,۰۰۰	۵۶,۱۷۰,۰۰۰	چای
۲۴,۰۷۲,۰۰۰	۴۲,۲۹۴,۰۰۰	ماشین آلات و افزار های یدى
۳۵,۷۸۷,۰۰۰	۳۲,۸۷۸,۰۰۰	وسایل نقلیه از هر قبیل و قطعات منفصله آنها
۳۱,۴۳۷,۰۰۰	۳۱,۶۶۶,۰۰۰	روغنهای معدنی : نفت و بنزین و غیره
۲۴,۵۷۹,۰۰۰	۲۲,۶۲۵,۰۰۰	شمش های نقره
۱۷,۳۹۲,۰۰۰	۲۰,۱۶۴,۰۰۰	نخهای پنبه
۵,۰۰۰	۲۲,۸۹۷,۰۰۰	خرازی از هر قبیل
۱۲,۷۰۲,۰۰۰	۱۶,۸۷۳,۰۰۰	منسوجات پنبه مخلوط با ابریشم مصنوعی
۱۰,۹۱۹,۰۰۰	۱۴,۴۶۸,۰۰۰	میخ - میخ پیچ - گل میخ لوله های فلزی
۲۰,۶۳۱,۰۰۰	۱۴,۳۹۴,۰۰۰	منسوجات پشمی خالص
۸,۴۳۸,۰۰۰	۱۲,۱۱۶,۰۰۰	اسباهای آهنی جز ماشین آلات و خرازی
۶,۸۸۰,۰۰۰	۱۱,۱۹۸,۰۰۰	آهن - بولاد - آهن میله - ورقه و آهن ساختمان
۷,۵۶۴,۰۰۰	۱۱,۱۱۲,۰۰۰	مسکوکات طلا و نقره
۶,۳۶۸,۰۰۰	۸,۳۰۹,۰۰۰	آردهای خوراکی
۷,۱۴۵,۰۰۰	۷,۵۷۹,۰۰۰	منسوجات پشم و پنبه
۹,۸۹۳,۰۰۰	۶,۹۶۵,۰۰۰	برنج خوراکی
۸,۶۷۸,۰۰۰	۶,۸۸۸,۰۰۰	البسه
۴,۷۸۸,۰۰۰	۶,۴۴۷,۰۰۰	شیشه آلات
۴,۶۲۶,۰۰۰	۵,۶۲۰,۰۰۰	کاغذ جات از هر قبیل
۳,۸۹۳,۰۰۰	۵,۱۳۹,۰۰۰	گالش
۳,۴۶۲,۰۰۰	۴,۹۵۵,۰۰۰	کبریت
۴,۶۳۱,۰۰۰	۴,۷۵۰,۰۰۰	دو اجات غیر قابل ذکر
۴,۱۴۷,۰۰۰	۴,۷۲۹,۰۰۰	مبل و اثاثیه

بوده اند ۳- پروگرام و شعب دروس مواد تحصیلی ۱- حقوق جزائی ۲ حقوق

۱۳۰۵	۱۳۰۶	مال التجاره
۴,۲۴۴,۰۰۰	۴,۴۱۱,۰۰۰	منسوجات علفی شاهدانه (کنف)
۸,۵۷۱,۰۰۰	۴,۱۶۲,۰۰۰	مواد شیدیائی غیر قابل ذکر
۳,۴۳۸,۰۰۰	۴,۱۵۶,۰۰۰	منسوجات ابریشمی خالص از هر قیل
۱,۷۲۲,۰۰۰	۳,۹۱۶,۰۰۰	پوست خام پره از گردن تا دم ۵۵ سانتیمتر
۴,۸۶۷,۰۰۰	۳,۹۱۵,۰۰۰	ادویه جات
۳,۹۴۹,۰۰۰	۳,۸۴۱,۰۰۰	مشروبات الکلی
۲,۸۲۰,۰۰۰	۳,۲۶۵,۰۰۰	مس - نیکل - میله ورقه
۲,۹۰۳,۵۰۰	۳,۱۸۹,۰۰۰	قالیهای پشمی
۲,۳۶۲,۰۰۰	۳,۱۴۸,۰۰۰	نخهای خیاطی و قلاب دوزی
۳,۲۱۲,۰۰۰	۳,۰۶۸,۰۰۰	نیل و قرمز دانه
۲,۴۸۷,۰۰۰	۲,۶۵۸,۰۰۰	ظروف چینی و بدل چینی
۲,۴۴۹,۰۰۰	۲,۶۵۶,۰۰۰	منسوجات غیر قابل ذکر
۸۱۱,۰۰۰	۲,۵۷۸,۰۰۰	آهن سفید ورقه
۲,۵۵۰,۰۰۰	۲,۴۶۷,۰۰۰	رنگهای مایع و خشک و رنگهای برقی (ورنی)
۲,۶۶۰,۰۰۰	۲,۳۹۳,۰۰۰	پوستهای تهیه شده
۲,۲۵۰,۰۰۰	۲,۲۴۸,۰۰۰	توتون سیگار و سیگارت
۱,۴۵۵,۰۰۰	۲,۱۸۷,۰۰۰	میوه جات تازه و خشک
۲,۰۱۰,۰۰۰	۲,۰۷۹,۰۰۰	قلاب دوزی و پارچه های قلاب دوزی شده
۱,۶۷۶,۰۰۰	۲,۰۴۶,۰۰۰	صابون
۲,۲۲۰,۰۰۰	۱,۹۲۳,۰۰۰	شمش قلم - سرب و روی و غیره
۱,۰۶۹,۰۰۰	۱,۷۹۸,۰۰۰	نخهای پشمی
۱,۳۸۶,۰۰۰	۱,۶۹۰,۰۰۰	پشم خام
۲,۱۷۶,۰۰۰	۱,۴۳۶,۰۰۰	تخم نوغان
۹۳۰,۰۰۰	۱,۴۲۱,۰۰۰	رژین در شبکه بدون درجه و روکش فلزی
۲,۶۷۹,۰۰۰	۱,۳۶۲,۰۰۰	منسوجات پنبه مخلوط با ابریشم طبیعی
۸۷۲,۰۰۰	۸۱۶,۰۰۰	مروارید

۲۵۹ قیمت صادرات ایران در سال ۱۳۰۶ و ۱۳۰۵ بقران

۱۳۰۵	۱۳۰۶	مال التجاره
۶۵۴,۳۸۳,۰۰۰	۵۹۹,۶۵۵,۰۰۰	روغنهای معدنی - نفت - بنزین و غیره
۱۲۲,۵۶۳,۰۰۰	۱۵۴,۰۶۲,۰۰۰	قالیهای پشمی
۳۲,۰۱۹,۰۰۰	۴۸,۳۰۵,۰۰۰	میوجات تازه و خشک
۵۶,۴۹۲,۰۰۰	۴۷,۰۴۷,۰۰۰	پنبه خام
۲۰,۵۲۶,۰۰۰	۴۷,۰۲۰,۰۰۰	برنج خوراکی
۹۶,۱۱۶,۰۰۰	۴۳,۲۶۸,۰۰۰	تریاک
۱۴,۰۴۶,۰۰۰	۱۴,۳۹۲,۰۰۰	کتیرا
۱۰,۶۱۸,۰۰۰	۱۴,۰۸۹,۰۰۰	پوستهای ساخته شده
۲۳,۳۶۰,۰۰۰	۱۳,۴۶۸,۰۰۰	پشم خام
۵,۵۹۰,۰۰۰	۸,۷۱۷,۰۰۰	روده
۵,۳۹۹,۰۰۰	۷,۹۵۵,۰۰۰	پوستهای خام سنجاب - روباه خز و غیره
۴,۴۶۸,۰۰۰	۷,۶۴۳,۰۰۰	پوست خام بره از گردن تا دم ۵۵ سانتیمتر
۴,۹۵۲,۰۰۰	۶,۳۹۸,۰۰۰	پیلۀ ابریشم
۳,۷۶۹,۰۰۰	۴,۹۲۹,۰۰۰	پوستهای خام خشک یا نمک زده
۱,۵۰۷,۰۰۰	۲,۹۳۲,۰۰۰	حیوانات زنده
۳,۱۰۷,۰۰۰	۲,۶۹۶,۰۰۰	منسوجات ابریشمی خالص
۲,۷۲۴,۰۰۰	۲,۶۸۴,۰۰۰	چای
۱,۵۶۹,۰۰۰	۲,۳۵۲,۰۰۰	البسه
۱,۹۶۰,۰۰۰	۲,۱۴۳,۰۰۰	مروارید
۳,۵۴۹,۰۰۰	۲,۱۰۷,۰۰۰	منسوجات پنبه خالص از هر قبیل
۲,۸۲۲,۰۰۰	۱,۹۴۸,۰۰۰	توتونهای برک
۱,۶۱۳,۰۰۰	۱,۸۲۶,۰۰۰	انقوزه
۵۸۹,۰۰۰	۱,۶۱۱,۰۰۰	حنا
۹۱۵,۰۰۰	۱,۵۷۲,۰۰۰	نباتات و مواد نباتی
۷۹۴,۰۰۰	۱,۴۰۰,۰۰۰	احجار قیمتی

حقوق تجارتی ۴ - نتیجه کلاس بموجب قانون مصوبه یازدهم خرداد

قیمت صادرات ایران در سال ۱۳۰۶ و سال ۱۳۰۵ بقران

مال التجاره	۱۳۰۶	۱۳۰۵
مو و كورك حيوانات	۱,۲۷۷,۰۰۰	۱۸۶,۰۰۰
ساير اقسام صموغ	۱,۲۷۰,۰۰۰	۱,۶۷۷,۰۰۰
شاهدانه (كنف خام)	۱,۱۸۲,۰۰۰	۱,۹۶۶,۰۰۰
ابریشم خام	۱,۱۰۱,۰۰۰	۱,۳۰۲,۰۰۰
دواجات غير قابل ذكر	۱,۰۹۶,۰۰۰	۱,۷۲۹,۰۰۰
گل سرخ (اكسيد دوفر)	۱,۰۵۳,۰۰۰	۴۴۰,۰۰۰
ادويه جات	۹۱۵,۰۰۰	۵۲۹,۰۰۰
سقر و قير	۸۷۵,۰۰۰	۷۱,۰۰۰
منسوجات، پشمي خالص	۸۲۳,۰۰۰	۱,۱۹۶,۰۰۰
ماشين آلات و افزارهاي يدي	۷۸۷,۰۰۰	۷۳۸,۰۰۰
اشياء ساخته شده از طلا	۷۴۸,۰۰۰	۱۲۵,۰۰۰
ماهي های تازه يا خشك	۷۲۶,۰۰۰	۲۷۷,۰۰۰
كره و روغن	۶۶۵,۰۰۰	۱,۰۵۸,۰۰۰
قالی و فرشهای ابریشمی	۵۹۳,۰۰۰	۳۱۸,۰۰۰
سبزيجات تازه يا خشك	۵۶۹,۰۰۰	۲۴۵,۰۰۰

اوزان و مقادير

بر حسب تصويب نامه ۱۳۶۷۶ هیئت محترم وزراء عظام اوزان

متری بایستی در آتیه با واحدهای ذیل تبدیل شود

اوزان کنونی	اوزان پیشنهادی	سیستم متریک
يك مثقال	۵ گرم	۵ گرام
يك سير	۷۵ «	۷۵ «
يك من	۳/۰۰۰ «	۳ كيلوگرام
يك خروار	۳۰۰/۰۰۰ «	۳۰۰ «

۱۳۰۸ فارغ التحصيل هاي کلاس عالی قضائی بموجب تصدیقنامه امتحانیه

۲۶۱ مقایسه عایدات ورودی گمرک در سال ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷

ولایات	۱۳۰۶-قران	۱۳۰۷-قران	اضافه-قران
آذربایجان	۹,۱۱۸,۵۰۰ ۴۵	۱۲,۳۳۵,۲۶۸ ۲۵	۳,۲۱۶,۷۶۷ ۸۰
آستارا	۸۰۶,۵۰۲ ۴۵	۱,۲۱۱,۴۸۲ ۷۰	۴۰۴,۹۸۰ ۲۵
گیلان	۱۴,۰۷۸,۴۲۵ ۳۰	۲۳,۴۵۶,۸۲۴ ۳۰	۹,۳۷۸,۳۹۹ —
مازندران	۱,۶۲۲,۲۴۴ ۴۵	۲,۲۸۵,۸۹۹ ۶۵	۶۶۳,۶۵۵ ۲۰
استرآباد	۸۵۵,۳۶۲ ۲۵	۱,۶۶۸,۸۵۷ ۸۰	۸۱۳,۴۹۵ ۵۵
خراسان	۴,۱۱۶,۴۴۴ ۱۰	۶,۲۸۳,۶۸۱ ۱۰	۲,۱۶۷,۲۳۷ —
دزداب	۳,۵۵۰,۸۶۵ ۴۵	۴,۵۵۷,۷۹۰ ۳۰	۱,۰۰۶,۹۲۴ ۸۵
کرمانشاه	۱۲,۶۱۶,۰۳۸ ۶۰	۱۶,۶۴۲,۲۰۰ ۷۵	۴,۰۲۶,۱۶۲ ۱۵
بوشهر	۱۲,۹۸۳,۵۳۸ ۷۵	۱۴,۸۷۱,۹۳۵ ۷۵	۱,۸۸۸,۳۹۷ —
بندرعباس	۴,۵۲۱,۱۲۰ ۳۵	۴,۴۸۷,۴۳۶ ۳۰	—
خوزستان	۱۱,۳۰۶,۸۹۹ ۳۵	۱۱,۸۴۱,۶۱۴ ۹۰	۵۳۴,۷۱۵ ۵۵
کلی پست	۷۵۸,۴۱۴ ۷۵	۹۹۷,۱۵۱ ۷۵	۲۳۸,۷۳۷ —
اداره مرکزی	—	—	—
جمع کل مملکتی	۷۶,۳۳۴-۳۵۶ ۲۵	۱۰۰,۶۴۰,۱۴۳ ۵۵	۲۴,۳۳۹,۴۷۱ ۳۵

اضافه خالص یکساله ۲۴,۳۰۵,۷۸۷/۳۰

مقایسه عایدات خروجی گمرک در ظرف سنین ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷

ولایات	۱۳۰۶-قران	۱۳۰۷-قران	اضافه-قران
آذربایجان	۱,۰۵۷,۲۱۹ ۸۰	۷۴۸,۶۳۲ ۴۰	—
ستارا	۱۴۴,۴۴۰ ۶۰	۳۸,۳۶۹ ۱۵	—
گیلان	۱,۸۲۷,۰۸۱ ۳۵	۷۸۸,۰۳۸ ۱۵	—
مازندران	۳۵۸,۹۸۶ ۱۰	۲۱۹,۸۵۷ ۷۰	—
استرآباد	۲۵,۱۶۱ ۱۰	۷,۳۶۸ ۸۵	—
خراسان	۴۹۰,۰۰۲ ۵۰	۴۷۱,۸۶۴ ۹۵	—
دزداب	۳۶۰,۴۶۸ ۰۵	۱۱۰,۷۸۳ ۰۵	—
کرمانشاه	۱,۸۳۶,۷۷۵ ۶۰	۲,۲۳۷,۱۱۶ ۲۰	۴۰۰,۳۴۰ ۶۰
بوشهر	۳,۱۹۷,۸۵۶ ۲۰	۱,۶۹۸,۰۰۶ ۲۰	—
بندرعباس	۹۴,۸۱۸ ۰۵	۹۳,۰۷۲ ۵۵	—
خوزستان	۷۹,۶۷۰ ۸۰	۵۷,۷۸۰ —	—
کلی پست	۲۰۳,۲۵۳ ۲۵	۲۹۱,۳۵۶ ۵۵	۸,۱۰ ۳۰
اداره مرکزی	—	—	—
جمع کل مملکتی	۹,۶۸۵,۵۳۳ ۴۰	۶,۸۱۲,۲۴۵ ۷۵	۴۸۸,۴۴۳ ۹۰

نقصان خالص ۲,۸۲۳,۲۸۷-۶۵

و حکم رسمی که از طرف وزارت تعدلیه بآنها داده خواهد شد از مزایای

محاسبه نقدی وجوه تقاعد در شش ماه آخر سال ۱۳۰۷

شرح	شش ماهه اول	شش ماهه دوم	از ۱۳۰۲/۱/۱۳۰۷ تا ۱۳۰۷/۱۲/۳۰
عایدات	۲۷۲۳۹۹۷ ۵۰	۳۰۷۹۱۲۷ ۲۰	۲۵۸۸۳۰۲۰ ۳۰
مخارج	۹۳۹۹۷۱ ۸۰	۱۴۲۲۴۳۰ ۱۰	۶۴۷۴۰۹۰ ۱۵
موجودی	۱۷۸۴۰۱۵ ۷۰	۱۶۵۶۶۹۷ ۱۰	۱۹۴۰۸۹۴۰ ۱۵

اداره راه آهن و کشتی رانی آذربایجان

اوقات حرکت قطارها و کشتی های مسافری از آذرماه ۱۳۰۸ تا اعلان ثانوی
خط تبریز - جلفا در روز های شنبه - سه شنبه - پنجشنبه از
تبریز حرکت ساعت ۱۰ و نیم صوفیان ورود ۱۱ و ۴۵ دقیقه حرکت
۱۲ و ۱۵ دقیقه - سگبان ورود ۱۲ و ۵۷ دقیقه حرکت ۱۳
و ۲ دقیقه - بام ورود ۱۳ و ۲۹ دقیقه حرکت ۱۳ و ۴۴ دقیقه
کندلج ورود ۱۴ و ۵ دقیقه حرکت ۱۴ و ۱۵ دقیقه - مرن دورود
۱۴ و ۵۷ دقیقه حرکت ۱۵ و ۷ دقیقه - هلاکو ورود ۱۶ و ۱۹
دقیقه حرکت ۱۶ و ۲۹ دقیقه - قره گوزورود ۱۷ حرکت ۱۷ و
۳ دقیقه - دره دیز ورود ۱۷ و ۱۷ دقیقه حرکت ۱۷ و ۲۲ دقیقه -
گرگر ورود ۱۷ و ۵۹ دقیقه حرکت ۱۸ و ۴ دقیقه - جلفا ورود
۱۸ و ۴۹ دقیقه - روزهای یکشنبه و چهارشنبه و جمعه نیز مطابق
پروگرام بترتیب فوق ایاب و ذهاب مینمایند

روزهای شنبه - سه شنبه - پنجشنبه تبریز حرکت ۸ و ۳۰ دقیقه
صوفیان ورود ۹ و ۴۵ دقیقه - حرکت ۱۰ و ۱۵ دقیقه - دیزج خلیل
ورود ۱۱ و ۲۰ دقیقه - حرکت ۱۱ و ۳۰ دقیقه - شرفخانه ورود ۱۲ و ۳۰ دقیقه
خط شرفخانه - تبریز - شنبه - سه شنبه - پنجشنبه

شرفخانه حرکت ۱۵ و ۳۰ دقیقه - دیزج خلیل ورود ۱۶ و ۳۰ دقیقه
حرکت ۱۶ و ۵۰ دقیقه - صوفیان ورود ۱۷ و ۵۵ دقیقه حرکت ۱۸ و
۲۵ دقیقه - تبریز ورود ۱۹ و ۴۰ دقیقه

قانونی ذیل بهره مند خواهند شد: الف - آنها بیکه مستخدم رسمی

کشتی رانی دریاچه رضائیه

سیر کشتی از شرفخانه به گلخانه و بالعکس - یکشنبه ساعت ۸ از شرفخانه حرکت - ساعت ۱۴ به گلخانه وارد - ۸ از گلخانه حرکت ۱۴ به شرفخانه وارد - سیر از شرفخانه به گلخانه - دانالو و بالعکس چهارشنبه کشتی در ساعت ۸ از شرفخانه حرکت - ۱۴ به گلخانه وارد - ۱۵ از گلخانه حرکت - ۱۹ به دانالو وارد - جمعه ساعت ۸ از دانالو حرکت - ۱۲ به گلخانه وارد - ۱۴ از گلخانه حرکت - ۲۰ بشرفخانه وارد - سیر از شرفخانه به آق گنبد - گلخانه - حیدر آباد - دانالو و بالعکس - : جمعه کشتی در ساعت ۸ از شرفخانه حرکت - ۱۳ به آق گنبد وارد - ۱۴ از آق گنبد حرکت ۱۶ به گلخانه وارد - شنبه ۸ از گلخانه حرکت - ۱۴ بحیدر آباد وارد - ۱۶ از حیدر آباد حرکت - ۲۲ به دانالو وارد دو شنبه ۸ از دانالو حرکت - ۱۴ بحیدر آباد وارد - ۱۶ از حیدر آباد حرکت ۲۲ به گلخانه وارد ۳ شنبه ۸ از گلخانه حرکت - ۱۰ به آق گنبد وارد - ۱۱ از آق گنبد حرکت - ۱۶ بشرفخانه وارد

تیسره - گلخانه : بندر رضائیه است - حیدر آباد : بندر رواندوز و ساوجبلاغ است - دانالو : بندر عجب شیر و مراغه است - توضیحات : ۱ - محمولات برای کلیه ایستگاهها و بنادر مندرجه در این صورت و رضائیه و ساوجبلاغ و مراغه یومیه قبول و با قطارها و کشتی های باری حمل خواهد گردید . ۲ - حمل مال التجاره بسایر بنادر دریاچه رضائیه که در این ورقه قید نشده موکول بتقاضای کتبی و قرارداد خصوصی خواهد بود . ۳ - فقط در مواقع طوفان و حوادث غیر مترقبه ساعات ورود و حرکت قابل تغییر است ، ۴ - شبانه روز که عبارت از ۲۴ ساعت است برای سهولت بطور متوالی محسوب شده مثلا ساعت ۱۴ یکساعت از ظهر گذشته و ساعت ۲۳ یکساعت بنصف شب مانده است . تبریز آبان ماه ۱۳۰۸ رئیس راه آهن و کشتی رانی آذربایجان م.ع. آریا

و مشمول قانون استخدام هستند رتبه اداری آنها به رتبه قضائی تبدیل

مخارج ۶ ماهه آخر ۳۰۷ راه آهن تبریز و کشتی رانی دریاچه رضائیه

ماهها	راه آهن	کشتی رانی	جمع
مهر	۴۵۷,۴۲۵	۵۳,۵۲۱	۵۱۰,۹۴۷
آبان	۲۷۳,۳۴۶	۲۹,۶۵۷	۳۰۳,۰۰۴
آذر	۲۰۰,۰۵۶	۱۶۴,۹۶۲	۳۶۵,۰۱۸
دی	۴۴۲,۱۹۹	۱۲۴,۲۲۵	۵۶۶,۴۲۴
بهمن	۲۹۳,۵۲۸	۱۳۴,۱۱۲	۴۲۷,۶۴۰
اسفند	۳۵۸,۳۵۸	۲۶۹,۲۴۸	۶۲۷,۶۰۶
جمع	۲,۰۲۴,۹۱۴	۷۷۵,۷۲۷	۲,۸۰۰,۶۴۱

صورت عواید ۶ ماهه دوم ۱۳۰۷

ماهها	راه آهن	کشتی رانی	جمع
مهر	۲۶۶,۷۲۱	۲۷,۲۴۱	۲۹۳,۹۶۳
آبان	۳۳۲,۷۷۶	۷۲,۱۸۶	۴۰۴,۹۶۲
آذر	۳۱۸,۸۴۵	۷۲,۱۷۲	۳۹۱,۰۱۷
دی	۳۲۹,۱۱۱	۹۱,۱۱۶	۴۲۰,۲۲۷
بهمن	۳۸۶,۰۲۰	۱۳۱,۲۶۸	۵۱۷,۲۸۹
اسفند	۳۹۸,۶۵۶	۱۵۷,۵۳۸	۵۵۶,۱۹۵
جمع	۲,۰۳۲,۱۲۲	۵۵۱,۵۲۳	۲,۵۸۳,۶۵۵

جاده های ساخته شده - در ضمن طبع صورتهای مختلفه راهها و راه آهن و کشتی رانی مخصوصاً نظر اصلی ما این است که راههای جدیدی را که درین دوره احداث شده آورده باشیم تا مطبوعات خارجه بیش از این ایران را در قسمت طرق شوسه و راههای قابل استفاده کوچک نشمرند و نیز متذکر میشویم که ایران امروز غیر از ایران دیروز است خطوط شوسه و راه تمام قطعات مملکت را مانند اعضاء و ارکان اصلیه بهم متصل مینماید و بخلاف گذشته نیز امنیت کامل در طریق حمل و نقل ایران امروز برقرار است

کشتی رانی روی کارون علیا

کپانی متحدهٔ عراق و ایران يك كشتی بخار كه ۴۰ تن بارگیری آن و يك بارج ۵۰ الي ۵۵ تنی را میکشد بكار انداخته این كشتی رودخانه را تا شلبلی كه دو فرسخي شوشتر واقع است بالا رفته و ماهی چهار مرتبه بطور متوسط ایاب و ذهاب مینماید - مسافرت در موقع بالا رفتن ۲ یا ۳ روز در موقع پائین آمدن يك روز طول دارد کرایه مسافر درجهٔ اول از اهواز به شلبلی ۶ قران سطحه دوقران از شلبلی باهواز ۵ قران سطحه يك قران قند ۱-۵۰ قران شكر ۲ قران از هر کیسه ۲۵ منی و ۲-۵۰ قران از هر کیسه ۳۵ منی - سایر مال التجاره ها از هر صد حقهٔ یا ۲۸۴ گيروان انگلیسی ۵ قران کپانی ناصري نیز داراي دو كشتی بخار است كه بطور متوسط ۴ دفعه در ماه ایاب و ذهاب مینماید دو كشتی بادي موتور دار هم متعلق به شخص دیگر در کارون علیا برای حمل و نقل مال التجاره و مسافر كار میکند - کرایه حمل و نقل تقریباً همان کرایهٔ دریافتی کپانی متحدهٔ عراق و ایران است

کشتی رانی روی کارون سفلی

يك سرویس هفتگی بین محمره و ناصري (اهواز) بتوسط کپانی متحدهٔ عراق و ایران [Mespers] دائر و کرایهٔ بقراردیل است .
 ۱ - برای مسافرین (بدون غذا) با كشتی شوشان از محمره بناصری (اهواز) و بالعكس اطاق درجهٔ اول چهار نفره ۴۰ قران یك نفره ۱۰ قران - اطاق درجهٔ دوم ۲ نفره ۲۰ قران - سطحه ۲ قران
 ۲ - برای مال التجاره [Local-cargo] هر کیسهٔ ده یادوازه شاهی - عدل - صندوق و سایر مال التجاره ها تنی ۲۵ قران - فرش هر عدلی ۳ الي ۵ قران است

یادداشت - چندین نفر تجار محمره .. سید محمد علی مستوفی - زائر

حسین و محمد حسین نمکی داراي بلم های بزرگ موتور دار هستند میشود (و در صورت داشتن حق ترفیع بارتبه ای كه قانوناً میتوانند

همه روزه بین محمره و اهواز سیر و مال التجاره و مسافر حمل و نقل مینمایند
کرایه حمل و نقل نزدیک بقیعت های مذکوره در صفحه قبل است

جاده مستقیم محمره بطهران

اهواز - دزفول - خرم آباد - بروجرد - ملایر - سلطان آباد و قم
این راه که طهران و خرم آباد و دزفول را متصل مینماید با تشریفات
در حضور اعلیحضرت همایونی بتاريخ ۶ آبان ۱۳۰۷ افتتاح یافت بطوریکه
راه طهران و محمره با اتومبیل در ۲ الی ۳ روز طی میشود مسافت بین طهران
و محمره از این راه ۱۱۴۵ کیلومتر (تقریباً ۱۸۳ فرسخ) و بشرح
ذیل است - طهران بقم ۱۴۸ کیلو متر - قم سلطان آباد ۱۳۵ -
سلطان آباد ملایر ۸۳ - ملایر بروجرد ۸۷ - بروجرد خرم آباد
۱۱۸ - خرم آباد دزفول ۲۶۵ - دزفول اهواز ۱۸۰ - اهواز
محمره ۱۲۰ - جمع ۱۱۴۵ بیلومتر

بعض افتتاح اتومبیل و کامیون هائیکه دوتن ظرفیت دارند از
این راه عبور و کامیونهای سنگین میتوانند بدون اشکال از این راه که
حقیقتاً اقصر و سریعترین راه بین پایتخت و خلیج فارس است آمد و شد
نمایند با اضافه این راه کم خرج و سهلتر از جاده بصره - بغداد - خاقلین
کرمانشاه - همدان بطهران است بدلیل آنکه کلیه عملیات گمرکی در
محمره و اهواز صورت میگيرد بدون تأدیه عوارض ترانزیتی و کمیسیون
که در عراق بوسائل مختلفه از مال التجاره اخذ میشود

جاده اهواز بطهران از خلف آباد

اتومبیل هائیکه عازم طهران هستند از خلف آباد - هندیجان -
دیلم - گناوه - برازجان - شیراز - اصفهان عبور نموده بطهران
میرسند - مسافت از این راه ۴ الی ۶ روز طول میکشد

جاده محمره باصفهان و طهران از کارون

محمره دارای لنگرگاه آرام و مطمئن است که کلیه کشتیها میتوانند
آمد و رفت نمایند - رودخانه کارون در طول تقریباً ۱۸۰ کیلومتر

داشته باشند) ب - اشخاصیکه سابقه خدمت رسمی ندارند دارای رتبه

بین محمره و اهواز و عمق متوسط آب ۴ یا است بطوریکه عبور کشتیهای ته صاف همیشه ممکن است .

کرایهٔ مسافرت از بصره ببغداد و بالعکس با راه آهن

درجهٔ اول ۵۰ روپیه ۷ آنه درجهٔ دوم ۳۳ روپیه ۱۰ آنه درجهٔ سوم ۱۶ روپیه و ۱۲ آنه با کشتی درجهٔ اول ۵۰ روپیه درجهٔ دوم ۴۰ روپیه سطحه ۸ روپیه مسافرتین عازم ایران یا مال التجاره هائیکه بایران فرستاده میشود ممکن است تا سرحد ابران باراه آهن بغداد خانقین بیایند - کرایه مسافرت باراه آهن از بغداد بخانقین : درجهٔ اول ۱۳ روپیه ۸ آنه با ۶۰ کیلو گرم اسباب سفر - درجهٔ دوم ۶ روپیه و ۱۴ آنه با ۶۰ کیلو گرم اسباب سفر - درجهٔ سوم و زوار ۳ روپیه و ۷ آنه با ۳۰ کیلو گرم اسباب سفر

ساعات حرکت قطار - در هر روز دو ترن از هر طرف

یکی ساعت ۸ صبح و دیگری ساعت نه بعد از ظهر مدت مسافت ۱۲ ساعت - مسافرتین پس از تفتیش گمرک عراق بوسیلهٔ اتومبیل - در شبکه یا گاری کرایهٔ بطرف قصر شیرین حرکت ولی قبل از اینکه بقصر شیرین برسند در دفتر گمرکی خسروی که واقع در ۱۲ کیلو متری اینطرف خانقین است برای تفتیش بارها و تذکرهٔ خود باید توقف نمایند مال التجارهٔ محموله باراه آهن قبل از خروج از عراق باید در خانقین تحت مراسم گمرکی عراق در آمده و از همان راهیکه مسافرتین طی میکنند بطرف پست گمرکی خسروی و از آنجا برای انجام مراسم گمرکی بقصر شیرین حمل میشود فقط در مال التجاره هائیکه بوسیله کامیون اتومبیل حمل میشود ممکن است مراسم گمرکی را بدون عبور از قصر شیرین در خسروی انجام داد - کرایهٔ بین خانقین و قصر شیرین نسبت بنوع امته هر تنی دوازده الی بیست روپیه است قسمتی از مال التجاره هائیکه بمقصد کرمانشاه یا بالاتر باشند بمؤسسهٔ حمل و نقل بغداد سپرده میشود که تمام مخارج حمل تا خانقین و اغلب اوقات تا قصر شیرین را يك قضائی خواهند بود ج - فارغ التحصیل های کلاس عالی قضائی ممکن

بطور مساعدۀ تأدیہ میکنند

برای حمل مال التجاره از قصر بکرمانشاه دلالهای تجار قسمتی از کرایه را مساعدۀ پرداخته و ما بقی را پس از دریافت مال التجاره در مقصد خواهند پرداخت (اسامی دلالهای قصر ذیلا درج خواهد شد) اما راجع به مال التجاره های مرسوله از بغداد توسط کمپانی متحدۀ عراق و ایران عامل همین کمپانی در خانقین آنها را بطرف کرمانشاه از راه قصر ارسال میدارد

کرایه مال التجاره هائیکه از ایران صادر میشوند از قصر به بغداد از راه خانقین توسط دلالهای قصر تماماً بطور مساعدۀ پرداخته میشود پس کرایه از داخلۀ مملکت الی قصر نیز بعهدۀ آنها است کلیۀ مخارج مربوط بمال التجاره های صادره بتوسط کمپانی عراق و ایران را نماینده کمپانی مزبور در خانقین بطور مساعدۀ میدردازد اداره راه آهن عراق نیز حمل مال التجاره را از خانقین بقصر شیرین و از بصره و بغداد بقصر شیرین و بالعکس عهده دار است کرایه حمل از بصره بقصر شیرین برای قند از ۶۳ الی ۶۸ رویه و برای سایر مال التجاره ها از بصره بکرمانشاه مطابق تعرفه مخصوص است مال التجاره هائیکه بطور ترانزیت از عراق حمل میشوند تا کسهای ذیل را میبردازند - صدی نیم از روی قیمت برای مال التجاره هائی که بیش از شش ماه در عراق نماند - صدی یک برای یکسال - صدی دو دو سال - صدی ۳ سه سال است

دوائر حمل و نقل در بغداد

انگلیسی: «شرکت متحدۀ عراق و ایران» و «لومس دن و گرین» Lumsden et Greene بومی: راه آهن عراق رحیم مصری هارون و شاول مصری - سلوف عبودی و کمپانی - سوفر و ضرور - مئیر توك و یوسف موشی - یهودا نونو - ابراهیم زلیخا - خدوری شاول شاشوا - شاول ماشاء الله - سیون الياهو دلال - کریگور اسکندر و شماش برادران

است بسمت و کالت مجاز در محاکم عدلیه پذیرفته شوند

حمل مال التجاره از خانقین بکرمانشاه - کرایه از

خانقین بقصر شیرین هر تنی ۴۵ الی ۷۰ قران است - مدت مسافت يك روز از قصر شیرین بکرمانشاه هر خرواری ۶۰ الی ۱۰۰ قران مدت مسافت ۶ الی ۸ روز با کاروان و کاری - يك یا دو روز با کامیون اتومبیل - يك سرویس حمل و نقل مستقیم با شتر همیشه بین بغداد و کرمانشاه از راه خانقین و قصر شیرین دایر است کرایه حمل خرواری ۱۸۰ الی ۲۵۰ قران - مدت مسافت ۲۰ الی ۲۴ روز است از کرمانشاه بقصر شیرین در تمام سال خرواری ۲۰ الی ۴۰ قران است

دلالهای عمده قصر: فرامرز - شرکت فرهادیه - ابراهیم حاتم - هارون الیاهو و برادران - سلمان هائیم - قادر رحیم - سلیمان حاتم - عزیز آقا - کمپانی حمل و نقل ایران و بغداد - امین آقا و سلیمان ژ. بورن و کمپانی حمل و نقل جمایل

مسافرت از خانقین بکرمانشاه - با اتومبیل پستی هر مسافری ۸۲ قران با پنج من (با کاذ) اسباب سفر و سه قران هر من اضافه بار از قصر شیرین بکرمانشاه ۷۰ قران با پنج من اسباب سفر و ۲۵۵ قران از هر من اضافه بار - با اتومبیل کرایه فرد در بست ۲۵۰ الی ۳۰۰ قران - هودسن و بوئیک در بست ۳۵۰ الی ۵۰۰ قران و پنج یا شش تومان هر مسافری با مختصر اسباب سفر - مدت مسافت یکروز در فصل مساعد و در زمستان دو روز با توقف شبانه در کردند

حمل و نقل از کرمانشاه بهمدان و بالاتر - بوسیله مال یا موتور است

جاده بصره - بغداد بطهران از کرمانشاه

مسافرین و مال التجاره ها از بصره بغداد ممکن است یا توسط > کمپانی محدود کشتی رانی فرات و دجله « که مرکز آن در لندن و عامل آن در بغداد کمپانی متحده عراق و ایران است حمل شوند (این سرویس هفته دو مرتبه برای حمل مسافر و یومیه برای مال التجاره دایر است) و یا بوسیله راه آهن بصره و بغداد

مطالعه تاریخ و جغرافیای این سالنامه را که فوق العاده

فرستنده گان مال التجاره بمقصد بغداد یا ایران برای اجتناب از تأخیر دربصره میتوانند بارنامه مستقیم از آنورس - مارسبل - هامبورک ژن - تریست ببغداد (از راه دریا) تحصیل کنند

کرایه حمل - از بمبئی ببصره با کشتی بطی السیر یا سریع السیر از هر تن ۲۵ رویه - از اروپا ببصره ۲ لیره و ۸ شلینگ از هر تن متریک - از بصره ببغداد از طریق شط از قند ۱۸ شلینگ - آهن ۲۰ شلینگ - سیمت $\frac{1}{4}$ - ۱۷ شلینگ - سایر مال التجاره ها هر تن ۳۰ شلینگ - کرایه راه آهن هم تقریباً بقرار فوق است

جاده دزداب بکرمان

این راه که از صحرا میگذرد بطول ۱۰۹ فرسخ کالاسکه رو طبیعی است ولی اتومبیل یا کالاسکه با صعوبت عبور مینماید بطور متوسط کاروان این جاده را در ۲۵ الی ۳۰ روز طی مینماید - تقریباً صدور کلیه قالیهای کرمان از این راه است یک پست هفتگی برای حمل نوشتجات و بستههای پستی بین دزداب و کرمان دائر است مسافرینی که با اتومبیل از راه دزداب بکرمان مسافرت مینمایند باید قبل از حرکت مقدار کافی آب و بنزین همراه بردارند زیرا جاده از بیابانهای وسیع لم یزرع و بی سکنه میگذرد

جاده بندر عباس بکرمان و یزد

چهار جاده بندر عباس را بکرمان متصل مینماید - اولی از راه تنگه زندان - دومی از تنگه نوردان - سومی از تنگه رودان و چهارمی از تنگه زاغ

جاده اولی یعنی جاده تنگه زندان از باقو و گداله قاضی - کشکوه - احمدی دولت آباد عبور نموده بکرمان منتهی میشود - دومی یعنی جاده تنگه نوردان از باقو - جلی - شمیل - مظفر آباد - خاله خان - ده بکری میگذرد - سومی یعنی راه تنگه رودان ابتدا از تنگه نوردان عبور و از باقو - جلی - شمیل - تنگه رودان بطرف گولاسگرد و از آنجا

قابل استفاده است مخصوصاً صاحبان محترم و نظامیان ایران توصیه میکنیم

بسمت دولت آباد منحرف شده داخل جاده تنکه زندان میگردد —
جاده چهارمی (تنکه زاغ) از ایسین عبور و دور کوه گنو را طی
نموده بطرف سعادت آباد قاقم (نزدیک طارم) حاجی آباد - سعیدآباد
جلو آمده و از آنجا بکرمان میرسد در سال جاری جاده شوسه از
راه تنکه زاغ بین کرمان و بندر عباس دایر و فعلاً اتومبیل سواری ۴
روزه و باری شش روزه از عباسی به طهران میرسد

گرایه از بندرعباس برفسنجان ۱۶۰ - بندرعباس بسیرجان
۱۱۰ - بندرعباس بکرمان ۱۵۵ - بندرعباس یزد ۱۷۵ قران است
و سیرجان بکرمان ۴۰ - رفسنجان به یزد ۶۰ - سیرجان یزد ۶۵
رفسنجان بکرمان ۷۰ - بندرعباس بلارستان ۹۰ قران
کرایه مسافرت با الاغ تا یزد ۹۵ قران - کرمان ۹۰ قران -
رفسنجان ۶۵ قران - سیرجان ۶۰ قران - لارستان ۲۶ قران است

جاده طرابوزان به تبریز

تقریباً در طول ۹۶۰ کیلومتر که ۲۵۰ کیلومتر آن از شهر تبریز تا
سرحد است و از وقتیکه راه خوی - ماکو - بازرگان شوسه شده
این جاده در تمام طول کالسگه رو است ولی چون ورود مال التجاره
از طرف دولت ترکیه از این راه قدغن است کاروانها مجبورند از
دیادین تا خوی از راه منحرف از جاده طبیعی قدیم که در ترکیه
از قزل دیزه و در خاک ایران از سفالی (آواجیق) و قرائینی
و خوی میگذرد عبور و در آن نقطه بجاده اولیه ملحق شوند - معذالك
این جاده طبیعی بین کلبیسا کندی و محلی که قریب ۵ فرسخ این
طرف خوی است تبدیل راه صحیحی گردیده و اما جاده خوی -
ماکو - بازرگان فقط مورد استفاده محلی است

در ایران دفاتر سرحدی که ترتیبات کمرگی در ورود و خروج
مال التجاره و مسافرین مجرا میشود در سفالی (آواجیق) روی جاده
کاروان روو در بازرگان در راه کالسگه رو که اغلب عبور مسافرین

درموقع مسافرت این سالنامه را همراه بر دارید که بهترین

از آنجا است تاسیس یافته - دفاتر گمرکی در خاک ترکیه مقابل دفاتر فوق یکی در قزل دیزه و دیگری در گرجی بلاغ واقع است طول مسافت با کاروان از تبریز به طرابوزان از راه قرائینی - آواجیق - و قزل دیزه در زمستان تقریباً ۳۵ روز و در تابستان ۶۵ روز است

حمل و نقل توسط عرابه و درشکه از ۱۸ الی ۲۰ روز است و در صورتیکه خط بین ارز روم (ارزنة الروم) و طرابوزان را با اتومبیل طی نمایند مدت فوق بچهار الی پنج روز تقایل مییابد - لیکن باید در نظر گرفت که عبور و مرور مسافرین از جاده طرابوزان بیش از پیش متروک گردیده زیرا از طریق روسیه و یا از راه کرمانشاه بغداد و بیروت ایاب و ذهاب میشود

جاده مشهد بطهران (راه کالسکه رو تقریباً ۱۴۸ فرسخ)
حمل و نقل مال التجاره یا مسافر در این راه بوسیله پست و یا اشخاص مختلف سه روزه انجام میشود راه جدید شوسه بین طهران و شاهرود در سال ۱۳۰۶ با تمام رسید ساختمان راه نیشابور و شاهرود نیز تمام شده است

جاده مشهد سر بطهران

نظر بقصدان بندر داخلی در مشهد سر کشتی ها مجبورند بفاصله ۱۵۰۰ متر از ساحل لنگر انداخته و محمولات خود را بوسیله کرجیهای کوچک به اسکله گمرک برسانند

جاده شوسه بین مازندران و طهران با تمام رسیده مدت مسافت با اتومبیل از بار فروش بطهران ۸ الی ۱۰ ساعت و کرایه هر مسافری ۷۰ الی ۱۰۰ قران است میتوان در بار فروش به گاراژهای ابراهیمی و اتحادیه رجوع نمود - کرایه حمل مال التجاره با کامیون خرواری ۱۳۰ الی ۱۵۰ قران است

ایالت مازندران و گیلان بوسیله جاده شوسه که ساختمان آن تمام شده متصل گردید تمام طول این راه ۳۶ فرسخ و از رود سر - شهنسوار - سولده - محمود آباد و فریکنار - تا مشهد سر امتداد دارد .

دلیل و راهنما و هم صحبت بی آزار شما است

جاده بندر شاه (بندر جز قدیم) بطهران

بندر شاه در منتهای خلیج استرآباد واقم و نظر برمت و تنقیه که اخیراً در آن بعمل آمده است کشتی ها میتوانند با نهایت سهولت به پل گمرک متصل شوند

سندیکای راه آهن در ۲۲ کیلو متری شمال بندر شاه مشغول ساختن بندری است که منتهای نقطه راه آهن شاه پور - اهواز - همدان طهران و بندر شاه خواهد شد و ساختمان بندری فعلاً قریب باتمام است کاروان هائیکه عازم طهران میباشند میتوانند از ساری عبور نموده و بعد راه شوسه مازندران بطهران را تعقیب نمایند - در فصول مساعد اتومبیل از طهران به بندر شاه در ۹ یا ۱۰ ساعت طی مسافت می نماید کاروان ها نیز میتوانند بخط بزرگ مشهد - طهران ملحق گردند خواه در شاهرود و خواه در دامغان مدت مسافت با مکاری از شاهرود ۱۴ روز و از دامغان ۱۲ روز است

جاده آستارا - اردبیل - تبریز

آستارا دارای بندر داخلی نیست باینجهت کشتی ها و حتی قایقهای ترکن مجبورند به فاصله ۲۰۰ الی ۳۰۰ متر از ساحل دور تر لنکر بیاندازند - بارگیری و باراندازی بتوسط کرجیهائیکه تا ساحل نزدیک گمرک ایاب و ذهاب مینمایند صورت میگیرد - آستارا دفتر گمرکی ورودی مخصوص است برای مال التجارهائیکه بمقصد اردبیل و یک قسمت عمده ناحیه طالش - سراب - مشکین - خلخال - میانج و تبریز وارد میشود **جاده آستارا** به اردبیل بطول ۱۱ فرسخ کاملاً کالسکه رو است معذک درزستان این راه چندان قابل عبور و مرور اتومبیل نیست با اتومبیل در بست مدت مسافت ۳ الی ۴ ساعت کرایه ۱۵۰ الی ۲۰۰ قران بادرشکه در بست ۱۰ الی ۱۲ ساعت ۱۲۰ قران - بااسب ۲ روز ۲۰ الی ۲۵ قران است

مال التجاره : با عرابه یا کاروان دو روز بخارج حمل و نقل ۲۰ الی ۴۰ قران هر خروار - جاده اردبیل بتبریز بطول تقریباً

قدر و قیمت این سالنامه با مطالعه صورت دخل و خرج

۳۰ فرسخ نیز کالسه‌رو است ولی در زمستان اتومبیل بصعوبت حرکت
مینماید - با اتومبیل در یکروز و کرایه ۲۵۰ الی ۳۰۰ قران با درشکه ۳
یا ۴ روز کرایه ۲۰۰ الی ۲۵۰ قران - با اسب ۵ یا ۶ روز کرایه
۴۰ الی ۴۵ قران است

مال التجاره : با عرابه يا كاروان شش يا هفت روز و كرايه خروارى ۷۰ الى ۸۰ قران است

جاده یه لوی بطهران

عجالتاً «بوروپرس» (شرکت آقوايران سابق) و اتومبيل هاى
متفرقه مهربامتصدى حمل و نقل مال التجاره مستند - سرويس پستى، بوسيله
كاميون اتومبيل انجام ميگيرد.

جبهه حمل و نقل مسافرین بین پهلوی - رشت طهران سرویس
منظمی موجود نیست ولي اتومبیل هاي زیادی متعلق باشخاص مختلف
در هر موقع چه در رشت و چه در پهلوي برای مسافرت حاضر است
از بندر پهلوی بهمدان بوسیله گاری ۹۰ الى ۱۰۰قران ازهرخوار(صدمنی)

» » » » » کامیون ۱۰۰ تا ۱۲۰ قران »

» » » به قق » گاری ۱۰۰ الی ۱۱۰ » » »

» » » » » كامبون ۱۱۰ الى ۱۲۰ » » » » »

» » » بطهران » » ۸۰ الى ۹۰ » » »

» » گاری ۷۰ الی ۸۰ » » » »

» » ۱۲۰ الى ۱۴۰ » » نكر مانشاہ » »

» » » » » كامبون ١٤٠ الى ١٦٠ » » » » »

» » » « قصر شیرین » کاری ۱۵۰ الی ۱۶۰ » »

» » » » » كامبون ١٨٠ الى ١٩٠ » » » » »

کرایه یکنفر مسافر از پهلوی ب طهران ۷۵ الی ۱۲۰ قران است بمقتضات وقت و نوع اتومبیل

• هرگاه سرویس مرتبی وجود داشته باشد سرویس حمل و نقل اقتصاد
است که از پهلوی بتهران در ظرف ۲۴ ساعت مال را تحویل میدهد.

نقلیه بحر خزر کشتیهای شوروی بحر خزر توسط کمپانی (کاسپار) Kaspar یا [شرکت بحری خزر] اداره میشود و دو خط

منظم جهت حمل و نقل پست و مسافر و مال التجاره دائر است

خط اولی بین بادکوبه و بندر پهلوی و دومی بین بادکوبه - آستارا پهلوی - شهبسوار - مشهدسر - بندر شاه (بندر جز قدیم) و بالعکس ساعات حرکت بادکوبه - پهلوی و بالعکس (مستقیم)

از بادکوبه ۴ بعد از ظهر شنبه - ورود پهلوی یک قبل از ظهر یکشنبه

از پهلوی ۴ بعد از ظهر ۳ شنبه - ورود به بادکوبه ۱ قبل از ظهر ۴ شنبه

بادکوبه - آستارا - پهلوی - شهبسوار - مشهدسر بندر شاه و بالعکس

از بادکوبه ۴ بعد از ظهر ۵ شنبه - ورود به آستارا ۲ قبل از ظهر جمعه

از آستارا ۱۰ بعد از ظهر جمعه - ورود پهلوی ۶ قبل از ظهر شنبه

از پهلوی ۴ بعد از ظهر یکشنبه - ورود به خاله ۶ قبل از ظهر ۲ شنبه

از خاله ۱ بظهر دو شنبه - ورود به شهبسوار ۴ بعد از ظهر ۲ شنبه

از شهبسوار ۸ بعد از ظهر دو شنبه - ورود به مشهدسر ۶ قبل از ظهر ۳ شنبه

از مشهدسر ۱۱ بعد از ظهر سه شنبه - ورود به بندر شاه ۴ قبل از ظهر ۴ شنبه

از بندر شاه ۶ بعد از ظهر پنجشنبه - ورود به مشهدسر ۵ قبل از ظهر جمعه

از مشهدسر ۸ بعد از ظهر جمعه - ورود به شهبسوار ۶ قبل از ظهر شنبه

از شهبسوار ۱ قبل از ظهر شنبه - ورود به خاله ۴ بعد از ظهر شنبه

از خاله ۸ بعد از ظهر شنبه - ورود پهلوی ۷ قبل از ظهر یکشنبه

از پهلوی ۵ بعد از ظهر یکشنبه - ورود به آستارا ۶ قبل از ظهر ۲ شنبه

از آستارا ۴ بعد از ظهر دو شنبه - ورود به بادکوبه ۳ قبل از ظهر ۳ شنبه

نقلیه خلیج فارس ۱ - شرکت محدوده کشتی رانی بخار

انگلیس و هند (British India Steam Navigation cy Ltd.)

ببرق انگلیس - سرویس مرتب هفتگی بوسیله کشتیهای بطی السیر

در موقع رفتن (هند چاه بهار - مسقط - بندر عباس - هنگام لنگه -

بحرین - بوشهر - کویت - محره و بصره - هند - گوادر - مسقط -

تها تابلوهای رنگی این سالنامه برای ما چهارصد تومان

جاسك - بندر عباس - هنگام - لنگه - دوه - بحرین - بوشهر - کویت - محمره و بصره -
 در موقع مراجعت (بصره - محمره - بوشهر - دوه - هنگام - بندر عباس
 جاسك - مسقط - چاه بهار - گوادر و هند) بصره - محمره - بوشهر
 بحرین - لنگه - هنگام - بندر عباس مسقط و هند - کشتی های سریع السیر
 بنادر بوشهر - محمره و بصره را سیر مینمایند

عامل در بنادر ایران : شرکت محدود عراق و ایران

(The Mesopotamia Persia Corporation Ltd.)

با کشتیهای سریع السیر حامل پست هند که مخصوصاً بین خلیج فارس و خارجه
 مسافر میگیرند مرتباً روز های جمعه هر هفته از بمبئی حرکت و پس
 از مختصر توقف در کراچی روز چهارشنبه بعد به بوشهر وارد و
 از آنجا به محمره و بصره میروند - همین کشتیها روزهای یکشنبه صبح
 زود بطرف بوشهر حرکت کرده و جمعه بعد به بمبئی وارد میشوند
 تا با کشتی های P.A.O.S.N.C که بطرف اروپا میروند مبادله پستی نمایند
 کشتیهای سریع السیر فوق چه در موقع حرکت و چه در مراجعت
 در خارج بندر بوشهر لنگر انداخته و عموماً مدت توقف در بندر
 باندازه ایست که بارگیری کرده یا پست و مسافرین خود را در بندر
 سوار و پیاده کنند

يك كشتی كوچك بخاری متعلق به « کمپانی بحری » مسافرین را
 از گری گمرک به کشتی و بالعکس میرد - قیمت این حمل و نقل در
 موقع ورود و خروج از بوشهر جزو کرایه های ذیل منظور است

کشتیهای پستی سریع السیر با غذا بی غذا

درجه اول	درجه دوم	سطحه	درجه اول	درجه دوم	سطحه
۲۸۲	روپیه ۱۸۹	روپیه ۴۰	زوپیه - بمبئی - ۲۱۹	روپیه ۵۷	روپیه ۳۲
۲۵۵	« ۱۶۸	« ۳۲	« - کراچی - ۲۰۱	« ۱۴۱	« ۲۷
۴۸	« ۳۲	« ۱۴	« - محمره - ۲۶	« ۲۱	« ۱۱
۴۸	« ۳۲	« ۱۴	« - بصره - ۲۶	« ۲۱	« ۱۱

تمام شده است خواننده عزیز بهترین مذاقم ما همان لذتی است که

کشتی های بطی السیر

بی غذا

با غذا

سطحه	درجه دوم	درجه اول	سطحه	درجه دوم	درجه اول
۶	۳۴	۴۸ - بحرین -	۸	۴۰	۶۰
۱۲	۴۸	۶۶ - دوبه -	۱۸	۶۰	۹۰
۱۲	۴۸	۶۶ - لنکه -	۱۸	۶۰	۹۰
۱۲	۴۸	۶۶ - هنگام -	۱۸	۶۰	۹۰
۱۳	۵۷	۸۰ - عباسی -	۲۱	۷۰	۱۰۶
۱۴	۷۶	۱۰۷ - جاسک -	۲۳	۹۰	۱۳۵
۱۴	۸۶	۱۲۲ - مسقط -	۲۵	۱۰۰	۱۵۰
۱۷	۱۱۴	۱۶۳ - چاه بهار -	۲۹	۱۳۰	۱۹۵
۱۷	۱۱۴	۱۶۳ - کوادر -	۲۹	۱۳۰	۱۹۵
۱۷	۱۱۴	۱۶۳ - پاسنی -	۲۹	۱۳۰	۱۹۵
۲۷	۱۴۱	۲۰۱ - کراچی -	۴۰	۱۶۸	۲۵۵
۳۲	۱۵۷	۲۱۹ - بمبئی -	۵۲	۱۸۹	۲۸۳
۸	۲۰	۲۵ - کویت -	۱۰	۲۸	۴۲
۱۰	۲۰	۲۵ - فائو -	۱۴	۳۰	۴۵
۱۱	۲۱	۲۶ - محمره -	۱۴	۳۲	۴۸
۱۱	۲۱	۲۶ - بصره -	۱۴	۳۲	۴۸

يك كشتی بطی السیر كه هفته يكمرتبه از هندوستان (بمبئی و كراچی) میآید از بندر لنكه عبور مینماید.. يك كشتی بطی السیر كه هر پانزده روز يكمرتبه از بصره میآید در بندر لنكه نیز بارگیری مینماید

دیده شما از مشاهده آنها كسب و ما را وجداناً مسرور میکند
خانمها و مخصوصاً مادر ها باید با كمال دقت هفته یکبار
 قسمت صحی این سالنامه را برای تر ضمیم و پرستاری اطفال خود
 مطالعه نمایند و مخصوصاً سعی كنند كه میزان شیر تغیر نكند

کرایهٔ مسافرت با کشتی های سریع السیر از محمره به بنادر مختلفه

بی غذا

باغذا

درجه اول	درجه دوم	درجه سوم	درجه اول	درجه دوم	درجه سوم
۲۷	۱۸	۷ - بصره -	۱۷	۱۳	۵
۴۸	۳۲	۱۴ - بوشهر -	۲۶	۲۱	۱۱
۲۸۴	۱۸۹	۳۸ - کراچی -	۲۲۰	۱۵۷	۳۲
۳۱۵	۲۱۰	۴۸ - بمبئی -	۲۴۹	۱۷۲	۴۸

کشتی های بطی السیر

بی غذا

باغذا

درجه اول	درجه دوم	درجه سوم	درجه اول	درجه دوم	درجه سوم
۲۷	۱۸	۷ - بصره -	۱۷	۱۳	۵
۴۴	۳۰	۸ - فائو -	۲۶	۲۱	۶
۴۴	۴۰	۱۰ - کویت -	۲۶	۲۱	۶
۴۸	۳۲	۱۴ - بوشهر -	۲۶	۲۱	۶
۹۰	۶۰	۲۱ - بحرین -	۶۶	۴۸	۱۵
۱۲۰	۸۰	۲۷ - دوبه -	۹۰	۶۵	۱۷
۱۲۰	۸۰	۲۷ - لنگه -	۹۰	۶۵	۱۷
۱۲۰	۸۰	۲۷ - هنگام -	۹۰	۶۵	۱۷
۱۳۵	۹۰	۳۱ - عباسی -	۱۰۱	۷۳	۲۰
۱۵۰	۱۰۰	۳۵ - جاسک -	۱۱۴	۸۲	۲۲
۱۸۱	۱۲۰	۳۵ - مسقط -	۱۴۵	۱۰۲	۲۲
۲۲۵	۱۵۰	۳۹ - چاه بهار -	۱۸۵	۱۳۰	۲۷
۲۲۵	۱۵۰	۳۹ - کوادر -	۱۸۵	۱۳۰	۲۷
۲۲۵	۱۵۰	۳۹ - پاسنی -	۱۸۵	۱۳۰	۲۷
۲۸۴	۱۸۹	۴۹ - کراچی -	۲۲۰	۱۵۷	۲۲
۳۱۵	۲۱۰	۶۱ - بمبئی -	۲۴۹	۱۷۲	۴۸

جوانهای پاک برای حفظ خانواده و اطفال خود از خطر

کرایه‌های مذکور به رویه تعیین ولی بمطنه روز بقران تادیه میشود
کشتی آلمانی موسوم به هانسالین

Deutsche Dampfschiffahrts-Gesellschaft "Hansaline"

بیرق آلمانی - عامل در بوشهر : گلشن - حاجی میرزا غلامحسین
گازرونی - عامل در محمره و بصره : شرکت متحده افریقا و شرق
(African and Eastern Trade Corporation Ltd.)
حرکت دوماه یکمرتبه از برم بطرف هامبورگ - آنورس - پرت سعید
بوشهر - محمره - بصره و بالعکس - این کشتیها بعضی اوقات به
عبثی و کراچی وارد شده و از بندر عباس - لنگه و یحیرین در موقع
ازوم عبور نموده و گاهی بطور استثناء مسافر درجه اول میکیرند
نماینده در آنورس :

Bureau maritime H. D. Ahlers Marché au lin 16

و در بوشهر : گلشن - حاجی میرزا غلامحسین گازرونی و پسران
در بندر عباس : حاجی شیخ احمد کله داری - در لنگه : حاجی عباس
ابن حاجی علی اکبر حاجی رضا - کرایه مسافرت : درجه اول از آنورس
به بوشهر ۵۵ لیره - درجه سوم ۳۵ لیره انگلیسی است - شرکت محدود
کشتی رانی بخاراللمن بوکنال

Ellerman-Bucknall Steam shipcy Ltd.

بیرق انگلیسی که بطور غیر مترتب بین لندن - مارسیل - بوشهر
و بصره کار میکند - نمایندگان : در بوشهر - لنگه بندر عباس شرکت
محدود عراق و ایران Mesopotamia Persia Corporation Ltd.
در محمره Mrs. Frank. C. Strick & Co. Ltd. این کشتیها
مسافر نمیکیرند

خط مرتب و مستقیم کشتیهای بخاری بین دریای احمر و خلیج فارس
Regular and Direct Line of Steamers to the Red
Sea and Persian Gulf.

بیرق انگلیسی بین لندن آنورس - بندر عباس - بوشهر - محمره

امراض سفلیس و سوزاک از مطالعه قسمت طبیی این سالنامه غفلت نکنید

و بصره سیر میکند - بعضی از این کشتیها مسافر درجه اول میگیرند
 کرایه مسافرت از بوشهر بلندن هر نفری ۵۰ لیره و از بوشهر
 پیرت سعیده ۴ لیره انگلیسی است - نمایندگان : در بندر عباس شرکت
 درابچی S. Dorabjee در بوشهر مالکلم A. T. J. Malcolm
 در محمره کمپانی نفت انگلیس و ایران - در لندن

Messers Frank C. Strick and Co. Ltd 117 - 21
 Leaden Hall Street London E.C. 3
 در آنورس Messers Westcott & Co. canal des
 Brasseurs

شرکت محدود کشتی رانی بخار ماوراء اقیانوس اطلس
 Transatlantic Steam Ship Co. Ltd
 بیرق سوئدی بین کوتامبرک - لندن - محمره - بصره آمدورفت مینماید
 کشتی این کمپانی هیچ مسافر نمیگیرد عامل در بوشهر آقا سید
 محمد رضا کازرونی و پسران - شرکت موغول بیرق انگلیسی بین
 بمبئی - بندر عباس - لنکه - بوشهر - بصره و اختصاص بزوار
 هائیکه بسمت جدّه میروند دارد - نماینده : در بندر عباس آقا احمد گله
 داری - در بوشهر حاجی غلامعلی و حاجی محمد باقر بهبهانی و پسران
 در محمره حاجی رئیس التجار - در لنکه حاجی عبدالرسول - حاجی
 عبدالهادی لاری حاجی محمد حسن نمازی در هونک کونک دارای
 بیرق انگلیسی بین شرق اقصی - بمبئی - لنکه بوشهر و بصره
 عامل در بوشهر حاجی غلامعلی و حاجی محمد باقر بهبهانی و پسران در لنکه
 حاجی عباسعلی در محمره حاجی جاسم بحرینی - شرکت محدود کشتی رانی
 بخار خلیج فارس بیرق انگلیسی بین بمبئی - بندر عباس - لنکه - بوشهر
 محمره و بصره نماینده در بوشهر حاجی عبدالرسول - رئیس التجار و پسران
 در بندر عباس حاجی احمد گله داری - در لنکه عباس عبدالله - در محمره
 حاجی جاسم بحرینی

شرکت موسوم به The Eastern steam navigation cy Ltd

برای سلامت افراد از هر طبقه و در هر مرحله از عمر چندین صفحه

بیرق انگلیسی بین بمبئی - بندر عباس - لنکه - بوشهر - بصره - نماینده در لنکه حاجی رئیس حسن - در بوشهر حاجی محمد رضا بهبهانی - در بندر عباس آقا احمد گله داری - در محمره عبدالنبی بهبهانی - تبصره ۱ - کرایه حمل و نقل مال التجاره برای تمام شرکت های بحری یکی است از قرار ذیل: برای عموم مال التجاره ها Général Cargo بین بوشهر و یکی از بنادر ذیل از هر تن متريك به لیرة انگلیسی به لندن - به مارسیل یا به پرت سعید سه لیرة و هفت شلینگ و شش پنس - برای توتون ۳ لیرة و ۵ شلینگ - فرش ۵ لیرة و ده شلینگ برای کتیرا در کیسه ۴ لیرة و ۲ شلینگ و ۶ پنس و در صندوق ۳ لیرة و ۵ شلینگ - اسباب شخصی مسافر و سایر مال التجاره ها عموماً ۴ لیرة و ۵ شلینگ - از بوشهر به نیویورک فرش و قالی ۳ لیرة و ۱۴ شلینگ و کتیرا ۳ لیرة و ۵ شلینگ ۲ - کرایه حمل مال التجاره ها بطور عموم بین محمره و یکی از بنادر نیویورک - لندن - مارسیل - پرت سعید - و آنورس بدون تمایز برای هر يك تن بطور متوسط ۳ لیرة و ۵ شلینگ انگلیسی است برای فرش و پوست روباه و پوست بره ۵ لیرة و ۴ شلینگ است برای پوست بزخارج کشتی مثل عموم مال - التجاره ها است ۳ - حمل و نقل مسافر و مال التجاره بین بوشهر و جزائر عمده ایران در خلیج فارس بوسیله کشتی های بادی محلی صورت میگیرد که مسافرین یا باید از قرار ماهی سی تومان بدون غذا و مخارج عملیات کشتی کرایه کنند و یا برای هر يك دفعه مسافرت کرایه نمایند مدت مسافرت آن بسته به هوای دریا است - کرایه تخمیناً این کشتی ها از بوشهر بجزایر عمده خلیج فارس بقرار ذیل است: خارک ۱۰۰ قران - بحرین ۲۵۰ قران - شیخ شعیب ۳۰۰ قران - هندرابی ۴۰۰ قران - قیس ۴۰۰ قران - هنگام ۵۰۰ قران - قشم ۷۰۰ قران - هرمز ۷۰۰ قران - لارک ۷۰۰ قران ۴ - مسافرت بین محمره و بصره بوسیله قایق های موتور دار و یا بوسیله کشتی کوچک شرکت متحده ایران و عراق "Messpers" صورت میگیرد - قیمت بلیط یکسره ۱ رویه این سالنامه مختص ورزش و دستور مفید و گراورهای آن شده است

یا ۶۰ - ۲ قران ومدت مسافرت سه ساعت است - کرایه یک قایق بخاری از محمره ببصره دوسره ده رویه از محمره به آبادان پنج رویه است

خطوط کشتی رو

- ۱ - شط العرب تا بصره معبر کشتیهای بزرگ است
- ۲ - رود کارون معبر کشتیهائی است که کف آنها مسطح و آبگیر آنها بیش از سه یا نباشد و سیر آنها از محمره بناصری و از اهواز بشلیلی بمسافت یک فرسخ و نیم بسمت پائین شوشتر است
- ۳ - در تمام طول بهمیشیر (محمره بدریا) وسایل نقلیه که آبگیر آنها ۳ الی ۴ یا است سیر مینمایند
- ۴ - رودخانههای کرکان و اترک (صحرای ترکمان) بابل (مازندران) سفید رود - رودبارچمخله و خمام رود (کیلان) تا یک مسافت جزئی بازورقهای غیر مهم حمل و نقل ممکن است

راه آهن در ایران

- ۱ - قدیمی ترین راه آهن در ایران راه آهنی است که بطول ۸۷۰۰ متر بین طهران و حضرت عبدالعظیم (ع) بتوسط شرکت (بی اسم) بلژیکی راه آهن و تراموای در ایران ساخته شده است
- ۲ - يك سندیکای آلمانی و آمریکائی مامور مطالعات راه آهن بین بندر شاهپور (خورموسی) واقع در خلیج فارس مشرق فائو و بندر شاه (بندر جز) در ساحل بحر خزر بوده که از اهواز - بروجرد - همدان - قزوین - طهران - قشلاق - فیروز کوه ساری و اشرف عبور نماید

مطالعات کاملاً پیشرفت نموده و شرکت مزبور مشغول ساختن دو بندر موقتی با مصالح و طرز جدید در بندر شاه پور و بندر شاه هستند بعلاوه مامور ساختن ۱۵۰ کیلومتر از بندر شاه پور و همین مقدار از بندر شاه رو بداخله مملکت گردیده که بحمدالله امسال هر دو قسمت خاتمه یافته در آبانماه مراسم افتتاح راه آهن از بندر شاه به ساری و علی آباد و در دیماه مراسم افتتاح راه آهن از بندر

خوانندگان محترم را بطالع این قسمت مخصوصاً توصیه میکنیم

شاهپور باهواز توسط اعلیحضرت همايون پهلوی شاهنشاه ایران در
بجوبه شادمانی عمومی بعمل آمد و اکنون این دو خط برای قبول
مسافر و مال التجاره دایر است و ما سال آینده در باب راه آهن
جدید ایران اطلاعات کاملتری خواهیم داد

۳ خط آهن کوچک بین سد های یونل واقع در مغرب پهلوی
که حالیه خراب و بی مصرف است ولی اداره پرت در نظر دارد که
این راه را برای حمل و نقل سنگ جهت مصارف خود تعمیر نماید
۴ — يك سرویس مرتبی بوسیله کشتیهای کوچک و قایق های
بادی برای حمل مسافر و مال التجاره بین پهلوی و پیره بازار و از
نقطه اخیر بوسیله راه آهن تا رشت بطول ۱۲ کیلومتر دایر است
کرایه مسافراز رشت به پیره بازار نفری ۴ قران و از پیره بازار
بپهلوی نیز ۴ قران است

کرایه مال التجاره هر یوطی (۵ من و نیم) ۹ الی ۱۰ شاهی است
۵ — خط آهن (شعبه N. W. R) کویتا — احمدوال — دزداب
شعبه کویتا نوشکی است که تا دزداب امتداد یافته — طول این شعبه
تقریباً ۱۱۴ فرسخ است و در خاک ایران از سرحد بمیر جاوه يك
فرسخ و نیم و از میر جاوه بدزداب ۱۳ فرسخ است این رشته محتمل
است روزی از راه بیرجند بمشهد امتداد یابد مرتباً در هفته چهار مرتبه
ایاب و ذهاب میشود (ترن های مختلط جهت مسافر و مال التجاره) در
موقع لزوم ترن های اضافی نیز جهت مال التجاره تهیه میشود

کرایه حمل مسافر از دزداب بنقاط ذیل بامدت مسافت

درجه اول کویتا ۶۰ رویه ۳ آنه — کراچی ۹۱ رویه ۱۱ آنه
بمبئی ۱۸۳ رویه ۲ آنه درجه دوم ۳۰ رویه ۲ آنه — ۴۵ رویه ۱۴
آنه — ۹۱ رویه ۱۰ آنه درجه سوم ۱۰ رویه ۳ آنه — ۱۵ رویه
۷ آنه — ۳۱ رویه ۶ آنه مدت ۲۹ ساعت ۵۶ ساعت ۱۱۵ ساعت
۶ — راه آهن جلفا — تبریز بانضمام خط فرعی از صوفیان

قسمت اقتصادیات را لازم است تجار محترم پیش از هر قسمت

بشرفخانه و سرویس کشتی رانی دریاچه شاهي در ايران جلفا اول نقطه دخول خط آهن تفليس -- تبريز است و فعلا در هفته سه بار بين جلفا و تبريز آمد و رفت ميكند

اطلاعات تقريبي واردات و صادرات سال ۱۳۰۷

ميزان كل تجارت در سال ۱۳۰۷ ۲,۳۳۳,۸۰۰,۰۰۰ ميزان سال ۱۳۰۶ ۱,۸۶۷,۸۴۰,۰۰۰ اضافه سال ۱۳۰۷ ۴۶۵,۹۶۰,۰۰۰ شرح رقم ۴۶۵,۹۶۰,۰۰۰ اضافه تجارت ۱۳۰۷ از اينقرار است ۱- واردات (۱۳۰۷) ۸۱۷,۳۴۰,۰۰۰ (۱۳۰۶) ۸۰۷,۴۳۰,۰۰۰ اضافه ۱۳۰۷ - ۹,۹۱۰,۰۰۰ - ۲- صادرات ۱۳۰۷ ۱,۰۵۱,۶۰۴,۶۰۰ - ۱۰۶,۰۴۱۰,۰۰۰ - اضافه سال ۱۳۰۷ ۴۵۶,۰۵۵,۰۰۰

(۱) شرح صادرات - روغنهای معدني صادره بتوسط كمپاني نفت جنوب ۱۳۰۶ - ۹۹۷,۲۷۳,۰۰۰ - ۱۳۰۷ - ۱,۰۵۳,۷۵۴,۰۰۰ - اضافه ۴۴۰,۲۶۷,۰۰۰ (ب) ساير اجناس ايران در ۱۳۰۶ - ۴۶۳,۱۳۸,۰۰۰ - در ۱۳۰۷ ۱,۵۷۸,۹۲۰,۰۰۰ - اضافه ۱,۵۷۸,۲۰۰,۰۰۰

تبصره ۱ - بر ميزان واردات پهلوي - استرabad - خراسان - دزداب و دفتر كمرك طهران بترتيب ۶۳ مليون - ۵ مليون - ۴ مليون ۵ مليون ۱۱ مليون قران اضافه شده است ولي از واردات آذربايجان - بندر عباس - بوشهر - خوزستان - كرمانشاه بترتيب ۵ مليون - ۱۸ مليون - ۵ مليون ۳۸ مليون - ۱۶ مليون قران نسبت بسال قبل كسر شده

۲ - ارقام صادرات مازندران - استرabad - خراسان - بوشهر - كرمانشاه - دفتر كمرك طهران بترتيب ۴ مليون - ۳ مليون - ۵ مليون - ۲۳ مليون - ۴ مليون - ۲ مليون قران ترقى نموده ولي در ميزان صادرات آذربايجان - استارا - پهلوى - دزداب ۴ مليون - ۴ مليون - ۷ مليون - ۱۲ مليون قران نكث حاصل شده است

اين سالنامه مطالعه نمايند كه تا چه حد واردات بر صادرات غلبه دارد

ریاست وزراء نمره ۸۳۰۱ - ۸/۱۰/۷

دفتر سالنامه رسمی مملکتی

تعطیل روز ۲۵ آذرماه بمناسبت جشن جلوس بندگان اعلیحضرت
همایون شاهنشاهی ارواحنا فداه حسب الامر مبارک از این تاریخ بعد
موقوف و از صورت تعطیلات رسمی موضوع میگردد در سالنامه رسمی
۱۳۰۹ این نکته را ملحوظ بدارید

ریاست وزراء

چون مرقومه فوق پس از طبع قسمت تقویم مندرجه در سالنامه واصل
گردید در تقویم بعلی پارس موضوع و در این جا هم محض اطلاع خوانندگان
محترم طبع گردید . . . . . « پارس »

خطوط هوا پیمائی

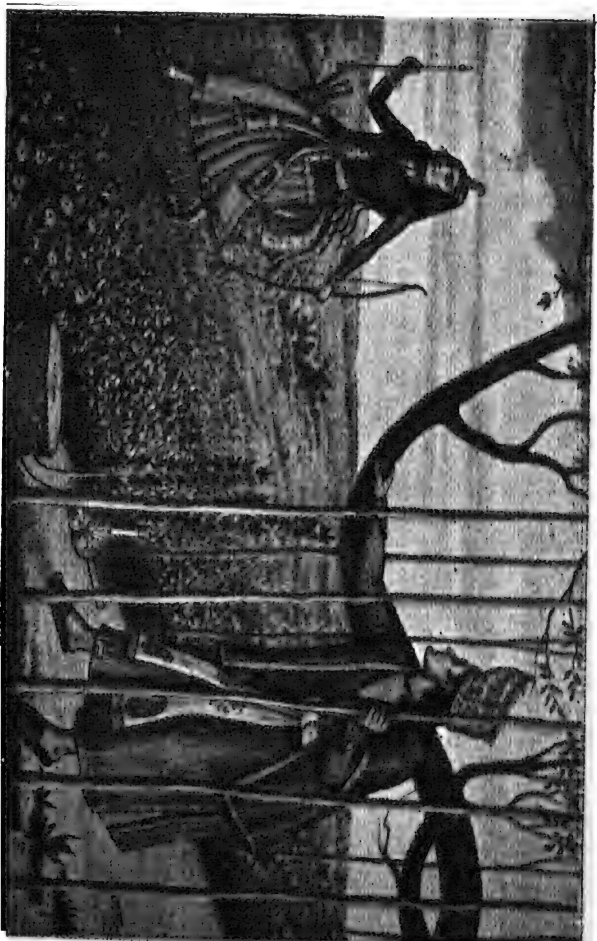
کمپانی « یونیکرس » با ترتیب منظمی سرویس هوا پیمائی خطوط
ذیل را عهده دار است :

طهران - پهلوی - طهران - همدان - کرمانشاه - قصر شیرین -
طهران - اصفهان - شیراز - بوشهر - طهران - مشهد
کمپانی مذکور پروازهای غیر منظمی نیز بین (طهران - تبریز)
(طهران - بندر شاه) - (بوشهر - اهواز محمره) - (بوشهر - لنده
بندر عباس) و غیره مینماید

صورت مهمانخانه‌های ولایات

تبریز - وردن - ورسایل - بهارستان - اقبال - رضائیه
کرمانشاهان گراند هتل - بریستول - هلال - لندن - اروپ .
رشت گراند هتل - اسلامیه - ساوی - اروپ - متربول . همدان
هتل دو فرانس - گراند هتل - هتل مد - متربول - تمدن - مرکری -
اخوت اصفهان چهارباغ - آمربک قزوین گراند هتل - پهلوی
هتل پاریس - متربول عراق پاریس ناصری مرکزی
بروجرد گراند هتل اردبیل گلستان - کلداریه - بهارستان
قصر شیرین ایران - آذربایجان بندر جزر حاتم

امکار استاد ارزنگی - روزی آ که شوی از حال دلم ای صباد که بکجای قسم نیست بجز مشت زده

تقویم رسمی پارس

تقویم زراعتی و گلکاری

فروردین ماه - عمل غرس اشجار تا نیمه این ماه و بعضی دیگر در ختهائی که دائم سبزند تا آخر این ماه باید خاتمه یابد. در این ماه در ختهای تاک را قبل از سبز شدن هرس کنند و اگر ریشه اش را میکارند بکارند مخصوصا درین ماه باغبان یا زارع نباید غفلت کند که انواع زراعتی از گندم بهاره و عدس و نخود و خار و کشت بهاره و میوه های بستانی از قبیل خیار. گرهك. کدو. بادنجان، کوجه فرنگی و سایر سبزی ها همه باید درین ماه کاشته شود و همچنین نشاهائی که در خزینه بهاری و پائیزی کاشته اند از قبیل فاوکس. استیکانی. میهون، قرنفل، میخک و زیتال خطمی برپر و گلهای بهاره همه را باید جدا کرده بجای خودش کاشت تا حاشیه ها و تپه ها مزین شود در روزها گلخانه را اگر آفتاب خیلی گرم است هوا بدهند که گلهای تا نیمه این ماه خودشان را محکم کنند تا در بیرون آوردن پژمرده نشوند و ریمها را در زمین بکارند. نوبر چقاله بادام در بیستم این ماه بدست میاید.

اردیبهشت: در این ماه زمین باغ و تاکستان را باید بیلزده اغها را پاک کنند شاخهای زاید در ختهای میوه جوان را که می خواهند در ماه آتیه پیوند بزنند بگیرند که حاضر باشد، درخت سرو و کاج را در این ماه بکارند خوب است، در زمین های سبزی کاری چیزهایی که تک کردن لازم دارد مثل خیار و کدو باید تک کنند و زمین را باتشه نرم کرده علفش را پاک نمایند درین ماه سبزی کاری زحمتش از سایر اوقات بیشتر است کاهو درین ماه تمام میشود و باقلا و نخود فرنگی بدست میاید خیار و کدو هم در اواخر ماه نوبرش میرسد در ۲۰ این ماه توت و گیلاس و زرد الوی پیش رس نیز پیدا میشود و هم در این ماه گلخانه را باید خالی کرد و شمعدا نیا را در زمین کاشت و سر شاخهای یابها را پاک کرده شاخهای خواباند نیش را بغوابانند تخم گلهائی که کاشته اند در گلدانها یا در زمین بنوبت خود شان

قانون مرور زمان اموال منقول و غیر منقول

نشا کنند که خراب نشود چون گیاه در ینماه خیلی نازک است و با جزئی تشنگی تلف میشود روزی دو سه نوبت به آبش رسیدگی کنید چمن ها را زود بتراشید که باطراوت باشد کوکب و اختر را بکارید

قسمت زراعت : کرجک و پنجه ، زرت و کنبج ، ارزن و

هندوانه و خربوزه را میتوان کاشت

خورداد : درینماه موقع پیوند درختهای میوه است بطور

لوله یا شکمی و موقع کاشتن تخم سرو و کاج و عتاقیه و اکالیپ توس و بنیون و گلیسین و تخم درخت توت است برای کرم نوغان - در اوایل اینماه لازم است سر شاخهای جوان درخت مورا از بالای خوشه آخربش دو برک باقی گذاشته باقی را قطع کنند یعنی سر جوانه ها را بزنند که خوشه پر قوت شود - سیب بهاره در اواخر اینماه بدست میاید همچنین بادنجان و گوجه فرنگی و گرمک و هندوانه نوبرش میرسد

قسمت سبزیکاری کام گل و کلم پیچ پیش رس را

باید نشا و کرفس ها را از یکدیگر تگ کنند تنها در موقع کاشتن خودش را به سازد و همچنین تره فرنگی را نشا کنند تخم سبزیهای دیگر را هم جز اسفناج که باید در سایه کاشته شود میتوان کاشت

قسمت گلکاری درینماه پیوند گلها و درختهای نارنج

و مرکبات و رازقی و غیره باید تکمیل شود و تخم گلهای دائمی و دو ساله از قبیل پیرت رز ، پانتستمون ، خطمی بربر ، بریمور ، شقایق ، و یواس زبان در قفای شجری ، عطر شاهی ، لوبلیای و یواس ، میخک و غیره چه در گلدان چه در زمین باید کاشته شود و همچنین گل هائیکه در پائیز باید گل بدهند مثل داودی و آستر و زیور بستان .

قسمت زراعت زرت ، ارزن ، چاورس ، لوبیا ، ماش

و لوبیای چشم بلبلی را میتوان کاشت .

تبر ماه : درینماه باغبان در باغ میوه جز علف چینی و جمع آوری محصول بدست آمده وایاری کاری ندارد - انگور یا قوتی در اوایل ماه و خلیلی در اواخر ماه میرسد در قسمت سبزیکاری

ماده اول - در دعاوی راجع بحقوقی که با قسط ماهیانه

تقویم رسمی پارس

کلم قمری ، کلم پیچ ، هویج ، پیازچه ، ترب تابستانی ، ریحان ، خردل ، شبت ، گشنیز ، چغندر برگی و خیار میتوان کاشت - در قسمت گلکاری حفظ و حراست گلها از تشنگی لازم است که صبح پیش از آفتاب و عصر بعد از رد شدن آفتاب آب یاری کنند گلها و برکهای خشک شده را پاک و شمعادها را نزدیک غروب شستشو نمایند و گلهای بهاره که تخم کرده مانند بنفشه و سینره جمع آوی شود

قسمت زراعت موقع درویدن جو و رسیدن گرمک و طالبی و هندوانه است .

امردادماه : باغ میوه جز آبیاری و جمع آوری محصول کار دیگری ندارد موقع رسیدن انگور عسگری و هلوی پیش رس و شلیل و گلابی و انجیر تابستانی است - در قسمت سبز یکماری موقع کاشتن خیار و کدوی پائیزه و لوبیا برای سبز مصرف کردن است ، کرفسها را از تشنگی حفظ کنید و پای بوته آنها را نرم نموده کود بدهید و همچنین کلم گل را .

قسمت گلکاری گلها را از تشنگی حفظ کنید و آنچه در گلدان است بجای سایه دار بگذارید که از حرارت زیاد خراب نشود و گلها نیکه باید سال دیگر گل بدهد از قبیل شب بو و سینره و سیکلامن و میخک و دلفینیوم و گایارد و موراندی و غیره در گلدان و زمین بکارند .

قسمت زراعت بتدریج موقع برداشت حبوبات و خرمن کوبی است و نیز موقع شخم کردن زمین های خالی است که حرارت آفتاب زمین را بحال بیاورد و علف های هرزه را تلف کند .
شهریور ماه : در باغ میوه جز جمع آوری محصول

اغلب رسیده و قسمت پائیزی آنها در شرف رسیدن است از خشک کردن کشمش و پختن شیر و غیره کار دیگری نیست در قسمت سبزی کاری همه نوع سبزی های پائیزی را از قبیل کاهو ، اسفناج ، شبت پیازچه ، مرزد ، گشنیز ، شپیلله ، ترب ، ترتیزک و بابونه همه را میتوان کاشت و کرفس را کمی باید

یا کمتر از یکماه تادیه میشود باستثناء مال الاجاره و مال الصلح

خاك داد - در قسمت گل کاری قلم شمعدانی را برای سال آینده باید تهیه کرد - تخم بنفشه فرنگی و میمون و قرنفل و میخك را باید کاشت - گلدانها را از سایه بافتاب بیاورید که خودش را بسازد و سبزه ها را در گلدانها جابجا کنید

قسمت زراعت در نیمه آخر این ماه موقع کشت یونجه واسپرس و چمن و شپدر است گرچه بعضی گندم هم میکارند ولی زود است
مهر ماه: موقع تراش درختهای چنار و بعضی شاخهای خشك درخت های میوه و پا جوش درختها و پاك کردن شاخهای صمغ گرفته انار طوقی است در قسمت سبزی کاری جز پیازچه و کاهو و اسفناج و ترد تیزك و جعفری چیزی کاشته نمیشود - در این ماه کم کم گل بدست میاید کرفس را تمام خاك باید کرد سیب زمینیها را از زمین بیرون بیاورند - در قسمت گلکاری مثل بگونیا لوبایا ، لانتانا و شمعدانی های قلم بهاره را که در کلدانست خاکش را عوض کنید که برای گلخانه حاضر باشد و همچنین سایر گلخانه را که بگلخانه باید برد خاکش را نرم و حاضر کنید - درختهای نارنج را زیاد آفتاب بدهید که میوه اش را برساند.
قسمت زراعت گندم و جو و چاودار ، یونجه ، اسپرس و شپدر کاشته میشود .

آبان ماه: انار و گلابی و به را از درخت بچینید و میوه که بدرخت میماند تنها از گیل است و خرمالو که تا بیخ نکرده هر قدر بدرخت بماند خوب تر است چغندر را از خاك بیرون بیاورید - در قسمت سبزی کاری دیگر تخم نمیکارند مگر در گلخانه زمینی - در قسمت گلکاری هر چه در زمین از شمعدانی و کوكب . اختر مریم و موزا دارید جز گلهای ریشه ای که در زمین میتوانند بماند همه را جمع کرده در پانزدهم این ماه به گلخانه ببرید و نباید چیزی بیرون بماند که اگر غفلتا سرد شود تلف میشود تنها اگر هوا مساعد باشد در گلخانه را باز گذارید
آذر ماه: موقع غرس تمام اشجار است باستثنای درخت انار و درختهایی که برگشان همیشه سبز است و در فروردین کاشته میشود -

راجع بمنافع اموال غیر منقول و همچنین در دعاوی راجع

اینماه از برای خواباندن درخت و بهتر از بهار است و نیز سبزی را جز در گلخانه زمینی نمیتوان کاشت - کرفس و شلغم و ترب را باید از خاله بیرون آورد و اگر کلم گل نداده دارید باید نیمه خوابیده کنید که از سرما محفوظ بماند در قسمت گل کاری بجز خدمت مراقبت گل خانه کاری نداریم در آب دادن دقت کنید زیاد نمناک نباشد زیرا رطوبت گلخانه کافی است و اگر آب لازم باشد خیلی کم باید داد لیکن پریمور و سینره را که در گلخانه زمینی هست تشنه نگذارید موزار تا ماه اسفند آب ندهید در اوایل این ماه خرما و لواها را هم بچینید که بیخ نکند **دیماه:** اگر زمین برای کار کردن اجازه دهد درختهای هیزمی

را میتوان کاشت مانند ناروند ، زبان کنجشك ، عقاقیا و عرعر و غیره ولی درختهایی که میوه يك هسته دارد نباید کاشت - در قسمت سبزی کاری بجز در گلخانه زمینی نمیتوان کاشت و در خدمت گلخانه خیلی باید مواظبت کرد و شبا اگر سرد شود در گلخانه آتش کنند که گلها خراب نشود

بهاره ماه: اگر هوا اجازه بدهد زمینهای خالی را که در بهار باید کاشته شود بیل میزنند ولی همانطور که بیل را از زمین در میاورند باید بر گردانند که گلشن از هم پاشیده نشود و مثل کاوخ باقی بماند تا بیخ آنها را از هم بپاشد و بدینطریق بعد از باز شدن بیخ دیگر در بهار بیل زدن لازم ندارد همینقدر که نم زمین مناسب شد با يك شن کش زدن و صاف کردن برای کار حاضر میشود و هر چه بخواهند میتوانند کاشته گلکاری در گلخانه مثل ماه گذشته و در زراعت کار کردن تعطیل است

اسفند ماه: در بهار بهترین موقع غرس اشجار است بلا استثناء بهترین موقع کاشتن قلم و و تبریزی ، بید و چنار و همچنین درختهای گدار و قلم رشتی و نسترن و موقع اصلاح کردن و پیراستن اشجار میوه برای تعدیل آب کشیدن و نمو کردن است یعنی شاخهائی که از حد اعتدال خارج شده آنها را بانرازه يك دیگر کرده که هم درخت خوش ترکیب شده و هم بجهت میوه

به قیمت یا حقی که بنا بر عرف و عادت فوراً یا در مدت

درخت فایده بسیار دارد و نیز از نیمه اینماه تا نیمه فروردین .وقع پیوند اسکنه است و .وقع نرم کردن پای کلدانهای نارنج و کود دادن آنهاست و نیز درینماه ریشه نعنا و طرخون و سیب زمینی و نخود فرنگی و باقلا ، اسفناج ، شپیت و تربچه و جعفری میتوان کاشت بعضی در اواخر اینماه خیار و کدو و بادنجان را جهت پیش افتادن میکارند اما اغلب دچار سرما میشود مگر بعضی سالها که ممکن است سالم بماند

قسمت گلکاری درجای آفتاب و تخم گلهای شقایق و کلار کیا و عطر شاهی و گل اشرفی ، تاج درویش، زبان در قفا و غیره را میتوان کاشت که خیلی خوب میشود و گلهای پیوندی را باید اصلاح کرد که خوب گل بدهد

قسمت زراعت درینماه گندم بهاره و باقلا و خلر و سنگنک و گاودانه را میتوان کاشت درختهای میوه و انگور کود می خواهد یعنی باید خاک اطراف درختها را بعمق یک چارک نرم کرده کود ریخته رویش را با خاک بپوشانید که موقع سبز شدن پر قوت باشد «گل پیرا»

هرس کردن درختها در زمستان

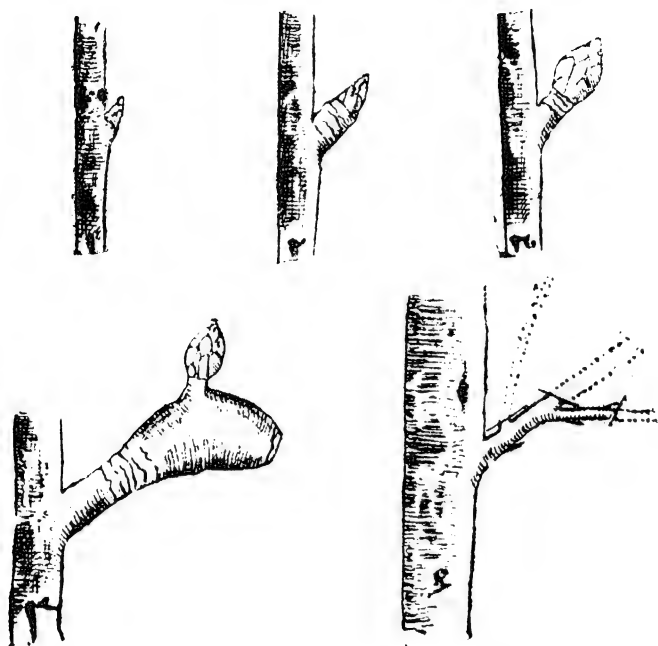
فوائد هرس کردن درخت برارباب فن مبرهن و محتاج به توصیف نیست اما بطور خلاصه نتایجی که میتوان از هرس کردن درخت انتظار داشت عبارتند از بارور کردن درخت بطور منظم و تکثیر نباتات در فضای محدود مشروط بر اینکه هرس خوب و بهوقع شده باشد والا درخت ناقص و بی ثمر خواهد شد هرس درختهای هسته از قبیل سیب و کلابی با هرس سایر درخت ها متفاوت است و بیشتر آنها را در زمستان هرس میکنند - این نکته را باید قیلا متذکر شد که هر گونه احتیاط برای زخم نشدن شاخه باید بعمل آمده و احتمال فساد و پوسیدگی مقطع باید مرتفع شود - قطع شاخه در محل خیلی نزدیک به جوانه مضر است هر گاه قطع شاخه اهمیتی داشته باشد باید روی مقطع را با مصطکی یا قیر بهوشانند و چون نباتات نیز مثل انسان تحت نفوذ میکروبهای مضره واقع میشوند ارمه که با آن درخت

کمی پرداخت میگردد از قبیل قیمت خوراک و منزل در

معیوبی بریده شده است نباید بدون ضد عفونی کردن بدرخت دیگر زده شود برای اینکه قطع سر شاخها با بصیرت انجام بگیرد بهتر این است که از ترتیب حیات اشجار نیز مختصری بنویسیم هر سال در بهار شیره نباتی از ریشه بالا آمده به سر شاخها میرود، در موقع عبور از محل جوانه ها آنها را تحریک و شکفته میکند و این شکستگی تولید برک و گل میکند برگها اعضای مغذی نبات هستند و بدون آنها نبات نمیتواند زندگی کنند برگها بمنزله دار التجزیه هائی هستند که در تحت تأثیر اشعه آفتاب و بواسطه ترکیبات آب و مواد معدنی که ریشه درخت از زمین گرفته است در آنجا اغذیه لازمه ساخته شده و بشکل شیره نباتی که از ریشه خارج میشود میل دارد همیشه بطور عمودی بالا رفته و هر چه بتواند به قسمت های بالای درخت برسد با ینجهت جوانه های سر شاخها قوت گرفته رشد میکنند ولی جوانه های قسمت پائین درخت پژمرده و کم کم خشک میشوند، وقتی سرشاخه ها را ببرند شیره نباتی را مجدداً به قسمت پائین درخت عودت می دهند و این ترتیب جوانه های پائین شکفته شده و شاخه های دیگری تولید میشوند همچنین تجربه نشان داده است که شاخه های عمودی قوی تر هستند از شاخه های مایل و افقی و مخصوصاً سرا زیر و باید دانست که قوی بودن درخت با بارور بودن آن نسبت معکوس دارند یعنی درخت هر قدر قوی تر باشد میوه آن کمتر است و بالعکس بنا بر این در درخت های قوی برش شاخه باید طویل تر و درخت های ضعیف باید کوتاه تر باشد حالا برویم بر سر هرس زمستانی درخت سیب و کلابی - هر گاه يك درخت کلابی را در زمستان ملاحظه کنیم خواهیم دید که این درخت تشکیل شده از تنه که از آن شاخه های اصلی منشعب شده اند و از این شاخه های اصلی شاخه هائی موسوم به تاج روئید شده که محل میوه دادن هستند روی تاج ها اعضای متفاوت دیگری مشاهده میشوند که آنها را ممکن است به ترتیب ذیل طبقه بندی نمود ۱- چشم که عبارت از جوانه کوچکی است که از برک پوشیده شده

میهمانخانه، حق العلاج طیب و حق الوکاله و امثال آن

۲ - تیر که جوانه است از چشم بزرگتر بشکل شاخه که مفتهی
به جوانه مخروطی شکلی میشود ۳ - دگمه کل یا دگمه میوه که
از تیر بزرگتر و گرد است ۴ - کیسه که عبارتست از برآمدگی
در محلی که سال گذشته میوه داده بوده است

کایسه ۶ شاخه گلابی است که ۳ چشمه دارد و بقیه را قطع میکنند برای
رشد آن بنا بر این همیشه باید تاج ها را کوتاه نگاه داشت تا میوه
بقدر امکان نزدیک شاخه باشد و تجربه نشان داده است که درخت
گلابی را باید به فاصله سه چشم برید (تصویر فوق) و هرس کردن
درخت گلابی همیشه در زمستان یعنی از آبان تا اسفند بعمل می
آید مشروط بر اینکه در روزهای یخ بندان نباشد - درخت سیب
نیز به همین ترتیب هرس میشود و ممکن است به فاصله دو چشم هرس کرد

مدت مرور زمان سه سال است

پیوندها پیوند بسیار است، اسکنه یا شکافی - نیم شکافی - روکش

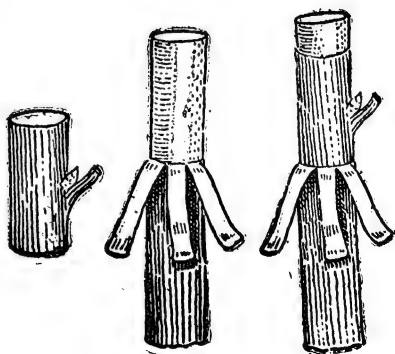
چسبانری جناحی - سواره - غنچه - لوله یا شکمی
لوله چشم بیدار - چشم خوابیده لوله چاک دار -
دهان گرگی - تاجی - دلمه - انگلیسی

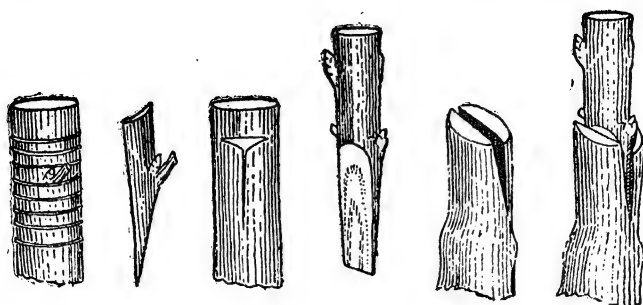
اینها هر کدام یک نوع پیوند است که در
جای خود بکار میرود اما آنچه برای عموم لازم میشود
همان اسکنه یا شکافی لوله و شکمیست که دو قسم اخیر
را همه کس میدانولی باز نکات دیگری هست
که یکی فصول پیوند است چنانچه گفتیم
اسکنه از بیستم اسفند تا بیستم فروردین
برای تالکولی میوه های دیگر از بیستم اسفند
تا دهم فروردین که در نقاط سردسیر هم
تفاوت میکند - اما لوله - فصل این پیوند
در جوزا است زیرا در فصل دیگر پوست
را از شاخه بطور لوله جدا کردن مشکل
است ولی پیوند شکمی را در هر فصل

شاخه پیوند

باندک مراقبتی میشود زد شاخه را که برای پیوند میگیریم باید از
سر درخت گرفت نه از بدنه درخت مخصوصا برای سیب و گلابی
و نارنج و خرما و که پیوندش
سه ساله بارور میشود - شاخه
را که بریدیم ثلث از شاخه
ببرد نمیخورد چون هنوز نرسیده
و کم قوه است و همچنین ته
شاخه که چشمهایش با اصطلاح
کور است باید دور انداخت
همینکه پیوند را بجایش قرار
دادیم اگر لوله است باید چنان
ته لوله را به پوست برسانیم
که فاصله در بینش نماند والا
گرم بزرگی در آنجا پیدا
می شود که هم بدشکل و هم ا-باب سستی پیوند است اگر پیوند شکمی

پیوند لوله

پیوند شکمی

پیوند اسکنه

باشد نهی پوست پیوند را باید بانتهای چاک برسانیم که ذره زیرش خالی نماند تا خوب آب جذب کند و ریسمان پیوند را چنان تنگ نه پیچند که خفه شود بلکه مابین پیچش ریسمان بکلفتی يك ریسمان فاصله میخواهد - شاخه پیوند اسکنه باید از ۲۰ سانتیم بلند تر نباشد و چشمه پائین پیوند در سر آن نقطه که از دو طرف تراش داد اند واقع بشود - موقعی که در شکاف چابجا میکنند دکه زیری پیونا در شکاف طرف پوست درخت که با پوست پیوند باید لب بلب باشد

کودهای باغات

باغات میوه دار بطور عموم محتاج کود هستند - کود ممکز است مخلوطی از مدفوعات حیوانی با برگهای پوسیده باشد فائده کود مخلوط مدفوع حیوانی و برگ پوسیده این است که اولاً رطوبت را بیشتر بخود نگاهداشته و تدریجی در ضم غذاهای لازمه بزمین میرساند - ثانیاً حرارت خورشید را بیشتر جذب نموده و در تأثیر گرما حیوانات ذره بینی (مکروب) لازمه جهت تغذیه نبات زودتر و بیشتر تهیه مینماید - ثانیاً در زمینها سفت باید قوری بیشتر از آن کود استعمال نمایند تا قسمت سفت زمین نرم و پولک نموده و کمک های لازمه بدهد بملاوه مواد غذائی که بوسیله آبهای باران در زمین جاری میشود تمام را نگاهداشت و در خال و فرج خود جا میدهد بهمین دلیل ریشه نباتات هم خو را باین قبیل زمین ها زود تر رسانیده تغذیه مینمایند

ماده دوم - در سایر دعاوی اعم از اینکه راجع بدیون یا به

مبادی تقویم

تقویم اسلامی عبارت از سنه هجری است که در تاریخ ۶۳۸ مسیحی عمر تعیین نموده و مبداء آنرا از زمان هجرت پیغمبر (۴) از مکه بمدینه قرار داده که مطابق ۱۶ ژوئیه ۶۲۲ تاریخ مسیحی است - سال هجری عبارت از - سنه قمری ۳۵۴ روزه و یا سنه کبیسه دار ۳۵۵ روزه میباشد - ماه های حسابی سنه قمری هم بطور متناوب ۳۰ روز و ۲۹ روز است - ولی ماههای هلالی گاه ممکن است که تا چهار ماه متوالیاً ۳۰ روز بشود یا تا سه ماه متوالی هم ۲۹ روز

سنوات کبیسه دار قمری در هر قرن ۳۰ ساله که چهل و پنجمین قرن آن از ۱۳۲۰ شروع میشود بقرار ذیل است :

۲، ۵، ۷، ۱۰، ۱۳، ۱۶، ۱۸، ۲۱، ۲۴، ۲۶، ۲۹

نظر باینکه سنه هجری قمری در موقع اخذ مالیات املاک بکار نمیرفته دول اسلامی ناچار بتدوین تقویم شمسی یا زراعتی همت گماشتند که در ایرانهم بطریق ذیل معمول بوده :

تاریخ تقویم (ماز دوئن) تقریباً هزار سال تقویم رسمی زراعتی و عبارت بوده است از يك سنه مبهم بسدون کبیسه ۳۶۵ روزه مشتمل بر ۱۲ ماه ۳۰ روزه بعلاوه پنج روز و چهار قسم مختلف در ایران رواج داشته و بنام تقویم شمسی معمول بوده است

اولا تاریخ یزدگرد دوم است که گبر ها هنوز پیروان

هستند : فروردین و اردیبهشت و غیره

ثانیا تاریخ جلالی (عمر خیام برای سلطان جلال الدین ملکشاه سلجوقی وضع کرده که هنوز هم در افریقای مسلمان نشین معمول و از آثار زمان هخامنشی است) ابتداء آن از ۹ رمضان ۴۷۱ هجری بوده و طریق شروع سال موقع انتقال شمس به برج حمل مطابق (نصف النهار اصفهان) است مشروط بر اینکه

اموال منقول و غیر منقول باشد باستثناء دعوای مالکیت ه

این عمل انتقال قبل از ظهر انجام بگیرد -

ثالثاً تاریخ قرن ۱۲ ساله هجری ترکی است که در موقع ته‌اجم مغول از چین بایران آمد و تقریباً صد سال قبل سلاطین قاچار تاریخ مذکور را بنام تقویم رسمی معمول کردند و آنها عبارت بود از تخاقوی ئیل و سیچقان ئیل و غیره

رابعاً طرز نوین وثابت اخیر است که در سنه ۱۳۰۵ با تصویب مجلس شورای ملی ایران جای‌گزین تقویم شمسی فوق‌الذکر گردید بترتیب ذیل: فروردین - اردیبهشت - خرداد - تیر - امرداد - شهریور ۲۱ روز - مهر - آبان - آذر - دی و بهمن ۳۰ روز - اسفند ۲۹ یا ۳۰ برای سنه کبیسه دار

*
* *

چو طی شد ماه فروردین بود اردیبهشت اخضر
سپس خرداد و تیر آنگه امرداد است و شهریور
بششماه دگر مهر و آبان و آذر و دی طی
شود چون بهمن و اسفند از نیم شهر اقص
(۱. جاهد)

*
* *

تاریخیکه امروز معمول ملل مسیح است تاریخ (ژرژ) است
(باین نام معروف شده زیرا توسط پاپ معروف به ژرژ ۱۳ در
سنه ۱۵۸۲ مسیح تدوین گردیده)

قبل ازین ملت مسیحی تاریخ ژولین را معمول میداشتند
(باین نام معروف شده زیرا در زمان سلطنت ژول سزار قیصر
روم تدوین گردیده) و مبداء آن ۴۵ سال قبل از مسیح است
در این تاریخ سنه معمولی عبارت از ۳۶۵ روز بوده و در هر
۴ سال یک روز بعنوان کبیسه علاوه میکردند.

خلاصه هم‌چو تصور میکردند که سال حقیقی (که عبارت از گردش

و قفست نسبت بمال غیر منقول مدت مرور زمان ده سال است

زمین بدور شمس باشد) عبارت از ۳۶۵ روزه و ۶ ساعت است و حال آنکه اینطور نیست و گردش مزبور در ۳۶۵ روزه و ۵ ساعت و ۴۸ دقیقه و ۴۶ ثانیه انجام میگیرد - بنا بر این از زمان سلطنت رمن ها تا قرن ۱۶ تفاوت این اشتباه بالغ به ده روز میشود - لذا برای اجرای تثبیت ایام سال و تعیین روز اول بهار در ۲۱ مارس در تاریخ ۴ اکتبر ۱۵۸۲ گرگوار سیزدهم امرداد که ۴ اکتبر را ۱۵ اکتبر بنامند و باین طریق اختلاف ده روزه را مرتفع و برای اینکه در آتیه نیز دچار اختلاف ایام نشوند ۳ روز در هر ۴۰۰ سال حذف کرده اند و باین طریق که - در هر ۴ قرن صدساله سه قرن که دو عدد آخر آنها قابل قیمت به ۴ باشد کیسه اش را حذف نمایند مثلا قرون ۱۷۰۰ و ۱۸۰۰ و ۱۹۰۰ بدون کیسه و قرون ۱۶۰۰ و ۲۰۰۰ کیسه دار خواهد بود - هر چند باز يك اختلاف ۳۴ ثانیه در سال با این طرز حساب نیز خواهد ماند ولی عمر بشر معلوم نیست که فاف بدهد تا حدیکه این جزئی اختلاف زحمت او را فراهم نماید زیرا در مدت ۳۶۰۰ سال این اختلاف بالغ بر يك روز میشود

در بعضی نقاط که تمدن قدیمی داشته اند تاریخ هایی برای خود تدوین نموده اند که مواقع حدوث وقایع خیلی قدیمه را تعیین مینمایند - مثلا در هندوستان تواریخ متعدده وجود دارد که مبدا هر يك عبارت از موقع حدوث يك اتفاقی است مثل تاریخ ویکر اما (۵۷ قبل از مسیح) ساکاسی (۷۸ بعد از مسیح) چینیهها که تاریخ خیلی قدیمه را تنظیم نموده و خوب هم نگاهداشته اند این است که سلسله سلاطین را مأخذ گرفته بعلاوه حساب قرن های ۶۰ ساله را هم نگاه داشته بودند که اضافه بماده تاریخ فوق میکردند مثلا در فلان قرن سلطنت فلان شاهزاده در زمان سلطنت هان ها - ۲۰۰ سال قبل از مسیح مورخین با استعدائی داشته اند

ماده سیم - مدت مرور زمان از روزی شروع میشود که

این عمل انتقال قبل از ظهر انجام بگیرد -
 ثالثاً تاریخ قرن ۱۲ ساله هجری ترکی است که در
 موقع ته‌اجم م‌غول از چین بایران آمد و تقریباً صد سال قبل
 سلاطین قاجار تاریخ مذکور را بنام تقویم رسمی معمول کردند
 و آنها عبارت بود از تخاقوی ئیل و سیچقان ئیل و غیره
 رابعاً طرز نوین و ثابت اخیر است که در سنه ۱۳۰۵
 با تصویب مجلس شورای ملی ایران جای‌گزین تقویم شمسی
 فوق‌الذکر گردید بترتیب ذیل : فروردین - اردیبهشت - خرداد
 تیر - امرداد - شهریور ۳۱ روز - مهر - آبان - آذر - دی و بهمن
 ۳۰ روز - اسفند ۲۹ یا ۳۰ برای سنه کبیسه دار

*
* *

چو طی شد ماه فروردین بود اردیبهشت اخضر
 سپس خرداد و تیر آنگه امرداد است و شهریور
 بششماه دگر مهر و آبان و آذر و دی طی
 شود چون بهمن و اسفند از نیم شهر اقص
 (۱. جاهد)

*
* *

تاریخیکه امروز معمول ملل مسیح است تاریخ (ژرژ) است
 (باین نام معروف شده زیرا توسط پاپ معروف به ژرژ ۱۳ در
 سنه ۱۵۸۲ مسیح تدوین گردیده)
 قبل ازین ملت مسیحی تاریخ ژولین را معمول میداشتند
 (باین نام معروف شده زیرا در زمان سلطنت ژول سزار قیصر
 روم تدوین گردیده) و مبداء آن ۴۵ سال قبل از مسیح است
 در این تاریخ سنه معمولی عبارت از ۳۶۵ روز بوده و در هر
 ۴ سال یک روز بعنوان کبیسه علاوه میکردند .
 خلاصه هم‌چو تصور میکردند که سال حقیقی (که عبارت از گردش

و قفت نسبت بمال غیر منقول مدت مرور زمان ده سال است

زمین بدور شمس باشد) عبارت از ۳۶۵ روز و ۶ ساعت است و حال آنکه اینطور نیست و گردش مزبور در ۳۶۵ روز و ۵ ساعت و ۴۸ دقیقه و ۴۶ ثانیه انجام میگیرد - بنا بر این از زمان سلطنت رن ها تا قرن ۱۶ تفاوت این اشتباه بالغ به ده روز میشود لذا برای اجرای تثبیت ایام سال و تعیین روز اول بهار در ۲۱ مارس در تاریخ ۴ اکتبر ۱۵۸۲ گرگوار سیزدهم امرداد که ۴ اکتبر را ۱۵ اکتبر بنامند و باین طریق اختلاف ده روزه را مرتفع و برای این که در آتیه نیز دچار اختلاف ایام نشوند ۳ روز در هر ۴۰۰ سال حذف کرده اند و باین طریق که در هر ۴ قرن صدساله سه قرن که دو عدد آخر آنها قابل قیمت به ۴ باشد کیسه اش را حذف نمایند مثلا قرون ۱۷۰۰ و ۱۸۰۰ و ۱۹۰۰ بدون کیسه و قرون ۱۶۰۰ و ۲۰۰۰ کیسه دار خواهد بود - هر چند باز يك اختلاف ۳۴ ثانیه در سال با این طرز حساب نیز خواهد ماند ولی عمر بشر معلوم نیست که فاف بدهد تا حد یک - این جزئی اختلاف زحمت او را فراهم نماید زیرا در مدت ۳۶۰۰ سال این اختلاف بالغ بر يك روز میشود

در بعضی نقاط که تمدن قدیمی داشته اند تاریخ هائی برای خود تدوین نموده اند که مواقع حدوث وقایع خیلی قدیمه را تعیین مینماید - مثلا در هندوستان تواریخ متعدده وجود دارد که مبدا هر يك عبارت از موقع حدوث يك اتفاقی است مثل تاریخ ویکر اما (۵۷ قبل از مسیح) ساکاسی (۷۸ بعد از مسیح) چینیه که تاریخ خیلی قدیمه را تنظیم نموده و خوب هم نگاهداشته اند این است که سلسله سلاطین را مأخذ گرفته بعلاوه حساب قرن های ۶۰ ساله را هم نگاه داشته بودند که اضافه بماده تاریخ فوق میکردند مثلا در فلان قرن سلطنت فلان شاهزاده در زمان سلطنت هان ها ۲۰۰ سال قبل از مسیح مورخین با استعدادی داشته اند

ماده سیم - مدت مرور زمان از روزی شروع میشود که

که صورت سلسله سلاطین را با تطبیق قرون ۶۰ ساله که ذکر شد تا ۲۶۰۰ سال قبل از مسیح تدوین نموده و صحت این موضوع تا ۹۰۰ سال قبل از مسیح کاملاً دقیق و صحیح است ولی ما قبل آن قدری مشکوک است که با احتیاط باید تلقی شود -

زاینهها طرز مبداء تاریخ چین را معمول داشته بعلاوه دو مبداء تاریخ ملی خود در سنه ۱۸۷۳ مبداء تاریخ گرگورین را نیز پذیرفتند و فعلاً مورخین اروپا و آمریکا و آسیای غیر مسلمان بطور عموم مبداء تاریخ گرگورین (تاریخ مسیح) را معمول و منحصر اشکال مورخ در اختلاف محلی ساعت حدوث يك واقعه است بطوریکه همه میدانند ظهر در هر نقطه باختلاف ساعت

واقع میشود

مثلاً وقتی در پاریس ساعت ۱۲ ظهر است ۹ بعد از ظهر در ژاپون و ۸ صبح است در مغرب اتازونی که برای نگارش وقایع این اختلاف ساعت باید ملحوظ گردد .

تبدیل سنه هجری بمسیحی

عدد ۶۲۲ را بر سال هجری بیفزائید و نیز سال هجری را بر ۳۳ قسمت کنید خارج قسمت را از آن مجموع تفریق نمائید تا سال مطلوب بر حسب سنه مسیحی بدست آید .

تطبیق سال شمسی بقمری

سال قمری را بر ۱۰۰ تقسیم نموده بعد از آن در عدد سه ضرب و از تمام اعداد اعشاران صرف نظر کنید فقط عدد صحیح را از سال قمری تفریق نمائید سال شمسی مطلوب است

صاحب مال یا صاحب حق یادائن مستحق مطالبه میگردد

برای تقویم رسمی پارس

آقای آقا شیخ حبیب‌اله
ذوالفنون از اجل علمای
هیئت و نجوم، صاحب
فضیلت در ادبیات، حکمت
تفسیر، ریاضیات چنانکه
مسائل جدید هم در
ریاضیات کشف نموده
مشغول تالیف زیجی از
روی اصول رصدخانه‌ای
امروزه میباشند که امید
است زیج مذکور در همین
عصر بر نور بهاوی بنام این
شاهنشاه با عظمت تنظیم
و طبع گردد

این شخص عالقدر را که قدرش مجهول و مانند گنجینه ذبیحمتی در
کنج عزلت از نظر ها مستور و از دسترس استفاده طلاب علوم فوق‌الذکر
دور بود ما بنام خدمت بتاریخ و تنظیم تقویم صحیح مملکت به‌موطنان
محترم معرفی میکنیم

باینکه اصلاً طالب طبع و نشر استخراج خود نبودند و چنانکه تاحال هم
مبادرت نکرده اند استخراج خود را برای طبع در سالنامه رسمی مملکتی پارس
اختصاص دادند و مابقی نهایت خوشوقت و از ایشان متشکریم که استخراج صحیحی
به‌موطنان محترم خود تقدیم میکنیم

تحويل آفتاب به برج حمل بافق طهران ۵ ساعت و ۲۵ دقیقه

و ۲۸ ثانیه از اول آفتاب جمعه ۲۰ شوال ۱۳۴۸ و اول فروردین باستانی ۱۳۰۹
و جلالی ۸۵۲ مطابق ۲۱ مارس ۱۹۳۰ میلادی

تحويل دراصفهان ۵ ساعت و ۲۷ دقیقه و ۲۸ ثانیه - در تبریز ۵ ساعت
و ۵ دقیقه و ۴۸ ثانیه - در رشت ۵ ساعت و ۱۸ دقیقه و ۲۸ ثانیه -
در شیراز ۵ ساعت و ۳۰ دقیقه و ۴۸ ثانیه - در کرمان ۵ ساعت و ۴۶
دقیقه و ۸ ثانیه - در مشهد ۵ ساعت و ۵۹ دقیقه و ۲۸ ثانیه از طلوع آفتاب
تحويل آفتاب به برج حمل ۱۳۱۰ بافق طهران ۱۱ ساعت و ۱۴ دقیقه
و ۱۶ ثانیه از اول آفتاب شنبه اول ذی‌قعدة ۱۳۴۹ خواهد بود

در دعاوی راجعه بصغار یا محجورین مطلقاً مرور زمان از

اغتنام فرصت

ای چهره تو مهر و مهر روز و شب من لعل تو شفا بخش دل ماتهپ من
ای از دولت هر نفسی تازه روانی در پیکر من رفته ز راه دولاب من
هر چیز که میگویم و هر چیز که جویم مقصود توئی از سخن و از طلب من
وان طرفه نگاهیکه ز چشمان تو خیزد سرمایه عیش است و نشاط و طرب من

*
*

تقویم بشارت دهد از نوشدن سال وز خرمی و خوبی و فرخندگی فال
گیتی ز پس گریه و غم باز بخندد هر رنج و غمی را طربی هست ز دنبال
آن به که فراموش کنیم اندۀ پارین اکنون که جهان را همه دیگر شود احوال
از این قفس تنگ زمستان بدر آئیم چون مرغ گشوده بسوی باغ پروبال

*
*

ما بار بصد تجربه دیدیم که ایام بی مهر و وفا بودوی آزر موی آرام
بس چیز بدست آمد و شد رام ولیکن این ابلق بدخوی شب و روز نشد رام
آن به که غنیمت شمری عشرت امروز آگه نتوان بود که چون است سرانجام
هر جام پر از شهد که در وقت ننوشند چون وقت بشد ز هر شود شهد در آن جام

*
*

هنگام طرب شد که جهان گشت طربناک هر خفته انسرده بر آورد سراز خالک
وقت است که از بوی شود راغ چو جنات وز اختر نورسته شود باغ چو افلاک
گر آذر و مانی نشد این باد بهاری در باغ که آراسته چندین بت چالاک؟
هر توده خاشاک که از هم بگشائی یک صفحه ارتنک کند جاوه ز خاشاک

*
*

خورشید ز ماهی بسوی بره گراید بر روی جهانی در دولت بگشاید
دستار چو برف ز کسهار رباید آثار شباب آرد و پیری بزدايد
آن مرغ غزلخوان بسر شاخ بر آید بر تازه گلان تازه نواها بسر آید
از بهر شکفتن لب هر غنچه بخاید گوئی که بدو رام شکفتن بنماید

تاریخ بلوغ و رشد و یا رفع حجر محسوب میشود در دعاوی

*
* *

ابر آید و سر تا سر آفاق بپوشد   هر سوی بتك خیزد و اختی بخروشد
 ز آن پس که لب نامیه در خاک بخوشد   چون مادر غمخواره بر او شیر بدوشد
 هر سبزه نارسه که با نگش بنیوشد   ناگاه برقش آید و از خاک بجوشد
 چون کودک نو خاسته آهسته بکوشد   تا آنکه یکی قطره از آن شیر بنوشد

*
* *

ای دوست بیا بامن و بنشین باب جوی   ما ننده من این گردغم از روی فروشی
 آن روز بیاید که بهیچ آب نشویند   گردیکه نشسته است بر این روی و بر آن روی
 زاندریشه چه آید غم بگذشته چه باید   بگذار همه چیز و یکی دوست همی جوی
 آن را که دل از مهر یکی دوست بودشاد   دائم بنشاط است چه در باغ چه در کوی

*
* *

گر زانکه بدل پرتوی از مهر نداریم   بیهوده شب و روز و مه و سال شماریم
 گر عشق که سرمایه هستی من و تست   بدرود کند ما و تو يك مشت غباریم
 جز عشق که مغز است همه چیز بود دوست   آن به که عبت دانه بیهیز نکساریم
 آن جا که متاع دوجهان عرض نمایند   گر عشق بازار نیاریم چه آریم ؟

*
* *

آن را که ز ایام کند ناله و زاری   کو خواجه ز خود نال چرا دوست نداری ؟
 تولدت مستی شناسی که همه عمر   در مانده خوابی و خیالی و خماری
 درمان تو آنست که افسرده دل را   روزی دوسه در بوته عشقی بگذاری
 این گیتی تاریک همه روشن بینی   روزی که دل خویش از آن بوته بر آری

*
* *

این مشت غباری که فراهم شد و ماند   يك روز بیايد که ندانیم کجا شد
 آنها که ز خاک آمد زی خاک شود باز   و آن ها که هوا کرد عطا باز خواهد
 آنگاه سرانگشت ندامت بگزد جان   کس زندگی بیهوده انگشت نما شد
 نالد بتاسف که چرا عمر تن ما   بیهوشی هدر گشت و بی امید هباشد !

« رشید یاسمی »

راجعه بحقوق ارتفاقی مرور زمان از تاریخی شروع میشود

خروج		دخول		نصف النهار	فروردین - شوال			
قران	دینار	قران	دینار		ایام			
				طلوع غروب د س	۹ ۳ د	۱۰ ۳ د	۱۱ ۳ د	۱۲ ۳ د
				۶	—	21	۲۰	۱ - جمعه
نوروز جمشیدی - سلام عام - ۶ روز تعطیل رسمی								
تا ۱۳ عید نیز ادارات بعد از ظهر ها تعطیل است								
				۶	۱	22	۲۱	۲ - شنبه
				۶	۲	23	۲۲	۳ - شنبه ۱
				۶	۳	24	۲۳	۴ - شنبه ۲
				۶	۴	25	۲۴	۵ - شنبه ۳
				۶	۵	26	۲۵	۶ - شنبه ۴
				۶	۶	27	۲۶	۷ - شنبه ۵
				۶	۷	28	۲۷	۸ - جمعه

گذشته رابکلی ازخاطر دور کنید زیرااتنهاوداث امروزوفردا پیش پای شماست ،

که نسبت باستفاده از حق مزبور جلوگیری شده باشد

خروج		دخل		نصف النهاري	فروردین - شوال			
دینار	قران	دینار	قران		ایام			
				طلوع غروب د س	۳ ۳	۳ ۳	۳ ۳	شنبه ۹ - ۲۸ - ۲۹
				۶ ۸				
					۱ شنبه ۱۰ - ۲۹ - ۳۰ ۹ ۶			
					۲ شنبه ۱۱ - ۳۰ - ۳۱ ۱۰ ۶			
					۳ شنبه ۱۲ - ذی قعدة ۱ ۱۱ ۶			
					آوریل			
					۴ شنبه ۱۳ - ۲ - ۲ ۱۳ ۶			
					سيزده عيد - تعطیل رسمی			
					۵ شنبه ۱۴ - ۳ - ۳ ۱۴ ۶			
					جمعه ۱۵ - ۴ - ۴ ۱۵ ۶			
					شنبه ۱۶ - ۵ - ۵ ۱۷ ۶			

همواره مقصد و مقصود را رهبر خود قرار دهید و بدون توجه بجهتی پیش بروید.

در دعاوی راجعه با ستر داد و دیعه و اماناتیکه محدود ب مدت معین نباشد

خروج		دخول		نصف		فروردین - شوال			
قران		قران		النهار					
				طلوع	۹	۱۰	۱۱	ایام	
				غروب	۳	۴	۵		
				دس					
				۶	جمعه - ۱ - ۲۰ - ۲۱				
نوروز جمشیدی - سلام عام - ۶ روز تعطیل رسمی									
تا ۱۴ عید نیز ادارات بعد از ظهر ها تعطیل است									
				۶	۱	۲۲ - ۲۱ - ۲			
				۶	۲	۲۳ - ۲۲ - ۳			
				۶	۳	۲۴ - ۲۳ - ۴			
				۶	۴	۲۵ - ۲۴ - ۵			
				۶	۵	۲۶ - ۲۵ - ۶			
				۶	۶	۲۷ - ۲۶ - ۷			
				۶	۷	۲۸ - ۲۷ - ۸			

گذشته را بکلی از خاطر دور کنید زیرا آنها حوادث امروز و فردا پیش پای شماست،

که نسبت با استفاده از حق مزبور جلوگیری شده باشد

دخـل		خـرج		نصف النهـار	فروردین - شوال			
دینار	قران	دینار	قران		ایام			
				طلوع غروب د س	۳۰ ۳۰ ۳۰	۳۱ ۳۱ ۳۱	۱ ۱ ۱	شنبه ۹ - ۲۸ - ۲۹ - ۸ - ۶
								۱ شنبه ۱۰ - ۲۹ - ۳۰ - ۹ - ۶
								۲ شنبه ۱۱ - ۳۰ - ۳۱ - ۱۰ - ۶
								۳ شنبه ۱۲ - ذی قعدة ۱ - ۱۱ - ۶
					آوریل			
								۴ شنبه ۱۳ - ۲ - ۲ - ۱۳ - ۶
					سیزده عید - تعطیل رسمی			
								۵ شنبه ۱۴ - ۳ - ۳ - ۱۴ - ۶
								جمعه ۱۵ - ۴ - ۴ - ۱۵ - ۶
								شنبه ۱۶ - ۵ - ۵ - ۱۷ - ۶

همواره مقصد و مقصود را رهبر خود قرار دهید و بدون توجه بجهتی پیش بروید.

در دعاوی را جمعه باستر د (دو دیعه و) اما ناتی که محدود مدت معین نباشد

خروج		دخول		نصف النهار	فروردین - ذی قعدة			
دینار	قران	دینار	قران		ایام	روز	تاریخ	طلوع غروب د س
				۶ ۲۷	۲ شنبه	۲۵ - ۱۴ - ۱۴		
				۶ ۲۸	۳ شنبه	۲۶ - ۱۵ - ۱۵		
				۶ ۲۹	۴ شنبه	۲۷ - ۱۶ - ۱۶		
				۶ ۳۰	۵ شنبه	۲۸ - ۱۷ - ۱۷		
				۶ ۳۱	جمعه	۲۹ - ۱۸ - ۱۸		
				۶ ۳۲	شنبه	۳۰ - ۱۹ - ۱۹		
				۶ ۳۳	۱ شنبه	۳۱ - ۲۰ - ۲۰		

همیشه مقهور مال نهانی و حس شهوت رانی هستید از هر دو اجتناب کنید.

مدتی معین نشده یا عندالمطالعه باید انجام شود، مادام که

اردیبهشت ذی‌قعدة		نصف النهار		دخـل		خـرج	
ایام	روز	تقدیم	تأخیر	دینار	قران	دینار	قران
۲شنبه	۱-	۲۱-	۲۱-	۶	۳۴		
۳شنبه	۲-	۲۲-	۲۲-	۶	۳۵		
۴شنبه	۳-	۲۳-	۲۳-	۶	۳۶		
۵شنبه	۴-	۲۴-	۲۴-	۶	۳۷		
تاجگذاری-تعطیل رسمی-سلام‌عام							
جمعه	۵-	۲۵-	۲۵-	۶	۳۸		
شنبه	۶-	۲۶-	۲۶-	۶	۳۹		
۱شنبه	۷-	۲۷-	۲۷-	۶	۴۰		
۲شنبه	۸-	۲۸-	۲۸-	۶	۴۱		

شہوت یکی از حواس طبیعی بشری است ولی عاجز کننده است ندامت‌هاییکه

بوسیله اظهاریه رسمی رد و دیعه یا انجام تعهد تقاضا نشده

تقویم رسمی پارس

۲۳

دخـل		خـرج		نصف النهار	اردیبهشت-ذیقعد			
دینار	قران	دینار	قران		ایام	اردیبهشت	ذیقعد	روز
				د س	طلوع غروب	۳ شنبه	۹ - ۲۹ - ۲۹	۶ ۴۲
						۴ شنبه	۱۰ - ذیقعد	۶ ۴۳ ۳۰
						۵ شنبه	۱۱ - ۲ - مه	۶ ۴۴ ۴
						جمعه	۱۲ - ۳ - ۲	۶ ۴۵ ۵
						۶ شنبه	۱۳ - ۴ - ۳	۶ ۴۶ ۶
						۱ شنبه	۱۴ - ۵ - ۴	۶ ۴۷ ۷
						۲ شنبه	۱۵ - ۶ - ۵	۶ ۴۸ ۸
						۳ شنبه	۱۶ - ۷ - ۶	۶ ۴۹ ۹

پس از دفع یکی از هوا های نفسانی بر شما وارد میشود کمترین اثرش هوترانی است

مرور زمان جاری نمیشود

دخـل		خـرج	
دینار	قران	دینار	قران

جوانان در اثر شهوت رانی طراوت شباب را با قسمت مهمی از قواء اعصاب خود ازدست میدهند

د مورد طلبی که وثیقه منقول یا غیر منقول دارد مادام

دخـل		خـرج		نصف	
دینارا	قران	دینارا	قران	النهـار	اردیبهشت ذیحجه
				طلوع غروب د س	ایام
				۶ ۵۸	۵شنبه - ۲۵ - ۱۶ - ۱۵
				۶ ۵۹	۴شنبه - ۲۶ - ۱۷ - ۱۶
				۷ -	۵شنبه - ۲۷ - ۱۸ - ۱۷
					عید غدیر - تعطیل رسمی - سلام عام
				۷ ۱	۱شنبه - ۲۸ - ۱۹ - ۱۸
				۷ ۱	۲شنبه - ۲۹ - ۲۰ - ۱۹
				۷ ۲	۳شنبه - ۳۰ - ۲۱ - ۲۰
				۷ ۳	۴شنبه - ۳۱ - ۲۲ - ۲۱

بهر کاری علاقه ندارید اجباراً بانجام آن اقدام نکنید روح شما را خسته میکند .

که وثیقه در تصرف طلبکار است مرور زمان جاری نخواهد شد

خورداد - ذیحجه		خروج		دخول	
ایام	روز	شماره	روز	شماره	روز
۱ - ۲۲ - ۲۳	۴	۷	۱ - ۲۲ - ۲۳	۴	۷
۲ - ۲۳ - ۲۴	۴	۷	۲ - ۲۳ - ۲۴	۴	۷
۳ - ۲۴ - ۲۵	۵	۷	۳ - ۲۴ - ۲۵	۵	۷
۴ - ۲۵ - ۲۶	۵	۷	۴ - ۲۵ - ۲۶	۵	۷
۵ - ۲۶ - ۲۷	۶	۷	۵ - ۲۶ - ۲۷	۶	۷
۶ - ۲۷ - ۲۸	۶	۷	۶ - ۲۷ - ۲۸	۶	۷
۷ - ۲۸ - ۲۹	۷	۷	۷ - ۲۸ - ۲۹	۷	۷
۸ - ۲۹ - ۳۰	۷	۷	۸ - ۲۹ - ۳۰	۷	۷

همیشه با طبیعت به تنهایی قدم بردارید تا از هر آلاشی و ارسته و در عرصه زندگی آزاد باشید

نسبت بدعوی استرداد وثیقه مدت مرور زمان از روزی

خورداد - محرم		نصف النهار		دخـل		خـرج	
ایام		طلوع	غروب	دینار	قران	دینار	قران
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
جمعه	۹-	۱-	۳۰-	۸	۷		
محرم ۱۳۴۹							
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
شنبه	۱۰-	۲-	۳۱-	۸	۷		
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
شنبه	۱۱-	۳-	۱-	۹	۷		
ژوئن							
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۳ شنبه	۱۲-	۴-	۲-	۹	۷		
۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۳ شنبه	۱۳-	۵-	۳-	۹	۷		
۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۴ شنبه	۱۴-	۶-	۴-	۱۰	۷		
۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۵ شنبه	۱۵-	۷-	۵-	۱۰	۷		
از ۱۵ خورداد تا ۱۵ شهریور دواثر دولتی بعد از ظهر ها تعطیل است							
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
جمعه	۱۶-	۸-	۶-	۱۱	۷		
روز عزا - تعطیل رسمی							

در اولین فرصت هر روزه خود را از میان جمعیت بیرون کشیده و ساعتی تنها بسر برید

شروع میشود که وثیقه بوسیله تادیه دین یا بجهت دیگری

خورداد - محرم		نصف	
ایام		الهار	
۴	۸	طلوع	غروب
۳	۷	د	س
شنبه ۱۷- ۹- ۷		۱۱	۷

تاسوعا - تعطیل رسمی

۱ شنبه ۱۸- ۱۰- ۸		۱۱	۷
------------------	--	----	---

شهادت سیدالشهداء (ع) - تعطیل رسمی

۲ شنبه ۱۹- ۱۱- ۹		۱۱	۷
------------------	--	----	---

روز عزا - تعطیل

۳ شنبه ۲۰- ۱۲- ۱۰		۱۱	۷
-------------------	--	----	---

روز عزا - تعطیل رسمی

۴ شنبه ۲۱- ۱۳- ۱۱		۱۱	۷
-------------------	--	----	---

۵ شنبه ۲۲- ۱۴- ۱۲		۱۲	۷
-------------------	--	----	---

جمعه ۲۳- ۱۵- ۱۳		۱۱	۷
-----------------	--	----	---

شنبه ۲۴- ۱۶- ۱۴		۱۱	۷
-----------------	--	----	---

آتش غضب را فوراً خاموش کنید که هیچ چیز جز روح خود شما طعمه آن نیست

فک شده باشد ، زوج و زوجه و همچنین پدر و مادر و جد

خورداد - محرم		نصف النهار	
ایام	۴۸	۴۹	۵۰
طلوع	۶:۰۰	۶:۰۰	۶:۰۰
غروب	۳:۰۰	۳:۰۰	۳:۰۰
د س	۷	۱۲	۱۲
۱ شنبه	۱۵-۱۷-۲۵		
۲ شنبه	۱۶-۱۸-۲۶	۷	۱۲
۳ شنبه	۱۷-۱۹-۲۷	۷	۱۲
۴ شنبه	۱۸-۲۰-۲۸	۷	۱۲
۵ شنبه	۱۹-۲۱-۲۹	۷	۱۳
جمعه	۲۰-۲۲-۳۰	۷	۱۳
۶ شنبه	۲۱-۲۳-۳۱	۷	۱۲

خیال وقواء را برای وصول بمطلوب وآرزوهای زیادیش از حد مصرف نکنید .

و جده و اولاد مطلقا و برادر و برادر - خواهر و خواهر

خروج		دخل		نصف النهار	تیر ماه - محرم			
قران	دینار	قران	دینار		ایام			
				طلوع غروب د س	۲۵ ۲۶ ۲۷	۲۸ ۲۹ ۳۰	۱ ۲ ۳	۴ ۵ ۶
				۷	۱۲	۲۲-۲۴	۱-	۱شنبه
								اول سرطان
				۷	۱۲	۲۳-۲۵	۲-	۲شنبه
				۷	۱۲	۲۴-۲۶	۳-	۳شنبه
				۷	۱۲	۲۵-۲۷	۴-	۴شنبه
				۷	۱۲	۲۶-۲۸	۵-	۵شنبه
				۷	۱۲	۲۷-۲۹	۶-	۶جمعه
				۷	۱۲	۲۸-۳۰	۷- صفر	۷شنبه
				۷	۱۲	۲۹-۳۰	۸- ۱	۸شنبه

در هر کار معتدل باش خواب و خوراک یا بازی و گردش یا کار و تحصیل زیاد مضرت است

در دعوی اربث نمیتواند نسبت بیکدیگر از مرور زمان

تیر ماه - صفر		نصف النهار	
ایام	روز	طلوع	غروب
۲شنبه	۹- ۳- ۳۰	۷	۱۱
۳شنبه	۱۰- ۴- ۱	۷	۱۱
ژوئیه			
۴شنبه	۱۱- ۵- ۲	۷	۱۱
۵شنبه	۱۲- ۶- ۳	۷	۱۱
جمعه	۱۳- ۷- ۴	۷	۱۰
شنبه	۱۴- ۸- ۵	۷	۱۰
۱شنبه	۱۵- ۹- ۶	۷	۹
۲شنبه	۱۶- ۱۰- ۷	۷	۹

قبل از شروع بکار یا بعد از فراغت از کار لازم است در هوای آزاد تنفس و گردش کنید .

استفاده نمایند- در دعوی متقابل هرگاه مدت مرور زمان

تیر ماه - صفر		نصف	
		النهار	
ایام		طلوع	
		غروب	
		د س	
۳شنبه ۱۷-۱۱-۸		۸	۷

۴شنبه ۱۸-۱۲-۹		۸	۷
---------------	--	---	---

۵شنبه ۱۹-۱۳-۱۰		۷	۷
----------------	--	---	---

جمعه ۲۰-۱۴-۱۱		۷	۷
---------------	--	---	---

۶شنبه ۲۱-۱۵-۱۲		۷	۷
----------------	--	---	---

۷شنبه ۲۲-۱۶-۱۳		۶	۷
----------------	--	---	---

۸شنبه ۲۳-۱۷-۱۴		۶	۷
----------------	--	---	---

شهادت حضرت رضا (ع) - تعطیل رسمی			
---------------------------------	--	--	--

۹شنبه ۲۴-۱۸-۱۵		۵	۷
----------------	--	---	---

همیشه قبل از غذا دستهای خود را با صابون یا اقلاب خالص بشوئید .

منقضی شده باشد تا روز اولین جلسه محاکمه در محاکمات

تیر ماه - صفر		نصف النهار	
ایام	روز	طلوع	غروب
پ	ث	د	س
۴شنبه	۲۵-۱۹-۱۶	۵	۷
۵شنبه	۲۶-۲۰-۱۷	۴	۷
اربعین-تعطیل رسمی			
۶جمعه	۲۷-۲۱-۱۸	۴	۷
۷شنبه	۲۸-۲۲-۱۹	۳	۷
۱شنبه	۲۹-۲۳-۲۰	۲	۷
۲شنبه	۳۰-۲۴-۲۱	۲	۷
۳شنبه	۳۱-۲۵-۲۲	۱	۷

غذای تابستانی، میوه و چیزهای خای سبک و سریع الهضم است .

اختصاری و تا تاریخ تقدیم اولین لایحه در محاکمات

خروج		دخول		نصف النهار	امرداد - صفر			
دینار	قران	دینار	قران		ایام			
					طلوع	غروب	د	س
				۷	۱	۲۳	۲۶	۱ - ۴ شنبه
				۷	—	۲۴	۲۷	۲ - ۵ شنبه
				۶	۵۹	۲۵	۲۸	۳ - جمعه
								شهادت حضرت امام حسن - تعطیل رسمی
				۶	۵۸	۲۶	۲۹	۴ - شنبه
								رحلت حضرت رسول (۴) - تعطیل رسمی
				۶	۵۷	۲۷	۱	۵ - ۱ شنبه
								ربیع الاول
				۶	۵۶	۲۸	۲	۶ - ۲ شنبه
				۶	۵۶	۲۹	۳	۷ - ۳ شنبه
				۶	۵۵	۳۰	۴	۸ - ۴ شنبه

از آرزوهای دور و دراز دوری کنید که جز خستگی و ملال نتیجه نمیدهد.

عادی برای اقامه دعوی متقابل مهلت داده میشود

خروج		دخل		نصف	امرداد-ربیع الاول
دینار	قران	دینار	قران	النهار	
				طلوع غروب	ایام
				د س	
				۶ ۵۴	۵شنبه ۹- ۵- ۳۱
				۶ ۵۳	جمعه ۱۰- ۶- ۱
					اوت
				۶ ۵۲	۱شنبه ۱۱- ۷- ۲
				۶ ۵۱	۱شنبه ۱۲- ۸- ۳
				۶ ۵۰	۲شنبه ۱۳- ۹- ۴
				۶ ۵۰	۳شنبه ۱۴- ۱۰- ۵
					جشن مشروطیت-تعطیل رسمی سلام خاص
				۶ ۵۰	۴شنبه ۱۵- ۱۱- ۶
				۶ ۴۹	۵شنبه ۱۶- ۱۲- ۷

هوای اطاق مسکونی خود را پیوسته عوض کنید و همیشه در هوای آزاد بخوابید

ماده چهارم- هر گاه کسی که مرور زمان بر علیه او جریان

خروج		دخل		نصف النهار	امرداد - ربيع الاول
دينار	قران	دينار	قران		
				طلوع غروب	ايام
				د س	د س
				۶ ۴۱	شنبه - ۲۵ - ۲۱ - ۱۶
				۶ ۴۰	۱ شنبه - ۲۶ - ۲۲ - ۱۷
				۶ ۳۹	۲ شنبه - ۲۷ - ۲۳ - ۱۸
				۶ ۳۸	۳ شنبه - ۲۸ - ۲۴ - ۱۹
				۶ ۳۷	۴ شنبه - ۲۹ - ۲۵ - ۲۰
				۶ ۳۶	۵ شنبه - ۳۰ - ۲۶ - ۲۱
				۶ ۳۵	جمعه - ۳۱ - ۲۷ - ۲۲

در تابستان لباس از پارچه های کتانى يا پنبه تهيه نماييد و در زمستان کورکى و پشمى

مطالبه نمايد مدت مرور زمان منقطع ميشود و براى حصول

خروج		دخل		نصف النهار	شهریور - ربیع الاول			
دینار	قران	دینار	قران		ایام	روز	ماه	سال
				طلوع غروب	۶	۳۴	۲۳ - ۲۸ - ۱	شنبه
					۶	۳۳	۲۴ - ۲۹ - ۲	۱ شنبه
					۶	۳۲	۲۵ - ۳۰ - ۳	۲ شنبه
					۶	۳۱	۲۶ - ۱ - ۴	۳ شنبه
					ربیع الثانی			
					۶	۳۰	۲۷ - ۲ - ۵	۴ شنبه
					۶	۲۹	۲۸ - ۳ - ۶	۵ شنبه
					۶	۲۸	۲۹ - ۴ - ۷	جمعه
					۶	۲۷	۳۰ - ۵ - ۸	شنبه

از خوردن تخم مرغ و گوشت زیاد مخصوصا در تابستان اجتناب کنید .

مرور زمان گذشتن مدت جدیدی لازم است اینمدت جدید

تقویم رسمی پارس

۳۹

شهر ریور - ری، الثاني		نصف النهار	
ایام	روز	ساعت	دقیقه
شنبه	۹ - ۶	۳۱ -	۶ ۲۶
۲ شنبه	۱۰ - ۷	۱ -	۶ ۲۵
سه شنبه			
۳ شنبه	۱۱ - ۸	۲ -	۶ ۲۴
۴ شنبه	۱۲ - ۹	۳ -	۶ ۲۳
۵ شنبه	۱۳ - ۱۰	۴ -	۶ ۲۲
جمعه	۱۴ - ۱۱	۵ -	۶ ۲۱
شنبه	۱۵ - ۱۲	۶ -	۶ ۲۰
۱ شنبه	۱۶ - ۱۳	۷ -	۶ ۱۹

از این پس د. اثر دولتی بعد از ظهرها مفتوح خواهد بود

غذای زمستانی روغن، گوشت، تخم مرغ، کره، حبوبات و سیب زمینی است در مورد مرور زمان ده ساله سه سال در سایر موارد یکسال.

دخـل		خـرج	
دینار	قران	دینار	قران
		نصف النهار	
		طلوع غروب	
		د س	
		۶ ۱۷	
		شهریور - ربیع الثانی	
		ایام	
		۲ شنبه ۸ - ۱۴ - ۱۷	
		۳ شنبه ۹ - ۱۵ - ۱۸	
		۴ شنبه ۱۰ - ۱۶ - ۱۹	
		۵ شنبه ۱۱ - ۱۷ - ۲۰	
		جمعه ۱۲ - ۱۸ - ۲۱	
		شنبه ۱۱ - ۱۹ - ۲۲	
		۱ شنبه ۱۰ - ۲۰ - ۲۳	
		۲ شنبه ۹ - ۲۱ - ۲۴	

بعد از هر غذا حتی المقدور مقداری میوه تناول کنید فوق العاده مفید است

علاوه بر بقیه مدت مرور زمان قبل از انقطاع خواهد بود

دخـل		خـرج	
دینار	قران	دینار	قران

غذا را بعجله نخورید باتانی و خوب بجوید باغذا مقدار کافی آب بیاشامید

مرور زمان را بیش از یکمرتبه نمی توان منقطع نمود

مهرماد - ربيع الثانى		نصف النهار	
ايام	س	د	طلوع غروب
۳شنبه	۱۰	۲۹-۲۸	۵۸ ۵
میزان			
۱شنبه	۲-۱	۲۴-۵۷	۵
جمادى الاول			
۵شنبه	۳-۲	۲۵-۵۶	۵
جمعه	۴-۳	۲۶-۵۵	۵
۵شنبه	۵-۴	۲۷-۵۴	۵
۱شنبه	۶-۵	۲۸-۵۳	۵
۲شنبه	۷-۶	۲۹-۵۱	۵
۳شنبه	۸-۷	۳۰-۵۰	۵

دخلى		خرج	
دينار	قران	دينار	قران

دندانها و دهان را همیشه نظیف نگاه دارید کثافت دهان تولید مرض میکند

ماده پنجم - در موارد ذیل انقطاع مرور زمان حاصل نمیشود

مهر ماه - جمادی الاول		نصف النهار		خرج		دخل	
ایام		طلوع غروب		دینار		قران	
۴شنبه	۹- ۸- ۱	۵	۴۹				
۵شنبه	۱۰- ۹- ۲	۵	۴۸				
جمعه	۱۱- ۱۰- ۳	۵	۴۷				
شنبه	۱۲- ۱۱- ۴	۵	۴۶				
۱شنبه	۱۳- ۱۲- ۵	۵	۴۵				
۲شنبه	۱۴- ۱۳- ۶	۵	۴۵				
وفات حضرت فاطمه - تعطیل رسمی							
۳شنبه	۱۵- ۱۴- ۷	۵	۴۲				

از هم و غم و غصه و گرفتگی و کدورت خاطر دوری کنید

۱ - در صورتیکه مدعی دعوای خود را مسترد دارد

مهر ماه - جمادی الاول		نصف النه‌ار	
ایام	۳ ۲ ۱	۱۷ ۱۶ ۱۵	طلوع غروب د س
۴ شنبه	۱۶- ۱۵- ۸	۴۱	۵
۵ شنبه	۱۷- ۱۶- ۹	۴۰	۵
جمعه	۱۸- ۱۷- ۱۰	۳۹	۵
شنبه	۱۹- ۱۸- ۱۱	۳۸	۵
۱ شنبه	۲۰- ۱۹- ۱۲	۳۷	۵
۲ شنبه	۲۱- ۲۰- ۱۳	۳۶	۵
۳ شنبه	۲۲- ۲۱- ۱۴	۳۵	۵
۴ شنبه	۲۳- ۲۲- ۱۵	۳۴	۵

همیشه بشاش و خندان باشید که حفظ سلامت در این طریق است .

۲- در صورتیکه عرض حال به محکمهٔ صلاحیت رسیدگی نداشته

مهر ماه - جمادی الاول		نصف النهار	
ایام		طلوع غروب	
د س		د س	
۵	۳۲	۵	۳۲
۱۶-۲۳-۲۴-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۱		۱۶-۲۳-۲۴-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۱	
جمعه ۵		۱۷-۲۴-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۱	
شنبه ۵		۱۸-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۱	
۱ شنبه ۵		۱۹-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۱	
۲ شنبه ۵		۲۰-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۱	
۳ شنبه ۵		۲۱-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۱	
۴ شنبه ۵		۲۲-۲۹-۳۰-۳۱-۱	
از مشروب و دخانیات اجتناب کنید که مغل صحت مزاج شما است .			

داده شده و تا سه ماه پس از ابلاغ قرار قطعی عدم صلاحیت

خروج		دخل		نصف النهار	آبان - جمادی الثانی			
قران	دینار	قران	دینار		ایام			
				طلوع غروب د س	۰۳	۱۰	۱۵	۰۵
					۲	۲	۲	۲
				۵	۲	۱۵	۲۳	۲۴
تغییر سلطنت - تعطیل رسمی								
				۵	۲	۱۶	۲۴	۲۵
				۵	۱	۱۷	۲۵	۲۶
				۵	—	۱۸	۲۶	۲۷
				۴	۵۹	۱۹	۲۷	۲۸
				۴	۵۸	۲۰	۲۸	۲۹
				۴	۵۷	۲۱	۲۹	۳۰

که در هر دقیقه شصت لیتر و هر ۲۴ ساعت ۸۶۴۰۰ لیتر هوا داخل بدن شود

داستشای آنچه که مخصوص باملاک ثبت شده در دفتر املاک است

خروج		دخل		نصف النهار	آذر - جمادی الثانی			
قران	دینار	قران	دینار		ایام			
				طلوع غروب داس	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
				۴ ۵۷	۲۲	۳۰	۱	شنبه
قوس								
				۴ ۵۶	۲۳	۱	۲	شنبه ۱
رجب								
				۴ ۵۶	۲۴	۲	۳	شنبه ۲
				۴ ۵۵	۲۵	۳	۴	شنبه ۳
				۴ ۵۵	۲۶	۴	۵	شنبه ۴
				۴ ۵۵	۲۷	۵	۶	شنبه ۵
				۴ ۵۴	۲۸	۶	۷	شنبه ۶
				۴ ۵۴	۲۹	۷	۸	شنبه ۷

از مقدار هوایی که در ۲۴ ساعت داخل بدن میشود ریه های انسان پانصد

در مورد کلیه دعاوی رعایت خواهد شد ماده هفتم - مفاد ماده

آذر ماه - رجب		نصف النها	
ایام	طلوع غروب د.س		
۱شنبه ۹- ۸- 30	۵۴ ۴		
۲شنبه ۱۰- ۹- 1		۵۳ ۴	
دسامبر			
۳شنبه ۱۱- ۱۰- 2		۵۳ ۴	
۴شنبه ۱۲- ۱۱- 3		۵۳ ۴	
۵شنبه ۱۳- ۱۲- 4		۵۲ ۴	
۶جمعه ۱۴- ۱۳- 5		۵۲ ۴	
تولد حضرت امیر [ع] سلام خاص			
۷شنبه ۱۵- ۱۴- 6		۵۲ ۴	

دخـل	خـرج
دینار قران	دینار قران

لیتر اکسیژن باع میکند. و ۴۵۰ لیتر کاربون ونیم لیتر بخار آب بیرون میدهد

لیتر اکسیژن بلع میکند. و ۴۵۰ لیتر کاربون ونیم لیتر بخار آب بیرون میدهد

۴ و ۵ ایقانون نسبت بدعاوی راجعه باموال غیر منقوله نیز

آذرماه - رجب		نصف النهار	دخّل بشار قرآن	خرج دینار قرآن
ایام	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳
شنبه ۱	۱۶-۱۵-۷	۴	۵۱	۴
۲شنبه	۱۷-۱۶-۸	۴	۵۲	۴
۳شنبه	۱۸-۱۷-۹	۴	۵۱	۴
۴شنبه	۱۹-۱۸-۱۰	۴	۵۱	۴
۵شنبه	۲۰-۱۹-۱۱	۴	۵۱	۴
جمعه	۲۱-۲۰-۱۲	۴	۵۰	۴
شنبه	۲۲-۲۱-۱۳	۴	۵۰	۴
۱شنبه	۲۳-۲۲-۱۴	۴	۵۰	۴

بیشتر به پهلوی راست بخوانید اطلاق خواب را در محل روشن قرار دهید

مجری است ولی در صورت انقطاع مدت مرور زمان جدید نیست

آذرماه .. رجب		نصف
ایام		النهـار
طلوع	غروب	دس
۴	۴۹	۱۵-۲۳-۲۴
۴	۴۹	۱۶-۲۴-۲۵
چهارشنبه - تعطیل رسمی		
۴	۴۸	۱۷-۲۵-۲۶
پنجشنبه - تعطیل رسمی		
۴	۴۸	۱۸-۲۶-۲۷
جمعه - تعطیل رسمی - سلام عام		
۴	۴۸	۱۹-۲۷-۲۸
شنبه - تعطیل رسمی		
۴	۴۸	۲۰-۲۸-۲۹
یکشنبه - تعطیل رسمی		
۴	۴۸	۲۱-۲۹-۳۰

تا مسکن است سر را برهنه و پاها را گرم و سینه را آزاد نگاهدارید

سال ستلاوه بر بقیه مدت مرور زمان قبل از انقطاع خواهد بود

دیمه - شعبان		نصف النهار	
ایام	۳ ۳ ۳	طلوع غروب د س	۳ ۳ ۳
۲شنبه	۱- ۱- ۲۲-	۴۸	۴
۳شنبه	۲- ۲- ۲۳-	۴۸	۴
۴شنبه	۳- ۳- ۲۴-	۴۸	۴
مولود حضرت امام حسین - تعطیل رسمی - سلام خاص			
۵شنبه	۴- ۴- ۲۵-	۴۸	۴
جمعه	۵- ۵- ۲۶-	۴۹	۴
۶شنبه	۶- ۶- ۲۷-	۴۹	۴
۷شنبه	۷- ۷- ۲۸-	۴۹	۴
۸شنبه	۸- ۸- ۲۹-	۴۹	۴

بلافاصله بعد از غذا نخوایید . معالجه بعد از غذا هم مفید نیست

ماده هشتم - مدت مرور زمان کلیه دعاوی مذکور در ماده

ماه مانند سیارات دیگر از خورشید کسب نور نموده و مانند آئینه بزمین منعکس می‌شاید

۱ و ۲ با استثنای دعوی مالکیت و وقفیت اموال غیر منقول

و حرکت انتقالی ماه ۲۹ روز و ۱۲ ساعت است

مرور زمان نسبت بانها حاصل شده یا کمتر از دو سال به

نصف النهار		ایام		دخـل دینار قران		خـرج دینار قران	
طلوع	غروب	د	س				
۵	۱	۲۱-	۱-	۱-	۱-		
۵	۲	۲۲-	۲-	۲-	۲-		
۵	۲	۲۳-	۳-	۳-	۳-		
۵	۳	۲۴-	۴-	۴-	۴-		
۵	۴	۲۵-	۵-	۵-	۵-		
۵	۵	۲۶-	۶-	۶-	۶-		
۵	۶	۲۷-	۷-	۷-	۷-		
۵	۷	۲۸-	۸-	۸-	۸-		

فاصله ماه بر زمین ۳۸۴۴۶۶ کیلو متر است

حصول مرور زمان مانده باشد تا دو سال در محاکم عدلیه

تقویم رسمی پارس

۵۹

بهرمن - رمضان		نصف النهار	دخّل		خرج
ایام		طلوع غروب س	دینار	قران	دینار قران
شنبه	۵-۹-۹	۸-۲۹	۵		
جمعه	۱۰-۱۰-۳۰	۸	۵		
شنبه	۱۱-۱۱-۳۱	۹	۵		
۱شنبه	۱۲-۱۲-۱	۱۰	۵		
فوریه					
۲شنبه	۱۳-۱۳-۲	۱۱	۵		
۳شنبه	۱۴-۱۴-۳	۱۲	۵		
۴شنبه	۱۵-۱۵-۴	۱۳	۵		

ايربخارات متصاعده زمين است كه بر اثر جريان هوا در آسمان مشاهده ميشود

پذيرفته خواهد شد مشروط بر اينكه در تاريخ اجراى اين

نصف النهادر		بهمین - رمضان	
ایام طلوع غروب د س		ایام ۳۰ ۲۹ ۲۸ ۲۷ ۲۶ ۲۵ ۲۴ ۲۳ ۲۲ ۲۱ ۲۰ ۱۹ ۱۸ ۱۷ ۱۶ ۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱	
۵	۱۴	۵	۱۴
۵	۱۵	۵	۱۵
۵	۱۶	۵	۱۶
۵	۱۷	۵	۱۷
۵	۱۸	۵	۱۸
۵	۱۹	۵	۱۹
۵	۲۰	۵	۲۰
۵	۲۱	۵	۲۱
۵	۲۲	۵	۲۲
۵	۲۳	۵	۲۳
۵	۲۴	۵	۲۴
۵	۲۵	۵	۲۵
۵	۲۶	۵	۲۶
۵	۲۷	۵	۲۷
۵	۲۸	۵	۲۸
۵	۲۹	۵	۲۹
۵	۳۰	۵	۳۰

عزاداری - تعطیل رسمی

قطعات کوچک ابر که مانند پر حیوان در هوا پراکنده است

قانون از تاریخ منشاء و توایذ دعوی یا آخرین تعقیب

بهرمن - رمضان		نصف النهار	خروج	دخول
ایام		طالع غروب دیس	دینار قرآن	دینار قرآن
چهارشنبه - ۲۴ - ۲۴ - ۱۳		۵ ۲۲		
پنجشنبه - ۲۵ - ۲۵ - ۱۴		۵ ۲۳		
شنبه - ۲۶ - ۲۶ - ۱۵		۵ ۲۴		
یکشنبه - ۲۷ - ۲۷ - ۱۶		۵ ۲۵		
دوشنبه - ۲۸ - ۲۸ - ۱۷		۵ ۲۶		
سه شنبه - ۲۹ - ۲۹ - ۱۸		۵ ۲۷		
چهارشنبه - ۳۰ - ۳۰ - ۱۹		۵ ۲۸		
پنجشنبه - ۱ - ۱ - ۲۰		۵ ۲۹		
شنبه - ۲ - ۲ - ۲۱		۵ ۳۰		
یکشنبه - ۳ - ۳ - ۲۲		۵ ۳۱		
دوشنبه - ۴ - ۴ - ۲۳		۵ ۳۲		
سه شنبه - ۵ - ۵ - ۲۴		۵ ۳۳		
چهارشنبه - ۶ - ۶ - ۲۵		۵ ۳۴		
پنجشنبه - ۷ - ۷ - ۲۶		۵ ۳۵		
شنبه - ۸ - ۸ - ۲۷		۵ ۳۶		
یکشنبه - ۹ - ۹ - ۲۸		۵ ۳۷		
دوشنبه - ۱۰ - ۱۰ - ۲۹		۵ ۳۸		
سه شنبه - ۱۱ - ۱۱ - ۳۰		۵ ۳۹		
چهارشنبه - ۱۲ - ۱۲ - ۳۱		۵ ۴۰		
پنجشنبه - ۱۳ - ۱۳ - ۱		۵ ۴۱		
شنبه - ۱۴ - ۱۴ - ۲		۵ ۴۲		
یکشنبه - ۱۵ - ۱۵ - ۳		۵ ۴۳		
دوشنبه - ۱۶ - ۱۶ - ۴		۵ ۴۴		
سه شنبه - ۱۷ - ۱۷ - ۵		۵ ۴۵		
چهارشنبه - ۱۸ - ۱۸ - ۶		۵ ۴۶		
پنجشنبه - ۱۹ - ۱۹ - ۷		۵ ۴۷		
شنبه - ۲۰ - ۲۰ - ۸		۵ ۴۸		
یکشنبه - ۲۱ - ۲۱ - ۹		۵ ۴۹		
دوشنبه - ۲۲ - ۲۲ - ۱۰		۵ ۵۰		
سه شنبه - ۲۳ - ۲۳ - ۱۱		۵ ۵۱		
چهارشنبه - ۲۴ - ۲۴ - ۱۲		۵ ۵۲		
پنجشنبه - ۲۵ - ۲۵ - ۱۳		۵ ۵۳		
شنبه - ۲۶ - ۲۶ - ۱۴		۵ ۵۴		
یکشنبه - ۲۷ - ۲۷ - ۱۵		۵ ۵۵		
دوشنبه - ۲۸ - ۲۸ - ۱۶		۵ ۵۶		
سه شنبه - ۲۹ - ۲۹ - ۱۷		۵ ۵۷		
چهارشنبه - ۳۰ - ۳۰ - ۱۸		۵ ۵۸		
پنجشنبه - ۱ - ۱ - ۱۹		۵ ۵۹		
شنبه - ۲ - ۲ - ۲۰		۵ ۶۰		
یکشنبه - ۳ - ۳ - ۲۱		۵ ۶۱		
دوشنبه - ۴ - ۴ - ۲۲		۵ ۶۲		
سه شنبه - ۵ - ۵ - ۲۳		۵ ۶۳		
چهارشنبه - ۶ - ۶ - ۲۴		۵ ۶۴		
پنجشنبه - ۷ - ۷ - ۲۵		۵ ۶۵		
شنبه - ۸ - ۸ - ۲۶		۵ ۶۶		
یکشنبه - ۹ - ۹ - ۲۷		۵ ۶۷		
دوشنبه - ۱۰ - ۱۰ - ۲۸		۵ ۶۸		
سه شنبه - ۱۱ - ۱۱ - ۲۹		۵ ۶۹		
چهارشنبه - ۱۲ - ۱۲ - ۳۰		۵ ۷۰		
پنجشنبه - ۱۳ - ۱۳ - ۱		۵ ۷۱		
شنبه - ۱۴ - ۱۴ - ۲		۵ ۷۲		
یکشنبه - ۱۵ - ۱۵ - ۳		۵ ۷۳		
دوشنبه - ۱۶ - ۱۶ - ۴		۵ ۷۴		
سه شنبه - ۱۷ - ۱۷ - ۵		۵ ۷۵		
چهارشنبه - ۱۸ - ۱۸ - ۶		۵ ۷۶		
پنجشنبه - ۱۹ - ۱۹ - ۷		۵ ۷۷		
شنبه - ۲۰ - ۲۰ - ۸		۵ ۷۸		
یکشنبه - ۲۱ - ۲۱ - ۹		۵ ۷۹		
دوشنبه - ۲۲ - ۲۲ - ۱۰		۵ ۸۰		
سه شنبه - ۲۳ - ۲۳ - ۱۱		۵ ۸۱		
چهارشنبه - ۲۴ - ۲۴ - ۱۲		۵ ۸۲		
پنجشنبه - ۲۵ - ۲۵ - ۱۳		۵ ۸۳		
شنبه - ۲۶ - ۲۶ - ۱۴		۵ ۸۴		
یکشنبه - ۲۷ - ۲۷ - ۱۵		۵ ۸۵		
دوشنبه - ۲۸ - ۲۸ - ۱۶		۵ ۸۶		
سه شنبه - ۲۹ - ۲۹ - ۱۷		۵ ۸۷		
چهارشنبه - ۳۰ - ۳۰ - ۱۸		۵ ۸۸		
پنجشنبه - ۱ - ۱ - ۱۹		۵ ۸۹		
شنبه - ۲ - ۲ - ۲۰		۵ ۹۰		
یکشنبه - ۳ - ۳ - ۲۱		۵ ۹۱		
دوشنبه - ۴ - ۴ - ۲۲		۵ ۹۲		
سه شنبه - ۵ - ۵ - ۲۳		۵ ۹۳		
چهارشنبه - ۶ - ۶ - ۲۴		۵ ۹۴		
پنجشنبه - ۷ - ۷ - ۲۵		۵ ۹۵		
شنبه - ۸ - ۸ - ۲۶		۵ ۹۶		
یکشنبه - ۹ - ۹ - ۲۷		۵ ۹۷		
دوشنبه - ۱۰ - ۱۰ - ۲۸		۵ ۹۸		
سه شنبه - ۱۱ - ۱۱ - ۲۹		۵ ۹۹		
چهارشنبه - ۱۲ - ۱۲ - ۳۰		۵ ۱۰۰		

در ارتفاع ۸ هزار متری علامت انقلاب هوا است

بیش از سی سال نگذاشته باشد

اسفند - شوال		نصف النهار				
ایام	تقویم	طلوع غروب د س	دخل		خرج	
			دینار	قران	دینار	قران
شنبه ۹ - ۱۰ - ۲۸	۳۸	۵				
۱ شنبه ۱۰ - ۱۱ - ۱	۴۰	۵				
مارس						
۲ شنبه ۱۱ - ۱۲ - ۲	۴۱	۵				
۳ شنبه ۱۲ - ۱۳ - ۳	۴۲	۵				
۴ شنبه ۱۳ - ۱۴ - ۴	۴۳	۵				
۵ شنبه ۱۴ - ۱۵ - ۵	۴۴	۵				
۶ شنبه ۱۵ - ۱۶ - ۶	۴۵	۵				
شنبه ۱۶ - ۱۷ - ۷	۴۶	۵				

باد مازنی ساعتی از ۲ تا ۱۱ و باد قوی ۴۰ تا ۶۰ کیلو متر سرعت دارد

تجارت و قوائین دیگر را جمع بمروور زمان نخواهد بود - ماده دهم

دخول	خرج
دينارا قران	دينارا قران

نصف النهار	اسفند - شوال
طلوع غروب	ایام
د س	د س
۵ ۵۵	شنبه - ۲۵-۲۶-۱۶

شنبه - ۲۶-۲۷-۱۷	۵
-----------------	---

شنبه - ۲۷-۲۸-۱۸	۵
-----------------	---

شنبه - ۲۸-۲۹-۱۹	۵
-----------------	---

جمعه - ۲۹-۳۰-۲۰	۵
-----------------	---

شنبه - ۳۰-۱-۲۱	۶
----------------	---

ذی قعدة

نوروز آمد، حاصل سعی و عمل یکساله خود را بردارید و دخل و خرج زندگی را تطبیق کنید همیشه همه چیز را در حال تعادل نگاه دارید و از روی چگونگی و گذارش گذشته پروگرام مختصر و مفیدی برای آینده بنویسید تا هیچگاه در مبارزه زندگی مغلوب نشوید

ابر خاکی رنگ در هوا نزدیک زمین غالباً علامت انقلاب و نزول برف است

۶۶ مخصوص جمع و خرج یکساله ۱۳۰۹

ماه ها	یاد داشت	عایدات		مخارج	
		د	قراق	د	قران
فروردین					
اردیبهشت					
خرداد					
تیر ماه					
امرداد					
شهریور					
جمع کل					

مخصوص جمع و خرج یکساله ۱۳۰۹ ۶۷

ماه ها		یاد داشت		عایدات		مخرج	
				د	قران	د	قران
مهر ماه							
آبان ماه							
آذر ماه							
دی ماه							
بهمن ماه							
اسفند							
جمع کل							

۶۸ گذارش یکساله شخصی و کارهای انجام شده

[illegible]

شرح وقایع

o

روز

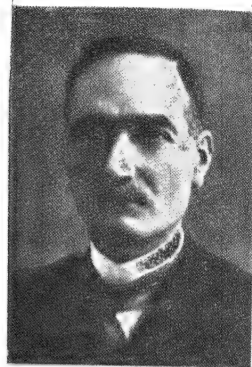

جدول ذیل معلوم میکند موقعیکه طهران (ساعت ۱۲) ظهر باشد
شهرهای ایران و سایر ممالک دنیا در چه ساعتی هستند برای
سهولت ساعت ۱۲ ظهر گرفته شده و ساعت ۲۴ نصف شب

خط نصف النهار		وقت		پایتختهای ممالک و شهرهای معظمه	خط نصف النهار		وقت		پایتختهای ممالک و شهرهای معظمه
۴	۳	۲	۱		۴	۳	۲	۱	
۱۰۴	۳۰	۱۵	۲۱	سیریه روس	۵۱	۲۰	۱۲	—	ایران
۵۰	۱۰	۱۱	۵۳	ایرکوتسک	۵۱	۲۰	۱۲	—	طهران
۶۴	۴۲	۱۲	۵۱	قفقازیه بادکوبه	۵۹	۵۰	۱۲	۳۴	مشهد
۳۵	۵۸	۱۰	۵۶	ترکستان بخارا	۵۴	۳۲	۱۲	۱۲	استرآباد
۲	۴۰	۸	۴۳	شامات بیروت	۵۳	۵	۱۲	۷	ساری
		۸	۳۲	فرانسه پاریس	۴۹	۳۵	۱۱	۵۳	رشت
۱۳	۵۶	۹	۲۸	انگلیس لندن	۴۶	۲۵	۱۱	۴۰	تبریز
۱۳		۹	۲۵	آلمان برلن	۵۱	۵۰	۱۲	۲	اصفهان
۴	۲۹	۸	۵۱	ایتالی رم	۵۲	۴۰	۱۲	۵	شیراز
۸	۸	۹	۰۵	بلژیک بروکسل	۵۶	۳۰	۱۲	۲۰	کرمان
۲	۲۳	۸	۵۰	سوئیس برن	۴۰	۰	۱۱	۵۰	شوشتر
۱۸		۹	۴۵	هلند لاهه	۴۶	۴۰	۱۱	۴۱	کرمانشاه
۱۱	۳۴	۹	۱۹	سوئد استکهلم					بوشهر
۳	۵۵	۸	۴۸	نروژ اسلر	۳۳	۱۸	۱۰	۴۶	ترکیه انقره
۹	۲۳	۹	۱۰	اسپانی مادرید	۳۵		۱۱	۳۳	عراق بغداد
۱۶	۴۴	۹	۴۰	پرتغال لیسبون	۳۰	۵۰	۱۱	۱۶	عربستان مکه
۳۸	۸	۱۱	۰۶	اطریش وین	۶۹	۳۴	۱۳	۱۰	افغانستان کابل
۲۴	۴	۱۰	۰۹	روسیه مسکو					هندوستان
				یونان آتن	۸۹	۱۴	۱۴	۳۰	کلاکت
۷۴	۱۰	۲	۴۵	امریکای شمالی نیویورک	۶۷	۳۰	۱۳	۳	کراچی
—	۷۹	۲	۱۵	مرکزی پاناما	۷۳	۱۸	۱۳	۲۶	بمبئی
۴۴	۱۶	۵	۴۹	جنوبی برزیل	۱۰۶	۴۵	۱۶	۳۰	چین - پکن
۴۲		۱۰	۴۱	دافریقا - مصر	۱۰۴	۲۰	۱۷	۵۴	ژاپون توکیو
۲	۱۶	۸	۲۲	سودان					

آقای دکتر رفیع خان امین
دیپلمه ژنورسیت لوزان
از اطباء عالم و وطن دوست

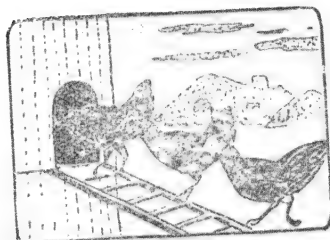
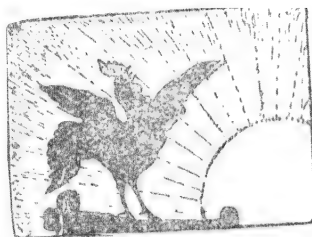
آقای دکتر محمد حسین خان لقمان ادهم
«لقمان الدوله» که ما بنام يك دکتر عالم، عقیف،
نوع دوست بنفع جامعه، موظف به رفی ایشان بودیم

برای نجات اطفال نوزاد

قسمت طبیی - ایران مملکت بهناوری است که قسمتهای قابل سکناى آن ممکن است چندین برابر جمعیت کنونی سکنه داشته باشد ولی می بینیم جمعیت مملکت ما نسبتاً کم و نه تنها زیاد نمیشود بلکه بیم تقلیل میرود. ازدواج در مملکت ما خیلی رایج و ایرانی کلیتاً عائله دوست است اما عائله های کثیرالاولاد در ایران انگشت شمار میباشند. نه اینکه این عائله ها اولاد نداشته و یا نمیخواهند داشته باشند بلکه اغلب مادرهای ایرانی ده یا بیشتر طفل آورده اند لکن بدبختانه قسمت اعظم نتیجه زحمات خود را بغاله سپرده و برای خودشان فقط يك یا دو و بعضاً چهار یا پنج اولاد

- ۸۰۸ - در کار و تجارت شما گشایش و منافع نهانی است که بزودی آشکار میشود
- ۸۰۹ - در اطراف شما کینه جوهای متعددی هستند که باید مراقب آنها باشید
- ۸۱۰ - زندگی شما يك وضعیت مغشوش - پر حرف - و خیلی متوسط است
- ۸۱۱ - تصور نمیکنم که طرز زندگی فردی برای شما فائده داشته باشد
- ۸۱۲ - شخص کارکن و فعالی نیستی بعدها حق نداری از دنیا گله مند باشی
- ۸۱۳ - در موقع ضرورت تصمیم جدی در کار بگیر پشیمان نخواهی شد

قانون مجازات اشخاصی که برای بردن مال غیر تبانی مینمایند

در سفیده صبح یا اولین تابش خورشید
و بانگ خروس باید از خواب بیدار شد

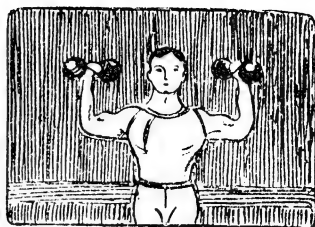
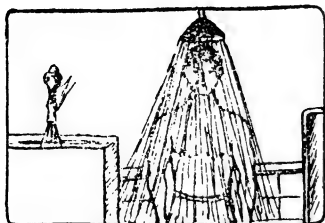
عمر طبیعی انسان را مانند مرغ بلانه
میبرد و امر بخواب میدهد

پیش باقی نمانده است. قریباً با احصائیه های صحیح معلوم خواهد شد هر سال چند هزار طفل ایرانی تلف میشوند ولی میتوان مدعی شد که متجاوز از دوثلث اطفال در سال اول زندگانی با خالک هم آغوش میشوند و از يك ثلث باقی مانده هم تقریباً يك نصف در مراحل اولیه تا شش هفت سالگی میگذرند. بادتت ملاحظه خواهد شد که از صد طفل نوزاد فقط ده یا ۱۵ نفر برای مملکت باقی میماند در صورتیکه از طرف دیگر هم سالی هزارها افراد کبیر از علل مختلفه بدرود زندگی میگویند. شك نیست که این وضعیت برای آتیۀ ما و مملکت از هر حیث و خیم است و یگانه راه علاج حفظ اطفال نوزاد است از خطر مرگ

از روز تولد تا سن شش هفت سالگی خطرات بسیاری حیات اطفال را تهدید میکند و اندک غفلتی در مواظبت و حفظ الصحه خوردسالان موجب اتلاف آنها میشود. ولی در هیچیک از مراحل زندگانی خطر مرگ برای انسان بیشتر از سال اول تولد نمیباشد. عده اطفالیکه قبل از

- ۸۱۴ - بامید (انشاءاله) دلغوش مباح را خود را برو وجدی باش
- ۸۱۵ - چقدر میل مسافرت داری - نترس آنقدر سفر نمائی که خسته شوی
- ۸۱۶ - بچندین کار یکمرتبه اقدام نکن بلکه به یکی بعد از ختم دیگری
- ۸۱۷ - مخصوصاً عمر طویل و طبیعی داری چرا آنقدر از مرگ زودرس میترسی
- ۸۱۸ - کاریرا که میخواهی اقدام نمائی بتمام دنیا بوق نزن
- ۸۱۹ - من يك خوشحالی زیادیرا بزودی جهة شما میبینم صبر کنید

مصوب ۳ مرداد ماه ۱۳۰۷ - ماده ۱ - هرگاه اشخاصی بایکدیگر

سپس با چند دقیقه ورزش عضلات
را برای مبارزه حیاتی معکم کنید
بلافاصله زیر دوش آب سرد بدن را
تازه و روح را قوت دهید

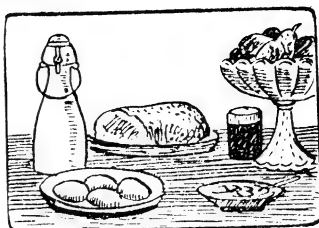
یکسالگی فوت میشوند قابل تصور نیست لکن چون کثرت وقوع يك حادثه ایجاد عادت در میان اهالی میکند بدین جهت مردم متاثر نمیشوند ولی مملکت هر سال و بلکه هر روز بیشتر در معرض تهدید قتل نفوس واقع می شود.

این وضعیت خطر ناک اطفال تنها بمملکت ما اختصاص نداشته در تمام ممالك دنیا حتی در متمدن ترین آنها فرانسه، آلمان، سوئیس، انگلستان اطریش و ممالك متحده امریکا نیز اطفال نوزاد همه ساله صدها هزار تلف میشوند. تفاوت ما و دیگران آنستکه آنها درد را پیدا کرده در صدد علاج برآمده و تشایخ خوبی هم برده اند بعکس ما باین قسمت تاکنون خیلی کم توجه نموده ایم

عللیکه موجب تلف شدن اطفال نوزاد است در تمام عالم یکی است در ردیف اول اختلالات جهاز هاضمه طفل بعد از آن امراض دیگر از قبیل سفلیس، ضعف بنیه، سل، ذات الریه و غیره - سفلیس و ضعف بنیه طفل

- ۸۲۰ - خبر حزن آوری اگر شنیدی صبور باش
- ۸۲۱ - خیلی بچه دوست دارید و میخواهید داشته باشید نترسید خواهند آمد
- ۸۲۲ - اطفال و کترها اغلب ممکن است اشتباه کنند از تشخیص آنها نترسید
- ۸۲۳ - چند فقره پیش آمد بد برای شما خواهد شد ولی زود رفع میشود
- ۸۲۴ - تا ممکن است تحصیل نما بطور قطع فائده آنها خواهی برد
- ۸۲۵ - کینه جوئی صفت خوبی نیست - فراموش کنید این خصلت را

تجانی کرده و برای بردن مالی که متعلق به غیر است بر

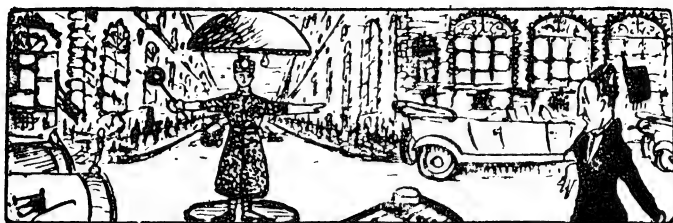

برای خوراك مفيد و مقوى صبح نان
و كره و شير و تخم مرغ لازم است
قبل از ساعت ادارى حركت كنيد تا
از بيم جريمه باشتاب و مضطربانه نرويد

مربوط بوالدين او است بنا بر اين بايد قبل از تولد طفل آنرا چاره
كرد، پدر و مادر مبتلا به سفاليس قبل از فكر اولاد بايد بفكر خود
بوده و بطور صحيح خود را معالجه كنند و الا يا طفل بعالت جنين
در شش هفت ماهگى سقط ميشود و ياكى بعد از تولد فوت ميكند.
همچنين اگر پدر و مادر الكولى افيوئى يا ساول بوده باشند اطفالشان
ضعيف البنيه بدنيا آمده و غالبا هم كمى بعد از تولد تلف ميشوند.
پس اين قسم خطر يهم كه حيات طفلرا تهديد ميكند ناشى از والدين
است و بايد قبل از تولد طفل مرتفع گردد. مرض سل در مدت حامله گى
غالبا از شدت خود كاسته و ساكت ميمانند ولى بعد از وضع حمل مجدداً
شدت كرده و خيلى زود مادر را از حيات محروم ميكند و چون بواسطه
سرفه كردن ميليوئها ميكروب سل از سينه مادر خارج و موجب سرايت
مرض بطفل ميشود لهذا بايد هر چه زودتر طفلرا از مادر مساولش جدا كرده
در اين صورت طفل بطور يقين از خطر سرايت مصون و از مرگ نجات

- ۸۲۶ - ميخواهيد خوشحال باشيد بعمداله نعمت وافر داريد از چه گله ميكنيد
- ۸۲۷ - چندين مواقع خوب را كه وسيله تهيه ثروت بود از دست داده ايد
- ۸۲۸ - با اعتماد كامل بنفس خود اقدامات را تعقيب كن - موفق ميشوى
- ۸۲۹ - براى موفقيت كامل در عمل لازم است اطراف كار را خوب ملاحظه كنيد
- ۸۳۰ - نفوس بد در كار وزن و بكارت مشغول باش
- ۸۳۱ - از بعضى اشخاص اطرافيت پرهيز نما كه صدمات ميزنند

همديگر اقامه دعوى نمايند اين اقدام آنها جزء تشبث بوسائل متقلبانه

فقط از پیاده روی عبور کنید تا بخطر دچار نشوید که قلب از جای خود حرکت میکند

یافته است. امراض دیگر از قبیل ذات‌الریه باد سرخ و غیره که بعد از تولد عارض طفل میشود قابل اجتناب است اگر خانواده‌ها بحفظ اولاد خود مقید و بطیب خودشان نیز علاقمند بوده و طبیب هم بنوبه خود دارای علاقه وجدانی و حس وظیفه شناسی باشد ممکن است اساساً طفل از این قبیل کسالت‌های عارضی محفوظ بماند.

بزرگترین خطری که باعث تلف شدن اطفال نوزاد است خبط‌هایی است که در اصول تغذیه آنها رخ میدهد. تغذیه اطفال نوزاد فوق العاده مهم است و هر خبطیکه در آن خصوص بعمل آید برای طفل ایجاب خطر مرگ‌مینماید در سال اول زندگانی غذائیکه طبیعت برای طفل تهیه نموده عبارت از شیر مادر است. از روز تولد تا یکسالگی شیر مادر باید تنها غذای طفل بوده باشد. غذاهای دیگر بزودی جهاز هاضمه طفل را مختل و باعث اسهال خونی میشود. اسهال تولید ضعف بنیه نموده و ضعف بنیه هم بسوی مرگ میکشاند. مادرهای متمول بملاحظات غایب خود بیثانه از شیر دادن امتناع نموده و طفلشان را بدایه میسپارند. اغلب دایها بواسطه نداشتن شیر بقدر

۸۳۲ - تحسین و تهنیتهائی که بنما میشود بنظر صوری قبول ننماید

۸۳۳ - ثروت ندرتاً از غیب میرسد همیشه منتظر وصول گنج مباش

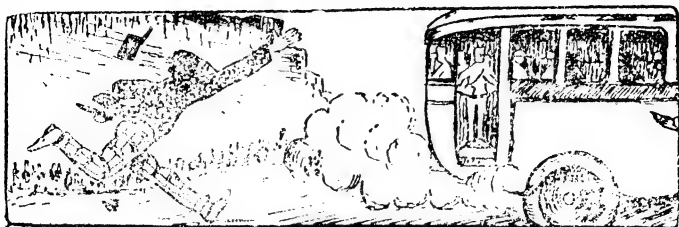
۸۳۴ - از این مرتبه گول خوردن تجربه بیاموز برای آتیه

۸۳۵ - سعی کن در تهیه آسایش خاطر که تحصیل آن چندان آسان نیست

۸۳۶ - میلداری معروف خاص و عام بشوی ولی طریق وصال سعادتت نیست

۸۳۷ - آرزوی خوشبختی را داری صبر کن میرسد

برای بردن مال دیگری که بموجب ماده ۲۳۸ قانون مجازات

اگر با توبوس اقتصاد نرسیدید قلب را بجای موتور بکار نبرید لحظه نامل کنید دستگاه دیگرش شما میرسد-مسافر ایستاده هم نمی پذیرند

کفایت و یا بملاحظات دیگری مخفیانه از غذاهای معمولی بطفل خورانده ویرا مبتلای اسهال میکنند. دیر یا زود طفل تلف میشود. از طرف دیگر طفل شخصی دایه هم که بدیگری سپرده شده بود در نتیجه بی مبالائی وعدم علاقه پرستار اسهالی شده فوت کرده است. در طبقات بی بضاعت اهالی وضعیت اطفال از این هم فجیعتر است و از چهار طفل سه نفرشان قبل از یکسالگی از اسهال تلف میشوند

و قتیکه مادر قادر بشیردادن نیست ودایه هم اجیر نمیکند متوسل بشیر گاو میشود. البته بعد از شیر مادر شیر گاو مناسبترین غذای اطفال است اما در شهرها غالبا شیر گاو بد و فاسد بوده و چندین قسم میکروب داخل آن شده است بدین جهت خیلی زود طفلرا مبتلای سوء هضم واسهال کرده باعث تلف شدن او میباشد.

برای بهبودی این اوضاع خطر ناک باید چاره اندیشید
اشکال بزرگی که در اتخاذ اصول صحیحی برای تغذیه اطفال نوزاد همیشه و در همه جای دنیا وجود دارد از يك طرف جهالت عمومی محیط

- ۸۳۸ - میلداری متأهل شوی صبر کن عوض یکی دوتا خواهد بود
- ۸۳۹ - شما باید یکشاهی یکشاهی جمع کنی تا به آسایش برسی لذا صبر لازم است
- ۸۴۰ - اگر مایل احترام هستی باید خودت احترام کردن را بیاموزی
- ۸۴۱ - نروت خود بخود بمنزل شما میاید - دغدغه نداشته باش
- ۸۴۲ - حق داری که خودت را زرنگ قلمداد میکنی - بد صفتی نیستی
- ۸۴۳ - يك همسر بی همتا !! بلی در گفتن خوبست ولی در عمل خیر

عمومی پیش بینی شده است محسوب و بمجازات مندرجه در ماده

در کار خانه یا امور دیگر با
با صرف غذای دلچسب و مقوی چند
دقیقه تمدد اعصاب و استراحت کنید
خاطر خرم و قوت بازو حاضر شوید

و از طرف دیگر فقر و پریشانی قسمت اعظم اهالی است بنابراین برای نجات هزارها اطفال معصوم باید با این دو عامل مهم - جهالت و فقر - مبارزه نمود. جهالت و فقر اهریمنان قوی پیکری هستند که برای بر انداختن آنها تنها عام و حذاقت طیب کافی نبوده بلکه همت و مردانگی و اشتراک مساعی عموم طبقات جامعه لازم است تا نور بجای ظلمت و رفاه بجای فقر بر قرار شود.

اولین اقدام عبارت از این است که مادرهای سالم لااقل تا یکسال بعد از وضع حمل خود با اطفالشان شیر داده و غیر از شیر پستان خود غذای دیگری بانها نغوراندند. این یک قدم بسیار بزرگی است در راه نجات نوزادها و احصائیه هائیکه در ممالک خارجه تنظیم شده مدلل میکند که تلفات اطفالیکه با شیر مادر تغذیه میشوند دو ثلث کمتر از آنهایی است که بدایه سپرده شدند.

اقدام دیگر عبارت است از تفتیش فنی شیرهاییکه با اسم شیر گاو

۸۴۴ - تصور نمیکنم که در کار چندان خوش شانس نباشی

۸۴۵ - چنانچه با احتیاط اقدام نمائید قطعاً موفق میشوید

۸۴۶ - مراقب مزاج خود باشید والا در آتیه صدمه خواهید خورد

۸۴۷ - به پیری میرسید با عاقبت بغیری یا غیر آن - چه عرض کنم !!

۸۴۸ - در تمام عمر باید کار کنید و جز این راه دیگری ندارید

۸۴۹ - خیلی ترسو هستید و خسارت از این صفت خواهید برد

مزبور محکوم خواهند شد - ماده دوم - اشخاصیکه بعنوان شخص

بعد از خدمت عصر با یقه و لباس راحت
در هوای آزاد و تنها گردش کنید
محل سکونت را در نقاط بیلاقی
و خوش آب و هوا قرار دهید

بفروش میزند و غالباً بد و فاسد شده و بمحض دادن بطفل تولید سوء عاضه
و ایهال مینماید .

مهمترین اقدام ایجاد موسسه‌ها و تشکیلات مخصوصی است برای
حمایت و حفظ حیات اطفال نوزاد . در ممالک خارجه این قبیل تأسیسات
صدها و هزارها (فقط نه هزار در فرانسه وجود دارد) باسامی مختلفه و لی
با یک مقصود و یک مرام موجود و هر روز هم ایجاد میشوند و در اغلب
ممالک در سایه همین مؤسسات تلفات اطفال سال بسال کمتر می شود .
مقصود اصلی این مؤسسه‌ها از یک طرف مبارزه با جهالت اهالی و از
طرف دیگر معاونت بطبقات بی بضاعت و پریشان است تاسیس معاینه خانه‌های
عمومی و مجانی برای اطفال نوزاد ، تاسیس دارالرضاعه‌ها در تمام نقاط
ممالک برای تغذیه اطفال نوزاد خانواده‌های بی بضاعت و تقسیم شیر به
اطفال فقیر ، ترتیب مجالس کنفرانس و تبلیغات صحی برای آشنا ساختن
غنی و فقیر با اهمیت حفظ الصحه و طرز تغذیه و نگاهداری اطفال نوزاد

۸۵۰ - کج خلقی مباش . اگر حلیم نشوی صدمه جانی خواهی خورد

۸۵۱ - تقویت بدنی شما منوط ب ورزش است غفلت نکنید

۸۵۲ - تا این اندازه بفکر آتیه مباش - اگر فکرش را نکنی بهتر میشود

۸۵۳ - از سر نوشت فعلیت بهره مند باش سلطان خیالی مکن

۸۵۴ - از هیچکس و هیچ چیز نترس اشخاص قانونی وجدان کش نیستند

۸۵۵ - اول فکر خود باش - و باز در عین خدمت بدیگران فکر خود باش

ثالث در دعوائی وارد شده یا بعنوان شخص ثالث بر حکمی

زمستان بالاس نازك نباشيد والا
ذكام تب وسينه درد خواهيد داشت

در زمستان سرما نراكت بر نميدارد
بالا بوش گرم و پيچيده ميخواهد

بالاخره وضع قانونيكه مانند قوانين نظام وظيفه و آبله كوبي اجباري و
نعميم معارف معاينه اطفال نوزاد را عمومي و هجاني نمايد اينها از مؤثر
ترين اقداماتي هستند كه براي نجات اطفال نوزاد ميتوان بعمل آورد .
در بعضي ممالك (از انجمله ممالك متحده امريكا) در تمام شهرها اداره
مخصوصي براي حفظ الصحه اطفال موجود است كه براي حفظ حيات آنها
همه گونه تدابير انديشيده و بموقع عمل ميگذارند . اين قبيل ادارات خيلي
لازم و سزاوار تقليد ميباشند .

در تمام اقداماتي كه ذكر شد البته مقامات رسمي پيشقدم و راهنما
خواهند بود چه در همه جاى دنيا دولتها مسئول صحت جامعه بوده و براي
تامين آن سرمشق و هادي هستند ولى مجاهداتي كه براي نجات اطفال
نوزاد لازم است كار بسيار خطير و معظمي است و از نقطه نظر مالي
فوق العاده سنگين است بدین ملاحظه اقدامات رسمي به تنهائي براي
رسیدن به مقصود مكفي نخواهد بود عموم طبقات اهالي را لازم است

- ۸۵۶ - متاهل ميشوى آنها با آداب رسوم با نراكت و آبرو مند .
- ۸۵۷ - اسرار باطنى و اقدامات شخصيت را بدون ملاحظه نقل مكن
- ۸۸ - از بدبختى و بد بيارى خسته نشو - موقعيت خوب خواهد رسيد
- ۸۹ - مقصود انجام ميگيرد شايد كاملا مطابق آرزويت نباشد
- ۸۶۰ - شغل ادارى براي شما بهتر از كار متفرقه و نمايندگى است
- ۸۶۱ - تصور ميكنم راه كجى ميروى تمنى دارم اطراف كار را نگاه كن

اعتراض کرده يا بر محكوم بحكمى مستقيما اقامه دعوى نمايند

بقه و لباس تنگ روح را خفه میکند در اجتماعات رعایت زندگی لازم است

با تقدیم اعانه ها و تخصیص و جوهات بریه برای نجات اطفال خود و معاونت های علمی و فکری و با هر گونه بذل همت و فدا کاری با مقامات رسمی مساعدت کنند بطوریکه مثلاً در مقابل يك دار الرضاعه رسمی دولتی یا بلدی چندین دار الرضاعه های مای تاسیس شود و وقتی که مقامات رسمی از هزار طفل مجاناً پرستاری میکنند خود اهالی ده هزارها اطفال را نگهداری نموده از خطر مرگ نجاتشان دهند و در واقع اشتراك مساعی لازم است با اقدامات مقتضیه مؤثر تايكبار دیگر گوشزد عالمان بشود که ایران باستانی وطن محبوب ما و سرزمین تمدنهای قدیم امروز درسایه مجاهدات و همم عالیۀ فرزندان خود بکاروان تمدن ملحق میشود

*
* *

با نهایت شعف و کمال مسرت لازم میدانیم متذکر شویم که خوشبختانه برای عموم بعضی از اقدامات مذکوره در فوق از قبیل دار الرضاعه و نگهداری اطفال رضیعۀ بلا صاحب و تقسیم شیر در تهران شروع و در

۸۶۲ - درینموقع لازم است با عداالت رفتار کنی که بهترین وسیله حصول نتیجه است

۸۶۳ - دلسردی برای چیست! وضعیت غریبی داری تغییر بده

۸۶۴ - شما در انجام کار خود حیرانید - و حال آنکه کار دشواری نیست

۸۶۵ - تا اینقدر حساس بودن فائده ندارد - میانه روی اتخاذ نمائید

۸۶۶ - نیتت بر آورده است اما در جای دیگر نه با مقصود شخصیت

۸۶۷ - تظاهر غیر طبیعی بشما نمایارد - سعی کنید که کار و عمل مصنوعی نشود

و این اقدامات آنها ناشی از تبانی با یکی از اصحاب دعوی برای

گر سنه سیگار نکشید و دود را عموما
بلع نکنید که بسیار مضر است

بدون احساس گرسنگی و بیموقع
غذا نخورید مهلك است

سایهٔ جدیت های نوعخواهانۀ رئیس فعال بلدیۀ آقای سرتیب بوذرجمهر وزیر فوائد عامه این موسسه ها ایجاد و مرتباً مشغول خدمت گذاری میباشند. امیداست سایر ایالات نیز تاسی کرده و با همت خود اهالی این اقدامات نجات دهنده در تمام مملکت عمومیت پیدا کند.

————— ooooooooo —————

طریق تغذیه اطفال نوزاد در دو سال اول

در سال اول بهترین و مناسب ترین غذا برای طفل شیر مادر است در صورت عدم امکان تغذیه با شیر مادر مناسبترین غذا شیر گاو میباشد.

۱- طریق تغذیه طفل با شیر مادر.

روز اول بعد از تولد شیر بطفل داده نمیشود فقط سه یا چهار قاشق شربت قند نیم گرم متدرجاً در ظرف ۲۴ ساعت داده میشود. آب شربت باید جوشیده باشد.

۸۶۸ - چقدر حرص میزنید - دنیا را بشما نخواهند داد

۸۶۹ - مردم همه خوبند ولی شما راه را بلد نیستید

۸۷۰ - برای شما طفل لازم است اما نه يك دوجین

۸۷۱ - چرا از آینده میترسی همین شغل امروزه را خواهی داشت

۸۷۲ - دور از محیط معاشرت مباش که از دسیسه دشمنان بی اطلاع بمانی

۸۷۳ - باه موفق میشوید ولی با زحمت فوق العاده و کار

بردن مال یا تضییع حق طرف دیگر دعوی باشد کلاه بردار

يك گيلاس عرق يا يك بطر شراب   نتيجه قمار عصباني شدن و خودكشي است

روز دوم هر سه ساعت يكبار ۵ دقيقه پستان داده ميشود. جمعاً ۷ بار در ۲۴ ساعت.	
روز سوم در هر دفعه ۱۵ الى ۲۰ گرم = ۱۰۵ الى ۱۴۰ گرم	»
روز چهارم » ۲۰ الى ۲۵ گرم = ۱۴۰ الى ۱۷۵ گرم	»
روز پنجم » ۳۰ الى ۳۵ گرم = ۱۷۵ الى ۲۱۰ گرم	»
روز ششم » ۳۰ الى ۳۵ گرم = ۲۱۰ الى ۲۴۵ گرم	»
روز هفتم » ۳۵ الى ۴۰ گرم = ۲۴۵ الى ۲۸۰ گرم	»
روز هشتم » ۴۰ الى ۵۰ گرم = ۲۸۰ الى ۳۵۰ گرم	»
روز نهم » ۵۰ الى ۶۰ گرم = ۳۵۰ الى ۴۲۰ گرم	»
روز دهم » ۶۰ الى ۷۰ گرم = ۴۲۰ الى ۴۹۰ گرم	»
روز چهاردهم » ۷۰ گرم = ۴۹۰ گرم	»
روز پانزدهم الى آخر ماه اول هر دفعه ۸۰ گرم = ۵۶۰ گرم	»
ماه دوم هر دفعه ۹۰ گرم = ۶۳۰ گرم	»
ماه سوم » ۱۰۰ گرم = ۷۰۰ گرم	»
ماه چهارم (روزي ۶ بار) هر دفعه ۱۲۰ گرم = ۷۲۰ گرم	»
ماه پنجم » ۱۳۰ گرم = ۷۸۰ گرم	»

۸۷۴ - من بکلی خاطر جمع هستم که کسی نمیتواند صدمه بشما برساند

۸۷۵ - دستگیری بموقع بکنید تا در وقت احتیاج چبران کنند

۸۷۶ - گرفتار رقیب در تمام عمر خواهید بود از دفاع مضایقه نکنید

۸۷۷ - انقدر از هر جزئی چیز روح را فرسوده نکن -

۸۷۸ - انقدر ثروت رویم ذخیره کردن چه فائده برایت دارد

۸۷۹ - اگر منتظری ثروت از آسمان برسد محال است - حرکت کن

محسوب و علاوه بر تادیه خسارات وارده به مجازات کلاه برداری

در کسالت فقط بيك طبيب مراجعه كنيد   بى اساس وبدون تجويز حكيـم دوا نخوريد

ماه ششم (روزي ۶ بار)   هر دفعه ۱۴۰ گرم = ۸۴۰ گرم در ۲ ساعت
 ماه هفتم   »   ۱۵۰ گرم = ۹۰۰ گرم   »
 ماه هشتم   »   ۱۶۰ گرم = ۹۶۰ گرم   »

در مدت اين هشت ماه كه طفل بايد فقط از پستان مادر تغذيه
 بشود لازم است نكات ذيل را مراعات نمود :

- ۱ - از روز دويم ولادت تا آخر ماه سوم در ۲۴ ساعت فقط
 هفت دفعه پستان بطفل داده خواهد شد ۲ - فاصله بين هر دفعه سه ساعت
 خواهد بود . دو ساعت و نيم اگر طفل بى قوه و كم خوراك بوده باشد .
- ۳ - خيالى مهم است كه اين فواصل با دقت كامله رعايت شود و در ۲۴ ساعت
 بيش از هفت دفعه شير بطفل داده نشود ۴ - تا آخر ماه سوم فقط يك دفعه
 بعد از نصف شب پستان داده ميشود . شش دفعه ديگر بايد در ظرف روز
 داده شود . ۵ - از اول ماه چهارم شب پستان داده نخواهد شد . فقط
 شش دفعه بايد در ظرف روز . از ساعت ۶ صبح بساعت ۱۰ شب
- ۶ - روزهاى اول ولادت تا چهار روز طفل هر دفعه فقط ۵ دقيقه پستان

- ۸۸۰ - مسئله ازدواج را دست كم نگيريد كه كار فوق العاده مهمى است
- ۸۸۱ - بدست آوردن هر چيز اراده ميخواهد - آيا اراده موفقيت دارى
- ۸۸۲ - در اقدام باين كار ترديد نكن وزود داخل كار شو
- ۸۸۳ - زودى ب ثروت مهمى ميرسى ولى بچه مصرفى خواهى رساند ؟
- ۸۸۴ - فعال مايشاء معرفى نشو مردم دورى ميكنند و تنها ميمانى
- ۸۸۵ - كار زياد خسته ات ميكنند - بعضى احساس خستگى راحت كن

محكوم خواهند بود - تبانى هر يك از طرفين دعوای اصلی

خواهد گرفت بعد از آن هر دفعه ۱۰ دقیقه، اگر طفل نحیف و بی قوه بوده باشد تا ۱۵ دقیقه ولی هیچوقت مدت پستان گرفتن از ۱۵ دقیقه تجاوز نخواهد کرد.

- ۷ - بهتر است هر دفعه يك پستان تنها داد تا پستان ديگر راحت بماند. ۸ - برای تعیین مقدار شیریکه داده میشود لازم است طغارا قبل و بعد از شیر دادن بالباس وزن کرده تفاوت دوسنجش مقدار شیر رامعین کنند ۹ - از ماه نهم روزی يك یا دو دفعه فرنی رقیق بطفل داده میشود در اینصورت از دفعات پستان يك یا دو دفعه كم خواهد شد.

حفظ الصبحه مادرهای شیرده

- ۱ - از حیث غذا بغذاهای معمولی قناعت خواهد کرد ممکن است کمی زیادهتر از سایر اوقات صرف نماید بشرط اینکه غذا پرادویه نبوده و زیاد گوشت نداشته باشد ۲ - پرهیز از سیر، پیاز، ترشیجات، غذاهای چرب، ماهی کهنه و از هر قسم مشروبات الکلی. از قهوه و چائی پررنگ از زیاد آب آشامیدن در موقع غذا. خارج از موقع غذا میتواند شیر، آب، لیموناد و شربت جات مختلف مصرف نماید. ۳ - از تاثرات روحی و خستگی های بدنی احتراز کرده هر روز مقداری قدم زده گرددش خواهد کرد. مواظب خواهد بود که یبوست مزاج عارض نشود و بدون تجویز طبیب استعمال دوا نخواهد کرد چه بعضی دواها داخل شیر شده طغارا مسموم میکند.

۲ - طریق تغذیه طفل با شیر گاو

بعد از شیر مادر شیر گاو مناسبترین غذای طفل است. این شیر را بوسیله پستانك بطفل میدهند. شیر گاو باید ۵ الی ۱۰ دقیقه بجوشد. جوشاندن بیش از این شیر را ضایع میکند. مقدار شیریکه تهیه میشود

- ۸۸۶ - رقیق القلب وضعیف الباطن هستی تقویت انها لازم است
۸۸۷ - فوائد غیر مترقبه جهة شما رسیده ملتفت حسودها باش
۸۸۸ - در زندگی جسور و مطمئن باش بشیمان نمیشوی
۸۸۹ - انقار نزاع - بگو نگو - ایراد برای چیست قوری آرام باش
۸۹۰ - فاتحه ثروت را برای خود بخوان که نزد شما نخواهد آمد
۸۹۱ - بقوت خود نیال البته میدانید انسان ممکن است زود زمین بخورد

با اشخاص فوق نیز در حکم کلاه برداری است و مرتکب به

باید در ظرف ۲۴ ساعت تمام شده و برای روز آتیه مجددا شیر تهیه کرد زیرا شیر بیات باعث سوء هاضمه و اسهال می شود . بشیر گاو باید مقداری قند علاوه کرده : تقریباً ۱۰ گرم قند برای ۱۰۰ گرم مایع (شیر و آب مخلوط)

در ماه اول نصف شیر و نصف آب جوشیده خواهد بود با استثنای روزهای دویم و سوم ولادت که یک قسمت شیر و دو قسمت آب خواهد بود . ماه دویم الی ششم دو قسمت شیر و یک قسمت آب . بعد از ششماه اگر طفل کسالت پیدا نکند ممکن است شیر را خالص داد ولی در اغلب موارد بهتر است تا ماه دهم همان دو قسمت شیر و یک قسمت آب بوده باشد در ۲۴ ساعت هفت بار پستانک (تا آخر ماه سوم) داده خواهد شد ، و فاصله بین هر دفعه ۳ ساعت خواهد بود .

روز دویم و سوم هر دفعه ۱۰ الی ۱۵ گرم شیر (دو آب یک شیر) روز چهارم هر دفعه ۲۰ گرم و تا روز بیستم هر روز ۵ الی ۱۰ گرم علاوه میشود (نصف آب نصف شیر) از روز بیستم الی آخر ماه هر دفعه ۸۰ گرم که باز نصف آب و نصف شیر خواهد بود

ماه دویم هر دفعه ۹۰ گرم (یک آب دو شیر) ۶۳۰ گرم در ۲۴ ساعت

»	ماه سوم هر دفعه ۱۰۰ گرم	»	۷۰۰ گرم
»	ماه چهارم (روزی ۶ بار) هر دفعه ۱۲۰ گرم	»	۷۲۰ گرم
»	ماه پنجم هر دفعه ۱۳۰ گرم	»	۷۸۰ گرم
»	ماه ششم هر دفعه ۱۴۰ گرم خالص یا مخلوط	»	۸۴۰ گرم
»	ماه هفتم هر دفعه ۱۵۰ گرم	»	۹۰۰ گرم
»	ماه هشتم هر دفعه ۱۶۰ گرم	»	۹۶۰ گرم

بعد از ماه هشتم ممکن است روزی یک یا دو بار فرنی رقیق داد بشرطیکه

- ۸۹۲ - مستحب برای بودن هم برای خود صفتی است اما شما نیستید
- ۸۹۳ - آیا بعقیده شما (انشاءاله) یا قضا و قدر در زندگی کفایت میکند -
- ۸۹۴ - ایراد جزئی را صرف نظر کرده اطراف کار را بطور عموم ملاحظه کن
- ۸۹۵ - پیوسته در صدد تهیه کارهای مشکل هستید - کمتر موفق میشوید
- ۸۹۶ - اگر میخواهید موفق بشوید باید فوق العاده فداکاری نمایید
- ۸۹۷ - بامید همسایه نشستن شب انسان گرسنه میماند - خودت حرکت کن
- مجازات مذکوره محکوم میگردد - تبصره - اشخاصیکه اقدامات

يك يادو بستانك کمتر شیر داده شود. ساعات شیر دادن بطفل اعم از این که شیر مادر باشد یا شیر گاو بقرار ذیل است :

صبح : ساعت ۶ . ۹ . ۱۲ - بعد از ظهر : ساعت ۳ . ۶ . ۹ و یکساعت بعد از نصف شب . از ده ماهگی روزی ۳ بار فرنی و فقط ۳ دفعه شیر (شیر مادر یا شیر گاو) . مقدار آرد فرنی قدری زیادتیر یعنی فرنی قدری غلیظ تر خواهد بود . در هر دفعه ۱۷۵ گرم شیر (با پستان یا پستانک) و ۲۰۰ گرم فرنی . مقدار شیر در ۲۴ ساعت (با مقدارای که برای فرنی مصرف میشود) نباید از يك لیتر (تقریباً سیزده سیر) تجاوز نماید .

چنانکه ملاحظه میشود طریق تغذیه طفل با شیر مادر و شیر گاو عیناً یکی است . مقدار شیر لازم برای تغذیه طفل یکساله و دفعات شیر دادن در ۲۴ ساعت در هر دو صورت متساوی و متشابه میباشد فقط برای اینکه شیر گاو از حیث خواص تقریباً نزدیک بشیر مادر بشود لازم است مقدارای قند و مقدارای آب جوشیده بران علاوه نمود به ترتیبیکه در فوق گفته شد از ابتدای سال دوم روزی ۴ بار غذا بطفل داده میشود و عبارت خواهد شد ارفرنی، حایله سیب زمینی ، حایله عدس و نخود و لوبیا - بیسکویت، يك زرده تخم مرغ، میوه جات بخته، اقسام رشته، مریجات، نان خیلی کم و برشته ، اقسام ماهی . در سال دوم هر روز فقط یک دفعه بطفل شیر داده میشود آنهم طرف عصر (تقریباً ۲۰۰ گرم) ، قبل از سال سوم گوشت گوسفند داده نخواهد شد .

خیلی مهم است که غذای طفل تدریجی بوده و دفعات غذای زیاد باو داده نشود . غذاهای فوق را باید بمروار ایام داخل تغذیه طفل نمود و در یکروز فقط يك یا دو رقم از آنها را انتخاب کرده که مناسب مزاجش بوده باشد . چائی، قهوه، کاکائو و مشروبات الکلی برای طفل بی نهایت مضر است

- ۸۹۸ - ثروت میرسید - اما تصور نمیکنم که خیلی زیاد باشد
- ۸۹۹ - تنظیم زندگی شما خیلی دشوار است - پیوسته در تغییر خوب و بدی
- ۹۰۰ - همیشه عیب از کار خوب و بیعیب گرفته خلق تنگی میکنی
- ۹۰۱ - بگول زدن بعضی اشخاص باید کارتان از پیش برود صبر جائز نیست
- ۹۰۲ - لاینقطع بغیالات واهی وقت خود را صرف میکنید - بیفائده
- ۹۰۳ - کسالت روحی و مزاجی تا آخر عمر نخواهید داشت - بعد را که دیده

مذکوره در فوق را قبل از تاریخ اجرای این قانون

مشروب طفل بعد از شیر فقط آب جوشیده خواهد بود . این است اصول تغذیه اطفال سالم از روز اول تولد تا آخر سال دوم . بدیهی است این اصول تغذیه يك حد وسطی است و شامل اطفال سالم است كه وزنشان بین سه كيلو ودویست و پنجاه گرم و سه كيلو و پانصد گرم میباشد . در انگلستان تلفات هر هزار نفر طفل در ماه اول تولد باین قسم است اطفال كه شیر مادر خود را میخورند در هر هزار نفر ۱۹۶ تلف میشوند اطفالی كه با شیر گاو تغذیه میشوند در هر هزار نفر ۱۰۲۸ تلف میشوند اطفال كه با ترتیبات مختلفه تغذیه میشوند در هر هزار نفر ۲۲۹۷ تلف میشوند اطفال تا سن ۲ سالگی مادرانی كه الكل استعمال می کنند صدی ۵۵ تلف میشوند و اطفال مادرانی كه استعمال الكل نمی نمایند صدی ۲۳ یا ۲۴ تلف می شوند

* *

اگر میخواهید دستور مفصل و مفیدی برای حفظ خود و فرزندمان عزیز خود داشته باشید يك جلد كتاب مادر آینده ترجمه وتالیف آقای دكتور عبدالله خان دانشور از مراکز فروش این سالنامه خریداری نمائید كه بی نهایت قابل استفاده شما خواهد بود «پارس»

مادر خانمها این قبیل وسایل جز اتلاف مال و جان حاصلی ندارد - اطفال معصوم خود را با مراعات دستور فوق و در موقع کسالت با مراجعه بطیب خانق از خطر مرگ حفظ کنید

اصول تغذيه و مقدار غذای اشخاص سالم

مسئله تغذيه از مسائلی است که نه تنها مورد توجه اطباء و فیزیولوژیستها واقع شده و میشود بلکه در ممالک متمدنه از لحاظ حفظ حیات جامعه جالب دقت زمامداران و مسئولین هر ملت و قوم را نموده است . اطباء و علماء فیزیولوژی مسئله تغذيه اشخاص سالم را تحت مطالعه قرار میدهند برای اینکه بهتر بتوانند غذای افراد مریض جامعه را معین بکنند و اولیاء امور و مسئولین هر مملکتی در این مسئله ذینفع هستند برای اینکه در هر مورد اعم از اوقات رفاه و فراوانی یا ایام مضيقه و قلت آذوقه بتوانند از روی يك احصائيه غذائی و حساب صحیح قوت لازم اهل مملکت را فراهم آورده حیات ملیونها نفوسی که تحت سرپرستی آنها زندگی میکنند تامین نمایند . افراد جامعه نیز باید علاقه تامی بمسئله تغذيه نشان بدهند زیرا این گرانی روز افزون زندگانی که امروز در تمام دنیا بیش آمده بالاخره همه را مجبور میکند که اساس معیشت خود را روی يك پایه صحیح اقتصادی بگذارند تا اینکه بدون پرت شدن در حضيض ذلت و مسکنت بتوانند حیات خود و عائله خود را ادامه و در عین حال قادر بشوند بدون عجز فعالیت اجتماعی خود را انجام دهند .

بدن انسان مانند يك ماشین آتشی علی الاتصال تولید حرارت نموده و اعمال را انجام میدهد و مانند ماشین آتشی هم چرخها و اسباب و آلاتش اتصالاً مستعمل و فرسوده میشود و بنابراین تغذيه بدن انسان کبیر باید روی این اصل قرار بگیرد که تولید حرارت و انجام عمر تامین و هم در عین حال فرسودگی و ضایعاتی که در نتیجه احتراق در اعماق ساولهای بدن حاصل میشود کاملاً ترمیم شده بطوریکه تشخیص در حیات است همیشه بدن او در حال سلامت بوده باشد . بعبارت دیگر معادل همان مقدار قوه

- ۹۰۱ - فکر اولیه اقدام در کار را ندارید والا کار شما خیلی بهتر بود
- ۹۰۵ - انقدر اضطراب و وحشت برای چیست - هر طور باید بشود میشود
- ۹۰۶ - ماشاءاله چقدر خوش اقبال هستید - خوشا بحال شما
- ۹۰۷ - اگر قدری از هوسهای خود بکاهید از زندگی راضی خواهید شد
- ۹۰۸ - بعمداله سلامت و زاج که بهترین نعمت هاست دارید دیگر چه میخواهید
- ۹۰۹ - بطور راحت و خوبی وضعیتی را که مدتها انتظار داشتید میرسد

نموده اند در صورتی مجازات خواهند شد که پس از تاریخ

که در نتیجه تولید حرارت و عمل از بدن کاسته میشود باید غذا به بدن رسانید تا بدل مایتهل شده و ادامه حیات که از موازنه غذایی حاصل میشود امکان پذیر گردد

از تحقیقات عمیق و تجربیات طولانی که علماء فیزیولوژی بعمل آورده اند چنین مستفاد میشود که احتیاجات غذایی برای کافه اهالی يك مملکت يك میزان نبوده بلکه بایستی متناسب با شغل و طرز زندگانی هر فرد و طبقه بوده باشد. زیرا صرف قوای بدن از شخصیکه کار (۱) میکند یا کسی که بی کار است خیلی متفاوت میباشد. بدین ملاحظه برای استقرار احصائیه غذایی و تعیین مقدار بدل مایتهل لازم است شرایط زندگانی افراد را در نظر گرفت یعنی باید دید شخص بی کار است یا کاری فقط خسته کننده انجام میدهد و یا بکارهای سخت و پر زحمتی اشتغال دارد. احصائیه هائیکه از طرف علماء تنظیم شده حدوسط بدل مایتهل را برای طبقه اول ۲۶۲۶ کالوری (۲) برای طبقه دوم ۱۸۳ کالوری و برای طبقه سوم ۳۵۱ کالوری تخمین میکند. یعنی غذائیکه در ۲۴ ساعت صرف میشود باید این مقدار قوه را تولید بکند تا متناسب با قوه مصروفه باشد. بدیهی است این يك تخمین متوسطی است که شامل اهالی ممالك معتدله بوده و در مورد ممالك حاره یا بارده تغییر میکند

کالوری یا حرارت یا قوه و انرژی که برای بدن لازم است در کلیه مواد غذایی که در دسترس انسان است موجود بوده و انسان آنها را مأكولات و مشروبات مختلفه استحصال مینماید. نکته قابل توجه آنکه اساس مسئله باید روی این اصل قرار بگیرد که مواد قابل اکل و مایعات قابل

[۱] مقصود از کار مشاغل بدنی و عضلاتی است نه مشغله دماغی (۲) کالوری مقدار حرارتی است که برای ترفیع حرارت يك کیلو گرم آب از صفر بیکدرجه لازم است.

- ۹۱۰ - تا میتوانید دوست بگیرید که فائده از طرف آنها ببرید
- ۹۱۱ - بشما مژده میدهم که بهره مندی از محبت و پول دارید خوشا بحالت
- ۹۱۲ - تأهل متوسط اما خوب با اطفال دلر با در آتیه خواهید داشت
- ۹۱۳ - علت کسالت روحی خود را میدانید؟ من بگویم، لایقیدی!
- ۹۱۴ - زرنگی در کار ندارید و همین باعث عدم موفقیت شما است
- ۹۱۵ - بخیالات واهی پیوسته مشغولی - قدری بی بحقیقت بیر

اجرای این قانون نیز آن اقدامات را تعقیب نمایند چون بموجب

شرب اولاً نباید باصحت بدن منافاتی داشته باشد و ثانیاً صرفه اقتصادی را مراعات کند. چه بسا اغذیه که کالوری یا قوه لازم را تولید میکند لکن باصحت بدن را مختل میسازد و یا از جهت قیمت برای افراد متوسط قابل تحمل نیست غذاهای متداوله که در دسترس عموم است اساساً مختلط و از مواد نباتی و حیوانی و معدنی ترکیب یافته و بمقادیر مختلفه بمصرف میرسد. اساس تغذیه طبیعی را نان گوشت، سبزیجات، حبوبات، شیر، روغن، تخم مرغ قند نمک و آب تشکیل میدهد. هر کدام از این مواد طرف احتیاج بدن است ولی به تنهایی نمیتوانند بدون صدمه و اختلال مزاج و قطع موازنه صحی رفع احتیاج بکنند. چون کالوری و قوه غذائیه هر یک از مواد مذکوره بطور علمی معین شده است لهذا مقدار غذائی را که برای یک شخص سالم متوسط الحال که هم از لحاظ مالی و هم از لحاظ کار کردن در حد وسط واقع شده باشد در ۲۴ ساعت لازم است میتوان بترتیب ذیل قرارداد :

نان ۷۵۰ گرم ۱۰۰ سیر - گوشت چرب ۲۰۰ گرم - تقریباً ۴ سیر - سیب زمینی ۲۵۰ گرم - ۳ سیر نیم سبزیجات ۲۵۰ گرم تقریباً ۱ سیر - روغن و کره ۴۰ گرم - ۹ مثقال نمک ۱۰ گرم - ۹ مثقال نیم حبوبات ۱۵۰ گرم - ۲ سیر - قند ۵۰ گرم - ۱۱ مثقال آب ۱۵۰۰ گرم - ۱۵ سیر

این مقدار غذا تقریباً معادل ۲۹۰۰ کالوری است و برای اشخاص سالم متوسط الحال از هر حیث کفایت میکند. شیر و تخم مرغ را نیز ممکن است داخل این مقدار غذا کرد در اینصورت لازم است از مواد دیگر کسر نمود تا اینکه هم اسراف نباشد و هم میزان کالوری از حدود ۲۹۰۰ الی ۳۰۰۰ تجاوز ننماید. مقصود از اکل و شرب و بطور کلی مقصود از تغذیه حفظ حیات و ادامه قوای فعاله بدن است بنابراین ملاحظه اصول تغذیه و توجه بمواد غذائی از اهم مسائلی است که در یک مملکت باید مورد دقت عموم گردد زیرا صحت و عدم صحت افراد جامعه قسماً مربوط با اکل و شرب بوده و نیک و بد اصول تغذیه و مراعات آن اصول یا تخلف از آن دخالت کلی در وضع اقتصادی هر ملتی خواهد داشت.

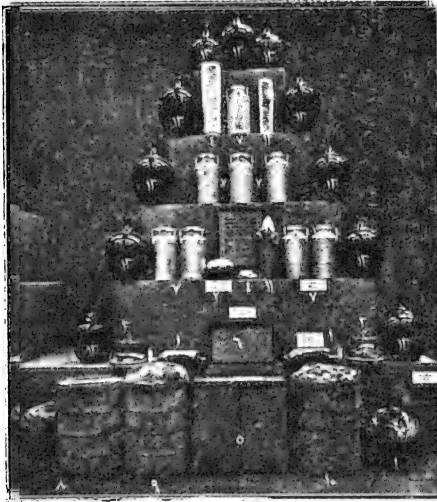
- ۹۱۶ - اگر دقت در کار نکنید ضرر بولی خواهید داشت
- ۹۱۷ - زندگی بازیچه نیست و اتفاقاً شما با بیقیدی خوشید!
- ۹۱۸ - مقامیرا احراز نخواهی کرد زیرا در کار قوی نیستی
- ۹۱۹ - دخل کم و خرج شما زیاد - باین علت همیشه معطل هستی
- ۹۲۰ - خراب اعمال خودت هستی تقصیر پیش آمد نیست
- ۹۲۱ - زود شکسته و پیر میشوی ولی با اینحال مدت زمانی باقی هستی

قانون مصوب ۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۰۷ » وزارت عدلیه

مقدار غذای سالیانه انسان

گـرـاـوـر سـمـت چـپ ۱- گوشت و ماهی هیجده کیلو گرام (۶ من) ۲ -
تخم مرغ ۱۸۰ عدد ۳- پنیر ۴ کیلو گرام و نیم ۴- چربی و کره و روغن ۱۸
کیلو گرام و نیم ۵ - گندم ۲۰۰ کیلو گرام و نیم ۶ - حبوبات ۵ کیلو گرام

و نیم ۷- شیر ۱۸۰ لیتر
۸ - سیب زمینی ۱۱۰
کیلو گرام ۹- سبزیجات -
۲۳۱ کیلو گرام - ۱۰
میو جات ۱۰۰ کیلو گرام
۱۱- فند و شکر ۳۵ کیلو
گرام و نیم ۱۲- نمک ۲
کیلو گرام و نیم - ۱۳ -
آب ۷۰۰ لیتر با آنچه
در قسمتهای فوق میباشد

تصویر سمت راست مقدار
قسمتهای اغذیه انسانی
را در مدت یکسال نشان
میدهد - ۱ مواد سفید
تخمی (البومین) ۳ برابر
وزن انسان ۲- چربی
۲ برابر ۳- مواد نشاسته
۲۳۶ برابر ۴- املاح و

مواد معدنی ۳ برابر. مجموع ۲۴۴ برابر وزن خود انسان «نقل از علم و هنر»

چند معالجه مفید و دستور صحی

رماتیسم حاد - (ورم حاد مفاصل) مرضی است میکروبی که در اثر رطوبت و سرما و خستگی عارض میشود . توقف در بستر - استعمال شیر و جوشانده های مدر . صبح و ظهر و عصر و شب بعد از غذا یکقاشق ناهارخوری از شربت ذیل مصرف کنند : (سالبسیلات دوسود ۱۰ گرم، جوش شیرین ۱۰ گرم، آب مقطر ۱۵۰ گرم) روی مفصل متورم از روغن ذیل بمالند : (کلوروفورم ۵ گرم ، تربانتین ۵ گرم اسید سالیسیلیک ۳ گرم لانولین ۲۵ گرم) و مفصل را با پشم آب نخورده بپیچند . از اطاق خارج نشده و اطاق را گرم نگاهدارند .

دیوست دائمی - اجتناب از مساهل های متوالی - صرف غذا های نباتی ، نان - پوس و ورزش در هوا - وای آزاد گردش ماساژ شکم . هر شب وقت خوابیدن یکقاشق روغن پرافین یا روغن زیتون و یا روغن کرچک صرف کردن هر روز صبح ناشتا یک گیلان آب سرد آشامیدن مصرف میوه جات خام یا پخته یک عدد از کاشت های ذیل بعد از ناهار و شام بخورند : (عصاره کاسکارا نیم گرم عصاره بلادونیک سانتیگرم پودوفیلین یک سانتیگرم) در یک کاشت .

اسهال حاد - (اشخاص کبیر) - اجتناب از هر قسم غذا ۱۵ یا ۲۰ گرم سلفات دوسود و بعد از عمل کردن طبیعت روزی ۳ یا ۴ عدد (در هر سه ساعت یک عدد) از کاشه های ذیل مصرف نمایند : (درماتول ۵۰ سانتیگرم کاربنات دوسو ۵۰ سانتیگرم عصاره تریاک دو سانتیگرم) برای یک دفعه . غذا تا دوروز آشربنچ بی سبزی - آب جوشیده و چائی .

برای رفع ذکام - استراحت در اطاق گرم - آشامیدن جوشانده ها از قبیل گل بنفشه گل تیول - صرف غذا های خفیف (شیر

- ۹۲۲ - گنج بی رنج زود از دست میرود ولی بازچندی کیف میدهد
- ۹۲۳ - برای شما و برای پیشرفت منظور شما اراده لازم است و بس
- ۹۲۴ - بیکاری و تن پروری کار نشد بلکه مولد مرض است - کار بکن
- ۹۲۵ - علت صدمه وارده بشما بی نظمی در کار است - اصلاحش نمائید
- ۹۲۶ - محتاط هستید ولی کار را بجائی نرسانید که تولید عدم اعتماد نماید
- ۹۲۷ - در آخر عمر راحتی و آسایش در زندگی شما مهیا میشود

مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی

آب جوجه آتش رقیق) - بخور گل بنفشه که در آن کمی جوهر نعناع ریخته باشند - صبح و شب تقطیر در دماغ از روغن گو، نول (گومول دو گرم روغن زیتون ۲۵ گرم) . استعمال انفییه (اسید بوریک ۱۰ گرم مانتول نیم گرم کواکین ۲۰ سانتیگرم خوب مغارط شود) .
(آسپیرین ۵۰ سانتیگرم گنه گنه ۲۰ سانتیگرم) دریک کاشه صبح و ظهر و شب یکمقدد مصرف شود . برای احتراز از عوارض زکام لازم است چند روزی از اطاق گرم خارج نشده و از هرگونه خستگی اجتناب نمود . همچنین از استنشاق آب خودداری کرد .

(رعاف) خون دماغ باید دگمه های یقه و سینه را باز کرد تا گردن از قید فشار آزاد شود . راست و عمودی ایستاده حوله آب داغ یا آب یخ پشت گردن گذاشت . از محلول انتیپیرین یک در ده در دماغ چکانید و یا از محلول ذیل با قاشقی کوچک در بینی ریخت : (اسید سالیسیلیک ۳۰ سانتیگرم ژلاتین ۲ گرم آب جوشیده سرد صد گرم) پنبه لوله کرده باید در محلول انتیپیرین خیس و داخل دماغ کرد . از گرد ذیل بایک قلم نی در دماغ دمیدن خیلی مؤثر است : (انتیپیرین دو گرم و نیم تانین نیم گرم قند ۸ گرم) (خوب مسحوق شود) .

نقریس - تسکین درد موضع از خارج بوسیله رفاده آب گرم و استعمال روغن مسکر (کلوروفورم ۵ گرم روغن ژسکیام ۲۰ گرم) - صرف قرص اسپیرین و یک مسهل خفیف . تحدید غذا بشیر و مایعات و حلایه سبزیجات و میوجات بخته - بعد از رفع درد اجتناب از غذای لخمی و چرب و مشروبات الکلی و سرکه - صرف غذاهای نباتی و آشامیدن آب که بهترین مشروب است شرب آبهای معدنی و همراه صرف کردن یک شیشه پنیر آبین یا ارودونال - حتی الامکان عمل معده و امعاء را منظم کنند که

- ۹۲۸ - عمر شما طویل است ولی از پرت شدن و ضربت خوردن بهراسید
۹۲۹ - بعضی از دوستان شما را از صرافت اینکار میاندازند گول نخورید
۹۳۰ - درکار برای خود شریک نگیر که جز ضرر فائده دیگر ندارد
۹۳۱ - شخص عادل و پست پا به او و هوس زنی هستی خیالی خوبست
۹۳۲ - اعتماد کامل بفعالیت شخصی خود داشته باشید ظفر با شما است
۹۳۳ - آسایش بعد کمال است - همین باعث کسالت روحی است

پیشنهاد نموده و مینماید بعد از تصویب کدسیون عدلیه

یبوست عارض نشود . استعمال با آب گرم - ورزش و قدم زدن بطور اعتدال
گریب یا انفلوآنزا - مرضی است استیلائی و خیلی مسری
 که مخصوصاً در مواقع تغییر فصل و هوای مرطوب بروز میکند . هر
 گونه خستگی انسانرا مستعد مبتلا شدن مینماید . بعضی احساس اولین
 علائم مرض (لرز و تب شدید کوفتگی درد مفاصل و عضلات سردرد شدید)
 باید از اطاق گرم خارج نشده يك مسهل مصرف کرده جوشانده های مختلف
 (گل بنفشه گل تیول) استعمال نمود . دهان و دندانها را روزی چندین
 بار با آب اسید بوریک شست و غرغره کرد . صبح ظهر و شب از کاشه های
 ذیل یکمقدم میل کنند (پیرامیدون ۳۰ سانتیگرم کئین ۲۰ سانتیگرم برای
 یکدفعه) و از شربت ذیل هم در هر دو ساعت یکقاشق مصرف کرد :
 استات دامونیاك ۳ گرم تنطور کنکینا ۱۰ گرم تنطور کولا ۱۰ گرم تنطور
 ویزیتال يك گرم شربت طولو ۳۰ گرم آب مقطر ۱۵۰ گرم) چون هر
 قسم عوارضات ممکن است در گریب ظهور نماید لهذا از مراجعه بطبی
 نباید خود داری نمود .

برای رفع بی میلی بغذاء - دفع یبوست مزاج بوش
 کاشه های (کاسکارا ۵۰ سانتیگرم بودوفیلین يك سانتیگرم عصاره بلا
 يك سانتیگرم) که بعد از ناهار و شام صرف خواهد شد . قبل ا
 قطره از محلول ذیل بانیم استکان آب (تنطور کنکینا تنطور ر
 تنطور کولومبو تنطور کاسیا تنطور نوامیک از هر کدام ۵ گرم مخلوط
 شود) ترک یا تقایل دخانیات ورزش در هوای آزاد — قدم زد
 گردش — مرتب کردن ساعات غذا و ساعات خواب .

برای رفع ادرار کردن بی اختیار اطفال در خواب
 هر شب قبل از خوابیدن طفل باید ادرار کند غذای شب سبک و حتی الامکان

- ۹۴۴ - زندگی بست شما بجهت عدم معاونت و کمک در خانه است
- ۹۴۵ - زندگی خوب برای شما گذراندن وقت با بجهاست
- ۹۴۶ - با اخلاق پوچ و بوقلمون مزاجی سرکار هیچ فکر اساسی نکنید
- ۹۴۷ - بهیچ نحو راضی نیستید حتی مایلید ماها را از آسمان برایشما بیاور
- ۹۴۸ - غم بهوده - خیال بد - پریشان کردن روح - برای چیست ! ول
- ۹۴۹ - خوشبختی و بدبختی شما در معاشرت است - خیلی دقت کنید

مجلس شورای ملی بموقع اجراء گذارده و پس از آزمایش

نباتی و بی ادویه باشد - شرینیجات خیلی کم صرف نماید. شب نشینی نکند. نمایشات شبانه از قبیل سینما و غیره و هر گونه تحریکات اعصابی برای اطفال مضراست - در ظرف شب باید طفل را يك يادو مرتبه بیدار کرد تا ادرار کند - روی توشك نرم نخواهد - با طفل كوچك (كمتر از سه سال) باید بعد از ناهار و شام يكقاشق از شربت بلادون و با طفل بزرگتر صبح و شب يكدانه از حبوب ذیل داد : (گرد نواعيك ۳ سانتیگرم عصاره بلادون يك سانتیگرم گرد بلادون يك سانتیگرم برای يكدانه حب). طفل را كه شب در خواب بی اختیار ادرار میکند نباید ملامت و سرزنش کرد. لازم است علل مرض او را پیدا نمود بازبان خوش و ملایم زندگانی او را مرتب و موافق حفظالصحه قرار داد.

شقیقه (نیم سر) - اجتناب از هرگونه مشغله خسته کننده مخصوصا مشاغل دماغی - امساله از مشروبات الکلی - تقایل در غذا - خود داری شب نشینی و بیداری زیاد - دفع یبوست بوسیله حب کاسکارا يكدانه بعد از غذا یا روغن زیتون و روغن پارافین يكقاشق شب موقع خواب. صرف لذیل در موقع شدت درد : (انتیپیرین ۵۰ سانتیگرم بروم هیدرات و کئین ۱۰ سانتیگرم و الریانات دو کافئین ۱۰ سانتیگرم) - اگر با يك کپسول نیم سر در فاصله چهار ساعت يك کپسول دیگر باید صرف کرد.

بچه کچلی - موی سر طفل را با ماشین باید چید (نباید با تیغ اشید) - هر روز با آب گرم و صابون سر را شست - با انبر مخصوص روی زخم و دور زخم را کنده با کمی پنبه كه بمر يك میله پیچیده باشد از محلول ذیل روی زخم مالید : تنطورید ۲ گرم اسیدفینیک ۲ - الکل (۹۰ درجه) ۵ گرم گلیسرین ۱۰ گرم) - کندن و وهای زخم باید ریخته باشد. این عملیات را باید چندین دفعه تجدید کرد تا در آمدن

- ۵۰ - در سیاست زندگی خیالی زود از میدان در میروید استقامت لازمست
- در پیری بقدری بداخلاق میشوید كه رنجش اطرافیهار را فراهم خواهید کرد
- خوش اقبال نیستی - با زرنگیهائی گولت میزنند
- در صنایع مستظرفه قدری اطلاعات داری - چرا تکمیل نمیکنی
- بالاخره کسانی كه دورت جمعند کار شما یا خوب میشود یا بد
- ۵۱ - ظلم و ستم بهیچ چیز درد دنیا نمیآرد - رؤف باش

آنها در عمل به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید « علیهذا

موی سالم . در صورت امکان با اشعه ایکس معالجه شود که در يك يا دو جلسه کپلیرا خوب میکند .

نیش زنبور - با محلول ذیل موضع نیش را خوب مالش داده بعد پارچه تمیزی در همان محلول خیس کرده روی موضع نیش بگذارند و یا عضو نیش خورده را بپچند . محلول : (امونیاک مایع ۵ گرم الککل (۹۰ درجه) ۱۵ گرم آب ۱۵۰ گرم) - .

نیش عقرب - موضع نیش را با محلول ذیل چندین دفعه متوالی بشویند : (هیسوکلوریت دوشو ۵ گرم آب جوشیده نیم گرم ۳۰۰ گرم) و یا عضو متورم را در همین محلول حمام بکنند .

برای مصونیت از خطر آبله - آبله مرضی است که در مملکت ما معروف عام و خاص است ، برای آنکه همه ساله هزارها اطفال را از حسن طبیعی صورت محروم و تمام عمر موجب خفت و سرافکندگی شان می شود و بدتر از اینها همه ساله هزارها طفل بواسطه آبله از چشم محروم شده و از دیدار عزیزان خود بی نصیب و مادام العمر در اعماق قلوب خود

خانواده را فرض نکنید باین طریق کثافات را از خانه خود دور کرده آید - محلول اینها باب انبار همسایه پائین تر از شما رفته محلول کثافات همسایه بالا تر بطریق مذکور باب خوراکی شما مختلط میشود و به همین علت همیشه خود و اطفانتان مریض ورنجور خواهید بود

اولیاء و مسئولین خود را نفرین میکنند. چه پدر بموجب حکم عقل و وجدان و بر حسب مقررات قانون مملکتی اطفال خود را باید در اول طفولیت آبله کوبی نماید آبله طفل باید از یکماهگی کوبیده شود حتی در موقع شیوع مرض ممکن است زودتر یعنی فقط ۱۵ روز بعد از تولد طفل را آبله کوبی کرد. در سن هفت یا هشت سالگی نیز باید اطفال را آبله کوبی کرد. یکبار هم در چهارده و بیست و یکسالگی تلقیح لازم است تا بکای خطر گرفتار شدن بر طرف گردد.

پیشینیان مایه آبله را از انسان تلقیح میکردند. مضرات این رویه این بود که اگر مایه دهند یک مرض مسری داشت مانند سیفلیس ارثی یا سل یا سایر امراض خونی آن مرض هم با مایه آبله بطفل تلقیح میشد. این اصول آبله کوبی از انسان بانسان باعث سرایت و انتشار بعضی امراض بود بنا بر این امروز در دنیای متمدن از مایه انسانی صرف نظر کرده مایه را که در مؤسسه های مخصوصی از گاو ساله گرفته میشود برای آبله کوبی استعمال مینمایند

برای محفوظ ماندن از حصبه - حصبه یا تیفوئید مرضی

است که در ایران کمتر کسی آنرا نمیشناسد زیرا تمام سال را در تمام نقاط مملکت موجود بوده گاهی شدت کرد و بعضاً تخفیف پیدا میکند. حصبه مرضی است مسری که عامل سرایت آن بوسیله آبها منتشر میشود و در آب پیدا نمیشود مگر بواسطه ریختن کنافات و شستن البسه و فضولات مرصاعدر آبهای جاری یاراکند. آشامیدن از این آبها باعث بروز مرض حصبه در امزجه مستعد میشود «دکتر رفیع امین»

۹۶۳ - ترس بواسطه کار پر مشقتی که داری خودت را جامیکنی

۹۶۴ - بخشش ظالم پشیمانی میاورد - رأفت قلب موقع معینی دارد

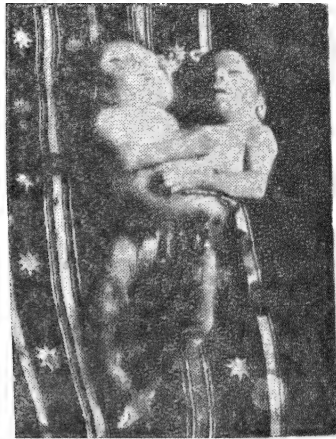
۹۶۵ - از قیافه مقبول و دلربایت با تعقل استفاده کن

۹۶۶ - قوه تعقل و فکر مبتکر داری ولی چه فائده نمیتوانی بکاربری

۹۶۷ - نظر بعدم جرأت و تصمیم بزندگی متوسط ساده باید بسازی

سفیلیس و سوزاك

بر هر فردی از افراد جام
اعم از عالم و جاهل پوشیده نیست
که امراض خانمان بر انداز
سیفیلیس و سوزاك چه صدمات
ولطمات بزرگی بجامعه بشریت
وارد ساخته است سیفیلیس يك
ثبات از عمر را میکاهد، مزاج
را مستعد برای گرفتن سر

از نوادرمخاوق یا موالید عجیبه

باعث کوری و فلج میگردد

اشخاص مبتلا به سیفیلیس باید بدانند که هر مرضی را که در طی زندگی
مبتلا میشوند ممکن است سبب آن سیفیلیس باشند مانند غالب امراض صعب
العلاج طریق سرایت سیفیلیس عموماً از راه مقاربت است و گاهی هم
از راه غیر مقاربت مانند بوسه یا استعمال اشیائی که شخص مبتلا
به سیفیلیس در دهان خود استعمال کرد از قبیل چوب سیگار، شیپور
نی و یا بعضی اوقات تیغ و شانه سامانی نیز ممکن است سبب سرایت این
مرض باشخاص سالم بشود .

۹۶۸ - ضرر طبع عصبانی عاقبت دامنگیر خود شما ست

۹۶۹ - نبرد با قوی تر از خود خطاست - مغلوب میشوی

۹۷۰ - صفات پسندید را بدووقع بکار ببر تا نتیجه بگیری

۹۷۱ - مهارت - عقل - و هوشداری بکار ببر انها را

۹۷۲ - هم خود را مصروف ایراد و خورده گیری میکنی چه فائده دارد

این قانون که مصوب کمیسیون عدلیه است قابل اجراست

بکسمت عمده سرایت سیفیلیس
از راد پستان دایه است چه زنان
مبتلا به سیفیلیس که عهده دار
شیر دادن طفل سالم میشوند
عموماً مرض خود را بطفل میدهند
باینطریق که در موقع مکیدن
طفل سر پستان زخم شده و از آن
زخم مرض بدهان طفل سرایت
میکند باینجهه هر دایه که بخواید
برای طفل خود انتخاب کنید
بایستی حتماً یک نفر طیب عالم

از نوادر مخاوق یا موالید عجیبه

اورا کاملاً معاینه کرده تصدیق صحت بدهد و چنانچه برای معاینه کامل
حاضر نشد قبول آن خطرناک است

سوزاك تقریباً همیشه از راد مقاربت سرایت میکند و ندرتاً دیده
شده است که از راد غیر مقاربت اینمرض سرایت کرده باشد گرچه
آنهم دیده شده است مثلاً مادری که مبتلا باین مرض بوده و حوله یا
دستمالی را برای نظافت خود استعمال میکرد و همان حوله یا دستمال
را برای نظافت طفل خود استعمال کرده سبب سرایت سوزاك از خود
بطفل شده و یا شخص مبتلا بسوزاك بادست خود که آلوده بچرك مجرا
بوده بچشم خود زده و مبتلا بورم ملتحمه سوزا کی شده که خود يك

۹۷۳ - استفاده از دوست و آشنا بردن ممنوع نیست - بگیر

۹۷۴ - جدیت و مهارت بخرج بده تمام موانع بر طرف میشود

۹۷۵ - مردم از معاشرت شما خوششان میاید - خوب بلدید چکار بکنید

۹۷۶ - با این وسائل و سهولتها چرا معطلید

۹۷۷ - با این موفقیت رضایت بخش در جامعه باز از چه مینالی

قانون مجازات انتقال مال غیر مصوب ۵ فروردین ۳۰۸

مـرض خطرناکی
است که اگر بزودی
در نزد طبیب عالم
متخصص معالجه نکند
سبب کوری میشود
در مملکت ما که عمل
فحشاء در تحت
انتظامات صحی
نیست این دو مرض
روز بروز را
بازدیدار است
میتوان گفت هر روز
و مردی که حاضر
شوند بطریق غیر
مشروع همخواب

از نواثر مخاوق یا موالید عجیبه

برای خود انتخاب کنند عموماً هشتاد درصد مبتلا باین مرض هستند
گرچه خیلی دیر شده است که ازدواج مشروع و قانونی هم که بدون
معاینه طبی کامل طرفین انجام یافته است سبب سرایت مرض شده
بدین طریق که مرد یا زن مبتلا باین امراض بوده و پس از مزاجت به
همسر خود داده و بالاخره يك فامیل مریض تشکیل شده - این است

۹۷۸ - ستاره ثروت در سر نوشت شما نمی بیتم - لا اقل منصرف نباش

۹۷۹ - از مرك تترس طوری اینرا از امیروی که هیچ ملتفت نشوی

۹۸۰ - جرئت و جسارت داشتن خوب است ولی بعد اعتدال

۹۸۱ - از رقبا و حاسدین خود بر حذر باش - خطرناك هستند

۹۸۲ - تریبی بدهید که عوض منازعه بصلح کار خاتمه یابد - بهتر است

ماده اول - کسی که مال غیر را با علم باینکه مال غیر است به نحوی از

که در ممالك راقیه
هر زن و مردی که
بخواهد ازدواج
کند باید حتماً ورقه
نصديق صحت مزاج
کامل از طبيب عالم
در دست داشته باشد
والا ازدواج برای او
غير ممکن است

از نوادر مخاوق و مواليد عجيبه
قر بانعلی قمی ۱۸ ساله که در قيد حیات است
فقط بسا يك لغزش

شهوانی جوانی که از روی نادانی با اشخاص مريض انجام گرفته
شخص را مبتلا بهردو مرض مزبور کرده است
چه بسیار زنان و مردان هستند که بواسطه جوانی و یا جهالت
و بیعلمی مبتلا باین امراض شده و مادام الحیوة خود را علیل کرده اند
انقدر این دو مرض عوارض زیاد و عواقب وخیم دارد که
هر کس بدون تامل و فکر ودقت لازم ازدواج کند و یا خدای نکرده
داخل زندگانی شهوت رانی شود حیات خود و اولاد خود را بدست
خود بخطر انداخته است

- ۹۸۳ - ارث نسبتاً مهمی میرسد اما مراقب رندان باش
۹۸۴ - احتمال میدهم خبری بد و مغموم کننده بشما برسد منتظر باش
۹۷۵ - بالاخره زندگی شما بنحو خوشی خاتمه خواهد یافت
۹۸۶ - در رفع موانع بکوش و موقعیت فعلی را از دست مده
۹۸۷ - انقدرها بالاتار و قمار و شانس اعتماد مکن معدومت میکند

انحاء عیناً با منفعتاً بدون مجوز قانونی بدیگری منتقل کند کلاا برادر

علائم سیفیلیس

علائم سیفیلیس عبارت است از يك داغ (جوش) کوچکی موسوم بشانکراندورده کسی الی هشتاد روز بعد در اطراف جهاز تناسلی بروز میکند و درماد دوم بعد از بروز این زخم گلو زخم شده و خالهای قرمزی موسوم به روزیمول سیفیلیک در بدن ظاهر میشود و برای بروز عوارض درجه سوم مرض از قبیل عوارض عصمی مثل فلج و یا کوری و جنون و یا قرچه های صمغی و یا قندهای صمغی اقلایك سال وقت لازم است

علائم سوزاك

سوزاك پس از دو الی بیست روز بعد ممکن است بروز کند در مردان با يك سوزش کمی در مجرای بول که مریض در ساعات اول حدس بحرارت، درونی خود میزند در صورتیکه هرگاه در این هنگام بد کتر حاذق رجوع کند بایک معالجه سریع فوری جلوگیری از بروز مرض میشود بد بختانه در این موقع مریض متوجه بمرض خود نشده طولی نمیکشد که درد و سوزش شدت گردد جریان فساد زیاد میشود و نامدتی مریض را گرفتار میکند

در زنان علائم مرض سوزاك در اول خیلی خفیف است و غالباً اول مهبل مبتلا میشود ولی طولی نمیکشد که مرض برحم (بچه دان) و مبیضه ها (تخم دان) سرایت کرده و تولید درد های شدید میکنند که برای مریض غیر قابل تحمل است

۹۸۸ - ممکن است مسافرت بکنید و تا آخر عمر دُرسفر باشید

۹۸۹ - هوش غریبی دارید نگذارید هدر برود - بکار ببرید

۹۹۰ - خوب ثروتی بدست آوردید نگذارید بیهوده از دست برود

۹۹۱ - اقدام بکار زیاده از قوایات نکن - خراب میشود

۹۹۲ - از عملی کردن افکار غفات نکن - بی فائده نیست

محسوب و مطابق ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی محکوم میشود

سوزاك هم بسهم خود مرض خطرناكى است و عوارض آن خيلى زياد است مخصوصاً در زنان اگر برحمو مبيضه هاسرايت كرده باشد معالجه آن مشكل است، سوزاك - سبب ورم مفاصل ميشود در مردان سبب ورم مبيضه و ورم غده لوزى شده و هرگاه هر دو ببيضه متورم شود مريض عقيم ميشود

راه جلوگیری از سرایت

طريقه جاو گيرى از سر ايت - اولاً برهر شخص شرافتمند لازم و واجب است كه اگر مبتلا باين امراض باشد تا كاملاً معالجه خود را تمام نكند و تصديق سلامتى از طبيب عالم نگيرد از ازدواج خوددارى كند و اگر مبتلا بسفليس است بايستى ظروف خود را هم از ديگران جدا نمايد اشخاص مبتلا بسوزاك لازم است مواظبت كنند كه دست خود را آلوده بچرك مجرا با مهبلى نكنند و از دست زدن بچشم خوددارى كنند و هميشه دست خود را با آب گرم و صابون بشويند

طريق معالجه مختصر

شانكر سيفيائيسى را لازم است هر روز باروغن دود در كمال بدین طريق (كامل دو گرم وازلين يا لانولين ده گرم) كه قدرى از اين روغن را روى يكپارچه تنزيب جوشيده گذاشته زخم را ببندند و هر روز دو ياسه دفعه عوض كنند و بهتر آنست كه از معالجات داخلى خوددارى كنند تا وقتيكه عوارض درجه دوم بروز كند آنوقت شروع كنند بخوردن حب هاى پنج سانطى گرمى پرتو يادور دو مرتباً

۹۹۳ - فرضاً معروف و مشهور هم شدى - تازه چه استفاده خواهى كرد

۹۹۴ - زياده از حد بدترا بكار نيانداز فرسوده ميشوى

۹۹۵ - موافقت كاملى در خانه باشما ندارند - از نزاع صرف نظر كنيد

۹۹۶ - در تثبيت وضعيت مشكلاتى دارى لكن مرتفع ميشود

۹۹۷ - به پيرى ميرسى ولى چندان راحتى ندارى

و همچنين است انتقال گيرنده كه در حين معامله عالم بعدم مالكيت

روزی دودانه یکی صبح و یکی عصر تاهشت هفته باین معالجه مداومت دهند و هرروز دهان را با محلول کلرات دو پطاس بدین طریق که سه مثقال کلرات دو پطاس را در يك بطر آب جوشیده گرم حل کنند و روزی چندین مرتبه که مرر بشویند و پای لته هارا مالش دهند و اگر لته ها متورم شد و یا علائم اسهالی دست داد موقتاً از خوردن حب های فوق خودداری کرده و هرروز روزی ۵ دفعه هر دفعه يك گرم کلرات دو پطاس را در کمی آب گرم حل کرده بخورند در جریان معالجه بشستن دهان هم مداومت دهند

و مخصوصاً در موقع بروز این قبیل عوارض لازم است هر هفته يك خوراك نمك میوه کالیفرنی که در شیشه های يك خوراکی سر بسته تهیه شده است میل نمایند

خلاصه پس از آنکه هشت هفته خوردن حب های فوق دوام یافت چهار هفته معالجه را تعطیل کنند و پس از آن مجدداً شروع کنند و هشت هفته از حب های فوق بخورند و بعد دوماً معالجه را تعطیل نمایند پس از آن دوره سوم معالجه مر کوری را باز بطریق فوق شروع نموده و پس از دوماً تعطیل دوره چهارم را شروع نمایند بهمین قسم در سال اول چهار دوره در سال دوم سه دوره و در سال سوم دو دوره معالجه فوق را بنمایند

از سال سوم با اضافه معالجه مر کوری بخوردن ید و دو پطاسیم شروع نمایند و هر سال سه دوره شش هفته از يك نخود شروع کرده

۹۹۸ - کار خود را بهر کسی نسپر - شما خیلی بی احتیاط هستید

۹۹۹ - شانسهای متعدد برایت میرسد - و استفاده نمیکنی

این نمرات کسری پاورقی های سالنامه ۱۳۰۸ است که چون از عدد کتیری درخواست طبع ان رسیده بود محض استفاده قارئین محترم سالنامه مزبور طبع نمودیم. فال جدید امسال هم قابل ملاحظه است

انتقال دهنده باشد اگر مالک ار وقوع معامله مطاع شده و تا یکماه پس

و روزی يك نخود زیاد کنند تا بروزی پانزده نخود برسد و روزی پانزده نخود را مدت دهنت تا شش هفته و هرگاه زکام شدید یا درد سینه و بشورات جلدی بروز کرد موقتاً معالجه را تعطیل کنند و بهتر است که احتیاط را از دست نداده تا ده سال هر سال دو دوره از حب های فوق و سه دوره یدور دویطاسیم استعمال نمایند

تزریق نئو سالوارسان در اول مرض خیلی نافع است و عوارض ظاهری مرض را بزودی رفع میکند ولی البته باید بتوسط طبیب تزریق نمایند

معالجه سوزاك

اشخاص مبتلا بسوزاك هرگاه در ساعت اول شروع مرض به دكتر حاذق رجوع کنند بایك معالجه مختصری جلوگیری از بروز مرض آنها میشود و اگر دست رس به طبیب نداشته باشند در روزهای اول مدرات از قبیل مطبوخ دم گیلان - آب هندوانه - آب خیار و غیره میل نمایند خوردن شور و قلمی و جوش شیرین از هر کدام روزی پانزده نخود در آب یا دوغ مفید است از راه رفتن زیاد و کارهای خسته کننده و مقاربت و خوردن مشروبات الکلی و ادویه های محرک خود داری کنند از روز اول شروع بمرض برای جلوگیری از ورم بیضه بیضه بند به بندند پس از آنکه درد و سوزش مجرا کم شد مجرا را با محلول يك در هزار پر منگنات دویطاس روزی سه مرتبه پس از ادرار کردن بایك یوارلاستیک شست و شود و دهن دلی البته این معالجات برای معالجه قطعی سوزاك کافی نیست و لازم است برای معالجه اساسی بدكتر رجوع نمایند «دكتر نورالله حاذق جراح اول مریضخانه بلدی»

فارئین محترم مخصوصاً انهایی که از این تذکرات بکلی بی سابقه و باین قبیل امراض بیگانه هستند یقیناً با وحشت فوق العاده باین صفحات می نگرند و ما خوشوقتیم که اقلاً از یارۀ لغزشها کاسته میشود مخصوصاً گراورهای موالد عجیب الخلقه را ملاحظه خواهند نمود که گذشته از موجبات و علل علمی قابل بحث نتیجه انقلابات درونی والدین است که باید متذکر بود - شرح علل و جهات علمی آن سال آینده داده میشود

از حصول اطلاع اظهاریه برای ابلاغ به انتقال گیرنده و مطلع کردن

رهنمای سر نوشت

قوانینی که چرخ و فلک این عالم را بگردش
فعالی در آورده معمای لاینحالی است که
کاوش در اطراف آن جز خمستگی حاصلی
نمیدهد معذالک حد سیاتی میزنند که هافقط
محض تفریح خوانندگان محترم به طبع
آن مبادرت میکنیم -

میگویند در اثر تجربه و استدلالات
عبدیه بالاخره عالم موفق شده است قوانینی
تدوین کند که مشخص و معبر حوادث
گردد و دعوی میکنند که با علوم جدید
اکشافاتی بعمل آمده که عامل عالم را
معجزه کننده معرفی میکنند ما برای اینکه
قارئین محترم یارس در مواقع نخستگی
بخواهند با اسرار
مجهوله بازی کنند
طریق تفال جدید را
که میگویند با الوان

طبیعی (از انتخاب دو عدد از ۱۲ کوئی که در این لوحه است) بسر
نوشت خود بی میرند مینگاریم -

اولا در ذیل صفحات ضمن سئوالات نمرهٔ سؤال مفتخه را در حافظه نگاهدارید سپس یکی از شش خانه (گوی تفال را) در صفحه ۱۰۶ که هر يك دارای دو رنگ است بدون نظر خاص انتخاب کنید
در (دو صفحه جدولی ۱۱۸ یا ۱۱۹) از ستون های عمودی مابین رنگهای ، آبی و قرمز -- سفید و سبز -- قرمز و سفید آبی و سبز -- سفید و آبی -- قرمز و سبز -- ستون بزرگ کنید که حاوی رنگهای انتخابی خود شما است -- در این ستون عدد مقابل نمرهٔ سؤال را که مورد نظر بود گرفته یا ورقی همان نمره را در یا ورقی های سالنامه تجسس نمائید جوابی بشما میدهد که گذشته از مناسبات و مقایسات فرضیه خالی از جنبه تفریحی و اخلاقی نیست --

ذیلا برای مثال ، فرض کنیم نمرهٔ سؤال انتخابی شما ۳۰ است (شغل شوهر من چه خواهد بود) و مهرهٔ رنگهای انتخابی هم قرمز و سفید باشد -- در ستون قرمز و سفید در مجاذی عدد ۳۰ نمره ۲۸ است و در یا ورقی نمره ۲۸ سطر بین قرمز و سفید جواب ذیل دیده میشود -- « مردنویسنده و تو خود یکی از قارئین باوفای او خواهی بود »

فهرست سئوالات نمرهٔ مقابل سؤال را بخاطر بسپارید

- (۱) - جوانی خوب و مطلوبی خواهم داشت ؟
- (۲) - بسن کهوات میرسم ؟
- (۳) - بوضعیت خوب و امید بخش ناائل میشوم ؟
- (۴) - موقعیت من طرف توجه مردم میشود ؟
- (۵) - وضعیت حاضر من ادامه خواهد داشت ؟
- (۶) - تحصیلات عالیه خواهم کرد ؟
- (۷) - موفق باختراع چیزی خواهم شد ؟
- (۸) - طرف حسادت اشخاص واقع میشوم ؟
- (۹) - مردم در باره من چه فکر میکنند ؟
- (۱۰) - نام من در جراند مابین مردم منتشر میشود ؟

کیفیت نفوسهای نیک و بد بین نفوس زدن و تفالات

سر نوشتی که دارای استدلالات علمی است تفاوت بسیار است بطور اکثر اشخاص حساس و با فکر بنفوس خاله کثوم ننه و روایات نقل شده بی بایه عقیده مند نمیشوند لکن از آنجائیکه بشر با اینکه میدانند فناپذیر است ولسی از فرط دلبستگی بزندگان موقتی دنیا در مواقع سخت مثلا در موقع ناخوشی هر چند هم تحصیل کرده باشد پرواز جغد را بر بام خانه بفال بد و عاقبت وخیم و ورود چلچله را بداخل منزل بفال نیک و علامت صحت مزاج حدس میزنند در حالیکه هیچ حادثه غیر مشیت و سر نوشت ازلی قادر نخواهد بود کمترین اثر خوب یا بدی در حیات بشر داشته باشد مگر سوانحی که از روی نفهمی و عدم تجربه زندگانی انسان را مختل میکند - اینک ما از نظر تذکر و تنبه و در عین حال تفریح خوانندگان محترم بعضی از نفوس زشت و زیبای معموله را ذیلا مینگاریم: معتقدات عمومی - در حیوانات الاغ که دبدبه شود غلط میزند میگویند علامت خوبی هواست - اگر میدود کاریکه تعقیب میکنند از دست رفته میندازند - تصادف با کلاه دوسفند و کاورا علامت ثروت و خوشی میدانند - گربه بزمن پنجه میخراشد خیانت می بینند - کشتن گربه را باعث بدبختی کشنده میدانند - سگ بطرف هر خانه زوزه کشد میگویند صدای ناله از آن جا بلند خواهد شد - ملاقات جغد را معتقدند بی پولی میاورد و اگر شب در بام بخواند مرك در آنجا هویدا میشود - لك لك سعادت میاورد و

(۱۱) - بنصایحی که بمن میشود گوش بدهم ؟

(۱۲) - هر حرفی را باید گفت ؟

(۱۳) - افکار و عقاید من خوب است ؟

(۱۴) - چه چیز باعث سرزنش و ملامت خواهد شد ؟

(۱۵) - اقوال من قابل اعتماد و مقبول عامه خواهد شد ؟

او از مالکیت خود با دارد ثبت اسناد یا دفتر بدايت یا صلحیه یا یکی از

خانه را که لانه گذارده از آتش سوزی محفوظ است - خروس در موقع دست بدست دادن اگر بخواند نشانهٔ دعوی زن و شوهر است - مرغیکه مثل خروس بخواند آمد و نیامد دارد - هر موقع از سال که صدای مرغ حق را بشنوند تا آخر سال پولدار هستند - چاهچله دیدنش در حال پرش کسالت میآورد و اگر در خانه لانه گذارد سعادت را با خود میآورد - دیدن ماهی در رود خانه علامت خوشحالی است - نیش زنبور عسل علامت پیدایش روشنی در کار است اما اگر بکشدش بول گم خواهند کرد - سه استکان که در ردیف هم واقعه شود بطور افقی مهمان سرزده خواهد رسید - سر که انداختن - مرغ خوابانیدن آمد و نیامد دارد - از عیادت شب یکشنبه و چهارشنبه و مهمان شدن در جائی احترام میکنند - پاک و مژگان که میزند علامت کسالت است - گوش چپ و بزرگ صدای صاحب گوش غیبت میشود -

بالاخره تمام این حرفها بوج و بیمغز و موهوم است بهموطنان محترم خود توصیه میکنیم جز سعی و عمل و اتکاء بنفس و ایمان بمبدأ بهیچ چیز دیگر معتقد نباشند - سعی و عمل شما را از پریشانی و بیچارگی نجات میدهد اتکاء بنفس عامل مهم موفقیت شماست ایمان بمبدأ مظهر اقتناع خاطر و رضای باطن و آسایش وجدان است

چون میخواهیم سالنامه پارس از هر حیث مطابوب خوانندگان محترم باشد بآنکه فالهای سال گذشته را از جهات تذکرات و تنبها اخلاقی عموماً پسندیده و منتظر تجدید طبع آن هستند سرگرمی جدیدی تهیه کردیم

(۱۶) - باخرین خوابی که دیده ام عقید دهند باشم ؟

(۱۷) - آن مراسلهٔ مطلوبه بمن خواهد رسید ؟

(۱۸) - از چه طرف سعادت بمن رو آور خواهد شد ؟

(۱۹) - در چه سنی عروسی خواهم کرد ؟

(۲۰) - بهروسی خوب و آبرومندی موفق خواهم شد ؟

دوائر دیگر دولتی تسلیم نه نماید معاون مجرم محسوب خواهد شد -

تقویت روح و جسم

بهترین اوقات ورزش بعقید ورزشگران ایرانی و فرنگی صبح زود است زیرا که عضلات و اعصاب استراحت خود را نموده از هر حیث حاضر و آماده کارند لذا از نقطه نظر صحت بدن حرکات ذیل را همه بدون استثناء از مرد و زن و پیر و جوان میتوانند همه روز بموقع اجرا گذارند البته تصدیق میفرمائید هر بدنی بودجه مخصوصی دارد اگر زیاده از بودجه خود صرف انرژی نماید عوض فایده تولید ضرر میکند بهمان اندازه که عطالت ایجاد سم در بدن مینماید فعالیت زیاد از حد نیز نتیجه معکوس می بخشد بنا بر این باید حد اعتدال را از دست نداده مطابق دستور ذیل رفتار کرد :

بمجرد بیدار شدن از خواب خود را پوشانیده چند دقیقه در هوای آزاد دهن بسته باید دوید و در اینحال نفس را بوسیله دماغ باید کشید پس از دو برای سکونت حرکات قلب چند دقیقه نیز رادرفت بعد حرکات ذیل را مطابق شکل بموقع اجرا گذاشت و پس از اجرای حرکات اگر ممکن است میل های سبک ایرانی گرفت باز چند دقیقه رادرفت و در صورت امکان پس از خاتمه ورزش بدن را در مکان محفوظ با آب و نرم فوری شست و شوداد و یا حوله را با آب مالول خیس نموده عموم بدن را مالش داده بعد بآب حوله تمیز و خشک بدن را زود خشک نموده و فوری لباس پوشید

(۲۱) - موی شوهرم بچه رنگ خواهد بود سیاه یا خرمایی ؟

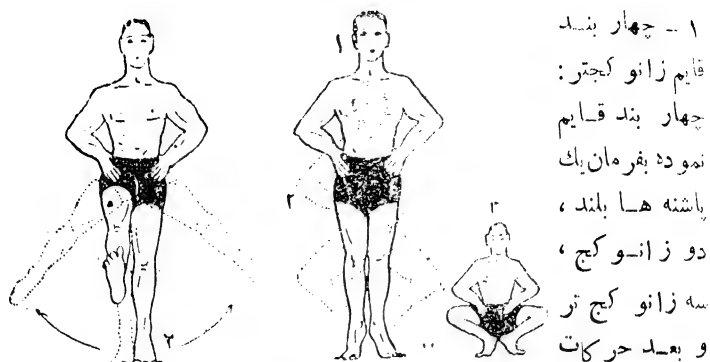
(۲۲) - شوهرم بدال و خراج است یا بالعکس ؟

(۲۳) - اولاد متعدد خواهم داشت ؟

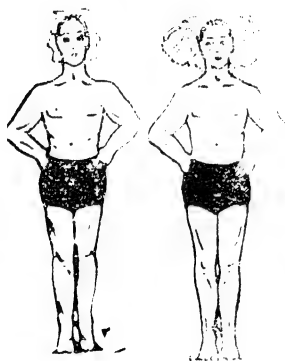
(۲۴) - بی شوهر خواهم ماند ؟

(۲۵) - يك همسر و دلخواه و مقبول نصیبم خواهد شد ؟

هر يك از دوائر و دفاتر فوق مکلفند در مقابل اظهاریه مالک رسید داد

رابر عکس اجرا نموده بطوریکه بحالت اول بر گردد مطابق شکل ۱
 ۲ - چهار بند قایم ، پاها بطرفین تاب و به پیش تاب : فرمان
 يك پای چپ ، دو پای راست - بطرفین تاب ، فرمان يك بسمت چپ ، دو
 بسمت راست - مطابق شکل ۲

(۲۶) - زندگی ما وسیع و رضایت بخش خواهد بود ؟

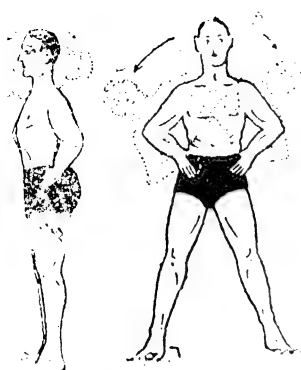
(۲۷) - قسمت من يك زن است یا بیشتر ؟

(۲۸) - باچه طبقه وصلت خواهم کرد متمول یا فقیر ؟

(۲۹) - همسر من دارای چه محسناتی خواهد بود ؟

(۳۰) - شغل و کار شوهر من چه خواهد بود ؟

آنها بدون فوت وقت بطرف برسانند ماده دوم - نسبت بانقلاباتیکه به

چهار بند قائم - فرمان يك بعقب كج
دو بجای خود ، يك به پیش كج ، دو
بجای خود مطابق شكل ۵

۶ - چهار بند قائم سینه بر است
و بچپ كج : اول چهار بند قائم فرمان
يك هر دو پا باز ، فرمان دوسینه بر است
كج ، سه بجای خود ، چهار بچپ كج
پنج بجای خود مطابق شكل ۶

۷ - چهار بند قائم هر دو پا باز سینه به
پیش و بعقب كج - به فرمان يك چهار بند قائم
هر دو پا باز ، دوسینه به پیش كج ، سه بجای خود
چهار بعقب كج ، پنج بجای خود مطابق شكل ۷
۸ - هر دو دست بشانه سینه بعقب كج و
به پیش كج تر : به فرمان يك هر دو دست
بشانه هر دو پا باز ، ۲ هر دو دست بیالا ۳ سینه
بعقب كج ، ۴ سینه از عقب به پیش كج تر

(در تمام حرکات باید متذکر بود که ازادی تنفس مختل نشود و
حرکات عموماً بمالایمت انجام شود)

(۳۱) - من بهمسری مقبولم یا اثاث و جهازیه من ؟

(۳۲) - دختری که قسمت من میشود با سابقه یا ناشناس است ؟

(۳۳) - پسریکه قسمت میشود نکره است یا معرفه ؟

(۳۴) - بایستی شرافت را بثروت ترجیح بدهم ؟

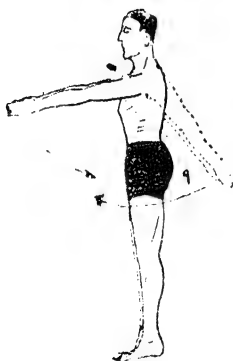
(۳۵) - اقدامات من در اینکار منتج نتیجه خواهد شد ؟

طریق فوق قبل از اجرای این قانون واقع شد. است هر يك از انتقال

و بر عکس مطابق شکل ۸

۹ - هر دو دست بشانه
 چهار طرف : فرمان يك هر
 دو دست بشانه ، دو بيالا ، سه
 بشانه ، چهار بطرفين ، پنج
 بشانه ، شش بجاو ، هفت بشانه
 هشت بعقب ، نه بشانه مطابق

شکل ۹

(۳۶) - حاصل زحمانم بقدر کافی خواهد بود ؟

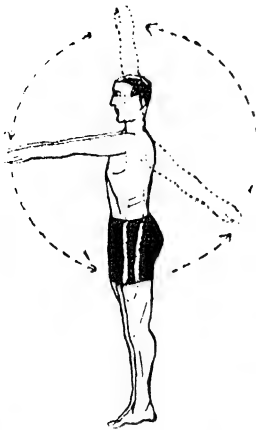
(۳۷) - در قمار شانس خواهم داشت ؟

(۳۸) - خبريكه انتظار وصولش را دارم خوب خواهد بود ؟

(۳۹) - با اعتمادی بدوستان قناعت بکنم ؟

(۴۰) - مسافرتی طولانی خواهم کرد ؟

دهنده - انتقال گیرنده بامالك بايد بترتيب ذيل عمل نمايند انتقال دهند.

۱۰ - هر دو بازو را از جاو بیالا و عقب
بعد بجلو بک فرمان باید چرخاند و بعد بر
عکس از عقب بیالا و جاو مطابق شکل ۱۰
۱۱ - چهار بند قایم در جاجه متوالی:
با نوک پنجه چند مرتبه متوالی باید جستن
نمود بعد از این حرکت چند دقیقه راه رفت
بعد دراز کشیده طاق باز بخوابند بند و آهر
دو دست را به پشت گردن گذاشته زانوئی
چپ و راست را بفرمان یک خم و دوراست
نمایند مطابق شکل ۱۱

۱۲ - در حال طاق باز
خواهیید هر دو دست را به
پشت گردن گذاشته و هر
دو زانو هارا بفرمان یک
بطرف شکم خم کرده و دو
راست نمایند مطابق شکل ۱۲

۱۳ - در روی زمین نشسته اول سینه را با کمک دستها بطرف
راست برده و بعد از راست بچپ بطوریکه نشیمنگاه پیر حرکت باشد، چند
مرتبه حرکت نمایند مطابق شکل ۱۳

(۴۱) - تعطیل تابستان بمن خوش میگذرد؟

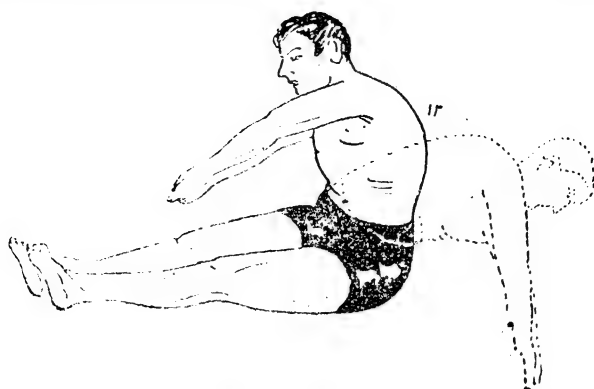
(۴۲) - آبرویان سواری خواهی کرد؟

(۴۳) - سرمایه دار خواهی شد؟

(۴۴) - تحمل مصائب را میتوانم بکنم؟

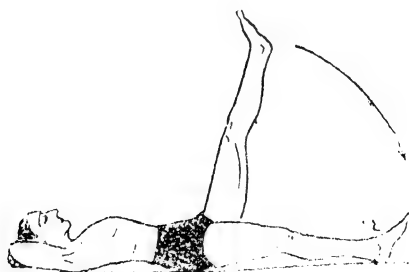
(۴۵) - زندگی بیلاقی خواهی داشت؟

مکلف است در ظرف سه ماه از تاریخ اجرای این قانون یا مالک را

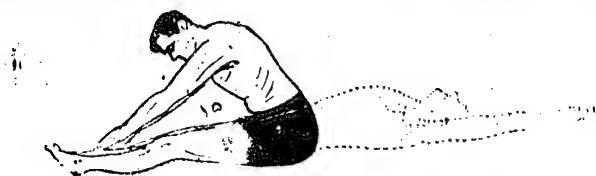
۱۴ - در حال طاق باز خوابیده هر دو دست را به پشت کردن گذاشته بفرمان يك پای راست را بلند نموده و آهسته باین آورد و برعکس پس از چند دفعه حرکت هر دو پا را با هم بلند نمایند مطابق

شکل ۱۴

- (۴۶) - عمر من بچه نجوسر خواهد آمد ؟
- (۴۷) - پس از من باز ماندگانم متأسف خواهند بود ؟
- (۴۸) - وراثت من راضی خواهند بود ؟
- (۴۹) - طریقه تدفین من آبرو مند خواهد بود ؟
- (۵۰) - عقیده اشخاص پس از من چه خواهد بود ؟

و ادار به تنفیذ انتقال نموده و یا خسارات وارده را انتقال گیرنده و مالک

۱۵ - هنگامیکه طاقی باز خوابیده اند هر دو دست را راست کشیدند
چند مرتبه بلند شوند و بخوابند مطابق شکل ۱۵

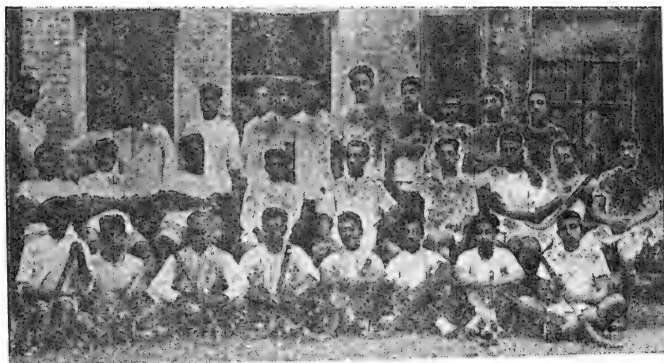

۱۶ - حرکت شنا و مثل شنو ایرانی هر دو
باز و خم آهسته باید بشود مطابق شکل ۱۶

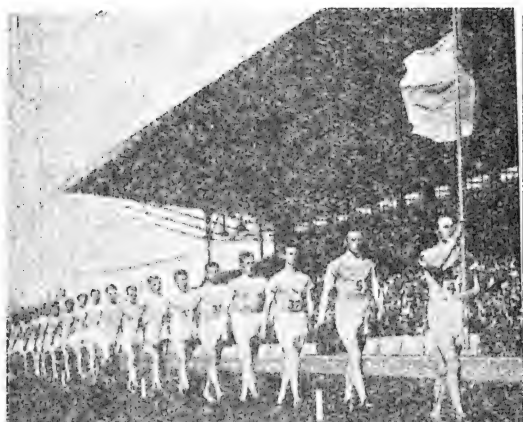
تبدیل: بعد از حرکت که نفس تند میشود بقدر دو سه ثانیه
باید استراحت نمود حرکات بطی هر قدر آهسته اجرا شود مشکوٰتر میشود
بهتر است ابتدا تندتر اجرا کرد و بعد آهسته و هر حرکت رانیز سه
مرتبه اجرا نمود.

ملاحظه کنید اطفال کوچک را که در مسابقاتهای ورزش شرکت میکنند

دسته از ورزشگران فارس هستند که بهمت آقای حسامزاده بازارکاد رئیس محترم ریش آهنگی فارس ایجاد و اداره شده اند شما جوانان آزاده و پاک سیر در این روش و سیر دنیکو که مردان برومند برای آتیۀ مملکت تهیه میکنند نبر یک میکوئیم

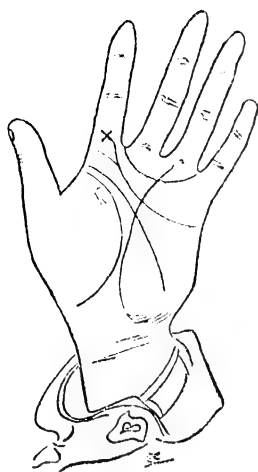
ملاحظه نمایند یکدسته از ورزشگران فنلاندی که با بیرق حرکت میکنند مامحض نمونه و جاب توجه ورزشگران ایران طبع نمودیم

مفتاح سؤالات سرنوشت						نمره
قرمز	سفید	آبی	قرمز	سفید	آبی	سؤالات
۳۲	۴۲	۴۸	۲۰	۱۰	۴	۱
۳۷	۴۷	۲۵	۱۵	۴۸	۱۹	۲
۳۹	۴۸	۱۹	۳۳	۱۶	۲۵	۳
۴۲	۳۸	۳۰	۲۴	۱۷	۲۲	۴
۴۶	۲۳	۱۵	۴۷	۱۹	۸	۵
۲۱	۳۲	۱۶	۳۱	۲۳	۲	۶
۱۷	۳۰	۲۰	۴۸	۳۴	۱۸	۷
۲۹	۱۶	۲۴	۱۰	۲۲	۴۱	۸
۴۷	۱۵	۲۳	۱۶	۲	۱	۹
۱۲	۳۶	۳۳	۱۷	۴۱	۱۱	۱۰
۴۳	۱۹	۴۲	۴۱	۱۸	۵	۱۱
۱۵	۲۵	۳۷	۲۲	۸	۶	۱۲
۴۸	۲۴	۱۷	۱۹	۲۵	۷	۱۳
۴۹	۲۸	۴۳	۱۸	۱	۳۰	۱۴
۲۷	۳۳	۴۶	۲۵	۴	۱۷	۱۵
۲۸	۱۲	۴۹	۲۹	۲۴	۱۴	۱۶
۹	۴۳	۳۶	۳۵	۳	۱۰	۱۷
۳۳	۲۶	۳۱	۳۴	۵	۴۳	۱۸
۱۶	۱۷	۲۹	۱	۶	۹	۱۹
۳۸	۳۵	۱۰	۴۳	۲۸	۱۳	۲۰
۳۰	۴۹	۱۸	۲	۱۴	۳۱	۲۱
۴۴	۲۹	۳۴	۴	۱۵	۳۷	۲۲
۵۰	۱۸	۳۵	۶	۲۷	۱۶	۲۳
۳۵	۹	۱۲	۵	۱۳	۳۶	۲۴
۲۳	۳۷	۲۲	۸	۱۱	۳۹	۲۵
سبز	آبی	سبز	سفید	سبز	قرمز	

مفتاح سؤالات سر نوشت						نمره
قرمز	سفید	آبی	قرمز	سفید	آبی	سؤالات
۲۶	۳۱	۱	۱۴	۳۰	۲۷	۲۶
۲۴	۱۳	۴	۲۷	۳۱	۲۸	۲۷
۴۱	۱۰	۴۴	۳	۳۶	۳۴	۲۸
۳۴	۲۱	۲	۳۲	۹	۳۵	۲۹
۳۶	۲۰	۳	۲۸	۷	۴۷	۳۰
۱۸	۲۲	۸	۲۳	۳۵	۴۴	۳۱
۲۰	۲۴	۶	۳۶	۴۳	۲۱	۳۲
۱۹	۴۱	۱۴	۱۲	۳۷	۲۹	۳۳
۱۳	۱	۲۸	۷	۳۹	۲۰	۳۴
۲۲	۵۰	۵	۱۱	۴۴	۲۳	۳۵
۴۵	۸	۲۷	۹	۲۹	۳۸	۳۶
۲۵	۳	۳۲	۳۰	۴۹	۲۴	۳۷
۴۰	۲	۱۳	۵۰	۳۲	۲۶	۳۸
۴	۶	۱۱	۳۹	۱۲	۴۸	۳۹
۱	۱۴	۷	۴۴	۲۰	۴۹	۴۰
۳	۵	۴۰	۴۹	۳۸	۴۲	۴۱
۱۰	۲۷	۳۹	۳۷	۲۶	۳۳	۴۲
۳۱	۱۱	۴۵	۲۶	۴۶	۳۲	۴۳
۲	۴۰	۵۰	۳۸	۲۱	۴۶	۴۴
۸	۴۴	۴۱	۱۳	۳۳	۳	۴۵
۵	۳۹	۹	۴۵	۴۲	۴۰	۴۶
۱۴	۷	۲۶	۴۶	۴۷	۴۵	۴۷
۶	۴۵	۴۷	۲۱	۵۰	۱۵	۴۸
۷	۴۶	۳۸	۴۲	۴۰	۱۲	۴۹
۱۱	۳۴	۲۱	۴۰	۴۵	۵۰	۵۰
سبز	آبی	سبز	سفید	سبز	قرمز	

دقایق قیافه شناسی

صاحب این دست اهل ذوق
و شاعر و دارای افکار دقیق
و سر پر شور است

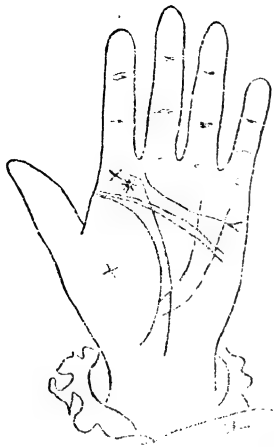
وقتی کائنات را بنظر اجمالی ملاحظه کنید
در ساختمان هر موجود خصوصاً انسانی
مشاهده مینمائید که ما به الامتياز آن بر دیگر
ان است - مثلاً در عالم نباتات انواعی
وجود دارند که فرق و اختلاف خلقت
آنها با یکدیگر به تناسب خصوصیات
ساختمان آنها است و همین اختلاف و
امتياز در عالم حیوانیت که انسان هم
یکی از انواع آنست حکمفرما است
معذک بین میخاوقات تشابه زیادی از
جهات متعدده وجود دارد که بالاخره
آنها را من حیث المجموع بسه قسمت ذیل
منقسم نموده است :

جماد - نبات - حیوان

هر يك در مقام خود بانواع و اشكال متفاوته متنوع و منشأ
آثار مختلفه هستند - دامنه این بیان وسیع و چند صفحه از تقویم پارس
که برای این عالم مهم تخصیص داده شده گنجایش شرح آنرا ندارد

قرمز	۱- جواب این سؤال را سرمایه فوق العاده میدهد !!	آبی
سبز	از اقوامت پیرس - بهر حال آرزو نمیکم که جای تو باشم	سفید
سفید	قبول تاهل شجاعت میخواهد مربوط بسن نیست	قرمز
سبز	برای نیل بدین مقصود باید سهل انگار بود	آبی
آبی	مال مفت را بعات معمول ترجیح میدهی	سفید
سبز	بخودی خود نمیروی - تو را خواهند برد	قرمز

راجبران کند انتقال گیرند که درحین وقوع انتقال عالم بعدم مالکیت

ولی آنچه نوشتن آن مقدور و منظور است اختلافات کلی است که در ظواهر اجسام حیوانات و بالاخص انسان خالق شده که میتوان آنها را آئینه اخلاق و جبلیات اشخاص دانسته و تقریباً تصدیق کرد (ظاهر عنوان باطل است)

برای موازنه این ظاهر و باطن و تطبیق آثار و علائم جسم با اخلاق و خوی اشخاص قبلاً از دانستن مطالبی ناگزیریم

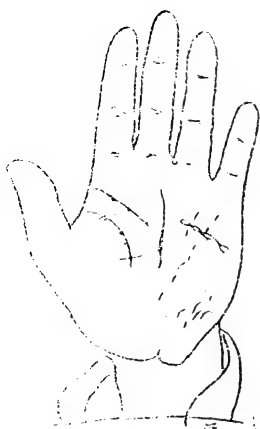
۱- در ساختمان و ترکیب جسم هر کس تناسبی ظاهر و قابل دقت و توجه است من جمله می بینید که انسان طویل القامه جبهه و کف یا و دستش نیز به نسبت طول قامت او درازتر از جبهه و کف پا و دست انسان متوسط یا قصیر القامه است و نباید کوتاهی جبهه قصیر القامه را

صاحب این دست دارای صحت، ثروت، هوش، ظرافت، دقت، نزاکت، شهرت، افتخار، ازدواج با سعادت و دولت و عشق یکتا به محبوبه خود می باشد

مثل طویل القامهائی که جبهه اش کو تا د اتفاق افتاده علامت نقص و کوتاهی خلقت دانسته و بالنتیجه به پستی اخلاق درونی او حکم کنید زیرا در قصیر القامه کوتاهی جبهه یا پا و دست مکمل تناسب خلقت و علامت اعتدال

قرمز	۲ - در شهرت و افتخار فرع زائد بر اصل است	آبی
سبز	میگویند پیش از استحقاق خود مشهور است	سفید
سفید	من حیث المجموع بر وفق مرام است	قرمز
سبز	پرستار مریضخانه خواهد بود - برای خود تهم خوب است	آبی
آبی	خبر خوشی آنست که عوارضت زیاد نخواهد بود	سفید
سبز	یقیناً! - با این حالت بیقیدی که داری	قرمز

انتقال دهنده بوده مکلف است در ظرف سه ماه مذکور خسارات

اوست بعکس در شخص طویل که
میایست جبهه اش بتناسب طول قامت
طویل خالق شده باشد کوتاهی جبهه
ناتمامی و قصور یرا در خلقت او
حکایت میکند - این تناسب حتی
علائم مخصوص که در ظاهر بدن
به نسبت اثرات آب و هوای اقالیم
حار و بارده و معتدله در جسم ظهور
میرسد حین استخراج احکام قیافه
شناسی باید رعایت شود

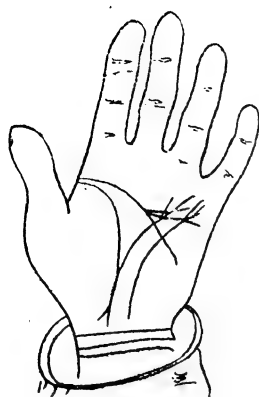
علائم این دست بد بختی و
اضطراب در زندگی بدشانسی
و گرفتاریهای سخت بامراض
مهاکه و بیچارگی و کوتاهی عمر

برای تدویر افکار قارئین محترم
نکات و دقایقی را که در تناسب
اجزاء و ترکیب هر جسم بین نقاشان
و مجسمه سازان استاد علما و عملا
معمول و مرعی است ذیلا مینگاریم :

اساتید فن قائلند که بلندی قامت شش برابر طول قدم است - طول صورت
از بالای جبهه الی انتهای چانه مساوی طول کف دست است الی نوک انگشت
وسطی و هر يك از این دو مساوی ده يك قامت است - سینه چهار يك
قامت و از بالای سینه الی بالای جبهه هفت يك قامت است - محیط میچ

قرمز	آبی	۳ - بله - در يك كلبه دهقانی
سبز	سفید	ممکن است اما برای دریافت مالیات
سفید	قرمز	نتیجه دارد اما نه برای شما
سبز	آبی	تحویل داری اما با صندوق بی مراجعه و بی پول
آبی	سفید	سنت دیگر مقتضی بازی کردن نیست
سبز	قرمز	مجدداً بکار مشغول و موفق بجبران گذشته میشوی

وارد بر مالك را جبران نماید مالکی که از انتقال مال خود مطلع

دست برابر نصف محیط گردن است و اگر شخص دو دست خود را بحالت افقی در طرفین بدن باز نماید بطوریکه نسبت بجهت مش دو زاویه قائمه تشکیل شود مسافت بین سر انگشت های هر دو دست او مساوی است باتمام طول قامتش

۲ - دانستن اختلاف امزجه است که در کشف عادات و خوی طبیعی کاملاً لازم الراحیه میباشد

صاحب این دست بی
نهایت پول دوست و
باین جهت عاشق
کار و فعالیت و دارای
هوش زنده و بردبار
در زندگی است

قدما برای امتزاج و زندگانی حیوانی باخلاط اربعه صفرا - سودا - بلغم - خون قائل بودند و لی متأخرین عقیده دارند که هر فرد از افراد صاحب مزاج مخصوص و ترکیب خاصی است که در مقام خود منفرد و با مزجه دیگران غیر متشابه است معذک تمام انواع امزجه را من جمیع الجهات بسه قسمت ذیل تقسیم نموده اند :

آبی	۴ - بخالت خود رجوع و معین کن	قرمز
سفید	بله - ولی طوطی وار	سبز
قرمز	نگران مباش - در اعیاد دستلاfi خواهی داشت	سفید
آبی	یکمرتبه بیشتر از دواج نخواهی کرد	سبز
سفید	زود او را خواهی شناخت	آبی
قرمز	تو احتیاج مند نخواهی بود بلکه دیگران بتو محتاجند	سبز

بوده یا بشود مکلف است در ظرف سه ماه از تاریخ اجرای این قانون

اول - مزاج عضلانی یا مزاج حرکت که آن مشتمل است بر استخوان و عضلات که متکای حرکات هر جسم هستند صاحب چنین مزاج طویل القامه بزرگ استخوان، بنیه خشن - صورت مستطیل - گونه بر جسته - دندانهای قواطعش بزرگ - کردنش دراز - سینه معتدل از حیث وسعت و چاقی حجم شکم متوسط - عضلاتش قوی - رنگش گندمی مویش سیادور قوت - دارای طبع ثابت بلکه در همه چیز قوی است، قوی البدن، قوی العزیمه - قوی الاراده

غالباً صاحبان چنین آثار در هر ملت و قومی باشند مقام اولی و نفوذ کلمه و ریاست قوم خود را احراز می کنند و در این اشخاص بطور کلی میل بشمشیر زیادتر از میل بقلم و تحریر است

دوم - مزاج حیوی است اعضای غدهای صاحبان چنین مزاج قوی و مقرر آن اعضاء در احشاء بر جسته و نمایان است بنابراین تنه این اشخاص بزرگ و عریض و مدور بودن از تمام ساختمان بدنشان نمایان است صورتشان گرد - منخرین وسیع - گردن تقریباً کوتاه - کتف عریض

آبی	۵ - تمام سائین باید بعقل خود رجوع کنند	قرمز
سفید	با عقیده خالص - لطف خدا شامل حال است	سبز
قرمز	از اینکه شوهر خواهی کرد شکی نیست	سفید
آبی	اگر دشمنان بگذارند	سبز
سفید	استراحت زیاد در تعطیل تنبلی میاورد	آبی
قرمز	ناگهانی و با شدت ولی فوری	سبز

در صورتیکه قبل از این قانون مطلع شده باشد و از تاریخ حصول

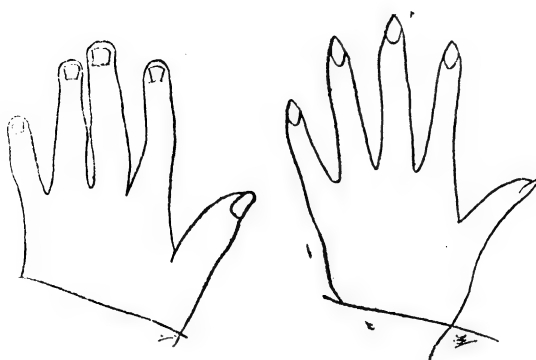

و مدور - بشره قرمز - موی سیاه یا کم رنگ - چشمها سیاه یا کمبود
اما آب دار - بینی تقریباً پهن - این اشخاص همیشه کار کردن را به
بیکاری ترجیح میدهند ولی نه اعمال پر زحمت بلکه بیشتر باهو و لعب
شایق و مشغول هستند - اهل نشاط - همت - ذکاوت - زود
فهمی ولی باتوان و تردد - همه چیز را زود بخاطر می سپارند اما زود
هم فراموش مینمایند بطور کلی نمایش ظاهرشان بیشتر است از باطنشان
منتهای آمال و آرزوی صاحبان مزاج حیوی این است که همیشه
زنده بوده از لذایذ دنیا فارغ البال برخوردار شوند (زهی آرزوی دراز)
این قبیل مردم در ملت انگلیس زیاد است

سوم - مزاج عصبی - در صاحبان چنین مزاج مجموع نخاع

آبی	۶ - در صورت نمرخوب در گفتن چه مانعی است	قرمز
سفید	عجله مکن بموقع خود تأهل میکنی	سبز
قرمز	جواب شما با مراعات و مقتضیات سن است	سفید
آبی	الصبر مفتاح الفرج	سبز
سفید	تا غسل داری مگسها دورت جمعند	آبی
قرمز	در حیات شما که اثری نداشت بعد از شما چه	سبز

شوکی - در
اطراف ستون
فقرات که آنرا
مغز حرام گویند
غالبه دارد خصو
صاً در قسمت مغز
جسم این شخص

رقیق - سرش این انگشتهای علامت تلون این انگشتهای علامت ذکاوت
بزرگ صورت و بی ثباتی است و تصورات مرغوب است

بیضی - کونه بیرون آمده (برجستگی استخوان زیر چشم) چشم
براق - گردنش باریک - سینه از حیث چاقی و وسعت متوسط
مویش نرم - احساسات تند - صورت دوست با سرعت فهم و قوت عاطفه
و حدت ذهن و دقت شعور - ارباب فنون جمیل و صنایع مستظرفه مخصوصاً
شعرا دارای چنین مزاجند در دنیای متمدن امروزی بمناسبت اشتغال
بامور فکریه معلوم میشود صاحبان چنین مزاج زیاد هستند

با مقدمات فوق کمتر اتفاق افتاده است که شخصی منحصرأ
صاحب یکی از سه مزاج مزبور فقط باشد غالباً امزجه مردم از دو یا
سه مزاجهای فوق ممزوج و مرکب است در اینصورت کلیه به شش
قسم منقسم شده و در حین کشف خفایای اخلاق باید علائم و خصوصیات
هر مزاج و ترکیبات آن را در ظاهر جسم کاملاً مورد مطالعه و دقت

آبی	۷ - اگر همه چنین است بهتر فکر نکردن است	قرمز
سفید	شیشه بری و شمارا خوب بقاب میاندازد	سبز
قرمز	فکر - ترا خراب مکن - هیچیک ازین دو نصیب نمیشود	سفید
آبی	اقدام باین قبیل مسافرتها مکن در راه تلف میشوی	سبز
سفید	اگر بماند اسباب تعجب مطاعین باحوال تو است	آبی
قرمز	برای اینکار قبل از حرکت باید خودت دستور بدهی	سبز

قرار داده نه بلا تصور، خوبی و بدی را درباره نوع خود (که باید با اختلاط و امتزاج ملی رفیقانه را دسعادت بشریت را پیمود) تصدیق یا تکذیب نمود و بالاخره انواع امزجه مرکبه بقرار ذیل است:

۱- مزاج عضای حیوی ۲- « عضای عقلی ۳- « حیوی عضای ۴- « حیوی عقلی ۵- « عقلی عضای ۶- « عقلی حیوی - آخرین تذکر :

انسان، بایک میل و اخلاق موروثی و مزاج معین زائیده شده اگر حالات زندگی و تربیت با او مساعد باشد اثرات اصلی مزاج او ظاهر و در این حالت احکام قیافه شناسی طابق النعل بالنعل صحیح و لازم الاتباع است والا به تغیر حال و طرز تربیت خواص مزاج اصلی خنثی و متغیر خواهد بود

بنابر قسمت اخیر بکوشید که پس از اصلاح خود دمایم اخلاق اشخاص را با حسن سلوک و تدبیر عقلانی بر اثر مصاحبت بمحامد اوصاف تبدیل نمائید

صحت ازدواج

بقای وجود بنی آدم و حفظ شرایط تکامل در اقوام و امم منوط بازدواج و صحت آنست که اگر ازدواج واقع نشود یا ممانعی رسم و روش صحیح طبیعی وقوع یابد جز انقراض با هزاران بدبختی نتیجه نخواهد داشت - ازدواج نه فقط یکی از حوائج طبیعی مثل خوراک و

آبی	۸- نخیر خواهشمند خیال این موضوع را هم نکنید	قرمز
سفید	ابدأ - بدون سنجش سخنی نگوئید	سبز
قرمز	عیناً شبیه مادر زن خو دشما است	سفید
آبی	البته تو بوسیله جهیزیه ات محبوب خواهی بود	سبز
سفید	بله باخر میرسی ولی مغرور نشو	آبی
قرمز	انشاءالله در صورت صحت و سلامت	سبز

اطلاع در صورتیکه بعد از اجرای این قانون مطلع شود انتقال گیرنده

یوشاک بشمار است که اگر آن حاجت بهر وسیله رفع شود انسان یا موجودات ذوی الحیة از ازدواج مستغنی باشند بلکه از بدو وجود هر موجود تحت اثرات ازدواج واقع است که اگر هر مرحله آنرا غفات کنند نقیصه را استقبال نمودند - شرح این قضیه را کتابی جداگانه باید تاخاتمه یابد که بالفعل مقدور نیست ولی برای اینکه حتی الامکان از این موضوع عام المنفعه استفاده کنیم چند قسمت مهم از ازدواج خاطر نشان میشود:

۱ - وقت ازدواج ۲ - قابلیت القاح ۳ - نایل شدن باولاد
ذکور و اناث ۴ - سلامتی و خوبی صورت اطفال

وقت ازدواج

قاعدت تغییر ناپذیری برای تشخیص وقت ازدواج نمیتوان بدست آورد زیرا مزاج و بنیه و آب و هوا و حالات گذشته طرفین در هدهه یکسان نیست ولی میتوان باین دلیل محکم متوسل شد:

هماطوری که در نباتات از تخم ناری تولید مثل میسر نمیشود و موقع کشت وقتی است که تخم رسیده و ادوات تلقیح نمو طبیعی خود را نمود باشند در طبقه حیوانات نیز همین نکته قابل توجه و موقع صحیح برای القاح (ازدواج) نمو ساختمان بدن طرفین و مخصوصاً ادوات تناسلیه است و البته در مناطق مختلفه متناسب درجه برودت و حرارت دیر یا زود این نمو و تکامل حاصل میشود چنانکه در اروپا بهمین ملاحظات موقع ازدواج برای مردان سن بیست و پنج و زنان

آبی	۹ - از ۱۵ الی ۴۵ سالگی	آبی
سفید	در نتیجه زرد و خورد با شما پنبه زن خواهد شد	سفید
قرمز	بله - با مختصر جدیتی نتیجه میگیری	قرمز
آبی	در طی مسافرت طولانی	آبی
سفید	بالاخره بشوای اخروی خواهید رسید	سفید
قرمز	بله - ولی محتوی سرزنش خواهد بود	قرمز

یافانم مقام قانونی او را بطریق مذکور در ماده فوق از مالکیت خود

سن بیست تعیین شده و در ممالك حاره برای مردان بیست و یکسال و زنان شانزده سال و قس علی ذلک سایر نقاط و بالاخره شرط صحت نمو طبیعی بدن و آلات تناسلیه است

قابلیت القاح

چندانکه اعضاء تناسلیه قوی و مکمل باشد همان قدر قابلیت تولید و تلقیح زیادولی مزاج زنان و سن آنان و طرز تعیش و خوراک میتواند قابلیت القاح را تغییر دهد مثلاً زنانیکه صاحب مزاج بلغمی هستند یا مزاجشان مزوج از بلغمی و دموی است از سایر امزجه بیشتر قابلیت القاح دارند — اولاً دزنان صفراوی و عصبی مزاج نسبت بسایرین کمتر است — بعد از بلوغ تاچند سال قابلیت القاح درحالت نقص است و اگر تولید هم ممکن شود بیست قد و ضعیف البنیه خواهد بود

و چنین مولودی برای مرک مهیا تر است از آنکه هر مرحله را کاملاً پیموده تا بوجود خاکی رسیده است همچنین است تاثیر خوراک حیواناتی که گوشت فقط میخورند قابلیتشان در القاح کمتر است از آنها که گوشت و سبزی و حبوبات میخورند — زحمت بدنی مثل ورزش و کار کردن و خوردن غذاهای ساده قابلیت القاح را ترفی میدهد بهمین دلیل متمولین راحت طلب کمتر از زحمت کشان قابلیت تولید مثل دارند

قرمز	۱۰ — بهتر عدم وصول آست زیر افریب میخوری	آبی
سبز	عنفوان شباب بد نمیشود	سفید
سفید	بدتر وسیله زحمت همگنا تر افرام میسازی	قرمز
سبز	مثل خودت — حالا فکر کن ببین ؟	آبی
آبی	اگر ازدواج را برای جهیزیه میخواهی برو فکر دیگر کن	سفید
سبز	نظار بضعف قلب بهتر است صرف نظر کنی	قرمز

مستحضر نماید ماده سوم — متخلف از مقررات ماده ۲ اگر انتقال

برای نیل باولاد ذکور و اناث

در اینخصوص موثرات مادی و معنوی بسیار موجود هستند - زنی که همیشه دختر میآورد اگر بخواهد اولادش پسر شود یا بالعکس باید بداند که بمقتضی تمام علماء پیدایش و نمو بدن از غذا است و غذا کاملاً در خلقت انسان مؤثر و اختلافات ظاهر جسم مسلماً مربوط بطرز تغذیه و جنس غذا است که هر يك سازنده قسمتی از بدن و پروراندن عضو از آنست (از قبیل استخوان - گوشت - عصب - عضل و غیره) تجربه شده است که زن حامله اگر زیاد تفریح کند و اغاب سیب بخورد طفاش سرخ و سفید میشود ولو آنکه پدر و مادر سبز رنگ باشند - پس از تحقیقات علمی یافته اند که در سبب گولان هر قدر ازوت زیاد باشد همانقدر احتمال ذکور شدن ثمره القاح بیشتر است و اگر در غذا مواد مولد الماء الحمیه زیاد باشد احتمال اناتیت زیادتر است در پسر و دختر شدن اولاد زیاد و کم بودن آزوت در اغذیه قویاً مؤثر است در صورتیکه اختلاف سن و مزاج و قوه هاضمه و سایر عملیات کیمیای معده اثرات آزوت را در اغذیه خنثی نکند از بعضی تجربیات این نتیجه بدست آمده است :

زن لاغر عریض الصدر و ضیق الحوصله که مشابه شکل مرد باشد با هر مردی ازدواج کند غالباً ثمره القاح پسر خواهد بود صاحبان مزاج لمفاوی (بانمی) و لمفاوی بادموی و عصبی و

آبی	۱۱ - چه حرفی باید بزنند از يك آدم عادی مثل شما	قرمز
سفید	مثل خود شماست آسوده باش از راد درش نمیرند	سبز
قرمز	البته تا آخر عمر هم لذت آن فراموش نمیشود	سفید
آبی	آبامطمئن هستی که دوست حقیقی (میوه نایاب) پیدا میکنی	سبز
سفید	اگر باینخیال باشی فایده نمیری	آبی
قرمز	راستی رفت حیف بود ! یادش بخیر	سبز

دهنده یا انتقال گیرنده باشد کلاه بردار و اگر مالک باشد معاون محر

صفراوی ممزوج و امثال این امزجه مختلفه اغلب دختر میزایند - زنی که بسبب غایبه خصوصیات نسائیت همیشه دختر بزیاید میتواند با عمل بقواعد ذیل این روش طبیعت را تقریباً تبدیل نموده ثمره القاح پسر شود

مثلاً ازما کولات، کباب گوشت و گوشت برشته و کباب گوشت شکار و گوشتهای قرمز - تخم مرغ - آب گوشت تنک آب و صبح شستن بدن با آب سرد - گردش و تفرج - استعمال باموریکه ورزش بدنی محسوب است و برای تلافی آن قدری خواب .

البته از تاثیر تعیش باین ترتیب بعد از مدتی حالت نسائیت به رجولیت تبدیل و عنصر ذکور بر عنصر اناث غایبه می یابد سپس اگر القاح واقع شود ثمره آن اغلب ذکور خواهد بود .

برای وجاهت و سلامت اطفال

سن تمام (مقصود موقع کمال بلوغ است) و صحت کامل و بنیه قوی زوجین کاملاً با اولادشان منتقل میشود و خلاف این روش نادر است . زوجینی که موجبات صحت و ثروت و خوش گذرانی باقاعده برای آنان فراهم است البته اولادشان نیز از این سعادت کامیاب خواهند بود . پس در حین القاح باید از امراض و بی اعتدالی و انحراف مزاج احتراز نمود که ثمره انسان دارای محاسن صورت و محامد سیرت گردد - در اولاد آنان که برای يك لذت موقتی عمر و سعادت خود بلکه يك قوم و عشیرت را بامراض مسریه معروفه آلوده و ننگین نموده اند

آبی	۱۲ - خوبی و بدی برای توجه نتیجه دارد	قرمز
سفید	هر گس باید دست خود را بکمر خود گرفته بلند شود	سبز
قرمز	اگر میشناختی ز نش نمیشدی	سفید
آبی	اگر دل تو باین خوش باشد اقدام آن مانعی ندارد	سبز
سفید	روزی باین آرزو میرسی	آبی
قرمز	اگر هم شنیدی باور مکن	سبز

محسوب و مطابق مقررات قانون مجازات عمومی محکوم خواهد شد

دقت فرمائید چه طفل معصوم درخونش انواع مکر و بهای مضر مودی
موجود و پیوسته از بدنش زخمها - جوشها و نظایر آن ظهور کرده
بسا هست که بهمین علت کور مادر زاد هم بوده اند

خلاصه یکی از مسائلی که در اولاد و خوبی او تاثیر دارد اختلاط
امزجه است - اختلاط و امتزاج دو مختلف المزاج برای وجاهت طفل
از شرایط اصلیه بشمار است مثلاً پدر و مادریکه باغمی مزاج باشند
اولادشان زیاده از حد باغمی شده و افراط در هر قسم از امزجه موجب
اقسام امراض مختلفه است - ازدواج زن باغمی و مرد صفراوی یا دُموی
و همچنین اختلاط اقوام مختلفه در اولاد باعث نتایج مستحسنة خواهد شد
دکتر دوبه در نتیجه تجربیات خود میگوید که شجاعت و قوت

ترکان باین علت است که بزرگان این قوم از دختران روم گرجستان
و نظایر آن ازدواج نموده لذا صحت و شجاعت در عرق نسل باقی ماند
و از مضرت بین اقر با همیشه محفوظ بودند - مردمان قدیم روم که
بشجاعت و قوت معروفند سبیش این بوده که بر هر مملکت غلبه می یافتند
با اهل آن مملکت امتزاج و ازدواج مینموده اند و نیز ورزش و ریاضت
بدنی و استراحت بعد آنرا مراعات میکردند

هر قوم که با اقوام دیگر اختلاط نموده اند همیشه عقلا و جسماً ترقی
کرده بعکس کسانی که در خویشان خود ازدواج نموده کمتر نمو
طبیعی یافته اند

قرمز	۱۳ - نخیر چه ادعای بی بجائی	آبی
سبز	بله - بلکه دو مرتبه از دواج	سفید
سفید	در جنگل در یک منزل محقری	قرمز
سبز	خبریکه برای یکی خوبست برای دیگری ممکن است بد باشد	آبی
آبی	خیال میکنی آنقدر لایق و محبوب هستی	سفید
سبز	عمرت کفایت امتحان این دو موضوع را نمیکند	قرمز

ماده چهارم - علاوه بر مجازات مذکور در مواد ۳ و ۴ مجرم باید

از این قصور رشته قومیت گسیخته نمیشود بلکه در يك مملکت مندرجاً اهل شهرها و دهات و قصبات و بالاخره خانواد های مختلف بایکدیگر امتزاج و از دواج مینمایند و بهمین سبب با هم قوم و خویش و یگانه شده ضمناً از یگانه هیچوقت نمی هراسند بعلاوه مناسب با مستورات قواعد حفظ الصحه نیز هست

در بین اشجار و میوجات دقت فرمائید عمل پیوند کاملاً موثر و مفید است مثلاً اگر دو میوه شبیه یکدیگر (از حیث تخم) را که در ظاهر اختلاف دارند پیوند کنند مسلماً نتیجه پیوند مرغوب تر از میوه های قبل از پیوند است

ولی پیوند باناجنس نگرفتنی است و فایده هم ندارد سرانجام گوهر نه بار آورد همان میوه تلخ بار آورد زوجینی که از انواع بی اعتدالی ضعیف و نحیف شده اند نهل صحت و خوشی اولاد را از بیخ و بن کند و نداشتند که در ازدواج غیر از رفع شهوت مطالب مهم دیگری که اعقاب انسان در فواید و مضار آن سهیم هستند نیز موجود و با فی الجملة غفلتی ممکن است به عقوبات آن بك خانواده بل اهل يك شهر گرفتار شده البته مفسد روحانی آن متوجه باعث و مؤسس خواهد بود

نکته قابل توجه

چون مقصد از ازدواج بقای نسل است لذا با افراط مقاربت صحت

آبی	۱۴ - باور کنید تا بعد از آن چه پیش آید	قرمز
سفید	بین این دو رنگ - بهر حال قشنگ و مطبوع شما است	سبز
قرمز	عیناً مثل موش و گربه	سفید
آبی	بالاخره خواهی شناخت عجله مکن	سبز
سفید	سفر بزرگ شما سفر آخرت خواهد بود	آبی
قرمز	خیر بهیچوجه متاسف نخواهند بود	سبز

مادام که خسارت وارده بر مدعی خصوصی را جبران نکرده است

مولدات و اعتدال مزاج را نباید از دست داد و این نکته را باید مراعات نمود که در موقع خیلی گرم و خیلی سرد حمل واقع نشود - همچنین است در حالت خوف و وحشت و کدورت و بالاخره بی اعتدالی در مزاج زوحین ازهر بابت که باشد برای القاح و حمل مناسب نیست مثلاً بعد از بیخوابی‌ها که در تیانر و عروسی و سرخوشی‌ها واقع میشود اگر نطفه منعقد گردد نحیف‌البدن و ناقص‌العقل خواهد بود در مجامع باصفا ثمره القاح بهر اطفال خوب صورت و سالم‌الوجود خواهند شد «عنا»

در قسمت فوق که بسیار قابل استفاده است سال آینده بیشتر بحث میکنیم اما در قسمت اول بطوریکه نویسنده محترم متذکر شده اند علم قیافه‌شناسی موضوع اختراع و ابداع نیست بلکه نتیجه تجربیات و تحقیقاتی است که در اطراف علائم و آثار ظاهر انسانی بعمل آمده و قطعاً با حقایق باطنی اشخاص قابل تطبیق نمیشود نهایت آنکه هرگاه این تجربیات را دقیقاً مورد توجه و تطبیق قرار دهند و تمام خصوصیات اشخاص را با آثار ظاهری آنها بیازمایند البته نتیجه ۵۰ درصد روشن است ما امیدواریم موفق شویم سال آینده خوانندگان محترم را سهل‌تر به مقصود هدایت کنیم

امسال در نظر داشتیم يك قسمت از سالنامه را بطبع تاریخ و جغرافیای کلی عالم که قابل استفاده عامه باشد اختصاص دهیم ضیق فرصت اجازه داد این قسمت نیز بسال آینده موکول شد اینک مختصری از وقایع خارجی

قرمز	۱۵ - رضایت آنها منوط باندازد آثار آنها است	آبی
سبز	تمام عایداتش تحویل خود شماست از چه مری تبذیر کند	سفید
سفید	عمرت خیلی طولانی است	قرمز
سبز	در هر حال این وضعیت دوام نخواهد داشت	آبی
آبی	لازم میدانند کمتر حرف بزنی و بیشتر فکر بکنی	سفید
سبز	آیا آنقدر قدرت داری که گمان حقیقت نکنی	قرمز

در توقیف بماند ماده پنجم - نسبت با انتقال اینکه قبل از اجرای این

وقایع مهمه خارجه در سال گذشته

اول - جامعه مال که مر کب از شوری و مجلس عمومی و دارالانشاء است -
 ۱ - شوری مر کب از ۱۴ کرسی است که ۵ کرسی آن
 ثابت و ۹ کرسی دیگر آن تغییر پذیر است - دول معظمه (آلمان
 انگلیس - فرانسه - ژاپون - ایتالی) ۵ کرسی ثابت آنرا دارا بوده
 ۹ کرسی دیگر را سایر دول عضو جامعه به تناوب اشغال می نمایند -
 هر يك از دول عضو شوری بیش از یگنفر نمایند نمی تواند داشته باشد -
 ۲ - مجلس عمومی مر کب از کلیه دول عضو جامعه میباشد
 و همه ساله عادتاً در ماسپتامبر تشکیل میشود عدده دول عضو به ۵۴
 بالغ است و هر يك از آنها میتواند در مجلس عمومی سه نفر نمایند
 داشته باشد که مجموعاً دارای يك رای هستند -

۳ - دارالانشاء جامعه مال فی الحقیقه حکم يك وزارتخانه
 بین المالی را دارد که کلیه امور مربوطه بجامعه مال را مطالبه کرده
 وظایفی را که شوری و مجلس عمومی مقرر میدارند انجام میدهد
 دولت ایران از ابتداء تأسیس جامعه مال عضویت آنرا قبول و تا
 کنون در تمام دوره های اجلاسیه مجلس عمومی شرکت داشته است
 در سال ۱۹۲۸ بعضویت شوری جامعه مال برای مدت سه سال انتخاب
 گردید امسال جاسه شوری در آخر مادیات افتتاح و ریاست آن با
 نماینده ایران جناب اشرف آقای فروغی بود معظم له بهمین سمت

آبی	۱۶ - بین يك الی ۱۶ انشاءالله مبارك است	قرمز
سفید	از كوزه برون همان تراود که در اوست	سبز
قرمز	گفته میشود تنها عیب شما همان خود پسندی است	سفید
آبی	با جدیت بیشترى - بله	سبز
سفید	از خودت بخودت چرا - ولی از دیگری خیر	آبی
قرمز	قبل از تهیه وسائل اقدام جایز نیست	سبز

قانون واقع شده تعقیب جزائی مرتکب منوط بشکایت مدعی خصوصی

مجلس عمومی را که از روز ۲ سپتامبر شروع شد افتتاح کردند
مجلس عمومی امسال مخصوصاً جالب توجه بود زیرا اولاً مصادف
با گذاشتن سنک بنیان قصر جامعه مال بود که بنای آن در اراضی
پارک آریانا نزدیک ژنو تصمیم شده و ۵ نفر از معماران بزرگ نقشه
آنرا کشیده اند. ثانیاً عدد نمایندگان دول بیش از تمام سالهای قبل
بود از ۵۴ دولت عضو ۵۳ دولت نماینده فرستاده بودند دول آمریکای
جنوبی که سابقاً از حضور در جلسات احتراز داشتند امسال شرکت
کرده بودند.

از بین دول شرکت کنند ۹ دولت رئیس الوزراهای خود را
اعزام داشته بودند بقیه نمایندگان عبارت از وزرای خارجه و سفراء
و وزرای مختار و نمایندگان مهم پارلمان بودند.

از طرف دولت ایران آقای میرزا محمد علیخان فروغی بسمت
نماینده گی اول و آقای میرزا حسینخان علاء بسمت نمایندگی دوم
و آقای انوشیروان خان سپهبدی سمت نمایندگی سوم را داشتند.

قسمت مهم مذاکرات مجلس عمومی نطقهائی بود که در اطراف
رایت سالیانه شوری جربان یافت. جناب اشرف آقای فروغی نمایند
اول ایران نطق افتتاحیه را که عبارت از شرح اوضاع عمومی بین المللی
در ظرف سال گذشته و انتظارات سال آینده بود ایراد بعد قریب
سی نفر از نمایندگان نطق کردند که مهمترین آنها مسیو بریان

قرمز	۱۷ - چقدر ساده لوحی !	آبی
سبز	آدم بزرگی خواهی شد. ۴ من وزن پیدا میکنی	سفید
سفید	از نقطه نظر اخلاقی. بله	قرمز
سبز	حالا خودمانیم - آیا فکر بکر در خودت سراغ داری ؟	آبی
آبی	هر وقت بخانه عقل وارد شوی خاله آمال تو است	سفید
سبز	این خیال افکار تو را پیوسته مشوش میدارد	قرمز

است لیکن پس از شکایت استرداد آن مانع از تعقیب نخواهد بود

دکتر اشترزمان - مسترما کدونالد - مستر هندرسن - مسیو موتا و مسیو هیمانس بودند . -

موضوع نطق آنها شرح اقدامات کنفرانس اخیر لاهه راجع به تسویه غرامات و تخلیه نواحی زن و اثرات آن در صالح عالم توسعه حکمیت و امنیت در روابط بین المللی - لزوم مساعدت مالی به دولی که مورد تعرض و تجاوز دولت دیگری واقع میشوند - موضوع تجدید نظر در اساسنامه جامعه ملل و تطبیق مواد آن، با معاهدات تحریم جنگ کلوک - بحث در اوضاع اقتصادی اروپا و لزوم تعاون جدی در این قسمت و متار که جنگ گمر کی بود . -

دوم - نتیجه انقلاب افغانستان

بمناسبت اغتشاشات افغانستان و زردو خورد هائیکه بین قشون امان الله خان و دستجات بچه سقارخ میداد در تاریخ ۸ فوریه ۱۹۲۹ نادر خان از نیس حرکت و برای اصلاح امور مملکت خود باافغانسان رهسپار گردید در اواخر فوریه علی احمد خان حا کم سابق جلال آباد که ظاهراً یکی از طرفداران امان الله خان و باطناً یکی از مدعیان سلطنت افغانستان بود به هندوستان فرار کرد و در آخر ماه مارس میسیون نظامی ترکیه که در تحت ریاست ژنرال کاظم پاشا بری تعلیم فشنون افغانی بکابل اعزام و بعد از کنار گیری امان الله خان از سلطنت وارد کابل شده بودند باطیاره به ترکیه مراجعت کردند

آبی	۱۸ - با انگشت ولوله دماغت مهره باری میکنی	قرمز
سفید	اسلوب جدید - انتقال پول دیگران بجیب خود	سبز
قرمز	بله - اگر کار کردن را بیش از حالیه بتو توصیه کنند	سفید
آبی	خیالی شبیه ب مادرش است - مثل سیمبی که دو نصف کنی	سبز
سفید	بد بختانه اولاد بیش از بولت خواهی داشت	آبی
قرمز	در هیچ قسمتی ازین دو - محسنات فوق العاده ندارید !	سبز

ماده ششم - نسبت بانقلابانی که قبل از این قانون واقع شده هرگاه

در ۲۳ آوریل از پيشاور خبر دادند كه ايلات شمالی افغان بر عليه حبيب الله شورش كرده و مامورين او را در (جبل مشهور به جبل الراج ۱۱ فرسخی كابل) خلع كردند در خلال اين احوال نادر خان اقداماتی بعمل آورده و عده قشون تهيه كرده بطرف كابل اعزام داشت و عده از اين قشون كه معبر (الخيمور) را متصرف و به وادی (لوگز) رسیده بودند از طرف عساكر حبيب الله متوقف و مجبور شدند بطرف زود (كردیز) عقب به نشيند ولی در همان وقت شاه محمود خان برادر نادر خان با يك عده چهار هزار نفری (اورخی راخان) ملك مزار را كه در ۴۰ كيلو متری كابل است متصرف شد در ۱۶ ژوئن نادر خان جرگه تشكيل داده و در آن تصميم اتخاذ شد كه حبيب الله را برسميت نشناخته و تدارك حركت را بطرف كابل ببينند نمايندگان اعزامی از طرف حبيب الله در جرگه حضور یافته تقاضا نمودند نادر خان تسليم شود و در مقابل حبيب الله مقام رياست وزراء را باو محول خواهد كرد نادر خان اين تقاضا را رد كرد و اظهار نمود كه حبيب الله از سلطنت كناره گیری نمايد تا مجدداً جرگه از نمايندگان كايه طبقات افغانی تشكيل شده امير جديدي انتخاب نمايند

این اوقات امان الله خان كه در اواخر ماه مه در حوالی كلات غزائی شكست خورده و عقب نشینی اختیار كرده بود بكلی از افغانستان

آبی	۱۹- بله عمر زیاد میكنی- زیرا كری و نامالایمان را نمیشنوی	قرمز
سفید	برای خلاصی از این وضعیت باید شخصاً جدیت کنی	سبز
قرمز	تعقیب این فكر شمارا محصور میکند	سفید
آبی	نخیر- عملی شدن آمال مولود جدیت است	سبز
سفید	همه را گوش بدو ولی خوبهائش را قبول كن	آبی
قرمز	كبر و غرور چشمانت را گرفته مانع از دیدن اوست	سبز

قبل از شروع به تعقیب جزائی حق دعوی حقوقی مالك یا انتقال گیرنده

حرکت و از راه هندوستان بعزم اقامت در ایتالیا عازم شده روز ۱۱
ژوئیه باملکه ثریا و ۲۲ نفر دیگر از اتباع خود وارد رم شده در عمارت
سفارت افغانستان منزل نمود

قوای نادر خان روز بروز زیاد شده و تجار افغانی مقیم پشاور
کمک های مالی باو میکردند و باینجهت میتوانست دائماً بر عدد قشون
خود بیفزاید در اواخر ماداوت نادر خان قشون بیجه سقا را در
نزدیکی کردیز شکست داده و شهر را محاصره و تصرف کرد در ماد
سپتامبر شهر قندهار را نیز متصرف شد و در این وقت حبیب الله
پیشهاد متار که جنک نمود ولی این پیشنهاد پذیرفته نشد و قوای نادر
خان بطرف کابل پیش رفته شهر را محاصره کردند در این موقع
جنگهای سختی در اطراف کابل ادامه داشت حبیب الله تمام قوای حاضر
حتی پلیس هارا هم بجنک میفرستاد و قوای نادر خان آنها را شکست
داده متدرجاً قراء اطراف کابل را اشغال و محاصره را تنک تر
میکردند تا اینکه در ۸ اکتبر ساعت ۴ صبح کابل را تصرف نمودند
حبیب الله در مرکز شهر در خانه رفته و آنجا را سنگر بندی کرده
دستجات کوهستانی خود را بانهایت عجله احضار نمود لکن قشون
نادر خان خانه مزبور را محاصره کرده و عدد نیز برای جلو گیری
از کوهستانیها اعزام شد ولی حبیب الله موفق شد با عدد از همراهان
خود محاصره را در هم شکافته و به کوهستان فرار کند

آبی	۲۰ - خودت میدانی که قابل هیچیک نیستی - این چه سؤال است	نرمز
سفید	بله - چشمهای شما آنهم در سینما	سبز
قرمز	بیجه دلیل نداشته باشی	سفید
آبی	نخیر - قاجارین را محکم نگهدار اسب دوانی پیش کشت	سبز
سفید	خانم محترم - بامید او مباح فائده ندارد - خودت هم باید کار کنی	آبی
قرمز	خاطر جمع باش - قبل از ۷۰ سالگی اسمش را میفهمی	سبز

بواسطه مرور زمان با صدور سند رسمی مالکیت ساقط شده باشد مقررات

نادر خان پس از ورود به کابل متدرجاً انتظامات را در اینجا برقرار نمود و بالاخره در ۱۵ اکتبر خود را پادشاه افغانستان اعلام نمود و پس از چند روز هیئت دولت جدید افغانستان تشکیل شد شاه ولی خان برادر نادر خان بسمت قائم مقام دائمی پادشاه تعیین و عدو از وزراء سابق امان الله خان در هیئت دولت داخل شدند میرزا محمد یعقوب معاون سابق رئیس شورای مملکتی بحکومت کابل معین گردید

مطابق تلگراف وزارت امور خارجه افغانستان که به عنوان سفارت افغانستان در طهران واصل شد بچه سقا و سید حسین و سایر رفقای آنها در ۲۳ اکتبر در جبل السراج دستگیر و بکابل اعزام شدند پس از ورود مهر سلطنت را بنادر خان تسلیم و در محبس مخصوص محبوس شدند و تمام ولایات شمالی که کاملاً مطیع نشده بودند در تحت تسلط کامل قشون دولتی در آمد و بموجب تلگراف دیگری که در تاریخ ۵ نوامبر از طرف وزارت امور خارجه به سفارت افغانستان در طهران واصل شد حکم اعدام حبیب الله بچه سقا - سید حسین ملک محسن حمید الله برادر حبیب الله - محمد صدیق فرقه مشیر - شیر جان وزیر دربار - سید محمد یاور - عبدالغیاث سیهسالار - عبدالوکیل سیهسالار - میرزا غلام قادر سرمنشی سید حسین - محمد محفوظ معین حریه رئیس سابق نظامیه هرات - اسکندر خواهرزاده حبیب الله صادر

قرمز	۲۱ - شناسائی قبل از ازدواج بهترین نعمت است - اقدام کن	آبی
سبز	بخوشحالت علاوه میشود - دیگر چه میخواهی	سفید
سفید	خواهش میکنم قدری فکر قروضی را بکن که برای آنها میگذاری	قرمز
سبز	خواهند گفت : الحمدلله از دست اوراحت شدیم	آبی
آبی	بامردانگی که در تو سراغ دارم مجبور بکار کردن نخواهد بود	سفید
سبز	با کتکهای که در طفولیت برای تحصیل خوردی شاید	قرمز

این قانون مجرا نخواهد بود ماده هفتم - مجازات اشخاصی که پس از

و هر دوازده نفر تیر باران شدند عطاء الحق وزیر خارجه و کریم برادرش با بیک محمد برادر ملک محسن و میرزا محمد ابراهیم محبوس شدند

در ۱۲۴ کتبر دولت تر کیه و ۱۴ نوامبر دولت انگلیس سلطنت نادر خان را برسمیت شناختند و در ۲۱ همان ماه ضمن تلگراف جوابیه که از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران مخابره گردید محمد نادرشاه به پادشاهی افغانستان شناخته شد

۳ - انقلابات چین

سال گذشته انقلابات عظیمی در چین بروز نمود که تفصیل آن از اینقرار است - حزب ملی (کومینتاک) چین مرکز از دو دسته بود دسته اول عبارت بودند از تجار و سرمایه داران که دسته کدروها را تشکیل میدادند و لیدر آنها (کایشک) بود این دسته در نتیجه قایع کانتون در ۱۹۲۸ و کودتائی که از طرف بالشویکهای چینی بعمل آمد اکثریت را برده زمام مهم مملکت را در دست گرفت - دسته دوم تندروها که بنام (کوانسی) موسوم و از قدرت چانگ کایشک ناراضی بودند مشاجرات بین این دو دسته در اول سال گذشته منتهی بجنک داخلی شد تندروها که در ایالت اوهان و کانتون دارای نفوذ و اقتدار بودند (لونیک) حاکم اوهان را که از طرف دولت مرکزی نانکن در آنجا حکومت میکرد از حکومت خلع و طرد و تبعید کردند ضمناً در کانتون احساساتی بر علیه

آبی	۲۲ - به اگر بتوانی تحصیل وسائل بکنی	قرمز
سفید	اشخاص خسیس و تنبل محسود واقع نمیشوند	سبز
قرمز	اگر میل داری مجرم رازشوی - همراز شو	سفید
آبی	خوشگل است و در حال خندیدن مایع تر	سبز
سفید	باه - بیشتر از نظر جهیزیه ات قابل ملاحظه	آبی
قرمز	.....	سبز

تاریخ اجرای این قانون بموجب قانون سیم مرداد ۱۳۰۷ راجع به

حکومت نانکن ظاهر شد چنان کایشک رئیس جمهور بوسیله فرمان دولتی مارشال (لی چائی سون) را برای حضور در کنگره حزب کومینتاک منعقد در نانکن دعوت کرد و سه نفر از اعضای متنفذ دولت نانکن تأمین نامه برای مارشال مزبور فرستاد و او را از هر گونه خطری ایمن نمودند ولی بمحض ورود مشارالیه به نانکن بر حسب حکم کایشک توقیف و بلا فاصله تیر باران شد قتل مارشال که حاکم کانتون و از لیدرهای متنفذ حزب کوانسی بود موجب تغییر خاطر کانتونی هاشد و عسا کر طرفین در نزدیکی شهر (چیفو) با یکدیگر تلافی و قشون کوانسی غایب کرد از اینجهت کایشک مجبور شد شخصاً فرماندهی کل قوا را بدست گرفته جداً مشغول جنگ شود عسا کر کوانسی شهر (نسون تسزون) را در ۲۰ کیلومتری سرحد کوانسی - کواندون و شهر تاکین رادر ۷۰ کیلومتری همان سرحد اشغال کردند - تمام قشون مقیم کانتون آماد جنگ شده و بسیاری از اهالی کانتون از شهر خارج و متوجه هو نکونگ شدند در این بین اختلاف نظرهای دیگری نیز بین ژنرال های چینی پیدا شد و چنان کای شی قشونی بر علیه ژنرال فین یوسیان اعزام داشت در اواخر مادمه محکمه نظامی غیباً ژنرال مزبور را بجرم خیانت بوطن محکوم کرد بکصد هزار نفر از سر بازان و بقوای نانکین ملحق و بالاخره خود مشارالیه نیز تسلیم شد و بنابر تقاضای دولت نانکن قرار شد بخارجه مسافرت کند در جریان این اوضاع قحطی عظیمی در چین بروز کرد و

آبی	۲۳ - موفقیت خیلی مضحك و بی فائده حاصل خواهی کرد	قرمز
سفید	بالیاق فطری تحصیل کامل تحصیل حاصل است	سبز
قرمز	در خصوص جهیز به چه عرض کنم! خود ترا هم نمیدانم	سفید
آبی	عیبها نیکه ب دیگران نسبت میدهی خیال میکنند خودت داری	سبز
سفید	از تو حرکت و از خداوند برکت	آبی
قرمز	.....	سبز

تبانی یا بموجب همین قانون در نتیجه انتقال عین یا منافع اموال غیر

بطوریکه نمایندگانی که سیون اعانه بین‌المللی قحطی زدگان در خصوص وضعیت ایالت شانسی را یورت میدادند عائله بواسطه فرار از گرسنگی! متحار میکردند دهاقین علفها و سبزیجات خشک را برای تهیه غذا بکار میبردند و چون تمام حیوانات اهلی را کشته و خوردند بودند در هیچ نقطه از حیوانات مزبور اثری دیده نمیشد کم کم کار بجائی رسید که در چین مردم اطفال را می‌کشتند در پایتخت ایالت ها نچو و زی سیصد نفر از گرسنگی میمردند و مردم بواسطه ضعف قادر بتدفین اموات نبودند دهاقین باوک نرویلنا کلیه اثاثیه خود را با آشغال سیب زمینی معاوضه میکردند و در باوک سودتسزبان مردم درهای خانه هارا بسته و در کلبه خود دراز کشیده منتظر مرگ بودند

در ماه ژوئیه وضعیت چین خیلی سخت شد زیرا در نتیجه بدرفتاری و توقیف و تبعید روسها از طرف چین دولت شوروی اولتیماتومی به چین داده و برای استخلاص اتباع شوروی که از طرف مأمورین چین در منچوری دستگیر شده بودند سه روز مهلت دادند که در صورت عدم انجام تقاضای دولت مزبور خط آهن شرقی را متصرف و در صورت لزوم با اقدامات نظامی دیگری مبادرت نمایند و چون باین تقاضا رفتار نشد روسیه روابط خود را با چین قطع کرد و از طرفین تجهیز و اعزام قشون به سرحدات شروع شد در سرحدات منچوری قوای روس شروع به مهاجمه کرده شهرهای سرحدی (یکرانیچ نایا) و (نانچولی) را متصرف شدند

قرمز	۲۴ - بله اگر به برد کم قناعت داشته باشی	آبی
سبز	اگر بهر کدام ترتیب اثر دهی - این کار تمامی ندارد	سفید
سفید	بله - اگر از این حالت مشوش و کیچی دست بکشی	قرمز
سبز	از چه علت و بابت بتو حسادت ورزند	آبی
آبی	شبهات تمامی بخود شما دارد - قضاوت و مقایسه کنید	سفید
سبز	اگر هوس است - همین بکی بس است	قرمز

منقول و یاد در نتیجه تبانی در دعوای مربوط به عین یا منافع اموال

در نتیجه این پیش آمد دولت امریکا دولتین روس و چین را باین نکته متوجه کرد که هر دو عهدنامه کلوك يعنى قرارداد تجريم جنگ را امضا کرده و بایستی از وقوع جنگ احترام از نمایند معهدا در ۲۱ ژویه (چانگ سومای یانگ) دیکتانور منچوری را بورت داد که در ساعت ۸ صبح روز گذشته قوای روس که با گاز مسوم و ۳۲۰ عراده توپ صحرائی مسلح بودند در امتداد رود (سوئی فنهو) از منچوری شروع به حمله کرده و قوای چینی بمدافعه پرداختند و سعی کردند در وسهاریا عقب بنشاندند مانچولی ها شهر را تخلیه کرده دکان ها را بسته و مال التجار را خود را به خارجین فرستادند این وضعیت دائماً شدیدتر میشد دولت چین در منطقه را د آهن چین شرقی حکومت نظامی اعلام کرد در تاریخ ۲۱ اوت قطارهای مسلح ساوینی در مانچولی تایانصد زرعی مواقع چینی آمده بمساعدت توپخانه بر مواقع چینی شلیک کردند قوای چینی مشغول مدافعه شدند پس از دو ساعت جنگ چند عراده توپ و مقداری مهمات بجا گذاشته عقب نشینی اختیار کردند در ۲۷ اوت مطابق اخبار آژانس هندو یاسیفیک روسها سه شهر را در ناحیه سوئی دون تصرف و غارت کردند شهر میچان را نیز اشغال نمودند ساخاوی شهر مزبور عقب نشینی کرد

در ۱۶ اکتبر ژنرال جن یاسیوان رئیس حکومت ایالت شان دون بر جان کایشک یاغی شده قشون خود را بطرف نانکن اعزام داشت در ۱۸ ماه مزبور یک رژیمان قوای چینی شهر (لیگنان شون) را که روسها تصرف

آبی	۲۵ - اگر بشود - چندان جنگی بدل نمیزند	قرمز
سفید	فقط بصاحبان افکار ثابت میتوان جواب داد	سبز
قرمز	البته مخصوصاً اخیراً هم امتحانی کرده	سفید
آبی	بله - سنت بیشتر از عقل و درایت است	سبز
سفید	بله - فقط بخودی نه به بیگانه	آبی
قرمز	بقدری است که در صورت ادامه پیراهن بتن نخواهی داشت!	سبز

مزبوره حکم محکومیت آن ها صادر میشود مشمول ماده ۴۵ قانون

کرده بودند پس گرفتند و در ۱۹ امیر البحر چینی را یورت داد که جهاز امیر البحر روس را در (ماهار و سه) غرق کرده و (باسی توچکف) فرمانده بحریه روس و چهار نفر صاحب منصب دیگر را غرق کرده است در مادنوا امیر بین قشون دولت نانکن و قوای فین بوسیان در ایالت خنان جنک شدیدی بوقوع پیوست و خود چان کای شی عملیات جنگی را اداره میکرد و در نتیجه عساکر نانکین شکست خوردند قشون فین بوسیان شهر (منسیان) و شهر (کونسیان) را در راه آهن لونخای متصرف و وارد ایالت خوبی شدند در جنوب ایالت خوبی ژنرال (نان چنو) که او هم بر علیه دولت نانکین قیام کرده بود بعضی ایالات را بتصرف در آورد

۴ - اغتشاشات فلسطین

بموجب اخبار واصله از اورشلیم روز ۱۸ اوت یکصد نفر عرب با خنجرهای کشیده از معبر دیوار ماتم به محلی که یهودیها معمولاً مشغول دعا بودند وارد شده و نفر آنها را کشته و کتابهای آنها را پاره کردند در روز ۲۳ اوت مجدداً مصادمه در معابر بین اعراب و یهود رخ داد که دو ساعت طول کشید ۹ نفر یهودی و ۶ نفر عرب مقتول و ۱۵۷ نفر از طرفین مجروح شدند تمام دکان ها بسته و قوای پلیس با چند اتومبیل مسلح برای جلوگیری حاضر شدند روز ۲۴ قضیه تجدید شد ۶ نفر یهودی و ۳ نفر عرب مقتول شدند برای جلوگیری از این اوضاع حکومت نظامی در اورشلیم اعلام

آبی	۲۶ - وسط است - نه خوب و نه بد	قرمز
سفید	بچه دردت میخورد - فکر و خیال تو را معلق داشته	سبز
قرمز	بله - در صورتیکه خرجی نداشته و در مسجد منزل کنی	سفید
آبی	مثل مردم خود پسند	سبز
سفید	در مطالعه و بکار بردن نصایح این سالنامه	آبی
قرمز	از جدیت لازم در آرامش خودداری نکنید - امید هست	سبز

مجازات عمومی نخواهد بود ماده هشتم -- کسانی که معاملات تقلبی

و قدغن شد هیچکس بعد از ساعت ۶ در کوچه ها عبور نکنند پنجاه نفر نظامی انگلیس از مصر با طیاره احضار و وارد شدند بعلاوه يك باطاليون مختلط دیگر از مصر عزیمت نمودند دو جهاز جنگی انگلیس موسوم به سکس و برم بنا بتقاضای مأمور عالی انگلیس از مالتا به طرف فلسطین حرکت کردند مع هذا اغتشاشات ادامه پیدا کرده مستر (بست) صاحب منصب انگلیسی مأمور امور مهاجرین در فلسطین مقتول دونفر از محصلین دارالعلوم اکسفورد که برای سیاحت بانجا مسافرت کرده بودند مجروح شدند اغتشاشات به محله جیرون نیز سرایت کرده چندین نفر مقتول و مجروح شدند روز ۲۶ ششصد نفر قوای انگلیس اعزامی از مصر وارد شدند طیارات بر فراز قریه مجاور اورشالیم موسوم به (لقمه) طیران کرده سکنه انجارا که در اغتشاشات شرکت داشته مورد شایک قرار دادند بقرار اخبار واصله در تل (الویو) مجاور یافه نیز اغتشاشات ظهور کرده یک نفر مقتول و ۱۳ نفر مجروح شدند دروادی اسرائیل نیز اعراب حمله ور شده یک نفر مقتول و ۲۱ نفر مجروح شدند

امین الحسینی مفتی اعظم و رئیس شورای عالی مسلمین در فلسطین مکتوبی بعنوان جریده تایمز ارسال و بروز اغتشاشات فلسطین را اینطور اظهار کرد که براق (یا دیوار گریه) يك قسمت از دالان غربی مسجد العمر و محلی است که حضرت رسول (ص) هنگام

قرمز	۲۷- اگر دلگیر نشوید چرا-!! چك وارد نك- طعن و لعن	آبی
سبز	زود بچه دار میشوی ولی به پسر دیر میرسی	سفید
سفید	تصور نمیکنم آدمی باشی که خیال صدمه زدن داشته باشی	قرمز
سبز	بازر بیت حیوانات دنبه دار، عمل فلاحتی با خند نشان مفتخر میشوی	آبی
آبی	نخیر- سوار نمیشوی و ازین راه خسارت بهم نداری	سفید
سبز	بله- بشرطیکه راست بگوئی- این صنعتهم در تو نیست	قرمز

هذ کور در مواد فوق را بوسیله اسناد رسمی نموده یا بنمایند جاعل در

مراجعت از معراج که بر اسب خود موسوم به براق سوار بود به آنجا فرود آمد اگر چه مدت‌ها است که یهود و سایر مذاهب اجازه زیارت براق را حاصل کرده‌اند ولی اجازه ندارند که در آنجا عبادت کنند دولتین ترکیه و انگلیس هم در مجمع اتفاق ملل این موضوع را تصدیق کرده و برسمیت شناختند یهودیها ابتدا سعی کردند براق را از مسلمین بخرند و چون موفق نشدند سیاست خود را تغییر داده مدعی شدند که عبادت در آنجا برای آنها واجب است بنابراین هر ساله جد و جهد میکنند عمارت را متصرف شوند و این مسئله باعث اغتشاشات میشود

در تاریخ ۲۸ خبر دادند که در حیفه و یافه نیز انقلاب توسعه یافته‌است که تا بحال در آنجا کشته شده به ۶۰۰ نفر بالغ است طیارات انگلیسی قراء و قصبات را بمبارده میکنند و علاوه از قوایی که سابقا به فلسطین اعزام شده بود پنج کشتی جنگی سه باطالیون سوار نظام و عددی او بمیل زره پوش و یک اسکادران طیاره نظامی دیگر نیز اعزام شد از طرف دیگر چون احتمال میرفت انقلابات فلسطین در سوریه نیز سرایت کند کشتی جنگی (لاموتر بیگه) بانجا اعزام شد در نتیجه رسیدن قوای امدادیه انگلیس وضعیت قدری آرام تر شد ولی اعراب اعتراضات خود را بر علیه استملاک یهودیها ادامه داده در بعضی شهرهای کوچک و دهات اعراب به مستملکات یهودیها

آبی	۲۸- بد بخت- تجدید فراش برای چیست- مگر مرض داری	فرمز
سفید	با اخلاقی که داری مزاجت برایت خوب است	سبز
فرمز	مردنویسنده و تواز خوانندگان باوفای او خواهی بود	سفید
آبی	از کار گردن و انجام وظیفه خودداری نکن نصیبی داری	سبز
سفید	خودت بهتر میدانی- آیا همیشه بتو تذکر نمیدهند	آبی
فرمز	اگر خوش میاید عقیدت مند بشو- عیبی ندارد	سبز

اسناد رسمی محسوب مطابق قوانین مربوطه به این موضوع مجازات

حمله کرده و طیارات انگلیسی بوسیله انداختن بمب حملات آنها را دفع میکردند نمایندگی کنگره اعراب فلسطین مر اسله به دارالانشاء کل جامعه ملل ارسال و تقاضا نمود حق قیمومیت انگلیس در فلسطین را لغو نمایند شورای جامعه ملل بمناسبت اغتشاشات آنجا قرار شد قضیه فلسطین را بقید فوریت در تحت مطالعه در آورد از طرف سایر مجامع اعراب نیز اعتراضاتی بر علیه بمباردمان طیارات انگلیس به مجمع ارسال شد

در تاریخ ۳۰ اوت در حبرون عدد زیادی از معابد یهود را اعراب آتش زده باخاك يكسان کردند ۵۹ نفر یهودی مقتول و عدد زیادی مجروح شدند در سایر نقاط نیز بسیاری از خیابان ها و عمارا را آتش زدند بطوری که تا روز اول سپتامبر متجاوز از سه هزار نفر یهودی بی منزل و مأوا شدند بنابر بعضی اخبار واصله قوای زیادی از اعراب از شام وارد فلسطین شدند و در مقابل عددی از طیارات جنگی انگلیس برای جلو گیری از آنها اعزام شد در ناحیه (سفید) نیز اغتشاشاتی ظاهر و اعراب برخانه های یهود حمله کرد ۵ نفر را مقتول و ۲۰ نفر را مجروح و کویچه اصلی محله یهود را آتش زدند

بر اثر این اغتشاشات در بغداد جاسه بر جمعیتی در مسجد جامع منعقد و به سیاست دولت انگلیس در فلسطین اعتراض کردند ملیون

آبی	۲۹- بشناسی یا شناسی تفاوتی در سر نوشت حاصل نمیشود	قرمز
سفید	بله- باجر مکفی میرسی باید دید بخورش کیست	سبز
قرمز	فرضا بله- باید دید آیا همین آخرین خوابی است که دیدنی	سفید
آبی	خیلی دیر بقدریکه دیگر بزحمتش نیمازد	سبز
سفید	تنها عایدی شوهر مطالب تو نیست بهتر آنکه نکنی	آبی
قرمز	آثار وجود تو قابل حسد و رزی نیست	سبز

خواهند شد ماده نهم - اینقانون از اول اردی بهشت ۱۳۰۸ بموقع

مصر هم در جاسه عمومی خود تصمیم گرفتند تلگرافی بعنوان کمسیون قیمومیت جامعه مال مخابره و بر علیه اتفاقات اخیر در اورشلیم اعتراض کنند و نیز هندی های ساکن مصر در جاسه عمومی مقرر داشتند تلگرافی به جامعه مال و همچنین به مأمور عالی انگلیس در فلسطین مخابره و نسبت به حملات یهود بر مسامین اعتراض و غرض دانی زمامداران را در مساعدت با یهود تذکر دهند از اول سپتامبر بعد اغتشاشات فلسطین تخفیف یافته و در ۵ سپتامبر بکلی مرتفع شد کمیسر عالی انگلیس یک دیوان عالی از قضات انگلیس برای تحقیق و کشف مسببین شورش تشکیل داد و عدّه کثیری را تحت محاکمه آوردند چند نفر محکوم باعدام و مجازات های دیگر شدند

در هندوستان از تاریخ اول مه مشاجرات شدیدی بمن

مسلمین و هندوها در بمبئی شروع و تا سوم مه ۱۵ نفر مقتول و ۱۸۰ نفر مجروح شدند و همه روزه تلفات رو باز دیاد میرفت در اغلب نواحی شهر مزبور حالت محاصره برقرار شد و بعد حکومت نامی اعلان و حکمی صادر شد که بموجب آن جمع آوری سنک و اسلحه قدغن گردید و بالاخره در نتیجه مساعی حکومت و قوای دولتی کم کم انقلابات انجا مرتفع گردید

اغتشاشات مکزیك در اوایل ماه مارس از طرف نظامیان

مکزیك شورشی بوقوع پیوست ژنرال آگرام رئیس شورشیان شهر

آبی	۳۰- کبر و غرور و مورد ملامت است	قرمز
سفید	بله- در صورتیکه گذشت از طرفین باشد	سبز
قرمز	بدان عزیز من- که هیچکس از قمار متمول نشده است	سفید
آبی	خوش حساب باش تا طرف توجه بشوی	سبز
سفید	خیالی شهرت طلبی اما زحمت بیهوده میکشی	آبی
قرمز	شاید از رنگ و رخ او خوشت نیاید ولی خواهی داشت	سبز

اجرا گذاشته میشود چون بموجب قانون مصوب ۴ آذر ماه ۱۳۰۷

و را که روز را متصرف شده شورشیان مزبور طرفدار انتخاب ژنرال والنز وئلا بریاست جمهور بودند عددی از قوای دولتی و دستجات سفابن بسمت نوگال حرکت کردند بر اثر این انقلاب و زدو خورد های بین قوای دولتی و شورشیان دولت امریکا اقدامات احتیاطی در سرحدات خود بعمل آورده بالاخره روز ۶ آوریل جنک مختصری در سرحد بین پیشقراولان قشون امریکا و دستجات انقلابی واقع و منجر بقتل يك نفر امریکائی شد بعد امریکائیهما انقلابیون را هدف شلیک قراردادد منهزم نمودند در دهم آوریل قوای دولتی شهر ژووارز مرکز شورشیان را متصرف شدند در ۷ مه ژنرال اسکود را فرمانده شورشیان با طیاره به اتازونی فرار کرد و قشون دولتی دستجات شورشیان را در ایالت خالیسکو شکست دادند باین ترتیب غائله تقریباً رفع شد اما در ماد نوامبر موقع انتخابات رئیس جمهور مجدداً اغتشاشات سختی بین دستجات سیاسی بوجود پیوست و در نتیجه ۱۹ نفر مقتول و متجاوز از ۵۰ نفر مجروح شدند و بالاخره بوبلیو با اکثریت زیادی بریاست جمهوری انتخاب شد

کشفیات قطبی در آخر ماه فوریه کماندان (بیرد) کشف قطب خبری راجع بکشف قطعه بزرگی در قطب جنوب در جراید منتشر و اراضی مزبوره را متعلق به اتازونی دانسته این نواحی که بموسط دو طیاره کشف شده بنام زن بیرد (ماری بیرد) نامیده شد

آبی	۳۱ - نه سیالانه خرمائی برعکس سرش طاس خواهد بود	قرمز
سفید	آبایکی کفایت نمیکند که عقب باقیش میگردی	سبز
قرمز	ادامه تحصیل بد از المجانین رهسپارت میکند	سفید
آبی	اگر عاقل و قانع باشی بخودی خود میرسی	سبز
سفید	هر چند مشکل است لکن ممتنع نخواهد بود	آبی
قرمز	ابله ترین اشخاص گاهی موفق میشوند - شما که جای خود دارید	سبز

وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی

بعلاوه ساسله کوهی موسوم به (راکی فار) در حوالی ماری بمرد
کشف و قریب چهل هزار میل مربع را در قطب جنوب مساحت کرده است

اعزام نماینده ۲۳ ژویه دولت حبشه برای اولین دفعه در
تاریخ حیات سیاسی خود نمایندگی بارویا اعزام نمود (ناکا توماس ما کوبن)
وزیر تجارت سابق بسمت وزیر مختاری آن دولت در دربار لندن تعیین شد

رفع اختلافات بین شیلی و پرو دولتین شیلی و پرو
(در امریکای جنوبی) اختلافات خود را بین خودشان تصفیه نموده شهر
ناکنا به پرو و آریکا به شیلی واگذار شد

بازار مکاره نژونی گورود ۱۵ سپتامبر - هشتمین
مکاره نژونی نو گورود در ۱۵ سپتامبر خاتمه یافت معاملات مکاره به
دویست میلیون منات رسید و پس از تعطیل رسمی مکاره مدتی برای
تصفیه امور اعلام شد تا مقدار زیادی معاملات که در حال مذاکره
و انعقاد بود انجام شود عدد از تجار ایرانی و ترکیه و عراق شرکت
داشتند و از ۳۲۰ تجار تخانه که شرکت کرده بودند ۲۶۰ تجار تخانه
ایرانی بود معاملات تجار شرق ۷۵ میلیون منات شد پس از خاتمه
مکاره از طرف تجار شرقی ضیافتی بافقار کمیته مکاره داده شد

شورش مسلمین چین ۲۶ سپتامبر - بر طبق اطلاعات
واصله چندی قبل مسلمین قسمت جنوب غربی قانسو بواسطه پدید شدن
قحطی و از بین رفتن حاصل و تعدیات مأمورین چین شورش کرده

قرمز	۳۲ - با صبر و تحمل و شمارش روز و ماه	آبی
سبز	اگر بکم قناعت کنی مژده میدهم که خوب است	سفید
سفید	عضو اتحاد خانمهای تجدد پرور	قرمز
سبز	بهترین برد قمار بازی نکردن است	آبی
آبی	با این هوش فعلی سرکار جواب منفی است	سفید
سبز	اگر کار بدیدم میگردی قشنگ تر میشدی	قرمز

پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه بموقع اجرا

بودند مأمورین چین مسلمین را در شهر داوجو واقعه در رودتان جمع کردند که با آنها مذاکرات صالح بمیان آورده و آذوقه بن آنها تقسیم کنند همینکه مسلمین در شهر مزبور جمع شدند مأمورین چین زنهای و اطفال را جدا کرده مردها را از سن ۱۵ تا ۵۵ تماماً بقتل رسانیدند باین ترتیب سه هزار نفر از مسلمین بقتل رسیده و زنهای و اطفالیکه زنده ماندند از گرسنگی تلف شدند

تغییر اسم آنقوره ۴ اکتبر - اسم آنقوره عوض شد و من بعد انتریا نامیده میشود

فوت مسیو استر زمان روز سوم اکتبر ساعت ۵ و ۱۸ دقیقه مسیو استر زمان وزیر امور خارجه آلمان بهات سکنه فوت کرد

جمهوری تاجیکستان ۲۲ اکتبر - کنگره فوق العاده شوراهای که در تاجیکستان منعقد شده بود و اخیراً خاتمه یافت تاجیکستان را یکی از جماهیر متحده اعلام و شهر دو شنبه را به ستالین آباد موسوم نمود نصرت الله مقسوم بریاست کمیته اجراییه تاجیکستان منتخب و بموجب قوانین اساسی اتحاد شوروی خود مشارالیه نیز یکی از رؤسای کمیته اجراییه کل اتحاد شوروی میباشد

انجمن مستشرقین او کرانی ۵ نوامبر - کنگره انجمن مستشرقین کل او کرانی با حضور رشید صفت بیک و کیل مجلس و رئیس دار الفنون ترکیه و فروغی پروفیسور ایرانی در شهر خار کوف

فرمز	۳۳- باین حال بز دلی سرکار چه عرض کنم	آبی
سبز	حقیقتاً خوب فکری کردی محل خوب نیست برای تربیت حیوانات	سفید
سبز	در مسخرگی متخصص و آتش افروز خواهد شد	فرمز
سبز	بانه- برای تقاضای شغل ناچار از اعلان آدرس دادن خواهی شد	آبی
آبی	حرفهای معمولیت هیچ بقیه هم قابل قبول نیست	سفید
سبز	تا کنون از همه طرف سعادت مند بوده بد بختانه نگاه نداشته	فرمز

گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن

افتتاح یافت رشید صفت بیک از طرف علمای ترکیه و فروغی از طرف مستشرقین ایران بهمانات بهنیت آمیزی ایراد کردند در این کنگره متجاوز از ۸۰ خطابه قرائت خواهد شد

کمیسئون غرامات روز دوشنبه ۴ مارس در هتل زرر پنجم اولین جلسه خبرلهای غرامات جنک مفتوح و جلسه رسمی خود را تشکیل دادند

یس از مطالعات زیاد در اطراف نقشه هائی که پیشنهاد شده بود بالاخره متخصصین قرار گذاشتند دولت آلمان معادل ۸ میلیارد و ۱۶ میلیون مارك طلا در ظرف ۵۹ سال تادیه کند از این مبلغ ۱۹ میلیارد و ۲۶۷ میلیون بفرانسه خواهد رسید ضمناً نماینده دولت آلمان مأمور شد که در موضوع ماركهای بلژیک با نماینده دولت مذکور مذاکره و ترتیب تصفیه آنرا بدهد موضوع ماركهای بلژیک این است که در موقع اشتغال بلژیک از طرف آلمان ماركهای آلمانی در آنجا صادر و رایج شده بود یس از ختم غائله جنک دولت بلژیک دعای از بابت غرامت رواج ماركهای مزبور داشت بالاخره در ۶ ژوئن اختلافات حاصله در این باب بین نمایندگان آلمان و بلژیک مرتفع و متخصصین بلژیکی راپورت آن را در زمینه پیشنهادات آلمان امضا نمودند برطبق خبری که بعد واصل شد چنین مقرر شده است که دولت آلمان سالیانه معادل یک میلیارد و ۹۸۸ میلیون مارك بدون

آبی	۳۴ - تقریباً بقدر مال خودت - برای توچنك بدل نمیزند	قرمز
سفید	یس از مدتها زحمت و تفحص بالاخره کشف نور خورشید!!	سبز
قرمز	رفتار ترا تغییر بده بسعادت میرسی	سفید
آبی	آیا چیزی هست که خرج کند؟؟	سبز
سفید	تایوفائی و دوروئی مردم چه اقتضا کند	آبی
قرمز	کم میلی بشوهر ولی بقدر شما کافی است	سبز

جریان ممکن است معاوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده

بودند مأمورین چین مسلمین را در شهر داوجو واقعه در رودتان جمع کردند که با آنها مذاکرات صالح بمیان آورده و آذوقه بین آنها تقسیم کنند همینکه مسلمین در شهر مزبور جمع شدند مأمورین چین زنهای و اطفال را جدا کرده مردها را از سن ۱۵ تا ۵۵ تماماً بقتل رسانیدند باین ترتیب سه هزار نفر از مسلمین بقتل رسیده و زنهای و اطفالیکه زنده ماندند از گر سنگی تلف شدند

تغییر اسم آتقوره ۴ اکتبر - اسم آتقوره عوض شد و من بعد انتریا نامیده میشود

فوت مسیو استر زمان روز سوم اکتبر ساعت ۵ و ۱۸ دقیقه مسیو استر زمان وزیر امور خارجه آلمان بهات سکنه فوت کرد

جمهوری تاجیکستان ۲۲ اکتبر - کنگره فوق العاده شوراهای که در تاجیکستان منعقد شده بود و اخیراً خاتمه یافت تاجیکستان را یکی از جماهیر متحده اعلام و شهر دو شنبه را به ستالین آباد موسوم نمود نصرت الله مقسوم بریاست کمیته اجراییه تاجیکستان منتخب و بموجب قوانین اساسی اتحاد شوروی خود مشارالیه نیز یکی از رؤسای کمیته اجراییه کل اتحاد شوروی میباشد

انجمن مستشرقین او کرانی ۵ نوامبر - کنگره انجمن مستشرقین کل او کرانی با حضور رشید صفت بیک و کیل مجلس و رئیس دارالفنون ترکیه و فروغی پروفیسور ایرانی در شهر خار کوف

فرمز	۳۳- باین حال بز دلی سرکارچه عرض کنم	آبی
سبز	حقیقتاً خوب فکری کردی محل خوب نیست برای تربیت حیوانات	سفید
سبز	در مسخرگی متخصص و آتش افروز خواهد شد	فرمز
سبز	بانه- برای تقاضای شغل ناچار از اعلان آدرس دادن خواهی شد	آبی
آبی	حرفهای معمولیت هیچ بقیه هم قابل قبول نیست	سفید
سبز	تا کنون از همه طرف سعادت مند بوده بد بختانه نگاه نداشته	فرمز

گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن

افتتاح یافت رشید صفت بیک از طرف علمای ترکیه و فروغی از طرف مستشرقین ایران بهمانات بهنیت آمیزی ایراد کردند در این کنگره متجاوز از ۸۰ خطابه قرائت خواهد شد

کمیسیون غرامات روز دوشنبه ۴ مارس در هتل ژرژ پنجم اولین جلسه خبرهای غرامات جنگ مفتوح و جلسه رسمی خود را تشکیل دادند

یس از مطالعات زیاد در اطراف نقشه‌هایی که پیشنهاد شده بود بالاخره متخصصین قرار گذاشتند دولت آلمان معادل ۸ میلیارد و ۱۶ میلیون مارک طلا در ظرف ۵۹ سال تادیه کند از این مبلغ ۱۹ میلیارد و ۲۶۷ میلیون بفرانسه خواهد رسید ضمناً نماینده دولت آلمان مأمور شد که در موضوع مارک‌های بلژیک با نماینده دولت مذکور مذاکره و ترتیب تصفیه آنرا بدهد موضوع مارک‌های بلژیک این است که در موقع اشغال بلژیک از طرف آلمان مارک‌های آلمانی در آنجا صادر و رایج شده بود یس از ختم غائله جنگ دولت بلژیک دعای از بابت غرامت رواج مارک‌های مزبور داشت بالاخره در ۶ ژوئن اختلافات حاصله در این باب بین نمایندگان آلمان و بلژیک مرتفع و متخصصین بلژیکی راپورت آن را در زمینه پیشنهادات آلمان امضا نمودند بر طبق خبری که بعد واصل شد چنین مقرر شده است که دولت آلمان سالیانه معادل یک میلیارد و ۹۸۸ میلیون مارک بدون

آبی	۳۴ - تقریباً بقدر مال خودت - برای تو چنگ بدل نمیزند	قرمز
سفید	یس از مدت‌ها زحمت و تفحص بالاخره کشف نور خورشید!!	سبز
قرمز	رفتار ترا تغییر بده بسعادت میرسی	سفید
آبی	آیا چیزی هست که خرج کند؟؟	سبز
سفید	تایوفائی و دوروئی مردم چه اقتضا کند	آبی
قرمز	کم میلی بشوهر ولی بقدر شما کافی است	سبز

جریان ممکن است معاوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده

شرط تأدیه نماید و از این مبلغ سالیانه يك مایارد و ۶۰۰ مایون عاید فرانسه خواهد شد و کلیه قروض متفقین را نیز بایستی در ظرف ۲۲ سال بعد بپردازد

تخلیه اراضی رن - در تعقیب موافقت مالی بین نمایندگان آلمان و متفقین موافقت سیاسی نیز حاصل شد و در کنفرانس لاهه قضیه تخلیه اراضی رن که از طرف قشون متفقین اشغال شده بود خاتمه یافت باین ترتیب که متفقین در سپتامبر ۱۹۲۹ منطقه دوم و ژوئن ۱۹۳۰ منطقه سوم اراضی رن را بکلی تخلیه نمایند

در اثر این تصمیم در تاریخ ۳۰ اوت وزارت جنگ انگلیس امر صادر کرد که قشون انگلیس از روز ۱۴ سپتامبر مشغول تخلیه اراضی رن شده و در ظرف سه ماه آنرا خاتمه دهند قشون انگلیس نیز این حکم را اجرا نموده در ۱۶ سپتامبر اولین دسته قشون انگلیس که عبارت از قسمت های مختلعه افواج (درست شر) و (لستر شر) بودند در حالتیکه لباس تمام رسمی در بر و کلاه خود فلزی بر سر داشتند وارد لندن گردیدند در ۲۱ سپتامبر فوج ۲۸ توپخانه سنگین از کوبلاس خارج و بالاخره در ۲۵ سپتامبر آخرین قسمت قوای انگلیس از کونیگستن حرکت و وارد تاونوس گردید باین طریق پس از باز ده سال شهر فرانکفورت از قوای اجنبی تخلیه شد

کمیته خلع سلاح ۱۵ آوریل - کمیته مقدماتی خلع سلاح افتتاح شد ۲۰ ملت در آنجا نماینده داشتند (لودون) نمایندگانه

آبی	۳۵ - باهمسری شما غار چرانی	قرمز
سفید	آیا جهیز به داری که حرفش را میزنی	سبز
قرمز	خبری نخواهد بود (بی خبری خود دش خوش ختری است)	سفید
آبی	باه - شیطان بچه هائی شبیه خودت	سبز
سفید	منتظری که از مطلوب تو مردم متعجب شوند ولی برعکس است	آبی
قرمز	تصور میکنم که این مهره بطاس اقبالت نیفتد یا خیلی دیر	سبز

ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید علیهذا (قانون)

سمت ریاست برقرار شد در جلسه ۲۰ آوریل دولت ترکیه پیشنهاد کرد که حداکثر قشونی که برای هر دولت لازم است تعیین شود آنوقت هر دولتی که بیش از آن قشون داشته باشد عدل زیادی را منحل کند و هر دولتی که کمتر از آن میزان قشون دارد اجازه بیشتر از آنچه دزد باو داده نشود آقای علاء وزیر مختار ایران این پیشنهاد را مورد حمله قرار داد و از مردم قشون ایران را با اهمیت فعلی که این مملکت دارد خاطر نشان نمود

شورای جامعه مال - ۳۰ اوت شورای جامعه مال تحت ریاست آقای فروغی نماینده ایران تشکیل شد و روز ۲۵ سپتامبر دور اول اجلاس آن خاتمه یافت بعد از ظهر روز ۷ سپتامبر در حضور کلیه نمایندگان که در آن حضور داشتند اولین سنگ بنای عمارت جدید جامعه مال نصب شد منشی کل جامعه و رئیس جامعه (فروغی) و رئیس مجمع عمومی (گررد نماینده سالوادور) و رئیس جمهوری متحده سوئیس (هاپ) نطقهای مهمی ایراد کردند یک صندوقچه سربی که محتوی نمونه کلیه مسکوکات جاری و متوع ممالک اعضاء فعلی جامعه و نیز سندی که حاوی اطلاعات مربوطه بتاریخ این جشن و نوع عمارت و اسامی ممالک اعضاء جامعه بود در میان اولین سنگ بنا گذارده شد

حوادث جوی ۲۰ ژانویه - در بعضی ایالات امریکای شمالی ایلی نوا

(اندیانا) طوفانهای شدیدی بوقوع پیوست یک قسمت از شهر (تکساس) منهدم و پنج نفر تلف و یکصد نفر مجروح شدند - در کیف که یکی از شهر

آبی	۳۶ - بله - ولی شوهرت چندان چنگی بدل نمیزند	قرمز
سفید	اگر باین انتظار هسنی و لمعطای	سبز
قرمز	چطور با این وضع فعلی ازدواج میتوانی بشناسی یا ببینی	سفید
آبی	بچه دردت میخورد فرضاهم رسید چه فایده دارد	سبز
سفید	سالنامه پارس را از سر تا ته بخوان شاید اسمی هم از تو باشد	آبی
قرمز	شغل خوبی نخواهد داشت شاید هم عبرت انگیز باشد	سبز

مجازات راجع بانتقال مال غیر (مشمول بر نه ماده که در تاریخ پنجم

های روسیه است طوفان شدیدی بریاشد حرکت تراموای موقوف و سیم های تلگراف و تلفن قطع شد در باطوم و بحر اسود نیز طوفان خیلی سخت بود. از دهم ژانویه تا مدتی بهات سرمای شدید تمام رودخانه های بسته و حرکت کشتیها در بنادر دچار اشکال شده در دریا چندین روز کشتی ها در یخ گیر کرده بودند. از اول ماه ژانویه در تمام مملکت اطریش بر فهای - نگین باریده عبور و مرور و وسایط نقلیه موقوف شده تا ۲۸ ژانویه صدهزار لیره برای پاک کردن برف و باز کردن راهها خرج شد. روز ۲۸ ژانویه در یوگوسلاوی برف شدیدی باریده چندین خانه زیر برف مانده و در حوالی دانوب عبور کشتی ها بکلی موقوف شد بر طبق تلگرافات واصله از پایتخت های مختلفه نظیر سرمای سال ۱۹۲۹ را هیچ کس بخاطر ندارد در برلن میزان الحرارة ۲۵ درجه و در اطراف آن ۳۰ درجه زیر صفر بود کشتی رانی رودخانه رن چند هفته تعطیل بود در مجارستان سرما ۲۲ درجه و در سیازی علیا ۴۰ درجه زیر صفر رسید بود. ۱۹ مارس - در نتیجه طغیان رودخانه میسی سیمی در ناحیه الاباما ۳۵ هزار نفر بی خانمان شدند - در یونان در ساحل رودخانه های شتر و ما و مارتسا صدهزار هکتار زمین مزروع زیر آب مانده چندین قریه بکلی منهدم و سکنه آن در کوهها متواری شدند

۷ آر دیل - شهر کوچک سنت وین سنت واقع در شمال جزیره مادریا در اثر بارندگی زیاد شکاف بزرگی پیدا کرده مقدار زیادی

قرمز	۳۷ - ذاتاً خراج است ولی نه برای شما	آبی
سبز	مضطرب مباش؛ بموقعش خواهی شفاخت	سفید
سفید	نه - ممکن است مسافرت با کشتی بکنی	قرمز
سبز	بله - ولی بدوستان خیالی صمیمی که ندارند	آبی
آبی	فقط آرزو کن باهوش باش تا کم عقلی تو را جبران کند	سفید
سبز	آسود باش - پیر خمیده تر خواهی شد	قرمز

فروردین مادی که هزار و سیصد و هشت شمسی بتصوب کمسیون عدلیه

از آن، در دریا ریخته و قریب صد نفر تلفات وارد آمد ۱۷ آوریل - در ده‌های میسی‌سیپی و یک‌قسمت از شهر تکزاس گردباد ساحلی شدیدی بروز کرده و در نتیجه شهر دوکان يك تل خاك شد تلفات زیاد بود ۳ مه - گردباد شدیدی در ویرژینی واقع در امریکا ظاهر و در نزدیکی کانتسیتی بکمال شدت رسیده یکمربع ۸۰ نفر شاگرد مدرسه را هلاک کرد ۱۰ مه - بواسطه آب شدن توده‌های عظیم برف در جبال آناطولی واقع در هزار میلی بغداد شط فرات فوق‌العاده طغیان کرده کلیه اراضی زراعتی را آب گرفت محصول را که انفاقاً خوب شده بود بکلی معدوم و سوده خطوط راد آهن بغداد به بصره در مخاطره بود ۲۳ مه - در آرخانگلسک سیلی جاری شده تمام سواحل یسار و ایستگاه راد آهن زیر آب مانده محلات خارج شهر و بعضی کارخانجات را آب گرفته رابطه تلگرافی بامسکو قطع شد ۲۴ مه - در توکیو سیلی که از باران زیاد حاصل شده بود اداره پلیس را خراب ۱۲ نفر را مقتول کرد بیش از پنجاه خانه را آب گرفته چهل و هشت پل را سیل برد ۱۸ جهاز ماهیگیری مفقود شد ۱۳ ژوئن - در تمام نقاط اسپانی طوفانهای شدیدی ظاهر شد خسارات زیادی به محصول وارد و ۱۵ نفر از برق تلف شدند اول ژویه - در ناحیه ولادبوستک (روسیه) طوفان شدیدی حادث شد خط راد آهن زیر آب ماند در چندین نقطه پل‌ها را آب برد در نیکو بسکوا و سوریک ۳۷۵ خانه غرق و در ناحیه شتو کف چندین قریه زیر آب ماند کارخانه جنگلی بکلی خراب شد

آبی	۳۸ - اگر صبر و حوصله داشته باشید - بله	قرمز
سفید	آیا آنقدر کار میکنی که لیاقت تعطیل را داشته باشی	سبز
قرمز	تنها اרת بدی که داری همین است	سفید
آبی	تا زنده هستی فکر کار باش نه فکر مردن	سبز
سفید	بله - ولی نه نزد اقوام زنت	آبی
قرمز	خود پسندیت مانع از پیدا شدن چیز خوب برای تو است	سبز

مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست

۱۰ ژویه - در نتیجه گرمای فوق العاده قسمت شرقی نیویورک عدد زیادی گرمازد شده ۱۲ نفر تلف شدند و اشنکتن درجه حرارت به چهل رسید. مطابق خبری که از مسکو دادند در اثر گرمای زیاد قسمت مهمی از جنگها دچار حریق شدند

۱۵ ژویه - پس از تخفیف یافتن صدماتی که بواسطه باران و طوفان حاصل شد خشکسالی در انگلستان پیش آمد دولت مؤکداً بمردم توصیه کرد که در استعمال آب صرفه جوئی کنند در نتیجه برای کمتر از يك ملا آب داشتند مأمورین دولت در ساعت شش آب را قطع کرده از کار کردن کارخانجات در شب ممانعت میکردند

۱۶ ژویه - در نتیجه بارانهای شدید در ناحیه طرابوزان سیلهای عظیمی حادث و ۳۵ قریه زیر آب ماند و بواسطه تکانهای سخت زمین بسیاری مساجد و مدارس و منازل خراب شده قریب ۵۰۰ نفر تلف شدند ۳۱ ژویه - دریاریس درجه حرارت به ۹۰ رسید چند نفر در معابر از کثرت گرما بیهوش و بمریضخانه فرستاده شدند ۱۳ سپتامبر - طوفان شدیدی در ممکت پرغال ظاهر و نواحی متعددی را منهدم نمود زراعت را از بین برد چندین نفر را تلف کرد

۱۸ نوامبر - طوفانهای شدیدی در ایتالیا واقع شده در فلورانس برق يك کلیسا را خراب کرد در کوههای تسکان ۱۵ سانتیمتر و در کوههای بروگیا قریب يك متر برف بارید در نایل طوفان تولید سیل

آبی	۳۹ - آیا ممکن است که لا اقل شبیه خودت قسمت نشود	قرمز
سفید	انتخاب هر يك برای تو دشوار نیست - مختاری	سبز
قرمز	اگر اعتماد بنفس داری بدیگران چه حاجت است	سفید
آبی	مثل آئر و بلانهاییکه در عکاسخانها عکسشان را میاندازند	سبز
سفید	مثل دیگران - بهر حال مردن کار مشکلی است	آبی
قرمز	آیا میدانی چه میخوانی بکنی - نقشه برای پیشرفت کار کشیده	سبز

کرده خرابیهای زیادی وارد آورد ۲۰ نوامبر - رودخانه تینر طغیان کرده سطح آن ۱۳ متر بالا آمده رادین تر یولی ورم مسدود شده تمام جلگه‌های ناحیه ریت را آب گرفت خسارات خیلی زیاد و عدد کثیری احشام تلف شدند

قحطی ۲۵ ژانویه - در شمال چین قحطی سختی بروز نمود بطوریکه اولیای امور اموات قحطی زده را نتوانستند دفن کنند و ده‌های اموات در خارج شهر متراکم و طعمه حیوانات شدند این قحطی سبب جنایات بزرگ شد مثلاً یکمده سه هزار نفری بقتل و غارت پرداخته کوچها و معابر را غرق کردند سپس بدهات اطراف رفته باز جر و شکنجه دهاقین را مجبور میکردند انبارهای غلات و حبوبات را بانها نشان بدهند ۳ مه - قحطی در کونگوی باژیک بیش از ۱۵۰۰۰ نفر را تلف کرد درستانی روزی متجاوز از هزار نفر از گرسنگی میمردند ۲۱ مه جمعیت‌های وحشی و گرسنه در چین بدزدان و قطاع‌طریق حمله کرده آنهارا زنده میبلعیدند در نواحی چینک - نینگ قریب چهل نفر از دزدان کشته و بامید شدند

۲۹ ژویه - مطابق راپورت مأمورین کمیته اعانه بقحطی زدگان چین باینکه از وسعت حدود قحطی کاسته شده هنوز ۳۵ میلیون نفوس دچار قحطی هستند در کانسومر کزی که ناحیه گندم‌کاری است در ظرف ۴ سال اخیر هیچ باران نیامده جمعیت یکی از بلاد از ۶۰ هزار به ۳ هزار نفر تقلیل یافت

آبی	۰- همان طوری که شروع کرده	فرمز
سفید	آنقدر گل و شیرینی تارت کنند که زیر آنها خفه شوی	سبز
قرمز	اگر باسته‌ها آلوده باشد البته خوب نیست	سفید
آبی	بله - ولی فکر انتخاب محل باش	سبز
سفید	غم دیگران را بهتر از مصائب خودت میخوری	آبی
قرمز	ناچه قسم خبر را تفسیر کنی - ممکن است خوب باشد نمود کند	سبز

حرکات ارضی و آتش فشانیها

۲۳ ژانویه - در ایالت سوایوان (چین) زلزله شدیدی اتفاق افتاد بسیاری از خانه‌ها را خراب تلفات زیادی وارد کرد روابط ایالت مزبور بایکین مقطوع شد - آتش فشان آزو واقع در جزیره کیوشیو شروع به آتش فشانی کرده بانبجته تاجهیل کیلومتر اطراف کوه زلزله سختی واقع شد در نقاط عریضه سواحل شمالی طغیان‌هایی ظاهر بسیار خانه‌ها را خراب و اشخاص را تلف کرد ۱۸ - مه زلزله خیلی سختی در سوشی واقع در حوالی سیواس در مشرق آنقورد واقع قریب هزار خانه خراب و ۸۰ نفر مقتول و مجروح شدند ۶ ژوئن - کوه وزوو در ایتالیا شروع به آتش فشانی کرد سمیر زیادی از دهانه آن خارج شد بطوری که میلیون‌ها پای مکعب زمین بر از سمیر و مواد منفجره گردید سمیر از دره‌ها رو بیابان آمد قراعین را در آن کند مثل کادبا خود میبرد قراء ها ملت یا گانو و لاوینی بکلی محو شد نصف قریه ترزینکو هم از جا کنده شد روستائیان شیون کنان فرار میکردند در بالای کوه ۵۰۰۰ تن دود به ارتفاع سه میل دراز لهب داخی کوه سرخ شده بود و ذارت مشتعل بار ارتفاع ۱۵۰۰۰ قدم در هوا بر تاب میشدند روز بعد آتش فشان تخفیف پیدا کرد مواد آتش فشانی با سرعت فوق العاده متحجر میشدند انفجار کوه پنجاه خانه را منهدم و ۵۰ هکتار زمین را با مواد گداخته آتش فشانی پوشانیده بود ۱۹ سپتامبر - کوه آتش فشان یله در مار تینیک

قرمز	با استهزاء - چرا!!	آبی
سبز	بخدمت و اعتراض دوست گرفتار میشوی	سفید
سفید	اگر گفتند خود را باب بیانداز بشنو ولی نه بگن‌دب	قرمز
سبز	بسته به پیش آمد است	آبی
آبی	بلاخواهی شناخت ولی خوشبختانه از سابقه ادبی اطلاعی	سفید
سبز	باید دید عیال آئنده ات کیست تا از جهیزیه اش محبت شود	قرمز

قسمت قابل دقت

گرامافون و صفحه یقیناً از خاطر هموطنان محترم محو نشده که تا چهار سال قبل از گرامافون و صفحه بهیچوجه اثری نبود و هر کس هم که گرامافونی داشت بگوشه فراموشی افکنده و از آن استفاده ننمود تا پس از چندین سال متارکه اولین مرتبه نماینده پلیفون در طهران ظاهر شد و حیات گرامافون را تجدید نمود.

در حلقه اول نماینده پلیفون از حسن استقبال و رغبت عمومی منافع شایانی برد، نگارنده هم با بیش بینی از این بازار گرمی و کراف فروشی از انجام وظیفه در راه مملکت غافل نبودم و سند محکمی در مقابل تصنیفهای خود از نماینده مذکور گرفته تسلیم اداره بلدیّه نمودم که «پس از وضع مخارج اولیه قسمت عمده منافع خالص آن مؤسسات خیریه بلدیّه عاید شود» - متأسفانه نماینده مشارالیه از ایفای بعهده سر باز زده و فقط یکصد تومان بعنوان مؤسسات خیریه بآداره بلدیّه فرستاد ولی با حساب دقیقی که از فروش صد هزار صفحه در حد اقل و عواید سرشار مشارالیه در دست بود حواله مزبور مسترد و قضیه مستقیماً از طرف خود این جانب تعقیب شد تا بالاخره مجبور بتصلحه گردیده دو هزار تومان تسلیم نمود که «این مبلغ حقیقاً ده يك حق مشروع این جانب نبود» بهر حال از مبلغ مذکور برای تحریك قلب آرام و بی خبر ثروتمندان که هر آن بخواهند (میتوانند بایک هزارم ثروت خود هزار برابر من بهمنوعان بینوای خود كمك کنند) ۷۵ تخت خواب فرنگی اعلا خریداری و به پیشگاه همایون شاهنشاهی تقدیم

آبی	۴۲ - بله - اگر قناعت به کم داشته باشی	قرمز
سفید	بدون اوقات تلخی و زحمت دادن بدیگران	سبز
قرمز	خیلی خود پسندی است این قبیل افکار	سفید
آبی	از اشخاصی که شغلشان اندرز دادن است بیرهیز	سبز
سفید	اگر سحر خیز بشوی بله - از جوانی استفاده میکنی	آبی
قرمز	این موضوع مربوط بلیاقت تو است ولی از زیادی آن مشکوک هستم	سبز

گردید که حسب الامر شاهانه ۵۵ تخت آن بصحیه کل مملکتی برای
مریضخانه جدید التأسيس طهران و ۲۰ تخت آن بادره جلیله بلديه
واگذار شد .

وزارت دربار پهلوی

نمره ۴۶۶۶ - ۸۶۱۴

آقای امیرجاهد

عریضه شما از شرف عرض خا کپای مبارک گذشته و احساسات
نوع پرستانه شمادر تقدیم ۷۵ تخت خواب . عریضخانهای بلديه وصحیه
موقع استحسان پذیرفته وموجب مسرت و رضامندی خاطر انورشاهنشاهی
گردید و مقرر فرمودند همانطور که پیشنهاد کرده اید . عریضخانها تقسیم
نمائید سند کمیانی حکاک را که فرستاده بودید لفاً عودت داده شد
که خودتان تخت خواب ها را گرفته و بین مریضخانها توزیع نمائید
وزیر دربار پهلوی - تیمورتاش

وزارت دربار پهلوی

نمره ۷۷۰۴ - ۸۹۱۹

آقای امیرجاهد

اطلاعاً زحمت میدهم بلديه محترمه طهران وصول ۲۰ تخت خوابی
را که جنابعالی برای مریضخانه آن مؤسسه تقدیم داشته بودید اطلاع داده اند
تیمورتاش

صحیه کل مملکتی

نمره ۱۳۲۴۹ - ۸۶۲۲

آقای امیرجاهد

مراسله شریفه مورخه ۱۷ شهریور ۱۳۰۸ متضمن سند مسبو
حکاک واصل شد بطوریکه مرقوم داشته بودید ۵۵ عدد تخت خواب
صحیح و بدون عیب تحویل گرفته شد اینک صحیه کل مملکتی از این
.....

صحیه کل مملکتی .. دکتر سعیدمالک

طبع مرقومات مزبور برای رفع هرگونه سوء تفاهم از اذهان و تحریک ارباب تمکن بانفاق و تفقد بمساکین و بینوایان بود و الا این قبیل خدمات از وظایف قطعیه هر انسانی است و کفتن ندارد اما وضع فعلی کرامافون و صفحه، اگر حقیقتاً استفاده غیر عادلانه کمپانیها نبود و بواردات بی محل و فقر عمومی نمی افزود در تجدید نشاط عمومی و رفع کسالت روحی جامعه و هزارها نتایج معنوی دیگر خدمت شایانی مینمود ولی متأسفانه با وضع اقتصادی فعلی مملکت و فقدان کارخانه و لوازم تهیه کرامافون یا اقلاً صفحه ارزان از طرفی و از طرف دیگر اجحاف و زیاد روی متصدیان و فروشندگان دائره را چنان تنگ نموده که صدای مردم از صدای کرامافون بلند تر شده است . اینک من بتجار جوان و با ذوق یا سرمایه داران وطن دوست پیشنهاد میکنم اگر مایل هستند کریان خود را از چنک کمپانیهای خارجی و مملکت را از این فقر اقتصادی خلاص کنند فقط ده هزار تومان برای تهیه مقدمات اینکار اختصاص دهند این جانب تعهد میکنم صفحات لازم از بهترین قطعات لذت بخش تزکیه کننده و آهنگ های شور انگیز شهادت آور و فرح آمیز بجاننا و بلا عوض در دسترس ایشان بگذارم و وسایل را تحت نظر و اقدامات مستقیم خودشان نحوی فراهم آورم که با تمام مخارج صفحه یکی چهار قران بطهران وارد شود و ایشان بنام جوانمردی و فتوت ایرانی و حس وطن دوستی صفحه شش یا هفت قران بفروشند هم فائده بردارند و هم نام نیکی از خود بیادگار گذارند و نیز اطمینان میدهم که در ظرف یکسال از

قرمز	۴۳- برای تو - بهر طرف نگری آسمان همین رنگ است	آبی
سبز	چهل روز صبح کوچه را آب و جارو کن بوسیله خضر آشنامیشوی	سفید
سفید	شاید - بهر حال سر نوشتت چندان بد نیست	قرمز
سبز	اگر عیوب خود را نگوئی نگران مباش	آبی
آب	مگر ارسالی خودت باشد که بواسطه عدم توزیع مرجوع شود	سفید
سبز	نصایحی که میشنوی بقدر استعداد خودت قبول کن	قرمز

این ده هزار تومان سرمایه هر چه کمتر از پنجاه هزار تومان فائده بر داشتند این جانب بموجب سند جدا گانه جبران نمایم - حال منتظرم به بینم کدام جوانمرد این خدمت ذی قیمت را بوطن خود خواهد کرد

سینما در ایران

مسلم است که هر تأسیس نوینی در آغاز کار بعضی نواقص و معایب دارد که بایستی تدریجاً تکمیل و مرتفع گردد - امروزه در بسیط زمین نمایش سینما جزء وسائل تعلیم و اسباب تنویر افکار عامه قرار گرفته دولت ها و شرکت های بزرگ دنیا سینما را آلت تبلیغات خود قرار داده مقاصد سیاسی یا اقتصادی خویش را با آن وسیله مؤثر پیشرفت بخشیده عقاید مردم را نسبت به یک موضوع استوار و در باره موضوع دیگر سست میسازند، مثلاً دولت انگلیس علاوه بر مؤسسات متینی که در مستملکات خود برای ملاحظه پرده های سینما توگراف ایجاد کرده در انگلستان هم با مواظبت و دقت هر چه تمامتر متوجه این امر است - بسا اتفاق می افتد که یک پرده در لندن نمایش داده میشود اما در هند ممنوع است و عکس این قضیه نیز بکرات روی داده که یک پرده در هند آزاد اما در لندن ممنوع شده است علت حقیقی این دو هوا بودن مقاصد سیاسی و تربیوی دولت است - در ظرف دو سال اخیر چندین پرده که مروج بی عصمتی یا فساد اخلاق بوده در لندن ممنوع گردیده وهم چنین در چندین مملکت اروپا از جمله ایتالیا پرده هایی که مروج بوالهوسی و (مد) پسندی و معلم تبذیر و اصراف کاری شناخته شده و منافای اقتصاد ملی بوده ممنوع شده است - بعضی پرده ها که مفهوم نمایش آن به نفع

آبی	۴۴ - خاطر جمع باش نه بخودت نه بجبهیزیه توجهی نمیشود	قرمز
سفید	بلی - اگر طور دیگری خود را معرفی کنی	سبز
قرمز	بلاشک مسافرت میکنی اما در خواب نه در بیداری	سفید
آبی	آیا خوشی بآن خوبی کفایت نمیکند - چه لامعی!	سبز
سفید	بله گوشه راحتی در آخر عمر خواهی داشت	آبی
قرمز	بیچاره خراجی و لوطی منشی شوهر بر ای تو چیزی نمیگذارد	سبز

سرمایه داران و اشراف تمام میشد در روسیه ممنوع گشت و پرده‌هایی حاکی از مظالم سرمایه داران که در روسیه تهیه شده در مستعمرات انگلیس ممنوع گردید - بالجمله موسسات سینما در ایران تا کنون هیچ قید مؤثری مقید نشده‌اند و از هر جهت هوا و هوس مدیرها بر تعلیمات و اخلاق ملی ما حکومت میکنند - امید واثق ما آنست که ادارات با صلاحیت هر چه زودتر این مسئله مهم را مورد توجه خود قرار داده حد و سدی در کار سینما بگذارند زیرا تاثیر این پرده‌ها از انتشار کتب رمان و قصه‌های فرانسوی بمراتب بیشتر است - آن کتابها هر گاه دروغ، ریا، تزویر و خدعه، بی عقیدگی و لاقیدی، بی دینی و شارلاتانی، عباسی و بی عفتی را در طی کلمات تعلیم میدهند این پرده‌ها سر مشق عملی و مجسم هستند - بعقیده ما نکات ذیل سزاوار است در ضمن مواظبت و مراقبت موسسات سینما دستور باشد :

۱ - اصولاً پرده‌های سینما برای ایران بایستی از امریکا وارد شود مشروط بر اینکه واقعه موضوع آن نیز بطرز حیات و زندگانی امریکائی مربوط باشد .

۲ - عموماً پرده‌هایی که موضوع آنها منحصر بعشق بازی و جنایات است در ایران نمایش داده نشود

۳ - در ضمن پرده‌های تبلیغاتی که عموماً بعنوان پیش در آمد نمایش داده میشود منحصرأ موضوعات ورزشی و بازی‌های ورزشی و امور صحتی مجاز باشد و بالخصوص نمایش (مد) جدید لباس و طرز آرایش و غیره ممنوع گردد زیرا نه با اصول معیشت مشرقی و نه با ثروت ملی و مصالح قومی ما موافقت دارد .

قرمز	۴۵ - میان اشخاصی که دورت هستند خیر	آبی
سبز	چندان اهمیتی باین عیب شما نخواهند داد	سفید
سفید	هر قدر هم زیاد باشد بالاخره زوال پذیر است	قرمز
سبز	جرت اظهارش را ندارم زیرا نتیجه بعد از سه ماه حاصل میشود	آبی
آبی	کاملاً مطمئن باش که راضی خواهند بود	سفید
سبز	بله - نتیجه کاملاً رضایت بخش است خوش باشید	قرمز

۴ - مدیر سینما موظف باشد که ماشین خود را منظم بدارد و پرده های کهنه و مندرس را که هر لحظه آتش میگیرد و وقت تماشاگران تلف میشود نمایش ندهد.

۵ - مدبر سینما باید موظف باشد که ترجمه درست و صحیح پرده را بنظر تماشاگران برساند نه اینکه مانند بعضی مؤسسات طهران يك نفر را که خودش چیز درستی نمیفهمد بگمارند که بخواد مطلب مجهول را با عبارت مبهم و بزور داد و فریاد ب مردم بفهماند و یا مانند بعضی دیگر عبارات عجیب و مضحکی بعنوان فارسی در پرده بنویسند - لازم است مؤسسات سینما قدری از منافع هنگفت خود را ب مترجمین حسابی بدهند تا ترجمه کامل و صحیح بزبان ساده فارسی بنظر عموم برسد

۶ - جای نشیمن بایستی در زمستان بحد کفاف گرم باشد نه چنانچه زمستان امسال دیده شد سرمای سالون باعث ناخوشی مردم گردد و نیز صندلیها باید بقدر کفاف فراخ باشد که راه عبور داشته باشد

۷ - پرده هایی که از لحاظ تبلیغات سیاسی و ارائه عظمت يك دولت اجنبی و یا از لحاظ دینی و اثبات حقانیت يك مذهب خارجی و یا پرده هایی که بر علیه ملل مشرق و برای لکه دار نمودن آنان تهیه شده اصلا در ایران ممنوع گردد

اشتباه واضح

در تعقیب مندرجات سالنامه ۱۳۰۸ موضوع ترجمه غلط عنوان شرکت نفت را که (هنوز اصلاح نشده) تجدید مینمائیم - در آخر عنوان راپرت سالنامه (صورت جلسه عمومی شرکت نفت انگلیس و ایران محدود)

قرمز	۴۶- خواهش میکنم خبرش را بادهی - چه انتظار میموردی	آبی
سبز	اگر از حالا صرفه جوئی کنی بله	سفید
سفید	از قروضت بهر حال کمتر است	قرمز
سبز	تو بخود اعتماد نداری چطور دیگران بتو اعتماد کنند	آبی
آبی	چه خیالاتی - اولیاء الله که نیستی	سفید
سبز	بله - بشرطیکه کاری نکنی از کار برکنار شوی	قرمز

باعلامت (۱) ذیل همان صفحه نوشته شده (عنوان فوق برطبق قانون تجارت ایران ترجمه شده است)

جمله فوق را باستناد آنکه واضعین قانون تجارت ایران از قواعد علمی زبان خود بی اطلاع نبوده اند تکذیب میکنیم - گذشته از اینکه همچو ماده بنام اصلی از اصول قانون تجارت در مجلس شورای ملی تصویب نشده است قانون تجارت دنیا میگوید شرکت ها و مؤسسات باید برای حفظ منافع عمومی مظهر اساس نامه خود را شعار و عنوان خود قرار دهند که هر مؤسسه محدود یا بی نام یا شخصی یا عمومی است معلوم شود و در قانون تجارت ایران هم مقصود از کلمه محدود تشریح وضعیت مؤسسه یا شرکت است نه محلی که در آنجا تاسیس یا از آنجا پدید آمده است و بالاخره کلمه محدود متعلق بشرکت است نه بایران و غرض از این کلمه معرفی شرکت است نه ایران و اگر ترجمه کنندگان بقواعد زبان فارسی آشنا نیستند خوب است بیشتر مطالعه و تحقیق کنند تا نگارنده چنین جمله مغلوطنی نشوند زیرا ترجمه فارسی آن برای فارسی زبانان است که عموماً شرکت را محدود میدانند نه ایران را. در همین حال هم اینکه انگلیس مقدم بر ایران ترجمه شده مترجم از اصول کسب و تجارت این نکته اساسی را در نظر نگرفته است که سرمایه مقدم بر اسباب است چه بدون سرمایه اسبابی حاضر نمیشود و در این جا مایه از ایران است و دست از انگلیس و شایسته میباشد برطبق اصول کلی تجارت موجود را بر موجود مقدم دارند زیرا اگر چندین هزار برابر این آلات و ادوات در تمام زوایای جزایر عظیم بریطانیای کبیر بکار میرفت

قرمز	۴۷ - بریاست مؤسسه اجتماعی نایل میشود	آبی
سبز	اتفاقاً خیلی کم - زیرا دنیا نامرد است مزدباندازه نمیدهد	سفید
سفید	اگر ناراضی نیستی چرا نمائی	قرمز
سبز	خوشا بحالت که نیستی مزخرفات آنها را بشنوی	آبی
آبی	بلی - ولی با مرض پیریت دیگران را هم دق مرگ خواهی کرد	سفید
سبز	بقدری است که هر چه فکر کنند حق دارند	قرمز

قطره‌ای از ملیون ها خروار نفت ایران بوجود نمی آمد
در خانه باقیان مترجمین محترم تذکر میدهم که بقاعده صحیح علمی
و خالی از هرگونه قصد و غرضی (شرکت محدود نفت ایران و انگلیس)
صحیح است زیرا عیناً ترجمه تحت اللفظی انگلیسی آن این است
(انگلیس - ایران - نفت محدود کمپانی) و وقتی بقاعده فارسی بنویسید
میشود (کمپانی محدود نفت ایران - انگلیس) دیگر نمیدانیم علت افکندن
لفظ شرکت در آغاز جمله و انداختن کلمه محدود در آخر آن چیست ؟

جمع و خرج سالنامه ۱۳۰۸ پارس

محض اثبات بی طمعی خود و آگاهی عموم خوانندگان محترم و
اشخاصی که میگویند مؤلف این سالنامه منافع هنگفتی برمیدارد صورت
خلاصه جمع و خرج سالنامه ۱۳۰۸ پارس ذیلا طبع میشود
۱ - لوازم التحریر و مخارج پست مراسلات و قیمت تلگرافات
۴۰۰ تومان ۲ - قیمت اعلانات جراید و اعلانات مستقیم و آبونمان
جراید داخله و خارجه ۶۰۰ تومان ۳ - قیمت کاغذ سالنامه و
کاغذ اعلانات مطبوعه در سالنامه و کاغذ پشت جلدی سالنامه و
کاغذ تقویم بغلی و کاغذ تابلوهای نقاشی مطابق دفاتر آقایان آقا
شیخ حسین و آقا رضا کاغذ فروش و تجارتخانه زربافی و اسناد
خرج موجوده ۲۲۰۰ تومان ۴ - خرید پارچه ساغری برای جلد
دفتر بغلی ۳۵۰ تومان ۵ - اجرت صحافی سالنامه و تقویم بغلی و
جلد سازی آن توسط مطبعه تقریباً ۱۰۰۰ تومان ۶ - اجرت
طبع سالنامه و تقویم بغلی و کسری مختصری کاغذ سالنامه از مطبعه مجلس

قرمز	۴۸ - البته مخصوصاً و قتیکه تقاضای قرض میکنند	آبی
سبز	قرضاً ۱۲۰ ساله شدی عمر پیری بچه درد میخورد	سفید
سفید	چقدر شیطان خیالی - بفکر زندگی روز مره باش	قرمز
سبز	از اعمال نکوهیده در طفولیت بیرهیز تا جوانیت خراب نشود	آبی
آبی	منتظر شانس و پیش آمد خوب باش و از دست مده	سفید
سبز	خوب و بدی آن قابل ملاحظه نیست	قرمز

۱۷۷۰ تومان ۷ - کرایه حمل ۱۰ هزار سالنامه بولایات
از قرار جلدی ۸ شاهی ۴۰۰ تومان ۸ - حق السعی ۱۵ هزار
سالنامه از قرار جلدی ده شاهی ۷۵۰ تومان ۹ - وجوه جوائز
قبل و بعد از انتشار ۱۵۰ تومان (فقط سرکار ملکوتیه خانم معلمه
محترمه مدرسه تربیت نسوان برنده جایزه نمره ۱۰۶۵۷ که چند مرتبه
هم بوسیله پست بمشارالیهها مراجعه شده هنوز جایزه خود را نکرشته اند
ماهم مبلغ مزبور را بموجب قبض نمره ۷۳۹ مؤسسه محترمه شیروخورشید
سرخ طهران تقدیم کردیم . و خانم مشارالیهها را باین توفیق غیر مستقیم
در راه خیرات و مبرات تبریک میگوئیم) ۱۰ - مخارج اداری و
حقوق اعضاء قلیل و متصدیان تنظیم و نشر سالنامه ۱۰۰۰ تومان
جمع کل ۸۶۲۰ تومان

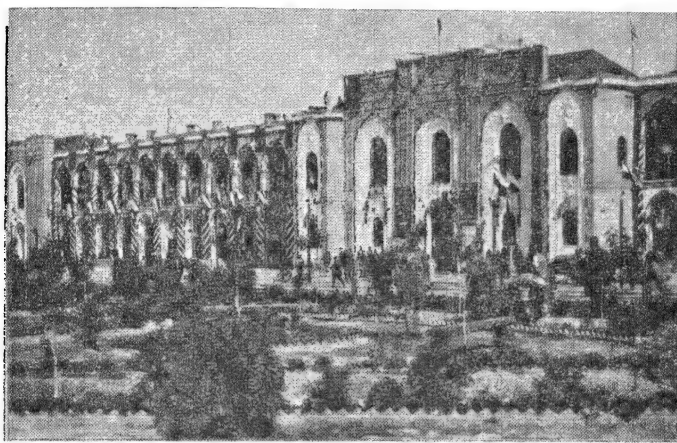
درینجا فرض میکنیم قسمت اول و قسمت دوم و قسمت دهم صورت
فوق هیچ موضوع نداشته و یا حساب سازی شده ما از کل مخارج موضوع
میکنیم - تنها قیمت کاغذ و اجرت طبع و صحافی و کرایه پست و حق السعی
فروشدگان ۶۶۰۰ تومان است که ما در مقابل فرض کنیم وجه تمام
۱۵ هزار جلد هم رسیده باشد ۶۰۰۰ تومان میشود و قریب ۴۰۰
تومان هم از بابت بعضی گراور ها و قیمت اعلانات تجارتی عاید شده
باشد آیا باز برای ما جز مبلغ هنگفتی خسارت چیزی مانده است
و آیا با ملاحظه صورت فوق باز هم جای حرفی در بیطمعی و فداکاری
کارکنان این مؤسسه باقی است ؟

جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران

اداره محترم سالنامه رسمی مملکتی پارس - مراسله محترم نمره ۱۲۶۶
مورخه ۱۷ دیماه جاری بضمیمه مبلغ پنج تومان وجه نقد بعنوان اعانه از
طرف ملکوتیه خانم و اصل و موجب امتنان گردید قبض رسید مبلغ مزبور را
لفاً ارسال میدارد - از طرف جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران
نایب رئیس پهلوان نژاد - خزانه دار کل اسمعیل ممتاز

جوائز سال ۱۳۰۸ عصر هفتم اردیبهشت در سالن مجلل اداره جلیله بلدیّه با حضور رجال معارف و دوات توزیع گردید که عکس برندگان جوایز ده گانه در صفحه ۱۷۱ کرآور شده است. جوایز بعد از انتشار هم در هفتم تیر ماه کشیده و با شخص ذیل تقدیم گردید: طهران - آقای موسی خان معروفی - آقای آقا جواد رفیع - سرکار ملکوتیه خانم - عباس خان آژان ۴۰۳ کیساریای شرق - همدان آقا سعید آقا رفیع محصل - شاهرود آقای یوسف خان یغمائی - استرآباد ماه منیر فرهنگ - ملایر آقای ارچند معلم مدرسه اسریکائی - دزداب آقای یاور آیرم - ساری خاور خانم آرام

غره رجب ۱۳۴۹ با احتراز از اینکه مبدا مطلعین بامور نجومی بملاحظه اختلاف تقاویم مارا متذکر این نکات ندانند توضیح میدهم که هرگاه فاصله تقویم قر از شمس که آنرا بعد سوا گویند کمتر از ۹ درجه باشد مطلقاً رؤیت نخواهد شد و اگر بیشتر باشد ولی مدت مکث قر که آنرا بعد معدل خوانند (یعنی غروب مرئی قر بعد از غروب شمس) کمتر از ۱۰ درجه یعنی ۴۰ دقیقه زمانی باشد باز رؤیت نخواهد شد مگر آنکه بعد سوا از ۱۶ درجه بیشتر و بعد معدل ۹ درجه باشد آنوقت رؤیت میشود و چون در استخراج ۲۹ جادی الثانی بعد سوا ۱۴ درجه و چند دقیقه و بعد معدل با ملاحظه تعدیل الغروب و تعدیل الرویه ۷ درجه و نیم است لذا شب شنبه در تمام ممالک شرقی هلال رؤیت نخواهد شد و صبح پنجشنبه رجب پکشنبه است

اقایان برندگان جوانتر قبل از انتشار ۱۳۰۸ پارس

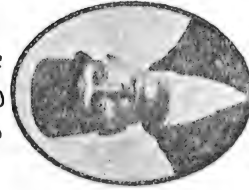
طهران، آقای احمد خان
مصلحتی نمره ۲۷۸۱

آقای سید ابراهیم
سعادت نمره ۸۹۰۳

آقای سیکارچی
موحیدی نمره ۱۶۱۷

هرسین، میرزا احمد
شکبستانی نمره ۶۶۰۱

بار فروش، غلامحسین خان
یزدانی نمره ۶۶۷۳

ناصری، محمد علیخان
نمره ۹۶۱۵

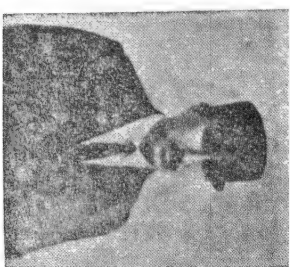
دامغان، عزیز الله خان
سرکرده نمره ۹۳۰۵

جلفای اصفهان
هارطوبیان زرگر نمره ۹۷۰۶

مشهد، آقا محمد بقال
پایین خیابان ۵۰۰

رشت، آقای جعفرزاده
نمره جایزه ۶۵۹۵

از مردان معارف دوست یا نمایندگان محترم پارس

شهزاده آقای فرهنگت

شیراز - آقای معرفت

بارفروش - آقای بدخشانی

درمیده - آقای ساهنجی زاده

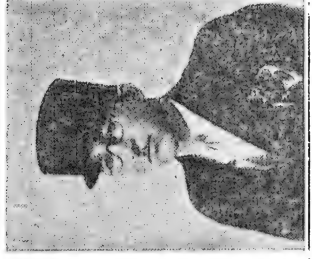
یست نفر از آقایان محترمی که با نهایت خوشوقتی بطبع گیر اور شان موفق شدیم از نمایندگان محترم پارس و مردان معارف دوست ولایات هستند که هر یک در محل خود برای ترویج افکار اهلی و توزیع مصلوحات مفیده خدمات شایان تقدیری مینمایند همچنین عده دیگر از مجتهدین و تجار و اعضاء مؤثر ادارات و موسسات هستند که در توزیع قبوض قبل از انتشار پارس ابراز جدیت و مساعدت عوده اند که ما با تقدیم تشکرات صمیمانه و سلام برادرانه بیک یکسان معزز آرزومندیم سال آینده نتیجه عمل آقایان و وجود فرصت ما را بطبع گیر اور عموم آقایان موفق سازد از آقایان نمایندگان محترم عموماً درخواست میکنیم تمام قبضه ای قبل از انتشار در آن محترم در مقابل تسلیم سالنامه پس خواهند گرفت یا بپست سفارشی بفرستند که کسر هر قبض و جهش بپست ارسال کنند خواهد بود

لنگه - آقای حاسه شاهنر

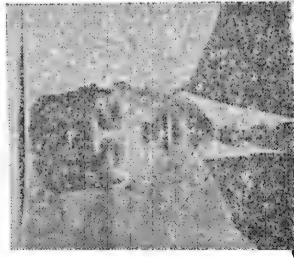
کرمان - آقای خسرو آبادیان

اصفهان - آقای ایزدی

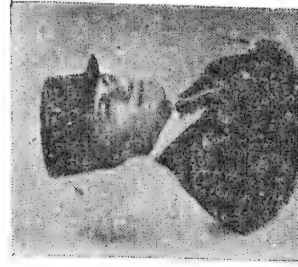
دامغان - آقای اصغر محمودیان

رضائیه - آقای مدیر مطمحہ تمدن

ساری - آقای ارام

استارا - آقای حسن شکو وراف

لاهیجان - آقای یلدا ار نظر

ستاره جهان

روزنامه یومیه ملی - فارسی و فرانسه

صاحب امتیاز و مدیر : اعتصامزاده

روزنامه «ستاره جهان» یکی از بهترین

و مفیدترین و جامعترین جراید مرکز میباشد. علاوه بر اخبار یومیه داخله و خارجه، مقالات مهم سیاسی داخلی و خارجی که همه روزه طبع میشود و مقالات علمی، ادبی، اقتصادی، مطالب متنوعه، حکایات فکاهی و اخلاقی «ستاره جهان» در ظرف مدت فزاینده جلب توجه عامه را نموده این روزنامه را در ردیف یکی از مهمترین جراید مشرق زمین قرار داده است

مخصوصاً قسمت فرانسوی آن که برای شناساندن ایران امروز بخارجیان تاسیس شده در ممالک خارجه و در میان اتباع خارجه مقیمین ایران طرف توجه گردیده است باوجود مزایای مزبوره و ارزانی قیمت نسبت بمحصلین و محصلات تخفیف منظور میشود.

اعلان در «ستاره جهان» خیلی زود نتیجه میبخشد زیرا که این روزنامه در تمام ایران و در اغلب ممالک خارجه خواننده و خریدار دارد.

اگر روزنامه خوب میخواهید «ستاره جهان» را بخوانید - اگر میخواهید از اعلان تجارتی زود و خوب نتیجه بگیرید اعلانات خود را به «ستاره جهان» بدهید

آدرس : ستاره جهان طهران ، تلفن ۱۳۷۶

ستاره جهان

روزنامه یومیه ملی - فارسی و فرانسه

صاحب امتیاز و مدیر : اعتصامزاده

روزنامه « ستاره جهان » یکی از بهترین

و مفید ترین و جامع ترین جراید مرکز میباشد . علاوه بر اخبار یومیه داخله و خارجه ، مقالات مهم سیاسی داخلی و خارجی که همه روزه طبع میشود و مقالات علمی ، ادبی ، اقتصادی ، مطالب متنوعه ، حکایات فکاهی و اخلاقی « ستاره جهان » در ظرف مدت قلیلی جلب توجه عامه را نموده این روزنامه را در ردیف یکی از مهمترین جراید مشرق زمین قرار داده است

مخصوصا قسمت فرانسوی آن که برای شناساندن ایران امروز بخارجیان تاسیس شده در ممالک خارجه و در میان اتباع خارجه مقیمین ایران طرف توجه گردیده است باوجود مزایای مزبوره و ارزانی قیمت نسبت بمحصلین ومحصلات تخفیف منظور میشود .

اعلان در « ستاره جهان » خیلی زود نتیجه می بخشد زیرا که این روزنامه در تمام ایران و در اغلب ممالک خارجه خواننده و خریدار دارد .

اگر روز نامه خوب میخواهید « ستاره جهان » را بخوانید - اگر میخواهید از اعلان تجارتی زود و خوب نتیجه بگیرید اعلانات خود را به « ستاره جهان » بدهید

آدرس : ستاره جهان طهران ، تلفن ۱۳۷۶

شرکت اقتصاد

علامت مخصوص

سرویس حمل و نقل با
اتومبیلهای سریع -
السیر مطمئن طهران
قزوین رشت و بالعکس
سرویس حمل و نقل
شرکت اقتصاد

برای خدمت بتجارت مملکت از سال ۱۳۰۵
تأسیس یافته و دارای تشکیلات منظمی است
بهترین معرف آن از هر جهة آقایان محترم تجار
میباشند که در اینمدت مراجعه نموده اند.

سرویس شرکت اقتصاد امسال نیز موفق
شد که ۲۰ دستگاه اتومبیلهای سیستم جدید محکم
و سریع السیر بوسائط نقلیه سابق خود اضافه نماید
سرویس شرکت اقتصاد در اینمدت غالباً مخصوص
حمل و نقل بین نقاط فوق بوده در نظر دارد که در این سال
شعبات خود را در چند شهر دیگر دائر نماید و تادائر
شدن شعبات اموال کلی را برای سائر ولایات
بافرار دادهای علیحده قبول و حمل و نقل مینماید.

سرویس شرکت اقتصاد حاضر است مال
التجاره های وارده را در گمرک بندر پهلوی
قبول و اعمال گمرکی را با اخذ مختصر کمیسیون
حاضر و حمل نماید بعلاوه برای مساعدت با آقایان
تجار محترم قبول مینماید مخارجات گمرک و غیره
را پس از ورود مال التجاره بمقصد اخذ نماید

سرویس شرکت اقتصاد مال التجاره را
که در رشت تحویل میگردد در صورت عدم موانع غیر
منتظره پس از ۲۴ ساعت در طهران تحویل مینماید
سرویس شرکت اقتصاد کلیه وسائط نقلیه
خود مع انبارهای مال التجاره رشت را بیمه نموده
آقایان تجار محترم میتوانند برای مدتی اموال خود را
در انبارهای سرویس با پرداخت حق الحفاظه جزئی
نگاهداری نموده و از هر جهة مطمئن باشند

سرویس شرکت اقتصاد مال التجاره هائیرا که
برای حمل قبول مینماید حاضر است از خطرات حریق، دزد، سیل
با شرائط سهل و قیمت خیلی نازلی بیمه نماید
آقایان محترم تجار و سایر مؤسسات ملی میتوانند
مطمئن باشند هر گونه اموال خود را بدفاتر این سرویس در هر
يك از نقاط بدهند، و جب بارنامه ای که دارای علامت مخصوص
و مهر سرویس خواهد بود و از طرف دفاتر سرویس بآنها
سپرده شده در مدت معینه و مصرحه در بارنامه در مقصد از دفتر
این سرویس مطالعه و دریافت نمایند «**شرکت اقتصاد**»

تجارتخانه شرکت کاشانیان

طهران — رشت

تاسیس ۱۳۳۲ هجری ۱۲۹۲ شمسی

طهران سرای قدسیه نمره تلفون ۱۴۷۴

رشت سرای طاقی نمره تلفون ۵۴۵

صادرات - پنبه - پشم، برنج، میش، خشکبار

پوست بز - پوست گوسفند - ابریشم

واردات - قند، شکر، مال فصوره، حبلی، آهن

کلوش، رزین درشکه و اتومبیل، کافت، مقوا

معاملات و محاسبات جاری بانک ملی

بانک پهلوی، بانک شاهي، بانک روس، بانک عثمانی

C-ie Kachanian

Téhéran- Recht

Foedé en 1292 (1903)

Téhéran-Ghodassiyh Tel. № 1474

Racht-Taghi Tel. № 545

Gompte courante aux-

Banques National, Pahlavi, Impe-

rial Russo-Persan, Imp Ottoman

EXPORTATION Cotton,

laine, riz, marroquin,

fruits secs, peau de

chevre et de mouton

IMPORTATION:

Sucr - ettofes, fer

blanc, fer caantouch-

peau, papier, carton.

Kashanian C-ie
Teheran -Resht
Est. 1929 (1903)
Teheran-Ghodassiyeh Tel. № 1474
Rasht Taghi Tel № 545
REFERENCES - *National Bank of Persia . Banque „Pahlavi“ -Imp. Bank of Persia, Banque Russo-Persan-Imp. Ottoman Bank.*
EXPORTERS OF
Cotton - Wool - Rice .
Leather - goat . skin -
sheepskin-Dried fruits
IMPORTERS OF
Sugar, piece - goods,
tin & iron, overshoes-
tyres - paper

روغنهای شرکت امید

این کارخانه که با زحمات فوق الطاقه در قزوین تاسیس شده از هر قبیل تخم هائیکه از آنها روغن عمل می آید خریداری نموده و با طریق علمی مطابق باروغنهای ممتاز اروپا اقسام روغن کرچک بزرک، خشخاش، بادام، کنجد یشبه جهت خوراکی و دواخانه و صابون یزی و حرم سازی و ماشین آلات و روغن علف برای نقاشی تهیه و فروش

مینماید تا در نتیجه کمک مهمی با اقتصاد و زراعت مملکت نموده و نیز هموطنان عزیز را از استعمال روغن های کهنه خارج و روغن های کثیف که در داخله بر خلاف قواعد طبیی تهیه میشود بی نیاز نماید بزرگترین دلیل و مصدق اقوال ما همانا ورقه تصدیق نامه مسیو بناطی و لا براتوارهای مهم دیگر است ملاحظه خواهید فرمود و نیز با خریداران تعهد مینمائیم که بعد از امتحان مطابق همان مالها نباشد پس بگیریم و قیمت مالهای کارخانه مانسبت با قیمت مالهای خارجه تفاوت بسیار دارد در این صورت امیدواریم هموطنان محترم با خرید و ترویج این مالها هم منافع عمرمی و هم استفاده خودشانرا منظور نظر قرار دهند. روغنهای ما را در تمام دواخانها و از شعبه کارخانه با علامت شرکت امید خریداری فرمائید

شعبه در طهران سرای سقا باشی

پرس - آذ - نفت

اگر مایل هستید چراغتان دود نکرده و روشنائی کند بدهد نفت پرس آذ نفت را بخرید .

هر گاه بیخاری نفت خود نفت پرس آذ نفت را بریزید اطافتان بدون اینکه متحمل مخارج زیادی برای تهیه سوخت باشید کرم خواهد شد .

نفت پرس آذ نفت در اجاقهای نفتی بدون خطر سوخته و موجب صرفه جوئی فوق العاده از حیث مخارج سوخت شده و خوراک را زود می پزد .

مو تورهای کار خانهای چراغ برق و سایر کارخانها و آسیابها و لکوموتیوهای طرق آهن و کشتیها و غیره با نفت سیاه و یا سفید پرس آذ نفت خوب و تند کار میکنند .

بهترین روغنهای چربی روغنهای پرس آذ نفت است **روغنهای پرس آذ نفت** قسمتهای ماشین را کاملاً از مستعمل شدن سریع تامین نموده و قابلیت کار کردن آنها را برای مدت مدیدی محفوظ داشته و از سوختن آنها جلوگیری میکند .

استعمال نفت پرس آذ نفت که دارای استعداد عالی تولید حرارت است با صرفه تر از استعمال نفت سایر مؤسسات میباشد

تفاوت نفت پرس آذ نفت با سایر نفتها نداشتهن بوی بد و دود است با روشنائی قوی و فرح اور

از صرف نفت پرس آذ نفت در بخاریهای نفتی

بخار تولید نمی نماید

اگر شما در خانداری مراعات اقتصاد میفرمائید

نفت پرس آذ نفت را مصرف نمائید که صرفه اش زیاد تر است و خودش هم دارای مواد منفجره نیست .

روغنهای پرس آذ نفت برای اتومبیلها

و موتور ها و دینامها و ماشینهای بخاری از حیث جنس بهترین روغنهای چربی و براب ارزان تر از روغنهای سایر ممالک است .

هر گاه میل دارید نگهدارید ماشینتان زود مستعمل

گردد و خودتان متحمل مخارج هنگفت بیهوده نشوید از روغن های پرس آذ نفت بخريد

بنزین پرس آذ نفت در بازار ایران بر غویت

جنس خود معروف است

یک پو ب بنزین پرس آذ نفت در اتومبیل سه فرسخ

بیشتر از بنزین سایر مؤسسات کار میکند

بنزین پرس آذ نفت نه تنها در ایران بلکه در تمام

عالم حقا بمناسبت عالی بودن جنس خود نسبت بسایر بنزینها برتری یافته است

بنزین پرس آذ نفت قره موتور را تزید و خود

موتور را از تعبیرات زیاد مستغنی کرده مدت مدیدی سالم نگاه میدار د از این نفت ، روغن ، بنزین استفاده کنید

ماشین تحریر
ساده - محکم - خوش خط - ارزان

ماشین تحریر فارسی حداد Hadad دو

حرفی، سه حرفی، کیفی و بزرگ رو میزی

ماشین تحریر رویال Royal انگلیسی و فرانسه

بزرگ رو میزی و کیفی دو حرفی و سه حرفی

نوار ماشین تحریر و کاغذ کاربن موجود است

تمام ادارات و وزارت خانه ها - بانک ها و سفارت

خانه ها ماشین تحریر خود را از این تجارت خانه

خریداری مینمایند .

یگانه نماینده تجارت خانه اسحق بنانی و اخیه

طهران خیابان جبه خانه تجارت خانه اسحق بنانی و اخیه

خیابان لاله زار شعبه تجارتخانه اسحق بنانی و اخیه

تجارخانه اسحق بنانی و اخیه

همیشه اجناس خود را از کارخانهای معروف دنیا وارد میکند تا جلب رضایت مشتریان را نموده و برای خود آینه خوشی تهیه کرده باشد - اینک مشتریان محترم را برای خریداری اجناس ذیل که از بهترین کارخانه های اروپا تهیه نموده است دعوت مینماید

دو چرخه و لوازم آن : انواع و اقسام مختلف از کارخانهای معروف انگلیس

تخت خوابهای دو نفری و یک نفری برونز و الوان و مشکی و تخت خوابهای کتان و سفری - تخت خواب و ننوهای بیچه گانه در شکله اتومبیل سه چرخه و دو چرخه بیچه گانه مشمع های الوان رو میزی و مشکی

مشمع کروک اتوموبیل - ماشین طبخ - ماشین گوشت و بقولات و غیره

اطوهای درجه اول همه رقم چرم جات و شور و جات و لوازم کفشی و غیره

الفباء شیرین یا شیرینی الفباء

آقایان اگر میخواهید اطفال شما خیلی بسهولت الفبای زبان خود را بیاموزند از الفباء شیرین حسینخان حروفی جنب شمس العماره استفاده کنید

گوهر شناسی

طالبین جواهرات قیمتی و بی ثقل میتوانند در بازار بزرگ جنب درب مسجد شاه بمقارنه حاج محمد تقی جواهری رجوع نمایند

ساعتی پای شیک و محکم

فقط در مقارنه آژیر ساعت فروش خیابان چراغ برق است

دکتر محمود نجم آبادی

دارای دیپلم عالی و نشان علمی درجه اول طلا در
طب و جراحی اکسترن و انترن قدیمی مریضخانهها - متخصص
در امراض مقاربتی و داخلی همه روزه برای پذیرائی
مرضی محترم حاضر است آدرس : چهار راه آقا شیخ
هادی - خیابان نجم آبادی نمبره تلفن ۱۲۷۰

آقای دکتر محمود خان از بین ۱۵۰ نفر محصلین
مدرسه طب در امتحان سال ۱۳۰۸ شاگرد اول شده اند
عکس ایشان در موقع خود بنا نرسید و الا ضمن شاگرد
اول ها گر اور میشد . . . . . « پارس »

مغازه آهن که اولین مؤسسه ایست
برای فروش هر نوع لوازمات
الکتریکی و میکائیکی - و دو
چرخه و قسمت عمده از لوازمات

چراغ برق و زنگ اخبار و لوازم تلفن و همیشه هم در
قسمت لوازمات صنعتی برای توسعه آن سعی است و ضمناً
خاطر آقایان محترم را متذکر میدارم این مغازه برای هر گونه
سفارشات از اطراف جزئی و کلمی حاضر و باسرع اوقات
ارسال میدارد

مرکز تجارتی مغازه آهن خیابان ناصریه
شعبه تجارتی مغازه آهن خیابان اسلامبول

نگاه کنید !

آیا نمیخواهید زندگی خانوادگی شما بهتر گردد

عالم نسوان تنها محله ایست که با این منظور منتشر میگردد - خانمها ، این مجله بشما یاد میدهد که چگونه دارای حسن اداره خانه شوید و چطور فرزندان خود را تربیت نمائید . آقایان ، این مجله اخبار ترقیات نسوان تمام دنیا را بشما میدهد و قطعاً مورد توجه شما واقع خواهد شد

وجه اشتراك سالیانه فقط يك تومان است

آدرس مجله عالم نسوان - خیابان قوام السلطنه نمره ۷

تجارخانه حاج سید محمد سامنی کرمانشاه

واردات : قند - شکر - چاهی - قاش ریسمانی

صادرات : تریاک - کتیراء و سایر مواد خام

کفش های عالی وطنی

آقایان هموطنان محترم ! کر کفش های خوب و با سلیقه و بادوام وطنی بخواهید برای یکمرتبه امتحان تشریف بیاورید بازار کنار خندق مغازه کفافی تجدید

حب نجات مایه نجات است

برای اطمینان قطعی باید تجربه کنید ، تجربه و آزمایش بهترین معرف « حب نجات است » حب نجات با جلب نظر دکترهای عالیهقام در یکی از کارخانهای بزرگ آلمان طوری تهیه شده که بدون هیچ مخاطراتی عادت زشت و ناپسندیده تریاک را از شما دور مینماید و قوای فرسوده شما را تجدید میکند حب نجات هیچ خطری ندارد و نمیکندارد عوارض برای معتادین رخ دهد . محل فروش دواخانهای معتبر برای خرید کلمی رجوع فرمائید اصفهان تجارخانه و دواخانه ایزدی

مدنزا برای بواسیر فوق العاده مؤثر است در تمام
دواخانهای ایران فروش میشود نماینده کل ایران
حاج میر هاشم کهنموئی در لاهیجان

« ملك آزرمند »

بمناسبتی ملك آزرمند را از برای نام خانوادگی خود
اختیار کرده ام ؛ متمنی است که دیگران از انتخاب
آن خود داری فرمایند . تهران - عبدالحسین ملك آزرمند

مغازه قنادی مسکو خیابان ناصریه نمره تلفن ۱۸۷۱

بهترین مرباجات مربای شقایق است که بتصدیق
اطباء رسیده است و بهترین چای لاهیجان هزاره نمره ۱
است محض امتحان يك مرتبه مراجعه و خرید کفایت خواهد کرد

آدرس مکتوب برای اداره اسکولی -

شنکای صندوق پست ۵۵۱ آدرس تلگرافی اسکوشنکای

تجار تخانه سید نعمت الله توکلی لاهیجان

معاملات عمده - تخم نوغان - پله ابر بشم - ابریشم - کج تابیده
برنج و غیره لاهیجان عنوان تلگرافی - توکلی

تجار تخانه حاجی محمد ابراهیم اصغریان اردبیلی

طهران سرای رشتی از هر قبیل مال التجاره

داخله و خارجه خرید و فروش میکند ضمناً هر گونه رجوعات
تجارتی را قبول و سریعاً انجام میدهد

آدرس تلگرافی طهران اصغریان

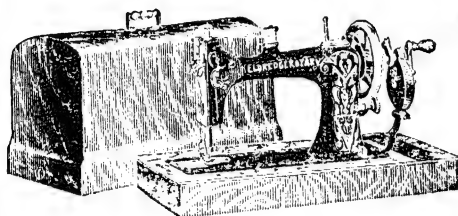
تجارتخانه اصغر دخانیان - بارفروش

تجارت بهمدانه ، دخانیات ، پنبه ، یشم ، فرش ، برنج و قبول نمایندگی تجارتخانه‌های داخله و خارجه باحق السعی های معموله - دادن همه گونه اطلاعات بجانی نسبت به صادرات مازندران -

شفای عاجل

اگر در مواقع خیلی سخت کسالت یا جراحت های خطرناک در پی علاج عاجل و شفای قطعی بودید بجناب آقای دکتر خانباخان کلیائی مقیم شاه آباد رجوع کنید که ما خود مریض و مجروح از دست رفته را بکرامت عمل جراحی ایشان بدست آوردیم

تجارتخانه صنعتی

بهترین چرخ های خیاطی دنیا ماشین های «ناسیونال

سونیک ماشین» ساخت امریکا است برای هر گونه معاملات جزئی و کلی بنماینده انحصاری کارخانه «تجارتخانه صنعتی واقع در خیابان ناصریه» رجوع فرمائید

حاجی عباسعلی اکبر علیرضا لنگه و بندر عباس (خلیج فارس)

صادرات و واردات و همه گونه کارهای حق العملی وکیل شرکت های کشتی رانی و کارخانجات و غیره

(حاج سیدمرتضی سامنی زاده - کرمانشاه)

HADJ SEYED MORTIZA SAMNI ZADEH KERMANCHAH

آدرس تلگرافی : (سامنی زاده)

کتابخانه مظفری

بزرگترین کتابخانه کلاسیک طهران کتابخانه مظفری است قیمت کتاب را محض استفاده عامه خیلی تنزل داده است

در نظر داشته باشید

اگر سینه شما ناسالم و طپش قلب دارید بعلت استعمال توتون و چاهی بد است و علاج آن بانتخاب جنس خوب خواهد بود .

ما برای شما سیگار و چاهی تهیه نموده ایم که حفظ - الصحه شما را کاملاً تامین مینماید این سیگار صاحبان و چای لاهیجان است . معروفیت آن ها در اکثر بلاد ایران بهترین دلیل بر مدعای فوق است

تجارتخانه صاحبان علاوه بر سیگار و چای تجارت سایر مال التجاره داخله و خارجه را نیز مینماید و رجوعات را قبول و بر حسب میل مراجعه کنندگان با سرعت و وقت و با صرفه تر انجام میدهد . عنوان کتبی و تلگرافی :

رشت - اصفهان (صاحبان)

(الحاج محمدعلی صاحبان)

بواسیر مرض عاجز کننده است

اگر حقیقتاً از این مرض خطرناک عاجز شدید و دست شما از همه جا کوتاه شد باقای دکتر علیخان نجومی که با ادویه خیلی مختصر و ارزان در مدت قلبی شما را از این مرض بیچاره کننده نجات میدهد رجوع کنید نمره تلفن ۱۷

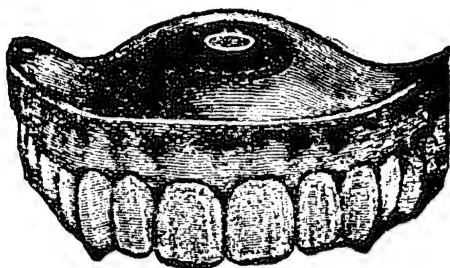
تجارتخانه حاجی محمد هادی حریری و اخوان

در کرمانشاه و سسه ایست تجارتی و حق العملی کما فی السابق در انجام امور ارباب رجوع حاضر است

دکتر علیخان ملک افضلی

آقای دکتر علیخان ملک افضلی گذشته از حذاقت در طب داخلی و امراض مختلفه اطفال قسمت امراض قلبی و عصبانی و اخیراً چشم را نیز بخوبی معالجه مینمایند این دکتر نسبت باشخاص بی بضاعت بی نهایت باعاطفه و نوع دوست است ایشان را بهموطنان محترم معرفی میکنم م. بشیر

تجارخانه اتحادیه فیروز در همدان
خیابان شاه پور برای قبول هر قسم نمایندگی حاضر است

معالجه دهان و دندانهای مصنوعی

دندانهای بل بریج بدون کانونجو

دکتر روح الله خان بینا جراح دندان ساز خیابان
لاله زار و بروی کنتوار فرانسه کوچه سهم الدوله نمبر ۲

مکاند هتل قزوین - بزرگوشاپورپارسی

GRAND-HOTEL KAZVIN-BORZOO-SHAPOOR PARS
ГРАНД-ОТЕЛ КАЗВИН-БОРЗУ ШАПУР ПАРСИ

روز نامه ادبی توفیق

روزنامه ادبی توفیق هشت سال است با بدایره مطبوعات
گذارده و تا کنون بهیچ علّی توقیف نشده است . روزنامه
توفیق هفته دوم مرتبه طبع و دو هزار نمره در هر طبع منتشر
میشود ادبا و اهل ذوق افکار خود را نظماً و نثراً بروز
نامه توفیق میدهند - بعلمین و محصلین مدارس و ادبا در
وجه اشتراك تخفیف کلی داده میشود - روزنامه توفیق
اعلانات تجارتی را بنازل ترین قیمت قبول میکند

هموطنان محترم

اگر بخواهید بوطن مألوف خود خدمت نمائید و اگر
بخواهید از مضرات چائیهای مصنوعی خارجی وجود خود
را مضمون دارید و اگر بخواهید از نوشیدن چائی محظوظ
شوید (چائی بهاره لاهیجان را از تجارتخانه
آقامیرزا ابوالقاسم زربافی - سرای حاجی حسن
اتباع فرمائید

هموطنان محترم

در این عصر نورانی و ایام فرخنده پهلوی هر کس
بقدر همت خود برای رفاه احتیاجات مملکت و بهبودی
اوضاع اقتصادی سعی و کوششی مینماید و شما هم میتوانید
با استعمال کاغذ سیگارها ، (شمس) و (رنج) که از
مصنوعات کارخانه کاغذچی تبریز است با این قافله تمدن
سهیم و شریک باشید - هرگز فروش کلی و جزئی
تجارتخانه میرزا ابوالقاسم زربافی
طهران - سرای حاجی حسن

امیرجاهد ، مؤلف این سالنامه

کر اور دیگر آقای محمدخان معتمدی عضو محترم وزارت پست و تلگراف است که قبل از آقای نوائی (مدیر داخلی فعلی) در تنظیم امور داخلی سالنامه یارس کمک می نمودند. در مهر ماه ۱۳۰۸ بحکم ضرورت از طرف وزارتخانه متبوعه مأمور پست مجرعه گردیدند. آقای معتمدی از دیپلمه های مدارس عالی و آشنا

—•••••

قوانین در پاورقی‌ها

قانون مرور زمان اموال منقول و غیر منقول از صفحه ۱ تا ۶۵ - قانون مجازات اشخاصی که برای بردن مال غیر تبانی می نمایند از ۷۱ تا ۹۹ - قانون مجازات انتقال مال غیر از ۹۹ تا ۱۵۸ کسری فآلهای سال قبل از ۷۱ تا ۱۰۴ - فآلهای جدید از ۱۲۰ تا ۱۶۹

آخری درج شدہ تاریخ پر یہ کتاب مستعار
لی گئی تھی مقررہ مدت سے زیادہ رکھنے کی
صورت میں ایک آنہ یومیہ دیرانہ لیا جائے گا۔

کتابخانه

جامعه علمیه

۱- در این کتابخانه کتابهای کتب خطی و کتب چاپی
کتابخانه خطی و کتب چاپی
۲- در این کتابخانه کتابهای کتب خطی و کتب چاپی
کتابخانه خطی و کتب چاپی
۳- در این کتابخانه کتابهای کتب خطی و کتب چاپی
کتابخانه خطی و کتب چاپی
۴- در این کتابخانه کتابهای کتب خطی و کتب چاپی
کتابخانه خطی و کتب چاپی
۵- در این کتابخانه کتابهای کتب خطی و کتب چاپی
کتابخانه خطی و کتب چاپی
۶- در این کتابخانه کتابهای کتب خطی و کتب چاپی
کتابخانه خطی و کتب چاپی
۷- در این کتابخانه کتابهای کتب خطی و کتب چاپی
کتابخانه خطی و کتب چاپی
۸- در این کتابخانه کتابهای کتب خطی و کتب چاپی
کتابخانه خطی و کتب چاپی
۹- در این کتابخانه کتابهای کتب خطی و کتب چاپی
کتابخانه خطی و کتب چاپی
۱۰- در این کتابخانه کتابهای کتب خطی و کتب چاپی
کتابخانه خطی و کتب چاپی

کتابخانه خطی و کتب چاپی

کتابخانه خطی و کتب چاپی

کتابخانه خطی و کتب چاپی

کتابخانه خطی و کتب چاپی

کتابخانه خطی و کتب چاپی

کتابخانه خطی و کتب چاپی

کتابخانه خطی و کتب چاپی

کتابخانه خطی و کتب چاپی

